

گلیان فیض علی

دہواہ - نیک و بارہ - ساقی نامہ - شطرنج نامہ - لیلی و مجنوںہ

طابع و ناشری
بک شری کتب خانہ سی

استانبول - اورخانہ مطبعہ سی

۱۳۴۷

کلیات
دبیرانه فاضلی

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد یحید و ثنای بیعد اول متکلم نطق اورینه که سفینه امید سکان بحار بحور نظمی
تموج استغراق . والشعر آآ یقبعهم الغاؤون . مستغرق کرداب حرمان ایتمشیکن سلسله
استثناء (الا الذین آمنوا) براقوب شعرای اسلامی صیح و سالم ساحل نجاته چکمش.
وسپاس بی قیاس اول ناظم آسمان وزمینہ کیم بسمله نظم افسر فرق فرقان ایدوب
منزرعه نلوب اهل عرفان وادرا که نهال مودت کلام موزون دیکمش و مخزن اسرار قلمش.
[شعر]

زهی صانع که لوح جانہ کلک حسن توفیقی از لدن اقتضای نظم جان پرور رقم قلمش
کمال شعر کسبی ممکن اولمز بی مدد آندن آکا منت که طبع نظم لطف ایتمش کرم قلمش
[فارسی]

مبدعی کنز خامه توفیق اودارد رقم صفحه ادراک ارباب سخن نقش خیال
طبع موزون از علامتهای لطف خاص اوست نیست چون علم دکر مقدور کسب این کمال
[عربی]

نسیج من اهدی النفوس الى الله وقد ر اشکال الامور و حلالها
نقدس من لولا اعانة فضله لما علم الاسماء آدم کالها

ودرود نامعدود اول مخاطب کلام معجز نظامه که قنون شعری مضمون
 . و ما علمناه الشعر . مردود طبایع قیامش ایکن لسان حکمت بیان (ان من الشعر لحکمة)
 تقریر دایرینه مقبول قلوب اهل حال ایتش . وثنای بی پایان و بی ریا اول قافیه
 نظم انبیایه که عدم التفات لریله رتبه شعریایه اهانتده قلمش ایکن سلسله سعادت انتساب
 شریف لریله فی الجمله درجه اعتباره یتش .

[بیت]

اول در درج انا افصح که حکمت دایه سی * شعر شهیدیه لب جان پرورین تر قلمامش
 شعر بر زیور در اما بزگی ناقص لره * اولکه کاملدر آنی محتاج زیور قلمامش

[فارسی]

احمد مرسل آنکه در عالم * هر چه باشد طفیل خلقت اوست
 رتبه شعر هم از اوست بلند * محک جوهر نبوت اوست

[عربی]

اتنی علی خیر الانام محمد * کشف الدجی بضیاء بدر جاله
 بثنائه رفعت مدارج قدرنا * خست تحیتنا علیه و آله

اما بعد راقم تسویدات صحایف عصیان . فضولی ناتوان . بوطر زایله بیان حال و بونهج
 ایله شرح مافی البال ایدر که . چون زورق وجودم بادبان طبیعت برله دریای طفولیتدن
 ساحل ادراک و احساسه یتدی . و تحریک هوا و هوس برله آتش جنون اشتعال
 بولوب حرارتی جان و جنانه تأثیر ایتدی . و رایض اقتضای کمال مغوی عنان توسن
 اقبالی جانب اکتساب آدابه منعطف قیلوب . و آفتاب حکمت جوهر طبعمه اثر تحصیل
 معارف صالوب . رغبت کسب ادب قلدقده . و کل بحتم کسب هنر هوا سیله آچلدقده .
 معدن جواهر اکتساب کالم بردستان جنت نشان ایدی که صحن لطیف صفوف غلمان ایله
 خلد بریندن خبر ویرردی . و مطالع اختر حصول اقبالم بر مکتب مذهب ایدی که فضای
 شریفی سر و قد صنم لبرله جانه جنان مژده سن یتورر ایدی .

[فارسی]

صحن لطیف و خوبان دروی نشسته صف صف * دیدار زان مبارک همچون سطور مصحف
 خورشید لوح چون مه هر یک نهاده در بیس * برک کتاب چون کل هر یک گرفته بر کف
 اما هنوز اول نور سلسله نزاکت طبعدن تاب اکتساب دقایق علوم . و طاق
 مشقت تعلیم حقایق حدود و رسوم . اولمغین محفل بهشت آسارنده همیشه

اشعار عاشقانه دن غیری نسنه او قوم نزدی . و مطالعه ایتدکاری اورا قده جکر سوز
غزلاردن غیری برخط بولنمزدی .

[بیت]

شعر بر معشوقدر حسن عبارت زیوری * جان ودلن نازنین محبوبلر عاشققلری
اول طایفه گرامی مداومت صنایع اشعار و مواظبت لطایف گفتار ایله حسن حالاتدن
خبردار اولمشلر ایدی . [بیت]

ای خوش اول کیم طبع موزونیه بحث شعر ایدوب * خوبرولر واقف مضمون اشعار اولر
دیعدین فهم ایدلر کیفیت اسرار عشق * عاشق بیچاره حالندن خبردار اولر
نم که صحیفه جلیتمده بدایت روز ازلدن کلک قضا حرف محبت نظم رقم قلمش ایدی . و حدیقه
خلقتمده بدایت فطرتدن تخم مودت و موزونیت اگلش ایدی . اول جمعی سحاب امتزاجندن
نهال طبعتم نم چکوب اظهار استعداد نظم ایتدی . و اول محفلک هوای اختلاطندن
کلبن جیلم سرسبز اولوب مزرعه مزاجده کل مذاق شعر بتدی .

[بیت]

شاهد نظم سرا پرده قوتده ایکن * قلدی اول بزمی کوروب فعل فضا سینه خرام
غنیچلر گوکلنی آجاغه لطایف برله * بلبله ویردی صبا رخصت تقریر کلام
لاجرم عندلیب شیدا کبی سرمست اولدم . اول کلره قارشوترنم ایتکه استعداد فطرتدن
رخصت بولدم . افق طبعمه هلال موزونیت طلوع ایدوب اول خورشید و شلردن
اقتباس نور شوق ایتکین گون گوندن برغایتده متزاید اولدیکه آزمدتده اشعه انوار نظم
ایله چوق شهرلر و ولایتلر دولدی .

[بیت]

صیت فصاحت ایله سوزم دوتدی عالمی * بن مهد اعتبارده طفل زبون هنوز
بوی خوشملا اولدی معطر دماغلر * بن نافه وجودده برقطره خون هنوز
زمان زمان سودای شعر سائر افعاله غالب دوشوب و گروه گروه لیلی و شلر
مجنون کبی استماع شعر ایچون باشمه اوشوب * شاعر انم مقرر اولدی و آوازه نظممله عالم
دولدی و شهرت تام بولدی . [بیت] طبیعت شهره شهر اولغه میل تمام ایتدی .
نه پنهان ایلم سودانی رسوای عام ایتدی * بو حاله مقارن مشاطه هتم روا کورمدی که
مخدره حسن نظم پیرایه معارفدن خالی منصفه دهرده جلوه قیله . و صرف استعداد علو

رفتم رضا ویرمدیکه رشته سلك شعرم جواهر علمیدن عاری گردن بند عالم اوله .
 زیرا که علمسز شعر اساسی یوق دیوار کبی اولور . و اساسسز دیوار غایتده بی اعتبار اولور . پایه
 شعر می حلیه علمدن معرا اولمی موجب اهانت بیلوب علمسز شعر دن قالب بی روح کی تنفر
 قیلوب بر مدت نقد حیاتم صرف اکتساب قنون علم عقلی و نقلی و حاصل عمرم بذل اقتباس
 فوائد حکمی و هندسی قیلیمغین مرور ایله لائی اصناف هنردن شاهد نظممه پیرایه لر
 مرتب قیلدم . و تدریججه تتبع احادیث و تفاسیر ایدوب فضیلت شعره مذمت اسنادی
 نقص همت اولدیغنك حقیقتن بلدم .

[بیت]

شعر ذوقندن اولین آگاه اهل نظمی مذمت ایلسون
 کندو جهلینه اعتراف ایلسون هر کراماته سحر سویلسون

القصه اسباب اختراع قنون نظم جمع اولوب مقتضی ظهور آثار اولدیغی زمانلرده هر دم
 دست قدرتم مخترعات مصنوعه دن گردن کائاته بر حائل آصردی . و هر ساعت سیاح
 طبیعت حدایق مؤلفات بدیعه دن یر کلسنه قدم باصردی . بر کون برنکار مشکین
 خط که دانه خالنه مشک ختن دیمك خطا ایدی . وزلفی رشکندن ناقة تاتارک
 روز کاری قرا ایدی . سروروان کبی خرامان خرامان بن افتاده سنه سایه مرحمت صالیدی .
 و شیرین و شیرین کلماته خاطر م صوروب کوکلم آلدی . اثنای محاورت و حین مصاحبتده
 ایتدی . که ای شکوفه بوستان فصاحت . وای سبز نوبهار حسن عبارت .
 لله الحمد اراده توفیق سبحانی و مشیت تأیید ربانی . ممالک قنون نظم و نثر تسخیرین
 سکا میسر ایتمشدر . و نوبت ریاست اقالیم سخن تدریججه سکا یتمشدر . اگر چه
 عربده و عجمده و ترکده یکانه کاملار چوقدر اما سن کبی جمیع لسانه قادر جامع
 قنون نظم و نثر یوقدر . حالا که مفتاح زبانك روی روز کاره ابواب فیض آچقده .
 و غواص طبعك خواص و عوامه دریای فصاحتدن جواهر بلاغت چیقاروب
 صاحقه در . اهالی عالمدن بعضی لائی منشآت و معمایانکدن فیض المشر . و بعضی
 مشوی و قصائد کدن تمتع بولمشر . و بعضی فارسی غزللرک نقش ضمیر ایتمشر . و بعضی
 عربی رجزلرک ذوقنه یتمشر . حاشا که ترك زاده محبوبلر فیض نظمکدن بهر مند
 اولیه لر . و طائفه اترک صاحب مذاق لری بوستان کلامکدن شکوفه دیوان غزلک بولیه لر .
 بوسبدن طرح بنای طبیعتك قابل قصور اوله . و بو واسطه دن بنیه استعداد کلاک رخنه بوله .

[بیت]

غزلدر صفا بخش اهل نظر	غزلدر کل بوستان هنر
غزال غزل صیدی آسان دکل	غزل منکری اهل عرفان دکل
غزل بلدیور شاعری قدرتن	غزل آرتور ناظمك شهرتن
گوکل گرچه اشعاره چوق رسم وار	غزل رسمین ایت جمله دن اختیار
که هر محلفك زینتیدر غزل	خرد مندلر صنعتیدر غزل
غزلدی که مشهور دوران اوله	اوقومقده یازمقده آسان اوله

الحق بوکلمات دلپذیری که اول بی نظیردن ایشتم . مضمون کلامن محض نصیح
گوروب ایجاب التماسنه اقدام ایتدم . اما اقتضای زمان کمال استغنایه رخص
ویرمدی که صراف خرد نقد اوقاتی صرف تضائیف معتبره ایتمکده ایکن بوجزویا
ضایع ایده . وشهباز طبیعت معظم صیدلر کوزه دیرکن بر مختصر شکار آردنجه کیده
ناچار محمل اعتبارمده بوعلاوه لازمدر دیو زمان طفولیتمده صادر اولوب متفرق اولال
غزللردن بر مختصر دیوان جمع ایتمک صلاحن کورددم . واول وقتده بدن التماس ایله اخذایدنلردن
التماس ایله آلدیم . وصورث جمن اختصار اوزره بتورددم . امیددر که اصحاب فصاحت
و ادباب بلاغت مشاهده و مطالعه قلدقده منشأ و مولدم عراق عرب اولوب تمامی عمرمد
غیر ملکتلره سیاحت قلمدینمه واقف اولدقده بو علتی موجب سقوط اعتبار
بیلیمه لر . و محل و مقامه کوره رتبه استعدادمه حقارتله نظر قیلیمه لر . زیر اعتبار وطن استعداد
ذاته تأثیر ایتمز . و طیر اقدیمه یا تمغله طلادن جلا کیتمز . نه اهل بلاد اولمغله نادان صاحب قبول
اولور ونه بیابانلرده دورمغله دانا قابل وحشت اولور

[بیت]

اگر عمرها مردم بد سرشت	بود همدم حوریان در بهشت
در آن محفل برصفا روز و شب	ز جبریل خواند قنون ادب
بر آن اعتقاد که انجام کار	نکردد از وجزیدی آشکار
وگر سالها کوهر تابناک	فتدخوار و بیقدر بر روی خاک
بر آنم که کمتر نشیند غبار	ز خاکش بر آینه اعتبار
جواز خاک خیزد همان گوهر است	شهرت را بر ازنده افسراست

توقع بودر عموما اهالی عز و اعتباردن خصوصاً بلغای روم و فصیحای تاتاردن که

اگر شاهد حسن عبارتده اول دیارک الفاظ و عبارات لرندن زیور اولسه و مخدره
نظم اول ملککک لطایف و ضرب المثال لرندن زیب بولسه بوداعی بی معذور
بیوره لر . زیرا هر مملکتک اهلته عاریتدن عارکلور . و هر طایفه ده هر نه کیم واریسه
تبع اغیاری موجب غیرت بیلوب بودیاریک اصطلاحاتی غیره مقدور اولمق عذرخواهر
یتر . بهوده تعرضدن نه یتر . لله الحمد والمنه که خاک کربلا سائر ممالک اکسیرندن
اشرف اولدینی معلومدر . و رتبه شعری هر یرده بلندایدن حقیقتده بومفهومدر . آلهی
بومحبتنامه نامی و بوفرزند دلبد گرامی که زاده طبع فسون ساز و نتیجه ادراک سحر
بردارمدر . امتعه عجز و نیاز و بدرقه سوز و گذار برله عزیمت غربت ایتدی . وجواهر معنی
و یروب اقمشه تحسین آلمغه فضای عالمه محمل تجارت یورتدی . تنکیم توفیق عنایت
همراه ایدوب مضیق عدمدن نزهتگاه وجوده کشوردک . مرحمت معاونت ایدوب
وادی غیبتدن بادیه شهوده یتوردک . نه دیاره کتسه . و نه ولایتیه یتسه . مقدم
شریفن مبارک و میمون . و مطلع لطیفن خجسته و هایون ایده سن . آلهی بومحجوب
جهان پیایی . و بو شاهد رعنائی . که مشاطه لطفک رخسارینه زینت ویرمشد .
وحلیه توفیقک پیرایه حسن رتبه کاله یتورمشد . عموما اهل فساددن . خصوصا
اوج طایفه بد نهاددن . حسن حمایتکده مصون و محروس ایده سن . بری اول کاتب
ناقابل . و مملى جاهل که خامه مخالف تحریری تیشه بنیان معارفدر . و کلک کدورت
تأثیری معمار بنای زخارفدر . کاه بر نقطه ایله محبتی محنت کوستر . و کاه بر حر فله نعمتی
نقمت اوقودر .

[عربی]

ثبت یداکاتب لولاه ما خربت معه ورة اسست بالعلم والادب
اردی من الحمر فی افساد نسخته تستظهر العیب تغیرا من العنب

[ترکی]

قام اولسون الی اول کاتب بد تحریرک که فساد رقی سوزمزی شورایار
کاه بر حرف سقوطیله قیلور نادری نار کاه بر نقطه قصوریله گوزی کورایار

[فارسی]

باد سر کشته بسان قلم آن بی سرو پا که بود تیشه بنیان معارف قلمش
زینت صورت لفظست خطش لیک چه سود پرده شاهد معنیست سواد رقص

بری اول ناقص بدسواد که طبع ناموزونیه مجالس و محافله دعوی استعداد قیلوب
شعر او قودقه نظمی نثرندن سچلمیه . وادای سستی ایله شاهد معنی جهانندن نقاب آچلمیه .

[عربی]

کم من لسان سقیم من تصرفه صارت لای عقود النظم نشورا
اعری القضايا عن الانتاج منطقه تصرفه قلب المضموم مکسورا

[فارسی]

بریده باد زبانی که در فضای سخن ازو مبائی افکار منهدم گردد
ز انقلاب تصاریف لهجه بداو وجود حسن عبارات منعدم گردد

[ترکی]

بی نصیب اولسون نعیم خلدن اول زشت کیم * ناملایم لهجه سی موزونی ناموزون ایدر
تیشه لفظی بنای نظمی ویران ایلوب * سست گفتاری فصاحت اهلای مغبون ایدر
وبری اول حاسد جفاییشه . و معاند خطا اندیشه . که طبع ناموزونیه دعوی شعر ایدر
اما دقایق اشعاره صاحب شعور اولیه . و ادراک رکیکه لاف نظم اوره . اما حقایق
کفتاره راه تصرف بولیه . لاجرم حسد دیده انصافن کور ایدوب ادراکنه اعتماد
ایده و جاهلار حضورنده پیوده لافلر اوروب و هرزه هرزه دخللر ایلیه . تا کیم شعر دن
ذوق استماع کیده .

[عربی]

مأثم حساد الكلام عظيمة بصيرتهم محض الضلالة في الملا
تضييع مراعاة الصنائع بينهم تسدد منهاج الوصول الى العقلا

[فارسی]

آه آزان بادیه پیمای بیابان حسد که ندارد دل ظلمانیس از عرفان نور
چون عناکب بدویتی که بهم می بافتد خویش را دیده به ازبانی بیت المعمور
عیب باشد همه جاه طرح مد نظرش گردد از گرد حسد دیده انصافش کور

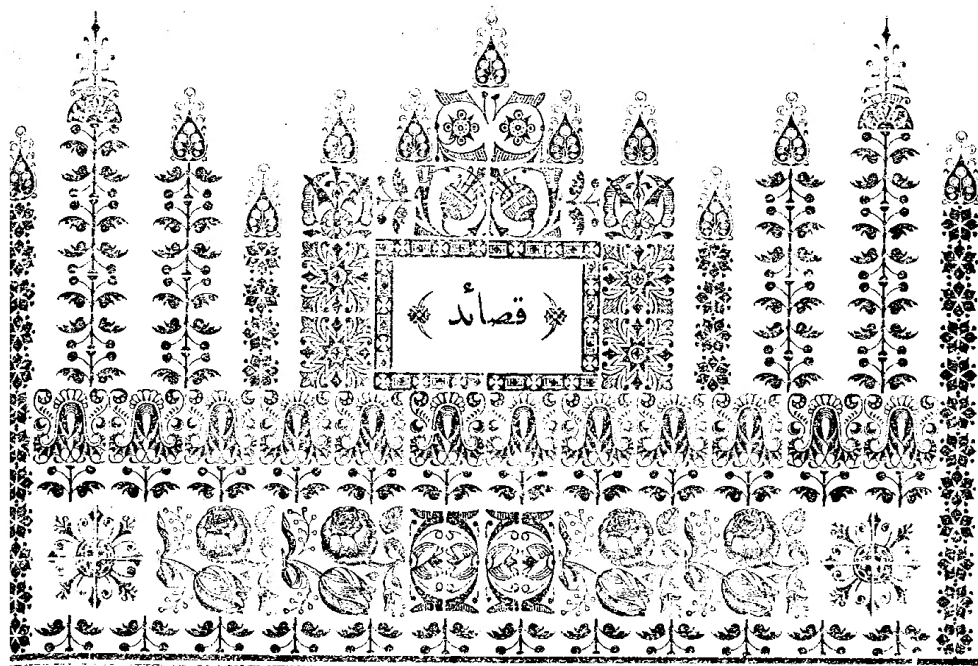
[ترکی]

خزاندن کلشن عرفانه حاسد الهی حاسدی خوار ایله دائم
ایشیدر معرفت اهلینه آزار الهی حاسدی زار ایله دائم

ورحمت ایزد اول حلال زاده پاك اعتقاده كيم بر نورس شاهد مشاهده قلدجه اعلا سينك
حليه تحسينه جمال كائنه زينت يتوره . وادناسنك شانه مروت برله زلف
خطاسندن عقد عيوبن چيقاروب آينه قدرتن
صيقل احسانيله نقصان غبارن كتوره
والله المستعان وعليه التكلان
بمنه وكرمه

۲۲۲

۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

<p> بهار کاشنه کیدردی حله خضرا هوایه ابر صفت حکمن اتمکه اجرا چکلدی سایه معطوبع سرودن طغرا نکات تهیه مقدم ایتدیلر انشا ثنای رفعت اجلاله اولدیلر کویا بنفشه قامتی اولدی تواضع ایله دوتا کهویردی ذوق تماشای نشئه صهبا قناری اولدی ترانه کش و سرود سرا سرود نایله عشاقه حاصل اولدی نوا که غنچه باشنه یاغدردی ژاله سنک جفا ترشح ایلز البته صینادن مینا اوچوب هوایه کلستانه دوشدی ظلها براقدی یوسف کل عرض ایلوب غوغا </p>	<p> هوا عرایس کلزاره اولدی چهره کشا چمن ایالتنه اولدی نصب خسرو کل یازلدی سبزه نو خیزدن خط احکام صریر آب روان وصفیر مرغ چمن زبان سوسن آزاد و سبزه نو خیز شقایق آلی زمین بوسدن اولوب مجروح مرتب ایلدی بر بزم کاشن ایچره بهار عنادل ایتدی بیات مراتب نغمات صدای مرغ براقدی بزرک و کوچک شوق بیلندی غنچه ده کلبرگی ظاهر اولغله جراحت اولمه اعضاده ظاهر اولمزقان های وش ورق یاسمین وبرک سمن بهار تا جری مصر چمن عنیمتیه </p>
---	--

بوزوق صالدى زليخاي لاله يه پرشوق
 حديقه تخته تعليم اولوب رياچيندن
 مزين ايلدى اوراق لالايي شبنم
 کوتوردى شبنمي ازهاردن حرارت مهر
 دير باد ويروب طفل عند لييه سبق
 قو درخت بولوب رفع استقامت حال
 نهال بي بدل سرو کيم قالب منصوب
 صدای سيل چکر مد متصل يعنى
 گورندى هيئت آب روانده شکل حباب
 خطوط مختلف ومستقيمى انهارك
 رعايت طرف مستقيمى نجه کيم
 هواى باغدن ايتدم بو حکمتى معلوم
 بهار کلىشنى ازهارله قلوب مملو
 نظرده اولمغله صبح وشام غنچه وکل
 نتيجه سالبه اولمق خلاف عادتدر
 ضمير گلبنه کل رنكى صالدى آتش يم
 کل آتش اوزره قيلور عقد زهره شبنم
 بو کيميا سيبندن عجميدر اولسه
 شکوفه سيمنه فرض ايلدى خروج زکات
 حقوق دفعى ايچون اغنيای اشجاره
 بهاردن تن کلبنده ايلوب هيچان
 بوياندى قانى ايله صفحه چمن گل گل
 حبال سحرده دونوب جنبش جداول آب
 اولوب ترنم بلبل عزائم تسخير
 بساط کلىشه دون ايلدم کندر که دمی
 عجب نزاعده کوردم چمن ظريفلرن
 قو کالاه مستدعى طريق نجات

که لعل و مشک دو کوب ويردى آغرنجه بها
 يازلدى مهمل و معجم آکا حروف هجا
 حروف لاله ده اولمزا گرچه نقطه روا
 شکوفه نقطه لرین کرچه کيم ايدر املا
 گوتوردى چهره ازهاردن نقاب خفا
 شکوفه حملی ايله کسر بولدير الا
 ثبات حال ايله آنلردن اولدى مستنا
 که مد متصل ايله اولور قرأت ما
 ثبوته يتدى ثبات نجوم وسير سما
 چنده صالدى زوایای کونه گونه بنا
 اولور حصول مقامات جنت الماوا
 که اعتداله در حجت حواص وقوا
 يقين اولدى که ممکن دکل وجود خلا
 بدیهی اولدى کمال اهلنه حصول صفا
 اولنجه موجب صغرايه متفق کبرا کبرا
 که حمزه قانه اولور نفس ايونده راهنما
 تدارك قر و شمس ايدر صباح ومسا
 النده دانه ارزن مثابه سنده طلا
 مدار حول و بلوغ نصاب استنا
 صحايف چمن اولدى اياى فقر
 حرارت دموی قيلدى عقده لر پيدا
 مکرکه قضدنه حکم ايلش طيب هوا
 کلیم سرو آکا عکسدن براقدى عصا
 چمن پرلرينه لازم اولدى عرض لقا
 قيلهم نظاره آثار صنعت مولا
 تعجب ايله قو سالک طريق خطا
 ولی قوسنه باطل دليل استعدا

صانوب شکوفه مبادی صنوف اشجاری
 ویروب تسلسله قوت طبیعت کج آب
 خیال محض صانوب کاشانی ترکس مست
 ایدردی بلبل کافر نهاد سجده کل
 نسیم واقف اولوب بوفسادی منع ایتدی
 بوکار خانه بر استاددن دکل خالی
 قیلور دلالت علت وجود هر موجود
 مکونات حدوث اول قدیمدندر کیم

(قدیر و مقتدر و قادر و مقدر و حی)

(علیم عالم و علام و اعلم و اعلا)

زهی تکون کامل که قدر تندندر
 ملاحت لب میگون و لهجه شیرین
 صفای جسم لطیف و قبول جوهر پاک
 کمال قدرت و علمینه در شواهد عدل
 بسائط شرف محرمیت وحدت
 هوای مکرمتندن قبول فیض قیلوب
 نسیم مرحمتدن آلوب افاده جود
 صفای لطف عمیمی نفوذ ایدوب قیلمش
 فضای گلشن لطفی مراتع احباب
 سپایه لطفی اگر قیلسه ذره پرورلک
 گر اولسه قهرنه مظهر عناصر افلاک
 حساب رزقی قیلمش تمامی بشرک
 بیان حالته یتیمش جمیع مخلوقک
 کمال تربیتی نوک خار و یرمش رنک
 کل آتشین بر آوچ خاک رهگذاره صالوب
 تراب در گهنه اتصال شوقی ایله
 زیارت حرمن قیلمامق جزا سیچون

بری لقالره لطف تناسب اعضا
 تراکت قد موزون و چهره زیبا
 لطافت خط مشکین و زلف غبرسا
 عقود سلسله کار خانه دنیا
 مرکباته قبول ترکیب اجزا
 مربی چن اولمش بهار روح افزا
 جهانی رشک جنان ایلش نسیم صبا
 مزاج نامیه بی مستعد نشو و نما
 حدایق ره قهری مهالك اعدا
 یتز مقام مساوات آفتابه سبا
 نکاح عقدن اوزر امهاتدن آبا
 هنوز آدمه پیوند قیلمدین حوا
 هنوز پردیه اعیانی چکمدین اسما
 لطیف ایدوب لقبن ایلش کل رعنا
 کول ایلوب قومش آدینی بلبل شیدا
 کف تضرع دریاده دامن صحرا
 حواله خنجر سیلابه سینه دریا

جميع وقت شفا خانه شفا سندن   جميع خلقه ميسر جميع درده دوا
 رموز حکمتن ايلر بيان مراتب ايله   جميع حال بشر خواه فقر وخواه غنا
 مريض عارضه تقصير نفوس تمام   کينه فائده پرهيز ايدر کينه غدا
 شريف ذاتلره اوچ امتحان سندن   وسيله شرف قرب اولور نزول بلا
 خيس نفسلره گنج الفت سندن   مزيد علت ادبار اولور وفور عطا
 دليل ذلت عصياندر تعرض حال   طريق حسن رضاسي جميع حاله رضا
 زهي کرم که نظر قيلموب عداوتنه   ميسر ايلش ايلسه اعتبار بقا
 زهي کريم که افراط لطف واحساني   مسيحي ايلدي محراب سجده ترسا
 فقير در گنه لذت رضاسي ايله   تعلقات طريق فسادن استغنا
 اسير محنت عشقينه ذوق وشوقيله   خلاف قاعده ميل طيب و ذکر شفا
 زهي حقيقت ذاتکده لاف عقل جنون   قابوك مقام مساوات پادشاه وگدا
 نعيم لم زلي آنده کيم سکا واصل   معذب ابدی اولکه سندن اوله جدا
 طواف کعبه و صلاک تحيريله مدام   سرود سيله صفيرو خروش رعه صدا

(مهيمنا صمدانده سیه رويم)

(صحيفه علم معصيت خطيله قرا)

ترحم ايت که بنی قامت شکسته ايله   بنفشه چن درد قيلدی بار غنا
 نهال کلشن دردم که صويرينه ويرر   بکا همیشه جکر قانی باغبان قضا
 دريغ و درد که انجامه يتدی عمر هنوز   خراب باده زرقم اسير دام ریا
 عذاب روز جزا و همی ايله شام وسحر   براضطراب و عذاب ایچره ام بن رسوا
 کیم اول عذابی مکرر اقتضای عدل ویره   عذاب روز جزا منکرينه روز جزا
 اگرچه غصه دوتر روز و شب کریبانم   المدن ایلن امید دامنینی رها
 مقیم حجره شوقم فضای قربکده   همیشه سمع امیدمده اشتیاق صدا
 که ای فقیر حریم وصال بسم الله   تعلل ائمه که دمددر امانت اوله ادا
 سحاب فیض امل کاشن قیلوب سیراب   کل مرادک آچوب اوله مستجاب دعا
 امید وار که آینه ضمیرمدن   همیشه صیقل احسانک اوله ژنک زدا
 امید وار که لطفکدن اولیه نومیسد   دل فضولی آشفته حال بی سروپا

(ميسر اوله آکشاها راء عشقکده)

(دوام حسن قبول وثبات رسم وفا)

(قصیده)

(در نعت حضرت فخر موجودات)

نه کیم صحیفه تدبیر عقل ایدر مسطور	صاغتمك آنی اولور اولمز اولمین مقدور
سواى دار بلا اومه هر هوايیدن	کیم اول مقامده در سربلند اولان منصور
حریف اره غم صانمه هر قوری اغاجی	که یازیلور ذکر یا آدینه اول منشور
دل پر آتش عاشق در آه سرد له خوش	اولور برو دته مایل طبایع محرور
فسرده زاهد اگر عاشق جگر سوزه	رفاقت ایتسه یوزایل ظلمتینه دوشم ز نور
صاغتمه بر آرده اختلاط قلمغ ایله	دوتر مزاج قرنفل طبیعت کافور
خوشم که عشق ایله رسواى خاص وعالم بن	فلک بو شیوه ایله ایثش بنی مشهور
مدام نقد هوا خاطر مده در مکنون	همیشه فکر محبت دلمده در مذکور
نیچون هوا نه محبت مروت شاهی	که خلقه در سبب فیض کرد کار غفور

(مه سپهر نبوت محمد قرشی)

(چراغ شام ابد آفتاب صبح نشور)

شهنشهی که سایمان ملک معنی اولوب	مطیع اولدی اکاجن و انس وحش و طیور
جهانی آجیق ایچون طابشور لدی حضرتنه	کلید مخزن محروسه وقوف و شعور
یتوردی سلسله تار حساب هجرتنه	اوزلسون دیوبن رشته سنین و شهرور
شکست نقره خالص عیارمه قویدی	عیار نقره ذاتنده احتمال کسور
رخ و قدیدر اولان خلوت جنان ایچره	چراغ مجلس غلمان و شمع محفل حور
نه شک که آقدی بو وادیده پر مغندن صو	بو شرحه در متضمن خطوط موج بحور
مخالف امرینه در باده کیم ایاغه دوشر	نقیضدر آکا گیم گوشمال آلور طنبور
ایا شهی که کروه پیمیر مرسل	بهشته باصمزا یاق سندن آلمدن دستور
اگر چه خامه بهال اورمده الكده ایدی	خط بطالت انجیل و نسخ حرف زبور
نه سوز که آنده سنک یوق رضای خدامك	قالور سرای طبیعتده تا ابد محصور
براق حجاب نقابن گوزل جمال کدن	که تا کوره سنی اور تاده کورمین نیچه کور
بو مسند ایچره نیچه مست خواب ناز اوله سک	ایر شدی صبح کل آچ ایمدی ترکس شمور
فساد اهلی جهانیه براق دیلر فترات	قیامت اولدی نه یاتق مجالیدر دوراوتور
زمانه منتظر اقتدای امر کدر	سوزک نه ایسه یوروت بیور و غک نه ایسه بیور

قد استغنت به من عدوك المقهور
بك الملاذ وانت المعاذ في الدارين
رجوت انك تقضى الامور في يوم
لزمت ذيلك ارجو رضاك في الدارين
كفى وثوق رجائي بلطفك الموفور
(شها فضولي دلخسته ام بحمدالله)

(ره شریعتک تابع امریکه مأمور)

اولوبدر رسوزمك نظم ونثری نعتکده
فصاحت اهلی آراسنده اعتبارم وار
اوزوم حقیر بغایت سوزم مفید ولی
امید وار که طو تدقیجه ملک روح نظام
همیشه گوهر منظوم ولؤلؤ منشور
نه اعتبار کر اولدیسه هیئت محقور
نیچون که حکم مثالنده سطر بین سطور
امید وار که تابدو قجه عهد عمر مرور

(مرور عمری ثنای رسول ایله کچورم)

(اولنده ایدم آنی ارمنان اهل قبور)

(قصیده در نعت حضرت نبوی)

صاحبه ای گوزاشکدن کو کلمده کی اودلاره صو * کیم بود کلود و تشان اودلاره قیلمز چاره صو
آبکوندن ککند دوار رنکی بیلیمز * یامحیط اولمش کوزومدن گنبد دیواره صو
ذوق تیغکدن عجب یوق اولسه گو کلم چاک چاک * کیم مرور ایله براقور رخنه لر دیواره صو
وهم ایلن سویلردل مجروح پیکانک سوزن * احتیاط ایله ایچر هر کیمده اولسه یاره صو
صویه ویرسون باغبان کازاری زحمت چکمسون * برکل آچیلمز یوزک نک ویرسه بیک کازاره صو
اوخشده بیلیمز غبارینی محرر خطکه * خامه تک باقمقدن اینسه کوزلرینه قاره صو
عارضک یادیه نمناک اولسه مژگانم نوله * ضایع اولمز کل تمناسیله ویرمک خاره صو
غم کونی ایتمه دل بیاردن تیغک دریغ * خیر در ویرمک قرانلق کیجه ده بیاره صو
ایسته بیکانک کوکل هجرنده شوقم ساکن ایت * صوسزم برکز بو صحراده بنه چون آره صو
من لبک مشتاقیم زهاد کوثر طالبی * نته کیم مسته می ایچمک خوش کلور هشیاره صو
روضه کوینه هر دم دور میوب ایلر گذار * عاشق اولمش غالب اول سیر و خوش رفتاره صو
صویوان اول کویدن طپراق اولوب دوتسم کرک * چون رقیمدردخی اول کویه قویمین وارده صو
دست بوسی آرزوسیه اولورسم دوستلر * کوزه ایلک طپراغم صونک آنکه یاره صو
سرو سرکشاک قیلور قمری نیازندن مکر * دامن دوته ایغینه دوشه یالواره صو

ایچمک ایستر بلبلك قاتن مکر برر نکیلہ * کل بوداغینک مزاجینه کیرہ قورتارہ صو
طینت پاکینی روشن قیلمش اهل عالمہ * اقتدا قیلمش طریق احمد مختارہ صو
(سید نوع بشر دریای در اصطفا)

(کیم سپو بدرمعجزاتی ائش اشراہ صو)

قلمغیچون تازه کلزار نبوت رونقن * معجزندن ایلش اظهار سنک خارہ صو
معجزی بر بحر بی پایان ایش عالمده کیم * یتمش آندن بیک بیک آتش خانہ کفارہ صو
حیرت ایلن بر مغن دیشلر کیم ایتسه استماع * پر مغندن ویردیک شدت گونی انصارہ صو
دوستی کر زهر ماراچسه اولور آب حیات * خصمی صواچسه دوزر البتہ زهر مارہ صو
ایلش هر قطره دن بیک بحر رحمت موج خیز * ال صونوب اورغچ وضو ایچون کل رخسارہ صو
خاکپاینه یتیم دیر عمر لردر متصل * باشنی طاشدن طاشہ اوروب گزر آوارہ صو
ذره ذره خاک درکاهینه استر صالہ نور * دونمزاول درکاهدن گراولسه پاره پاره صو
ذکر نعمت وردنی درمان بیلور اهل خطا * ایله کیم دفع خار ایچون ایچر میخواره صو
یا جیب الله یا خیر البشر مشتاقیم * ایله کیم لب تشنه لر یانوب دیلر همواره صو
سنسک اول بحر کرامت کیم شب معراجده * شبنم فیضک یتورمش ثابت و سیارہ صو
چشمه خورشیددن هر دم زلال فیض اینر * حاجت اولسه مرقدک تجدید ایدن معمارہ صو
سیم دوزخ نارغم صالمش دل سوزانمہ * وارامیدم ابراحسانک سپہ اول ناره صو
یمن نمکدن گهر اولمش فضولی سوزلری * ابر نیساندن دونن تک لؤلؤ شہوارہ صو
(اومدوغم اولدرکه روزحشر محروم اولیم)

(چشمه وصالک ویرہ بن تشنه دیدارہ صو)

(قصیده ایضا)

چکری رحلریاننده هر ساعت زبان خنجر * کناهم ثابت ایلر اولمکیم خاطر نشان خنجر
زال و صله لب تشنه ام بر ترک بدخویک * کیم اندن قطره آب ایستسم دارتر روان خنجر
ویرر پروانه اوز جان سکا چون اختیار ایله * نه حاجت شعله دن ای شمع چکمک هر زمان خنجر
حدرقیل گز مه چوق پروای بلبلك قاتن چون * دیکمیدن دامن آئنده قیلمش کل نهان خنجر
مژده فاقم دو کوب غمزده آلور جانم عجب صانمہ * ایسیدردو کسه قان اوق ماد تیدر آلسه جان خنجر
قاشکله کوزلر گدر هر طرف یا تور نزع اوز زده * چکوبدر بر برینه ایکی سر خوش ترکان خنجر
خیال غمزده ایله بس که راحت کتدی جسمم بدن * صنار سن پهلوی جانمده در هر استخوان خنجر

ایلتسم خنجرک شوقینی قبره هر زمان ظاهر
قوجار زرین کمرله بیلکی وه بونه طالعدر
خیالی کوزده در کر پکلاک دیرمه ای مردم
کوز آچوب بوستانه خط سبزک گر نظر قلسم
دهانک یوق دیمشلسویله بو کفتاری قاندندر
محال عقلدر کیم اوله مژگانک کبی خونی
رخ زردم صالوبدر خنجرک کوز گوسنه عکسن
اولور سبزه یرینه خاک قبرمدن عیان خنجر
که التون قوتیله بویله اولمش کامران خنجر
ادب شرطی دکل مهمانه چکمک میزبان خنجر
کورینور کوز لریمه سبزه هر بوستان خنجر
بیلک پیدا کلدی قانده طوتمشدر مکان خنجر
اگر استادالندن صویرینه ایچسه قان خنجر
ویاسیمین بیلکده دوتدوغکدر زر نشان خنجر
(زبان تیز ایله اورتایه گیرمش متصل گویا)
(اوله دیر مادح پیغمبر آخر زمان خنجر)

شنشاهی که تیغ آبداری ظاهر اولدقده
یمندن باش چکنده مهیجه رایات اقبالی
صف آرای مصاف بدردر اظهار معجزده
عدوی جاهنک قطع حیاتی چون چکر هر آی
سحر فیضی که دون تک تیره قیلمزدی دل صافن
سخی طبعی که رخساری سپرتک چین بر اقمزدی
اولوردی دیده بدینه اظهار نبوتده
غزالده دعای جوشنینه چاره قیلمزدی
ایاشاهی که دائم خنجر شرعک نظامی چون
اگر ناموس شرعک اولمسیدی خلقه مستولی
تقیض حکمنک قطع فساد یچون الفلردن
منافق ایده بیلمز شرعنه مدخل که چور کده
الندن صالدی خسرو نیزه و نوشیروان خنجر
بر اقدی تیره طبراعه شه هندوستان خنجر
شکاف بر نیان بدر ایچون قیلمش نشان خنجر
غلاف لاجور دیدن هلال آسمان خنجر
گونش تک قصدینه چکسیدی بیک نامهربان خنجر
اگر قصدینه چکسیدی قواهل جهان خنجر
اوزین هر نیجه قیلسه تجربه تیر امتحان خنجر
آنک کوندر دیک هر نامه معجز بیان خنجر
چکو بدر بیک شنشه تیغ و بیک صاحبقران خنجر
نه بر تردل چکردی تیغ و نه بر پهلوان خنجر
کلام الله یحی تیغ چکمش بیکران خنجر
ملائک پروبالن کورسه ایلردی کان خنجر
(بحمد الله که حالا دیده بدخواهه نعتکدن)
(فضولی نظمکنک هر سطر بدر بر جانستان خنجر)

زبان خامه سی اثبات اعجاز کده کفاره
شفیع المذنبینا محشر ایامی که دوزخدن
گهی خوزیر ناوک کوسترد که جانستان خنجر
چکر هر لحظه مجرم قصدینه بر بی امان خنجر
(بودر امید کیم محفوظ اولم حصن پناه کده)
(غلاف ایچره نته کیم صاقلنور کور رمز زیان خنجر)

(ایضا قصیده در مدح حضرت فخر کائنات)

آب لوحی اوزره چکمش موجدن مسطر صبا
 المغي چون قيمتيله سبزه دن شبنم ترن
 اغزك اسرارن ديلر فاش ايده آچوب غنچه بي
 انجمنلر سير ايدوب نسر ين بياضن كز درر
 انفعال ايتمش مكر سر عتده ر خشكدن سنك
 اختروب بولمغ ديلر وصف رخك كيم متصل
 آيكون تيغك چون اولمز بونجه كيم دانه ويرر
 آيغك طيراغنى يردن آلور تعظيم ايله
 ايشيدوبدر غالباً قدكاه شمعك تحنى
 آستانكده مقيم اولماغه بولسیدی قبول
 آسمانه قدر ايله چقسه نه حاصل چون دكل
 آتش بيداده ياتمشدر اولوبدر داد خواه
 آب دريا اوزره كه الياس وش سيران ايدر
 اوددن افت كور مز و صودن ضرر كويا قيلور

(احمد مرسل كه فرمانبر سليماندر آكا)

(ايله كيم كوردی سليمان اولدی فرمانبر صبا)

اول شه نشه كيم رضا سيله كزر هر قنده وار
 ای کل باغ رسل بر تازه کاشندر قپوك
 ايستوب بولمز قپوك فيض المغي چون متصل
 ايلتور خاك دريكي ذره ذره كلشنه
 آتش بيداد ايله عالم يانر كر قيلمسه
 اولديغي چون ذره تك پنهان گيرر كلشنلره
 اوزر كناهينه شفاعت استوب فرياد ايدوب
 ايتنزم ترك تمنای طوافك چقسه جان
 آجش اميدره و صلك دل پر خونمی

(اوله نعتكده فضولينك كلامی دلپذیر)

(اوله كيم كلدن بولور انقاس جان پرور صبا)

اوله ایچلدم ضعیف اولدم که خاک کویکه
التماس بختدن اولدر که حکمک عالمه
قابلم حاشا که تک اولسه بکا رهبر صبا
اوله جاری تاجن ملکنده در سرور صبا
(قصیده در مدح حضرت شاه ولایت)

ایرشدی وقت که فصل خزان ناهموار
سپاد بهمن و دی لاله وکل اسبابن
چن ظریفترین رنجه خاطر ایلکمه
هوا مخالفشدن طایلمیه مطلق
صبا لطافت ایله کلشن ایچره سیرایکن
آچوب تعرض الین زمهریر کلزاره
خوش اولکده دوتیه بوموسمده کوشه عزلت
حضورلن کیره برکنجه ابتدای خزان
اراده بیلیمه باران و برف بادندن
آکار فیک هان بر کتاب اوله بر ساز
بنم بونک کبی ایامده سراسیمه
نمیر قیلغه پرکار تک تنده توان
هزار غم متوجه بکا بوهم بر غم
نه بر رفیق که همدرد اولم من مسکین
خزان ایچنده قلان کل بوداغیم که هوا
کیچی که دوست دیدم چقدی دشمن جانم
بو فقریلن که بنم راحتدر مشگل
مکر مدد قیله اول پادشاه کشور علم
شه سریر نجف آفتاب اوچ شرف
امید وار که بر شمه عنایت ایلن
رعایتیمی رجوع ایده پاک نطفه سنه

قیله صوتک حرکاتک مزاحم اشجار
هجوم ایلوبن غارت ایلیمه نه که وار
نسیمدن اوله ظاهر سلوک ناهموار
مزاج نامیه ده اعتدالدن آثار
بوله زمانه صبا تک تغیر اطوار
نه برک فاله بو غارتده بوستانده نه بار
تردد ایتیمه مطلق فراره ویره قرار
سرورلن چقه بر باغه ابتدای بهار
یتوریمه اثر دور خاطرینه غبار
آکا ندیم همین بر قدح اوله بر یار
اسیر دام بلا وستم غریب دیار
نه نقطه تک بر آراده او تور مغه یروار
که یوق در در غم دل ظاهر ایتیمکه غمخوار
نه بر طیب که درد دل ایلیم اظهار
بکا شکست و یروب قالمشم برهنه و خار
کیچی که یار دیدم اولدی عاقبت اغیار
بو حال ایلن که بنم در لکمدر در دشوار
که علمیدر قو اشیایه واقف اسرار
علی عالی اعلا قسیم جنت و نار
مجددا ویره لطفی تسلی بن زار
یکانه سید عرش آستان کوه وقار

(محمد نجفی و یکانه نانی)

(که صورت حق در ذات پاکی آینه دار)

بلند مرتبهٔ کیم علو قدرندن
ایا بلند نظر ماه آفتاب اثر
صفای مشربکه اعتماد ایلوبون
تنفر ایله کیم بیکسم بن بیکس
شهبان ایسترم ایدم بر زوالسز سایه
سکا یتوردی بنی هادی ره تحقیق
بوکون امید ایله بر عمر در که در گه که
امید وار که امیدم اولیه حرمان
جمیع اهل جهان بو نکته روشندر
تمام زمرة اسلامه هم مقرر در
بو هم محقق اولوبدر جمیع ساداته
دلیل واضح ایلان واضح اولدی کیم سنسن
کرك که سن اوله سن جملهٔ جهان پناه
اکر طریق مروت سکا هم اولسه رسم
عجب یوق ایلسم اکراه اهل ایماندن
نجفده باغلمیم حق خدمتینه کمر
بلالرك چکوبن دونموب طریق کندن
بنی طریقه که اخلاص پاک و صدق درست
اکر گناه ایسه اخلاصم ایلیم توبه
اگر قبول وگر نا قبول خدمتکه
اگر طریقهٔ خدمتده قیلشم تقصیر
بکا حرام اوله راحت که بولشم انکار

(شها فضولی دلخسته خاک راهکدر)

(همیشه تقدحیاتی سنک یولکده نثار)

دیمه که ملکه هوس ایده یوقسه ماله طمع
اسیر دام بلاددر وگر نه زیور ایچون
مدام تا فلک تیز کرد دائر در
نه ملک و ماله بقار دیدهٔ اولو الابصار
توجه ایتسه دکل آکا دار دنیا دار
همیشه تا که تاپه امر عالم استمرار

سنی که

(سنی که جمله عالمده فرد کامل سن)

(پناه امن وامانده صقلسون ستار)

(ایضا قصیده در مدح حضرت شاه ولایت)

غنچه بغری دهر بیداد یله اولقان اولور * صکره یوز لطف ایله کوکای آچیلور خندان اولور
قطره باران که بر مدت صدف حبسن چکر * یوغیکن قدری طایوب قیمت در غلطان اولور
دانه طبراع ایچره شدت چکدو کیچون نیچه نکون * باتش چکوب خرمنلور آرایش بستان اولور
قهردن اکره ایدنلر لطفه اولمز مستحق * مستعد درد اولنلر قابل درمان اولور
مخته صبر ایلین راحت طایر چون یوسفه * سلطنت تختینک اول پایه سی زندان اولور
کر رضا اولسه قضایه مشکل اولمز هیچ حال * عارفه صبر ایله هر مشکل که وار آسان اولور
فعل در اصل رضای حق نه کیم اصل ونسب * خاک فرمانبر بشر عاصی ملک شیطان اولور
سایر مخلوقدن برکمه اولسه پاک دل * اهل بیتک فرقه سندن صاییلور سلمان اولور
خواه سید خواه عامی کام بولمز بی ادب * فعلی مستحسن اولن مستوجب احسان اولور
(یوز مشقت چکسه کام دل طایر انجام کار)

(هرکیمک عالمده مولاسی شه مردان اولور)

تابع فرمان ایدر حکمینه جمله عالمی * مراضی حکمینه هرکیم تابع فرمان اولور
تیره اولمز راسترو کر چکسه بند آهنین * راسترو تیر خدنکک زیوری پیکان اولور
اول شهنشه کیم اکر بر موره قیلسه التفات * مور حکم ایلر سلیمان اوسته سلطان اولور
اول امام دین دنیا کیم آنک دشمنلکی * مشرکک دینینه و دنیاسنه نقصان اولور
طاش اولور ارسلان اکر قهر یله قیلسه بر نظر * حکم قیلسه دشمنی قصدینه طاش ارسلان اولور
ذره مهر رخندن طایسه پرتو آسمان * آسمان اوزره تمام انجم مه تابان اولور
فیض لطفیلن اکر انسانه قیلسه تربیت * قدرله انسان ملک نسبت عظیم الشان اولور
لطف قهرندن طایر مقبل عظامد بر جزا * قطع و فصل حشر ایچون اول لحظه کم دیوان اولور
کوثر جنت آنک حکمنده در بووجه ایله * جمله نسلندن همین آدم آکا مهمان اولور
نوح صندوقنه کشتی تک آپارمشدر پناه * احتیاط ایلر که تا که بردخی طوفان اولور
کرچه اسماعیله قربان کو کدن اینمش قدر ایچون * حق بیلور قدر ایچون اسماعیل اکا قربان اولور
معجزی بر کاشن پاکیزه در کیم استسه * عندلیب اول کاشنه داؤد خوش الحان اولور

هر کیم اخلاصیله خاک مرقدندن ذره بی * آله آنکه طبابت ایله لقمان اولور
دوستی کر معصیت قیسه اولور غفران زیر * دشمنی بیک طاعت ایتسه موجب عصیان اولور
سایه لطف و کرم کر صالسه خاک تیره به * جرم خاک تیره رشک روضه رضوان اولور
عقل کیم غواص دریای کمال علم در * جوهر ذاتن تصور ایله حیران اولور
فهم کیم سیاح اقلیم دیار در کدر * وادی ادر اکنی سیر ایتسه سرگردان اولور
دوری آنکال و اصحابندن آلمز روزگار * دور آنکدر دور ایلن هر نیجه کیم دوران اولور
مصر و صفینک بناسن قیسه معمار خرد * عز و جاه و دولت و اقبال درت ارکان اولور
اول سپهر دولت و اقبالدن یوز دونددر * دولت و اقبال هر کیمدن که روگردان اولور
وار امیدم فیض لطفندن فضولی کیم مدام * تا دیلمده قوت نطق و تمده جان اولور
(دم اورم اوصاف اولاد علیدن نیته کم)
(مادح آل علی مستوجب غفران اولور)

(قصیده در مدح حضرت خاتم المرسلین و ستایش سلطان سلیمان علیه الرحمة والغفران)
چقدی یا شل پرده دن عرض ایلدی رخسار کل * صالدی مرآت ضمیر پاکدن ژنکار کل
جام دوت ساقی که کلنلر کل اظهار ایتدیلر * سندخی برکابن رغناسن ایت اظهار کل
کلدی اولدم کیم اوله اظهار حکمت قیلمغه * انشراح صدر ایله صدر صف ازهار کل
یتدی اول موسم که آچاغه کوکلر ملکنی * اوله کلشنده ریاحین خیلنه سردار کل
آدم ایسک باغی سیران ایله بوموسمده کیم * باغی رنگ و بوله قلدی بهشت آثار کل
چارسوی باغ سیرانی بوکون مرغوبدر * کیم شکوفه آنده صراف اولدی و عطار کل
چیقمنش ایکن بزم کاشندنینه عودت ایدوب * جام می صو کدردی اهل توبه به تکرار کل
حبسدن یوسف چیقوب سلطان مصر اولمش کبی * اولدی آچوب غنجه سن آرایش کلزار کل
صان زلیخا خلوتیدر غنجه دربسته کیم * چیقدی اندن دامن چاکیله یوسف وار کل
چاک اولوب بولمش صفا باد سحر دن صانه سن * باددر جبریل قلب احمد مختار کل
(شبنم کلزار رخسار رسول اللهدر)
(نشر عطریله قیلور هر دم آنی اشعار کل)

در شبنم صاچدی رنگین برک کلدن هر طرف * لعل خندان ایتدی خوبلر گبی کوهر بار کل
صورت حالینه حیران ایلدی غافلری * آچدی عرفان اهلنه کنجینه اسرار کل
سبزه اوزره گزدرر باد صبا کل برکنی * صانکه سبزه آسماندز کوکب سیار کل

قلدی پنهان غنچه نك لعب ايله كوزدن حقه سن * بولق اولمز هيچ رنكيه زهي عيار كل
 يوز چورمش خاردن آيرلق استر بي سبب * منعم نا كهي كهي اصلندن ايلر عار كل
 خار غيرت نوله كر صانجمله كلبن بغر نه * آريلوب آندن اولور هم صحبت اغيار گل
 ريدير اودلاره يانسه حسرتيله خار كيم * آندن الور زيب وزينت غيره اولور بار كل
 بيوفالق عادت دوتمش آنكه چوندر بوكيم * عمر دن اولمز جهان باغنده برخوردار كل
 قني بلبل قاني طومش بيلمزم كيم متصل * كه اسير خار اولور كه مبتلاي ناز كل
 سير باغ ايتدم سحر كوردم آچوب مجموعه سن * حفظ ايدوب بومطلعي ايلردى استحضار كل
 (عاشق اولمش حسنه اى سروخوش رفتار كل)
 (چاك چاك ايتمش سنكه چون سينه افكار كل)

كل نه نسبتدر سكا سندن اكا يوز فرق وار * سن بت پرده نشين سن شاهد بازار كل
 ايله پنهان ايتش كو كسند سر عشقي * كيم اياغندن آصارلر ايلز اظهار كل
 توتيان چشم ايجون هر صبحدم يولرد وتوب * خاك دركاهك صبادن ايلر استفسار كل
 سيركلزار ايتديك بيك كر صبادن فهم ايدوب * گنج زر قيلمش مهيا قيلمه ايتار كل
 بك كل صاعه كه زر ين خشتلر جمع ايتش * چكه كه اول گنج زر حفظينه برديوار كل
 تاسير سبزدهي در تيمه تحريك باد * سايه سندن اوردى هر درجيه برمسار كل
 هر سحر كلزار لوحينه چكر يوز دائره * غالبا منقار بلبلدن آلور پر كار كل
 عيش ايجون كلشن شبستان منور قيلمه * هر اغاچدن آصدي برقنديل برانوار كل
 بونجه قنديل فروزان ايلدى امانه سود * دود دلدن قيلدى بلبل روزكارين تار كل
 دار دنياي فضاى جنته دوندردى ليك * غنچه كهي بلبله دنياي قيلدى طار كل
 بر زبان حالدر هر يپراغي فهم ايتسه لر * پرده دار خاك اوللردن ويرر اخبار كل
 بلبل زار ايتدو كي فرياد لر تأثيردر * بي سبب خواب عدمدن اولمش بيدار كل
 باغبان سلطان عادل دوريدر تنيه قيل * اورمسون كلزاره آتش ظلم ايدوب زنه ار كل
 جور ايله غنچه وش پيراهن چاك ايتسون * جنبش نامعتدلن قيلسون استغفار كل
 يوقسه نا كه صورت حالى اولور سلطانه عرض * قهره اوغرار مقتضاي وضع نامموار كل
 اول كل باغ خلافت كيم بهار دولتي * عالم افروز اوله لي كورمن جفاي خار كل
 اولدى دورنده هوا محبوس زندان حباب * غالبا كورمس هوا دن شمه آزار كل
 بك كل گزدرمن اولدى محمل باد صبا * حدى يوق كيم چكديره باد صبايه بار كل

صرصر قهر جهانسوزندن آگاه اولهلی * آچمز اولدی بوستان فتنه اشرار کل
خلوت لطفینه در نور دل دشمن چراغ * کلشن قهرینه در داغ دل کفار کل
(شاه دین سلطان سلیمان سعادتمند کیم)
(کسب ایدر خلق خوشندن زهت اطوار کل)

باشه چالمش مهرنی روز ازلدن چرخ پیر * ایله کیم کلرخلر ایلر زینت دستار کل
انقلاب دوردن بولمزدی هرکز اختلال * آلسه آندن حکمنه فرمان استمرار کل
ذوق بازارنده بولمزدی بورنکیله رواج * ایتسیدی نقش مهرین سکه دینار کل
اولغیچون مطرب بزمی دوتوب برداثره * اوکره نور هر صبح بلبلدن فن ادوار کل
مطبخ جودینه کیم دودینه سنبلدر غلام * خارکشاک سنعتن دوتمش دکل بیکار کل
قورتلور فتح ایتدوکی کشوربلای فتهدن * کیم آچلدقده دیکندن آریلور ناچار کل
شرح ایدوب سوسنلره اوصاف خلقن نیجه کیم * غنچه دن هر صبح آچوب کلشنده برطومار کل
قطره شبنم میدریا ال آچوب سائل کبی * خازن لطفدن المش لؤلؤ شهوار کل
قویمبوب دورنده ویران کار کاه کلبنی * برایاغ اوزره دوروب اولمش آکامعمار کل
عدلی ایامنده شبنم صائمکنز کیم بلبک * آچمه سن قویتنده حفظ ایتمش اولوب غمخوار کل
دامن پاکیه اول بهجت فرای ملک در * کرجهان باغنده جنت کلرندن وار کل
وضع عالمدن فلک مقصودی اولدی کیم اولور * بسلمکدن خاری منظور اولوالابصار کل
فرنه ویرمن خلل خاریله قلمغ التفات * زیب زینت ویردیکنیچون خارده اولماز خوار کل
میوه اول سلطان عادلدر نهال دولته * سابقا کلش سلاطین فلک مقدار کل
نوله کر سابقلر اولدیشه فنا اولدر غرض * میوه کوسترد کده دوکمک رسمدر اشجار کل
(قیل فضولی مدحن اول شاهک که باغ مدحنک)
(بللی اولوردی بولسه قوت گفتار کل)

گرچه یوقدر اعتبارک مدحن ایت اظهار کیم * عادت دور زماندر خارده ویرمک بار کل
وار امیدم نیجه کیم رسم مدار دهردر * یلده برکز عالمه عرض ایلک دیدار کل
فتح باغندن آکا هر دم خلاف باغ دهر * تازه تازه آچه لطف ایزد جبار کل
(قصیده ایضا در مدح سلطان سلیمان علیه الرحمة والغفران)

ابد اللهم فی الافاق امن المسلمین   بادوام دولت پاینده سلطان دین
نور اللهم فی اسلام مصباح البقا   باثبات حشمت شاهنشاه روی زمین

شد زفیض اوفضای ملک فردوس برین
 یوق اکابکز فلک درجده بر در ثمین
 نصرتی جمعیت اسلامه برهان یقین
 ساعد اقبال اورا عدل طرز آستین
 آنکه عدل مملکت با اوست تا روز پسین
 اعظم الاعوان للشرع المعلاء المتین
 منشأ الاشفاق من حین نشا فی کل حین
 مرده لر ویرمش رسول الله جبریل امین
 خرمن لطفینه در فغفور و خاقان خوشه چین
 ربیع مسکون راز بزم آرای چرخ چارمین
 وارثان ملک از بهر خراج او رهین
 گنج گنج از بهر مایحتاج درگاهش دفین
 عدل در طبعش حلاوت در مزاج انکین
 قداقد الروح جسمان من ماء وطین
 انه خیر لنا ذکر و قرآن مبین
 خسر و صاحب قران کی خسر و نصرت قرین

(پادشاه محروبر سلطان سلیمان آنکه هست)

(در خلافت جانشینان بی را جانشین)

انهم اصحاب کهف انه حصن حصین
 احسن الاحوال فی الارحام احوال الجنین
 خرم اورا هست رخس عدل دایم زیر زین
 فوز و راحت بریسار و فتح و نصرت برمین
 عزمه عزم عظیم رایه رأی متین
 کل رأی فیه توفیق من الله المعین
 هست بهر نصرتش فوج ملائک در کمین
 هست وضع آستان اوعلی وضع الجبین
 هذه جنات عدن فاد خلوها خالین

خلد اللهم سلطانا به باها الزمان
 اول کرم دریاسی احسان و مروت کافی کیم
 اقتداسی اعتلای شرعه استدلال صدق
 بارگاه قدر اورا چرخ خاک آستان
 آنکه صدر سلطنت اوراست از دور نخست
 اکبر الانصار للدين القويم المستقیم
 مبدأ الاحسان من آن بدا فی کل آن
 اولکه عدلن ایلوب اعلام حفظ شرع ایچون
 درگاه قدرینه بیک دارا و اسکندر کدا
 نور عدلش کرده مستغنی ز بهر روشنی
 خسروان عصر رادر آستان دولتش
 پادشاهان قدیم العهدرا در ملکها
 بذل در حسن مزاجش عطر در طبع کلاب
 اولدی حکمندن روان پرور فضای بروبحر
 فرضدر اول مالک ملک ثنای رفعتی
 سرور جمشیدشان دارای اسکندر نشان

هر ضرردن سایه عدلده در آسوده خلق
 مهملدی مأمن اهل زماندر فتنه دن
 عزم اورا هست بیک فتح در زیر رکاب
 هر کجا رو آورد هستند زیر رایتش
 هر یکا عزم ایتسه غالبدر صواب رأی آکا
 کل عزم فیه مقرون بتوفیق الصواب
 لشکری نقصان کور سه جیش اعدادن نوله
 آستانینه جین سور سه فلک لر یوق عجب
 کنکر ایوان قدرش راست دایم بر زبان

در بهشت لطف و قهرش بر جزای نیک و بد
مقصودی فتح ممالکدن رواج دین همان
هر پری پیکر که کافردن مسلمان ایش
ای ز بر داستان عالم زیو دست همت
نیست دور از نسبتی کر خاتم فرمان تو
و قندر کیم خامه تقدیردن تصویب آلوب
و قندر کاوله سواد مسند صحرای چین
کردن دوران دوتا گشته زطوق حکم تو
آفرینش در پناه عدل ملک آرای تست
نیست حد هر کسی تحدید نعت نعمت
وار امیدم کیم همیشه ارتفاع قدر ایله
گوستره سود بقا پیرایه احسان سکا

قهره ملح اجاج لطفه ماء معین
کسه یه یوق محض ملک و مال ایچون کوکلنده کین
اوله جقدر جنت ایچره خدمتیچون حورعین
دور چرخ انکشت فرمان ترا انکشتین
عرصه ملک سلیم نرا کند زیر نکین
صورت دیوار دیوانک اوله خاقان چین
شاهد ملوک ز نخداننده خال غبرین
هر که بید دورا ورا نیست عقل دورین
آفرین ای پادشاه ملک پرور آفرین
بلکه نماید فضولی هم فضولی پیش ازین
اوله احسانک نشاط انکیز هر قلب حزین
مقتضای لایضیع الله اجر المحسنین
(قصیده در توصیف بغداد و مدح سلطان سلیمان)

منشی حکمت که چکمش خامه حکمت نکار
بقعه بغدادک ایتش وصفی دار السلام
اولیا بر جی دیمش زیرا که خاک اشرفی
حبذا بغداد خیر انجسام جمعیت اثر
هم خلافت حکمنی هم سلطنت فرماتی
بونده در باقی نشان معجز خیر البشر
بونده اولمش حجت حکم خلافت منظوی
بونده با غلتمش غزا شمشیرنی سلطان روم
بونده قیلمش سر حق ظاهر شهید کربلا
بونده اولمش منتشر فیضی امام اعظمک
بونده در معروفه سر منزل جنیده جلوه گاه
داشتن ایتش سیر بیک حاتم کبی سحرانشین
بونده اولمش صیت احسان و کرم آفاق گیر
صحن سحرانده بیک لیلی و مجنون جلوه گر

صفحه ایامه قیلمش ثبت وصف هر دیار
کیم آکا تسلیم و تحسین ایده هر کشور که وار
بقعه بقعه اولیاء الله اولمشدر مزار
کیم اولوبدر مظهر آنا لطف کردگار
بوندن ایتش عالمه جاری مرور روزگار
طاق کسری نسخه ملک ملوک کامکار
بونده در خاک خلافت خیز ختم چار یار
بونده صالمش سایه اقبال شاه ذوالفقار
بونده در تحقیق صدق و کذب ایچون دار العیار
بونده بولاش بهره علم شریعت انتشار
بونده در بهلوله زنجیر جنون منصوره دار
شهرین ایتش تحت بیک نوشیروان تک شهریار
بونده بولمش معدلت رسمی شیاع واشتار
کوهساری اوزره بیک فرهادوشیرین باده خور

هر مزاجه معتدل آب وهواسی سازگار
خاك پاكي صورت هر نيته آينه دار
بومقرر در كه ظالم بونده اولمز پايدار
قلمغ ايستردی بوملكك رخت عيشن تارومار
جهل استيلا بولوب ايتمشدی علم اهليني خوار
صالدي دود آدل آينه چرخه غبار
دور في الفور اولدی اول فكر خطادن شرمسار
قيلدی فيض عدله تدبير عجزو انكسار
صوصمش گلزاره ارسال ايتدی ابرنوبهار
كحل اعيان عجم قیلد قده خاك رهكذار

(قیلدی مشهور عرب فتح عجم تاريخی)

(گلدی برج اوليايه پادشاه نامدار)

جاری ايتدی فيضدن هر ملكه بيك جوبار
حين ما اضطرت بارسال السحاب كالبحار
مهتد لولاء مانمنا على مهد القرار
مالهم الا به التسكين عند الاضطرار
مالهم الاقرار فيه من هول القرار
ذكره بالمجد للاسلاف وجه الافتخار
يافته در جوهر ذات شريفش انحصار
تيغ عالم گیر مهر از دست فتحش مستعار
كافر آنجا مضطرو مقهور مسلم رستگار
مؤمن آنجا منعم وخوش وقت منكر خواروزار
می نماید دور باسكان آن قرب جوار
قطره افکنده تحريك تلاطم بركنار
نیست ممكن دادن شرح يكي از صدهزار
بحر و بر حکمنده خورشیده لوای زرنكار
رسم فيض فطرتی مافوق حد اقتدار

هر غریبه نازنین شهر وولایاتی وطن
ربت مقبولی برو فاجره تأثیر بخش
بومجربدر كه بولمز ظلم بونده امتداد
گرچه برقاج كون فلك خیل بلا تعین ایدوب
كفر مستولی اولوب قيلمشدی اسلامی زبون
دوتدی دست ناله مظلوم دوران دامن
چرخ في الحال اولدی اول رأى غلظدن منفعل
لطف ایزد شامل احوال اهل فقر اولوب
باز اولمش ملكه تعین ايتدی معمار خرد
باد پای عزم گشور گیر عالم گرد ايله

روشن ايتدی عدلدن هر گوشه سنده بيك چراغ
خالد اللهم سلطانا سقى ارض العراق
مقتد لولاء ماسرنا الى صحن السرور
عدله عن نأشب الدهر كهف للانام
سيفه من حادثات الدور حصن للعدا
صيته بالعدل للاسلام اصل الانتظار
آن بلند اختر كه فضل اولين و آخرين
نور ملك آرای ماه از شمع جودش مستير
عرصه ديوان حكمش نسخه ديوان حشر
كار گاه لطف وقهرش مظهر تارو نعيم
در گهش عرش يست در رفعت كه از چرخ برين
حشمتش بحريست در وسعت كه هست از وی محيط
گر كند از صدهزار افزون تر اوصافش رقم
اول شهنشاه فلك تابع كه ویرمش دولتی
حد ذاتی ماورای اقتدار وهم وعقل

فوز گلزارنده بر سر سبز نخل بارور
هر نه کیم عالم آکا محتاج اول آندن غنی
ملك استغناده فیض نعمتندن لایزال
جلوه گاه اوج استعلاده و همدن مدام

(پادشاه بحر و بر سلطان سلیمان ولی)

(سرور صاحب نظر شاهنشاه شفق شعار)

اول نهال کلشن دولت که شاخ گل کبی
هر جهتدن ذات پاکی نقطه پرگار تک
بانی حکمت که ارکان عناصردن مدام
صالمدین کوه شکوهندن آنک سنک اساس
هفت اختر کیم قضا امرین سرانجام ایتکه
قطع راه کعبه مقصود ایدر لرسه نوله
منقطعدر دهر دن عصر نده تدبیر امور
فاش سویلر لکه بز معزولر امر ونهیدن
ایستسه گردون کزوب روی جهانی سر تیر
شرع حفظنده متم معجزات معطفا
اولسه ممکن فضای عرصه عدلنده سیر
حق ایکی عادل سلیمان حاکم ایتش عالمه
اول سلیمانک شکوهی دیوه صالمش رستخیز
اول سلیمانیه محال عزمده محمل هوا
عالمک وصفن سلیمان ملک دیلر لرسه نوله
آلغه قیمت ویروب یردن غباردر گهن

آی وگوندن کیل ایدوب شاعدد و توب خلقه ویرر
بالله ای دولت که درگاهنده محرمسن آنک

قیلمشم ترتیب صحن صدقه بیک درشنا
بندن اول غافل آکا بن روز شب اهل دعا
یارب اولزمی نوله آخر ابودرد اشتیاق

لطف و قهرندن ویر را حبابه کل اعدادیه خار
حاصل آندن هر طرف یمین یسریسار
چار دیوار سرای صنعت ایلر استوار
هر بنا ضمنتده استحکامه قیلمز اعتبار
ناقه تک قدرت بیاباننده چکشملر قطار
اول قضا حکم و قدر فرمانه ویر مشلر مهار
مر قعدر چرخدن دورنده تکلیف مدار
حاکم اولدر آنده در فرمان انکدر اختیار
نصرت اسلام ایچون بولمز آنک تک شهریار
دین ظهورنده شریک اجر اصحاب کبار
ظلم ایدر دی دار دنیا اهلنه دنیایی دار
اول و آخر قیلوب سر عدالت آشکار
بوسلیمان صولتی کفاری ایتش تارو مار
بوسلیمانیه زمان رزمده محکوم نار
چون سلیمانندن سلیمانیه قلوبدر یادگار
چرخ تدبیر تجارت ایش لیل ونهار
نورینی پیمانه پیمانه آلور آندن عیار
دوشه فرصت حالم اول درگاهه عرض ایت زینهار
بولزم فرصت که درگاهه قیلهم بربر نثار
بندن اول فارغ آکا بن متصل امید وار
یارب اولزمی اوله زائل بورنج انتظار

بولدی عالم فیض عامندن علاج درد دل   حاش لله کیم قاله انجیق فضولی دلفکار
 وارا میدم کیم اوله هم شامل آکا مرحمت   عام اولور البته فیض سایه پروردکار
 نامدار گردش گردون بولوب امکان دور   دفتر دوران ایده حفظ حساب هفت و چار
 هفت اختر ایده امر پادشاهه انقیاد   چار عنصر اوله طبع پادشاهه سازکار

(ترکیب بند در مدح سلطان سلیمان)

نه خوشدرالده کلکون جام باشد عشق سوداسی * کوکلده وصل ذوق جانانه جانانلر تمناسی
 کوکل برقچ زمان اندوه هجرانیه زار ایتمک * ینه آهنگله آهنگ بزم وصل یار ایتمک
 نه خوشدر اول مسافر کیم سفر عزیمینی جزم ایلر * دو توب راه توکل منزل مقصوده عزیم ایلر
 بولوب سودین سفردن کسب ایدوب سرمایه عشرت * دو نوب ملکینه هر منزله بر تدبیر بزم ایلر

(فرخناک ایله کیم هر نازنین شهباز صید افکن)

(الورد میدان اولور خوش وقت و خرم مائل مسکن)

نه خوشدر اشیانندن دمبدم شهباز پروازی * شکار اوزره هواد و تمقده اولق جرخ همراهی
 اوروب منقار آچوب چنکال دو کملک صید لر قان * یتور مک کبک دراج و ترورک شهره آوازی
 آلا ندن سکره صیدین میل سوی آشیان ایتمک * نیجه کیم فتح ایدوب ملک فرنکی سرور غازی

(صفا و ذوقله میل نکارستان روم ایتمش)

(خلافت تختی مستقدم فیض قدوم ایتمش)

زه سلطان روشن رای ملک آرای دریادل * که توفیق ظفر اقباله قیلمش جوهرین قابل
 بنای اهتمامندن دمام اولسه محکوم * طلسم دین حق طغیان کفریه اولور باطل
 علو اقتدارندن پیایی بولسه رونق * اولور نقش سعادت صفحه ایامدن زائل
 شه دنیا و دین سلطان سلیمان شاه عادل دل * رضاسین صقلین هم دین وهم دنیا قیلور حاصل

(حوادث دفعه عالمده کقدر پادشاه اولدر)

(پناه استرسه عالم خسر و عالمپناه اولدر)

حریم حق چراغی سلطنت شمع شبستانی   ریاض عدل سروی اوج رحمت ماه تابانی
 خلافتده ولایت اهلنک هم تلوسرداری   ولایتده خلافت تختک دولتلوسلطانی
 سکندر تختک اقبال ایله مقبول دارایی   سلیمان ملکنک اثباتله وارث سلیمانی
 ملاذ مملکت ممدوح ملت مظهر رحمت   هر آفت رفی هر غم چاره سی هر درد درمانی

(شریعت زیوری دین رونقی اسلام آینی)

(مروت منبعی انصاف دریاسی کرم کافی)

که هر کیم هر دلیله هر نه وصفن قیلسه افزوندر * آکا بکر شهنشه گورمش تادور گردوندر
شهنشاهی که گردون در که قدرینه چا کردر * جمیع مدعاسی فیض دولتدن میسر در
نه فرمان کیم قیلور سه حق رضاسینه مطابقدر * نهان کیم عزم ایدر سه بخته توفیق رهبر در
فضای بارگاه عدلتک اعیان مقبولی * سراسر هر بری عدلنه برپا کیزه مظهر در
مقدم جمله دن اول سرور صاحب سعادتدر * ازلدن طینتی انصاف عدلیله نهمردر
نظام العزوالاقبال سلطان ویس روشن دل * که دار الملک روم انوار عدلیله منور در
کوکل وقت اولدی اولقظب زمان دورنده اظهارایت * نه مقصد کیم زمانلر باطن پاککده مضمردر

(عدالت طینتینک طرزنی اول پاک تندن صور)

(نبوت خر قسینک ذوقنی ویس القرنندن صور)

شهاجنت دیلردم حق میسر قیلدی دیدارک * اورمردم نور رحمت روزی اولدی شمع رخسارک
مرادم کعبه ایدی طوف درگاهک نصیب اولدی * چکر دم لعل ایچون حسرت ایرشدی سمعه کفتارک
قیلوردم آرزو حقندن کلید مخزن مقصود * گورندی دیده امیدمه دست کهر بارک
صفای طلعتک محوایتدی کوکلدن الم نقشن * معالج اولدی حاضر قالمدی تشویشی بیارک
طریق عزو اقبالی ایتور مشدم اولوب غافل * بنی غفلت یقوسندن او یاتدی بخت بیدارک
نه طاعت اجریدر یانه دعا تأثیریدر یارب * که مطلوبی میسر اولدی محتشز طلبکارک
فضولی حسن اطواریله اولمش قریکه مائل * بودر تأثیری عالمده همیشه حسن اطوارک

(صفای نیتیه یوق دعا قیلمقده تقصیری)

(دعا اولسه ریاسز بویه در البته تأثیری)

بنای دولتک تادور گردون وار وار اولسون * مدار ایتدجه عالم دولتک عالم مدار اولسون
سرای همتک کیم خلقه صالمش سایه رحمت * اساسی نصرت وفتح ایله دائم استوار اولسون
متاع ارتفاع قدرکه یم حوادندن * همیشه دولت توفیق حق حصن حصار اولسون
تمامی هر امورك هر جهتدن موجب تحسین * جمیع خدمتک منظور عین اعتبار اولسون
سن اولغل ارجمند ملک دشمن قید غم چکسون * سن اولغل سربلند در حاسد خوار و زار اولسون
فضای بقعه بغداد عدلکدن اولوب روشن * مزاج پاککه آب هواسی سازکار اولسون
سریر حکم برج اولیاسندن بولوب زیور * صفادن هر کونی نوروز وهر فصلی بهار اولسون

سنگ و صفحله گون گوندن بولوب درو تن نظم * بنم نظممله و صفك ورد اهل روزگار اولسون
زبان اولدقجه بر دم كتمسون ذكر ك زباندن * خيال خدمتك محو ايتسون حق لوح جانندن
(قصیده در مدح ایاس پاشا)

کلدی اول عیسی کیم آنددر حیات اهل حال   یوقدر آنسر خلق جسمنده حیاته احتمال
کلدی اول خضر مبارک پی کیم آنسز بی دلیل   مضطرب قالمشدی اهل فضل وارباب کمال
کلدی اول مهدی که صالمشدی زمان غیتی   عقد نظم کشور اسلامه بیم انحلال
کلدی اول آصف که قوندردی کمال شوکتی   دامن ملک سلیمان غبار اختلال
سرفراز ونیک عهد ونیک رأی ونیک خو   سرور پاکیزه اطوار و پسندیده خصال

(جوهر قابل ایاس عاقبت محمود کیم)

(خلقه کو سترمش آنی ایزد فلکدن بر مثال)

مرحبا ای ررق افزای سر بر عز و جاه   مرحبا ای زیب بخش مسند جاه و جلال
سرورا حقا که خورشید جمال کدن جدا   اختر اقبالنه یتشدی بغدادك زوال
اولش ایکن چشمی سیلابیله اعمی شکر کیم   بولدی چشم ملک خاک مقدم کدن اکتحال
قالمشدی فیض گویا کیم سکا امداد ایچون   اولیا قیلمشدی برج اولیادن ارتحال
ای خوش اول کیم خرمن اعدای بر باد ایتکه   جانب دریاه قیلدك سیر مانند شمال
خسر ملکینه خرامان ایلدك خضرا علم   شر شیطان دفعنه آچدك ملک وش پروبال
کیردك اول اقلیمه کیم بحر یله بر نده آنک   یوق سکا بر مونس و غمخوار غیر ذوالجلال
قیلمدك امواج دریای عداوتدن حذر   چکمدك احوال آثار حوادثدن ملال
کسدك اول فتنه باشن انتظام ملک ایچون   ابتدای کار خیر ایتدك مبارک اولدی فال
فتح قیلدك اول یری کیم دور آمدنبرو   قیلسامشدی صاحبندن اوز گهر گز انتقال
آلدك اول اقلیمی کیم عالمده یوز بیک پادشاه   حمر تیله ویردی جان فتحن بیلوب امر محال
آچدك اول ملکی که یوز بیک سلطنت لافن اورن   اولدی عجز یله آنک دعوی تسخیرنده لال
شاهد بصره پریشان حال ایکن ویردك آکا   خط وخال لشکر اسلامدن زیب و جمال
منبرین ذکر هایون ایله ایتدك سر بلند   کاول مقامی حیفدر قیلمش ارادل پایمال
سکه سینه پادشاه اسمیله ویردك زیب وفر   حیف ایدی کیم رام اوله اغیاره اول رعنا غزال
کسدك اول اقلیمدن اهل فرنکک رغبتین   آچه بیلمز اولدی کفار اول بکا چشم خیال
خلقه اعلام ایتکه دین محمد طاعتن   ایلدك اول مسجد اقصایه تمین بلال

سرحد هندوستان آچدك سكا يوز آفرين
 كرسكا دشمن مقابل دورمدیسه وجهی وار
 فتح یوزطوتمش سكا هر قنده كیم عزم ایلسك
 لشكر ك عزم ایتسه بر ساعتده ایلر تار مار
 سیر قیلسك وصفكك صرفینه دویمز بر نظر
 عرصه جنك وجدالك قتلدن خالی دكل
 تیغك استر رزم ایده باشلركسه قانلردو كه
 بویله كیم توفیق حق نصرت نصیب ایتمش سكا
 دوت جهان معموره سن سر عسكرا سلام اولوب
 جوهر ذاتكده چون تدبیر نظم ملك وار
 اولدی روشن كیم سكا آغاز حمتدر بوقتح
 وار امیدم كیم مخالفلر آراسنده مدام
 متصل فتح اوله روزی جانب حقندن سكا

روم رخسارینه خیل زینت آرتوردی بوخال
 اولدر رخفاش سنسین آفتاب بی زوال
 هیچ کیمدن صورتا كلز خلاف امتثال
 هر نه تدبیر و تأمل قیلسه خصمك ماه و سال
 قیلسه اعدا جمله عمرن صرف ضبط ملك و مال
 متصل رأیكله تیغكدر قیلان جنك وجدال
 رأیك ایتز دشمنك فتحینی محتاج قتال
 اکتساب رفعت و اقباله دوشمشدر محال
 نو جوانلر زور بازوسنه دویمز پیره زال
 لطفی شاهنشاه اسلامك سكا اولسون حلال
 پرتو خورشیددن بدر اوله جقدر بوهلال
 آسمان قیلدقچه نیران عداوت اشتعال
 فیض مدجكه فضولی خسته به حسن مقال

(ایضا قصیده در مدح ایاس پاشا)

چهره خطك خیالی چشمی قیلمش مقام
 جلوه کاه ایتمش غبار در گهك مژگانی
 راه عشق کده سر شکم کو ستر هر دم حباب
 جنك ایدر لر بر بریله تیغك ایچون خوبلر
 سر و لاف حسن ایدر کو ستر قیامك منع قیل
 قومه زلفك دوشمكه ماه رخ رخشانكه
 کوکلی گوردیده دن گه قان دو کر گه قان ایچر
 دل اوینه روزن آچ سینم دلوب تیغكه کیم
 ای کوکل دوران چکوب گردونه کیوان محملك
 چرخ قلقاتی زرین قبه ایتمش مهر دن
 فتح اسبابینی یو کتمش قطار هفته به
 غالب سلطان دیوان قضا حکم ایلش

آچه بحرینی که جمع اولمش سپاه روم و شام
 ساحل دریایی دوشمش عسکر دار السلام
 عزم راه ایتد کده لشکر رسمدر نصب خیام
 رسمدر لشکر ده صفلر اوزره قیلماق ازدحام
 باش چکن هر سر کشك دفعنه واجبدر قیام
 قیل «شعشع» ملککنك ساحر لره سیرین حرام
 مد و جزرینی تماشا قیل بودریانك مدام
 منتظر در فتح راه کعبه ایچون خاص و عام
 شمسدن مریخه ویرمش توسن زرین لکام
 ماه نوفیض شفقندن ایلش کلکون نیام
 احتیاط اوزره اولوب کورمش سفر فیدین تمام
 کیم ویره دارالسلامه دشمن سرکش سلام

حاکم تقدیردن دورانه اولمش امرکیم
ایده ملک بصره بی محروسه بغداده رام
باغلامش همت بو فرمانی سر انجام ایتمه
حضرت پاشای گردون قدر و گردون احتشام
(سرفراز عاقبت محمود قطب راسترو)

(اعدل اقران ایاس نیک رأی و نیک نام)

اول مسیحادم که اموات الم احیاسنه
خلد اللهم تکریمنا لنا اقباله
ای غباردر کهکدن قدر گردون عاریت
دور دن حاصل بکا دائم نشاط مستزاد
جام بزم رزمک ایچمکدن دل دشمن کباب
هر شعاع خنجرک برق فنادن بر شرر
عمر لردر قتل اعدادن اجل چکمش الن
حق تعالیدن سکا لطف دمام فتح خاص
رزمکاهکده مزاج تیغ و طبع رمحی
چالشوب هر برعدو کی تیغ استدجه ایکی
قصد فتح ملک قیلمش سن مبارکدریوری
چوق زمانلردر که صید مردم تجار ایچون
آنده قائلر یوتدرو بدرلر تردد اهلنه
دبرن عسکر میدر یادجله در بغداددن
دوتمق اولمز بویه سیلابک اوگن خاشاکه
یل براقدی هند دریاسینه عزمکدن خبر
قلدی قطب الملکی تحریکک یرندن منحرف
وهم تیغک ایلدی اهل فرنکی زرد رنگ
مشک سویلر سم سپاهک گردنه قیلمن خطا
تاشب وروز اختلافیه مقرر در مدار
وارامیدم خواب غفلتدن حسودک دور میوب

خاک درگاهنده در کیفیت یحیی العظام
احسن اللهم فی ایامه حال الانام
ولی فروغ مهر رویکدن صفای صبح وام
بختدن روزی سکا پیوسته جاه مستدام
دفع نار قهرک ایتمکده خیال خصم خام
هر صدای ناووک ملک عدمدن بر پیام
آنی دیوان قضادن تیغک ایتش التزام
سندن اهل عالمه لطف پیانی فیض عام
مختلف قیلمش طریق احتراق والتیام
هر ایکی براولغه رمحک قیلور اقدام تام
عزم دفع دشمن ایتش سن میسر در بوکام
رهگذارهنده قورمشدر حصار بصره دام
کلدی اولدم کیم چکه تیغک اولردن انتقام
ایلیوب ظغیان جزایردن یکا قیلمش خرام
قیلمسونلر منعه اهل جزایر اهتمام
دتره دی دریامهابت هند صبحن قلدی شام
کیتدی خوفکله نظام الملک ملکندن نظام
قلدی گردلشکرک صحرای هندی مشک قام
چون فضولی خسته یه آندن معطر در مشام
تامه وخورشید دوراننده ممکندر دوام
بختکی بیدار ایده توفیق حی لایسادم

ترجیع بند در حق ایاس پاشا

شکر کیم چرخ استقامت اوزره سیران ایلدی
جمع اهل دولت اعداسن پریشان ایلدی

دهره خلق بصره واهل جزایر فتنه سی
عاقبت نیم ضرردن پادشاه عالی
غیرت حلم خلافت اول دیارک فتحی
مظهر رحمت «ایاس» مرحمت اندیشه کیم
سایه وش طیراغه صالیدی دوشمن بدخواهنی
بصره تسخیری جزایر فتحی مشکل امرا یکن

(هیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر)

(پادشاهک ملکنه اثبات است حکامدر)

قلدی بغداد اوزره فتح ایچون مرتب بر سپاه
کثرت اول غایتده کیم انجم دوکلسه چرخدن
کر صباتا گه آرایه دوشسه مانند حباب
وحشه طیر و ملک یوزدوتدی غربت عزمنه
هریکا قالدیردی رایت بر امیر نامدار
طوتدی صف صف بر یوزین لشکر سطور خط کبی
ایتمک اولمز بویه لشکر جمعی تدبیر ایله

(هیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر)

(پادشاهک ملکنه اثبات است حکامدر)

ماه نودن دجله ده کوستردی ذور قلمثال
هریدی بر طائر اوج بلادر تیز پر
یوقسه سائلدر دهاننده قزل بیرق زبان
گوکلی آچلمش مکر بولمش بورنکیله جواب
صوده بر زورقمی یا خود آغزن آچمش بر نهنگ
سرور صاحب ظفر زور قلمزه زینت و یروب
صالیدی غوغای تفنکی مغز اعدایه غریو

(هیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر)

(پادشاهک ملکنه اثبات است حکامدر)

رأیتن بر جانندن ایلوب گردون خرام
گرد لشکر دن رخن کردونک ایتدی مشکفام

رخست عزم غزا شاه نجفدن استیوب
 بولدی اول سلطان عادلدن کمال التفات
 بقعه بقعه قلدی طی معموره محروسه بی
 یتدی اول سرحدده کیم آغاز ملک خصمدر
 کلدی اول منزله روز عید خاکپاینه
 یدی اختردن فلک دوزدی آنکچون بر قطار
 (هیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر)
 (پادشاهک ملکنه اثبات است حکامدر)

شیخی آل قشعمک شریله بر شیطان ایدی
 صورتا کرچه اطاعت ظاهر ایلردی ولی
 مقتداسی امر نهیندن هوای نفس اولوب
 قنقی خرمن سوخته زر عینه قلعه بر نظر
 باش چیقر مق استمزدی زرع و همدن آنک
 هراوه بر کیجه مهمان اولسه قومندن بری
 قلدی پاشای سعادتمند رفع اول فتنه بی
 (هیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر)
 (پادشاهک ملکنه اثبات است حکامدر)

اول قضادن کشور اعدایه دپرتدی علم
 بر بیابان کیم یوق آنده نوع انساندن اثر
 نقش ریکی خط آفت نوک خاری تیغ کین
 فصل هم بر فصل کیم سرد اولغین آب و هوا
 اویله مهملک شدت دی کیم حرارت بولغه
 اویله قاطع تیغ سرما کیم لحددن چقمعه
 بویله موسم بویله صحرائی دلیل خیر ایله
 دوشدی بر صحرا به ره کیم آرتورر ذکریم الم
 آکانسبت وادی مردم نشین ملک عدم
 بر مزاجنده بلا مضمر هوا طبعنده غم
 خلقدن قطع حیات ایلردی عیسی اورسه دم
 گوردو کی برده دوشردی اودلره خورشید هم
 روح اکر امواته عودایتسیدی ایلردی ستم
 قطع ایدوب لشکر جزایر ملکنه باصدی قدم
 (هیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر)
 (پادشاهک ملکنه اثبات است حکامدر)

عرصه ملک جزایر اولدی ناگه آشکار
 همه عرض ایتدی گردون بر نهایت مزیدیار

کثرت اشجاری اول غایتده کیم اول ملکده
 صانه سین هر نخلی بر ژولیده مودیوانه در
 عرصه شطرنج تک صحنده شطردی خطوط
 کرچه آنلر مقصد اصلی دگلدی لشکره
 اسهل امریله چوق سر لشکری پامال ایدوب
 قلعه لر فتحن کلید باب نصر تدر دیو
 بیلیمه مش آب وزمین هر گز که بر خورشیدوار
 کیم آکا زنجیر آب اولمزه دوتمزدی قرار
 قلعه لر اول نقطه تک خط او زره یجدوشمار
 اولغین اول فرقه ناپاک خالک رهگذار
 بی نهایت قلعه محکم اولندی تار ومار
 صفحه ایامه تحریر ابتدی کلک روزگار
 (هیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر)
 (پادشاهک ملکنه اثبات استحکامدر)

اولدی آندن صکره پیدابصره اهلندن نشان
 کلدی استقباله چوق سنکین دل و آهن قبا
 هر دلاور نادر ملک خراسان و عراق
 لشکر اسلام ایله آغاز الفت ایلیوب
 منهزم عسکردن اما بر الم سزهم دکل
 اول فضای محنت افزادن نتیجه بصره یه
 لیک بر فرد اولدی ضایع سپاه رومدن
 فتنه اودندن شرر لر قیلدی پیدا آسمان
 اولدی عالم سوزسنگ و آهن آتش فشان
 هر مبارز سر خط مجموعه هند وستان
 آشناغ دمبدم افزون اولوب قیناردی قان
 زهری اول قومک ذنبدن صاچلوب زنبورسان
 دهر باغ فتنه دن بر کل آچردی هر زمان
 سود سود اسنده اول تجاره دوشمشدی زیان
 (هیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر)
 (پادشاهک ملکنه اثبات استحکامدر)

بر سحر کیم تیغ زرین چکدی شاه باختر
 بصره یه قارشو سپاه رومدن عرض اولدی صف
 رایت خضر اچکلدی اول حصارک فتحنه
 نهرا عشاری عبور لشکرا یچون دولدیروب
 چشم خورشیدی ساز رخ خونخوار ایتدی کور
 کلدی دشمندن مقابل بر سپاه بیکران
 لشکر اسلامه نصرت و یردی لطف کردکار
 گوک یوزنده قویمدی انجم سپاهندن اثر
 باغلدی روی زمین بد خواء قتلنه کمر
 یوقسه قلع قلعه کفاره جبریل آجدی پر
 مار ضحاکه فریدون زمان بولدی ظفر
 گوش گردونی صدای نای روین ایتدی کر
 کیم سواد کثرتن حصر ایده بیلیمزدی نظر
 شام اولنجه قالدی اول شعله لردن بر اثر
 (هیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر)
 (پادشاهک ملکنه اثبات استحکامدر)

شام کیم رخساره چکدی خسرو انجم نقاب
 قیلدی شیخ بصره بخشی سلطنت تختنده خواب

ویردی عقل و رأینہ دخل مہابت انحراف
 قاجدی اول دون سیہ رود دولت و اقبالدن
 سایہ سین طیراغہ صالیدی ہر طرفدن اول حصار
 صبحدم پاشای عادلدن منور اولدی ملک
 ویردی ملک و مال و جسم و جانہ خلقک امان
 یتدین عاجزلرہ غوغای لشکردن ضرر

(ہیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر)

(پادشاہک ملکنہ اثبات استحکامدر)

سرورا بدخواہ خاک رھگذار اولسون سکا
 اولسون باشکدن) کسک پادشاہک سایہ سی
 قیل مسون لطفن نہان رای منیر کدن فلک
 چکمسون شمشیردن منت صلاح دولتک
 فتح ایچون ہر قندہ کیم دپرنسہ عزمک رایتی
 اولسون خاموش باغ مدحنک بلبلری
 اول عزمکدہ فتح ملکہ نصرت بولدوغک
 ہیچ شک یوق کیم بونصرت نصرت اسلامدر

قصیدہ در مدح ایاس پاشا والی بغداد

ایرشدی وقت کہ کل باصہ بوستانہ قدم
 ویرہ بنفشہ ایلہ برک ارغنون چمنہ
 ہوادن ایلیہ اشجاری ابر گوہر بار
 گونشدن اولہ سپہر کواکب و سیار
 صحیفہ سمن اوزرہ تردد ایدہ نسیم
 عقود شبنم ایلہ روز و شب حرارت مہر
 مساوی اولہ لطافتدہ آسمان وزمین
 چندہ اوقنہ حکم ایالت نو روز
 رواج بخش اولہ گلزارہ اعتدال ہوا
 کل بہار عدالت نہال کاشن جود

جہانی ایلیہ لطف بہار رشک ارم
 صفای زینت پیوند آبنوس و بقم
 صحیفہ چمن اوزرہ لالی شبنم
 چنار سایہ سی آلتندہ سبزہ خرم
 مسیح جلوہ کمی اولہ دامن مریم
 خطوط سبزہ بی گہ مہمل ایدہ گہ معجم
 برابر اولہ کور و نمکدہ اشہب وادہم
 مثال حکمہ نثار ایلیہ شکوفہ درم
 نیتہ کہ خطہ بغدادہ سرور اعظم
 شکوفہ چمن لطف و سرو باغ کرم

(مه سپهر ایالت ایاس پاشا کیم)

(اساس ملکدر اندیشه سیله مستحکم)

بلند قدر جنابی که رأی روشنه
مشرف ایلهمش بر آنک کبی کامل
وجود کاملنه یوق نظیر عالمده
ابا بلند نظر آفتاب برج شرف
فقیر سفره انعامک اغنیای زمان
حریم در گهکه عزم ایدن فقیر لره
تقربک سنک اول رتبه سعادتدر
امیدله دوتله دامن عدالتکی
قضا یازنده سنک اسمنه بقا ملکن
بو اولسیدی غرض صفحه وجوده قضا
فساد طغنه سن انسانه ایلین ملکی
فساده قائل اولوب انفعالدن باشن
طهارت و ورع و زهد و تقوی ایلهمدام
که بحر حیلله ابلیس آکا گراولسه محیط
کلوب حضور که گورسیدی پاک مشربکی
گیروب سپاهنه اولسیدی واقف رزمک
بونوعله که زمانکده جسم ملک مدام
وجود حفظی عدلک اکرایدنسه مراد
مقرر ایلدی گردون که دهر دوردقچه
زمانه اوزره گورر سایه عدالتکی

دکل دقایق آداب سلطنت مههم
سریر سلطنتی آندن اسبق واقدم
نه احتیاج که بن سویلیم بیلور عالم
که خلق رزقه در دست همتک مقسم
غریق نعمت احسانک اولیای نعم
نصاب نعمته فرض اولور طواف حرم
کیم آنده لازم اولور قرب حق تعالی هم
ایرشمز اولدی گریبان ملکه دست ستم
قیلور عدولریکی نوك تیغک ایله قلم
سنک عدولرک اسمینی ایلزدی رقم
کر ایتسیدی سنک حسن سیرتک ملزم
یوقارو قالدوره بیلمزدی بر بنی آدم
بنای حسن سلوککدر اول قدر محکم
تصور ایلک اولمز کیم اول بناچکه نم
چالردی خجلت ایله جامی توبه طاشنه جم
نفاخر ایتمز ایدی ضرب تیغ ایلهرستم
بولور حیات مجدد زمان زمان دم دم
بنای فیض ایلهمسدود اولوردی راه عدم
نهال قامتکی بار غمدن ایتیه خم
روامیدر که ایده سایه عدالتکی کم

(شهافضولی زارم که چرخ بپنده گرد)

(صالوبدر آینه طبعمه غبار الم)

تمده زخم خدنگ بلا ولی شادم
امید وار که تسخیر ملک عالم ایچون
که لطفک اولسه بولور جمله زخملر مرهم
فضای چرخده چکدکجه آفتاب علم

زمان

زمان زمان یوزیکه باغلو قابولر آچله
نفس نفس اولوب افزون قاپکده خیل وحشم
میسر اوله که توفیق فتحله تیفک
اوله عزاق عربده کلید صلح عجم

قصیده در مدح ویس بک

ای صفای شیشه جولانی فیروزه فام
معدن یاقوت صهبا گلبن گلبرگ جام
غنچه گلزار حکمت حقنه شهد غنسا
درج در معرفت معیار ادراک تمام
برده دار دختر رز دایه بنت الغناب
محرم سلطان می مطبوع ابنای کرام
ال دو توب دشمن شکر بر آیاغه دور غدوب
صرف ایدن وارن کو کالر آچغه هر صبح وشام
نازنین دلبر کبی احبابه قانلر یوتدیرن
در دلن عاشق کبی قانلر دوکن کوز دن مدام
ونه جوهر سن که بیلیمز هیچ کیم خاصیتک
که گولوب قهقه ترایلر سن دماغک مجلسک
نه دعادر بیلیمز قلقل دیوب ذکر ایتدیکک
عقل آلور سن جان باغش لر سن کمال سحر ایله
کاه دور مق که اکملک که ایاغه دوشمکک
بر ریایی زاهده بکزر برونک کیم اوله
یوق یوق اطوارک منزله در ریادن شبهه سز
قلمسونلر طعنه گر میخانه لر سیر ایلسک
الامانت ای چراغ اهل قدر واعتبار
چون صفای نیتک توفیق حسن سیرتک
اومدو غک سرمزل مقصود که با صدک قدم
خاطر کدن چیقمسون محروم اولن افتاده لر
عرضه قیل بندن دعا اول معدن انصافه کیم

(حارس معموره بغداد قطب اهل روم)

(حامی ملک حما مستخفظ سرحد شام)

ویس بک حضرتلری خورشید اوج اقتدار
شهریار نیک رأی ونیک بخت ونیک نام
امر اقبالن مرتب قیلمغه اولمش آکا
شام برهندی کنیزک صبح برومی غلام
اول بری ترین خلوتکاهنه اقدام ایدوب
بو بری ترتیب ایوانینه ایلر اهتمام
جامه قیلمش جم سپارشلر که یتکیج بزمنه
اوپالن اخلاص می عرض ایت تور بندن سلام

بادیه جمشید امانت یو گلش کیم تنکریچون
ای خرامان سرو کیم تادوره گلشدر قدح
ساغر خلقک نسیمندن مصفادر دماغ
قانده کیم گیردیه دشمن کام چتدی جامی
اوزگه لردورنده چوق قان یوتدیروب بیک ساغره
دولت جاوید امدادیه فرصتدر بوکون
سرورا فارغ دکل سندن فضولی بر زمان
اشرفت منکم علی الظلماء انوار الهدی

قصیده شتاییه

بر کونکهدی علامتن ایتشدی آشکار
باد خزان یتوب حرکات شنیع ایله
صرصر هجوم غارت بستانه غزم ایدوب
برگینی شاخ کل یله ویرمشدی سرتسر
طی قیلمشیدی سبزه بساطینی بوستان
ایل بویه فصللرده تمنای کنج ایدر
برباغه دوشدی رهگذرم گوردم آنده جمع
دولش قدح شرابه گلش ایاغه کیم
مینای سبز لطفله دورمش ایاغه کیم
گلش کباب دوره وسویلرکه ای قدح
برطرفه نخل برک خزانیه باغلمش
یغمش فضای باغه خزان برگی خشتلر
القصه اول بساطده بن گرم شوق اولوب
اولدم تمام غرقه دریای شوق و ذوق
هردم برالتفات فدا ایلدم خرد
هر کیم ایاغ صوندی بکا بن ایاغنه
ارواح قدس بزمی ایش آتی بیلدم
بیهوش دوشمش متغیر مزاجیه

دوتمشدی یوزفسرده لکه طبع روزگار
هریان درخت رختی ایتشدی تارمار
اصلیه قویمه مشدی آغا جلرده برک و بار
یعنی تجملینه جهانک نه اعتبار
یعنی که معتبر دکل اسباب مستعار
بن ایلدم صبا کج کلشن یکا گذار
ترتیب عیش قیلمغه اسباب هر نه وار
گر لاله بتدی ایسه بنم شمع لاله زار
گر غنچه فانی اولدی بنم عمر پایدار
هرگز دوترمی خدمت یاران ایدن قرار
میل عمارت ایلوبن طاق زرنگار
گویا هوا هجومه دوتمق دیلر حصار
آلدم متاع ذوق و یروب نقد اختیار
دوتمد طریق رابطه عقلدن کنار
هر لحظه بر هوسده نثار ایلدم وقار
جنس حواس و نقد خرد ایلدم نثار
بن مست یخود اولدم اولارقالدی هوشیار
غافل که لیلدرمی کچن دور یانهار

اولش هجوم حادثه دن هوش منهزم
 بر لحظه که صیقل ادراک مستقیم
 آچدم گوزیمی گورمدم اول بزمند اثر
 قیلمز قو قضیه ده امرینی مستدام
 گوردم یرم فضای بساط سرور ایکن
 هم صحبت جماعت اهل قبول ایکن
 جسم جفای شدت بردایله ناتوان
 اهل جفاتنمده اولان کسوتم آلوب
 نه بر رفیق کیم اوله اول دمدده دستگیر
 ایزد یوزیمه باغلمش ابواب رحمتن
 چوق باده بزم دورده نوش ایتشم ولی
 هم ذلتیه درگه خالقدده منفعل
 دورانه ایلدم بو مصیبتده اعتراض
 بر عمر درکه جمع اهل کالده
 هرگز اوزیمی کورمشم بویله بی شعور
 میخواره لر مجالستدن آلوب سرور
 حالانه واقع اولدی که ایتدک بوگون بی
 دوران جواب ویردی بن ناتوانه کیم
 ایذای جسم و جان نصیحتدرر سکا
 الدانمه می نشاطنه ودیمه دمبدم
 هر امر ونهیه عبرت ایلن اعتبار قیل
 رفع اولدی بو مصیبت و آندن عیان اولان
 ورکتدی رخت هم غملن قیلمه اضطراب
 بورسمدر برهنه اولوب قیشده هر درخت
 سن هم نهال نورس کلزار عشق سن
 کسمه بهار لطف و کرمدن امیدکی
 جزوی خسارتیه ملول اوله شکر قیل

قیلمش صفای عقل دل تیره دن فرار
 نا که کوتوردی آینه طبعدن غبار
 حق بودر طبیعت دنیای بی مدار
 اولمز جمیع امرده بنیادی استوار
 اولمش مضیق مزبله عجز وانکسار
 اولمش ندیم هم نفسم نیجه مور ومار
 باشم بلای حادثه داشیله سنکسار
 قویمش بی برهنه ولرزان و خار و زار
 نه بر شفیق کیم اوله اول غمدده غمکسار
 یعنی بودر نهایت عصیان باده خوار
 بن هیچ میدده کورمه میشم بوصفت خمار
 هم حیرت ایله خلق آراسنده شرمسار
 کای چرخ بی مروت و بدعهدنا بکار
 عیش و نشاطله ایچرم جام خوشکوار
 هرگز اوزیمی کورمشم بویله خاکسار
 می طبعمه اولوردی فرخ بخش و سازکار
 بویله زبون و زار و شکسته تن و فکار
 ای خسته بو مصیبت صبر ایلکل شعار
 ادراک اهلین بو نصیحتدن ایتمه عار
 کیم آنی بویله ایله حرام ایتدی کردکار
 هر ایشده اعتبار شعار ایله زینهار
 تحقیق سر حکمت حق قالدی آشکار
 صبرایت که اول کدورته هم یوقدر اعتبار
 تجدد کسوت ایلک ایام نو بهار
 گر گتدی برک خاطر بکه یتسون غبار
 تجدد رخت تازه به اولکل امید وار
 یک خاک در کهنه فدا بویله صد هزار

﴿ قصیده در مدح رستم پاشا ﴾

ینه آچلدی کوکل قلدی جهان خرم
 مژده لاله وکل ویردی مکر باد بهار
 لاله بر نکه کشف ایلدی اسرار درون
 شاخ کل ویردی چن بزمنه بر نور سرور
 بادن غنچه لره حامله اولدی کلبن
 دم جان بخشنی کویا یله ویرمش عیسی
 سزه خیز اولدی هوادن اولور طیراخی
 دم بودمدر بودمی خوش گوریکزای عارف
 خاک جم اوزره چتوب لاله دو توب جامنی دیر
 آدمی استسه طیراغده البته یولور
 سزهدن زنک عیان ایلدی آینه باغ
 طرفه کیم سزه ایلهر رونق باغ اولدی زیاد
 بلبله منت ایدوب دون دیر ایدی باد بهار
 دیدی بلبل اکای اهل خلاف ایلله لاف
 سن اگر بیلمز ایسک جمله آفاق بیلور
 تازه کلزار وزارتده آچلمش بر کل
 قیلمش آندن بوصفا کسینی کلزار وجود
 اول سر افراز کیم آنک کبی برفرخ رخ
 آندن آلدی عظمت امر وزارت گویا
 اکا ختم اولدی ره رسم حکومت گویا
 حسن رأیله بوگون حکمه گیر دیو و پری
 که سلیمان زمان آصفی ایتدی نائب
 اول جوان بخت که اجرای عدالتده مدام

(پرتو مرحمت اول حضرت رستم پاشا)

(سر ارباب سخا سرور پاکیزه شیم)

گر صبادن خبر عدلن ایشته ایده مز شمع پروانه به مطلق دیری اولد قجه ستم

ملك نظمنده اگر حکمنه اولسه واقف
اعتدال ایستسه ارکان مزاجه عدلی
فیض نصرت بولور البته جهانگیرانه
صفحه نامه کبی جزم دوتر هریره کیم
رفت قدرنی خورشیده سؤال ایتدی زمین
کیم آنک بولیوب احواله بر ذره وقوف
طاعت خالقه در حسن رضاسی داعی
بحر و کان ایله لر دعوی احسان اما
قانی اول رتبه که جودیه آنک بحث ایده بحر
هر نه تدریجیه بیک بیلده ویره بحر له کان
بذل بر دمه ایدر مجلسنه خازن جود
بالله ارگورمش اولیدی کرم بی بدلی
سرور اجمله آفاقه یتورمش عدلک
نوله گردار شفای کرمکدن یتسه
وار امیدم که جهان اولیه خالی سندن
شغل عالم اوله تدبیرک ایله راست مدام

زلف محبوبی هوا ایله بیلمز درهم
ایریشور صحت عامیله اطبایه الم
همتی هر کیمه خورشید صفت ویرسه علم
کلک وش چکسه سطور سه خیل وحشم
خاک درکاهنه یاد ایلدی خورشید قسم
قلشم دائره حیرت ایچنده بن هم
رزق مخلوقه کف بحر نوالی مقسم
کرم وجودنی کوردکده اولور لر ملزم
قانی اول حوصله کیم کان کرمدن اورده دم
هر نه یوز بیلده مروایه قیلور حاصلیم
صرف بر کونده قیلور بزمنه قسام کرم
آنی معجز صانوب ایمانه کلوردی حاتم
وسعت اوزره اثر رابطه خون نعم
بوفضولی دل افکار یکا هم بر مرهم
نیجه کیم وار نجوم و فلک ولوح و قلم
قدگردون اوله بابوسک ایچون داتم خم

قصیده در مدح سلطان ابراهیم

بحمد الله والمنه که توفیقات ربانی
طریق کر بلاراه نجف بر رهبر ایستردی
ولایت در لرینک معدنیدر اولیا بر جی
ایا سلطان عالی همت و سردار عادل دل
مشرف ایلدی ذات شریفک ملک بغدادی
صفای ابدی وصول مقدمکدن بکله جان باغی
قدم با صدک دیار اشرف بغداده سن یریر
زیارتلر که قیلدک آستانلر کیم طواف ایتدک
مقام قنبر و اولاد فضل و بعض اهل بیت
علینک نیجه سن قیلدک زیارت کیم مقرر در

یتوردی منزل مقصوده ابراهیم سلطانی
بویولده کوردی حق خضر اولمغه سلطانی ارزانی
امین حق گوروب سلطانه تابشوردی فلک آنی
که سنسن گوهر انصاف و در معدنات کانی
عمارت قیلدی رأی گنج بخشک ملک ویرانی
اساس آلدی بنای همتکدن عدل ایوانی
مزارات و بقاع اخیر سندن اولدی نورانی
قبول اولسونکه تابدک هر برندن فیض روحانی
طواف ایتدک جوانمردانه قیلدک چوق زرافشانی
یکی کوردکده مخدومن ال اویمک بنده دامانی

ضیای رفتن سیه بولدی سیر وقتند
همیشه خصمکی شاه ولایت داشه دوندرسون
مقام منطقه طوفن قیلوب اولدک کمر بسته
جواد و کاظمک عطار بغداد اولدوغین بیلدک
تقی و عسکری و مهدیه انصار کوندردک
فرات پاك تك ببل دیارینه قدم باصدک
مثال مشهد شمس و مزار حججه بربر
عقیل بن ابی طالبدن استمداد ایدوب همت
چودشت کربلایه لشکر اسلامی جمع ایتدک
ادای طاعت و عرض نیاز ایتدک بحمد الله
یتوردک نیت پاکله بربر جسدو آباه
بوکون سر منزل مقصوده یتدک راه وحدتده
نه جانان جان مطلق بلکه جاندن افضل و اشرف
خدائک انما قولنده خلق ایچره ولی عهدی
گهی محتاجه ویرش قنبری طغیان ایدوب لطیفی
طفیل گوهر ذات شریفی آدم و عالم
امیر المؤمنین حیدر علی ابن ابی طالب
ندر دنیا و عقبی بی رضای مرتضی بالله
مدام اول کیم بودر کاهک فوسادات و خدامین
بن خافدن آگاه اولکه برکتر شناخوانم
فضولی بو حرم ایچره شب روزو گوبی گه
نه اوراد و دعا کیم قیلدی سلطان آستانلرده

گهی بهلول دیوانه گهی منصور حقانی
نیجه کیم کوردک ایتمش معجزایلن داش ارسلا
اوپوب عون و معین درگاهین ایتدک تازه ایم
یوز اوردک تابدک اول عطاردن هر درده درم
که آلاشلو کافر لشکرندن صقلیه آتی
بروج زهره سنده اولدی اول هاروت زندان
تماشاسیله کوردک معجزات شاه مردانی
طریق کربلایه باشدک اقران و اعیان
یقین اولدی که شاه کربلاک استور قانی
که مقبول اولدی بیت الله ابراهیم قربانی
سلام روضه پاکیزه شاه خراسانی
نصیب الدی سکا توفیق بولدک وصل جانان
که درگاهنده ایلر جان نثاری انسی و جانی
رسولک لحکم الحی سر خواننده مهمانی
گهی ارسلاندن آلمش مضطرب حالنده سلمه
فدای جوهر جسم لطیفی گوهر کانی
که جبریل امیندر خلوت وحدتده درباری
نه اول باقی کرک صدق اهلنه مطابق نه بوفانی
سراسر جمع خاطر قیلدک اول جمع پریشانی
کرک سن تک سرافرازک بنم تک بر شناخوانم
دعای خیر قیل سلطاننه ترک ایت سیر بستانی
قبول اولسون بودر دلشاد ایدن یوز بیک مسلم

قصیده ایضادر مدح مشار الیه

ینه دشت هر سبزه دن سبز و خرم
نباتات امواتنه ویرمش احیا
مسیح شکوفه ظهورینه مطلق
بساط بساتین و بسط ریاحین

جهان بی تکلف تکلفده عالم
هوای خضر خصلت و عیسوی دم
صبا عطسه آدم و شاح مریم
بری فارح الهم بری کاشف الغم

کل اوراقی اشجارده اولدی مضمر
 کل سرخ سوری عروس مقنع
 عنادل خطینه کلبن منابر
 بوگون زلف اهل ملاحتدن اوزگه
 بوگون ابرو باد بهاریدن اوزگه
 بهار کدر آیا بو تأثیری بیلمن
 فلک مرتبه قطب خورشید سیری
 مثال ایاتده اسمیه جاری
 حساب سخاوتده امریه مجرا
 ایدرلر زماننده ممکندر ایتک
 بولنیز بو معموره ده بر خرابه
 نظر فیض روح صفاتنده عاجز
 کلات کسینه عقل مجرد
 قد دلکشی رایت نصرت آیت
 عنان بر عنان فتح ونصرت رفیق

(سمی خلیل اختر برج حکمت)

(که رخسینه درغاشیه کش بوزادهم)

قضائک ضمیرینه اظهار دایم
 قدرتک وقوفینه انشا همیشه
 حکومت شعارا ولایت پناها
 اگر ماهه مهر رخک صالحه پرتو
 اگریتسه پروانهیه حکمک ای شمع
 شراب مذاقکده کیفیت شهد
 سنک پای بوسک تناسی برله
 زمین پای بوسکله برقدرد بولش
 شها سنسن اول گوهر درج حکمت
 نه دلریش کیم زخم آچدی آغزین

هم افعال مستورهم اعمال مبهم
 هم اشکال مغلق هم اسرار مبهم
 که جاه حکومب سکا در مسلم
 مه اولمز دخی مهردن ذره جه کم
 اولور مهر حاضر اکا زاج مظلم
 مزاج سنانیکده خاصیت سم
 قدم تک قد آسمان متصل خم
 کیم اول قدره قادر دکل آسمان هم
 که سننددر البته هر درده برام
 سکا عرض حال ایتکه تاپدی مرهم

قصیده در مدح ویس بك

و نه در اول طایر فرخنده بال و تیز پر
آغزی آچق چقمز آوازی ایاغی یوق یورر
بردمور آنجلی دیوار ایله مستحکم حصار
ینکی آیدر هیائی اما یکی آیلر کبی
عادتی او چقدر اما قوشلرک عکسی مدام
که ذکر یا کبی چکمش چوق جفالر بچمودن
بونی باغلو بر قرا قولدر هو اسی قاچغه
بر مبصر در که دائم دیده حیرت آچوب
صایلور پهلور ینک استخوانی ضعفدن
برده کز مر وحش تک اما یورر آندن روان
کر بو کشدرد قدی عیب ایلمک بر پر در
باش آچوب یغمور لرده صوبه بانور مش کسوتن
جانی یوق لکن رضای خلق حاصل قیلمغه
دیوه بکزر گز دیرر باشده سلیمان تختی

(یوقسه زور قدر آنی قیلمش مرتب سیر ایچون)

(ویس بك حضرتلری اول شهریار نامور)

ای بقای عز و جاهك موجب تسکین ملک
خاکبا یکدن اگر بر ذره تاپسیدی صدف
اویله امنیتدر ایامکده کیم منعملرک
تیشه بنایه دیردی اره نجار دون
اویله کیم عدلک ضرر رسمن کوتوردی ملکدن
دشمنک مغلوب اولوب دائم ظفر بیلمز نه در
یول کوتورسیدی سنک احسانکه بر ذره جه

(ذوق ایچون شوقك تاپوب سر مست اولان عارفاره)

(حاجت اولمز جام می ایچمک سنک شوقك یش)

شام بر امک اویله روشندر که هر کیم شمع تک بولسه آنک ذوقنی قلمز تمنای سخن

وصف ذاتك حددن افز و ندر شهامعذور دوت
وار امیدم تا بو دریا اوزره کشتی هلال
باختردن خاوره اولسون صلاهی صولتک
کیم قیلور ابرام خوفندن فضولی مختصر
گاه سیر خاور ایلر گاه گشت باختر
شهرتکدن اولسون خالی فضای بحرو بر

قصیده

بو صراحی مثلاً بر صنم رغسادر
سروتک قامت دلجویانه عشاق فریب
کلبن باغ طرب غنچه کلزار فرح
رنک زرد و دایله سرخن کوروب ایلر حیرت
گاه یوز عاشق شیدانی قیلوب مست و خراب
بزم ایچون هر طرفن طرفه ایکتدر دوتمش
باطن صاف ایله بر صوفیه بکزر که مدام
کهر بایی طونیه بر بت سرکشدر کیم
اول شهنشاه که فیضندن او مرکام مدام
چاکر چاکری فغفور ایله خاقان اولوبن
جم و جشید دکل بزمده همتایی آنک
خان عادل هم آنک پرتو اقبالندن
نشئه ذوق بولن جام رضاسندن آنک
ای فضولی دون و کون ایله دعا صدقیله کیم
که دمام طرب انکیز و نشاط افزادر
شمع تک پرتو رخساریله بزم آردار
کل کیم آندن آچیلور جام می صهبادر
که خزان ایچره عجب بونه کل همرادر
ایلز هیچ ترحم ایشی استغفادر
صانه سن خلعت زر بفت ایله بر میرزادر
سجده سنده اثر صدق و صفا پیدادر
جلوه ناز ایله شه مجلسنه زیبادر
بزم وحدتده اگر خضرو اگر عیسادر
بنده بنده سی اسکندر ایله دارادر
سرور بی بدل و خسرو بی همتادر
بر اثر تاپدی که صاحب نظر بینادر
بزم عشقنده قمو عمر قدح پیمادر
اوله بو دولت و اقبال ایله تا دنیادر

قصیده قلمیه در مدح مصطفی جلی

مکر قیلور رقم و صف خط یار قلم
مکر دیلر صفت لعل یار ایده تحریر
اگر جفا چکه صورت نکاردن یوز ییل
یازنده میم والف اول قد و دهانه شبیه
ولی خرام و تکلم و یررده عاجز اولوب
نه یرده کیم یور یور نافه نافه مشک دوکر
خجسته خضر در آب حیات ایچمک ایچون
نه ایچدی محبره ده بیلیمزم که واله اولوب
که خط یار گبی اولدی مشکبار قلم
که لعل یار کیدر گهر نثار قلم
دیماک چکه صفت صورت نکار قلم
کمال و سحرینه چوق قیلدی افتخار قلم
خطینه چکدی خط و اولدی شرمسار قلم
دو تو بدورر روش آهوی تشار قلم
زمان زمان ظلماته قیلور گذار قلم
اوزینه ایلدی سرگشته ک شعار قلم

قرا باشن کتوروب دائم ایلدن ایله گزر
براوزباشینه اوك آلمش قراری یوق دلیدر
سیاه بختلنی یازمش آلتنه تقدیر
دیلله اوز باشنه متصل بلا کتورر
تجارت اهلنه بکزر مسافرت یولنه
قرادرر یوزی اولوجهدن کیم ایلر فاش
شکسته نامه لری یعنی اهل حسنه صائر
اوپر هیفه یوزین وه کورک بوطالی کیم
مداد طرهنه یوز سورر زهی دولت
آنکیچون الدن اله گزدرر اکا برکیم

(کل حدیقه اقبال مصطفی چلبی)

(کیم اولدی دولت قریبله کامکار قلم)

سمی احمد مرسل که قیلدی آکا طفیل
نسیم خلقنک اوصافن ایتکه تحریر
ایا بلند جنابی که مدحتکده اولوب
ریاض قدرده فضلك نهال رافتدر
نهال دولته قدرک ریاض حکمتدر
الینه آلمز ایش مصطفی قلم دیرلر
سکایتوردی اوزین نسبت ایله طایق ایچون
کلیم طور وفاسن که اهل خیر وشره
براقدی جاتی دارالشفای در گهکه
الکدن ایچدوکی شهد شفای حکمتدن
بسی عزیزلرک خدمتینه باغلدی بیل
ثبات عهدکی ایامدن قیلوب معلوم
آرایوب اهل نظر وارمی تایتجه سکا
ویروب نظام جهان آصف ونظام الملک
سنگ مطیعک اگر اولسیدی اولمزدی

دمی که لوح ایله یاراتدی کردکار قلم
چن الینه ویرر سبزه دن بهار قلم
همیشه معترف عجز وانکسار قلم
نهال فضلك بر طرفه شاخسار قلم
ریاض قدرکه بر طرفه جویبار قلم
بودلت ایله بسی اولمش ایدی خوار قلم
زمانه ده سنک آدکله اعتبار قلم
الکده کاه عصا اولدی کاه مار قلم
هجوم حادثه دن خسته وزار قلم
مزاج نازکنه اولدی سازکار قلم
قنونی ترک سنی قیلدی اختیار قلم
سنکله ایلادی عهدنی استوار قلم
جهان ایچنده بسی چکدی انتظار قلم
کیدوب جهانده سکا قالدی یادکار قلم
سواد اعظم خط ایچره شهریار قلم

آلش آچیه ایله بر قولکدرر مقبول
سوزك یوروتمکه باشند ایاغ ایدوب یوکورر
سپهر منزلتا اول فضولی زارم
ثنای زانکه کچوقدر سوزم ولی نه دیسم
دیدي صاقین سولای چوق اتمه صقله شرطادب
امید وار که نظم نظام عالم ایچون
سن اوله سک قلمه اعتبار ایچون حامی

قصیده در مدح قادر چلبی قاضی عسکر

باشن اکر کسه لر ایلمز فرار قلم
کمال شفقتکه در امید وار قلم
که حال زارمی یازنجیه اولدی زار قلم
که سستلغ قیلوبن ویردی اختصار قلم
که چوق سوزندن اولوبدر سیاهکار قلم
فلکده تا اوله لوحیه پایدار قلم
سکا حکومت ایچون اوله دستیار قلم

باغ لوحینی خزان برگی زر افشان ایلر
ای کو کل کلدی بهار ایله چمن سیرانی
ینه پیر فلک اطفال ریاحینی یغوب
صو ایاغینی کسوب بیهده گزمکوردن
غنیچه بی متن مطالعه ایدوب عقد کشاد
سنبل علم آلهیده قیلوب موی شکاف
درس منطق او قورایکن دل ایلم مرغ سحر
بلبلی هر نیجه کیم حافظ خوش لهجه آب
گورنزاکت که کلوب صبح صحف خوانی آکا
فصل کیفیت قانون طب ایتش حاصل
شربت یاده ایله چوق صینادم خسته لره
بیلیم سحر می معجز می نسیمک ایشی کیم
هر مزاجه که دیلر اوله قیلور مدخل کیم
جذا دهر که پیوسته سحاب فیضین
غنیچه نک کورسه اگر رشته طبعنده گره
انتظار ایله طاشی لعل قیلوب رنک ویرر
قطره بی مدت ایلم متصل بحر قیلور
لیک غایتده تعجب قیلورم کیم نه ایچون
غیره احسانی چوق ولطف کنیش لیک بکا

آب اول لوحده مشق خط ریحان ایلر
کور که حالانه عمل عامل دوران ایلر
فیض تعلیم ایله بستانی دبستان ایلر
سبزه بی هم سبق درس کستان ایلر
لاله بی شرح طوالعه سبقخوان ایلر
سوسنی بحث ریاضیده سختدان ایلر
دوتیلوب او قیدوغی کللری خندان ایلر
اوگردوب حسن ادا قاری قرآن ایلر
عیب تقریر قیلوب طعنه الحان ایلر
بحث تشخیص مرض دعوی درمان ایلر
ایلر آنی که نه بقرط ونه لقمان ایلر
حرکاتی خردی خیره وحیران ایلر
آنی ادراک نه ارواح نه ابدان ایلر
باعث تربیت باغ و بیابان ایلر
بلبلک بیلسه ایشین مشکلن آسان ایلر
روز کار یله صوی لؤلؤ غلطان ایلر
ذره بی واصل خورشید درخشان ایلر
بن محرومی همین خسته حرمان ایلر
ستمی وافرو بیدادی فراوان ایلر

کاش بغری می قضا صوایده گوزیاشی ایچون
 کاش جسمی فلک طاش ایده بیداده دوزم
 ریوزنده کوتور لمکده کاتم دخی یوق
 یخبر لر بیله من اشک روانم نه ایچون
 اهل طغیان اثر ایلده من کربیه نوح
 ای فلک بونه روادر که سپاه ستمک
 بردیم زسن می که ناگه ستمدن بوفقی
 اول قضا حکم که چرخ ایتسه خلاف ره شرع
 اول قدر نامه که مور خطتک مضمونی
 (عرش تمکین فلک مرتبه قادر چلبی)

(که فلک تابعیدر هر نه به فرمان ایلر)

چرخ بر تیغ چکوبدر یکی آیدن که مدام
 بیک ییلک اهر منن موعظه معرفتی
 عرض ایمان به کر قیلسه دم جان بخشی
 لفظ جان پرور ایلن رشحه کلکک فعلن
 ای ورع پیشه که دائم قدم ثابتکی
 رایش تندرو طبع لطیفک دون وگون
 میل ایدر خدمتکه دولت توفیق بولوب
 سن مقام ایلدیکک معبدی عابدلردن
 صالمسه سبجه اوزین دائره مجلسکه
 سکا گردورمه بر لحظه مقابل محراب
 سندن آیرلسه مصلائی ایاقلاره صالوب
 هر سیه دل که قومز باش خطکه خامه صفت
 گرچه سلطانه در اسلام قیامی منسوب
 سرورا بنده فضولینی کان کردون
 ایشیدوب طعنه دم سردلری هر دم کیم
 او یله کیم جان و دلن فهم قیلن سنسین و بس
 کیمی کوردیسه مخالف آکا قربان ایلر
 قابل دین قیلور مایل ایمان ایلر
 جان و یروب معجز ایلن آتی مسلمان ایلر
 نه دم عیسی ونه چشمه حیوان ایلر
 رسم اسلامه قضا قائم ارکان ایلر
 توسن فکری ایلن چرخده جولان ایلر
 کیمکه حقدن طلب رتبه عرفان ایلر
 کیم که مأوا می ملائک دیسه بهتان ایلر
 رشته عقدن اوزوب چرخ پریشان ایلر
 طاشلره باشن اوزوب چاک گریان ایلر
 ضعف طالع قره طپراغله یکسان ایلر
 قاره جاهلدر اگر دعوی عرفان ایلر
 سکا منسوبدر اول سعی که سلطان ایلر
 متصل درد و بلا اوقته قلقان ایلر
 شمع تک شرح غم کلبه احزان ایلر
 سن اگر قیلمز ایسک کیم آکا احسان ایلر

﴿ قصیده در مدح محمد بیک ﴾

ته مشکل اولسه قیلور چرخ روز کار ایله حل
 گوکل مرادنی تدریج ایله قیلور حاصل
 نظام عالم ایچون اکسک اولمز اهل صلاح
 فراست اهل کم اولمز صلاح ملت ایچون
 جهانی چرخ مدبردن اینز خالی
 نه لطفدرینه کیم خطه عراق عرب
 نشان رونق بغداد در بو کیم قیلمش
 مصور ایلدی نقش سعادت ابدی
 منور ایلدی عدلیله اولیا برجن

(معین شرع شریف بی محمد بیک)

(که ذکریدر سبب ذکر احمد مرسل)

زهی بلند مقامی که پایه قدری
 نه ملکه کیم اثر التفاتی صالسه شرف
 وجود بی بدلی آفتابدر اما
 بلند قدر شها سنسن اول سعادت مند
 تفحص ایلسه لر حسن عاقبت اهلن
 میسر اولسه طریق اطاعتک خلقه
 احاطه قیلسه جمیع اموره تدبیرک
 موافق شرف طلعتک مد حیات
 دکل زمانه ده مخفی دیر رأیکدن
 حکیم معرفتک صلحه ملتفت اوله لی
 صراردی شهد کلامکدن اهل درد یوزی
 کیدردی تلخی قهرک فساد طغیان
 شها فضولی بیدل دعای دولتیکی

علو طارم اعلانی کوستور اسفل
 اولور خزانی بهاره غمی نشاطه بدل
 بر آفتاب که دائم مداری اوله حل
 که شان قدر که در آیت وفا منزل
 جمیع خاطره سنسن خطور ایدن اول
 ممالک ایچره اولور رفع اختلال ملل
 حدود ملکده مرفوع اولور رسوم جدل
 مخالف اثر مقدمک حضور اجل
 حساب دفتر دانش مفصل و محمل
 یوزلدی معرکه فتنه ویساط حیل
 مزید علت صفرا اولور اشفای غسل
 قیلور مضرت بلغم ازاله سن حنظل
 بیلو بدر احسن اقوال خیر حسن عمل

(همیشه جاه و جلالنده مستدام اول کیم)

(مدار امن و امانسن نظام دین دول)

قصیده در ستایش ایاس پاشاوالی بغداد

نه لطفدرینه کیم بولدی سبزه دن کلزار
مزین اولدی خط سبزه ایله روی زمین
حجاب غیبده هر فیض کیم که مخفی ایدی
صفای عالم ایچون شاهد عنایت حق
صحیفه چنه یازدی خامه سبزه
مظاهر اثر رحمت ایتدی هر طرفی
کورنسه خلق رضاسی زمانه دن نه عجب
سهر منی آلتنده اولسه دهر نوله
چراغ برق قیلوب شمع لاله یی روشن
دو تشدی حیرت ایله سینه ذوی الافهام
دماغی ایتدی معطر هوای غالیه بو
ضمیره ذوق و یروب مژده توجه کل
آنک کبی که بو اقلیمه یمن مقدم ایله
کل حدیقه اقبال و سرو باغ هنر
محیط مرکز دولت ایاس پاشا کیم
سهر منزلی کیم براقسه خاکه نظر
محیط حوصله کیم کرایتسه قطره یه میل
صداقتنده ثبات سعادت و اقبال
صلاح اهلنه حلم ایله والی مشفق
وجود کاملنه پادشاه عالم دن
جهان فروزی کورن اولمه تمامی بیلور
ایا بلند نظر آفتاب اوج هنر
کمال معدلتک و یردی استقامت ملک
منور ایلدی اقبالك اولیا برجن
رواج بخش طریق امام اعظم اولوب
چراغ طلعتله کمر بلایه صالدک نور

نه فیضدرینه کیم صالادی باغه باد بهار
لطافت خط سبزیله او یله کیم خط یار
جهانه ایلدی لطف نسیم کل اظهار
ریاض دهرده عرض ایلدی کل رخسار
خط دلائل اثبات ایزد جبار
کمال قدرت حق فانظروا اولو الابصار
زمانه صورت اقباله اولدی آینه دار
کو توردی آینه دهر دن سهر غبار
صدای رعد قیلوب چشم ترکمی بیدار
آچلدی عبرت ایله دیده اولو الابصار
هوای قیلدی معتبر سحاب گوهر بار
جهانه صالادی صفا مقدم نسیم بهار
براقدی ذوق صفا سرور سهر وقار
مه سهر ادب شهر یار نعت شعار
مدار ملکدر اقبالی نقطه پرکار
قیلور خواص ایله خاکی زر تمام عیار
توجه ایله قیلور قطره یی در شهوار
سیاستنده ثواب مهاجر وانصار
فساد دفعنه عدلیله حاکم قهار
سرایت ایلش آثار سلطنت نه که وار
که آفتاب جهان تابنددر اول انوار
که رسمدر سکا حسن خصائل اطوار
طیب حاذقه صانکیم ایرشدی بر پیار
لوای عدلک اولوب اولیا به شمع مزار
بنای شرعله و یردک امور ملکه قرار
اول آستانه ده قیلدک در نیاز نثار

رعایت نسب شرع احمد مختار
جزا ایچون حقہ بربر عبادت ابرار
زیارت حرم پاک حیدر کراز
سکا که حاکم رابعسن اکا قرب جوار
جميع اهل جهان کترین فضولی زار

تماهی امرادن سکا مسلمدر
یتربو اجر سکا اول زمانکه عرض اولور
خلاف غیر نصیب اولدی حین حکم سکا
کیم اول خلیفه رابعدر و مناسبدر
شها سعادت واقبالکه دعا کوردر

قصیده ایضا در مدح ایاس پاشا

ینه قمری مقام ابتدی فضای سخن کلزاری
ینه کلزاره صالیدی ظل رحمت ابر آذاری
ینه کلزاره چیقیدی گوشه محنت گرفتاری
هوادر گزدرن بردن یره ابر گر انباری
نی بردن یره نقل ایلمزیدی دهر معماری
قضا صور تکری بهوده گزدرن بو پرکاری
طیب حکمت حق ملکدن ملکه بو بیماری
دوشوب زحمتله ناچار بن اولدم طلبکاری
یرنده هر متاعک پست اولور البته مقداری
هنر ضایعدر اول کشورده کیم بو قدر خریداری
نه چاره یوق بو جنسک اولدیغ پرلرده بازاری
یمان اولمز سحابک کنر دیک پرلرده آناری
بهار انکیز اولور هر قنده کیم سیلاب اولور جاری
ایرشدی وقت کیم بخت اوله اهل درد غم خواری
قویه سیلاب ذوقیله الم خاشاک غم خاری
نصیب اوله بکا پاشای کل رخسار دیداری
که مقبول جمیع خلقتدر مجموع اطواری
مخالف دوردن قیلمش پشیمان چرخ غداری
شریعتده رسولک اعظم اعوان وانصاری
آکا منسوبد ز ظلمیله انصافک یوغی واری
اولوبدر پاسبان ملک وملت بخت بیداری
وجودی هر خللدن پاکد هر عیدن عاری

ینه قیلدی صبا کلزاره دعوت بلبل زاری
ینه دوشدی هوادن سبزه زاره قطره شبنم
ینه دیوانه عشق ایلدی دارالشفا میلی
یرندن دیره دن بن مبتلانی شوق غالبدر
بو عشر تکاهک اتمامنده بر طاش اولسه اکسک
قدخم برله تجر یکم یرمدن عین حکمتدر
مکان تغییری صحت موجیدر نوله نقل ایتسه
بکان اولدیغ منزله راحت میل ایدوب کلز
هوای سیر قیلدم ارتفاع قدر ایچون زیرا
رواج عشق و یرمک قصدینه چیقدم دیارمدن
محبت قیلمغه اظهار غربت اختیار ایتدم
مبارکدر سواد دودا هم قنده غزم ایتسم
مکر مدر سر شکم قنده بر طو تسیم بو یوزدن کیم
ینه ای بلبل یچاره ایام بهار اولدی
گوله کل آجیله ترکس لطافت بوستاننده
سکا اولسه میسر خلوت وحدتده کل وصلی
زهی پاشای ملک آرای دولتمند روشن دل
سلوک دلیکشی طی طریق استقامتده
حقیقتده خدانک اکبر آیات تقدیری
زماننده زمانه ظلمی یوق انصافی و ارا تمش
فراغت خوابگاهک بکلیوب بیم حوادثدن
بهار گلشن دولت ایاس پاک دامن کیم

زهی شمع شبستان سخا و لطف کیم اولمش
 شها شفقت شمار اسنسن اول پاکیزه سیر تکم
 وجود بی مثالك دولت اسلامه نصرت در
 فرید عصر سن اما گزر هر قلبه مهرک
 فلک در او یله محکومک که خورشیدی قیلور حاضر
 رواندر او یله فرمانک که گر خورشیده حکم ایتسه
 اگر قیلسک اعانت و راهانت اختیار ایتسک
 زمانک جمله اوقاتی صبح ایلش گویا
 کمال حسن اخلاق بیان ایلر آچلدنجه
 صفای طبعکه ممکن اولوردی ایلک نسبت
 تصور ایلک اولمز سکا مانند بر کامل
 صبا و صف رخک قیلد قده کل و صفینی سویلر کن
 ثبات عدل ایچون رونق بر اقدک ملک بغداده
 یوگون بغدادده بر کسه یوق کیم آنده رأفت یوق
 دو تلمشدی دلم محنت گوروب حسن تکلمدن
 ممالک پرورا یوق سندن اوزکه بر مدبر کیم
 فضولی بلبل کلزار حسن التفات کدر
 دیلر تفصیل ایله حال دلن شرح ایلله اما
 قالوبدر گوشه عزتده صور مزه هیچ کیم حالن
 جفا سن هیچ بر دل چکمز آندن غیری اغیارک
 امیدم وار کیم رسم مقرر اوزره اولد حقه
 سکا منسوب اوله خلوت سرای دهر تربیتی

قوا احبابه واعدایه روشن نوری وناری
 سکا حاجت دکل احسان ایچون درد دل اظهاری
 مجرد صیت رزمک ایلش مغلوب کفاری
 کونش بر درولی مقسومدر هر یرده انواری
 اگر یاری کیجه زمکده لازم اولسه احضاری
 خلاف طبع اسفلدن اولور اعلا یه رفتاری
 قیلور تبدیله قابل لطف قهرک نوری وناری
 چراغیله بولنمز ظلم دورینک شب تاری
 سمن مجموعه سی نسرين کتانی غنچه طوماری
 بهار آینه سنده اولمسیدی سبزه ژنکاری
 همانا سنده ختم اولمش کمال قدرت باری
 دو تلدی غنچه نطق بلیلک حصر اولدی کفتاری
 بقای گنج ایچون ای خضر یابدک کهنه دیواری
 جمیع مردم بغداده اولمش رأفتک ساری
 کتوردی یادمه ذوق صفاتک شوق اشعاری
 دما دم مطرح لطف ایده عشاق دل افکاری
 بهار اولدی ینه گفتاره تحریک ایتدی منقاری
 نه شرح ایتسون سکا معلومدر مجموع اطواری
 نه اوله بر فقیرک حالی کیم اولمایه بر یاری
 آنکچون غالباً خلق ایلشدر تکراری اغیاری
 قرین شام زلفیله عروس صبح رخساری
 سنکله جز گنه عشرتکه اقبال پرکاری

قصیده در مدح جعفر بیک

ظلمت حیرتده ذکر کدر بکا ورد زبان
 اختلاط خلقدن چکدم تعلق دامن
 جیفه دنیاه چوق میل ایتدم کرکس کی
 یوز فصاحت طوطی طبعده مضمر درولی
 طوطیم گویا یم شکر یرم هندوستان
 قاف عزتده بکا سیمرغ نسبت آشیان
 برها طبعم غذا بسدر بکا بر استخوان
 کیم دوتر آینه کیم اظهار ایدم راز نهان

رای روشندر وبال همتم خورشید سان
چون مساویدر بوقومه آسمان وریسمان
عالم معنیده یوق بر بن کبی صاحبقران
کیم سوزم ضمنتده هراقلیسه حکممدروان
فقر سلطانی بنم کیم دولتدر جاودان
بی تکلف بولشم بیهوده غوغادن امان
معرفت اهلینه گرد راه و خاک آستان
کورممشدر بر آکا مانند دور آسمان
کاد فرمای ضمیر پاک طبع خورده دان
فیض فطریدر آکا جاه و جلال وعزوشان
رخش دوران رایش راینه طاپشورمش عنان
حکمت اشیاده دوتمز دامن علمن کان
تابع فرمانی عقل پیرو بخت نوجوان
خاطر بدخواه قهرندن خطور ایتمزمان
وی نظام رأفتک آرایش ملک جهان
لطف طبعک لاله زار ملکه ابردر فشان
تشنه شهید وصالکدر فضولی ناتوان
حق بیلور وردم دعای دولتکدر هر زمان
وار امیدم تالوای فتحدر کشورستان
کام گیر و کامیاب و کامکار و کامران

قصیده در حق قاضی عسکر بغدادی

دل پر خونمک آینه سینه صالیدی غبار
دمبدم صفحه کافوره خطک عنبر بار
کیم گوربدر ویره آینه به رونق زنکار
لعل کنجینه سینه غالیه دن چکدی حصار
اوله لی ساده کوکل عارضه آینه دار

ساکنم بریده کیم یوق اعتبارم ذره جه
قصر قدرو رسته درکم رفیع اولق نه سود
عالم صورتده گر بوقدر شکوه وشوکت
مسند آرای سریر دولت باقی بنم
دولت دنیا ایچون چکمن سلاطین منت
بی تردد دوتشم بحر تعلقدن کنار
سر بلندم سرکشم ارباب عجب و کبره لیک
بنده ام اول ماه اوچ رفعت و اقباله کیم
مقتدای اهل دانش حامی ارباب فصل
نظم بخش ملک جعفر بیک که روشن رأیه
طبع گردون طوع فرمانینه ایتمش افتخار
دقت افکاری اول غایتده کیم فکرایله
مدرك اوصافی رأی صاحب وطبع سلیم
صفوت اخلاصی اول مقدار کیم قهرایله
ای شکوه رفعتک پیرایه کلزار دهر
یم قهرک جان و مال خصمه برق خانه سوز
سروراسن چشمه احسان و بحر لطف سن
اول زماندن کیم بنی اخلاقک ایتمش معتقد
وار امیدم تامدار عدلدر عالمینیه
اوله سن اقبال وعزو رفعت واجلال ایله

صفحه چهره آل اوزره سواد خطیار
ای عدارو و خطکه عنبر و کافور غلام
خط سیز ایله فزون اولدی لطافت رخک
صف عشاق هجوم ابتدی مکر کیم حسنک
بیک بلاوقینه صانعجدی رخک عکسندن

آچدی کوکلم چیچکن ذوق خط و خسارک
خط و کل ظاهر اولان آهوی چیندر چشمک
ای بت سنک دل و سیم تن و مشکین خال
کوکلم آلدک که بهاسن و یرمسن نقد وفا
نه روا اولیه آثار مروت سنده
دوته لم کیم بکا چا کر سکا سلطان دیرلر
کرم ایت کوکلی ویر غریله بازار ایدرم
بالله انجتمه بنی یوخسه شکایت ایدرم
لله الحمد دهل ملک تهی حاکمدن
واضع معدلت ورافت وانصاف وادب
اول ذکی طبع که تحقیق صفاتنده آنک

(ذاتی کوهر صدف حکمته لیکن یکتا)

(طبعی ککوب فلك دفته اما سیار)

درکنه قسم بدیهده تصور محصور
بزمی ارباب تمنایه مقام و مقصد
علم مناجته اطواری اصول توضیح
فقها فرقه سینه صورت فعلی فتوی
ای وجودک سبب تقویت شرع شریف
خدمتک اولسه مقصود نه ممکن که یره
نقطه دائره گر اولسه ذاتک نه عجب
خدمت بزمکه مأمور ملائک صف صف
ماه سیمالر ایله عرصه بزمک گردون
سرورا اجر عمل عاجل و آجل حقندن
نوله کوردکجه سنی اولسه فضولی گویا
وار امیدم نیجه کیم کارکه حکمتدن

علمنه حاجب اسرار وقوع اظهار
کلکی اهل حقه مفتاح کنوز اسرار سلوکی
فیض مصباحه آثار سلوکی انوار
جمله دن جمله یه اول صدر شریعت مختار
بنیه علت زهرا به سدادک معمار
نظم اصناف ثلاثه اثر هفت و چهار
اولسه نه دائره چرخ معطل برکار
ظاهرا صورت انسانه کوروب لیل و نهار
سرو بالالر ایله خاک حریمک کلزار
جنت اولمش سکا بومعنی یه شاهد آثار
سن بر آینه سن اول طوطی شیرین گفتار
خاک و افلا که مقدر اوله مکث ایله مدار

(سیر افلاک اوله خاک اوزره سنک رایکله)

(کمر خدمتکی ایده دوائر اقطار)

سواد بقعه بغداد چشم هفت کشور در
 قو اطرافه آب حیات عدلدر جاری
 سروری متصل ذوق دمام نعمتی یحد
 سرور اهلینه زنجیر تعلق هیأت جبری
 بنای بقعه مقبولی اهل خیره منزلکه
 روا در اولیا برچی دیمک اول بقعه پاکه
 افاضل بقعه بقعه خاک پاکن منزل اتمش
 سواد آفرینش نسخه سندن برور قدر کیم
 نوله فرهادوش عشاقی اولسه جمله خسر ولر
 کتاب کائناته صر صر فته گذر قیلمش
 مکاره دن حذر اقباله رغبت قیلمغه دائم
 زلال معدلت سرچشمه سی اولسه عجب اولمز
 بوملکک شاهد توفیق اقبالی بودر حالا
 زهی سردار صائب رأی صاحب عدل دریادل
 دکل حدبشر حسن عفاف ولطف افعالی
 مجلادر غبار ظلمدن مرآت اقبالی
 ضمیر بی ملالی اصوب افکاره حولانکه
 نبات ملکنه برهان یتر کیفیت عدلی

چراغ مردمی نور عدالتدن منوردر
 جمیع اهلنه توفیق جمعیت میسردر
 فضاسی عافیت افزا هواسی روحپروردر
 سر آفاقه ابروی حصاری تاج وافردر
 بسیط خاک پاکي اولیاء اللهه بستردر
 که هر علامه به منزلکه وهر علمه مظهردر
 نظر قیل صفحه صفحه لوحه کور کیم نه دفتردر
 قوانین عدالت آنده مرقوم و محرردر
 مبارک صفحه سنده صورت شیرین مصوردر
 همان بوصفحه قالمش باقی اوراقی ابتردر
 ملکدر هر طرفدن قاصدی صانماک کبوتردر
 حریم بارگاه رفعتی ساقی کوثردر
 که پاشای سعادت مند اهل ملکه سروردر
 که شان وشوکتی اعدایه منصور و مظفردر
 ملائک فرقه سندن بر عجب ذات مطهردر
 تعالی الله نه خوش پاکیزه طبع و پاک جوهردر
 وجود بی مثالی احسن افعاله مصدردر
 عدالت قنده اولسه مستدام اولمق مقرردر

(امیر عدل واکرم ایاس پاک طینت کیم)

(زلال عدل برله طینت پاکي خمردر)

شهاسن مسند آرای سریر عز و رفعت سن
 جمال انور کدر آسمان معدلت ماهی
 پناه ملک و ملتسن سداد حسن تدبیرک
 سکا تابع اولان چکمز ملال و محنت عالم
 ویرر جان تیغ خونریزک خیالیه عدو گویا
 پیام شوکتک یتدکجه اعدانی زبون ایلر
 سنک تیغکدن ایستبر جلا کسب ایلیه حالا

طراز اعتبارک صفحه دورانه زیوردر
 ویا اول ماه کیم خورشید رخشابه برابردر
 عدو یا جو جنک دفعینه برسد سکندردر
 نه غم ظلمات و همندن آکا کیم خضر رهبردر
 خیال تیغ خونریزک اجل مرغینه شهبردر
 عزائم خوانه دیوالته محکوم و مسخردر
 جهان آینه سی کیم گرد محنتدن مکدردر

سنگ تحريك رخسار كدن او مر تسكين
مخالف ظلمت حيرته قلماعزم رزم ايت كل
جزاير اهلي طغيان اوزره در عزم ايت كه شمشيرك
عزيمت قيل كه دوران منتظر در فتح ذوقينه
جزاير ملكنى قيل بصره اقليمه ملحق كيم
سرافرازا فضولى غير دن قطع نظر قيلمش
يتر لطفك آكاد اثم دكل حاجت طلب قيلمش
اميدم وار كيم رأيكجه اوله سيري دورانك
بوكونلر دهر كيم تشويش دن غاينده مضطر در
بو ظلمت دفعى محتاج شعاع تيغ و خنجر در
فساد خون فاسد دفعه خونريز نشتر در
روان اول كيم زمانه تابع و دشمن محقر در
بيايى فتح و نصرت نعمت غير مكر در
سنگ در كاهنه بر صادق الاخلاص چاكر در
تردد سبز اولور حاصل نه كيم حق دن مقدر در
فضاى آسمان تا جلوه كاه سيراختر در

قصيده در ستايش جعفر بيك

نه موجود اولسه اسباب دن يادن دكل مشكل
نه در ددل كه يوز گوسترسه دوراندن دكل محنت
مريضك اولسه بيك در دى بودرد آنلردن افزوندر
بلاد ر كيم دل عاشق كي ويران اوله كشور
هواى نفسه تابع اوله اهل ملكدان فارغ
بنای خانه رحمت مرور ايله اوله ويران
نه خوشدر اهل عالم رغبت چون اوله حاكمده
مداواى قلوب منقبض بر ددر در مهلك
نه اميد ايله صورت باغلسون اظهار شرح غم
نشان حسن طالع بو تر بغداده كيم هر گز
بحمد الله صلاح دولت همچون مسند رفعت
بوكونلر دهر كيم تشويش دن غاينده مضطر در
بو ظلمت دفعى محتاج شعاع تيغ و خنجر در
فساد خون فاسد دفعه خونريز نشتر در
روان اول كيم زمانه تابع و دشمن محقر در
بيايى فتح و نصرت نعمت غير مكر در
سنگ در كاهنه بر صادق الاخلاص چاكر در
تردد سبز اولور حاصل نه كيم حق دن مقدر در
فضاى آسمان تا جلوه كاه سيراختر در

(سپهر دولت و اقبال ملك آراى جعفر بيك)

(كه يكساندر آنك عدليه حكم عالى وسافل)

زهى عادل كه دوراننده دهقان تيره طبر اغه
فلك تأثير اقبالندن آلمش قوت طالع
امور خير و احسان بولدى ايامنده بيك رونق
حساب مجمل اوصاف در بر پاك دفتر كيم
زماننده ضمان اهلينه هر گز حكيمه مش كاتب
براقسه دانه جو خوشه پروين قيلور حاصل
كيم اولمش بحر محصولينه كان اداوارنه عامل
عدالت ملتزمدر اول امورده مرحمت شامل
جهانك خير محصولى آنك جمعينه در داخل
حساب اولد قده غير عز و رفعت باقى و فاضل

نوجه قيل ملائت حکمه اکر ایتمه کیم حقندن
 اکر حکم ایتسه حسن طالعک باران اولور لؤلؤ
 سکا نسبت بور تبیه رتبه مذمومدر اما
 عدالت سنده قومشدر سکا محتاجدر کشود
 شها گراولمسیدی لطف ادرا کک تقاضاسی
 نهای وعز و اقبالک دیلر البته بر ماح
 امیدم وار کیم تانور وظلمت اوله عالمده

ایضا قصیده

صبر هر درده مرور ایله مداوا ایلر
 دوردن دهرده هر مقصده بر موعدوار
 یتمدن وقت مرادنی تقاضا قیلمز
 رسم دوران فلکدر بوکه اهل طلی
 صورت شاهد اقبالی قبول ایتک ایچون
 طالبک دور سپهریله مخالف روشی
 ضایع اولمز ایریشور مقصدینه صبر قیلوب
 دور بیهوده دکل هر نه مقدر اولسه
 هیچ مخلوقده یوق قدرت ایجادامور
 قیلمه لطف حق و دولت توفیق مدد
 بن کی زاره نه نسبت شرف نیل مراد
 ای کوکل کسمه طلب باده سندن قدمک
 لیک حق اهلنه اظهار ایده گور درددرون
 اکمل خلقدن ایسته شرف و رفعت کیم
 کر چه صورتده شریک بشریت چوق اولور
 آز اولور قابل ادراک رموز معقول
 مستعد شرف رفعت اولان نادرا اولور
 چوق اولور کر چه معادنده جواهر صنفی
 ساعد عدلده در قوت ایجاد نظام

صاحب صبر بولور هر نه تمننا ایلر
 وقتسنز کر چه آکا طبع تقاضا ایلر
 هر محقق که خیریم دیو دعوا ایلر
 نیچه کون حیرت حرمان ایله ایذا ایلر
 غالباً آینه طبعی مجلا ایلر
 عقده بو رشته بی احوالنه پیدا ایلر
 کیمکه دهر ایله مدارنده مدارا ایلر
 آکا تدریجیه اسباب مهیا ایلر
 هر نه ایلر اثر قدرت مولا ایلر
 زهری زنبور قیچن شهد مصفا ایلر
 لطف حقدر که نی مقصده اهدا ایلر
 که طلب رتبه اقبالی معلا ایلر
 خسته احوالی معلوم اطبا ایلر
 قرب ادنا هوسی رتبه ادنا ایلر
 درک اسرار حقیقت دل دانا ایلر
 صانمه هر خاکی قضا عالم اسما ایلر
 صانمه هر آبی هوا لؤلؤ لالا ایلر
 پادشه زیور افسردر یکتا ایلر
 عرض اعجاز ثبوت ید بیضا ایلر

نظم دنیا سببی سلطنت عادلدر   اعدل خلقنی حق ناظم اشیا ایلر
آرتوروب صورت حالینه کمال معنی   صورت ومعنی ایله جمله دن اعلا ایلر
(مجمل حضرت پاشای فلك قدر کبی)

(عالم افروز قیلوب مملکت آرا ایلر)

اول ذکی طبع که دیوان خلافت حکمن   ربع مسکونه آنک دقتی اجرا ایلر
اول سخا پیشه که بردمده قیلور صرف کدا   هر نه یوز ییلده عیان معدن و دریا ایلر
سایه رایت اقبالی یتن یرلرده   روزکاری عدونک شب یلدا ایلر
عرصه رزمده هر دمکه قیلوب میل غزا   جمله سن عقده گشای صف هیجا ایلر
داغیدر تیغ ایله ترکیب عدو اجزاسن   لیک هر جزوین آنک لاینجزا ایلر
شب هیجاده که سیاره پیکانی ایله   سر خصمنی قضا اوج ثریا ایلر
زخم تندن آچو بن روح مخالف روزن   چیقوب اول اوج ثریا تماشا ایلر
مدد رأی ضمیر یله کلور فعله مدام   لوح قدر تده قضا هر نه که انشا ایلر
لفظ پا کندن ایدر حسن عبارت کسبن   فلك احکام قدر دن نه کیم انشا ایلر
عالی ایلسه بر ذات مشخص تقدیر   خاک پایینی آنک دیده بینا ایلر
شهرت اسمی یتیر شاهد حسن عملی   اهل حق اسمدن ادراک مسما ایلر
ای که اهل نظره ناصیه اقبالک   سلطنت نورینی هر لحظه هویدا ایلر
سند مودو عدر اسرار خلافت گنجی   اهل ادراکی سور واقف معنا ایلر
ممکن اولمز که اوله نظم جهان رأ یکسز   صورت گون که قاچن ترک هیولا ایلر
روضه خاک درک باغ دکل جنتدر   کیمکه جنت دیلر اول روضه ده مأوا ایلر
متصل گرچه نیاز ایله دوتر دامانک   تیغ سندن طلب کثرت اعدا ایلر
جلوه کاه عملک مسند امنیتدر   اثر رأفتک اعدایی احبا ایلر
ماری تهدید عذاب غضبک مور قیلور   پشه بی تربیتک عزایله عنقا ایلر
اولیا برجنه یتدی قدمک شک یوق کیم   خاک پاکنده کی امواتی احیا ایلر
ای خوش اول مقبره کیم بولمغه امواتی حیات   آتی توفیق کذرکاه مسیحا ایلر
سرور اصامت ایکن لذت مدحک ذوقی   طوطی نطق فضولنی شکر خا ایلر
اوله کیم فصل خزان بلبل لال ایتش ایکن   شوق نظاره کل ذوقله گویا ایلر
جان مهجورینه راحت یتورر دیدارک   چمن سبز بهاری فرح افزا ایلر

خاری مرغوب جمال کل رعنا ایلر
سکا یتدکده نه کیم واریسه افشا ایلر
خضر دن آب حیاتی نیجه اخفا ایلر
چاره دفع غم هر دل شیدا ایلر
لطفلر ظاهر ایدوب میل محبا ایلر
کو کلک ملکنی بی واسطه یغما ایلر
گشف اسرارم ایدوب عالمه رسوا ایلر
بی اندوه سراسیمه سبودا ایلر
هر کیمه ظلم کچوبدر سکا شکوا ایلر
سن اسکر ایلسک کیم بکاروا ایلر
صرف تقدیر قیلوب خلقت اشیا ایلر
اثر ظلمدن آفاق میرا ایلر

زب مدحکدن آلوب لهجه ناهمواری
کر چه صاقلردی نهان نظم می بخت سیم
دو ته لم سرور اعیانه حجاب ظلمات
داورا بویله زمانلرده که عدلک اثری
اهل عرفانه کمال کرمک هر ساعت
نه روادربو که پیوسته سپاه غم و درد
بن نهانخانه عزتده ایکن فقر بنم
هر زمان خلق بکا قیلمغه اطلاق جنون
بو بلادن سکا اظهار شکایت قیله بن
واقف سرسخن کمسنه یوق سندن غیر
وارامیدم نیجه کیم مبدع آثار وجود
اوله باقی اثر معدلتک کیم دائم

ایضا قصیده

متصل تعظیمکه مأمور دور روز کار
قیلسه اقبالک تقاضای علو اقتدار
ایلر ایسک نوله تغییر مکان بی اختیار
عادلک البته قدرین آرتورر پرورد کار
قنده عزم ایسک اولور سندن منور اول دیار
ذوق دیدار کده در خاصیت باد بهار
قننی صحرایه کذار ایسک قیلور سن لاله زار
هر گون ایلر کسب سندن بحدرد شاهوار
قننی غم اهلینه کیم یتسک اولور سن غمکسار
بر شبستانک چراغین آلسه لر اولمز می تار
کیتسه جان اولمز می چشم درد پرور خاکسار
جوری یحیی ایتدک و بیدادی قیلدک پیشمار
نیجه صالدک ذوق مرآتیه محنتدن غبار

ای سکا اقبال روز افزون عطای کرد کار
آفتاب آسمان عدلسن اولمز عجب
قرب درگاه خلافت شوقی جاذبدر سکا
عدل بر مقبوض طاعتدر که قلنز اجر سنز
گر چه تحریکک سنک حکمت تقاضاسیله در
برتو اقبال ایله شمع جهان افروز سن
قننی خار خشکه لطفک ایسک ایلر بارور
ابر نیسانسن دکل بهوده تحریکک سنک
قنده اولسن اولدیغک کشورده اولمز انقلاب
لیک سندن آریلن خلقک ایشی دشواردر
خسته کسمزمی حیانتدن طمع کیتسه طیب
ای فلک بالله ندر موجب که بوملک اهلنه
نیجه قیلدک عافیت ملکنی ویران ظلم ایله

(سن نیلور سن کیم بوملك اهلنه اولمشدر شفيق)

(حضرت پاشای صاحب رفعت وگردون وقار)

اول سالوبدر بونده آثار کرم آوازه سن
 نیچون آلدک باشمزدن سایه اقبالنی
 ایتدگی وهم آندن کیم قیلور بر اهل
 عذرايله گردون دونوب ویردی جوابم کای فقیر
 لیک معلوم ایله کیم بو ماجرا بندن دکل
 ایلوب عجزو نیاز ایله دعای بی ریا
 لاجرم اولمز تضاعف مسندی تغییر سز
 نیجه قیلسون آرزوی اختلاط اهل قرب
 نوله گر خورشیدوش دورایتسه اول صاحب نظر
 قنده اولسه کور مسون تاب حوادندن ضرر
 ای که هجرانک دل افکاره صالمش اضطراب
 ایسترم دائم کورم دیدارک اما نیلیم
 وار امیدم قنده اولسک دولت و اقبال ایله
 اوله واصل قنده اولسک دولت و اقبال که

قصیده در مدح محمد بیک

فلک هر دورده بر فیض حکمت آشکار ایلر
 قرادن آغی فرق ایتمز بور مزین بلین دهرک
 بیاض اوزره سواد نسخه کیم اسرار حکمتدر
 اسیر درد اولنلر روزکارک انقلابندن
 فلک دورایتسکی احواله واقف اولان عارف
 مقارن اولسه آثار سعادت تیره طیراغه
 مجلا ایلوب آینه طبع کدورتدن
 ویرر هر خسته یه البته دوران فلک درمان
 قیلوب هر نامرادی عاقبت مقصودنه واصل
 زمانه هر دیاره ایستسه آثار امنیت

تقالیب زمان اظهار صنع کردکار ایلر
 که نیچون که نهاری لیل و که لیلی نهاری ایلر
 خرد هر حرفی منظور عین اعتبار ایلر
 اگر صبرایتسه لر در مانلرن هم روزکار ایلر
 طریق صبر و تسلیم و توکل اختیار ایلر
 نسیم نوبهار اول تیره طیراغه گذار ایلر
 قیلوب خرم و یروب لطف طبیعت لاله زار ایلر
 ولی فتح زمان بیمار دودی انتظار ایلر
 ولی بر نیجه مدت ذل حرمانیه زار ایلر
 آکا صاحب لوا بر سرور رأفت شعار ایلر

ویردی

قضا هر کشورك اهلينه جمعيت مراد ايتسه
بحمدالله بكون بوملكه صالمش سايه برعادل
سر افرازی كه فيض خاكبوس آستانندن
صفای ذكر خاك پايدر اول صيقل رحمت
فلك مشاطه می ويرد كده زیب شاهد دولت
زمانه انقلابندن فراغت ايسستين عارف

(سمی احمد مرسل محمد بيك او دریا دل)

(كه عدلی خلقه عرض رحمت پروردگار ايلر)

آكا البتہ بر دانای کامل شهریار ايلر
کيم آنك نسبتيله عزو رفعت افتخار ايلر
اینوب هر دم گونش کسب علو اقتدار ايلر
كه مرأت دل احبابدن رفع غبار ايلر
آنك ماه لوای رفعتن آينه دار ايلر
آنك معموره اقبالنی حصن حصار ايلر

كه هر منصبده اسمك اقتضای اشتها ايلر
سنی سر دفتر ارباب تمكين ووقار ايلر
يريدر گرسكا ملك اهلی جان نقدین نثار ايلر
بوملكك هرگون نوروز وهر فصلن بهار ايلر
بو همتله سنی خلاق عالم كامكار ايلر
سنی البتہ عالمده بو نيت پايدار ايلر
سهر نا موافق دوری جور بيشمار ايلر
بولوب تمكين سنك ذوق وصالكه قرار ايلر
اكر سن هم ترحم قيلمسك ترك ديار ايلر
كه لطفك كوكلی يوز مقصده اميدوار ايلر
صدفدر قطره بارانی در شاهوار ايلر
گونشدر سنك بيققداری لعل آبدار ايلر
قضا هر نيجه کيم يوقدر جهان اهلینی وار ايلر

قصيده در ستايش جعفر بيك

براقدی فيض لطافت زمينه لطف زمان
طراز حله خاك اولدی حليه الوان
مقام بزم سرور اولدی عرصه بستان
ادای خدمت همچون باغلدی سپهرميان
ميسر اولمغه آلات بزم بی نقصان

جهانی ايلدی فيض بهار رشك جنان
هوا صنوف رياحينه ويردی زیب ظهور
ديكوب شكوفه و غنچه چنده چترو اوتاق
دكل علامت فصل ربيع وقوس قرح
مكمل اولمغه اسباب عيش بی تنقيض

سحاب و سیل ایله ارسال اولندی کلزاره
 تمامی برکاتن زمین قیلوب میذول
 بساط سبزیه کلبن یشیل سریر دیکوب
 یغلدی نسترن و سوسن و کل و لاله
 نفیره سیله هم آوازدر نقاره درعد
 خنده ایلدیلر طفل غنچه بی بختون
 یتوردی اویله صفا دور روزکاره بوسور

کل بهار امارت جناب جعفر بیك
 که طوع رأینیه در چرخ بنده فرمان

نظام سلطنت و ملکه اشرف اسباب
 بهار رفعت و اقباله الطف ازهار
 سپهر منزلتا سفسن اول مکان حیا
 مبارک اوله بوسور و سرور بزم حضور
 نشاط عیشک اوصافی دوتدی آفاقی
 سپهر قیلدی بو بزم نشاطه بذل صفا
 که اصل قاعده حفظ شرعدر بو عمل
 شها فضولی زارم که دور عدلکده
 نثار بزمک ایچون کر بولورسه حسن قبول
 امید وار که اولدجه روزکاره وجود

قصیده ایضا

ای هلال عید غالبدر سکا ابروی یار
 یار ابروسینه بنکرتمن سنی ای ماه نو
 قاشلر کدندر خجل کویا هلال عید کیم
 جلوه ایلر ماه نو ایل قارشوسنده شام عید
 ناتوان کوردم هلال عیدی دون یارم کبی
 یکی آبی قاشلرک سوداسی رسوا ایلش
 ماه نودر بیلیمزم تابان شفقدن یوقسه کیم

حسن صورت سنده بروارایسه آنده ایکی واد
 سن کونش برله کورنمز سن سکا نه اعتبار
 کیجه اکمک کورینور گوندز چوق اولمز آشکار
 سن کوروب اور تابه قاشک کوستراول دوستون کنار
 اول دخی کویا که ضعف روزم دن اولمش نزار
 کوستر لر بر برینه آتی اهل روزگار
 قانه باتمش نوک شمشیر امیر نامدار

اول سرافراز فلک رفعت که رأی روشنی
جوهر پاکیزه ذات شریف کاملی
شفقت و قهریله در بر سایه گستر نخل کیم
مهری اول رنگیله کیم دریا مناجن خشک ایدر
شفقتی اول رسمه کیم آتش طبعیدن چقر
هم طریق معدلت رایندن آنک مستقیم
ای صفای مشربک ملک ازل تک بیکران
کرسن اولسیدک امیر شوکت اسکندری
ورسن ایتسیدک قبول منت نوشیروان
محض شرع اولش عفاک الله وجود کاملک
صفحه مهر رخکدر موضع نور بی

ایاشدر رفع مرآت حق ایقندن غبار
عالمه لطف و مروت معدنندن یادکار
تا کدر اصلی و برهم غوره هم انکور بار
چالسه گر موسی صفت دریاه تیغ آبدار
صالسه ابراهیم وش اودا وزره لطفیله گذار
هم اساس عاقبت عدلندن آنک استوار
وی محیط همتک بحر ابد تک بیکنار
وادی حکمتده بولمزدی ارسطو اشتار
ایلمزدی هیچ کیم بوزر جهره اعتبار
فیض تفسیر وحدیث وفقهیدن لیل ونهار
چار طبع کاملک مأوای مهر چاریار

منظومه حسب حال و ستایش سید محمد غازی قاضی بغداد

بن کیم بر فقیر بی سرو پا
سایر کارگاه صبر و سکون
نه مژاجده ارتکاب غرور
کنج عزلتده فقر و فاقه ایله
مرکز خاک ایتسه زیر وزر
عزل قلمش بی عملردن
قیلمزم کار و بار عالمه میل
بکا و یرمش جهان قو فقرن
عالم عزلتک یکانه سیم
صورتیم فقر و سیرتم منع
رفت قدردم التماس ایتمز
فانی مطلقم قبول ایتمن
دیمزم وحشیم طبیعت ایله
بر دیار ایچره ام که خلقندن
کیمسه یوق دردم ایلم اظهار

کمترین بنده و کمینه کدا
سالك شاهراه فقر و فنا
نه خیالده احتمال ریا
اولشم او یله محو کیم مثلاً
بوله مز کردمی نسیم صبا
عامل کار خانه دنیا
چکمزم عزل و نصب ایچون غوغا
نوله ایشم جهان استغنا
قافدن قافه یوق بکا همتا
هیاتم مور و هتم عنقا
گر سلیمان قیلور سه عرض عطا
منت خضر ایله زلال بقا
طالب ذوق محبت اما
ایلمز هیچ کیم بکا پروا
ایلم آندن التماس دوا

لعل و شطاش ایچنده در و طم
 دون بو حال ایچره محو حیرت ایکن
 رب عجب نامه فرح تاثیر
 ظاهری دلپذیر و فیض رسان
 نقش خطنده الطف صورت
 جلوه کاه نظرده هر لفظی
 عشوه و شیوه و گرمه ایله
 فهم قیلد قده حسن مضمون
 بنده بی لطف برله یاد ایتیش
 اول فلک قدر کیم آکا ویرمش
 ذات پاکی جمیع عالمدن
 فیض علم افاده بشری
 اصلیدر نور پاک مصطفوی
 علمیدر باعث رفاهت خلق
 آز اولور بر آراده جمع اولق

(میر سید محمد غازی)

(منبع علم و حلم وجود سخا)

عظم الله قدره العالی
 زید الله عز رفعته
 ای قضا حکم کیم میسر در
 کل کلزار عترة نبوی
 نور چشم تمامی سادات
 بکا تقصیر حکمن ایتیش سن
 لیک بر بنده حقیرم بن
 صاحب عسرتیم بکا نه دوشر
 محض جهلم بکا نه نسبتدر
 گرچه افلا که رغبت ایلر خاک
 رفع الله شأنه الاعلا
 نفذ الله حکمه ایدا
 ذاتکا اقتدار عز واعلا
 چن افروز ملت زهرا
 مقتدای جمیع اهل ذکا
 دیمک اولمز بو حکمه حکم قضا
 علم اهل خیره خیر دعا
 کیم اولم همنشین اهل غنا
 که قیلم میل صحبت فضلا
 یتز اعلایه رتبه ادنا

لطف سندن بکا مناسب ایکن بسندن ایتک مطالبه نه روا
 (ای فضولی بو نوع دعواده)
 (مصلحت در دو تم طریق رضا)

حال مشکدر آنده کیم بر اوله صاحب حکم و صاحب دعوا
 وار امیدم که تا مؤثر اوله ثابت و سایر ایله ارض و سما
 اوله حکم قضا ایله باقی قاضی غازی خجسته لقا

❦ قصیده در ستایش جعفر بیک ❦

قیلیدی دفع غم دل عشاقدن ذوق بهار آه کیم کو ستردی عشق اهلینه دوران هجریار
 ساکن حم خانه پیدا قیلیدی شوق سیر باغ کلدی اولدم کیم قیله بیچاره لر ترک دکار
 صالیدی گوزگردانه نظاره کل موج خون قیلیدی دل آینه سن پرژنک ذوق سبزه زار
 غنچه تک چاک اولدی جیب سر ارباب عفاف آلدی میل سیر کلزار اهل تمکیندن وقار
 دوتدی جام لاله گون ارباب عشرت کل کوروب قان ایچیردی خلقه نیرنکیله چرخ حیلله کار
 دوستلر ایام کل اولسیدی ایام سرور رعد نالان دمبدم اولمزدی باران اشکبار
 فصل کل طبعنده امنیتدن اولسیدی اثر غرق خون لاله زار اولمزدی تیغ کوهسار
 سینه صحرا یه تیغ سیلدن دوشمزدی چاک نوعروس غنچه نک داماتی دوتمزدی خار
 ژاله طاشندن گوگر مزدی تی کلنلرک کلشنی زنجیره ایتزدی مقید جویبار
 بو علامتلردن آگاه اولیاندر بی خبر یخبردر اولکه عیش ایلر بوموسم اختیار
 نوله گر حیرت قیلوب سوسن زبانی اولسه لال نوله گر حسرت چکوب آغلاسه بلبل زارراز
 ای دل غافل دکل بیهوده تشریف ربیع آندهدر مضمر کال قدرت پرور دکار
 غالباً تقدیردن سکان خلوتکاه خاک رخصت المشرکیم ایدوب سر حکمت آشکار
 جمله ازهار خلوتده گیوب رنکین لباس ایلوب هر یلده بودنیایه بر نوبت گذار
 ایدلر غافلله تکمیل اسباب غرور اوله لر عارفله منظور عنین اعتبار
 دوتله بر دم قرار اماینه دلکیر اولوب ایدلر سر منزل معهوده دنیادن فرار
 دار دنیا اوله سر منزل دکدر کیم اوله نازینلر طبعنه آب وهواسی ساز کار
 تنکنای عالم فانی دکدر اول مقام کیم اوله بنیادی مستحکم اساسی استوار
 ای قضاگر آرزومند ثبات دهر ایسک امرک ایت تسلیم خدام امیر نامدار
 اول فلک رفعتکه رأیندندر استحکام ملک اول ملک سیر تکیم آندندر رواج روز کار

چشمه لطفدن ایتش بحر تحصیل سخا
دور طور دلکشا کلکندن ایتش اکتساب
نقش لوح اعتباری سر خط احکام عدل
نائب قدرتدن آلمش چرخ رفع اقتدار
چرخ قدر مرتفع بخشندن ایتش مستعار
صورت احکامی سر حکمته آینه دار

(کار ساز ملک جعفر بیک اوروشن رأی کیم)

(نسخه حکمینہ در مضمون رضای کرد کار)

اهل حکمه تابد افعالی دستور العمل
ای ازلدن مسند رأفته ذات کاملک
نوبهار ذوق وصلکدن جدا کلزار ملک
حق بیلور کیم کلشن وصلکدن آیز و مرغ دل
اولمزم هر لحظه بی رعده فغان و برق آه
عاقبت کلزار شوقکدن نهال محتم
مژده تشریف وصلک کمدی چون امانه سود
سرورا کلبرک رخسار لطیفک گورمه
نیجه مشتاق اولسونلر دولت دیدار که
وار امیدم کیم بهار اولدجه بزم آرای ملک
نظم ملکه وضع قانونی اساس پایدار
کام بخش و کامران و کامین و کامکار
خار زار درددر زندان ذل وانکسار
پای بند رشته تشویشدر لیل ونهار
قائده کیم سیرایلسه مگریان و سوزان ابروار
آب چشم و داغ دلدن قیلدی ظاهر برک و بار
سوز هجرانی زیاد ایلردی داغ انتظار
منتظر در زار و سرگردان فضولی تک هزار
مغتمدر بی تکلف حاکم رأفت شعار
کورمیه آینه طبعک حوادندن غبار

قصیده در ستایش محمد پاشا

صنع حق کیم یوغیکن عالمی ایتش پیدا
اقتضای نسق ملک و نظام ملت
ناضرر یتیمه ادنالرہ اعلالردن
اندیا برله سلاطینه مفوض قیلمش
حکمدر حکم که دنیا به و یروب زیب نظام
حکم اگر اولسه دنیا به صالور ظلم فساد
حاکم اولدر که موافق اوله حکمینہ قدر
حاکم اولدر که آنک اولیه ذاتنده طمع
شمعدن گورسه که پروانه به بر ظلم یتیر
بولین دولت و توفیق و عنایت حقندن
آندن آلمش اثر نظم نظامن اشیا
خاص و عامک کیمک اعلایکیمک ایتش ادنا
ایلمش عالمه فرمان خلافت اجرا
اوله لر نیت عدلیله ممالک آرا
حکمدر حکم که دین رسمی ایلر احیا
حکم اگر اولسه بولمز نسق ملک بقا
حاکم اولدر که مطابق اوله امرینه قضا
حاکم اولدر که آنک اولیه فعلنده ریا
کسه باشن دیمه ضایع اولوز نفع ضیا
نه روا کیم قیله اجرای حکومت دعوا

روش عدله در مرتبه قرب قبول
برورع اهلی اگر قیسه عبادت یوزیل
حکمدار واسطه موت و حیاتی خلقت
قیسه مظلوملری مرحمتدن محروم
رحمت اول حاکمه کیم اولیه ایلدن غافل
عدلسز حاکمه دعوای حکومت نه روا
ساعت عدلجه ویرمز اثر قرب خدا
وای اول حاکمه کیم ایلجه حکمنده خطا
ویره ظالملره اوز نفی ایچون استیلا
نقد اوقاتین ایده صرف نشار فقرا
(نته کیم خطه بغدادی مشرف قیلمش)
(مظهر مرحمت وعدل محمد پاشا)

اول سر افراز که ین قدم محترمی
نیتی خیر اولوب افعالی صلاح اولمق ایله
بویله حاکم اثر رحمتدر یزدانک
وار امیدم کیم آتی قیلمیه شرمنده عمل
وار امیدمکه بوله فیض اجابت حقندن
اولیا برجه اولمش سبب دفع بلا
هیچ کس یوق کیم آکا ایلیمه خیر دعا
قنی اقلیمه قدم باصه ویرور ذوق وصفا
اول زمانکیم قوریلور محکمه روز جزا
هر دعا کیم قیله صدقیله فضولی کدا
قصیده در حق ابراهیم بیک

گوتوردی باد برقع چهره کلبرک خندانندن
ندر یارب چنده عندلیبک رشته دایمی
اگر قوس قرحدن تیرباران ایتدی گردون
وکر برداغ پنهان ایله بغرین یاقدی گردون
بهار ایامیدر قورتلدی هر عالم کدورتدن
هو اقصادی چکمش خاردن نشتر مکر بیلدی
کوز آجدی عقد شبنم دن طراوت کسب ایدر نرکس
صفا کسب ایتدی حسن استقامت ایلدی حاصل
صلاح واعتدالی دهر منسوب ایتدی اضداده
چمن بزمینه رونق ویرمه کل غنچه دن چیقدی
نوله چشم تر ایله چیقسه حبس خاکدن نرکس
براقدی ژنک مرأت سراپه سبزه صحرا
معالج صحت بیمار ایچون چوق چکمه سون زحمت
فضیلت اول دکل کیم صفحه کلزاری دولدردی
کتوردی عالمی مرغ چمن فریاده افغانندن
مکر آجدی گره سنبل سر زلف پریشانندن
ندر آیسبب کیم دولدی کلبن جسمی بیکانندن
ندر مقصودی هر دم لاله نک چاک کریبانندن
قیلوب کسب صفا جلاب فیض ابر نیسانندن
که دوشمشدر گره کلبنلرک اعضاسنه قانندن
عرق قورتاردی تدریج ایله اول بیماری هجرانندن
مزاج مللک عالم اعتدال عهد دورانندن
فساد و اختلافی دور مرفوع ایتدی ارکانندن
مربن قیلمق ایچون مصری یوسف چیقدی زندانندن
نوله گر چیقسه یعقوب بلاکش بیت الاحزانندن
نیم خاک ایتدی رخس گردبادی منع جولانندن
بوکون کیم کسب اولور اول مدعا سیر کلستانندن
بهار عالم آرا سنبل ونسیرین وریحانندن

بودر کیم روضه دارالسلامی ایلدی مملو سرافراز سعادت مند لطف و عدل و احساندن

(نظام ملک ابراهیم بیک اول پاک سیرتکیم)

(تقاضای تفوق ایلش افراد انساندن)

سرافرازی که ادرای فلک رأی و ملک سیرت کمال فضل ذاتی آصف او صافنده ختم اولمش
دل بر نورینه قیلمز گذار افکار ناصائب کوکل گرمیل کلزار ایتسه فصل کل آنکی چوندر
وگر گوز مردمی یستان تماشاسینه میل ایتسه سرافرازا بحمدالله بهار رافت عدلک
عجب بوق سبز ووش کر خاکدن باش چکسه امواتی فضولی خامه ووش سرگشته صحرای وصف کدر
یتربانینه مدح کدن دمام ذوقلر گویا آلهی تانسیم صنع تحریکله عالمده
ریاض قدر کاگون کوندن افزون اوله جمعیت

منزه در کمال نسبتی امثال واقراندن کو تورمش ژنک تقص آینه ملک سلیماندن
کیم اول قنیل مملودر لبالب نور عرفاندن که تعلیم آله مدحک لهجه مرغ خوش الحاندن
آنکی چوندر که طرح بزمن آله سیرستاندن در فیض آچدی کلزار عرافه باغ رضواندن
عجب یوق اولسه بیک گنج نهان ظاهر بوویراندن قدم سر منزل تقصیره باصمزل اول بیاباندن
که تار گوهر مدحک قیلوبدر رشته جانندن اولور دایمان کلشن پر گهرابر در افشاندن
امیدک کلشنی محروس اوله سیلاب حرماندن

ایضا قصیده در ستایش مشارالیه

بردونکه چندشام ایله جنک ایتدی آسمان آلدی اینسه تیغنی بهرام داد گر
حفظ ایتکه قلاعنی قت قت فلک لک رک اطراف کاشانه خبر قیلمغه گوش
طوب آتمش ایدی قلعه گردونه خیل شام بندی تکاور فلکه عزم رزم ایدوب
قلب و جناح و میمنه سن تار و مار ایدوب سلطان صبح بویله یوز آغلغ ایدر میدی
فهرست کار نامه تکوین نه سپهر آصف صف زمان سلیمان شرق و غرب
بوعزو شوکتی که سکا و یردی حق شها گورسه مهابتکی ایا رستم وفا

اولدی بروج قلعه گردونده چوق قران باروی چرخه چیقیدی نبرد ایتکه همان
اول کیجه بام چرخه زحل اولدی پاسبان اود یاقدی اوج قلعه گردونه ناگهان
اولدی لوای خسرو خاور همان عیان آلدی اشعه دن اله تیغ زرفشان
اولدی عدم ممالکنه شبروان روان گر اولسه پناهی وزیر شه جهان
مقصود کار خانه ابداع کن فکان سر عسکر مدبر و پاشای کامران
لایق اوککجه اولسه اگر اردوان دوان قهرگدن ایسترایدی سنک قهرمان امان

خرد ایدہ ضرب دستک ایلہ شہر گران
بد کتخدادرر سکا اسکندر زمان
شہباز ہمتک آکا عرش اولدی آشیان
کیم چرخ دونک اوستہ یول سوردی کہکشان
بوققر آتشی نی بکا ایلہ کلستان
جان بلبل بوشعر تری او قودی همان
(اغزک حدیثہ آچہ من ذرہ جہ دہان)

(اسم ارطبعہ واقف اولان طبع خرده دان)

ای سرو خوش خرام صاقن یولکہ کلور
گوزدن چیقالی کلدی هیچ عینمہ یاشم
جام صفائی صون دولو ای پردیر کیم
مداح اولہ لی سکا ایا معتبر جناب
قالدم ایاقده غصہ ومحتشدہ آل الم
رومک کلیدر دیر ایدی بکا خسروا
ختم ایلہ داستانی شروع ایت دعاسنہ
تا حلقہ سپہرہ هجوم ایلہ نجوم
طاقوب کمند گردنہ ضرب دستیلہ

ہر سویہ صوکی کل آقتمہ یاشم روان
مردم کی کیم ایلہ کندو یرندہ قان
بر لحظہ دورک آجیلغن اونودم همان
اولدی فضولی عرصہ نظم ایجرہ پہلوان
ای شہسوار معرکہ آخر الزمان
گورسہ کمال قدرتمی اہل اصفہان
طول ایتہ کل حکایتی مانند قصہ خوان
تا کیم نیام شبدہ اولہ تیغ زرنشان
دولت قبو کہ خصمی کتورہ کشان کشان

❦ قصیدہ در توحید حضرت باری ❦

آفرین ای صانع تن پرور و جان آفرین
مبدع انار قدرت عقد پیوند وجود
ای سموم سطوتک تأثیری نیران جحیم
قدرتک کلزارینہ برسبزہ سدر المنتہا
صنعتک ایوانندہ بر قندیل دور آسمان
درگہ تعظیم وتکریمکدہ عالم کاججوی
عرصہ ادراکہ فوز رأفتک دار الامان
خاکدن ہر ذرہ تأییدگہ بر جسم لطیف
اول عمیم الفیض منعمسن کہ فیض شاملک

خالق الاشیا آلہ العرش رب العالمین
ضابط ارکان فطرت نقشبند ماء و طین
وی سحاب رحمتک سیرانی فردوس برین
حکمتک شمعینہ بر پروانہ جبریل امین
صنعتک دیباچہ سندن بر ورق روی زمین
خزمن احسان والطاقکدہ آدم خوشہ چین
رشتہ امیدہ فیض رحمتک جبل المتین
آبدن ہر قطرہ ثوفیقک کہ بر در ثمین
رزق تقسیمندہ قیلمز امتیاز کفرو دین

وادی در گدیده در سرگشته فهم تندسیر
علم عرفانکده هر کیم بریقین بولمش ولی
اقتضای حکمتک اظهار قدرت قیلمغه
حادثات اختلاف دوردن گورمن خلل
هیچ کیم جرمیله درگاهکدن اولمز ناامید
نشئه عشقکه در مجنون سرودی دردناک
پادشاهای اقتضای حکمتک تنیه ایدوب
طاعتک ایلم فضولی طاقت اولدقچه ولی
حور عین وروضه رضوان هوای نفسدر

قصیده در مدح سلطان سلیمان علیه الرحمة والغفران

زهی کامل که عقل نکته دان درکنده حیراندر
قلک بدرج آنک ذات شریفی گوهر یکتا
اساس حکمتی معنیده بر سد سکندر در
بنای قدریدر معنیده بر عالی عمارتکیم
مظفر دایما سلطان سلیمان خان عاد دل
جهان گیری که گون تک ملک تسخیرینه عزم ایته
سخنی طبع و مروت پیشه در کیم بحر الطافی
کینه مفلسه کمتر عطاسی حاصل دریا
وجود پاک ایله حق رحمتدر عالمه نازل
سلیمان بار کاهیدر یقین هیبتلو در کاهی
سمندی سکر دنده لامع اولمش اختر ناقب
زماننده یتوب جمعیب اسبابه عارفلم
خلایق صبح تک خندان اولوب مهر جمالندن
حوادثدن مزاج ملکنه تغیر امکان یوق
بحمدالله بوگون خوف و خطادن شرع ناموسن
نشان فیضدر اول نصرت و اقبال کیم حالا
دل و جانندن فضولی عز و اقبالینه اول شاهک

ملک توحید کده در محصور عقل دورین
هیچ شک یوقدر کیم اول ادراکی حصر ایتمز یقین
اختلاف طبع ایله اضدادی ایتش هم نشین
کیمه کیم معموره حفظک اوله حصن حصین
سندن ایستراکام کر رسوا و اگر خلوت نشین
برتو حسنکه در لیلی جمالی نازنین
گرچه خوراروضه طاعاته قویمشدر جین
حرصه نه روضه رضوان دیلر نه حورعین
نفسدن کچمشدر اول سندن رضا ایسترمین

وجود بی مثالی انتخاب نوع انساندر
جهان بر جسم آنک حکم روانی فی المثل جاندر
آنک یا جوجدر بریانی و بریانی انساندر
مقوس طاق گردون اول عمارتدن بر ایواندر
که هر کیم تابع فرمانی اولمز نامسلماندر
محقر جلوه کاهی عرصه ایران و توراندر
توج قیلسه موجی فقر بنیادینه طوفاندر
محقر مجلسه بذل حقیری بهره کاندر
اطاعت اهلنه گوستردیکی عدلیله احساندر
کیم آنده دیولرتابع پر یار بنده فرماندر
سپاهی دیره ننده موجه کلش بحر عماندر
اولوب درهم همین محبوبلر زلفی پریشاندر
دل سوز ان ایله دورنده انجیق شمع گریاندر
کمال عدله تا ملکه عثمان اوغلی سلطاندر
بولوب توفیق نصرت صاقلین سلطان سلیماندر
نه یانه عزم قیلسه رهبری تأیید یزداندر
رضای حق ایچون دایم دعا گوی و ثنا خواندر

چو اولدر حامی اسلام و اجبدر آنک مدحی
آلهی باقی اولسون دائم انسان پرور اقبالی

قصیده فارسی

نیست اهل درد راجز در گهت دار الشفا
بود بیدردی مرا مانع ز ذوق وصل تو
نیست جز ما درد مندی کز تو درمانی نیافت
درد ما را می دهد درمان لب لعلت مکر
آنکه کرد آفرینش دخل سازد حکمتش
میتواند کرد زائل ضعف از ترکیب کاه
آنکه خود را اگر کند در ذات حکمت امتحان
هادی قانون فن مستخرج فتوای طب
ای ضمیر انور آینه دار فیض حق
در طریق علم می گفتم ترا لقمان اگر
بر نمی آید ز عیسی کار فیض حکمت
ضبط علت آنچنان کردیکه در عالم نماند
گر نمی بد ظالم و میداشت اندک مردمی
شمه از اعتدال طبع ارکان فی المثل
حدت خشکی شود از خاك و آتش بر طرف
گر سلوک از تو بگیرد خضر دستور العمل
خاك دانا یان یونانرا فلک تخمیر داد
هست از ایجاد عالم طاعت ایزد مراد
صحت نفس وقوا وابسته تدبیر تست
پادشاه را دخل در کار نظام عالمست
زان سبب فرض است در عالم دعای دولت
چون حکیم رأی تو دارد تصرف در علوم
جای آن دارد رودستی ز ترکیب کلام
هست رکن العز و الاقبال والدین رکن تو

نه کیم مد خندان او ز که سویش آندن پشیماندر
جهان فانی ایچره تالقای نوع انساندر

بی دوا دردیکه زین در گه نمی یابد شفا
بنده دردم که شد سوی تو دردم رهنا
غالباً واقف نه از درد مندیهای ما
کرده در حکمت ارسطوی زمانرا اقتدا
میشود از لقوه و فالج بری ارض و سما
میتواند برد صفر را ز طبع کهرها
و آنکه در علم طبابت گرشود طبع آزما
بو علی رأی و ارسطو سیرت و لقمان لقما
ذات پاکت مودع آثار قدرت را پنا
جاءه میکرد لقمان نیز در فوت قضا
کار عیسی چیست پیش حکمت غیر از دعا
خسته جز چشم بیمار بتان دلربا
میکرفت از سرمه دان فیض آنهم توتیا
کر ضمیر حکمت آیین ترا باشد رضا
گردد افراط رطوبت زائل از آب و هوا
کی کشد منت بآب زندگی بهر بقا
یافت زان کل بنیه ترکیب معمورت بنا
طاعت ایزد بشرط صحت نفس وقوا
کیست غمخوار خلائق جز تو از بهر خدا
حکمت را دخل در ذات شریف پادشا
دولت باقی که عالم را تو میداری بقا
لفظ و معنی از تو خواهد یافت اصلاح خطا
حرف علت را نماند در دل تصریف جا
میرسد بیمار را از نسخه ات بوی شفا

آه اولسه اگر سفیه و سرکش
 تشنیع اوقه اولوب نشانه
 القصه اول افضل قبائل
 فرزنده اولوب همیشه طالب
 چوق ماه لقا صنم لر آلدی
 چوق نذر لر ایتدی هر مزاره
 تأثیر قیلوب فغان و آهی
 برکیجه آچیلدی باب رحمت
 مقصد شمع منور اولدی
 تدبیر ایله قیلدی کلک تقدیر
 بر ویردی نهال باغ مقصود
 چون وعده ایرشدی طوغدی برآی
 شاد اولدیلر آندن آته آته
 القصه عدمدن اولدی پیدا
 خورشید کی کماله قابل
 اولدمکه بوخا کدانه دوشدی
 آخر کون اول ایلوب یاد
 یعنی که وجود دام غمدر
 هر کیم که اسیر اولور بودامه
 اولمشدی زبان حالی گویا
 بیلدم غمکی سنک که چوقدر
 کدمکه اولم غمک حریفی
 هر قانده غم اوله قیلمه اهل
 هم ویر بکا غم یمک کالی
 پیوسته بنی اسیر غم قیل
 ذوق ایله کچورمه روز کارم
 ای عشق غریب عالم اولدم

اطواری کریه و خلق ناخوش
 بزار اوله آندن آته آته
 اول پیر حمیده الحاصل
 تحصیل بقای نسله راغب
 چوق طرفه زمینه تخم صالیدی
 چوق قیلدی نیاز کرد کاره
 عون ایتدی عنایت الهی
 بولدی اثر دعا اجابت
 صندوق امل در ایله دولدی
 نقش غرضی رحمه تصویر
 آچیلدی کل حقیقه جود
 خورشید رخیله عالم آرای
 شکرانه ویرلدی چوق خزانه
 بر طفل مذکرو مذکا
 عیسی کی طفل لکده کامل
 حالینی بیلوب فغانه دوشدی
 آتدی سرشک و قیلدی فریاد
 آزاده لک یری عدمدر
 صبر ایتسه کرک غم مدامه
 سویلردیکه ای جفاچی دنیا
 غم چکمکه بر حریف یوقدر
 کل تجربه ایله بن ضعیفی
 جمع ایله دل حزینمه صال
 هم عالمی غمدن ایله خالی
 کم قیلمه نصیبی کرم قیل
 ذوق اهلنه یوقدر اعتبارم
 آواره وادی غم اولدم

کلام کیر و کیتک اولماز اولدی	تدیر غم ایتک اولماز اولدی
تمکینم اوله سنکله قائم	سندن دیلم مددکه دائم
ساقی جلاد بی اماندر	بو بزمده کیم شرابی قاندر
دائم اوزومی قیلم فراموش	برمی بکاصونکه مست و مدهوش
نه آنیکه نیجه در زمانه	نه کلدیکمی بیلیم جهانه
بو رشتهده بولیم خم و پیچ	عالم کوزیمه کورونیمه هیچ
قالدردی بوتیره خاکداندن	دایه آتی پاک قیلدی قانندن
سودیرینه ویردی قان جگردن	غسلین و یروب آب چشم تردن
اول نوره قیس قویدیلر آد	اقوام و قبائل اولدیلر شاد
اسباب کمال تربیت ساز	جانیه قیلوردی دایه اعزاز
خشنود دکلدی هیچ بو حاله	لیکن اول ایدوب همیشه ناله
ایلردی مدام ناله و زار	اعضاسین ایدوب الیه افکار
احک کورینوردی آکا پیکان	سوداچسه صانوردی کیم ایچرقان
یاننده فربک اعتباری	یوق ایدی فرب ایله قراری
دردینی یتورمکه دوايه	برکون آتی کزديرري دایه
اول طفلی گوروب اولورمشوش	بر اوده مگر که بر بری وش
طفل آتی کورنجه اولدی خرم	رحم ایتدی الینه آلدی بردم
فریادو فغانی اونوتدی	حسنینه باقوب قرار طوتدی
دوشدجه الندن اولدی کریان	اولدجه النده اولدی خندان
اول ماهی آکا انیس قیلدی	ماهیتنی چو دایه بیلدی
نه دایه نه آنه ایلدی یاد	اولدی بوداخی آنکله معتاد
محبوبی کورنجه طوتدی الفت	ذاتنده چو وار ایدی محبت
حسنی نه بیلوردی طفل غافل	عشق ایدی که اولدی حسنه مائل
کیم نسخه عشقدر بو تمثال	معلوم ایدی اهل حاله اول حال
آشفته روزکار ایدر عشق	البتده بو طفلی زار ایدر عشق
خورشید چیقوب اولورجهان کیر	البتده قیلور بو صبح تاثیر
ویردی اثر تمام اول آیه	چون تربیت ادیب و دایه

کون کوندن اولوب کمال حاصل	اول ماه نو اولدی بدر کامل
کلدکجه دم وفادن ایام	هر دوردده صوندی آ که برجام
تا قیلدی آتی تمام سرمست	تدریج ایله دام عشقه پابست
چون سرعت ایله دو نوب زمانه	اون یاشنه یتدی اول یکانه
باباسنه مقتضای عادت	فرض اولدیکه آتی ایده سنت
جمع ایتدی اهالی دیاری	هر صاحب عزو اعتباری
بذل ایلدی اولقدر زرو سیم	کیم یتدی قیاسه فقردن یم
خلق آنده کورنده کثرت مال	یم اولدیکه منعکس اوله حال
اول صاف ضمیر پاک مشرب	بر بز مگه ایلدی مرتب
کیم کورمدی آتی چشم ساغر	جشمیددن اوز که یه میسر
اتمامه یتوب طریق سنت	تعلیم علومه یتدی نوبت
اسباب آکا ایلوب مرتب	ویردیلر آنکه زیب مکتب

بو بنیاد بنای بلادر و مقدمه الم و ابتلادر

مکتبده آنکه اولدی همدم	بر نیجه ملک مثال قزهم
بر صفتیز او توردی بر صف او غلان	جمع اولدی بهشته حورو غلمان
او غلانله قیزلر اولسه لریار	عشقه بولنور رواج بازار
قیز ترکس مست ایدوب فسون ساز	او غلانه صا تانده عشوه و ناز
او غلان نیجه صبر پیشه قیلسون	ور صبری هم اولسه نیشه قیلسون
اول قیزلر ایچنده بربری زاد	قیس ایله محبت ایتدی بنیاد
بر طرفه صنم که عقل کامل	کور دکده آتی اولوردی زائل
زلفین مسلسلی کره کیر	جان بویتسه بر بلالی زنجیر
ابروسی خمی بلای عشاق	هم جفت لطافت ایچره هم طاق
هر کرپکی بر خدنک خونریز	پیکان خدنکی غمزه تیز
دریای بلا جبین پاکی	چین جنبش موج سهمناکی
چشم سپینه سرمه دن عار	هندوسنه سرمه هم گرفتار
رخسارنه رنگ غازه دن ننگ	هر کز آکا غازه ویرعش رنگ
کوز مردمکندن اولسه خالی	کوز مردمکی اولوردی خالی

لعل و دری گوسترردی مردم	اوراق کل ایچره عقد شبنم
ابواب تکلم ایتسه مفتوح	امواته ویرردی مژده روح
شمشاد لطیفه مرکب	سیب زنج و ترنج غنغ
اندامی لطیفه الهی	دریای لطافت ایچره ماهی
شهباز باقشلو آهو گوزلو	شیرین حرکتلو شهد سوزلو
راه و روشی مدام غمزه	باشدن ایاغه تمام غمزه
آیروجه شکل و خوشجه پیکر	یخشیجه صنم گوزلجه دلبر
عالم سر موینک طفیلی	محبوبه عالم آدی لیلی
قیس آتی گوروب هلاک اولدی	بیك شوقله درد ناک اولدی
اول نادره هم که قیسی گوردی	بیك ذوق بولوب اوزین یتوردی
کور دیکه بر آفت زمانه	مثلی دخی کلامش جهانه

✽ بوصفت مجنوندر وابتدای محنت فزوندر ✽

بر دلبر سر وقد وکل روی	سروخوش وکل رخ و سمن بوی
شیرین لبی منشاء لطافت	رعناقدی قدی طورددوغیله آفت
اوصاف لطافتنده سوز چوق	الطاف ملاحظنده سوز یوق
شهبلا گوزی ترکس پرافسون	زیبا قاشی ترکس اوزره کی نون
حسنی کلی لاله شفق فام	زلفی خمی لاله اوزره کی لام
آغزی صفتن خود ایتک اولماز	اسرار نهانه یتک اولماز
زلفی سوزی ذکر حلقه راز	لعل لبی آب چشمه ناز
دورمه روی چشمه نور	خاک کف پای سرمه حور
بر غایت ایله شمائل خوب	کیم لیلی اولنده آکا مطلوب
برگوز گویه کر آچوب کوزینی	گوز کوده کوریدی گراوزینی
اوز عارضنه اولوردی میلی	قیلمزدی هوای حسن لیلی
اول ایکی سمندر سهی قد	بر برینه اولدیلر مقید
بر جامدن ایچدیلر می ذوق	اول ایکی خراب باده شوق
گرداب بلایه اولدیلر می غرق	قلمادی آرالرنده بر فرق
اوضاع مخالف اولدی یکسان	گویا ایکی تنده ایدی بر جان

هر کیم صورار اولسه قیسه بر راز
 کیم لیلیه قیلسه بر خطابی
 ایلر لر ایدی خط وفا مشق
 لیلیده او قومق اضطرابی
 مشق ایتکه قیس آلسه بر خط
 خطا وزره قیلوردی اول گوزلر
 امانه جسدل کمال الفت
 چون بر نیجه مدت اول ایکی پاک
 عشق اولدینی یرده غنی اولماز
 عشق آتشنه بودر علامت
 حسن آفت عشق اولوب دمام
 بر غایت یئدی نشئه حال
 قالمدی زیانه تاب گفتار
 کیفیت حال قلمغه فاش
 ایلردی گوزیله بو خطابی
 قاش وگوز ایله اولن تکلم
 مردمدن اولام دیمه کناره
 همراز ایکن اول ایکی وفادار
 دفع اولدی حجاب شاهد راز
 عاشق لره گیزلو قالمدی حال
 گرد آینه نشاطه دوشدی
 سویلشمگه اول ایکی یکانه
 تا اولیه راز آشکارا
 بر نوع بهانه ایله مردم
 قصدا اونودوردی درسین اول زار
 حفظ سبق ایتدی باغرمی خون
 بن بیلمدیگم بکا اوقوت کل

لیلیدن آکا یتردی آواز
 قیس ایدی آکا ویرن جوابی
 آرتاردی دمام آنلره عشق
 اولسه رخ قیس ایدی کتابی
 لیلی قاشی ایدی آکا سر خط
 بیك ناز ایله بخشلر جدلر
 نه بحث که غایت محبت
 اوقات کچوردیلر طربناک
 عشق ایچره اولان قرار بولماز
 کیم باش چکه شعله ملامت
 کلدجکه ارادت اولدی محکم
 کیم اولدی حواس عقل پامال
 کیم ایلر لر محبت اظهار
 کلشدی تکلمه گوز وقاش
 قاشیله ویرردی اول جوابی
 هم قیلمدی دفع ظن مردم
 مردم گوز ایچنده در نه چاره
 دمساز ایکن اول ایکی جکر خوار
 عشق اولدی ملامت ایله دمساز
 معلوم اولدی جنیع احوال
 من بعد ایش احتیاطه دوشدی
 قالمدی سبب مگر بهانه
 دوران ایله قیلدیلر مدارا
 گوکانی قیلوردی قیس خرم
 لیلیه یردی ای وفادار
 بندن بیلورم بیلورسن افزون
 درسم او قویام قولاق طوت کل

چون لوحه لراوزره خط یازاردی	عمدا خطی غلط یازاردی
یعنی که خطا توهم ایده	اول کل آچیلوب تبسم ایده
کفتاره کله که بو غلطدر	ترك ايله خلاف رسم خطدر
اوله سبب تکلم یار	فهم ایتیمه مدعای اغیار
اطفال قیلنده دوره بنیاد	جمله بیله ایلینده فریاد
اول یارینه عرض حال ایدردی	اوزگه دورین خیال ایدردی
قیلمزلر ایدی سوزینی معلوم	بیلمزلر ایدی سوزینه مفهوم
مکتبدن اولان زمانده آزاد	وصل ایچون ایدردی حیلہ بنیاد
قصیدله نهان ایدوب کتبان	حددن آشوریدی اضطرابن
لیلی یولنی طوتوب طورردی	سن کوردن اوله دیوب صورردی
یعنی بو بهانه ايله بر دم	یارین کوروب اوله شاد وخرم
علم خطه عمرین ایلوب صرف	مشق ایتیش ایدی همین ایکی حرف
بر صفحه ده لام ویا مکرر	یازاردی آنی قیلوردی ازبر
کیم بو ایکی حرفدر مرادم	روشن بولر ايله در سوادم

﴿ بو لیلی یه اناسی عتاب ایتدیکدر ﴾

﴿ و بهار وصلنه خزان ایتدیکدر ﴾

چون فکریله قیس بدسر انجام	بر نیجه زمان کچوردی ایام
تدبیر ايله عشق ذوق ویرمز	تدبیر دیار عشقه کیرمز
عشق ايله ریا دکل موافق	رسوای کرک همیشه عاشق
دلدن دله دوشدی بو فسانه	فاش اولدی بو ماجرا جهانه
کیم قیس اولوبن اسیر لیلی	لیلی دخی صالمش آکا میلی
تدریج مبادی ايله ناکاه	لیلینک آناسی اولدی آگاه
اودلاره دو طوشدی یاسه باتدی	اول غنچه دهانه دل اوزاتدی
یاز اود اولوب چکوب زبانه	اول کل رخه دیدی یانه یانه
کای شوخ ندر بو کفت وکولر	قیلمق سکا طعنه عیب جولر
نیچون اوزکه زیان ایدرسن	نیخشی آدوکی یمان ایدرسن
نیچون سکا طعنه ایده بدگو	ناموسکا لایق ایشمیدر بو
نازک بدنیه برک کل سن	امانه دیم که بن یوکل سن

لاله کی سنده لطف چوقدر
 اما نه دیم یوزك آچوقدر
 تمکینی جنونه قیلمه تبدیل
 قزسن اوجوز اولمه قدریکی بیل
 هر صورتی عکس کی باقمه
 هر کوردیکیکه صو کی آقمه
 می گر چه صفا ویرر دماغه
 آقدوغیچون دوشر ایاغه
 گزکو کی قاتی یوزلو اولمه
 نرکس کی خیره کوزلو اولمه
 کوزدن کرک اوله سن نهان سن
 نه دیمک اوله سکا که جان سن
 سن شمعسن اویمه کل هوایه
 کیم شمع می هوا ویرر قنایه
 لعبت کی اوزکی بزتمه
 روزن کی کوچه لر کوزتمه
 ساغر کی کز می حرام ایت
 نغمه کی پرده ده مقام ایت
 سایه کی هر یه یوز اورمه
 هیچ کیمسه ایله اوتورمه طورمه
 سن ساده سن اوز که اهل نیرنک
 دیرلر سنی عشقه مبتلاسن
 سن قندن وعشق وشوقی قندن
 جبهه ایله سکا ویرلسون رنک
 اوغلان عجب اولمازا اولسه عاشق
 سن قندن وعشق وشوقی قندن
 ای نور گوزوم یمان اولور عار
 بز عالم ایچنده نیک نامز
 نه ننگ ایله داخی ایده لم لاف
 طوت کیم سکا قیمزم من زار
 نیرسن اگر آتاک ایشته
 من بعد کل ایله ترک مکتب
 ایتمه قلم ایله مشقندن یاد
 اطفالدن ایله قطع الفیت
 لعبت کی اوده ایله منزل
 عنقا کی عزلت ایله پیشه
 کرچه آدک اوله دیلده مذکور
 خوش اول که قزی همیشه کیزلر
 خود گیزلو کرک همیشه قز لر
 قزسن اوجوز اولمه قدریکی بیل
 هر کوردیکیکه صو کی آقمه
 می گر چه صفا ویرر دماغه
 آقدوغیچون دوشر ایاغه
 گزکو کی قاتی یوزلو اولمه
 نرکس کی خیره کوزلو اولمه
 کوزدن کرک اوله سن نهان سن
 نه دیمک اوله سکا که جان سن
 سن شمعسن اویمه کل هوایه
 کیم شمع می هوا ویرر قنایه
 لعبت کی اوزکی بزتمه
 روزن کی کوچه لر کوزتمه
 ساغر کی کز می حرام ایت
 نغمه کی پرده ده مقام ایت
 سایه کی هر یه یوز اورمه
 هیچ کیمسه ایله اوتورمه طورمه
 سن ساده سن اوز که اهل نیرنک
 دیرلر سنی عشقه مبتلاسن
 سن قندن وعشق وشوقی قندن
 جبهه ایله سکا ویرلسون رنک
 اوغلان عجب اولمازا اولسه عاشق
 سن قندن وعشق وشوقی قندن
 ای نور گوزوم یمان اولور عار
 بز عالم ایچنده نیک نامز
 نه ننگ ایله داخی ایده لم لاف
 طوت کیم سکا قیمزم من زار
 نیرسن اگر آتاک ایشته
 من بعد کل ایله ترک مکتب
 ایتمه قلم ایله مشقندن یاد
 اطفالدن ایله قطع الفیت
 لعبت کی اوده ایله منزل
 عنقا کی عزلت ایله پیشه
 کرچه آدک اوله دیلده مذکور
 خوش اول که قزی همیشه کیزلر
 خود گیزلو کرک همیشه قز لر

﴿ بو انکار ایله لیلی اناسنه جواب ویردگیدر ﴾

﴿ وفضای عشرتدن چیقوب سرای عسرتیه گیدگیدر ﴾

لیلی بو عتابی چون ایشندی	اوز گوکننده مقرر ایتدی
کیم شعبده سپهر ظالم	طرح ایلدی نقش نامالیم
ایام وصاله یتدی هجران	وقت اولدی جکر لر اوله بریان
اما نه دیسون نه چاره قیلسون	تدبیر نه اولدیغن نه بیلسون
نه چاره طوتوب طریق انکار	آثار تجاھل ایتدی اظهار
کلزار عتابه آب ویردی	گریان گریان جواب ویردی
کای مونس روزکارم آنه	درج در شاهوارم آنه
سوزلر دیرسن که بیلزم بن	مضموتی فهم قیلزم بن
دیرسن معشوق وعشق وعاشق	بن ساده ضمیر طفل صادق
بیلمن ندر اول حدیثه مضمون	سویله نیجه اولیم دگر گون
عشقک قیلمزدی کیمسه یادن	هاسندن ایشتم ایمدی آدن
بالله ندر آنه عشقه مفهوم	بو سر نهانی ایله معلوم
هادی ره مرادم اولغل	بو شیوهده اوستادم اولغل
بن مکتبه رأیمیه کیتمن	بر شغل خلاف رأیک ایتمن
هم سن دیرسنکه مکتبه وار	هم دیرسن سن که کیتنه زنهار
قانعی سوزه اعتقادم اولسون	سکا نیجه اعتماد اولسون
بن هم دکلم بو زجره قائل	کیم هر دم اولوب چراغ محفل
نا جنس لر ایله همدم اولمق	بر یرده مقید غم اولمق
هر دیده دن ایده ایده پرهیز	اوقات کچه کدورت آمیز
پیوسته معلم ایلوب جور	کاهی سبق اوقوده گهی دور
بالله بکا هم بو ایدی مقصود	مکتبدن اولور می طفل خشنود
آرتق بو سوزی مکرر ایتمه	لطف ایله بنی مکدر ایتمه
چون آنا ایشندی بو جوابی	ترك ایتدی شکایت وعتابی
شکسبز آکاروشن اولدی کاولمه	عاشق قلقدن دکلمدر آگه
بیهوده در اول قو فسانه	کیم عاشق در فلان فلانه

اول واقعہ دن تسلی اولدی	چون واقعہ شک محلی اولدی
دوزدی صدقہ در شہوار	لیلی ہم اوتوردی اودہ ناچار
محبوس خزانہ اولدی گوہر	بر برجہ ثابت اولدی اختر
حبس اولدی کلابہ شیشہ تنک	لعل اولدی اسیر خانہ سنک
نومید دل امید واری	غمدن سیه اولدی روزکاری
اول یل آچہ مزدی غنیچہ دل	آہ ایلر ایدی ولی نہ حاصل
بتمزدی آنکله نخل مقصود	گوز یاشی توکردی لیک نہ سود
حیران قالب اضطرابہ دوشدی	زلفی کبی پیچ وتاہہ دوشدی
چشمی کبی جسمی اولدی بیمار	آغزی کبی خلقن ایتدی غم طار
نہ شرح غم ایتسہ غمگساری	نہ دردنی صاقلسہ قراری
کوکلینی قیلوب خیال ایله جمع	فانوس خیالہ دوندی اول شمع
صبر ایتدی ضرورتیله اول ماه	ہر دم چکوب اول غم ایچرہ بیک آہ
بوبر غزلی اوقوردی ہر دم	دردیلہ دوزوب ترانہ غم

﴿غزل مقتضای حال﴾

حذر ایتزمی عجب نالہ وافغانمدن	فلک آیردی بنی جورایلہ جانانمدن
نہ بتر آتش آہ دل سوزانمدن	اودہ یاندرسم اگر شعلہ ایلہ نہ فلکی
کارخم اولدی آ کہ غم پنہانمدن	غم پنہان بنی اولدردی بوہم برغم کیم
چیقدی اکراہ قیلوب کلبہ اخزانمدن	آہ ایدی ہم نفسم آہ کہ اول ہم آخر
عاقبت ظاہر اولور چاک کریبانمدن	بن نہ حاجت کہ قیلیم داغ نہاتم شرحن
نولہ کر غائب ایسہ دیدہ کریانمدن	حق بیلور یارد کل جان و دلمدن غائب
اثر مہرنی صائمک کہ چیقار جانمدن	جان اگر چیقسہ تمدن اثر مہری ایلہ
ویرہ سن بر خبر اول سرو خرامانمدن	لطف ایدوب سن مکر ای باد بو کوندن بویله
کیمسہ آکاه دکل حال پریشانمدن	ای فضولی غم ہجر ایلہ پریشاندر حال

﴿تمامی سخن﴾

﴿ساقی کتور اول می مغانی * کیم اونودہ لم غم جہانی﴾
 ﴿رحم ایلہ کہ قصد جان ایدرغم * باغرم ستمیلہ قان ایدرغم﴾

چرخك ستمندن ايله غافل	قيل عقملى باده ايله زائل
دائما ايشى جور ايله جفادر	فريادكه چرخ بى وفادر
دوراننك اعتبارى يوقدر	بر عادته مدارى يوقدر
بريره گتورسه آب ونارى	گرهم نفس ايتسه ايكي يارى
آنلرى اسير ايدر بلايه	البتة سبب صالار آرايه
چون واقع اولورينه جدالق	بالله نه يماندر آشنالق
بويله بزه مش بو بوستانى	ككذار كلام باغبانى
سودازده قيس درد پرورد	كيم سرور ياض محنت ودرد

﴿ كذارش حال مجنون ﴾

مكتبه اولوردى غمدن آزاد	هر صبح گيدردى مكتبه شاد
دفع غم روزكار ايدردى	مشق خط حسن يار ايدردى
عادت اوزرينه صبح صادق	ذوقيله طوتوب طريق سابق
تاكيم قيله ذوق وصل ادراك	كلى ينه مكتبه فرخناك
گون چيقدى هنوز نوركلز	گورديكه بهشته حور كلز
اولدى باشنه قراگو مكتب	خورشيدسز اولدى روز تاشب
بر شعبده ايلوبدر آغاز	بيلديكه سپهر شعبده باز
اول كل يولنه براقدى بر خار	البتده جفاى طعن اغيار
ديدى ندر اى فلك بوبيداد	نوميد اولوب ايتدى آه فرياد
قطع ره دلستانم ايتدك	نتدم سكا قصد جانم ايتدك
بيلدرد بكا كيم ندر كناهم	كسدك طلب غرضده راهم
وصل صنم ايله شادو خرم	اول بنى ايلدك مكرم
اول دوره تقبض دور ايدرسين	دوندك ينه بويله جور ايدرسين
سوز جكريله بر سحر كاه	وهم ايلمدكى كيم چكوب آه
سوزين سكا بيلدريم فراقك	ياندريم اوده طقوز رواقك
ايت سحر ايله اول پرى يي تسخير	تدير قيل اى معلم پير
كيم يتدى بكا يتن سكا هم	انجق بكا صامنه يتدى بوغم

دوش ای الف استقامتکدن	شرم ایله بوقدو قامتکدن
قدی هوسیه دم اوررسن	اول کیتدی عجب که سن طوررسن
ای نون چونهاندر ابروی یار	سن داخی نظرده طورمه زنه ار
ای میم چو آغزی اولدی غائب	اولدی سکا هم عدم مناسب
اولسن نوله ای دوات دلتک	آینه خاطرک طوتوب ژنک
اول طره مشکبودن آرو	هجران قره بغرک ایلمش صو
ای خامه سرشکبار اولوبسون	سرگشته وبی قرار اولوبسون
گویا بوگون ایتماش میسر	دوران سکا دست بوس دلبر
ای لوح خطینک ایله یادن	قیل سینه ده نقش غم سوادن
برنجیه کون اول اسیر هجران	مکتبه کلوب قیلوردی افغان
هر روز فغانی ایله تاشب	تعذیب چکردی اهل مکتب
شب هم قیلون فغان وزاری	ایلردی مخاطب اول نکاری
کای گوزنوری گوکل سروری	سنسز کوزومک یوق اولدی نوری
اول نه ایدی بو آشنالق	آخر نه دن ایلک جدالق
اول نیچون ایلک بنی مست	اظهار محبت ایله پایست
آخر نه ایچون خماره صالدک	بو محنت انتظاره صالدک
صالدک دل زاره نار فرقت	قیلک گوزیمی پر آب حسرت
کوکل اودی چیقدی یانه یانه	آهنک شفق تک آسمانه
یاشم صوبی اولدی واره واره	بر بحرکه یوق آکا کناره
بن ایستمزم بو کونده همدم	یائمدن ایلت خیالکی هم
اولمایه دوشوب خیالک ای مه	اوده یانه صویه باته ناگه
سر مست شراب اشتیاقم	مدهوش تحیر فراقم
قویمه غمکی بنمله همراه	فاش ایلرم آنی خلقه ناکاه
سر مستده اختیار اولماز	مدهوشده اعتبار اولماز
جان اولدی غمک یولنده برباد	تشویش قنادن اولدم آزاد
گوستردی بکا غمک مذاق	عیش ابدی نشاط باقی
کرکلسه اجل بنم نم آله	جانم خود یوق مکر غم آله

شمع شب محنت و بلایم	آشفته جنبش هوایم
سوز دل ایله دوکولسه یاشم	تیغ غم ایله کسلسه باشم
جانندن چیقاروب هوای عشقی	ترك ایلزم بلای عشقی
بوگونلری کیم غم ایچره زارم	هجران المیله بی قرارم
گر نامه عمره کلک تقدیر	کوندردیوبن قیلورسه تحریر
ایلر بی اول حساب مغبون	کیم صورت حالدر دگر گون
گون شرحی دیمشله آفتابی	بالله که بو نکته در حسابی
هر گون که کورونمز آفتابم	بن گون دیمزم بودر حسابم
یوق کیمسه بودرد دلدن آگاه	بو درد دلیله نیلیم آه
دردم سوزه کلدیکنجه آرتار	اوددر یل ایله زبانه طارنار
ایام وصالی ایلپوب یاد	اول خسته بوشعری ایتدی بنیاد

❦ بو غزل مجنون دیلندندر ❦

ای خوش اول گونلر که بن همراه ایدم جانانله	نعمت وصلن گوروب نازین چکر دم جانله
گورمامشدی کلشن عیشم خزان تفرقه	اولمامشدی تیره ایام شب هجرانله
مهورممدن دوستلر دوران جدا ایستربی	دشمنمدر هیچ بیلم تیشم دورانله
یتسه گر عاشق لک افلا که افغانی نه سود	یتک اولماز ماهوشلر وصلنه افغانله
باش ووروب صاقلردم ایلدن داغ هجرانک اگر	ایتمک اولسیدی مدارا دیده گریانله
ذوقدن دیباجه بغلندی کتاب عمرمه	قویمدی دوران کیچه اوقاتم اول عنوانله
ای فضولی اختر بختم مساعد اولدی	کیم اولم بر دم مقارن اول ماه تابانله

❦ تمامی سخن ❦

سوز مختصر اول اسیر سودا	بر نوعیله اولدی خلقه رسوا
کیم قیس ایکن اولدی آدی مجنون	احوالی ایتدی غم دگر گون
❦ بو لیلی به مجنون گذرده	❦ مقابل اولدیفیدر ❦
❦ وکون مقابله سنده	❦ هلال مهري بدر کمال اولدیفیدر ❦
بر گون که بهار عالم افروز	ویرمشدی جهان فیض نوروز
صالمشدی نقابی چهره دن کل	چکمشدی سرود ناله بلبل

شبنم می نابی ایله لاله
 اولمشدی کل ایله سبزه تر
 بر نیچه مصاحب وفا دار
 هریان دیدیلرکه ای بلا کش
 بو فصلده آدمی کرک شاد
 چون ابر دکلسن اوله کریان
 کل کبی براقه سینه که چاک
 صحرا طوته لم می ایچه لم شاد
 لطف ایله خرامه کل کرم قیل
 ای غنچه دهان سر وقامت
 پاکیزه وجوده حیفدر غم
 شاید آچیله کل مرادک
 سیر اوزره بو نو بهار فصلی
 مجنون حزین آیاغه طوردی
 کریان کریان قیلوردی سیران
 که سبزه به عرض راز ایدردی
 سویلردی بنفشه به غم دل
 چشمینه سورردی لاله داغن
 ترکس کوزینه نگاه ایدردی
 بلبلاره شرح ایدردی حالن
 هر طرفه چیچک کوروب چکوب آه
 بر منزله دوشدی رهگذاری
 بر نیچه پری رخیله همدم
 لیلی کذر ایتیش اول فضایه
 بر سبزه به سبز خرگه اورمش
 غنچه کبی اول لطیف خرگاه
 مجنونه مقابل اولدی لیلی
 طولدرمش ایدی قزل پیاله
 فیروزه فروز لعل پرور
 مجنون شکسته کوروب زار
 کل چاغیدر اولغل مشوش
 اندوه بلا وغمدن آزاد
 چون سیل دکلسن ایتمه افغان
 سبزه کبی ایتمه بسترک خاک
 اندوه ایله اولمه بویله معتاد
 کمتر اوزکی اسیر غم قیل
 کل اوه زمانی ایت فراغت
 بویله دخی قالمیه بو عالم
 محکم قیل اساس اعتقادک
 شاید بولنه نیکار وصلی
 صحرا ره سیرایچون یوز اوردی
 حیران حیران گزردی هریان
 که لاله به بیک نیاز ایدردی
 کیم سویلیه یاره اولسه واصل
 عاشق صانوبن اویوب آیاغن
 یارک گوزین آکوب آم ایدردی
 قریلره محنت ومالین
 منزل منزل کزردی ناکاه
 کیم سیر ایدردی آنده یاری
 مجنون شکسته دن مقدم
 صالمش کل ولاله اوزره سایه
 مه صحن چنده هاله قورمش
 کل برگی کبی ایچنده اول ماه
 بحر غمه یتدی درد سیلی

لیلی دیمه شمع مجلس افروز	مجنون دیمه آتش جگر سوز
لیلی دیمه جنت ایچره برحور	مجنون دیمه ظلمت ایچره برنور
لیلی دیمه اوج حسنه برماه	مجنون دیمه ملک عشقه برشاه
لیلی دیمه بریکانه دهر	مجنون دیمه برفسانه شهر
لیلی چن بلا نهالی	مجنون فلک وفا هلالی
لیلی مه آسمان حشمت	مجنون شه کشور ملامت
لیلی صف اهل حسن امیری	مجنون سر کوی غم فقیری
لیلی ایشی عشوه و کرشمه	مجنون کوزی یاشی چشمه چشمه
لیلی و نشاط حسن کامی	مجنون و بلای عشق دامی
لیلی و لطافت دل آرای	مجنون و ملامت غم افزای
لیلی صدف حیایه بر در	مجنونه آنکله بیک تفاخر
لیلی ده کمال حسنه ذوق	مجنونده جمال لیلیه شوق
لیلی ده وصال دوست میلی	مجنونده هم آرزوی لیلی
اول ایکی سهی قدوسمن بر	بر برینه اولدیلر برابر
فولاده صاناشدی سنک خاره	اود دوشدی قرارو اختیاره
بر سازه دوزلدی اول ایکی تار	کرم اولدی رواج ناله زار
اول باقدی بوکانشاط بولدی	بو کوردی آتی مقید اولدی
مجنونده قرار طوتمیوب هوش	دریای تحیر ایلدی جوش
بردم باقه بیلمدی اول آیه	یر اوزره دوشندی مثل سایه
لیلی هم ایتوردی اختیارن	بردم کوره بیلمدی نکارن
حیرانلی اولمقامه یتدی	کیم دوشدی ایاقه روحی کیتدی
کل صوی سپوب روان یوزینه	لیلی یی کتوردیلر اوزینه
هریان دیدیلر آکا که ای ماه	ناگه اولور آتک آنک آگاه
کیم غیرله آشنا اولوب سن	بر دلبره مبتلا اولوب سن
ویرمز بوروش نتیجه خوب	شایسته دکل سکا بو اسلوب
تختی نظر ایلسک یماندر	هم بزه وهم سکا زیاندر
آندن کوتوروب بساط و خرگاه	اول ماه لقای خواه و ناخواه

اوز بر جنه قیلدیلر روانه
 سوز دیمدیلر بو ماجرادن
 بخونی هم ایتدی چشم خونبار
 کوردیکه نکاردن نشان یوق
 دیوانه قالب پری گیدوبدر
 چاک ایلدی جامه چکدی ناله
 ترک ایتدی لباس لاله گونی
 گرماتم ایچون مثال خامه
 چیز کندی باشنه دود آهی
 اکر اهله چیقدی پیر هندن
 نعلینی براقدی اول بلا جو
 همدملره عذر قیلدی آغاز
 سیلاب هجوم عشق ایتدی
 اولمک بن خسته ایله همدم
 بن رنک ملامتنه بویاندم
 البته بو اودکه دوشدی جانه
 دشوار بلایمی سهل صانمک
 بندن سیزه دوشمسون براخکر
 سوداسیه ایتدی روزگارم
 بن بر قوشم اوچدم آشیانندن
 قیلیمک بکا ایو حکایتن چوق
 سیزدن صورر اولسه آته حالم
 سویلک که فایه ویردی رختن
 ای پیر شکسته حال ناشاد
 دیمه که ندر بو ماجرالر
 بن بیلمز ایدم غم جهانی
 آسوده سراچه عسدمده
 تا اولمیه واقف آته آته
 نه کنجدن و نه اژده هادن
 صولر صاچوبن یوزینه بیدار
 بر جسم فسرده وارجان یوق
 صالوب آتی دلبری گیدوبدر
 حالی بدل اولدی اوزگه حاله
 رخت اولدی تیننه اشک خونی
 صارمشدی باشه سیه عمامه
 یاندردی عمامه سیاهی
 عار ایتدی شهید غم کفندن
 کیم عاشقه پای بنددر بو
 کای برنجه همنشین و همراز
 بن شیفته خالی غرق ایتدی
 تایانیه سز بوسوزده سز هم
 سودا زده لک اودینه یاندم
 آخر طوتوشوب چکر زبانه
 سیز داخی بنم اودیمه یانمک
 چون دکدی خیردکسون شر
 عشق آلدی غنان اختیارم
 بن قدن و میل خانه قدن
 دخی بنم آنده کتمکیم یوق
 کیفیت محنت و ملامت
 ایام سیاه قیلدی بختن
 تکرری ایچون آکدن ایله داد
 سندن بکا ایتدی بوبلار
 تشویش زمین و آسمانی
 نه غصه ده ایدم و نه غمده

نه حسن و نه عشق ایدی خیالم	بیلمز لکیله خوش ایدی حالم
سن مانع فیض جودم اولدک	سن واسطه وجودم اولدک
دردا که امیدک اولدی برباد	اومدک که بنمله اوله سین شاد
اوز که خلفه امید وار اول	بن یوق اولوب سن ایدم وار اول
بن قصده سندن اولدم دور	معذور طوت ای عزیز معذور
کیم دولت وصله ایدم جزم	چوق صدقه ایلدم آکا عزم
دامانی طوتدی خار محنت	صوصالیدی یولیمه اشک حسرت
بوشعری هم ایتدی آکار سال	تحریر قیلوب مناسب حال

✽ غزل مناسب حال ✽

بنی رسوا گوروب عیب ایتیه ای ناصح که معذورم	فضای عشقی چون کوردم صلاح عقلدن دورم
متاع ننگدن عاری لباس عار دن عورم	اگر چاک کریبان ایلم منع ایلک چون من
اسیر دام ظلمت اولمزم چون طالب نورم	بن و صحرای وحشت منزل ایتیم عافیت کنجن
بنی رأیمه صائمک عشق سلطانیته مأمورم	تمرد عقل فرمانندن ایتسم دوستار بالله
نه مشتاق بهشتم سن کبی نه طالب حورم	بلای عشق و درد دوست تر کن قیلمزم زاهد
صنائس حشمتیله کسریم قدریله فغفورم	خیال چین زلف و طاق ابروسیه ذوقم گور
محمدالله فضولی رند و رسوا القده مشهورم	غرض بر آد ایش عالمده بن هم ایلرم بر آد

✽ بو مجنونک جنونیک صفتیدر ✽

✽ ووادى عشق سوداسنک کیفیتیدر ✽

قیلدقده وصیتی آخر	اول شیوه عشق ایچنده ماهر
اصحابدن انقطاع الفت	طوتدی گوزه دوب طریق وحشت
تنها یورور اولدی لا ابالی	صحرايه دوشوب کونش مثالی
لعل ایلدی کوه و دشت طاشن	هر طاشه که یتدی دوکدی یاشن
هر مرحله دن آقتدی برجو	کوز یاشنی بس که توکدی هر سو
باران سر شک و برق آهی	برابر بلا ایدی کواهی
بر مرتبه ده که بوندن آندن	بارانه برق جسم و جانندن
صحرا لره دوشسه قطره آب	دریا لره یتسه لمعه تاب
صحرا لر اولوردی جمله دریا	دریا لر اولوردی جمله صحرا

فریاده طولدیروب بودیری
افغانی یتوردی آسمانه
فریاده گتوردی وحش وطیری
آتش سالوب آله جهانہ

﴿بوجنونك آتاسی واقف حال اولدیغیدر﴾

﴿وآنی بیابان محنتده بولدیغیدر﴾

اولمش بو ادا ایله گهربار	کنجینه کشای کنج کفتار
ناچار قیلوب وداع مجنون	کاول برنجیه بیقرار و محزون
قیلدیلر آتاسنی خبردار	نومید دونوب شکسته و خوار
مجنون کی قیلدی آم و ناله	اول پیر چو واقف اولدی حاله
وادیلره آچدی چشمه تک کوز	صحرا لره طوتدی سیل تک یوز
بولونمدی اوغلنک نشانی	چون آراددی گزردی هر مکانی
بر کوشه ده گوردی لایالی	تا عاقبت اول شکسته حالی
احوالی خراب و سینه سی چاک	دوشمش یره خاکسار و غمناک
شمشاد لطیفی خیزرانه	دوشمش کل سرخی زعفرانه
ژنک غم روزکار طوتمش	آینه سنی غبار طوتمش
قیلمش قلمن فلک غمی نال	ایتمش الفن ستم یوکی دال
تکیه گهی خاک و بستی خار	هم صحبتی مورو همدی مار
آچش غم اوینه درلو روزن	خار اوزره اکا لوك دلوك تن
صورت کی قالدی بر زمان لال	اول پیر چو کوردی صورت حال
حیرت گوزی ایله باقه قالدی	بر لحظه آتی تحیر آلدی
کای بلبل بوستان بیداد	صکره یقه یرتوب ایتدی فریاد
اسرار نهانکی عیان ایت	حال دلکی بکا بیان ایت
کیم ایلدی تیره روزکارک	کیم آلدی الکن اختیارک
آشفتی روزکار اولوب سین	بالله نته بیقرار اولوب سین
بو ناله وزار کا سبب نه	نه سیرده سن سکا طلب نه
سن سویله بن ایلیم سرانجام	دریاده ایسه سکا درکام
روشن قیل بدن ایسته موجود	ظلماتده ایسه شمع مقصود
دانای سخورو خرد مند	مجنون دیدی ای بکا و یرن پند

کیمسین نه درر بو گفتگولر	بی فائده باطل آرزولر
گیت دردیجه سن دوا دکل سن	بیگانه سن آشنا دکل سن
بن بویله کلامه طوتمزم گوش	لیلی سوزی سویله یوخسه خاموش
دیدى بنم آتاک ای بلاکش	بن سنک ملامتم سن آتش
دیدى ندر آته یوخسه آنه	لیلی کرک اوزگه در فسانه
چون گوردی اطاعتده اهل	بیلدى که فقیر اوزگه در حال
ویردى بو فریبله تسلی	کیم طور کیده لم چیغردی لیلی
لیلی نزه کلدی میهماندر	لعل طلبکده درفشاندر
مجنونکه ایشتدی لیلی آدن	صانديکه فلک ویرر مرادن
لیسک دیوب ایاغه طوردی	اول کعبه مقصده یوز اوردی
پیر ایله جوان دلشکسته	کلدى اوه دلفکار وخسته
باشنده هوای وصل لیلی	نه آته غمی نه آته میلی
که آته نصیحت ایتدی آغاز	که آته سی اولدی بند پرداز

❖ و بو مجنونه اناسی بند ویردی کیدر ❖

❖ و بوستان ملامتدن خارندامت دیردی کیدر ❖

کای راحت جان ونور دیده	فرزند یکانه کزیده
شانکده ریاست عرب وار	میراث شجاعت وادب وار
اطوار ملوکی طوت همیشه	آیین شجاعت ایله پیشه
ابروی خم ایسه گر مرادک	سست اتمه کانه اعتقادک
مژکان سیاهدن گوتور دل	اول نيزه جان ستانه مایل
اولسن نگران قد وقامت	قیل نيزه خونفشانه رغبت
گر زلف ایله گورمک ایستسن حال	گور هیأت نقطه بیکر دال
کوکک کوز و قاشه اولسه مفتون	گور دیده عین و ابروی نون
سن سروسن اوله کل گران بار	آزاد اوله گور نه کیم گرفتار
سن لعل سن اوله کل سبک سنک	دوندومه گونش کوروب روان رنک
ایتمه اوزیکی حباب ماننده	باشکده اولان هوایه خرسند
کیم یوقدرر اول هوایه بنیاد	باشک اولور اول هوایه برباد

سر گر ملك ائمه شمع نسبت	سوز غم عشقه مسرت
كور شمعى نچه دوشر بلايه	باشينه كيدن كيدر فنايه
ذوق دل و دیده قيلمه عادت	صالمه مى وشاهده ارادت
محبوب ومى ايله بسلين جان	صائمه اولور اهل عقل و ايمان
عقلی اوله مى مدام مستك	ايمانى اولور مى بت پرستك
شعره هوس ائمه كيم يماندر	يخشى ديسه لر آنى يلاندر
حالا قيله كور كال حاصل	فوت ائمه مجال كز مه غافل
اى باغ اميد من نهالى	قيلمه بزی ننگ پايمالى
محبوب هم ايستك كم اولماز	بز كيم سنك كنز سكا غم اولماز
واردر بو حشمدده بيك قيسله	هر طائفه ايجره بيك جيميله
بربر قيسله لم قو سكا عرض	يتسون يرينه بزه اولان فرض
بر سرو سهى قدوس من بر	ترويجنى ايدلم مقرر
تعيين ايدلم سكا مه وسال	صرف ايليه بلدو ككجه اموال
سن طوئمه همين طريق وحشت	قطع نسب ايله اهانت
بزدن بو نصيحتى قبول ايت	هر لحظه بزی يتر ملول ايت
عشاق سفاهتن قلوب ياد	بو شعري نه خوش ديمش براستاد

غزل استاد

جان ويرمه غم عشقه كه عشق آفت جاندر	عشق آفت جان اولدينى مشهور جهاندر
سودا يستمه سوداى غم عشقه هرگز	كيم حاصل سوداى غم عشق زياندر
هر ابروى خم قتلکه بر خنجر خونريز	هر زلف سیه قصديکه بر افعى ييلاندر
يخشى كورينور صورتى مهوشلرك اما	يخشى نظر ايتدكده سر انجامى يماندر
عشق ايجره عذاب اولديفن آندن ييلورم كيم	هر كسه كه عاشق قدر ايشى آه و فغاندر
ياد ائمه قره كوزلورك مردم چشمن	مردم ديوب آلدانمه كيم اچدكارى قاندر
گر ديرسه فضولى كه كوزلرده وفا وار	آلدانمه كه شاعر سوزى البته يلاندر

(بو مجنونك نصيحت قبول ايتديكيدر)

(آتاسنك دردى درمانه ايتديكيدر)

ویردی بوادا ایله جوانی	مجنون که ایشندی بو خطایی
کام دل وجانم آته آته	کای روح روانم آته آته
هر نه دیسه کز بکاروا در	تحقیق ایدوبم ایشم خطادر
ذل گنه ایله روسیاهم	آلوده دود رنگ آهم
اما نه دیم نه سویلیم آه	بن هم اولوبم بو ایشدن آگاه
ضبطمده عنان اقتدارم	یوقدر بو ایشمده اختیارم
خاطر نکران نکار جاذب	عقل اولدی ضعیف و عشق غالب
غیر المحبوب لیس فی الدار	طوتدی تن وجانی غم یار
بندن بنی ایستین نه بولسون	بنده دخی نیجه بئلك اولسون
تقدیری ایدرمی کیمسه تغیر	تقدیر چو بویله در نه تدیر
ایسترمی ایدم بو درد و سوزی	اولسیدی بکا نشاط روزی
درده اوزین ایلمز گرفتار	کر صحتیه قادر اولسه بیمار
صائمک که قیلور داخی گدالغ	الویرسه گدایه پادشاهلق
دفع اولمیدیغدر امر معلوم	فطرتده نه حالت اولسه مقسوم
کیم کل دیکن اولماز و دیکن کل	اصلاحیه ایلماک تأمل
دیمک که اوله قبول ادراک	کیفیت آب و سبهر خاک
اود یاندره بیلیمیه بیلورمی	صو سفله لکندن آیریلورمی
ایجادمه ویردی زیب صورت	اول گونه که رحمة کلک قدرت
سودا ایله باغلدی ایاغم	طولاردی هوا ایله دماغم
باشدن ایاغیه محبت دوست	طولادی بدنمده کی رک و پوست
وقف ایلدی جانمی جفایه	ملک ایلدی گوکللی بلایه
اول مالک وقفه در تصرف	یوق بنده بو حکمدن تخلف
مهر ابدی قلا بولورمی	درد ازلی دوا بولورمی
سوز جگر ایله خوش مذاقم	بن شمع سراجیه فراقم
بیدادمه اولمش اوله مائل	بندن دیلین بو سوزی زائل
حالی آنک آتشیله در خوش	شمعک که حیاتی اولدی آتش
فانی دیلمش اوله حیاتن	اوددن دیلین آنک نجاتن

دشمنلغه دوستلق قیلوب آد	تدیر نجاتم ایلمک یاد
بن غرقه بحر شوق یارم	برهم زده غم نکارم
آنحق سبب قرارم اولدر	آرام دل فکارم اولدر
آنکله ایدک بودرده مرهم	اورماک دخی اوزگه کسه دن دم
دیرسز بکا ویردیلمر بلالمر	لیلی کبی چوق بری لقالم
بالله دیمه کز بو حرفی زنهار	عالمده برآندن اوزگه کیم وار
بلبل کل ایچون قیلنده ناله	دردینه دوا اولورمی لاله
خسرو دگیلم بکا که دلبر	شیرین اوله کاه کاه شکر
بن یک جهتم طریقتمده	تغییر ایشی یوق جیلمده
عذرینی بیان ایدوب هاندم	تقریره گتوردی برغزل هم

﴿بو غزل مجنون دیلندندر﴾

عشق دردی ای معالج قابل درمان دکل	جوهرندن ایلمک جسمی جدا آسان دکل
دور جورندن شکایت ایدنه عاشق دیمک	عشق مستی واقف کیفیت دوران دکل
شهردن صحرا یه برفرق اولدوغن هر کیم بیلمور	بیلمش اول کیم عشق صحرا سنده سرگردان دکل
جانی جانان آنحدای فارغ ایلمر جسمدن	جسمدن آگاه اولان جان واصل جانان دکل
دیرایمش دشمن که همدرد فضولی یارایله	هر سوزی بهتان ایسه حقابوسوز بهتان دکل

﴿بو مجنونک آتاسی لیلی یه خواستارلق ایتدیگدر﴾

﴿ولیلی آتاسنک مجنوندن بیزار لغیدر﴾

ساقی گتور اول شراب نابی	کیم یتدی نصابه غم حسابی
غم دشمن جان مبتلا در	دفع ایلیه گورکه بر بلا در
سوز جوهرنه اولن خریدار	بو نوعله گرم قیلدی بازار
کیم عاجز اولوب غم ایچره اول پیر	مجنونه قیلدی فکر زنجیر
بیلدیکه گر اولماز اولسه لیلی	ممکن دکل اولمنی تسلی
قیلدی طلبن اوزینه لازم	جمع ایتدی عالی واعاظم
امیدله باغلدی اوموب کام	اول کعبه آرزویه احرام
چون لیلی آتاسی بیلدی حالی	اویرددی اکا بر واعالی

قیدای اولارکله عزم خانه	قارشولرینه اولوب روانه
بیك کز دیدی اوله خیرمقدم	اهلا وسهلا دیسوب دمام
اول سرو کبی ایاغه طوردی	چون شمع صفت اولار اوتوردی
تا کام دل اله میهمانلر	اورتایه بر اقدی طرفه خوانلر
جدی وحملیله آسمان سان	اولمشدی طولوب کبابله خوان
اول خوانلری آسمانه مانند	اما عجب ار قیله خردمند
بو ممکن اولور می آسماندن	هرکیم غرضی بوایدی خواندن
تقریبله دردن ایتدی تقریر	خوانلر کتورلدیکنده اول پیر
سندن قونک مرادی حاصل	کای قدرله قیله قبائل
حکیم نیجه بیك اوه رواندر	اصل نسیم سکا عیاندن
معروف طوائفم عطاده	مشهور قبائلم سخاده
هم وار عداوتمده تشویر	هم وار محبتمده تأثیر
هر نیجه دیسم یوز اونجه وارم	سر دفتر اهل روزکارم
ایزد بکا بر کهر ویر ویدر	نخل املم ثمر ویر ویدر
بر لعله اوله هم ترازو	حالا دیلرم بو طرفه لؤلؤ
ترکیب قیلم مفرح دل	تا لؤلؤ اولانده لعله واصل
چوق لعل حقیقتی صوردم	چوق کانلره تیشه وش یوز اوردم
بر لعل که لایق اوله یوقدر	هرکانده اگر چه لعل چوقدر
کیم لؤلومه اودر سزاوار	بر لعلک ایشتمشم سنک وار
اول لعله دری محترم قیل	لطف ایله عنایت وکرم قیل
اولسون کله سرو سایه گستر	قیلسون کای سرو سایه پرور
بر خیر ایشدر تعلل ایتمه	فهم ایت سوزیمی تغافل ایتمه
هرنه دیلریسک ایسته بندن	کر حاصل اولور بو کام سندن
کیم بر یوزین ایلیه نهان گنج	اونجه قیله بن سکا روان گنج
کیم بولیسه سن آکا خزانه	اونجه کهر ایلم روانه
اول گنج نهانک اژدرهاسی	اول سرو سمندرک آتاسی
بن کیبی اسیر دام فرزند	لطفیله دیدیکه ای خردمند

سن خوش کلدك صفا كتوردك	توپراقلردن بزی گتوردك
مشكلجه خطابدر خطابك	بیلمن نیجه ویرهیم جوان
قربك بیلورم بكا شرفدر	اما خلفك عجب خلفدر
مجنون دیو طعن ایدز خلائق	مجنونه بنم قینم نه لایق
لیلی دیمیم که نازنیندر	اما که کینز کتریندر
اولزمی کینز جنس مردم	یوقدرمی کینیزه هم ترحم
دیویله پری اولورمی همد	اولمز سوزی آچه ابسم ابسم
دیوانه ضایع ایله رنج	ویرانه كرك آکا ندر کنج
تدبیر ایله دوندروب مزاجن	سوداسنك ایلسن علاجن
لیلی آنك اولسون ایلدم عهد	وار ایمدی سن ایت علاجنه جهد

﴿ بو مجنون آتاسنك حرمانیدر ﴾

﴿ وغیر بادن تدبیر درمانیدر ﴾

اول صاحب ننگ و نام و ناموس	دوندی اوه کلدی خوار و مأیوس
مجنونه دیدیکه ای جفاکش	حاجت یتر اوله کل مشوش
عقلیله آچیلور اول معما	لیلی بی سکا ویرلر اما
شرطی بوکه اوله سن خردمند	ارباب خرددن آله سن پند
رفع اوله علامت جنونك	عقل اوله همیشه رهنمونك
مجنون دیدی ای ادیب کامل	دیوانه اولورمی هیچ عاقل
کر بنده براختیار اولیدی	تدبیرمه اعتبار اولیدی
اولدن ادب شعار ایدردم	تمکینمی استوار ایدردم
اولمازدی بو حاله احتیاجم	کیم اوله علاجله علاجم
بنده بو علاج یوق مدارا	بیک کنز غم ایتیم آشکارا
یوقدر روشمده انقلابم	اولکه جوابدر جوابم
سن اهل خردسن ایله تدبیر	تدبیرك ایده مگر که تأثیر
لیلی بی دخی بن ایتیم یاد	بن عاقل وقت اولم سن آزاد
اول پیر شکسته حال حیران	تدبیر علاج ایدوب فراوان

هرقده ايشيتدى بر طيبي
 اظهار ايدوب آكه احتياجن
 بيمارنه بيك طيب حاذق
 هر يرده كه بيلدى بر نظرگاه
 چوقال كوتوروب دعا رايتدى
 راييله ملولن ايتمگه شاد
 چوق سحر اولوب يازلدى تعويد
 ايدلمدى هيچ بريله چاره
 برگون ديدلر آكا كه اى پير
 كيم كعبه يه ايلته سن اسيرك
 طوف حرم اولسه آكه حاصل
 اورسه حجر مباركه باش
 * بوجنون بيجارهنك كعبه يه يوز اورديغيدر *

* ومناجاتله سوداسى ارتديغيدر *

اول پير بوخير ايشه قلوب جهد
 آلدى آنى عزم راه قيلدى
 چون كعبه يه ايردى اولنكوخوى
 طوت كعبه يه روى طاعت ايله
 تعظيم شرائطن ادا قيل
 اوله كه قبول اوله نيازك
 بو يرده قبول اولور دعالر
 قيل توبه كه احسن عملدر
 مجنون بولوب اول مقامدن ذوق
 سوزيله چكوب جگردن آواز
 كاي سقفي بلند و قدرى عالي
 اى قبله اهل عزو اقبال
 اى مغز وفايه كسوتك پوست
 مجنونه مرتب ايتدى بر مهد
 عزم حرم آله قيلدى
 مجنونه ديديكه اى بلاجوى
 تمكين وادب رعايت ايله
 اخلاصى درست ايدوب دعا قيل
 حق شفقتى اوله چاره سازك
 بو بقعه ده بخش اولور عطار
 جهد ايله نجاته كيم محلد
 صالدى آنى چرخه نشئه شوق
 عرض ايتدى بناي كعبه يه راز
 محراب و اعظم و اعلى
 رخسار زمينه غبرين خال
 همرنك پلاس خانه دوست

صندوق جواهر سعادت	ای کلبن غنچه سیادت
اما نه بنم کی جهان گرد	ای دایم اولان بنمله همدرد
زمزم کی گوزدن آقیدن یاش	گو کسینه اورن حجر کی طاش
کوکلنده نهان طوتن هوا سن	یو سته سیه قیلوب لباسن
سویله که اینسکم موافق	بالله کیمه سن بو یرده عاشق
قیلمش سنی قبله قبائل	اولمش سکا عشق فیضی حاصل
بو معبد پر صفا حقیچون	یارب بو حرم سرا حقیچون
مانند اساس کعبه قائم	قیل منده بنای عشقی دایم
هر لحظه و هر زمان و هر دم	صال گو کلومه درد عشق دن غم
شوقیله همیشه ذوقم آرتور	عشق ایچره مدام شوقم آرتور
قیل کوکلی اول غمه گرفتار	هر قانده که عالم ایچره غم وار
عشقیله همیشه آشنا قیل	اندیشه عقلدن جدا قیل
دایم بکا آنده قیل تجلی	آرتور بکا ذوق و شوق لیلی
ایت کوکلی وحشتیله معتاد	چو قدر بنی آدم ایچره بیداد
کیم یمیه آدمی غباری	بر ملکده ویر یکا قراری
ایستردی دعا قیلوب اجابت	اول زائر کعبه انابت
بو شعرایدی هر دم ایتدی کی ذکر	طغیان بلادن ایتوب فکر

✽ بو غزل مجنونک مناجاتیدر ✽

بردم بلای عشق دن ایمه جدا بنی	یارب بلای عشقه قیل آشنا بنی
یعنی که چوق بلالره قیل مبتلا بنی	آز ایله عنایت کی اهل درد دن
بن ایسترم بلایی چو ایستر بلایی	اولدجه بن کو تورمه بلادن ارادتم
نادوست طعن ایدوب دیمیه بی وفا بنی	تمکینمی بلای محبتده قیلمه سست
کلدجه دردنه بتر ایت مبتلا بنی	کیتدجه حسنن ایله زیاده نکار مک
قیل قابل سعادت فقرو فنا بنی	بن قان دن و ملازمت اعتبار و جاه
وصلینه ممکن اوله یتورمک صبا بنی	اویله ضعیف قیل تمی فرقتده کیم
یارب مقید ایله مطلق بکا بنی	نخوت قیلوب نصیب فضولی کی بکا

﴿ بو مجنونك كعبه دن مراجعتيدر ﴾
 ﴿ ووحوش ايله مصاحبتيدر ﴾

بر بر ايشيدوب سوزن آتاسی	بیلدیکه قبول اولور دعاسی
افزون اولور اول غم و ملامت	ممکن دکل اوغلنه سلامت
چوق قیلدی فغان و ناله و زار	اوغلندن امیدی کسدی ناچار
اول پیر قالب اوراده حیران	مجنون طوتوبن ره بیابان
تنها سفر اختیار قیلدی	عزم سر کوی یار قیلدی
کوندز کوزی یاشی هادی راه	کیجه یولی شمی شعله آه
که درد ايله یار یار ایدردی	که اوتوره که طوره کیدردی

﴿ مجنونك طاغ ايله مصاحبتيدر ﴾
 ﴿ و جاری اولان چشمه ايله مناسبتيدر ﴾

بر طاغ ایرشدی یولده ناکاه	قدینه لباس وهم کوتاه
سقفده عقاب چرخ فانی	مضر کمرنده لعل کانی
منع صفی لباسی فاخر	جیب و بغلی طولو جواهر
دریا قیلوبن آکا تضرع	ایلردی ذخیره سن توقع
صحرا ایدوبن آکا تولا	ایلردی معیشتن تمنا
اول چشمه لر ایلوب روانه	اولشدی اولاره آتہ آتہ
تعظیم ايله قلمش آنی حق یاد	قرآنده الجبال اوتاد
مجنون آکا ایلوب تماشا	بر اودلو سرود قیلدی انشا
اولدقده سرود ايله نواساز	آندن هم ایشندی عکس اواز
صاندیکه اوزیله هم نفسدر	دیدى بکا بر رفیق بسدر
یوز شکرکه یار غار بولدم	گزدم بوجهانی یار بولدم
عشق اودین آکا هم ایتدی روشن	کای گوشه نشین پاک دامن
سوز جگرمدن اولدک آکاه	احسنت احسنت باریک الله
بر عاشق مبتلا ایمشن	درد اهلنه آشنا ایمشن
سنسن بکا همدم موافق	داغیله اولور همیشه عاشق

بیداديله گو کسکه اوروب طاش	درديله گوزکدن آقیدوب یاش
نولدی سکا بوبله مست اولوبسن	غم دامنه پای بست اولوبسن
قان ایله طولو بدرر کنارک	نه کلیدن اوله بو لاله مزارک
باغیرک گورورم اولو بدرر صو	نه سرو قدک هوا سیدر بو
کل آغلیه لم بو ماجرایه	بردم قوشه لم صدا صدایه
چون بردم آنکه آغلدی زار	درد دل زارن ایتدی اظهار
عزم ایلدی خاک کوی یاره	لیلینک اوی اولان دیاره

﴿ بو مجنونک غزال ایله مقالاتیدر ﴾

﴿ وعشق باینده آنکه اولان حالاتیدر ﴾

گوردیکه بر آوجی دام قورمش	دامینه غزالر یوز اورمش
بر آهو اسیر دامی اولمش	قان یاشی قره گوزینه طولمش
بوینو بوریلو ایاغی باغلو	شهلا گوزی نملو جانی داغلو
احواله رحم قیلدی مجنون	باقدی آکادو کدی اشک کلکون
گوکلینه قتی کلوب بوبیداد	یومشق یومشق دیدی که صیاد
رحم ایله بومشگبو غزاله	رحم ایتمزی کشی بو حاله
صیاد بونا توانه قیمه	قیل جانکه رحم جانه قیمه
صیاد صقن جفا یماندر	بیلمز سمنی که قانه قاندر
صیاد بکا باغشله قان	یاندرمه جفا اودینه جان
صیاد دیدی بودر معاشم	آچمن ایغن گیدرسه باشم
قتلنده بوصیدک ایتم اهل	اطفال و عیاله نولور حال
مجنون آکا و پردی جمله رختن	پاک ایلدی بر کدن درختن
اول طرفه غزالک آچدی بندن	شاد ایلدی جان دردمندن
یوزاوردی یوزینه قیلدی افغان	کوزوردی کوزینه اولدی کریان
کای بادیه گرد و باد ناورد	نازک بدنیه ناز پرورد
سن زینت هر کل زمین سن	کل کبی لطیف و نازنین سن
ای سبزه جویبار وحشت	رعنا سمن بهار وحشت

اولغل بکا دشت رهنمونی	تنها قومیه بن زبونی
انسان دیوب ایتمه بدن اکراه	گز برنجیه گون بنله همراه
کسمه ایاغک بو رهگذردن	یاشم کبی کیتمه چشم تردن
سر منززدن اولمه غافل	سر چشمه چشم ایله منزل
اشک و مژه آبله کیهاک	اولسون بگم قرار کاهک
سهل ایله بکا غم نکاری	ای چشم نکار یاد کاری
سن ویر بن خسته یه تسلی	قیلقدده خیال چشم لیلی
آهو هم آنکله انس طوتدی	چون اول بشریتن اونوتدی
صحراده آنکله طوتدیلر خو	آنک سبیلله هم چوق آهو

﴿ بوجنون دردمندک کبوتر ایله شرح حالیدر ﴾

﴿ و آندن التماس تدارک مافی البالیدر ﴾

بردامده گوردی بر کبوتر	بر منزله یتدی زار و مضطر
بیک غم متوجه آکا هر دم	هر روزن دامی بر در غم
یاشی کبی جوشه کلدی قانی	ججون آکا باقدی یاندی جانی
قورترمغن ایلدی توقع	صیادنه ایلدی تضرع
فقره بو حمامه تک اسیرم	صیاد دیدیکه من فقیرم
آزاد اوله من قالم گرفتار	خاشاکه بو مرغ تیز رفتار
آندن بونی دامدن رها قیل	گر وار ایسه قیمتن ادا قیل
آندن بونی دام غمدن آزاد	اول بنی ایله غصه دن شاد
شفاف چو دیده کبوتر	وار ایدی قولنده بر در تر
افتاده نک اولدی دستگیری	ویردی آنی الدی اول اسیری
آنجه که ایاغن ایتدی کلگون	سوردی قدیمه چشم پر خون
بیک نغمه شوق ساز ایدردی	هر دم اکا عرض راز ایدردی
آریاب وفایه محرم راز	کای تیز پرو بلند پرواز
اندوه ملامت مدامک	بورنک لباس نیل فامک
کیم قیلدی سنی اسیر ماتم	اظهار قیلوب نشانه غم
قاجه که منم سنکله هم درد	گر عاشق ایسک سن ای جهان گرد

کنجینه رازمه امین اول	بر لحظه بنمله همنشین اول
کوز یاشمی آب ودانه قلغل	باشم توکن آشیانه قلغل
بندن هم ایلت نکاره نامه	سن قاصدا یمش سن ای حمامه
پیغام ایلت کتور جوابم	کور هجر رخنده اضطرابم
هرچز کنوبن طواف ایذنده	بالله سر کوبینه کیدنده
بر طوف ثوابی بکا ویر	یاد ایله بنی ثوابمه کیر
قیل اوز پکا دانه بی بهانه	قون خلو درینه ایسته دانه
بندن یتور اول یره زمین بوس	اولدجه محالک اتمه ناموس
کیم قیلدی انی هم انسه مائل	آنجه دیدی اکا هم غم دل
کوندوزلر اولوردی پاسبانی	باشنده اولوب شب آشیانی
هم وحش مطیع اولدی هم طیر	ذاتنده کوروب نشانه خیر
بر فوج یغلدی واره واره	رام اولدی بهایم اول فکاره
خیل دد ودام آنک سپاهی	اول زارایدی ملک دردشاهی
کیم اوز عکسن صانوردی اغیار	اولمشدی بشردن اوپله بزار
اوز سایه سن ایتمزایدی همراه	آتوب کوکه دود شعله آه

✽ بو لیلی احوالندن بر خبردر ✽

✽ معشوق وعاشق اطوارندن بر اثردر ✽

مشتاق شراب خو شکوارم	ساقی متالم خوارم
رحم ایت بر ایاغله الم آل	افتاده لکم کور اتمه اهل
بو بزمی چون ایلدک مرتب	اظهار قیلوب صفای مشرب
هم خاص رعایت ایله هم عام	بزم اهلته نوبت ایله ویر جام
لیلی بی که اصلدر اونوتمه	مجنونه همین شراب طوتمه
بوکلشنه بویله دیکدی شمشاد	دهقان فصیح فارسی زاد
داغ غم عشق لاله زاری	کیم اول چن وفا بهاری
لیلی صدف جواهر غم	یعنی روش وفاده محکم
اورمشدی ایاغه بندن بند	کیرمشدی حصاره کنج مانند
نه کیمسه ایله بر اختلاطی	نه بر فرحی نه بر نشاطی

بیگانه جمیع آشناندن	بیزار آنادن و آنادن
پروانه صفت حوالی شمع	یانشه اولوردی خوبلر جمع
اکلنگه طبع نازنینی	شاد اولغنه خاطر حزینی
شیرین سوزایله چکوب بیانه	بیک طرفه جه طرفه جه فسانه
تقریب ایله لحظه لحظه بنیاد	ایلرلر ایدی زمان زمان یاد
بر عضوینی ایلوب جراحه	اول ترک قیلوب نشاط و راحت
دوشمزدی اولار دوشن خیاله	ایلردی بهانه ایله ناله
جان گوزگوسنه سالوردی اول ژنک	قیزلر قاشه ویرسه و سمه دن رنگ
اول نیله چکردی رخت فی الحال	قیزلر یوزه قویسه نیلدن خال
اول نقش خیاله شکیا	قیزلرده خیال نقش دیبا
آنک الی اشگی ایله پر خون	قیزلارک الی خنده کلگون
مژکانه دوکردی اشک سیلی	نه ایگنه ده نه ایپکده میلی
کر رشته یه چکسه لردی گوهر	قیزلر قیلوب آرزوی زیور
تار بدینه گوهر اشک	اولدخی چکردی ایلوب رشک
لیلی دیه نه دیردی مجنون	مجنوندن ایدی جنونی افزون
برگوشه ده اول قالوردی و شمع	دونلر که گیدوب یانندن اول جمع
سوز جگرین عیان ایدردی	شمعه غم دل بیان ایدردی

﴿ بو لیلی نك چراغله ماجراسیدر ﴾

﴿ و آندن چاره سازی دل تمناسیدر ﴾

باشی قرالو ایاغی باغلو	کل ای کوزی باغلو بغری داغلو
راز دل زارک ایله روشن	کل اوله لیم هم نفس من و سن
آلفته وزرد وزار ایدوبدر	نه درد سنی نزار ایدوبدر
دود دله دمبدم بویاتمق	باشدن ایاغه ندر بویاتمق
کیم آب حیاتک اولدی آتش	نه جنسدر اصلک ای بلاکش
سر رشته رازدن خبر ویر	شرح دل گرم و چشم تر ویر
هم آتسه غرقه سن هم آبه	هر لحظه دوشرسن اضطرابه
کیم آتشک آبدن اولور تیز	نه سحر قیلور سن ای سحر خیز

منده دخی وار برغم دل	من سوخته دن هم اوله غافل
بلکه نیجه مرتبه زیاده	من هم سکا بکنزرم وفاده
من کیجه وگوندوزم گرفتار	سن کیجه همین ینارسن ای زار
نسبت بکا راحت رواندر	سنده اثر هوا زیاندر
مجلسلر ایچنده ایلمک فاش	خوشدر سکا سرکی دوکوب یاش
گوکلکده کیدر دلکده دایم	گوکلک چو دکل وفاده قائم
نی کبی خزانه هوایم	من ثابت عرصه بلایم
باشم کیسلورسه سویلمم راز	اولم اولور اولمز ایله دمساز
سنده دخی تاب یوق نه حاصل	دیردم سکا سویلم غم دل
آهم گتورر سنی گدازه	دویمز جکرم بوشرح رازه
اولمادی بکا بو یولده یولداش	هر یاره بو دردی ایلم فاش
قتلمدی دوشدی طاشه طاغه	صبر ایلمدی بودرد وداغه
تاقاچییه سین ایراغه سن هم	یانکده سنک هم اورمیم دم
دم اورمغه یوق یاننده جانی	شمک چو گورردی یوق زبانی

﴿بولیلی نك پروانه یه کشف رازیدر﴾

﴿وانکله فی الجملة اظهار نیازیدر﴾

عرض ایلرادی اولان نیازن	پروانه یه شرح ایدردی رازن
سرگشته آب ودانه عشق	کای طائر آشیانه عشق
عاشقسن اما تمام عاشق	سنسن ره عشق ایچنده صادق
بردوقه ایکی جهان ویررسن	برگورمکه یاری جان ویررسن
گویا که فاده در وصالک	خوشدر طلب وفاده حالک
عشق ایچره سر آمد زمانسن	هر نیجه که شهره جهانسن
نیجه اوله سنده شوق دیدار	مشکل که منم کبی اولوب زار
من دام بلاو درده پایست	سن سیرده سن همیشه سرمست
هجران بکا متصل قریندر	دیرلر سکا دوست همنشیندر
دشوار غمک قیلورسن آسان	برشعله یه سن نثار ایدوب جان
بیك جان دیلرم غم ایچره مردم	من جانله ایسترم چکم غم

منجه سكا يوق غم نهانی	گر وار دیسك قنی نشانی
قانی نم چشم اشك ریزك	قانی دم سردو گرم خیزك
قانی ستم و بلایه طور مق	عشقه طوریشوب جفایه طور مق
پروانه ده هم گورردی نقصان	بولزدی آنكله درده درمان
ناچار قیلوب تحمل و صبر	اول كسره دیلردی غییدن جبر
یاری کیجه لر كه چشمه خواب	گوزلر چمن قیلوردی سیراب
ظلماته دوشردی نور بینش	آرام بولوردی آفرینش
اویخویه گیدردی یار واغیار	درد اهلی همین قالوردی بیدار
صحرا یه چیقردی اودن اول ماه	كامنجه قیلوردی ناله و آه
فریادن ایدوب بلند پایه	راز دلی آچردی آیه

﴿ بولیلی نك ماه ایله مناظره قیلدوغیدر ﴾

﴿ وخورشید کی شوق اودینه یاقیلدوغیدر ﴾

کای کاه قدم کی خیسده	کاهی پر اولن مشال دیده
که ظاهر اولان بکا غم تک	که غائب اتیس وهدم تک
شاهددر آکا بو انقلابك	کیم عاشقیسین بر آفتابك
هجران ایله نزار اولوبسن	سرگشته روزگار اولوبسن
ای محنت عشقندن خبردار	گور تگری ایچون نه محنت وار
قیل شعله آهمه نظاره	گر وارایسه رحك ایله چاره
سیر ایله فضای هر دیاری	گزر جمله دشت وکوهساری
گور قندهدر اول بنم پناهم	شاهم ماهم امید کاهم
حال دلم آکا عرض ایله	بالله نیجه گوردك ایسه سویله
تا وقت سحر بوایدی حالی	تشویشن اولمز ایدی خالی
مرغ سحری چکنده آواز	ایلردی براوز که نوحه آغاز
کای وای توکندی مایه عمر	خورشیده ایرشدی سایه عمر
دمدر در فرصت اوله مسدود	مشکل گورینه بیان مقصود
دمدر اویانه یوقودن اغیار	شرح غم دردم اوله دشوار
من اختر برج اشتیاقم	من شمع سراچه فراقم

کوندز جسم کيجه نجاتم   کوندز ميم کيجه حياتم
اولش دونمه کونم مطابق   کون کورمز ايمش بلالوعاشق

﴿ بوليلي نك صباه پيام احواليدر ﴾

﴿ وبو اميد ايله دفع ملاليدر ﴾

ايلردى صباه دردن اظهار	کای باد صبا طور ايمدی زنهار
ايل غافل ايکن بو ماجرادن	سلطانه ثنا گوتور گدادن
کورمونس و غمگساری کيمدر	بزدن که اوصاندى يارى کيمدر
کوکای کيمک ايله در تسلى	يادينسه کلورمى هيچ ايلي
عرض ايله که اى گوزل شهنشاه	حقدر سکا بنده دن بواکراه
اول که من فکارى کوردك	برتازه و تر بهارى گوردك
حالا که اسير دام دردم	مانند خزان ضعيف و زردم
ميل ايلسين من تزاره	دونديسه ارادتک نه چاره
من برك خزانم اولشم خوار	سن تازه بهارسين طلبکار
هر نيجه که خوارو خاکسارم	هم شفقتکه اميد وارم
ترك ايمه عواطف عميمي	ياد ايله مودت قديمي
شب تاسجر اول بت سمنبر	بیدار قالب مثال اختر
ايلردى بوسوزش ايله شيون	اولدمکه اولوردى روز روشن
نغمه کبي پرده دار اولوردى	بر پرده ايچنده زارا اولوردى
دائم کچورردى اول جکرسوز	اوقاتی بور سمله شب و روز
پيوسته چکردى اول کل اندام	اندیشه صبح و محنت شام

﴿ ليلي نك ايام بهارده سیرکلزار اينديگيدر ﴾

﴿ وکلزارده مراده يتدوگيدر ﴾

برکون که بهار عالم آرای	ذوق اهلنه اولدی راحت افزای
آينه دوردن کيدوب ژنک	دور ايتدی زمينی آسمان رنک
فيض شب کيميا اثر دن	تأثير شمامه سحر دن
آچیلدی خم بنفشه دن تاب	شبنم کله صاچدی لؤلؤی ناب
کلزاره هوا عبیر توکدی	صحرايه غبار مشک چوکدی

یاغدردی سحاب ژاله طاشن	اول طاشله یاردی غنچه باشن
زخینه اوروب شکوفه مرهم	بنسوق ینگله آکا دمام
سبزه کله ویردی مشک باجن	کل سبزه ملکنک خراجن
خوش رنگه ینگدیلر تجمل	فیروزه ولعل وسبزه وکل
درک ایلدی غنچه رمز وایما	کل آدینه آچدی بیک معما
مضمون رباعی عناصر	فیض آلدینی خلقه اولدی ظاهر
سوسن ورق اوچوب هوایه	هر سبزه کیم سالاردی سایه
اول سبزه اوغرایوب آقان جو	پولاده اگر ویریدی بر صو
بولاد دمنده جان بولوردی	شمشیر صفت زبان بولوردی
آرایش سبزه دن زمانه	بکزدی زمینی آسمانه
خورشید چراغ چشم عالم	کو کدن یره دوشدوکنده هر دم
تحقیق ایدوبن چیقوب کاندن	بیلمزدی زمینی آسماندن
کلزار اولدی عشرت آباد	هر یرده اولندی بزمه بنیاد
هر گوشه ده هر کیم آلدی بر کام	هر بقعه ده هر کیم ایچدی بر جام
لیلینک اناسی گوردی مطلق	یوق لیلی ناتوانده رونق
میلی کل وسرو سبزه قیلمز	بیک غنچه آچدی اول آچلمز
صرف ایتدی شکوفه تک درملر	جمع ایلدی نازنین صنمیر
صحرایه چیقاردی اول نکاری	قیلدی کله عرض نوبهاری
تا غصه وغمدن اوله آزاد	بر دم کوله اوینه یه اوله شاد
اول بر نیچه بکر پاک دامان	همراه اولوب اولدیلر خرامان
یوزدن کوتوروب ادب تقابن	رفع ایلدیلر حیا حجابن
هر کیم نه بیلورسه لعب یا لهو	اظهاره کتوردی ایتیوب سهو
کاه ایلوبن سرودلر ساز	بلبللره اولدیلر هم آواز
که کوستروب اوینمقده حالت	شمشاده یتوردیلر خجالت
لیکن هوس ایلزدی لیلی	اولزدی بولهو لعبه میلی
آرتورمشیدی بهار دردین	کل ذوقی رخ نکار دردین
ایستردی فراغتیه بر دم	تنها طوته بر بوجاقده ماتم

آرتوردی بلاسنه بلالر	آرلیوب اول پری لقالر
نیرنگیله ویردی آنلره رنک	چون ایلدی کثرت آنی دلتنک
تا اوده چکلمیه ندامت	کای سرورلر ایلک اقامت
سیر ایلیم حوالی دشت	طورك قیله لم طرف طرف کشت
جمع ایلیم گوزل چیچکلر	سانجوب بله نازنین اتکلر
اولدر بو صنمیر ایچره نادر	چوق درمکه هر کیم اولسه قادر
طاغلدی شررطوتشدی آتش	هر بریانه کیتدی بر پریش
قیلیدی گوزن ابروش گهر بار	تنها قلوب ایتدی ناله وزار

❖ بولیلی نك ابر ایله اظهار نیازیدر ❖

❖ وعشق باینده کشف رازیدر ❖

کای آهمله همیشه همراز	ابر ایله تکلم ایتدی آغاز
صانمه من زاردن بترسن	گوز یاشک ایله گوگه یترسن
بحث اتمه بنمله روز هجران	عرض ایله رعد و برق و باران
افلاکه چکننده شعله آه	فریاد قیلوب دم سحرگاه
کل کور من زار بی قراری	سیلاب سرشک ایدنده جاری
دریالره دوکه آب رویک	ای ابر هر اکسلنده صویک
دریالره هم باغشله آندن	آل صوبی بوچشم خوفشانندن
دوشدی سکا حاجتم روا قیل	ای ابر بکا دمی وفا قیل
زار آغله وسویله یاره بندن	وار اول یوزی کل نیکاره بندن
وی آرزوی دل حزینم	کای طرفه نیکار نازنینم
رنک رخ زردو اشک آلم	کل گورکه ندر غمکده حالم
کوز رنک وجودی کورمن اولدی	جان باریدن گوتورمن اولدی
رحم ایله که کلدی رحم چاغی	جانم جانی کوزوم چراغی
بر دردلو ماجرا ایمش عشق	بن بیلیمز ایدم بلا ایمش عشق
عشق ایچره سکا شریک دردم	دیدک که بلا یولنده مردم
درده بنی ایلک حواله	صالدک من خسته بی بو حاله
معلومدر سکا نه قالدی	هر دردکه وار لیلی آلدی

ای مرد بنم دیو اوران لاف	انصافیدر بوقانی انصاف
طوت کیم خس وخار رهگذارم	طپراق کبی یولیکده خوارم
خورشید جالک ای مه نو	طپراغه نوله براقسه پرتو
باران وصالک ای دورناب	قیلسه خس وخاری نوله سیراب
اوله بزی غفلتیه مدهوش	هم صحبتک ایله فراموش
ای یار موافق وفادار	ای بن کبی وبکا سزاوار
کل یانمه کسمه آشنالق	یخشیمی اولور بونی وفالق
دیرلر سنی عاشق نکوروی	عاشقلمه بویله می اولور خوی
هرکیم کرک اوز ایشنده کامل	عاشق نه روا که اوله عاقل
عاشق گرک اولیوب قراری	طوف ایده مدام کوی یاری
دوشمز بو یکا سنک کذارک	وار اوله مگر بر اوزگه یارک
یارک بن ایسم بکا نظر قیل	کاهی بو یکایه برگذر قیل
گر سنده اولان فراغت دل	بردم بکا اولسه ایدی حاصل
گیسوی مسلسل وکره گهیر	بوینده گر اولمیدی زنجیر
ورباغلمیدی بند خلخال	قید ایله ایاغمی مه وسال
عییسه چکلمسیدی آدم	بالله بو ایدی همین مرادم
کیم سایه مثالی سندن ای نور	اولدجه وجودم اولیم دور
اما نیدهیم اسیر قیدم	بونی وایاغی باغلو صیدم
بیلدیرمکه محنت وملالم	بو شعر یتیر بیان حالم

✽ غزل مناسب حال لیلی ✽

عشق دامینه گرفتار اوله لی زار اولوبم	نه بلادرکه آکا بویله گرفتار اولوبم
دل دیمکدن کسیلوب تن حرکتدن وه کیم	کنج غمخانه به بر صورت دیوار اولوبم
قدرتم یوق که قیلم کیمسه به شرح غم دل	اوله کیم عارضه هجرله بیمار اولوبم
حذر طعنه دن اول غایته یتمشدر کیم	یاره اغیار اولوب اغیارم ایله یار اولوبم
دیمزم دخی سکا عاشقم ای کل زیرا	سکا عاشقلم اظهار ایده لی خوار اولوبم
عقل وصبر ودل وتن کیتدی بحمدالله کیم	سفر ساحل دریایه سبکبار اولوبم
یوق فضولی خبرم مطلق اوزومدن بس کیم	واله نقش خیال رخ دلدار اولوبم

﴿ بولیلینک کنج غمده کریانلغیدر ﴾
 ﴿ و مجنونک وادی عشقده سر کردانلغیدر ﴾

زار آغلرایکن بورسمه اول ماه	بر طرفه صدا ایشندی ناکاه
بر کیمسه او قوردی شعر مجنون	بونکته عبارتنده مضمون
کای نشئه عشقدن اورن دم	مجنونی ده صائمه لیلیدن کم
مجنونله لیلی یی برابر	کر کیمسه دیرسه قیلمه باور
لیلیده اگر چه درد چوقدر	مجنون حزینجه دردی یوقدر
لیلی الی اکنه دندر افکار	مجنونه قلیجیلر ایلز یار
لیلی یی ایدر حریر دلگیر	مجنونه ویرر نشاط زنجیر
مجنوندر اولان غمه گرفتار	لیلی کیمه اولمش اوله غم خوار
مجنونه یتر شکنجه تب	لیلی کیمه در طیب یارب
مجنوندر اسیر دام لیلی	لیلی کیمه صالمش اوله میلی
لیلی طوتوب اول ترانه یه کوش	اوز نغمه سن ایلدی فراموش
تحقیقه بیلدی بو حسابی	کیم یوق شررنده شعله تابی
البتہ بلا و دردی کردون	مجنونه ویر و بدر آندن افزون

﴿ بولیلی نک ابن سلامه کرتار اولدیغیدر ﴾
 ﴿ و یاردن محروم و مقید اغیار اولدیغیدر ﴾

معمار سراچه عبارت	بویله بو او ی قیلور عمارت
کیم سیردن اولیوب تسلی	اوز منزله دوننده لیلی
ویرمشدی اوزینه درلو زیور	هر زیوره بر نتیجه مضمر
تامحو اوله گوزدن آقیدن خون	هم کوملگی هم طونیدی کلگون
تا کیم اوله دود آهه مانند	بغلنمش ایدی بنفشه سربند
تا کیم اوله صوت ناله پامال	پاینده ایدی صدالو خلخال
تا اولیه اشک یوزده معلوم	رخسارنه لؤلؤ ایدی منظوم
رعنا باشه سرپوبن چیچکلر	نازک بله سانجوبن اتکلر
پروانه سز ایلزدی شمعین	ایلردی دور سرشک جمعین
رعنا رعنا یورردی اول ماه	بر شکل ایله کیم تبارک الله
اول عصرده وارایدی عربده	بر معتبر اصلده نسبده

منظور اعظم و اعالی	مقبول اکابر اهالی
ادراکی بلند و حسنی دلکش	اطواری خجسته سیرتی خوش
ویرمش حق آنک اولن مرادن	نخت ابن سلام قيلمش آدن
اول طرفه های اوج اقبال	آسوده ضمیر و فارغ البال
آو قصدینه ایلشدی پرواز	آلتنده عقاب الدنه شهباز
بر راهگذرده اول نکاره	اوغراشدی و قیلدی بر نظاره
جان و جگر نده قالمدی تاب	محو اولدی نته کیم اودده سیاه
ترك ایتدی عزیمت شکاری	کلدی اوه کتدی اختیاری
عزم ایتدی بنای رسم پیوند	تدبیرله بولدی بر خردمند
کیم لطفله سوز قیلنده تقریر	تقریری ویرردی طاشه تغیر
انعام ایدوبن آکا بسی مال	لیلی طلیینه قیلدی ارسال
شرط ایلدی اول بلند اختر	کیم اولسه بوکام دل میسر
صرف ایلیه کنج و مال عالم	جانانه بولنده بلکه جان هم
چون کلدی بوراز دل بیانه	اولدی آکا راضی آته آنه
اول مشترییه ویرلدی زهره	شایسته کورلدی ماه مهره
چون این سلامه یتدی پیغام	تنیسه نشاط و مژده کام
دریای نشاطی کلدی موجه	باش چکدی نهال بختی اوجه
مخزن مخزن جواهر آچدی	خرمن خرمن نثار صاچدی
آچدی در کنج گوهر وزر	فقر اهلی ایلدی توانگر
اول سروك ایاغی باغلو اولدی	آزاده ایکن قیدلو اولدی

﴿ نو فلك مجنونه مقدمه اختلاطیدر ﴾

﴿ و آنکله انبساطیدر ﴾

ساقی ینه قصد جان ایدر غم	ویر جام لبالب و دمام
بیکس قالوبم من سبک رای	سن ایلسن بکا مدد وای
بن شیفته نک پناهی اولغل	بیکسیر امیدکاهی اولغل
جهد ایلله و قیلمه برایشه عهد	ور عهد ایتسک و فایه قیل جهد
شمشیر مبارز فسانه	بورز زنده بویله باتدی قاته

اول عصرده عادل ونکو نام	کیم وارایدی برخجسته فرجام
معروف زمانه آدی نوفل	تیغله مصاف مشکلی حل
هم چوق ستم زمانه گوردهش	هم عشق یولنده چوق یو گوردهش
برکون او قوردی شعر مجنون	بزمنده مثال در مکنون
مضمون کلام سوزناکن	غایتده بگندی طرز پاکن
آشفته قیلوبدر آتی برماه	صوردی صفتن دیدیلر ای شاه
دام و درد ایله کزر همیشه	رسوالق ایدوب اوزینه پدشه
اصحابه قیلدی عزم هامون	نوفل قیلوب آرزوی مجنون
حالی نسق صلاحدن دور	برکوشده کوردی زار و مهجور
وحشت آتی بر حصاره صالمش	اطرافنی طیرو وحش آلمش
قطع ایتدی سیه گوروب سلاسل	چون دائرة سبع هبائل
آثار تطف ایتدی اظهار	مجنونه یتشدی اول وفادار
ویرانه ده ضایع ایتدی کنج	کای خسته ندر بو چکدیک ک رنج
هم جنسارندن ایسته کامک	وحشی نه بیلور سنک مقامک
صحرا ره دوشمه لا ابالی	حال اهلی سن ایسته اهل حالی
کنج استه سن اژدر هادن ایسته	دولت دیلسن هادن ایسته
یارک سکا عن قریب اولور یار	غم چکمه که بن اولنجه غمخوار
یوک یوک دو که لم زر آله لم کام	گر اولسه زرایله ایش سرانجام
بزقان دو که لم سن ایله تاراج	ور اولسه غرض مصافه محتاج
سن اول بنله سنکدر اول هم	انجیق اوله کور بنله همدم

❖ بو مجنونک نوفل ایله درد دل اداسیدر ❖

❖ شرح تفصیل ماجرا سیدر ❖

تدبیرمه چوقلر ایتدیلر جهد	مجنون دیدی ای یکانه عهد
اولمادی پری بودیوه تسخیر	چوق اهل عزایم ایتدی تدبیر
اولمادی بو کیمیا میسر	طپراقلره دوکلدی چوق زر
نه فائده گوز اگر اوله کور	سرمه بیلورم که آرتورر نور
نه سود که بنده بخت یوقدر	سنده بیلورم که لطف چوقدر

مشکل گورینور بنم مرادم	اقباله یوقدر اعتماد
رایکجه ایش اولیه سرانجام	آه ار قیله سن بوشغله اقدام
هم دشمن اولانه دوست کیم وار	هم دوستم اولیه بکایار
سود ایستدیکک بکایاندر	بختم بیلورم بنم یماندر
دائم قیلورم بن آنی تکرار	بختم صفتنده بر غزل وار

غزل از زبان مجنون

کیمی کیم بی وفادنیاده گوردم بی وفا گوردم	وفاهر کیمسه دن کیم ایستدم آندن جفا گوردم
اوزیمدن هم بتر بردرده آنی مبتلا گوردم	کیمه کیم دردی اظهاری قیلدم ایستیوب درمان
صفادن دم اورن همدملری اهل ریا گوردم	مکدر خاطرمدن قیلمدی بر کیمسه غم دفعن
وکرگز گودن او مدم صدق عکس مدعا گوردم	اگر صودامن طوتدم روان دوندردی یوزبندن
هنر سیر رشته سن طوتدم الیمده اژدرها گوردم	ایاق باصدم در امیده سرگردانلق ال ویردی
من بدبخت آکا هرگاه کیم باقدم قرا گوردم	بکا کوستردی گردون تیره بختم کوکین یوزکز
ندن کیم هر کیمه یوز طوتدم آندن یوز بلا گوردم	فضولی عیب قیلمه یوز چورسم اهل عالمندن

نوفلک مجنونه امید وارلق ویردیکیدر

و حسن مصاحبتله رضاسین اله کتر دیکیدر

فیض نظرمدن اولمه غافل	نوفل دیدی ای ادیب کامل
غیرت قدرنجبه قدرتم وار	الله الحمد غیرتم وار
چون یاردر اهل کاردر سهل	سن جهد ایله که یار اوله اهل
ترک ایتدی طریق طبع معتاد	مجنون هم امیدله اولوب شاد
هم ایلدی قطع ناخن و مو	هم سیلیدی غبار فرق گیسو
هم باشنه زیور عماسه	هم جسمنه ویردی زیب جامه
امدادینه قیلدی جانله جهد	نوفل هم اولوب ملازم عهد
لیلی حشمینه یازدی نامه	آلدی اله مشکبار خامه
بیکانه لك ایتمک آشنایه	کای طائفه بلند پایه
لیلی ایدک رفیق مجنون	ایدوب بنی التفاته ممنون
شمشاد ایسه اول بونار وندر	اول لاله ایسه بو نستر ندر
ای اهل غرض نه در بو آزر	اول بوکا بو آ کادر سزاور

کام اولسه نزاعسز میسر   ها گنج درو خزانه زر
 وراولسه بوخیر ایشده تأخیر   هاطعن سنان وضرب شمشیر
 اول قومه چوروشن اولدی احوال   اولدی بوجواب اولاردن ارسال
 کیم بزده جنون علاجی یوقدر   دیوانه لر احتیاجی یوقدر
 گنج دره ایلمه تفاخر   بسدر بزده کنجمزده کی در
 لافیه قلیجدن اورمغل دم   کیم وار قلیجمز بزیم هم
 ﴿بو نوفلک لیلی حشمیله رزم ایتدو گیدر﴾
 ﴿ورزنده غالب اولوب صلحه عزم ایتدو گیدر﴾

نوفل چون ایشدی بوجوابی   ترك ایلدی شاهد و شرابی
 جمع ایتدی سپاه بی نهایت   چالدردی نفیر و چکدی رایت
 اول قوم هم اولدیلر خبردار   جمع ایلدیلر سپاه خونخوار
 رفع اولدی ایکی طرفدن آرم   هنکامه زرمی ایتدیلر کرم
 بر صبح که قیلدی خسرو روم   شام اهلنه هند فتحی شوم
 سیاره دن آلدی مهر میدان   چالدی قلیج گوتوردی قالقان
 گون خنجری اولدی آشکاره   کردون زر هینی ایتدی پاره
 شطرنج صفت اول ایکی لشکر   بر برینه طور دیلر برابر
 گه نیزه قیلوردی جان ستانلق   گه ناوک ایدردی خونفشانلق
 اول بکیزر ایدی قد نکاره   بو غمزه دلفریب یاره
 ایلردی زبان طعن شمشیر   احوال عدم وجوده تقریر
 احوالنه خلقک آغلیوب زار   چشم زره اولمشیدی خونبار
 گرزیه اولوردی خردهرسو   جوشنلره استخوان پهلوی
 رزم اولدی بلا یاغشلو برمیغ   رعسد و برقی تفنگله تیغ
 گوستردی گذار گرزو پیکان   قلقانده زره زرده قلقان
 مجنون اولاره قیلوب نظاره   چکمشدی اوزینی بر کناره
 طورمشدی علم مثال بی باک   بر عرصه ده شرمسار و غمناک
 چکمشدی بولشکر ایچره رایت   اول لشکر ایچون دیلردی نصرت
 بونلاریله های وهوی ایدردی   فتح آنلره جست وجوی ایدردی

اول طالب فتح لشکر یار	بولشکر آکا معین و غم خوار
شکر ایلمگه اولوردی مشغول	گر اوز سپهنده اولسه مقتول
دردیله قیلوردی ناله و زار	ور کورسه قتل قوم دلدار
اوز لشکرینه اورردی خنجر	سبزه کبی اولسه گر میسر
خصمینی دیلمی کیمسه فیروز	بر کیمسه دیدیکه ای سیه روز
سن دشمن ایچون قیلورسن اقبال	بزجان قیلورز یولکده پامال
کر عاقل ایسه ک ندر بو حالت	عقله بو ایش ایتمز دلالت
وصلینه آنک امید وارم	مجنون دیدی بن فدای یارم
دشمن ایله خوش دکلدنر آهنگ	چون دوست سپاهیدر ایدن جنک
یارم طرفنده اوله نصرت	خوشدرکه بولم وصاله فرصت
یا کشته سی اوله یا اسیری	جانم اوله دوست دل پذیری
اول سلسله ده اسیر بندم	بو معرکه ده نشاط مندم
اغیارم یار و یارم اغیار	مشکل ایشه اولشم گرفتار
یوق بنده رضادن اوز گه تدبیر	گر قتلمه چکسه یار شمشیر
کیم جانی ویرم یتیم وصاله	خوشنود دکلم بو حاله
اول فضل و کاله اولدی قائل	چون بویله جواب ایشتدی سائل
آز قالدی که نوفل اوله مغلوب	کلدکجه اولوب زیاده آشوب
اول گون جدل اولدی صبح تاشام	القصه میسر اولمیوب کام
میدان سپهری طوتدی کوکب	چون اولدی عیان طلیعه شب
جان آلمغه ویردی مرک مهلت	آسایشه حاصل اولدی فرصت
بر برینه قوندیلر مقابل	هر صف بر آراده طوتدی منزل
کیم مشکل حامی قیلک حل	همدملره رازن آچدی نوفل
خورشید سپهرکار زارم	بن اشجع اهل روز کارم
اندیشه طاقت ستیزم	یوق کیمسه ده تاب تیغ تیزم
کیم نصرت و فتح ایتمز اقبال	بو رزمده بیلیمزم نه در حال
بر اهل حقک دعا سیدر بو	البته که حق رضا سیدر بو
مجنوندن اولمک خبردار	عرض ایلدیلر که ای جهاندار

بز جان قیلورز آنک فداسی
 بز قصد ایده‌رز آنک مرادن
 نوفل که ایشندی بو کلامی
 بیلمشدی که صاحب نظر در
 بیلدیکه میسر اولماز اول کام
 چون وصلی آنک دکلدی تقدیر
 وهم ایتدیکه منعکس اوله حال
 کردارنی گورمدی مناسب
 ذکر ایتیه دخی لیلی آدن
 ﴿ بو نوفلک ایکنجی نوبت رزم ایدوب غالب اولدیغیدر ﴾
 ﴿ ووفای عهده کاذب اولدیغیدر ﴾

چون تیغ چکوب مبارز روم
 فتح اولدی سپاه‌ترکه منسوب
 عادتجه ینه اول ایکی لشکر
 تیغ آلدی الینه پهلوانلر
 جان ایلدی ترک خانه تن
 باشلارده بلایی چوق گوروب عقل
 پیکان زره‌ایچره اولدی پیوند
 القصه خلاف رزم اول
 خصم ایتدی قبول حکم طاعت
 لیلانک آتاسی آچدی باشن
 عجزیه دیدیکه ای خداوند
 گر لیلی ایچون دراضطرابک
 اماره و رسمدر مقرر
 لیلی بو حشمدن نامزد در
 چون حکمک ایدر بورسمی پامال
 کلبرگمزی هوایه ویرمه
 شام اهلنی ایتدی امره محکوم
 اولدی عربک سپاهی مغلوب
 رزم ایتدیکه ایتدی مقرر
 باشلر کسلوب دوکلدی قائلر
 اول چیقمغه آچدی تیرروزن
 بر اوزگه مقامه ایلدی نقل
 کل شاخلرنده غنچه مانند
 اعدایه مظفر اولدی نوفل
 باشلندی تضرع و شفاعت
 طولدردی گوزینه قائلو یاشن
 شاهنشاه عادل و خردمند
 اکراهله ویرمزم جوابک
 بر عورته عیسدر ایکی ار
 عقد ایله مقید ابد در
 بازی آنی ویرمه غیره سن آل
 ناموسمزی قنایه ویرمه

یوق بنده خلاف عدل وانصاف	نوفل دیدی ای گزیده اشراف
کنجینه کومر عطایم	بن محض مروت و وفایم
عدل ایچره تمامدر عیارم	بیداد وستم دکل شعارم
عاجزله قیلدیغم جفادن	بن هم خجلم بو ماجرادن
کیم حاصل ایدم بن اوز مرادم	حقا بو دکلدی اعتقادم
بر خسته ایچون شفا دیلردم	بر صینمشه مومیا دیلردم
بیمار دکل علاجه قابل	گوردم گورینور بوا مر مشکل
عفوایده مکر بوسهوی سبحان	بیداددن اولشم پشیمان
مالك سنك اولسون وعيالك	كلز گوزمه عيال ومالك
من بعد توهم ائمه شردن	وار ائمدی سن این اول خطر دن
اوز مملکتینه ایلدی عزم	بونی دیدی آجدی آلت رزم
اول سروره طعنه ایتدی آغاز	مجنون در اعتراض ایدوب باز
عهد کده بومیدر اعتبارك	کای بیهده قولك وقرارك
نه سود نتیجه سز کرمدن	نه فائده سکه سز درمدن
کیم فیض دمنده اولدی زائل	سایه اولودر ولی نه حاصل
کیم ایلیم بوکا مکافات	هر نتیجه که ایتدیلر مراعات
آسان ایشکی کل ائمه دشوار	اندن یکین ایدم سکا یار
زنجیر هوس قچن طوتر بند	مطلق اثر ایتدی آکا پند
صحرا لره دوشدی زار و غمناک	افغان ایدوب ایتدی خر قه سن چاک

﴿ بو مجنونك زنجیره اوزین بند ایتدی کیدر ﴾

﴿ و بهانه ایله لیلی طرفه گتدی کیدر ﴾

ایلردی گروه وحشه کشت	برگون سحر اول مجاور دشت
زنجیرلو بر اسیر همراه	بر پیر حزن کوردی ناکاه
اول پیر حزینه صوردی آنی	مجنونك اسیره یاندی جانی
جرمن من مجرمه عیان ایت	کیم بو نه اسیر در بیان ایت
کیم دوستدر دکل بو دشمن	سر دلن ایتدی پیر روشن
فقریله بوگون شکسته حالم	بن خسته و بسته عیالم

بروهم من زاردن بتردر	آواره و خواردر بدردر
برروزی ایچون اولوب فسون ساز	هردم قیلورز فسونلر آغاز
تا حاصل اوله معاش اطفال	برشعبده دربو کوردیکک حال
بو قانولوغه قیلوبدر اقرار	بن ایلمشم بونی کرفقار
صاحب دیم بن وبو خونی	کوروجه معاش ایچون فسونی
تاکیم گزوب ایله کدالتی	بندینه قیله گره گشالتی
هرنه قزانور گزنده او او	تقسیم ایدرز آراده جو جو
قسمتده هم ایتمشوز قراری	بن یاری یم وبوشخص یاری
مجنون دیدی سهوایدوبسن ای پیر	دیوانه لره کرک بو زنجیر
کل حاجتی یم روا قیل	بند ایله بنی بونی رها قیل
سایه تک اولوب سنکله هم سیر	بن اهل کرمدن استیم خیر
هرنه یغیلورسه بیش یا کم	وارن سکا ایلم مسلم
قصدم بوکه ایلم من زار	اودن اوه سیر مشتری وار
شایدکه براوده اوله ممکن	اول زهریه اولقم مقارن
پیر اولدی امید نفعله شاد	اولکی اسیری ایتدی آزاد
زنجیره گیروب رمیده مجنون	ارباب جنونه ویردی قانون
اول سلسله یه اولوب هم آواز	اغلردی که ای بنسله همراز

﴿برمجنونک زنجیرده شرح غمیدر﴾

﴿وبیان سلسله المیدر﴾

سن کنج بلاده ازدهاسن	سر رشته محنت و بلاسن
شرح غمه وار بیک دهانک	دپرندکجه جقیر فغانک
باشدن ایاغه دلیک لیک تن	کوکلکده کی رازی ایتدی روشن
ای منتظر نظاره یار	نظاره یاره بیک کوزک وار
گزمک هوسیه خانه خانه	اول پیر ایله اولدیلر روانه
توفیق اولوب آنلرکله همراه	لیلی حشمی کورندی ناکاه
مجنون رسنی التده اول پیر	ایوایو حشمی کزردی بربر
لیلی اوینه ایرشدی نوبت	اول خسته یه غالب اولدی حیرت

سرکشته عالم اولدی پابست	میخانه اوگنده دوشدی سرمست
چون چکدی براختیارسنز آه	لیلی ایو ایچنده اولدی آکاه
بر آهله قیلدی خیمه سن چاک	مظلومنه آچدی چشم نمناک
گوردیکه گورنمز اولدی اول زار	اولمش غمیله ضعیف و بیمار
قاشی کبی قامتی بو کلش	یاشی کبی پیگری دو کلش
جسمی غم ایچنده جان شبیهی	درک نظری غمی بدیهی
دیدار ایله اول شه لطافت	مهماننه ایلدی ضیافت
رازدل زارن ایتدی افشا	بو شعری بدیهی قیلدی انشا

✽ بو غزل لیل دلنددر ✽

یار رحم ایتدی مگر ناله وافغانمزه	که قدم باصدی بوگون کلبه احزانمزه
اشک بارانی مگر قلدی اثر کیم ناگه	دو کدی بر شاخ کل تازه کلستانمزه
بزه آه آتشنک یاندیغی آندن بلنور	که چراغ ایلدی روشن شب هجرانمزه
بو وصاله یوقو احوالی دیمک ممکن ایدی	اگر اولسیدی یوقو دیده گریانمزه
بر خیال اوله مکر گوردیکمز یوخسه نکار	مطلقا خاطره کلز که کله یانمزه
یار مهمانمز اولدی کلک ای جان و گوکل	قیله لم صرف نمز وار ایسه مهمانمزه
دلبرک جانہ ایش قصدی فضولی کل کیم	جان و یروب دلبره منت قویه لم جانمزه

✽ بو مجنونک لیلی به مقابل اولوب احوالن بیلدردیگیدر ✽

✽ وفرصتله راز پنهان عیان ایتدیگیدر ✽

مجنون که آکا نظاره قیلدی	راز دلن آشکاره قیلدی
چکدی فلکه فغان و آهی	سلطاننک اولدی داد خواهی
کای قدری بلند پادشاهم	بیلدر بکا کیم نه در کناهم
فرمانه مخالفت می قیلدم	اعدایه موافقت می قیلدم
بد خواهلرک میدر بوتدیر	غمازلرک میدر بوتز ویر
بن معتقدم بو آستانه	یارب نوله ردمه بهانه
کیمدندر اوله بکا بو حیلہ	کیم اولدی اوله بوکا وسیله
تا خاک درکدن اولشم دور	آشفته وخسته حال ورنجور
کاهی چکریم شکنجه غم	کاهی اولورم بلایه همدم

تنها بچر اولدی روزکارم	صحرا ده نه مونس ونه یارم
سن خود کوزه لم غم یمزسن	اول شیفته قنده در دیمزسن
بندن بو تغافلک عجیدر	کویا که نشانه غضبدر
بن بویه نیچون زبون و خوارم	ها کلدیم اگر کنه کارم
چو کدم یره گردنمده زنجیر	بسم الله اگر اولورسه تعذیر
فرمان سندن قبول بندن	اولمه گوزه لم ملول بندن
زلف و مژه خنجر و رسن بس	حکمکی یوروت هم آص و هم کس
کل آرده هم غبار قویمه	اولدر بنی شرمسار قویمه
تعذیرمه ایلسک تعلل	لازم بنی اولدر در تغافل
ای لاله عذار و غنبرین موی	کنجینه جمال و مار کیسوی
تازلفکه اولشم گر قتار	زنجیر جنونه رغبتم وار
غم سلسله سینه پای بندم	دیوانه لر ایچره سر بلندم
سوداده دونوب زیانه سودم	پیوسته بو شعر در سرودم

﴿ بو عزل مجنون دیلندندر ﴾

کفر زلفک صاله لی رخنه لر ایمانمزه	کافر آغلر بزم احوال پریشانمزه
سنی گورمک متعذر گورینور بویه که اشک	سکا باقدقده طولار دیده گریانمزه
جوری چوق ایلمه کیم اولمیه ناگه توکنه	آزایدوب جور و جفالر قیلو بن جانمزه
اکسک اولماز غمیز بونجه که بزدن غم آلوب	هرکن غملو گیدر شاد کلوب یانمزه
غم ایام فضولی بزه بیداد ایتدی	کلشوز عجزله داد ایتکه سلطانمزه

﴿ تمامی سخن ﴾

بر لحظه قیلوب بورسمه فریاد	سلطاننه ظلم عشقدن داد
زنجیر بنی ایتدی پاره پاره	طوتدی ینه خلقدن کناره
اندامی شکسته چشمی تمناک	رسوا و خراب و مست و بی باک
آردنجه قشون قشون او شاقلر	احوالنه کیم گولر کیم آغلر

﴿ بو مجنوتک کورلک بهانه سیله دلداری جمالن گودیکیدر ﴾

﴿ و دیده امیدن توتیای مقصوده یتوردیکیدر ﴾

بر اوز که بهانه قیلدی آغاز	بر کون دخی اول بهانه پرداز
احوال جهان بی شعورم	بغلادی ایکی گوزن که کوردم
او او گزوب ایلدی کدالقی	عرض ایلدی ضعف و بی نوالقی
لیلی اوینه کذار قیلدی	تقریبله عزم یار قیلدی
یادوست دیوب یتوردی آواز	اول دوسته ظاهر ایلوب راز
بیلدی ایشگنده کی کدایی	لیلی که ایشتدی اول صدایی
قیلدی صدقه زکات رخسار	اودن چیقوب ایتدی عرض دیدار
مجنون ینه کلدی بو خطابه	پنهان باقوبن اول آفتابه
جان آرزوسی گوکل مرادی	کای خال سیاهی گوز سوادئ
سر چشمه لجه بلا در	گر باغلو ایسه گوزم روادر
سیلابه کیدر تمام عالم	بند ایلسم اوکن دمام
رسوا قیلور اهل روزکاره	گوزکیم سنی ایلوب نظاره
بن قیدم آکا رضا سنکدر	تحقیق ایدوبم که دشمنکدر
باش اوزره ایغکه یتوردم	درگاهکه باغلم کتوردم
خواه عفوایله آنی خواه تعذیر	ای غمزه و لعلی شهد و شمشیر
سرمایه ایدی گوزمده کی نور	درگاهکه کلدیکمه ای حور
یوز شکر که قیلدم خسارت	اوگردی بکا غمک تجارت
از جنسی چوق بهایه ویردم	گوز نورینی خاک پایه ویردم
بیکانهک ایتمه آشنایه	شاهم نظر ایت من گدایه
تن ملکنه درد تخمی اکدک	جان باغنه غم نهالی دکدک
اولدی نم اشک و سوزش دل	اول تخم ونهاله نفیع حاصل
محصول و منافعه نظر قیل	کل ملکیکه باغکه کذر قیل
طوتدی ره بادیه کا کان	بونی دیوب اول غریب و حیران

﴿بو ابن سلامک لیلی وصالته راغب اولدیغیدر﴾

﴿و بو دعواده صبح امید کی کاذب اولدیغیدر﴾

جائسزله همت ایله جان ویر	ساقی بزه راحت روان ویر
اول خوش و خرم ایله آندن	قیل مست بزی می مغاندن

انجام فرح نهایت غم	صور کیم نیچه در نبات عالم
چرخك روشی قرار سزدر	دنیا ایشی اعتبار سزدر
غیرینه آنک نصیب اولور کنج	چوق کسنه کنج ایچون چکر نچ
صودندر و صرف ایلر آتش	کور آتی که هر نهال سرکش
خوشدر بوکه طالب اوله مطلوب	تقدیره در اصل امر منسوب
میدان مرادی کوردی خالی	چون ابن سلام بیلدی حالی
ایماتی اهل روزگارک	جمع ایتدی آکا برین دیارک
شرط ایتدیگن ایتدی جمله ارسال	کوندردی نکاح ایچون بسی مال
مصری و عراقی و حجازی	بیک زرین نعل اسب تازی
پیرایه لری حریر و دیبا	بیک جاریه و غلام زیبا
نسرین دریلو بنفشه توکلو	بیک ناقه نبات قسد یوکلو
یوز یوک گهر تروز رخشک	بیک طبله عیر غنبر و مسک
کابینی کسلدی نقد جانہ	اسباب نکاح اولوب روانہ
کیم بولدی بهارنه خزان راه	لیلی بو جفادن اولدی آگاه
مقصود نهالی توکدی یاپراق	امید کوزینه طولدی طپراق
ادباره مبدل اولدی اقبال	عکس غرض اولدی صورتحال
نور ایستریکن طوتشدی ناره	کل ایستریکن ستاشدی خارہ
ماتمکده محفل سروری	افغانله ماتم ایتدی سوری
آرتورمغه زیب ایله جمالن	مشاطه سیلردی زلف و خالن
خالی گم ایدردی زلفی درهم	اول آه و سرشک ایله دمادم
کوزدن کیدرردی سرمه سن یاش	اگمزدی هلالی و سمیه باش
بر بار ایدی گردننده گوهر	گیسوسی چکر دی شانہ دن سر
ظلمات خط استمزدی ماهی	گوزا گوبه کدر ویرردی آهی
ایتمشدی آتی غمیلہ پابست	پابوسنه بولیوب خنادست
بوی خوش آکا کلوردی ناخوش	اکلیله دخی اورردی آتش
کل کبی قیلوردی گیدیگن چاک	طغنه دیکتندن ایتیمسوب باک
دیردیکه الکن ای فلک داد	هر لحظه قیلوردی آه و فریاد

سندن بو ایدی بنم مرادم	دورانکه باغلو اعتقادم
وصلینی توقع ایتدیکم یار	بالله بو دکل یا کله زنه‌از
اول نقش صحیفه وفادر	بوطرز جریده فسادر
اول غرقه بحر ذوق جاندر	بو محو تنم جهاندر
اول خیر یولینه راهبر در	بو باشلیدینی طریق شر در
جانانه‌سی ایچون اول دیلر جان	اوزجانی ایچون دیلر بوجانان
بن آنسکم اول بنم ازلدن	صاقله بو علاقه‌یی خللدن
ای چرخ بو عقد اولنده محکم	بلکه یوغیدک آراده سن هم
کل ترک تغلب وستم قیل	تکریخی آراده کور کرم قیل
ویرمه قوی به ضعیف مالن	دشمنلره دوستلره حلالن
مجنونمی صانمه کیمسه دن کم	بر مرد ره بلاد اول هم
ای ابن سلام بی سر انجام	بیلسن سکا مکر ایدوبدر ایام
مجنونه قویوبدر آد لیلی	ایلر سنی آدیله تسلی
سن کام دل ایسته بن بلایم	سن کنج بلا بن ازدهایم
اما دیمزم ایشک خطادر	نسبت بکا غایت عطا در
قورتار بی آتهدن آنادن	بر غم یک اولور ایکی بلادن
دردیله قیلوردی ناله وآه	اسباب تجملندن اکراه
دردندن ایدوب فغان و فریاد	بوشعری اوقوردی اول پری زاد

❦ بو غزل لیلی دلندندر ❦

خلاف رأیمیه ای فلک مدار ایتدک	بی کل ایستریکن مبتلای خار ایتدک
مرور عمرده بر دونمدک مرادم‌له	دونه دونه بکا ظلم ایتدکی شعار ایتدک
اهانمده ندر بیلیمزم مرادک کیم	عزیز عالم ایکن خوار و خاکسار ایتدک
امید وار ایدم اول که بر نشاط گورم	بنای محتمی شمیدی استوار ایتدک
جفا الیه قیلوب چاک پرده صبرم	نهان اولان غمی خلقه آشکار ایتدک
وفاده ویرمه جان ویرمدک بکا مهلت	بی بووعد وفاسنده شرمسار ایتدک
مگر بلندی فضولی سکا فلک حالی	که وارنی بوجهانک یوق اعتبار ایتدک

❦ تمامی سخن ❦

اول نوع کورنلر اضطرار بن
 ایلرلردی کمان که اول زار
 قیلیمشدر اول آفتابی مضطر
 دیرلردی حقکدر ای سمن بو
 حالا که بولاردن آیریلورسن
 افغانکه هیچ منع یوقدر
 اما بوائمش چو خلقه عادت
 قز داثم آتا اونده قالماس
 لازم می غفلت ایلوب نوش
 لیلی بوسوزه قیلوردی اقرار
 کورمزدی آنی اوزینه لایق
 قز هر نیچه یاره اولسه طالب
 ایل طغنه سی ایله خواه و ناخواه
 براهل حیا بیک اهل ابرام
 اول زینت وزیه فرو زینت
 کیم آنی کورنده دیردی گردون
 پیرایه سز اول مه ایدی آفت
 بر حده ایرشدی آفتابی
 چون طوتدی عروس خلوت شام
 ظلمات ضیایه اولدی غالب
 انجم گهری اولوب شب افروز
 کلهچهره صنم لر اولدیلر جمع
 رسم طرب ایتدیلر مرتب
 یوز غنچه دهنلو ماه پاره
 یوز کلرخ النده جگر عود
 یوز ماه لقا اولوب غنا ساز
 یوز ترکس مست گز دیروب جام

تزیین وحلیدن اجتناب
 براوزگه بلایه در گرفتار
 هجر پدر و فراق مادر
 طوتمشده اناک اناک ایله خو
 غربت ستم اولدین بیلورسن
 سن کی یان فراقه چوقدر
 سن هم جزع ایله زیادت
 پیوسته آنایه مهر صالماس
 ایلرسن آناک اناک فراموش
 دیمزدی براوزکه محتم وار
 کیم طغنه ایدم آکا خلایق
 البته کک حیا سی غالب
 تکلیفه دوشوب بزندی اول ماه
 ابرامله اولماس ایش سرانجام
 برشکیلله ویردی زیب صورت
 انصاف کمال صبر مجنون
 پیرایه دن آرتوب لطافت
 کیم اولدی نقاب حسنی تاب
 تمکینه خلوتنده آرام
 یاندردی مشاعن کواکب
 قیلدی شب تازی غیرت روز
 هر بر صنمک النده برشمع
 بش یوز بت کلرخ شکر لب
 کل صوبی سپردی رهگذاره
 ایلردی هوای غنبر آلود
 قوشمشدی صدای سازه آواز
 احبابه ویردی جام کلفام

اولمشدی نثار ایچون مقرر	یوز کل باشی اوزره یوزطبق زر
نه شوکته نه شکوهه میلی	بر بخت روان ایچنده لیلی
سرگشته ومضطرب کیدردی	هر لحظه فغان وآه ایدردی
سیلابده سان کیدردی خاشاک	اندیشه ذوق وعیشدن پاک
داغیلدی اولن رفیق و همراه	چونیتدی حرم سرایه اولماه
دوراوادی بساطدن خس وخار	کل خلوتی اولدی صحن کلزار
کیم اولدی سکا مسلم اول ماه	بخت ابن سلامی ایتدی آگاه
گوهر هوسیه کیردی کانه	اول طالب کوهر یکانه
گوزدن رخ دل فروزی مستور	نه گوردی نقاب ایچنده بر نور
دیزندی وصاله اشتیاقی	گرم اولدی محبتک مذاقی
رفع ایلیه اورته دن حجابی	ال اوردی که آچه اول نقابی
سن سن سر و سرور قبائل	لیلی دیدی ای حریف قابل
کاملسن ادبده وحیاده	اوصافک ایشتمشم زیاده
انصافکه ایل ویروبدر انصاف	معلوم ایدوبم که قاف تا قاف
مهمان دکم سکا اسیرم	بن کیم دیمزم غنی فقیرم
اظهار ترحم ایت فقیره	ظلم ایلک ائمه بن اسیره
صور حال دلم ایشیت جوابم	گور جان وتتمده اضطرابم
حفظ سبق ایتدیگم زمانلر	بن مکتبه کیتدیگم زمانلر
اولدم پری اولدیفندن آگاه	بر شخص بکا گورندی ناگاه
الفت بنم ایله قیلدی بنیاد	جنیلر ایچنده اول پری زاد
دیرکه بنی آدم ائمه همسر	هر لحظه بکا طورر برابر
بر ضربه هم سنی هم آئی	یوخسه قیلورم دمنده فانی
بوینمندن آلمدی بو زنجیر	چوق مکر قیلندی اولدی تدبیر
هم آتا هم آنا اولدی عاجز	دفع اولدی بو بلیه هرگز
بندن آتا آنا اولدی بیزار	چوق بولمادی کیمسه چاره کار
نفرت قیلور اولدی یار و بولداش	شید الغم اولدی عالمه فاش
البته بو قصه بی اشتدک	سن هم که بزم دیاره یتدک

حالا که سنکه دوشدی بازار
قارشده هم اول پری طور و بدر
ترك ایت که بو وصل یم جاندر
بر نیجه زمان تحمل ایله
اوله که میسر اوله مقصود
قطع اوله زبان طعن دشمن
اول ساده ضمیر آکایناندی
وهم ایتدی که اوله یاره اصل
جانانه یولنده عمرو جاهی
بر رسم قدیمدر جهانده
جانان دیلین جفایه دوزمک
عشق اهلی محبت ایتسه اظهار
گرگورسه آنک جفایه صبرین
ورگورمیه بونلر احتمالن
چون ابن سلامه یم نقصان
میل ایتدی مطلق اول نکاره
تدیر علاجه دوردی قائم
هرقاندی که گورسه اهل تسخیر
❖ بوزید وفادارک مجنونه خبر گتوردیگیدر ❖

❖ وابن سلام ایله لیلینک پیوندی مژده سنی ییتوردیگیدر ❖

صاحب خبر فسانه پرداز
کیم وار ایدی برندیم نادر
مشهور ایدی فضلی وکالی
اولمشدی اسیر بر نکاره
چکمشدی محبتک جفاسن
اول عاشق مستمند و محزون
سویلردی آکا کمال عشقن
بوترزله قیلدی قصه آغاز
زید آدلو وفای عهده قادر
معروف ایدی حسنی وجمالی
بت زیبلو زینب آدلو یاره
گورمشدی ملامتک بلاسن
ایلردی همیشه میل مجنون
استادنه گوستردی مشقن

تحقیقه اولدی چون خبردار	لیلی اره کیتدیکندن اول زار
رنک رخ زردی اشگدن آل	مجنونه اوزین یتوردی فی الحال
نطقده تکلمی طوتولمش	طولمش کوزی پیکری بوزلمش
غم مرحله سنده غمگسارم	مجنون دیدی ای و فالو یارم
هرگونکی به بکزه من نشاطک	عادتجه کورنمز اختلاطک
بی طاقت و بی قرار اولوبسین	نولدی سکا بویله زار اولوبسین
کایتدک بویکا عزیمت راه	عقربده ایدی بوگون مکر ماه
نولدی سبب ملالت دل	قدن بوکدورت اولدی حاصل
سوزیله دیدیکه ای بلاکش	زیداول خس خشکه اوردی آتش
دوران ستم ابتدی سن فقیره	دون اختر بختک اولدی تیره
روزی سکا درد و سوزی اولدی	یار ابن سلامه روزی اولدی
قالدی سکا تاب آتش دل	یار اوزکیه اولدی شمع محفل
وار ایمدی سن آندن اول تسلی	اغیار ایله اولدی یار لیلی
سوز شب و آه صبحگاهک	ضایع سنک اول فغان و آهک
گردونه یتوردی شعله آه	مجنون که خبردن اولدی آگاه
بر درد ایله قیلدی ناله وزار	وحشیلر ایچنده اول گرفتار
آغلالتدی وحوش و هم طیوری	کافغانه کتوردی مار موری
نامه کبی قامتین قیلوب خم	خامه کبی یاش دوکوب دمام
دلدارینه بر عتاب نامه	یازدی آلون الینه خامه

﴿ بوجنوندن لیلی به بر نامه عتاب آمیز ﴾

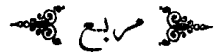
﴿ و پیغام شکایت انکیزیدر ﴾

قیوم و قدیم وحی و موجود	دیباجه نامه نام معبود
کیم عالمی یوقدن ایلدی وار	اول برده کش حجاب اسرار
دون طره سن ایلین مطرا	کون گوزگوسن ایلین مجلا
درد دلی بیانه چکدی	چون بر نیچه حمد تحمّن اکدی
سرکشته وزار مبتلادن	کیم بو متحمل بلادن
اظهار شکایت و ستمدر	بر نامه که محض درد و غمدر

اول دلبره کیم وفاسی یوقدر	بو عاشقنه جفاسی چوقدر
نولدی سکا نقس عهد قیلدک	صنדרمغه عهدی جهد قیلدک
ای عهده وفاسی اولین یار	اغیارمه کل اولان بکا خار
تنهالغهمی کتورمدک تاب	کیم ایلدک آرزوی هم خواب
تار اولدیمی اولدیغک نشیمن	کیم ایلدک آنده شمع روشن
انجیدیمی درد دل مزاجک	کیم اولدی طیبیه احتیاجک
پژمردهمی اولدی سرودلجو	کیم جهدله ویرمک استدکصو
بدخواهمی ایتدی قصد کلزار	کیم بویله اورلدی رخنه خار
نه بیلله حفظ کوه ایتدک	کیم بسته عقد شوهر ایتدک
موجب نه ایدی بنی اونوتدک	ترکم قیلوب اوزگه یارطوتدک
هر لحظه اولوب گواه حالم	خاک درکه سرشک آلم
مطلق گذر ایلزیمی اولدی	بندن خبر ایلزیمی اولدی
آیا نه ایدی بوبی وفالق	بیکنانه لر ایله آشنالق
چکدک یکی یاریکی کناره	رخستمیدر ایمدی اسگی یاره
بندن ایدی محنت وملاک	خوش اولدی اوله آنکله حالک
من عهد وفایه الدانوردم	عهدکده وفا اوله صانوردم
بیلمزدم اوله ضعیف رأیک	نقصانی اوله تمام آییک
گفتارک اوله بنمله دائم	کوکک اوله اوزگه ایله قائم
ظاهرده بنمله اوله سن یار	باطنده طوته سن اوزگه دلدار
سندن بن اولم جهانده بدنام	بر نام ونشانی یوق آله کام
معذورسن ای نکار معذور	بر دردیه در زمانه مشهور
کل غنچه لغنده خار ایله در	آچلسه بر اوزگه یار ایله در
اصلنده دیکن چکر عذابک	فصلنده حکیم آلور کلابن
ای آرزوی دل فکارم	قهری چوق ومهری آزنکارم
ای آدی اولان وفاده مذکور	جسممده کی جان گوزمده کی نور
سودای دماغمک علاجی	بازار جنونمک رواجی
سن مهر جمال ومه جین سن	غایتده لطیف ونازنین سن

من خار مزاج و خاك خويم
 سن حال دليسه ايلوب عار
 بن هم سكا سويلدم موافق
 من خود اولوبم خياله قانع
 امامن وسندن اوزگه چوقدر
 گوردكده من ايلين وفاي
 آيا كيمه بي وفا ديرلر
 بخشيميدر ايلمك يمان آد
 سن كرچه طوتوب خلاف عادت
 چوقدر سكا بن كي جكر خون
 من كيم كسيم ديرين سلامي
 طوتمق ديلرم سنك كي يار
 پيوندكي غيريله ايشتم
 اي چشمه آب زنده كاني
 بر لحظه گوزمدن اولمك دور
 گر ابن سلامه نور ليلي
 ليلدن اولان خيال گورمش
 ليلي ديمسون بكا قريندر
 مجنوندن ايدرمي اول جدالق
 اي گوهر تاج تاج تارك
 اصحاب يغوب طرب قلوب شاد
 چوق ذوقله چكدم انتظاري
 كرساندك ايسه كه بي حضورم
 شرط ايدى بكا هم ايتك اعلام
 لله الحمد الوم دكل دار
 ورساندك ايسه كه ناتوانم
 بس تسند زبان تيره رويم
 ديرسن كه سكا نه نسبتم وار
 كيم من سكا سن بكانه لايق
 سن لايقك ايسه سكا نه مانع
 كيم سوزلري بزدن اوزگه يوقدر
 بيلدكده سن ايلين جفايي
 كيمك ايشنى خطا ديرلر
 گر قيلمسه كيمسه خيريله ياد
 بر اوزگه به باغلادك ارادت
 هر كيمه كه باقدك اولدى مجنون
 سندن چكه ين بوانتقامي
 اما عجب ارسنك كي وار
 بالله كه بسى تعجب ايتدم
 سن جانم ايجنده سن نهاي
 وصالك نجه اولدى غيرمه مقدور
 بر وجهله ايلمش تجلي
 اوزواهمه سيله عيش سورمش
 گيم آكا خيالي همنشيندر
 غيريله ايدرمي آشنالق
 مقصودكه يتدوكك مبارك
 بوخير ايشي ايلينده بنياد
 كيم ياد ايده سن من فكارى
 شايسته ثروت سرورم
 تامن هم آلام بو بزمدين كام
 جان كي تقوده قدرتم وار
 آزرده محنت جهانم

هم شرط ایدی عذر قیلمق ارسال
 ایتک نی برسوزایله خوش حال
 نه بویله ایدوب نه اوایله ای کل
 یخشی میدر ایلک تغافل
 ای جانم ایچنده جانہ دشمن
 هر نیجه که دوشمشم سکا بن
 آیین قدیمکی اونوتمه
 بیک یارطوت اوز که خوی طوتمه
 غیر یله اولنده شاد و خرم
 تقریب یله یاد قیل بزی هم
 نقش ایت بو مربعی حریره
 گور آنی بزی گتور ضمیره

غیر یله هر دم ندر سیر ککستان ایتدیك
 بزم اوروب خلوت قیلوب یوز لطف واحسان ایتدیك
 عهد بنیادن مرو تدرمی ویران ایتدیك
 قانی ای ظالم بزمه عهد و پیمان ایتدیك
 لحظه لحظه مدعیلر پندنی گوش ایلدك
 قانه قانه غیر جام شوقنی نوش ایلدك
 واره واره عهد و پیمانی فراموش ایلدك
 قانی ای ظالم بزمه عهد و پیمان ایتدیك
 غیره صالوب مهرکی بزدن صاوتدك عاقبت
 ترك مهر ایتدك طریق ظلمی طوتدك عاقبت
 عهدلر پیمانلر ایتمشدك اونوتدك عاقبت
 قانی ای ظالم بزمه عهد و پیمان ایتدیك
 جرمز نولدی که بزدن ایلدك یزارلق
 بزغمك چكدك سن ایتدك اوز که یه غمخوارلق
 سزده عادت بومییدر بویله اولورمی یارلق
 قانی ای ظالم بزمه عهد و پیمان ایتدیك
 چرخ تك بد مهرلك رسمینی بنیاد ایلدك
 یخشی آدك وار ایکن دوندك یمان آد ایلدك
 دونه دونه بزی غمناك اوز که یی شاد ایلدك
 قانی ای ظالم بزمه عهد و پیمان ایتدیك

کوکیز من بعد زلفکچون پریشان اولسون
باغریمز لعلک هواسیله دخی قان اولسون

بی وفاسن چشممیز یادکله گریان اولسون
قانی ای ظالم بزمه عهد و پیمان ایتدیکنک

وعدۀ وصلیله آلدک صبرمیز آرامز
اولمدی برکون وصالکدن میسر کامز

کچدی هجریه فضولیدن بتر ایامز
قانی ای ظالم بزمه عهد و پیمان ایتدیکنک

﴿ تمامی سخن ﴾

تسلیم اولندی زیده نامه ﴿	﴿ پایانه چویتدی سعی خامه
عزم ایلدی اوילה کیم کبوتر	مکتوبله زید اولوب سبگیر
مکریله وصاله قیلدی چاره	چون یتدی نکار اولان دیاره
تا ابن سلامه اولدی همد	افسونله اوردی سحر دن دم
کیفیت محنت و ملالان	لیلنک ایشندی وصف حالن
اوش یازیلو منده در دعاسی	دیدی بیلورم نه در دواسی
خلوتگه قربه قیلدیلر خاص	باغلندی آنک سوزینه اخلاص
مقصودنی ایتدی بخت حاصل	چون لیلیه زید اولدی واصل
ال اوردی روان چیقاردی نامه	بردم اوتوروب کلوب قیامه
اول اوپوب آندن ایتدی تسلیم	تعویذ دیدی وقیلدی تعظیم
اول نامه دن آلدی بوی دلدار	چون نامه آلدی لیلی زار
نه نسخه عمرو وزید در بو	بیلدیکه بر اوزگه قید در بو
گوز مردمنه یتوردی فی الحال	اول فیضی بیلوب اوزینه اقبال
جان کسوتن ایتدی پاره پاره	چون نامه یه قیلدی بر نظاره
لعل آله خزانه جگر دن	کیم در آله بحر چشم تر دن
افزون ایده قدر و اعتبارن	اول نامه نک ایلیمه نشارن
مکتوبی او قودی بیلدی مضمون	چون در جدن آلدی در مکنون

فهم ایتدی معالی و عبارت
جانینه قیلوب عتاب تأثیر
بیلدی نیهدر اول اشارت
اول نامه جوان ایتدی تحریر

﴿ بولیلی نك مجنونه پیغامی جوا بیدر وعذر و عتابیدر ﴾

بو طریزه اولدی کلکی جاری	کیم اول نامه نام باری
معمار بناری عهد و پیوند	وهاب عطای مال و فرزند
اظهار وجود ایدن عدمدن	ایجاد حدوث ایدن قدمدن
مشاطه شاهد زمانه	سلطان بلند آستانه
بو نامه که بر فکار دندر	یعنی من بی قرار دندر
بر صاحب عز و اعتباره	یعنی مجنون دل فکاره
ای خاک بلند و خار بستر	کام دل تنک و دیده تر
هر طعنه که ایلسک روادر	سندن خجلم یوزم قرار
بدر بکا چکدیکم خجالت	شرمنده لکمه کی ملامت
چون معترفم که وار گناهم	اوز لطفکی ایله عذر خواهم
بن گوهرم اوز گهر خریدار	بنده دکل اختیار بازار
دوران که بنی مزاده صالیدی	بلن کیم ایدی صاتان کیم آلدی
اولسیدی بنم بر اختیارم	اولماز ایدی سندن اوز که یارم
گر تهمته اولشم گرفتار	اگر اهله بندن اوله بزار
بردر دکل که اوله حکاک	آلدقه تصرفده چالاک
گر ابن سلامه دل فروزم	شمع شب و آفتاب روزم
قانعدر اراقدن آلفه نور	بن آندن و بندن اول اوله دور
دور اولسه گورر فروغ تابم	اولدقه یقین چکر عذابم
فکر اتمه که بن نشاط مندم	بر دام غم ایچره پای بندم
نه زهره سیر کوچه و کوی	نه تاب طپانچه سروروی
کاهی هوس ایلسم فغانه	اول آکا ایسترم بهانه
یا آته و آنا ایلم یاد	یا صحبت همنشین و همزاد
گر رختمی ایتک ایستسم چاک	خیاطنه اولورم غضبناک

کیم عیلولدر بودامن وجیب	جهدايله که ظاهراولمه یه عیب
کاهی طلب ایلم وصالک	بیلیمک دیلیم که نولدی حالک
بر چشمه یکا اولوب روانه	غسل بدن ایلم بهانه
تنها اولورم اوراده عریان	موی سرم ایلم پریشان
آینه ده ایلم نکاهی	حالك کورورم سنک کاهی
یونمده یوق اوزگه طوقدن بار	لعلمه بولنمز اوزگه گفتار
بوینم قولیکی دیلر هـ وادن	لعلم لکی صورر صبادن
جاندن غمک ایچره نا امیدم	شمشیر جفا ابله شهیدم
قائلو کفتمدر آل برده	بن گورده ام که صانمه ارده
کل شمع مزارم ايله آهک	زیب لحدایت غبار راهک
بن بلبل باغ فرقم زار	اما قفس ایچره ام گرفتار
بیلیم بو قفسده نوله حالم	صندردی بلا پريله بالم
بروحشی ايله کر ایتشم خو	مستوجب سرزنش دکل بو
وحشیلر ایش سنکله همدم	همرنک اولوبم سنکله بن هم
ای عاشق مستمند و مهجور	طوتغل من مستمندی معذور
صبرایت نیچه کون اوله که کردون	بوکونلری ایلیمه دکر کون
انجق اوزوکی نزار صانمه	سرکشته روزکار صانمه
بوشعری گر او قوساک دمام	معلومک اولور نیم غم هم

✽ بو مربع غزل لیلی دلندندر ✽

کریبان اولدی رسوالق ایلله چاک دامن هم	بکارسوالغمده دوستلر طعن ایتدی دشمن هم
ره عشق ایچره جان قیلدم گرفتار بلاتن هم	بویتزمی که بر درد آرتور رسین دردیمه سن هم
اگر طوتسم غم ایلدن نهان صبر و قرام یوق	وکر شرح غم پنهام ایتسم غمگسارم یوق
اسیر بند زندانم الیمده اختیارم یوق	بویتزمیکه بر درد آرتور رسین دردیمه سن هم
اولوبدر اشک خونابه لکگون چهره زردم	یا نوبدر آتش هجرانه جان درد پروردم
جفای چرخ کج رفتار التدن وار بیک دردم	بویتزمیکه بر درد آرتور رسین دردیمه سن هم
گهی شوق وصال و گه بلای هجرله زارم	اوزوم هم بیلیمزم دردم ندر بن نیچه بیمارم
غم عشق ایچره بر درمانی یوق درده گرفتارم	بویتزمیکه بر درد آرتور رسین دردیمه سن هم

جداسندن بلا و درد هجرانیله طوئدم خو
 بلا و درده دوشدم روز کارم بویله حالم بو
 طیب عشقه چون اظهار قیلدم درد پنهانی
 از لدن وار بر دردمکه یوقدر هیچ درمانی
 فضولی هر زمان بر طعنه باغرم قیلورسن قان
 بیلورسن دوشمشم بر درده کیم یوقدر ا کادرمان
 قیلور هر دم بکا بیداد درد آرو بلا آرو
 بویتز میکه بر درد آرتور رسین در دیمه سن هم
 من بیمار مطلق اولدی بر صحت امکانی
 بویتز میکه بر درد آرتور رسین در دیمه سن هم
 عجب بیلمز میسنکه عشق دن کچمک دکل آسان
 بویتز میکه بر درد آرتور رسین در دیمه سن هم

﴿ تمامی سخن ﴾

یازلدی چو نامه یه غم دل
 تعویذک ایله خوش اولدی حالم
 هر گون کل و یاز بویله تعویذ
 خطک بکا نسخه صفادر
 بر یازیلو نسخه وار بنده
 گرچه بیلورم آنیکه خطدر
 اعلامنه ویر کال ایضاح
 تقریبه ویردی زیده مکتوب
 مجنونه چونامه اولدی واصل
 مفهوم دن ایتدی کسب مقصود

﴿ بو مجنونی آتاسی صحراده بولدیغیدر ﴾

﴿ ونصیحتله اصلاحندن عاجز اولدیغیدر ﴾

تحریر قیلنده اهل انشا
 کیم غصه دهر مبتلاسی
 قالمشدی ملامت ایچره دونگون
 کیمش ایدی الدن اختیاری
 قیلمزدی ترددنده تقصیر
 برگون آنی ایتدیلر خبردار
 دون لیلی آتاسی اول سیه دل
 سرخیلی یاننده داد ایدردی
 بویله بونشاطه چکدی طغرا
 مجنون شکسته نک آتاسی
 نه گونی گون ایدی نه دونی دون
 گوندز صبری کیجه قراری
 بولمازدی بودرده هیچ تدبیر
 کای پیر شکسته دل افکار
 اول منعم سفله پیر جاهل
 مجنون حزینی یاد ایدردی

کیم بودلو حکمه اولیوب رام	خلقه بزى ایلر اولدی بدنام
پیوسته بزه یتر بلاسی	نوفل غضبندن ایت قیاسی
هریجه که تنده جانی واردر	ناموس سمره زیانی واردر
چون محض شر اولدی ذات افیی	واجب گورینور مدام دفعی
ناموس بزم دکل سنکدر	دفع ایلیه گورکه دشمنکدر
چونکم ضررنده گوردیلر نفع	عزم ایلدیلرکه ایده لر دفع
یادک دکل ایله اوغلوکی یاد	قیل چاره که دشمن اولیه شاد
اول پیر دوشوب بیک اضطرابه	ناچار اوزین و یروب عذابه
سحرالره دوتدی سیل تک رو	جهدیلر یوکوردی کزدی هر سو
منزل منزل سرشگی قانن	رهبر قیلوب استدی نشانن
چون کیجه یه گوندز اولدی تغیر	اولدی کیجه ظلمتی جهانگیر
رفع اولدی علامه منازل	اول پیره تردد اولدی مشکل
سرگشته گزرکن ایلیوب آه	برشعله آکا کورندی ناکاه
اول پیرک اولوب دلیل راهی	روز ایتدی آکا شب سیاهی
صاندی اودی یاندرین عربدر	خیل وحشم اول اوده سبیدر
بروانه کبی یوز اوردی ناره	چون یتدی وایلدی نظاره
گوردیکه بوشعله بر نفسدر	نه شعله جرم خارو خس در
مجنونکدر بو آه سرکش	چکمش اورمش جهانه آتش
قطع نظر ایلش جهانندن	چکمش سروچشم وجسم و جانندن
نه ملک نه مال جست وجوسی	نه آتیه نه آنه آرزوسی
کیتمش پیله برک اعتباری	اول قلمش و مرک انتظاری
اول پیر چوگوردی اوغلی حالن	دوکدی رخ زرده اشک آلن
یاننده اوتوردی زار غمناک	ال اوردیکه چهره سین ایده پاک
اول شیفته آجدی چشم پر نم	کیمنن دیدی ای بنمله همدم
گر ایلچی ایسک یتور پیامک	ویر مژده سن اول مه تمامک
وریولجی ایسک اوتورمه غافل	عزم ایله کوزت براوز که منزل
اول پیر تضرع ایتدی آغاز	کای نقد حیاته کیسه پرداز

بن درجم و سن در شب افروز
 ای حاصل مزرع وجودم
 ای جوهر جانمك هواسی
 دیردم اوله سن بنم پناهیم
 بندن بوسریر اولنده خالی
 خلق ایده سنی گورنده یادم
 گر طفللغکده مست و بی باک
 اولدکه ره عشق ایچره مشهور
 هر وقته در بر امر غالب
 نورسلره عشق برهنردر
 حالا که مقام عقل بولدک
 سندن نه روا بوماجرالر
 گر غافل ایدک اول ایمدی عاقل
 وحشیلر ایله نه در بو برلک
 وحشی ایله وحش طیرله طیر
 رحم ایت من زار نامراده
 کافوروش اولدی مشک نام
 اولمق الفم قرینه دال
 دوران ستمیله جانه یتدم
 کل طابشورهیم سکا مقام
 نه سود همیشه مستلکدن
 ای مست کمال حد تکدن
 اول لحظه که هوشیار اولورسن
 ای بتکده لر صنم پرستی
 مذمومدر ایتدیکک بو حالت
 بر دلبره ویر گوکل که دائم
 گر اولسه یولنده بوجهان خاک
 یعنی آتا کم من سیه روز
 وی عمر خسارتنده سودم
 وی دیده بختمک ضیاسی
 فخرم شرفم امید کاهم
 سن اوله سن ایل و ملکه والی
 باقی سنک ایله اوله آدم
 صحرایه دوشوب یقک قیلوب چاک
 معذور ایدک اول زمانده معذور
 هر عهده در برایش مناسب
 سر حد کاله راهبردر
 تحصیل کاله قابل اولدک
 سرمایه عیب اولان صدالر
 صحرا ره دوشمه کز مه غافل
 انسانله خوش دکل دیلک
 هم جنس ایله خوشدر ایلک سیر
 قویمه بو مشقت و بلاده
 بو صبحده سنسین آفتابم
 میلیم سکا اولغینه در دال
 بن اوز که دیار عزمن ایتدم
 ضبط ایله بساط احترام
 بی فائده بت پرستلکدن
 یوقدر خبرک قباحتلکدن
 البته که شرمسار اولورسن
 چون رفع اوله بو حجاب مستی
 البته سکا یتیر خجالت
 بنیاد ثباتی اوله قائم
 دامانی اوله غباردن پاک

سن صیدی اولان خجسته شهباز
که نوفله در مطیع فرمان
سن بویله بلالره گرفتار
شرم ایله بو عشق بازلقدن
یوقدر چو بقاسی روزکارن
وصل ایتمه آنکه کیم بیلورسن
ترك ایله بوهرزه هرزه سیری
کیم نفسه معاد و مرجع اولدر
حق صانع و دهر کارگهدر
هر کیمسه کرک کان محله
هر کیم بر عمل قیلورسه بنیاد
ای کارگه جهان داخل
وقت اولدی ویرم قنایه تحم
کل یانمه ایله فکر حالم
چون آنی یغنجه چکشم رنج
عشقک بیلورم که بویله قالماز
بختک او یاننده بو یخودن
قورقم بوکه اوزگه اوله حالم
بیکسلك اولوب سکا مقرر
عاقل کشی دورین کرکدر
چون پندی دوکتدی اول خردمند
دولتو سوزینه اولدی مائل
قطع ایده سلاسل جنونی
ترك ایلیه آرزوی یاری
کای واری اولن بنم جهانده
جانه طمع ایتمه کیم بنمدر
بندن کج و جان وتندن آیرل

هر لحظه قیلور بر الله پرواز
که ابن سلامه مونس جان
اول اویله چراغ بزم اغیار
بی فائده جان گذارلقدن
فرض ایله که اولدی یار یارک
برکون اولور آندن آریلورسن
یاد ایله اللهی آکه غیری
قطع ایت آکاسوز که مقطع اولدر
بونده عمل ایتمامک گنهدر
بو کارگه ایچره بر عملده
مزدینی ویرر عملجه استاد
سن هم عمل ایله اوله غافل
قدریله چکم بقایه رخم
بیکانه ویرمه ملک و مالم
قیمه که نصیب غیر اوله کنج
دائم سنی غم بو حاله صالماز
حرصک یوریلنده جست وجودن
دنیا ده نه بن قالم نه مالم
بیکس اوله سن مدام بی زر
دنیا ده امید بر دیرکدر
مجنونه تفاوت ایتدی اول پند
بر فکر ایتدی که اول عاقل
سوداسنک اولیه زبونی
فرماننه چکدی اول نکاری
نک وار سنک بو جسم و جانده
ترك ایله تی که مسکنمدر
قوی وارلغک براوزگه سن بل

کابن گبی قانی جوشه کلدی	بلبل صفتی خروشه کلدی
کای عین صلاح اولن امانی	وعظی بکا عافیت نشانی
بن هم بوکا قائلیم که پندک	مضمون کلام سودمندک
نسبت بکا خیردر شر دکلدی	کر اولسه اشتهکی میسر
گر چه سوزیکا قولاغ طوتدم	نه سود اشتهدم واونتدم
سن دیمه که طوت خبر سوزمدن	کیم یوق خبرم بنم اوزمدن
عشق اولدی درونم و برونم	گیتدی یله صبرم وسکونم
بن عقله توجه ایلم چوق	سودا یولیمی طوتار که یوق یوق
بن قاندن و ترک عشق قاندن	عشق ازلی چیقارمی جاندن
طعنک ستمیله جانہ یتدم	ترک ایله بنی چو ترک ایتدم
لطفیله زمان زمان و یروب پند	اصلاحه اوله آرزومند
آرتار الم بو ماجرادن	آتش کبی جنبش هوادن
بر شیشه که اولدی پاره پاره	پیوندنه وارمی هیچ چاره
تکلیفی قیلیمه خانمانه	کور سرعت گردش زمانه
چون سن هم آتی قویوب کیدرسن	آنده بنی ایلیوب نیدرسن
آنجق بکا عرض ملک و مال ایت	اوغلوکی اوزک کبی خیال ایت
فرض ایله که ماله اولدی والی	کیتدی یننه غیره قودی مالی
اول کشور عشق پادشاهی	اول اوج بلا و درد ماهی
تقریر قیلوردی ایلیوب آه	باباسنه شرح غم که ناکاه
لرزان اولوبن تن حزینی	فان طولدی قولندن آستینی
اول ویردی آتاسنه اتحیر	مجنون دیدی ایله تفکر
فصد قیلدی اول بت پری زاد	نیش اوردی آنک قولینه فصاد
اول زخم اثری کوردندی بنده	بز بر روحز ایکی بدنده
بزده ایکیملک نشانی یوقدر	بر برینک اوزگه جانی یوقدر
صانمه که اول اولدر و بنم بن	بر جانله زنده در ایکی تن
خرم اولورم او اولسه خرم	غم یتنه آکا بکا یتر غم
اول پیر چو واقف اولدی حاله	انصاف کتوردی اول کاله

بیلدی که دکل بونقش باطل   اولمز حیل ایله عشق زائل
من بعد نصیحت ایتمز اولدی   طعن ایله فضیحت ایتمز اولدی
ترك ایتمدی طریقه نزاعن   نومید اولوب ایلمدی وداعن

﴿ بوجنون آتاسنك ترك نزاع ﴾

﴿ وناچار حسرتله وداع قیلدیغیدر ﴾

کای رشته کوه مرادم   آینه عشق اعتقادم
بر لحظه بکا ترجم ایله   گفتارم ایشیت تمکلم ایله
پروای من شکسته حال ایت   عزم سفر ایلم حلال ایت
ناخوش سکا بنیدن احوال   بن کیتملو اولدم ایلمدی خوش قال
زنهار شکایت ایتمه بنیدن   انجکلو حکایت ایتمه بنیدن
در لکده چو سندن المدم کام   توسنلگه دوشدک اولمدک رام
بودر کر مکنن التماسم   کیم دوته سن اولدو کده یاسم
هر لحظه ایدوب فغان و رازی   طپراغمه ایده سن گذاری
تکلیف نشاط و عیش قیلمن   کیم سن دیه سن بورس می بیلمن
فریاد و فغاندر اصل ماتم   سن خود بوروشده سن مسلم
اوز عادتک ایله ناله ایله   اجرینی بکا حواله ایله
بودر غرضمکه دوست و دشمن   کورسون سنی ایلینده شیون
بیکس لگم اولیه بکا عار   معلوم ایده لرکه وارشم وار
چون قیلدی وصیت اول پریشان   دوندی ایوه کلدی زار و گریان
دردو الم ایتمدی آتی رنجور   قالمادی حیاتی شمعنه نور
دردینه بولتمز اولدی درمان   مجنون دیدی ویردی عاقبت جان
دنیا به امید طوتمق اولماز   هرگز اولومی اونوتمق اولماز
خوش خانه عیشدر بو عالم   درد آکه دکل اساسی محکم

﴿ تمامی سخن ﴾

ساقی می لاله فام یوقی   ویرمن بوخاره جام یوقی
اولدردی بنی غم نهانی   هیچ یوقی شراب ارغوانی
غم دفعنه دورمه ایله تدبیر   الدن کلنی کل ایتمه تقصیر
دنیا که نکار دلربادر   زینهار اینانمه بی وفادر

سن گرچه اولوبسن آکامفتون	اولدر طلبکده سندن افزون
سنسین آکا جهلله طلبکار	اولدر سکا علمله هوادار
هر نیجه که آکا مهمانسن	عیش و طریبله کامرانسن
آندن سفر اختیار ایدنده	قرب حقه یوزطوتوب گیدنده
گوز سرمه سی ایلوب غبارک	تأحشر اولور نکاهداریک
یولکده اوزین ویرر قنایه	صاقلر سنی تاپشورر بقایه
هرکیمکه بونکته دندر آگاه	دوران فلکدن ایتمز آکراه
هم دیرلکده غذایی اولماز	هم موتدن اجتنایی اولماز
برکون آقیدوب سرشک کلگون	نجداوزره اوتورمشیدی مجنون
بیک طغنه برجفاجی صیاد	اول زاره یتشدی قیلدی فریاد
کای عاردن ایل ایچنده عاری	وی ناقص اولان عیار عاری
یوق سنده نشان نام وناموس	افسوس که عارسزسن افسوس
انصاف دکل ستمده اصراف	انصافسز اولدیغکده انصاف
دیرلکده آتاک کی ایتمک شاد	باری قیل آئی اولنده بریاد
جان ویردی محبتکده اول پیر	یاد ایلمدک نه در بو تقصیر
یوقدرمی جبلتکده آزر	الله دن ایلمزمیسن شرم
مجنونه براقدی اول صداسوز	آرتوردی فغانن اول سیه روز
باران کبی طاشه اوردی باشن	می کبی ایاغه دوکدی یاشن
قبرن صوروب ایستدی نشانه	اولدی کوزی یاشی تک روانه
چون کوردی آتاسنک مزارن	شمع ایلدی آکا جسم زارن
نار غمه دردی تاب ویردی	دل آتش ویدیه آب ویردی
لوح ایلدی کوکسنی مزاره	طرنایغیله قیلدی پاره پاره
بغرینه باصوب مزار پاکن	کل پیراغی ایتدی لوح خاکن
افغانله تازه قیلدی ماتم	افغانی ایچنده دیردی هر دم
کای بانی بنیه وجودم	عصیانی زیان رضاسی سودم
ارشادیکی بیلدم غنیمت	یوزوای که فوت اولندی فرصت
یوزحیف که طوتمدم طریقک	بر نیجه کون اولدم رفیقک

فیضك بكا اولمدی میسر	سن خیر دیدك بن ایلدم شر
جوریه سكا جفالر ایتدم	یاكلش واردم خطالر ایتدم
ای دولتم اوله دور بندن	وی شمع کوتورمه نور بندن
اولسم غم عالمه كرفقار	آنجق سن ایدك انیس وغم خوار
همرازم ایدك شکایتمده	دمسازم ایدك حکایتمده
نولدی غمه کتورمدك تاب	قورقوتدی مگر سنی بوگرداب
نولدی سبب ایلدك عزیمت	بندیمی ایدی سكا هزیمت
ای منشأ جوهر حیاتم	خوشنودلغکده در نجاتم
بیلدم ایشمی کنه کارم	کلدم سكا خوار وشر مسارم
دنیاده سنی بن ایلدم زار	عقباده بنی سن ایله خوار
یاقدك بنی آتش جفایه	صالدك غم و محنت و بلایه
سن میل فراغ و راحت ایتدك	برکنج طوتوب فراغت ایتدك
کیم ایلدی حل مشکلاتك	کیم ویردی بوغصه دن نجاتك
شب تاسحر اول اسیر هجران	ماتم طوتوب ایتدی آه وافغان
چون مشگه دو کولدی گردکافور	ظلماته براقدی برتون نور
احیا قلوبن مراسم وجد	طوتدی ره کور خانه نجد

❦ در تمامی سخن ❦

ارباب کاله اول عیاند	کیم حسنله عشق تواماند
حسن آینه جهان نمادر	کیفیت عشق آکا جلادر
حسن اولسه عشق ظاهر اولماز	عشق اولسه حسن باهر اولماز
حسن اولسه عشقندن نه حاصل	معشوق ایدر اهل عشق کامل
اولمزایسه عشق حسن اولور خوار	عشقیله در اهل حسنه بازار
مجنون ایدی جام راحت افزا	لیلی آکا باده مصفی
لیلیدن ایدی کمال مجنون	حسن ایله اولوردی عشق افزون
مجنوندن ایدی جمال لیلی	عشقیدی ایدن جماله میلی
برگون مجنون دلشکسته	صحرا ده گزردی زار وخسته
برصفحه ده کوردی ایکی پیکر	مجنون ایله لیلی براب

اول عاشق مستمند غمناك	حك ايلدى نقش يارنى پاك
صورديلر آكا حقيقت حال	كيم نيته درر بوايكي تمثال
ديدى بزه بر درر حقيقت	برلكده يراشمز ايكي صورت
اولمق كرك اهل دانش آگه	كيم بز ايكيلىك دتاز منز
سائل ديدى بودكيدر عار	كيم يار اوله يوق سن اوله سين وار
سن نيته قالور سن اول اولور حك	بارى آنى قوى سكا قلم چك
ديدى ره عشق ايچنده لايق	معشوقه اوله تقاب عاشق
عشاق تن وحيب جاندر	تن ظاهر وتنده جان نهاندر
معشوقه نه باك اولور سه مستور	عاشق كرك ايل ايچنده مشهور
كيم عالمه عاشق آقيدن ياش	معشوق كيم اولديغن قيلور فاش

﴿بو مجنونك شمه كيفيت حاليدر﴾

﴿وبعض صفات كاليدر﴾

مجنون ايدى ملك درد شاهى	خيل ددو دام آنك سپاهى
آهونك آلوردى مشكى باجن	روباه سمورينك خراجن
برسرور ايدى كريم وعادل	جمله ددو دامه عدلى شامل
خون چكردن اول وفادار	خونخوارلرى قيلوردى خونخوار
خوناب جگر توكوب دمام	قيلمزدى سباع رزقى كم
دورنده درنده لر اولوب رام	طوتمشىدى برى بريله آرام
گرك اولمشيدى پلنكه همراز	اولمشدى گوزن گرگه دمساز
شير اولمشيدى انيس نخجير	نخجير امردى شيردن شير
ياننده طوتاردى مورخانه	گوز ياشندن يغاردى دانه
كاهى اولوب اشك سيلى قائم	سيلايه گيدردى بيك بهام
گه اوديني تنده تاب ايدردى	بيك جانورى كباب ايدردى
بيل اولمشيدى النده طرناغ	يردن صاورردى باشه طپراق
موينده غبار اولوب فراهم	اشكيله چكوب زمان زمانم
آهى ايله سبزه زار اولوردى	كلزار جنون بهار اولوردى

اقردی کوزندن اولقدر صو	گر طوتسه ایدی گوزنله خو
هم برک ویرردی شاخی هم بر	کاول صودن اولوردی تازیه وتر
خورسند اولوبن دیردی اولزار	هر لحظه آلوب الینه برمار
سر رشته آرزویی طوتدی	کاول سنبل مشکبویی طوتدی
ارسلان صفی اوزاتدی طرناغ	قیلان کی جانہ اوردی بیک داغ
قیلانلرک اولدی مقتداسی	ارسلانلرک اولدی پیشواسی

﴿بوجنونک صدقله مناجات ایتدیگدر﴾

﴿وناوک دعاسی هدف اجابته ایتدیگدر﴾

زلف شبی ایتدی برقع روز	بر کیجه که ظلمت ضیا سوز
گوستردی یرینه بیک در ناب	بر لعل یودوب سپهر نایاب
بیک مهچه رایت ایتدی اظهار	برسنجانی ایلوب نکونسار
خشخاشلرنده طوتدی تریاک	قطره قطره حکیم افلاک
قفتانسه دیکدی در مکنون	دانه دانه عروس کردون
قیلیدی اوزرینه مجره دن راه	کردابه دوشوب سفینه ماه
آرتوردی بوصفحه یه سواد	صاچلیدی عطار دک مداری
گیسوسی انچنده کیزلیدی رو	زهره داغیدوب سیاه گیسو
کوز آچلیدی طریق انتظاره	خورشید نهان اولوب ستاره
فتح اولدی آکا ولایت شام	دپرندی سر سناد بهرام
خورشید غمنده باتدی یاسه	بر جیس کوروب سیه لباسه
باقدی آکعکس صالیدی کیوان	آینه اولوب سپهر گردان
تادوکیه دون بساطی پرکار	گردونه ثوابت اولدی مسمار
آهو بره چیقدی سبزه زار	گوکده حمل اولدی آشکار
طولدردی جهانہ عنبر تر	کاو فلک اولدی کاو عنبر
کردون بدنی ملمع اولدی	جوزا کمری مرصع اولدی
خاصیتی ویردی ظلمته نفع	خرچنک قیلوب سحر یلین دفع
پر دود مثال شمع بی نور	اولدی اسد آفتابدن دور

مشك اوسته دو كدى غبر ناب	كيسوسنه ويردى سنبله تاب
صراف زمينه چكدى لؤلؤ	ميزانى ايدوب فلك ترازو
ديو شبه قىلدى قىدى محكم	عقرب براقوب كمنند برخم
آتلى خذتك نجم ثاقب	قوسىنى قوروب سپهر لاعب
گوك صفحه سن ايلدى سيهرو	بز غاله آسمان دوگوب مو
بيك قطره صاچلدى آسمانه	دلوى دلوب آفت زمانه
برق شفق اولدى آسمان سوز	حوت ايلدى حبس يونس روز
جبهه دخى جبهه سن ضيا سن	عرض ايلدى اخبشه عباسن
هنعهده مكلل ايتدى افسر	هقعه ويردى جماله زيور
نور ايتديلر آسمانه تحويل	شرطين وبطين سماك واكليل
صرف ايله صرفه ايله دايم	تا صادر و وارده نعايم
لعلن دبران درن ثريا	تزئين ايجون ايتديلر مهيا
ترتيب مقدم و مؤخر	ويردى روش سپهر و اختر
قالمشدى سپهر ايشنده حيران	مجنون متحيرو پريشان
پر يوزينه طولدورردى اختر	گردونه آچاردى دیده تر
بيك آرزوى محال ايدردى	هر اختره عرض حال ايدردى
شرح ايتدى عطارد غم دل	اول اولوب آسمانه مائل
مستوفى عقل و مشرف راى	كاي اهل حساب كار فرماي
فهرست رموز آسمانى	اي ناسخ نسخه معانى
رسام مناصب و مراتب	قسام مقاصد و مطالب
سندن اوزگه دبير يوقدر	درد ملك حسابى چوقدر
سلطانمه عرض ايت كرم قيل	برنامه يه دردمى رقم قيل
تعويذ جنونم اوله نامه ك	شايد اثر ايده فيض خامه ك
بر اوزگه ترنم ايتدى آغاز	گورديكه عطارد راز آكلز
مريخه نيازنى ايتدى اظهار	يوزدوند يروب آندن اغليوب زار
شمشير كه عالم اهل طاعت	كاي والى مسند شجاعت
ارباب سلاحه تاج سر سن	سن صاحب نصرت و ظفر سن

من بیکس وخصمدر ستمکار	من عاجزم وقویدر اغیار
بیکس لردن بلای رد قیل	عاجزله لطف ایدوب مدد قیل
تا دوسته هم نشین اولم بن	چک تیغی ایلہ دفع دشمن
نه تیر یتر آکا نه بهرام	چون گوردی بلند یرده در کام
طوتدی ره بارگاه توحید	تیغیله قلمزن اولدی نومید
معبودنه عرضه قیلدی رازن	درکاهه طوتوب رخ نیازن
بهرام غلام وتیر چاکر	کای تیغه معین وکلکه رهبر
صاحب رقم برات روزی	ای فرق امل کلاهد وزی
درد دلی یتور دوايه	رحم ایت من زار بی نوايه
کیم جانه جمالی اوردی آتش	لیلینی سن ایلدک پری وش
اول ایتدی بنی شکسته غم	سن قیلدک آنی بلای عالم
صالیدی بکا آتش جهان سوز	ویردک آکا حسن عالم افروز
من قاندن ولیلی جفاکار	دردیله بنی سن ایلدک زار
برکورمک ایلہ قرارم آلدی	لیلکی که بنی بلایه صالیدی
کیم دوندیره آلدوغی قراری	یوقدر روشننده اختیاری
سندن بولنور بوزخه مرهم	یچاره در اوز ایشنده اول هم
کس غیری کشیدن احتیاجم	هم سن کر مکدن ایت علاجم
کیمدر بکاسندن اوز که غم خوار	ای درده قیلن بنی کرفتار
تشخیص مرضده اولدی لر لال	چوق چوق حکمایه سویلدم حال
دانای جمیع درد سن سن	بیلدمکه حکیم فرد سن سن
حاکم سنسن رضا سنکدر	کر درد وگر دواسنکدر
گوندن گونه قیل زیاده شوقم	یعنی که کتور کماله ذوقم
ویر طبعمه حسنک کالان	صال چشممه لعلنک خیالن
لطف ایت ایکی صورتی برایله	دائم آنی بنده ظاهر ایلہ
دردن بکا روزی اول قدر قیل	قدرم غمی ایچره معتبر قیل
کیمسه بکا اولیه برابر	کیم کیمسه یه اول اولوب میسر
خونبار گوزومده اولسون نور	کورمک رخن اولماز اولسه مقدور

ذوق المی اولورسه نایاب مجروح تهنه اولسون تاب

﴿ تمامی مناجات ﴾

یارب کمال مرتبه مصطفی حق	صدق وصفای سلسله انبیا حق
سندن یتر ولیره تأیید اقتدار	سن مقتدای عالم ایدن رهنا حق
دوشمز حریم قریکه بیکانه لر یولی	اول بارکاهه محرم اولان آشنا حق
قهر کده کی سیاست و آسیب خوی چون	لطف کده کی لطافت فیض و رجا حق
عشاقه یار قیلدینی جور و جفا ایچون	معشوقه عاشق ایتدی کی مهر و وفا حق
لیلیده ظاهر ایلدیکک فیض حسن ایچون	مجنونه ویردیکک غم و درد و بلا حق
فقر و قناعتی لطف ایت فضولی به	آنده اولان سعادت فقر و فنا حق

﴿ تمامی سخن ﴾

ایلردی بو سوزیه مناجات	مختلره ایستیوب مکافات
کا چلدی کل حدیقه روز	گوستردی گونش جمال فیروز
مرغ دم صبح چکدی آواز	زاغ شب تیره قیلدی پرواز
هم صفحه عالم اولدی روشن	هم دانه انجم اولدی خرمن
کون آینه داری اولدی گردون	دو کدی قدیمه در مکنون
صبح آوردی صفا صدقن دم	آچلدی کل نشاط عالم
تأثیر صفای جام خورشید	گوک کلشنن ایتدی بزم جمشید
لاله کی طاغه چیقدی مجنون	نظاره به آچدی چشم پر خون
گوردیگه کلور ندیم کامل	همراز قدیم زید قابل
رخسارنده نشاطدن نور	بهجت گوزینه جمالی منظور
یوق ذره جه غصه و ملالی	مجنونه عجب گورندی حالی
صوردیکه ندندر انبساطک	عادتجه گورنمین نشاطک
مقصودیکه دسترسمی بولدک	دلدارکه هم نفسمی اولدک
نه قدرله سر بلند اولوبسن	نولدیکه نشاطمند اولوبسن
زید آچدی در خزانه راز	کای طرفه های اوج اعزاز
دون طوف دیار یار قیلدم	اول سرویکا کذار قیلدم
تعویذ و سیله سیله بر دم	اولدم حرم و صاله محرم
گوردم مه عارضی ضیاسز	آینه طلعتی جلاسر

نه لعل لبندہ قطرہ آب
 لعل ترہ اشکی گوہر انگیز
 کوردی بنی ابتد نالہ وزار
 دوشدی اولہ تجدہ رھگذار
 مجنونی کوردک ایسہ باللہ
 نیجہ کچر اولہ ماہ وسالی
 باللہ گذر ایتسک اول یکایہ
 بندن آکاشرح ضعف حال ایت
 سویلہ نیجہ سن هجوم غمدن
 ماتم زدہ اولدیغک ایشتم
 اول سروکہ چیقدی بوچندن
 انجق براولیدیکم چکوب غم
 چوق کوردی بزہ سپرغدار
 بر ظلمدرر بو آشکارہ
 بو دردکہ آزدکل اوکشد
 بن طوتکہ مقید حصارم
 گر شمعہ آجلسہ شرح رازم
 کرسایہ مہ سویلسم غم دل
 نہ یازمغہ نامہ اختیارم
 غنیچہ کجیم من پریشان
 سنکیم شہ کشور رضاسن
 یوق حکمی سکا چوخامہ غیرک
 آیانہ ایچون قیلورسن اہمال
 اوز نظم لطیف دلکشکدن
 لطیفہ قیلوب ہمیشہ تحریر
 سندن دکل بوایشده راضی
 نظم ایلیوبن بیان حالک

نہ ماہ رخندہ ذرہ تاب
 برک کلہ ترکسی گھر ریز
 راز آجدی بکا کہ ای وفادار
 کوردک اولہ حالن اول نکارک
 ایلہ من زاری آندن آکاه
 کیم اولہ رفیقی نولہ حالی
 رحم ایت من زار مبتلایہ
 حالین من خستہ دن سوال ایت
 طغیان مشقت و ستمدن
 قیلدم یقہ چاک وشون ایتدم
 بندن گیتدی دکل کہ سندن
 ایستردی بنی سنکله ہمدن
 یوز بیک اغیار ایچندہ بریار
 الدن نہ کلور بوکا نہ چارہ
 ہم صبرایدم لم کہ صبرخوشدر
 محبوس حجاب ننگ و عارم
 سایمدن اولور بیک احترازم
 شمعک حسدی کلور مقابل
 نہ ایتمکہ عرض وازدارم
 آغزیم طاتلو ایچم طولوقان
 ہرکیمہ دیلریسک آشناسن
 اوز باشکدر ہمیشہ سیرک
 حال دلاک ایلزسن ارسال
 مضمون عبارت خوشکدن
 گوندردم دیکک دکل تقصیر
 حالا کرم ایت خلاف ماضی
 شرح رخ زرد واشک آلاک

ارسال ایده گور من حزینه	اول جوهره جان ایدم خزینه
لفظی اولو بن همیشه ذکرم	بوکار که ایچره بکر فکرم
طرز غم ایدنده جانہ تصویر	اول نقشیدن ایله چاشنیگیر
هم حال دلن قیلوردی اظهار	هم بو غزلی قیلوردی تکرار

﴿ غزل ﴾

نیچون اول شمع کافور اوزره کلگون مشکبار ایتمز
 یازوب بر رقعه بیک لطفه بزی امید وار ایتمز
 بنله دوست لطفن آزایدوب چوق طعن ایدر دشمن
 نیچون لطف ایلوب دشمنلری بر شرمسار ایتمز
 کل ای گوز یار خطن نامهده کورمک هوس قیلمه
 که خط نامه دفع درد هجر خط یار ایتمز
 گبو تردن او مردم نامه سن گور ضعف طالع کیم
 گوروب آهم اودن بندن یکا اول هم گذار ایتمز
 فضولی نامه دلدار بر تعویذدر کویا
 کیم آنسز خسته دللر خاطری بر دم قرار ایتمز

﴿ تمامی سخن ﴾

مجنون که ایشندی اول پیامی	بخت متمد اولدی رامی
اقبالنه اعتقادی اولدی	دلدارنه اعتمادی اولدی
خوناب سرشگدن چکوب نم	کلزار ضمیری اولدی خرم
هم گولدی یوزی چراغلر تک	هم گوکی آجلدی داغلر تک
زیده دیدی ای رفیق صادق	بن وحشیه همدم موافق
چون مژده مرحمت یتوردک	یارم خبرن بکا کتوردک
بندن هم اکا یتور ثنار	عرض ایله درود ایله دعالم
خاک درنه یتور نیازم	درکاهنه عرض ایله رازم
کای جانمه شهد اولان دوداغی	گوکلم فرحی گوزوم چراغی
لله الحمد یار ایمش سن	بن ایستدیکمجه وار ایمش سن
عهدکده وفا بولندی آخر	شهدکده شفا بولندی آخر

بیلد مکه بنی سورسن ای ماه
 لطفک خبری قرارم آلدی
 لطفک ایشیدوب بولور جکر تاب
 آه ارقیلوب اوز که رسم بنیاد
 تلخ اوله سوزک مثال باده
 خوبان ایشی جورله جفادر
 قربان سکا اوز که نازنینلر
 کیمسه چو سکا وفاده یتمز
 معشوقه ایکن اولوب وفادار
 عاشق دیر ایمش بکا خلایق
 بن ناقصم ای حریف قابل
 تحسین که یکانه زمانسن
 هر شوخده گراویدی بو طور
 کر غیره بو حال اولیدی مقدور
 یاد غمک ایله اولشم شاد
 ها بویله بن حزینی شاد ایت
 ای سرو سمنبر کل اندام
 ای خسرو کشور ملاحه
 چون بنده به رحمت ایلر اولدک
 من بعد طریق مهر طوتغل
 قویمه چیقہ حسرتیله جانم
 میل من زار بیقرار ایت
 همدردم ایسن بنمله یار اول
 سن اوله مقیم مسند ناز
 سن محفل عیش کامکاری
 عشق ایچره کوزوم روا میدربو
 کر طوغری ایسه وفاده لافک
 احسنت احسنت باریک الله
 شیرین سوزک اختیارم آلدی
 شیرین سوزیکه گتورمزم تاب
 ناگه طوته سن طریق بیداد
 لطف اولیه قهر اوله اراده
 سندن کورینن بکا وفادر
 ادراککه یوز بیک آفرینلر
 جانن سکا کیمسه ویرسه یتمز
 عاشق لنگی هم ایتدک اظهار
 کورم بوکا هم اوزومی لایق
 سن سن ره عشق ایچنده کامل
 جان ویرمک اولور سکا که جانسن
 سن اولمز ایدک یکانه دور
 سن اولماز ایدک جهانده مشهور
 سن شاد اوله سن همیشه بن یاد
 که کاه ترجم ایله یاد ایت
 تاراج متاع صبر و آرام
 مهتاب شب ونشاط راحت
 اظهار محبت ایلر اولدک
 اولکی طریقی اونوتغل
 حددن اوتنه ناله و فغانم
 کاهی بو یکایه برگذار ایت
 همدردلکک یوغیسه وار اول
 بن بویله بلا و دردم دمساز
 بن کوشه درد دلفکاری
 راه وروش وفامیدر بو
 بندن نه ایچوندر انحرافک

کل رفع ایدم غم فراق	یاندیرم اوده اشتیاق
اولسون دون وکون بنمله سیرک	چون بن سنککم سن اولمه غیرک
ور ابن سلام مانع اولسه	سدره وصل واقع اولسه
بیلدر قله بن سیاه بختن	بر آهله تارو مار تختن
چون رازدن تو کتدی اول یار	زید ایلدی کوی عزم دلدار
پروانه سوزین دیوب چراغه	بلبل خبرین یتوردی باغه

﴿ بو ابن سلامک کیفیت وفاتیدر ﴾

﴿ ولیلی نک اول بلادن نجاتیدر ﴾

ساقی فلکک گور انقلابن	کوستر قدح ایچره می حبابن
می آینه جهان نمادر	خاکی زر ایدن بو کیمیادر
بوفانده بس دکلی آندن	کیم فارغ ایدر غم جهانندن
بر خواب و خیال ایش بو عالم	بو خوابه و خیاله اولمه خرم
احوال زمانه منقلبدر	آندن خرد اهلی مجتنبدر
غم ماتمن ایلینده بنیاد	معمار بو نوع چکدی فریاد
کیم ابن سلامی ایتدی گردون	آماج خدنک آه مجنون
اول سدی گوتورمکه آرادن	اشک اولدی روان ایکی یکادن
اول نورس ناتوان دمام	شوقیه چکردی محنت و غم
حسرت المی یمان المدر	غم بدرقه ره عدمدر
دردو غم حسرت نهانی	سرو قدین ایتدی خیزرانی
یوز اوردی بوزلغه طلسمی	بر غایتیه ایتدی ضعف جسمی
کیم بیکری نقش بستر اولدی	رغنا قدی بستر ایستر اولدی
گون گوندن اولوب خراب خالی	قالمدی صغالمق احتمالی
دردینه دوا بولتمز اولدی	رنجینه شفا بولتمز اولدی
اندیشه عمری اولدی باطل	جان و یردی و حقه اولدی واصل
کیمدرکه کلوب جهانه کیتمز	کیم کامل اولور زواله یتمز
بودر ره رسمی روزکارک	کیم اوله خزانیه هر بهارک
لیلی بی گتورمکه فغانه	اول واقعه اولدی بر بهانه
ماتم طوتوب ایتدی اول گرفتار	طرنایله یوزینی افکار

چاك ايتدى فراغتيله جامه	فاش ايتدى فغانى خاص وعامه
ياندردى اون قوپاردى تختن	تاراج قسايه ويردى رختن
گيسوى مغنبر ايتدى برباد	افلاكه يتوردى آه و فریاد
گردون گي رحتي نیله اوردى	آتش کي باشه کول صاوردى
ديرلر بو ایدی عربده عادت	کیم ارا گراولسه قالسه عورت
بریل ایکی ییل طوتردی ماتم	فریاد و فغان ایدوب دمام
خوش کلدی بوعادت اول نکاره	فریاد و فغانه بولدی چاره
ماتم کده ایلدی مقامن	ماتمه کچوردی صبح وشامن
بر نیچه گون آنده آغلیوب زار	هم آتا اوینه دوندی ناچار
اما دون و گون فغان ایدردی	خوناب جگر روان ایدردی
فریاد کلنده کاه و بیگاه	اوز گوکلنده یردی اول ماه
کیم ابن سلامه رحمت حق	عشقم روشینه ویردی رونق
رفع ایلدی پرده مدارا	پنهان غم ایتدی آشکارا
اول واقعه دن اولوب خبردار	طوتدی ره دشت زید غمخوار
گوردیکه شکسته حال مجنون	طور مش ددودام ایچنده محزون
چون ویردی سلام قیلدی اعلام	کیم ابن سلامه نتدی ایام
ویردی بوقضیه دن بشارت	کیم قیلدی معارضك خسارت
دهر ابن سلامی قیلدی پامال	لیلی اوز اوینه دوندی خوش حال
مجنون چکوب آه قیلدی ناله	افغان ایدوب آغلادی بو حاله
حیرتله دوشدی زید غافل	بو حالت آکا گورندی مشکل
کیم فوت رقیب ایشته عاشق	گولمك كرك آغلامق نه لایق
تحقیق بیان حال قیلدی	اول واقعه دن سؤال قیلدی
مجنون دیدی ای وفالو یارم	یوقدرمی بو یولده ننگ و عارم
جانانه یه جان ویرن يتوبدر	جان ویرمیان آراده ایتوبدر
اول دوستم ایدی دکلدی دشمن	هم اول آکا عاشق ایدی هم بن
اول جاتی ویردی واصل اولدی	اوز مرتبه سنده کامل اولدی
نقصم بنم ایرمدی کماله	عیب ایلمه آغلسم بو حاله

غزل

عاشق اولدر کیم قیلور جان فدا جانانه
جانی جانانه ویرمکدر کمالی عاشقک
وصل ایامی و یروب جانانه جان راحت بولن
عشق رستم عاشق او کرمک کرک پروانه دن
قانی اول عشق ایچره کیم بکزر قناسی عاشقک
عشق دردینک دواسی قابل درمان دکل
هیچکیم جانان ایچون جان ویرمکه لاف ایتسون
بولیلینک ابن سلامدن صکره ماجرا سیدر

وزاویه محتده واقع اولان بلا سیدر

چون آنا اوینه کلدی لیلی
دوتمشدی طریق اهل ماتم
هرقاندی بیلوردی وار برزار
جمع ایدوب اولوردی انجمن ساز
کر ابن سلام ایدی بهانه
آغزنده ایدی براوزگه ذکر
اظهار قیلوردی اوزگه آدن
بورنکله دائم اول پری زاد
سوز دلنه کتور میوب تاب
آنحیق آکا قالدی شمع همدم
یعنی نه روا شب سیاهم
تنها قالوب ایتدی ناله وزار
کای درد وغم زمانه بالله
تنهالقله بن ایلرم خو
گوردی غم ودرده یوق نهایت
کای بخت سیاهمک نظیری
اول یوق ایدی سنک قرارک

افغانه اولوب همیشه میلی
تجدید عزا قیلوب دمام
اندوه ومصیته کرفتار
ایلردی سرود ناله آغاز
مجنون ایدی باعث اول فغانه
کوکلنده ایدی براوزگه فکری
پنهانی ایدردی اوزگه یادن
ایلردی فراغتیه فریاد
برکیجه طاغلدی یارو اصحاب
سوندردی بر آهله آتی هم
محتاج اوله شمع برق آهم
درد و غم قیلدی عجزن اظهار
اولماک بوکیجه بنمله همراه
سز اوزگه مصاحبه طوتک رو
قیلدی شب تیره دن شکایت
آشفته قیلن من آسیری
سیریه کچردی روزکارک

ترك روش اختيار ايدوبسن	حالانه ايچون قرار ايدوبسن
ياظلمت ايچنده يول ايتوردك	سر منزله مي اوزك ايتوردك
كيمدر اوله نيشه در بوياسك	ماتم زده سن سيه لباسك
سيلاب بلا باشمدن آشدی	دردو الم دگیزی طاشدی
طاحونه چرخه دانه اولدم	تير فلكه نشانه اولدم
ن بختی قرا بر اهل ماتم	ماتمكده در بوكیجه عالم
بیلمن كه نولور بكا سر انجام	نه صبر قالوبدرر نه آرام
آزارم ايچون فلکده عقرب	اولمش بوكیجه تمام كوكب
فيض سحری فلك اونوتمش	صبح آینه سینی ژنك طوتمش
دم اورمغه قالماش مجالك	ای صبح سنك نه اولدی حالك
مهرک وار ایسه ترحم ایله	گوكلک خوش ایسه تبسم ایله
آوازه قوش صدای کوسی	فریادمه همدم ایت خروسی
گوستردم صبحدن نشانه	مرغ سحری کتور زبانه
درد دل زارین ایتدی تکرار	چوق آغلادی ایتدی ناله وزار
شب درد دلینه چاره ایتمز	گوردی مددینه صبح یتمز
چکمش بومداره صبح وشامی	یوزطوتدی آکا که فیض عامی
کای واقف حال وعارف راز	رازدل زارین ایتدی آغاز
غمدن کیمه ایلم شکایت	یوقدر غم ودردمه نهایت
من بویله غمه قچن حریفم	غم بیحد ومن بسی ضعیفم
یاطاقتم اولدیغیجه محنت	یاویر بکا محنتمه طاقت
حکمک یولی گورینور خطرناک	گرجامه صبرم ایلم چاک
طاقتیجه دکل غم وملالت	ورگوکله ویرسم استمالت
مجنونله قیلسم آشنالق	ناموسدن ایلم جدالق
فرمانه موافق اولیه حال	قورقم بوکه عصمت اوله پامال
معموره وسلم اوله محروس	قیلسم بوهواده حفظ ناموس
احوالی ایلیه دگر گون	قورقم بوکه دود آه مجنون
آندن حذر ایتمک خطر در	صادق لک آهی معتبر در

اول اویله بو بویله نیلیم وای	بیلمن من عاجزه ندر رای
یارب متحیرم من زار	مختلره اولشم گرفتار
سر منزل امنه راه بیلمن	سندن اوزکه پناه بیلمن
گور باده غفلتیه مدهوش	قیل پرده لطفکی خطاپوش
دیرلرکه ستم رسیده مجنون	اولش من مبتلایه مقتون
بن بی سروپا آکانه لایق	که حسنمه اوله کیسه عاشق
بن ذره خارو خاکسارم	گرد رهو خاک رهگذارم
روحم که بنده در سنگدر	هرانشه که بنده در سنگدر
کنجینه حسنکه امینم	سنسن سبیم که نازنینم
یارب مدد ایت که بو امانت	محفوظ اوله تادم قیامت
تاقربه توجه ایتدیکم چاغ	آلم آچیق اوله یوزم آغ

(مناجات)

یارب کمال بارگه کبریا حق	یعنی فروغ نور رخ مصطفی حق
قیل غرقه بحر عشقه وجودم سفینه سن	فرمان خضره موسی ایدن اقتدا حق
صبح وصاله ایله بدل شام مجرمی	صبحک دمنده کی نفس دلگشا حق
درد و بلا می راه محبتده قلمه کم	راه محبتکده کی درد و بلا حق
اهل ضلالتم بکا گوستر هدایتک	اهدای راه راست قیلان رهنا حق
اندوه و درده گوکلی صاحب تحمل ایت	درده تحمل ایلین اهل رضا حق
اخلاصم ایت دعایه فضولی کبی درست	درکاهده اجابتیه لایق دعا حق

(تمامی سخن)

عجزیه دعا قیلوردی اول ماه	اظهار نیاز ایدوب که ناکاه
چکدی جرس الرحیله آواز	رسم حدی ایتدی ساریان ساز
گوچ اولدی آجلدی بارگه لر	بختی لره مهید چکدی مه لر
بر محمله گوردی لیلی زار	گوه غمن ایتدی نا قهیه بار
افغانی ایدوب جرس سین پست	عشقی می ایتدی نا قهیه مست

﴿ بولیلی نك نا قهیه عرض رازیدر ﴾

﴿ وزبان حال ایله اظهار نیازیدر ﴾

چون ناقده گوردی نشه حال	قیلای آکا هم بیان احوال
کای غالیه موی وغنبرین بوی	کل چهره وخارخار خوشخوی
ای باشی آچیق ایاغی یالن	بولش نیجه کز حرم وصالن
سودازده نیشه در دماغک	گوکسکده نه در بواسکی داغک
کیمدن سکا یتدی ظلم بیداد	هر لحظه ندر فغان و فریاد
عشاق طریقیدر طریقک	گر عاشق ایسن بنم رفیقک
نالان غم عشق یاردنسن	سندخی بزم قطاردنسن
بن کبی یوق الده اختیارک	بر اوزگه النده در مهارک
چوق دوشدی سنکله اتفاقم	رحم ایله بکا گور اشتیاقم
لطف ایله بنای کار خیر ایت	مجنونم اولان دیاره سیر ایت
بو شیفته یی یتور اول آیه	بو درد یی یتشدر اول دوایه
ناکاه گیدردی اولدی بیهوش	مطلق اوزین ایلدی فراموش
بیهوشلغنده دوشدی اول نور	همراهی اولان گروهدن دور
اول نوع ایدی ظلمت شب تار	کیم اولدی ساربان خبردار
چون کلدی اوزینه اول پری وش	اولدی بو قضیه دن مشوش
گوز آجدی اوزینی گوردی ایتش	همراهی براقش آنی کیتش
درداوزره مضاعف اولدی درد یی	دپرتدی عنان رهنوردی
چوق جهده ایلدی تک و پو	چوق یول آرایوب گزردی هر سو
نه راه نه راهبر بولندی	نه قافله دن اثر بولندی
تنها یورر اولدی اول سمنبر	ظلمتده مثال ماه انور
چون سیر فلکده لیلی ماه	شب قافله یی ایتوردی ناکاه
لیلی صفتنده گون چیقوب فرد	جهازه یه چکدی محمل زرد
دوشدی کذر اول سمن عذاره	مجنون حزین اولان دیاره
هریان نکران گزردی اول ماه	بر شخص حزین کورندی ناکاه
صورماغه علامه منازل	اول شخص حزینه اولدی مائل
لطیفله تکلم ایتدی آغاز	کیمسن دیوبن یتوردی آواز
باش قالدیروب اول اسیر محزون	دوندردی جواب آکا که مجنون

لیلی دیدی ای اوزینه مغرور	حاشا دیه اژدها سوزین مور
حاشا دیسه زاع بلبلم بن	بالاف اوره خار کیم کلم بن
مجنون دیدی ای دور یکانه	مجنونه بیلورمیسین نشانه
اول شیفته نك ندر نشانی	گوردکده نندن بیلورسن آتی
لیلا دیدی اول بری لقادر	رخسارله قدی دل ربادر
سن شیفته سن اسیر ماتم	رخساری شکسته قامتی خم
سن خوارسن اول عزیز عالم	سن بی سرو پاسن اول معظم
مجنون ایدراهل عشق اولورخوار	حسن اهلنه در صفا سزا وار
لیلی دیدی ای بهانه برداز	قید دل زارمه فسون ساز
پیکر طوتالم دوکادی غمدن	یاقامتک اولدی خم ستمدن
مجنونی دیدیلر اهل ادراک	اشعاری لطیف ولهجه سی پاک
سندھ قنی اول ادای دلسوز	اشعارو حکایت دل افروز
مجنون دیدی اهل حال اولورلال	بسدن نم اشک شاهد حال
ترتیب عبارت وفصاحت	عشق اهلنه در دلیل راحت
راحتدن اولان بنم کبی دور	گر صامت اوله دکلی معذور
لیلی دیدی چون سکا شکم وار	مجنون ایسن ایله حالک اظهار
لیلی بی سورسک ایله بنیاد	بر شعرو کچن زمانک ایت یاد
﴿بوجنونک لیلی به افسانه کنان﴾	اظهار حال زار ایتدیکیدر ﴿
مجنون حزین ایشندی سوگند	کوردی آتی شعره آرزومند
تفصیل غمینه ویردی اجمال	قیلدی اکا عرض صورت حال
کای سبزّه دردمه ویرن آب	سر رشته تابدن آچن تاب
صورمه نیجه کچدی روزکارک	عشق ایچره نه اولدی حالزارک
دلدار غمینی سویلیم آه	یابند وطن جفای بدخواه
چکدم نیجه گون جفای مکتب	هر روز مشقت ایله تاشب
آخرکه چوق اولدی طعن اغیار	آیرلدی من شکسته دن یار
فاش اولدی چو عالمه فسانم	تدیرمه دوشدی آتام آنم
که دغدغه طیب کوردم	که سخی ایله کعبه به یو کوردم

تدیرمه عاجز اولدی احباب	آچیلمدی هیچ بابدن باب
فیضنده بولمندی توقع	که نوفله ایلدم تضرع
ویردی بن مبتلایه آزار	که ابن سلامه یار اولوب یار
هر وعدکه ویردی طوغروصاندم	که زید پیامنه ایناندم
حالم تبه ایتدی ضعف طالع	امیدله عمرم اولدی ضایع
بر لحظه فلکدن اولدم شاد	القصه وجودم اولدی برباد
بر طرفه عزل هم ایتدی تهریر	کوکینسه قیلوب فراق تأثیر

﴿ غزل ﴾

وصل درمانیله دفع درد هجران ایتدی	آه کیم بردم فلک رأیمجه دوران ایتدی
بیلدی بیک درد دلم بردرده درمان ایتدی	یاردن بیک درد دل چکدم بوهم بردرد کیم
بر کیجه خوان وصالی اوزره مهمان ایتدی	وادی غربتده جان ویردم بنی اول شاه حسن
کاول کلی گیم گوردیکم چاک گریبان ایتدی	دوستلر چاک گریبانم کوروب عیب ایلک
کیم بوملکک فتحنی فغفور و خاقان ایتدی	فقرملکین طوت گراسترسک کال سلطنت
ای فلک هر کیم دم اوردی عشقندن قان ایتدی	تیغ بیدادیله هر دم قاتمی دوکمک ندر
یارلق وقتی وفای عهد و پیمان ایتدی	عهد و پیمان ایتدی یارم کیم سکا یارم ولی
کیمکه بر مدت جنون ملکینی سیران ایتدی	عقل میداتی زندان بلا بیلمز هنوز
بومبارک ایشی هر کیم ایتدی پنهان ایتدی	سر عشقن ایتدی انحق فضولی آشکار

﴿ بولیلینک مجنوندن خبردار اولدیغیدر ﴾

﴿ ومتاع وصلنه تقد جانله خریدار اولدیغیدر ﴾

رخسارنه آقدی اشک سیلی	چون بیلدی کیم اولدیغنی لیلی
وحشیله ایل بنمله یاغی	گریان دیدی ای گوزم چراغی
درد دلمه طیب ایش سن	سن بن دیدیکم حبیب ایش سن
گوکلده اولان خیال وفکرم	سنسن دون گون دلمده ذکرم
مستم من ومست ایشی خطادر	کر تانیسه بیلمدم روادری
بر اوزگه بی بیلمکه نه قابل	کیمسه که اوزندن اوله غافل
گوز گوردی شعاع ماه رویک	اول دمکه دماغه یتدی بویک
تن قیلدی بیک اضطراب پیدا	جان بی خبر اولدی عقل شیدا

دریای تحیره اولوب غرق	اغیاردن ایتدم سنی فرق
معذور طوت ای صنم بوحالم	طعن ایله ویرمه انفعالم
سنسز بن ایدم شکسته خاطر	یوز شکر سکا یتشدم آخر
کلزار امیدم اولدی سیراب	یارب بو خیالدر می یا خواب
عیش و طربم چراغی یاندی	بختم یوقودن مگر او یاندی
ای دل که ایدردک آه وناله	دائم نکران اولوب وصاله
ها دولت وصل و ذوق دیدار	بالله دخی ایتمه ناله وزار
ای دیده دو کوب سرشک کلگون	هر دم دیر ایدک که قانی مجنون
منظورک اولوبدر اول سمنبر	قیل مقدمنه نشار گوهر
ای جانکه چکر دک انتظار	گورمک دیلیوب همیشه یاری
یتدک اکا کل چیق ایمدی تندن	گیت یاره کس اختلاطی بندن
دردینی دیرکن اول بری زاد	سوزیله بوشعری ایتدی بنیاد

❖ بو غزل لیلی دلدندر ❖

آچدی گوکم فلک تابغری می قان ایتدی	قیلمدی خرم بی تازار و گریان ایتدی
ایلدی بیدادله یوز پاره پر خون گوکلی	بوچنده گوکلی بر لحظه خندان ایتدی
شکر کیم ویردی فلک کام بی نومید ایدوب	شیوه مهر و محبتدن پشیمان ایتدی
صبر یوقدر مردم عالمده ورنه روز کار	قننی مشکدر که تدریجیله آسان ایتدی
عشق سودا سنده سودا یتدم متاع وصلدن	ای فضولی جان ویرن جانانه نقصان ایتدی

❖ مجنون حیرانک نهایت حیرتیدر ❖

❖ ولیلیدن استغنا ایله غفلتیدر ❖

مجنون دیدی ای بکا آچن راز	لطیفیله قیلن بی سر افراز
کیم سن بکا ظاهر ایله آدک	بو بادیه ده ندر مرادک
جان تازه نئور فصاحتکدن	بو لهجه پر ملاحظتکدن
خلق خوش و لفظی جان فزاسن	بویله کورینور که آشناسن
بالله نه دیاردن کلورسن	نه راهگذار دن کلورسن
گر لاله ایسک نه طاغدنسن	ورسوسن ایسک نه باغدنسن
شیرین شیرین تکلمک وار	حال دله ترحمک وار

بیگانه دن او ممزك بو حالی	برالفتدن دكل بو خالی
یهوده دکل بو گو کلم آلق	کلك باشم اوزره سایه صالمق
عقل اولسه ایدی بنمله همراه	احوالکدن اولوردم آگاه
غم گو کلمی ایتمسیدی بی تاب	گوز پرده سی اولییدی خوناب
غفلت خللندن آریلوردم	البته کیم اولدیغک بیلوردم
چون بنده یوق احتمال ادراک	سن سویله اوزک که کیمسن ای پاک

﴿بو غزل مجنون دلندندر﴾

اویله سرمستم که ادراک ایتزم دنیا ندر	بن کیم ساقی اولان کیمدر می و صهباندر
گرچه جانان دن دل شیدا ایچون کام ایسترم	صورسه جانان بلمزم کام دل شیدا ندر
وصلدن چون عاشق مستغنی ایلر بر وصال	عاشقه معشوقدن هر دم بو استغنا ندر
حکمت دنیا وما فیها بیلن عارف دکل	عارف اولدر بیلیمه دنیا وما فیها ندر
آه فریادک فضولی اینجید و پدر عالمی	گر بلای عشقه خشنود ایسک غوغا ندر

﴿جواب لیلی﴾

لیلی دیدی ای قرینه روح	کام دل مبتلای مجروح
مژده که زمانه ویردی کامک	طولدی می عشرتیه جامک
مژده که میسر اولدی مقصود	سودا ایله آخر ایلدک سود
مژده که مرادک اولدی حاصل	مقصوده سنی حق ایتدی واصل
لیلی بنم آرزوی جانک	کام دل زار ناتوانک
مشتاق جمال ایدک همیشه	محتاج وصال ایدک همیشه
حالاکه میسر اولدی دیدار	تفصیر تعلل اتمه زنه ار
گور دولت وصلی غنیمت	کل یانمه فوت اتمه فرصت
دل نذر وصال قامتکدر	ورجانم ایسه امانتکدر
چون دوشدی بحالک اتمه امال	کل نذرکی طوت امانتک آل
گر خسته ایسک بنم طیبیک	ور عاشق ایسک بنم حبیبیک
کل بزم وصاله محرم اولغل	بر لحظه بنمله همدم اولغل
ویر نرکسه لاله ایله روتق	ریحان ترایله زیب زنبق
فیروزه یی ایت قرین یا قوت	قیل طوطیه قند تابدن قوت

سروا نا که ز تأثیر هوای مختلف
زد بحان عشق آتشم ز انسان که شد در غنصرم
از بخار خون دل سودا ظفر بر من رساند
بسته شد در هر دو گم از خون فاسد صد گره
نی بد تشخیص مرض در نبض کس دستم گرفت
که به پرهیزم گروهی در بدن افزود ضعف
خود نمیدانم مرا امکان به بهبودی نماند
ضعف قوت یافت قوت ضعف در ترکیب من
بخت بعد از نا امیدها نویدم از تو داد
شرابی میخوام از دار الشفای حکمت
میکنم پرهیز اگر فرمائی از آب حیات
تا توان بهر خدا مگذار تا سازد مرض
سعی در تنظیم ترکیب فضولی کم مکن
دارم امید از خدا تا دور گردون دایر است
تا که باشد ماه منت خواه نور از آفتاب
باد ممکن خلق را صحت بفیض حکمت

(ترکیب بند فارسی)

ای خوش آدم که بهرنیک و بدم کار نبود
روش عاشقی و عشق نمیدانستم
پرده دیده ام آرایش خونابه نداشت
در نظر جلوه نمیکرد مرا شاهد حسن
غفلتم داشت زدام غم هر قید برون
بیم از طعنه اغیار و غم یار نبود
دل بیدرد من از درد خبر دار نبود
خار خارم زکلی در دل افکار نبود
صورت عشق در آینه اظهار نبود
بحریم حرم قید مرا بار نبود

(عاقبت رشک بر آسایش من برد فلک)

(بهر دردم بوجود از عدم آورد فلک)

جان آشفته گرفتار دل شیدا شد
روح را و سوسه شوق بدن برد زجا
سینه خالیم آتشکده محنت گشت
تن سرگشته اسیر الم دنیا شد
دیده را دغدغه ذوق نظر پیدا شد
منزل درد سرم جلوه که سودا شد

شاهد پرده نشین اثر فطرت من   پرده انداخت زراز و بجهان رسوا شد
دل و جان و تن من مائل دنیا گشتند   در میان من و جان و دل و تن غوغا شد
(عاجز و بیگس و مغلوب جود یدند مرا)

(هرسه در سلسله ضبط کشیدند مرا)

اقتدای تن و جان و دل شیدا کردم   مدتی عاشقی شاهد دنیا کردم
بهر آرام تن و کام دل و راحت جان   رنجها بردم و اسباب مهیا کردم
گشت اسباب پریشانی من در عالم   بهر جمعیت خود هر چه تمنا کردم
بودم آسوده گر قمره تشویش و تعجب   داشتم راحت دل دغدغه پیدا کردم
هیچ سودا گره از کار دل من نکشود   چون شدم عاجز و ترک همه سودا کردم

(عشق پیدا شد و گفتا که رفیق تو منم)

(آتش افکند ز غیرت بدل و جان و تنم)

بغ عشق کلی کرد گرفتار مرا   در عجب آتشی انداخت بیکبار مرا
گاه در جلوه در آورد قد رعنا را   گاه بنمود خم طره طرار مرا
گاه سویم نظر از ترکس شهلا افکند   گاه بازلف سیه کرد گرفتار مرا
سوخت بر سینه ام از آتش محنت صداغ   ریخت خون جگر از دیده خونبار مرا
آه از آن سیمبر و سر و قد و لاله عذار   که دمامم بجفا میدهد آزار مرا

(میشود شاد دل او بدل آزاری من)

(هیچکه رحم ندارد بکر فتاری من)

تا گرفتار نبودم سر آزار نداشت   سر آزار من زار و گرفتار نداشت
نظر مردمی از ترکس او میدیدم   غمزه خونی مردمکش و خونخوار نداشت
یاد میکرد زمن حال دلم میرسید   با خبر بود تغافل زمن زار نداشت
روش جور ز اغیار نیاموخته بود   فرج بزم وصالش غم اغیار نداشت
مردم از صحبت او ذوق دلم می افزود   می اورنج خسار و کل او خار نداشت

(لطف او عین ستم بود نمیدانستم)

(قصد او سید دلم بود نمیدانستم)

کرد چون صید دلم روی زمن پنهان کرد   جورها بر من آشفته سرگردان کرد
گوش بر قول رقیبان بداندیش نهاد   هر چه میخواست زبیداد بجانم آن کرد

من چه گویم که چها کرد بجانم زفراق
 آن ستمگر بمن آن کرد که آن نتوان کرد
 دل بامید وفا داشت گرفتاری او
 بجفا خانه امید دلم ویران کرد
 نتوان همدم او شد نتوان دل برداشت
 چه کنم چاره من چیست مرا حیران کرد
 (دوش از پرده ناموس برون افتادم)

(یا قلم فرصت و این راز براو بکشادم)

کای دل زار من آزارده آزار غمت
 قائم خم شده از بار بلای ستمت
 نیت یکدم که دلم از تونه بیند ستمی
 چند بینم من بیدل ستم دمدمت
 پیش از اینت نظر مرحمتی بامن بود
 داشت چشم تر من سرمه زخا قدمت
 چیست جرم چه شد آیا که خلاف ورسم
 دور شد از سر من سایه لطف و کرم
 پیش ازین بار الم بر من حیتاب منه
 که نماند است مرا طاقبت بارالم

(گفت ماسیمبرا نیم زمامهر مجوی)

(سخنی را که برمانتوان گفت مکوی)

گفتم ای سروقد و سیمبر و لاله عذار
 مائل ظلم مشو جور مکن بر من زار
 اثر خوب ندارد روش بیمبری
 رحم کن رحم که از عمرشوی برخوردار
 مردم چشم مرا غرقه خوناب مکن
 مردم کس مشواز مردم مردم آزار
 سخن باطل اغیار مخالف مشنو
 جانب یاری یاران موافق مکذار
 غره بر خوبی صورت مشواز راه مرو
 زود باشد که زحسن تو نماند آثار

(بدمد سبزه نو گرد کل رخسارت)

(آشت دود کند سرد شود بازارت)

عزم سیر سر کوی تو نماند گس را
 میل نظاره روی تو نماند کس را
 نکند میل تو خاطر نکشد سوی تودل
 تاب بر تندی خوی تو نماند کس را
 سر بسر موی تو تازی پی آزار شود
 سر موی غم موی تو نماند کس را
 رهد از قید توجان و دل شیدا هوسی
 بخط غایب بوی تو نماند کس را
 سوی هر کس که روی از تو بگرداند روی
 اثر میل بسوی تو نماند کس را

(انچنان زی که در آن روز ملالی نکشی)

(الم طعنه هر شیفته حالی نکشی)

بند بی حاصل من در دل او کار نکرد
 کرد آزار دل اندیشه ز آزار نکرد

برگر فتاری من رحم نیامد اورا
 ترک آزار من زار گرفتار نکرد
 هر محنت دل من چون دل او سخت نبود
 صبر بر محنت آن شوح ستمکار نکرد
 کردم آهنگ سفر از سر کویش ناچار
 چکنم چاره درد من بیمار نکرد
 چند روزی که شدم بسته دام غربت
 چه جفاها که بمن حسرت دیدار نکرد
 (دمبدم خون دل از دیده روان می کردم)

(اشک میریختم و آه و فغان می کردم)
 گره از کار دل زار بغربت نکشاد
 بلکه هر لحظه زیادش غم دل گشت زیاد
 اشک میریختم و صبر مرا بردی سیل
 آه می کردم و میرفت قرارم بر باد
 درد میکشت فزون محنت دل می افزود
 لذت دولت دیدار نمی رفت زیاد
 باز از غایت بیصبری و بی آرامی
 آرزوی وطنم در دل آواره قتاد
 چون رسیدم بوطن هر تماشا رقم
 سوی آن یار که بر جان من این داغ نهاد
 (دیدمش سبزه بر اطراف گلستان دارد)

(صفحه مصحف رویش خط ریحان دارد)
 سبزه اش پرده حسن کل رخسار شده
 خط آزادی دل های گرفتار شده
 عاشقان کرده همه ترک طلبکاری او
 همه را او ز سر شوق طلبکار شده
 همه منتظران قطع نظر کرده ازو
 جمله معتقدان منکر اطوار شده
 نشئه باده غفلت ز سرش رفته برون
 مستی داشت بخود آمده هشیار شده
 راست مانند گدای پشه که خود را در حواب
 پادشه دیده وز آن واقعه بیدار شده
 (سوخته در دلش از آتش حسرت صد داغ)

(از یریشانی جمعیتش آشفته دماغ)
 سوزش داغ دل من ز خط او کم شد
 بی تکلف خط او داغ مرا مرهم شد
 اندک اندک غم عشقم به کمی روی نهاد
 رفته رفته دل غم پرور من خرم شد
 کرچه او شیفته دل گشت و پریشان خاطر
 دل من بی الم و خاطر من بیغم شد
 جان که از عیش و طرب محنت محرومی داشت
 بحریم حرم عیش و طرب محرم شد
 دل که غافل ز هوا و هوس عالم بود
 باز مشغول هوا و هوس عالم شد
 (من که بیدردی خویش و غم آنرا دیدم)

(صبر ناکرده بآن حال سبب پرسیدم)

گفتم ای سرو روان شیوه رفتار تو کو
سالکان ره سودای تو آياچه شدند
چه شد آيا که اسیران تو در بندیند
سبب تفرقه مجمع احباب تو چیست
گفت بر من چه زنی طعنه ترانیز چه شد
دل سودا زده و دیده خونبار تو کو

(کار صورت همه فانیست ازودل بردار)

(گر بقا میطلبی دامن معنی بکف آر)

کرد ذوق می این بند موافق مستم
غرقه بحر شدم از نظرم رفعت سراب
یافتم راه بسر حد حقیقت ز مجاز
دست بر دامن آن عشق زدم بهر بقا
شد یقینم که کدورت همه در ملک فناست
یارب از کار فضولی گره غم بکشا
همه برهم زدم از قید علایق رستم
بت من بود بت من بت خود بشکستم
مرده بودم بحیات ابدی پیوستم
که زدستم نرود گر رود از هم دستم
طالب ملک بقایم پس ازین تاهستم
ز مجازش برهان راه حقیقت بنما

قصده در مدح حضرت شاه ولایت وستایش ائمه اثنی عشر

الحمد لله الذی خلق السموات العلا
برهان حق درای گوگل هر نسترن نسبت لوکل
تا ختم احوال درون عرض ابتدای عقل ذوق نون
ثابت حق کلنا را در خلقی که یوقدن وارا ایدر
جمع پریشان کیم ایتز رهبر لری سنبل یتز
حق مظهر یدر هر چی چک کرا یتسه نقاش شک
خط و یردی ریحان کیم یقین بر تنکری واری اهل دین
دو تمش حق تر کس یوزین آچش حقیقتین کوزین
بستانده گور نیلوفری دو تمش طریق برتری
راه طلبدر بیعدد معبوده ای اهل خرد
زنهار محو اول حکسته باق کل کمال قدرته
کاندن طبر خاک زمین فیض بهار دلکش
صانع اولن ممکن دکل مصنوعدن اوله جدا
معبوده اولدی رهنمون طابیدی طریق اهتدا
بر کاندن اظهار ایدر بیک طرفه لعل خوشما
کیم تیره طوپراقدن بترا یدر کوکلر مبتلا
بر ناردن شکلینی چک ویرکل آکانشو و نما
عودوا رب العالمین استعوذوا ممانها
قیلمش نظر کورمش اوزین سر حقیله آشنا
از هارک اولمش رهتری گور آنده اسرار خدا
کرا یتسک قرب صمد صد برك اولور رهبر
نیلوفر خوش صورته کور کیم ویرر آب وهو

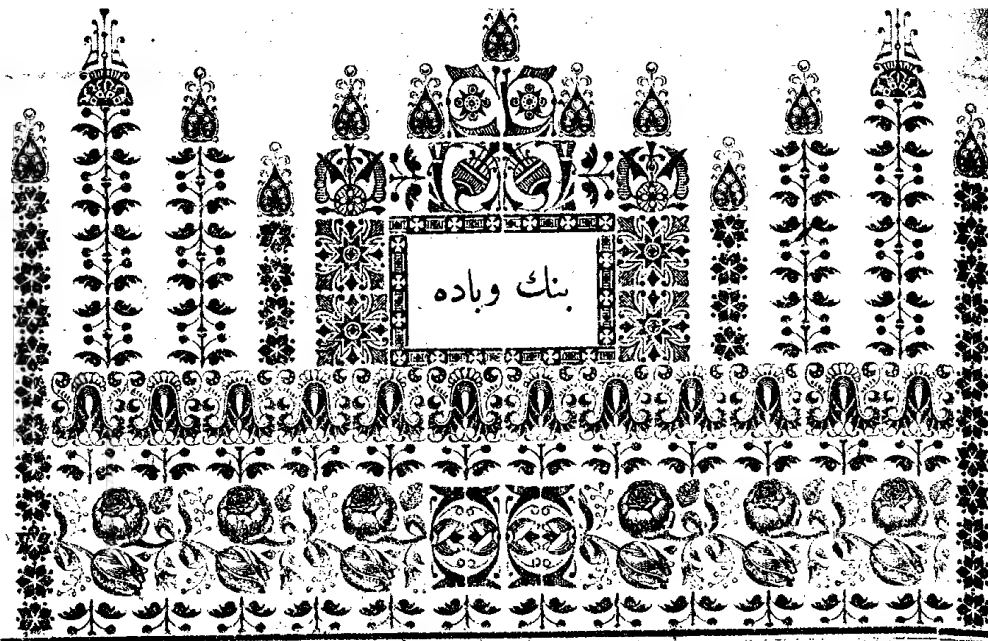

گراولمك مدهوش تك باقك براهل هوش تك
 صحن چنده ارغوان هر برگنى ايتمش زبان
 ضايع گيجورمن ياسمين عمر لطيف نازنين
 طرفه رياچين سر بسر كسب ايتدى عطر مشك تر
 ظاهر قیلور خونين كفن لاله قیلور يوز ياره تن
 عابد صفت چككمكده غم اولمش بنفشه قدی خم
 غم دفعی ایچون هر طرف كاشنده چكمش سبز صف
 فیص حق ايتمش آرزو چقمش شقایق سرخ رو
 قهر ايله چرخ لا جور دگر ياسمينی قیلسه زرد
 كشف ايتمكه اسرار حق آچمش سمن سيمين ورق
 لعبت صفت كور زنبقى كلزار دويرمش رونق
 مداح تك صوسن ديلي اولمش مدايح ناقلی
 نسر ينك آچوق دفترى اولمش حقایق مظهری
 وقت اولدی غنچه آچله كل خرده سن ظاهر قیله
 هر یرده تانوروز اوله كل بوستان افروروز اوله
 یعنی كل كلزار جان حیدر امام مؤمنان
 حقا كه بزرنگوش تك تسبیح خواندر هر کيا
 تکرار ایلر هر زمان مدح علی المرتضا
 اخلاص ايله ایلر اوزین خاكره خیرالنسا
 خلق حسندن بئرا كلزاره كوسترمك صبا
 دو تر دو نوب طرف چمن شاه شهید ایچون عزا
 گویا قیلور اول پاك هم زين العباده اقتدا
 باقر شناسنده شمع بولمش قیلور ورد ثنا
 قیلمش بامر حق غلو صادقی قیلمش پیشوا
 نه غم كه گور كیج اهل درد ایلر آكا كاظم دوا
 ویرمش آكا كویا سبق علم ایچره شاه دین رضا
 اولمش هواخواه تقی كسب ایلش آندن صفا
 مدحینك اولمش قائلی سلطان تقی بحر عطا
 آندن صفات عسکری فهم ايتمش ارباب ذکا
 مهدی ظهورنی بیله فاش ایده سرنی قضا
 نوروز تك فیروز اوله ایام شاه اولیا
 اولکیم آکا در بیكمان مسکین فضولی برگدا

(تمام شد قصاید و ترکیب بند)

(بنه و کر مه)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ای ورن بزم کاشانه نسق	براقن جام عشقه نشئه حق
عشق میخانه سن قیلان معمور	صونن آندن جهان جام غرور
کیم ایدوب اول غرور جامنی نوش	اهل نطق اوله واله ومدھوش
جله دن مخفی اوله اسراری	اولیه هیچ کیم خبرداری

مجمعی داستان باده و بنک

ای صفاتکده خیره هر مدرک	ما عرفناک حق معرفتک
نشئه دانشک مفرح جان	عاری اول کیفیتن اهل جهان
می عشقکدن آفرینش مست	بزم شوقکده جمله باده پرست

در مناجات فاتح الابواب

یا رب افسرده ام بن نا اهل	حددن اوتدی خمار دیده جهل
قویمه افسرده و پریشان حال	عشق اودندن بکا خوارت صال
بزم عشق ایچره صون بکا برجام	لیک جامی که تقصم ایده تمام
قیلم آثار معرفت اظهار	اوله مفتاح مخزن اسرار
نه شرابی که عقلی زائل ایده	کو کلی طاعتکده غافل ایده
اوله مطلق فساد دین سبی	بوله آندن زوال شرع نبی

﴿ هست این نعت احمد مختار ﴾

بی هاشمی که بزم وجود   جام عشقندن آلدی نشئه بود
پیر میخانه قدیم و قدم   ساقی بزم و حلقه خاتم
هر زمان بیک سلام و بیک صلوات   آکا و اول امامه قیل بالذات

﴿ شمه وصف حیدر کرار ﴾

یار سلمان و خواجه قبر   والی روضه ساقی کوثر
اولدر آینه دار صورت حق   نه وصی وارث بی مطلق
ناظم شرع و ساقی کوثر   باب شیرو والد شیر
ربنا لا تغیرا اولی   واسقنی شربه بکف علی

﴿ باشد این مدح شاه اسماعیل ﴾

ساقیا صبحدمدر ایله شتاب   درره کاسون چو مهر جام شراب
اضطراب ایچره ام خمارم وار   باده به خیلی انتظارم وار
غالب اولمش بکا مهابت بنک   وهم ایدوب ایلرم هر ایشده درنک
جام می صون که تا دلیرانه   مدح ایدم پادشاه دورانه
اول صفا بخش جام جم که مدام   تحت غیرینه در چو باده حرام
اولکه باشدر زمانده بزم فراغ   پادشهرل باشندن ایلر ایاغ
جام فیضن ایچن مسیحاتک   فیض روح القدس تا پر بی شک
می کبی خلقه فیضی نشئه رسان   نشئه تک حکمی ایل باشنده روان
دوری بر بزمدر بهشت آیین   جام زرین صراحی هم زرین
بو صراحیدن اولین خوشحال   درد نسبت مدام اوله پامال
مجلس افروز بزمسکاه خلیل   جم ایام شاه اسماعیل
آندن آسوده درغنی و گدا   خلده الله ملکه ابد

﴿ باشد این وصف ساقی دوران ﴾

ساقیا باده صون که فرصتدر   بزه فرصت بو کون غنیمتدر
لاله تک قویمه غل الکدن جام   وار ایکن فرصت ایله عیش مدام
ترکمی کورکه نشئه سی کیتمز   باشی کیدرسه ترک جام ایتمز
سن دخی عاجز اوله جانک وار   جانک اولدجه باده دوت زینهار

اول سکا متصل میسر اوله	ایستسک کیم می آب کوثر اوله
مستلر کبی اوزگه بزمی اونوت	بزم آل علیده مسکن دوت
قدح آندندیر اول قدحدن شاد	اولکه جام می اوله لی بنیاد

﴿ ابدای حکایت می و بنک ﴾

همدم غصه محرم غمدر	ساقیا بیلزم بنم غمدر
غصه بنکم اوچوردی باشمدن	غم می لعل آقندی یاشمدن
بر آیاغیله قیل دماغی تر	کله خشک اولمغک چو بنک یتر
بنک ایله باده دن روایت ایدم	تاسکا برعجب حکایت ایدم
دوتمش ایدم چولاله طرف چن	برکون ایام نوبهارده بن
بنک باشمده می ایاغمده	سبزه وکل صولمده صاغمده
بنک و می حاضر و معاشم خوش	بنک تک نشسته ایله باشم خوش
بزم قورمش جهان خلد آیین	باغ هم غیرت بهشت برین
غنچه میناسن ایلش مملو	لعل تردن نسیم غنبر بو
قرص لیمو دوکوب سمن ورق	نقل ایله طولمش ایدی کل طبق
جام کل ایچره باده شبنم	دولدروب ساقی صبا مردم
قری زاری ایلش مدهوش	بلبل خسته دن آپارمش هوش
ذره جه باده ایله وقت سحر	یاسمن دولدروب صراحی زر
کدوشوب جویره رختن ایتش کل	سبزه نی ایتش اوله لایعقل

﴿ در صفات شراب و صحبت او ﴾

صورتی خوب و سیرتی مرغوب	کوردم اول بزم ایچنده بر محبوب
لقبی باده اصلی انکوری	طرفه آدی زمانه مشهوری
نطفه جم سلاله جمشید	صفت ایلن قرینه خورشید
نیچه همدملر ایله صحبت خاص	ایتش اول باده سهیل خواص
عرق و بوزه وندیید تمام	حاضر و جمع خدمتده چو جام
ترک بدمست اولوب می ایتدی خروش	گرم ایکن مجلس ایچره نوشانوش
خدمت خلقدار بکا لایق	کیم بنم هر نه وار آکافالق
بکا ایندر میه سر طاعت	اوله می کیمسه کوستره جرأت

باده قلعج شجاعت اظهارین کرم ایدوب زرق و لاف بازارین
 سخن ساقی واهانت او

دیزی اوزره روان کلوب ساقی دیدی ای باده عشرتک باقی
 دون که محروم ایدم جمالکدن دوشمن ایدم جدا وصالکدن
 ایستر ایدم سنی که و بیگاه بر عجب بزمه اوغرادم ناکاه
 صدر بزم اولمش آنده بر سر هنک سرکش و سبزپوش و صوفی رنگ
 ظاهرین خوب کوردم ایله که وار باطنی هم دکلدی بی اسرار
 دعوی ایله که خضر در بکا پیر آندن آلام دعا ایله تکبیر
 بر زمان بن که آکا همدم ایدم بی تکلف که شاد و خرم ایدم
 صحبتی دلکشا اوزی خوش خو لیک غایتده زرق و لافی اولو
 اورر اول هم یکانه لغدن دم دیرکه عالمده هر نه وار بنم
 بویله کیم بئلك ایله اول ناکس باش چکن سندن اولسه اولدر بس
 قتی مغرور خود پرست ایدی می آخر مجاس ایدی مست ایدی می
 زور دستینه اعتماد ایتدی ناسزا ایله بنکی یاد ایتدی
 تند و تلخ اولدی اول حکایتدن غضب و قهری آرتدی غایتدن

غضب می بساقی ساده

دیدی ای ساقی رکیک سخن بونه سوزدر مکرکه بنکی سن
 آکلدم بویله رنگ رویکدن بو دلیرانه کفت و گویکدن
 که خیال نفاق ایدوبسن سن بئک ایلن اتفاق ایدوبسن سن
 بو آرادن بی کوتورمک ایچون آنی بر دولته یتورمک ایچون
 کورهیم اول خیال خام اولسون التفاتم سکا حرام اولسون
 نیجه برلرده کوردم ای او باش سر قلیمی ایلدک سن فاش
 شممدی ناچار یوزوکه چیقدم سندن اولدی که کوکلی یقدم
 دورمه امدی اگر موافق ایسک نقل تک محبتده صادق ایسک
 دیدیکک سرگشک کتور باشین دستکیر ایله یارو بولداشک
 ساقی اول ایشده طابدی حیرانلغ چکدی اول قصه دن پشیمانلغ
 قیلدی مکر ایله اول شر ایشده حیل دیدی مستم امان بکا بو محل

صبحدم گردوشم گذارم آکا	آنی طاش ایله سنکسار ایدین
باده تند اولدی اول تعلدن	ساقی بی دوتدی می بمان طوتدی
اولدی ساقی میک گرفتاری	

﴿عزم تدبیر کردن باده﴾

ساقیا قیلمه ترک باده ناب	ایسته سک میدان ایسته فتح الباب
می در آینه جمال الله	زینهار آندن ایلمه آکراه
برقدح باشله نشئه ایله تمام	که تاہم قوت ادای کلام
ساقی اولغچ اسیر می مضطر	آتش فتنه چکدی شعله سر
پیغدی یاننه باده اصحاب	آجیدی تدبیر دولت ابوان
که بودکلو فسادہ چاره ندر	چاره اول زشت نابکاره ندر

﴿مصلحت دیدن عرق بامی﴾

دیدی اول عرق که ای می ناب	قیلمه نشئه خیالی ایله شتاب
شاهسن خصمه چاکرایمه اوزک	بو قولکله برابر ایتمه اوزک
صورت حائنه نظر قیلمه	بو بودوب آنی معتبر قیلمه
دوشه سوداسنه تغافل قیل	نیجه کون صبرایلن تحمل قیل
اول سنک قدر وشوکتیکی بیلور	اوزاوزندن چورورارورازیلور

﴿گفت وگوی نیندهم ازپی﴾

چوق عرق سوزلرین دوکتدی نید	دیدی ای نطفه جم وجمشید
دولت اولدرکه دشمن اوله زبون	اولمدین بو شراره شعله فزون
برشییخون ایله هلاک ایدین	حدتشدن جهانی پاک ایدین
اولیه آزایکن بوایش چوق اوله	دخی دفعینه چاره سی یوق اوله
چون نید ایلدی سوزنی تمام	دیدی بوزده که ای می کلفام
نه تغافل نه جنک قیل پیشه	بوایشه قیل براوزگه اندیشه
ویر آکا لطف مزده سیله فریب	اوله کیم اختلاطی اوله نصیب
یانکه کلکچ اول فساد زمان	ایله مکر ایله دفعنی پنهان

نه مصاف ايله کیم یمان اوله آد
 قیلندی هیچ قولی باده پسند
 دیدی اولدر صلاح کیم اول
 کوندهرم قاصد ايله بند ویرم
 بسند ايله تابع اولسه یارمدر
 کیمدر ایددی که عزیم راه قیله
 اوزنی بنک مجلسینه صاله
 کیم بزی گوزده ساقی آلز ایدی
 شکر لله که امتحان ایتدک
 سویلدی بوزده بن آکا واره بن
 کرسوزک ساقی ایتدیه قبول
 کلدی کفتاره بوزده بد نام
 کیم بکا امرک اولسه منقادم
 بن که پیغامک ایلیم ایصال
 ضربلن آتی سرنکون ایده بن
 دوتدیمی بوزده نک سوزینه قولاغ
 یوری آنک شکوهینی صندر
 سویله بندن که ای فسرده مزاج
 بوعلاج ايله دفع سودا قیل
 ای زنا کشورینک اوباشی
 ای بنای اساس هر وسواس
 ای سراسر تصورك باطل
 غالباً کیم وجودکی تقدیر
 دیر ایش سن که هر نه وار بنم
 سن یمان جهل ایچنده قالش سن
 هیچ معقول سوز دیمز سن سن
 کیمه اولسک مصاحب ای جاهل

نه تغافل که کون کون آرتمه فساد
 قیلندی هیچ سوز آتی خرسند
 قیله بن ارتکاب جنک وجدل
 بر یچه پسند سودمند ویرم
 اولسه جنک خود شعارمدر
 سایه دولتم پناه قیله
 سوزمی سویلیه جوابن آله
 بزه هیچ التفات قیلمز ایدی
 سر ما فی الضمیرینه یتدک
 سویلیم سوزکی جواب آله بن
 بن قبول ایلرم سن اوله ملول
 لافلر اوردی اول نمک محرام
 بن سفر شدتینه معتادم
 کورمسم صلحه آنده استقبال
 ازده بن یجه بن زبون ایده بن
 دیدی ای بوزده یخشی سن بوزک آغ
 باد پای غروردن ایندر
 دلوسن بوجنونه ايله علاج
 باشیکه چاره بول مداوا قیل
 متصل نکبیلرک باشی
 انت خناس فی صدور الناس
 فسق واغلامه روزشب مائل
 یوز فساد ايله ایلش تخمیر
 کعب سن گر یترباشک کوکه هم
 بحر عجب وغروره طالمش سن
 قاندهدر کیم کوتک یمز سن سن
 اولور البته تبیل وکاهل

ايش محلی قیلورسن ای سرسام	برذمانك ایشس براینده تمام
اکل وقتی سکادر ای بد شکل	بريلك قوتی برزمانلغ اکل
ای خرد رهگذارینك تکی	تکری خار ایلسون سنی اکئی
باعث نکبت و فلاکت سن	بس که بدشکل و بد قیافت سن
خواه درویش اوله خواه غنی	اوصی آزوردوشونده گورسه سنی
هر سعادتسز اولسه یار سکا	شمه قیلسه اعتبار سکا
محو اولور آنده مردلک اثری	مطلق اولمز شجاعته جکری
خرم اوله که سبزدر سکا رنگ	سنسین آینه طبیعتیه زنک
سندن اولور بو کل آغر باشلر	سنی هرکیم اله آلور داشلر
علتکدر مخالف حکمت	خلقه سندندر اصل هر علت
بو ایشی ایتمک کړک ناچار	کیم اوله سن قومده خدمتکار
یا بو اقلیمدن باشک آل کیت	یوخسه باشک کتور حضورمهیت
می دکلسن چوق ایتمه استغنا	مست تک بندن اوله بی پروا
بن اگر راضی اولسم سندن	باشکه چوق بلا کلور بندن
کله خشک اولغی شعار ایتمه	کل دماغک تر ایله عار ایتمه
یا قه حرص اودینه قورو ویا شک	حذر ایت کیم خطرده در باشک
شرم قیل سرگرانلغ ایتمه بوکش	حدکی طسانی کل آیامه دوش
یوق اوزندن مکر سنک خبرک	که نه ترکیب سن ندر هنرک

(کوش قیل فضلکی بیان ایدهین)

(اولان اسرارکی عیان ایدهین)

وار ایدی اصفهانده برمی کش	بنک مانند متصل سرخوش
برعجب قصرده دوتوب منزل	میه اولمشدی روزو شب مائل
برگون اول رند مجلسنده شراب	اولدی مانند کیمیا نایاب
حاصل اولدی آکا صداع خمار	یدی دفعینه ذره اسرار
اثر بنک ایدوب هجوم تمام	تابدی مرآت قلبی زنک ظلام
شب ایدی لیک ماه شب افروز	قیلمشیدی جهانی غیرت روز
رنک مهتاب ایدی نمونه آب	قصر اول آب ایچنده شکل حباب

صو گورندی کوزینه پرتو ماه	قصر دن رند طشره قیلدی نگاه
سیل دوتمش جهانی بن غافل	دیددی ایوای اولدی ایش مشکل
دولیدن قصر برکناره چقم	صویه چارم بودر اوزوم براقم
برکناره چقم فراغت ایلن	اوزومی قورترم سیاحت ایلن
یره مهتاب تک اوزین صالیدی	اله بر تخته پاره سن آلدی
ضربلن بنکی اوچدی باشندن	لت کوروب باشی فرش طاشندن
دیدیلر دردینه شراب دوا	دردسر بولدی کلیدیلر حکما
اهل ادراکه سورکه بن نئدم	سکا بودر هنرکه شرح ایتدم
حرتم سنندن آرتق اولقی بیل	بنم اصلم کوکم تفحص قیل

❦ صفت خوبی می و میخوار ❦

سرکش و سرفرازو سردارم	بیلمش اولکم عظیم جبارم
گر فریدون ایسه حریفم آکا	کیمکه بحث ایله باش قوشرسه بکا
که باشن بیلیمه ایانغندن	که اولور هوش آلم دماغندن
صافلقده قرینه خورشید	بن کیم ممد جم وجشید
لاله کوهسار حلم و وقار	محک جوهرم تمام عیار
سر تحقیقه اولغه مظهر	بر بنادر وجود شرع بشر
آنی افزو نراغ ایلرم آباد	هر بناده که یخشیدر بنیاد
آنی اصلیه ایلرم ویران	هر بناده که سیستدر ارکان
کیمی خوش وقتدر کیمیمی خراب	بو سیدن بکا یقن اصحاب
حسن آوازه حاصل ایتدم شوق	دوشدی داؤددن ضمیرمه ذوق
رفقمی قیلدی امتینه حلال	عرض قیلدم کلیمه صورت حال
کایتدیلر اقتدای روح الله	قوم ترسایه بن تانتدم راه
دیمسیونلر شریک شیطانم	بن حقیقته اهل عرفانم
تابدوغندن غرور ایله عصیان	آدمه سجده قیلیموب شیطان
بیک کز ایلردی سجده آدم	بندن اولسیدی نشسته سی بردم
چهره افروز حسن دلدارم	رقت افزای عاشق زارم
بری طالبدر بری مطلوب	نظر عاشق و رخ محبوب

بن بر اقدم آرایه طرح وصال	هجر ایلان مشکل ایکن آنلره حال
دوستلقده دخی مشالم یوف	گرچه دشمن لکمدہ فتم چوق
طبع گوز گوسنه جلا ویررم	هر نه درد اولسه بن دوا ویررم
باطن احوالن ایلرم ظاهر	بر خرد مند عالم ماهر
شرح تجرید اوقور مدرسلر	مکتب میكد مده شام وسحر
باعث خیر و داخل حسنات	بنم ارباب رفعت درجات
قیلورم برکدا ایله یکسان	پادشاهی بن ایستسم آسان
قیلورم پادشاه بی زرو مال	ورگد ای ده استسم فی الحال
که بکا شاهلر قیلور تعظیم	بنم اول پادشاه هفت اقلیم
بن کلنجه قو ایاغه دورر	هرکیم اولسه ایاغه باش اورر
بنم القصه منشأ حسنات	جوهر مدر بنم مفرح ذات
که دیمش حق منافع للناس	حسنایتمی آندن ایله قیاس
گوش کرد و تسک ایلرم اظهار	وصف ذاتمه بر حکایت وار

✽ صفت ماه روی کلر خسار ✽

ماه طلعت نکار مشکین خال	وار ایدی ریده بر خجسته خصال
نقل کفتاری نغزو بزم آرای	می لعل لبی نشاط افزای
آلو بن متصل قدح دهن کام	میه دوشم شدی عکسی کبی مدام
قیلیدی زهاد مجلسینه گذار	برکون اول سرو قد کل رخسار
کچمش اوقاتی زهدله مه وسال	گوردی بر عابد پریشان حال
خط مشکین و روی سادہ ندر	بیلیمش کیم مذاق باده ندر
صفت حور و جنت و کوثر	خلقه ایلر حکایت محشر
دیدی عجز ایله ای خدای غفور	نوجوان قیلیدی میل کوثر و حور
بن دخی مستعد رحمت اولم	وار امیدم که اهل جنت اولم
قولغینه که ای حریف ظریف	غیبین کلدی بر ندای لطیف
فیضی مجموع خلقه شاملدر	تکری بر پادشاه عادلدر
ایلر هیچ کسبه بی محروم	کر مندن اوقادر قیوم
کیمی عقباده کامران ایلر	کیمی دنیاده شادمان ایلر

سنگه دنیاده اهل عشرتسن
 ایچد ککدر نشاطله می صاف
 غرضک کوثر ایسه میدن کیچ
 باده محرومی آب کوثر ایچر
 بودلیل ایله باده کوثر ایمش
 بنک کیمدر خریف باده اوله
 جدیا کم حقیچون ای اسرار
 کلوب ایندر مسین ایاغمه باش
 قیلیم تیزه روز کارکی بن
 دوتسم آرام بی قرار اولیم

صفت بزم بنک نافرهنک

باده قلعج تمام گفتارین
 قیلدی عزم ره محله بنک
 بنک خوش سیرت و نکو کردار
 برعجب مرغزار ایچنده مدام
 برش ایدی هم مفرح وافیون
 که دوشوب علم شرعدن گفتار
 گرم ایکن بحث علم و فضل و کمال
 ویردیلر بنک حضرتینه خبر
 دیرکه میدن گتور مشم پیغام
 بنکدن رخصت ایلوب حاصل
 کیردی اول بزم خاصه عامانه
 می سوزین دیدی اول پلید کریه

دیدن بوزه طعنها از بنک

بو خبرلردن اولدی شید ابنک
 باشنه چیقدی قهردن سودا
 کای غلیظ و پلید ناهموار
 بوزه به دوشدی بی محابا بنک
 بوزه بی قیلدی طعن ایله ایذا
 گنده وزشت نا تمام عیار

سن قديمى بنم اينىم ايدك
 باده نك خود سنكه يوق ميلى
 سن نه سن كيم سنكه يار اوله لر
 حيف مى هم اكر چه دشمندر
 لايق اولدر سنى ملامت ايدم
 كودن واحق و ترش روسن
 ميه اولدك بو فتنه ده اورتاق
 فرض اولوبدر سكاچفا قيلمق
 ميه مانسن بوكيجه اينكل خواب
 حاليبا چون رسولسن ناچار
 بزم بنك ايجره بوزه طوتدى ثبات
 بوزه اول جمعه هم نشين اولدى
 مجلس خاص ايدى و جمع ظريف
 چون كدورت كيدوب صفا كلدى
 چكديلر طرفه طرفه مانده لر
 هر چه اندیشه دركان آورد
 كاه پالوده كلدى كه حلوا
 بس كه چوق كوردى بنكيانه طعام
 قالمدى قلتبانك اول جوشى
 ديدى اى بنك باده دن كچدم
 بن سنك بر كمينه چا كريكم
 چوقدر ربا ده نك فساد و شرى
 بنكه چون بوزه اولدى خدمتكار
 اول كيجه بنك وساير اصحاب
 صبحدم كيم سپهر نيلي قام
 در دستانه نشين اولوب اختر
 بنك فكر ك دكزينه دالدى

نه اينىم كه كاسه ليسم ايدك
 اولسه داخى بعيد در خيلى
 گيزلو ايشلرده رازدار اوله لر
 كه رفيقى بو نوع كودندر
 بوگونى باشنه قيامت ايدم
 بدرك و بدخصال و بدروسن
 سنه جقدر سنك باشكده خناق
 يوزكى آغ ايكن قرا قيلمق
 ويره يم صبح سوزلرينه جواب
 سكا بنسدن روا دكل آزار
 بنك خدامى ايتديلر خدمات
 سعدله نحس هم قرين اولدى
 مامن پاك ايدى وقوم شريف
 گرم اولوب معده اشتها كلدى
 نتيكيم شاعر عجم سويلر
 مطبخى رفت و درميان آورد
 كه مزعفر چكلدى كه بغرا
 پخته لق قيلدى بوزه بدنام
 اولدى گفتار مى فراموشى
 كيتمزم اول يكايه آند ايجدم
 ايشككده غلام كمتريكم
 سنده در فقر و مسكنت اثرى
 بنك فيضيله واقف اسرار
 قيلديلر راحت و سرور ايله خواب
 صاچدى بنك اوستنه مى كلفام
 صافى مى كى چيقدى شعله خوب تر
 اورتيه طرح مشورت صالدى

که نذر چاره شرارت می نیجه تسکین بولور حرارت می

(در نصیحت نمودن افیون)

دیدی افیون که اولمغل غمناک بنم اول زهر دفعنه تریاک
قیلیم کیچلر یوقومی حرام بسم نسنه دوتیم آرام
ایدیم ضایع ایندوکی امکان اغریدوب همیشیلرین یوره کن

(بنک هم متفق شدن با آن)

برشه چون دوشدی سوز دیدی ای بنک آنک ایله نه حاصل ایتسن جنک
نه رواجنک او یله سرکش ایله علف خشک تنسون آتش ایله
نیجه کیم ملکه اول ویرر روق کیمسه میل ایلز سکا مطلق
سنمندن یونزاعی ترک ایدم بتون ایکن بوملکدن کیده لیم
دیدیم معجون آکا که ای اسرار نه هزیمت نه جنک ایله شعار
لایق اولدر آنکه صلح ایدم سن کر طلب قیلسه یانه کیده سن
ایله دفعینه مکر ایلن تدبیر صاف دلدر یوری مزاجنه گیر
غافل ایتمه اوزک مداردن حیل یکرک دکلی غوغا دن

(بنک تدبیر کردنش اظهار)

قیلمدی بنک هیچ قولی پسند ایتدی هیچ سوز آتی خرسند
دیدیم بن هم رسول گوندررم سوزلرینه جواب دوندررم
قیلسه طاعت رعایتم کورسون قیلمز اولسه سیاستم کورسون

(ذکر معجون و در رسالت او)

ای مفرح سکادر ایتدی امید اوله سن فتح قابوسینه کلید
سنده در حسن خلق و لطف ادا چوق کوروبسن مجالس حکما
سنده عرفان جواهری چوقدر سنده کی رتبه کیمسه ده یوقدر
غرضم کیتمه سن ایله شتاب سن بکا قومسن نه بواصحاب
وار بندن میه نصیحت قیل گر قبول ایتمه فضیحت قیل

(در صفات می و شرارت او)

سویله ای بی حیای بیهده گرد مفسد هر صلاح اولن نامرد
همدک هر کیم اولسه لیل و نهار کاه دیوانه در گهی بیمار

بوجهانده

بوجهانده بودر سکا تاثیر
سنسین اول رهنمای اهل عذاب
مکر ایکن آلك ایل اوینی یقر
ای بسا اهل تحت و صاحب تاج
ای بسا هوشمند فرزانه
باعث فتنه و شرارتسن
قدمه کبر اولسه همنشینکدر
انما الحمر آیتی اوقی
اولولر سندن ایتیه اکراه
گنجلر سندن ایتیه پرهیز
چون خمیرك زنایه راغبدر
سنسن اولمش مقید اوزاوزینه
کیمه اولدکسه محرم یولداش
اترك دوشسه هریره چوق و آز
چاکرك اولدی چنك زار اولدی
دوتدی بر او حمایتکده جاب
شیخ صنعانه بر دم اولدك یار
حمره تدیرك ایله قیلدی عمل
سنده یوقدر طریقه جدواب
سنده یوقدر طبیعت فرزند
سرکه سندن دوننده تاپدی قبول
بی سبب هرزه هرزه قیلمه غضب
بس که اهل خطاسن و مرتد
بی ایولر خرابدر سندن
آچرم سرکی تر اولمز ایسك

اول جهانده دخی زقوم وسعیر
که ایانك یتن یراولدی خراب
بو فسادکده صانمه باشه چقر
که قیلوبسن براتمه که محتاج
که قیلوبسن سفیه و دیوانه
نجس العین و بی طهارتسن
بو سیدنکه دینی دینکدر
که سنکدر کنایتکده چوقی
اولور البته عاصی و کمره
چقر البته کون دریده و حیز
اخته قیلماق سنی مناسبدر
جز وایشدن چیقارسن ایل یوزینه
گیزلوسرینی قیلدك ایلله فاش
قیلمز اهل شریعت آنده نماز
دامنك دوتدی دردخار اولدی
ایلدك اوینی الکله خراب
ترك دین ایتدی باغلدی زنار
ناقه صالحه یتوردی خلل
سن ادبسن سن انلر اهل ادب
سن منافقسن اول سعادتمند
مجلس اهل شرعه راه وصول
شیشه کی چالنه طاشه صاقله ادب
قانده یوزدوندك ایسه اولدكرد
چوق بغرلر کبابدر سندن
درد نسبت مکدر اولمز ایسك

﴿ صفت می که هست نامشروع ﴾

مصر ملکنده وار ایدی برپیر هرگز اخلاصی ناپیش تغییر

عالم و عارف و عقیف الذیل	قیلماش خبث ایله خباثته میل
آخر عمر اولنده فرقت شیب	صالدى ترکیینه مرضدن عیب
اولدی تدبیره علنی محتاج	دیدیلر باده در بو درده علاج
ایلدی میل می ضرورت ایله	ایچدی برجرعه می کدورت ایله
ذوق می صالدى چون دماغنه شور	آرزو قیلدی مطرب و طنبور
مغیچه مطربی چکوب آواز	ایلدی قارشوسنده جلوه و ناز
پیر شوقیله مائل اولدی آکا	قوت نفس حاصل اولدی آکا
دیدى ای سرو قدسیم اندام	نوله ویرسك بن شکسته یه کام
بنی وصلیله شادمان ایتسك	پیر ایکن تازہ وجوان ایتسك
دیدى بندن مراد حاصلدر	لیسك دین اختلافی مشکدر
دینك اردینمه مناسب اولور	سکا بندن مراد حاصل اولور
پیرتا راضی اوله خاطر یار	ترك دین ایتدی باغلدی زنار
اولدی ضایع جمیع طاعاتی	گور آکا نتدی می ملاقاتی
ای می زشت خو بودر عملك	دین و دنیا یه چوقدردر بخلك

﴿ صفت بنك و در خیالاتش ﴾

بنم اول تیز طبع باك ضمیر	که لطیف ایتدی طیتقم تقدیر
بنده در شکل قبه خضرا	اخترم شاه دانه دن پیدا
شیخلر ایلر احترام بکا	باشلری اوزره در مقام بکا
جوهرم قدر ایلن مکرمدر	کل ترکیه جزؤ اعظمدر
فلک انجمن مهندسیم	جمله علم اهلسك مدرسیم
نوله کلسه بکا صغار و کبار	آلغه درس مخزن اسرار
سبزه بوستان ادراکم	ذوق بخش ضمیر غننام
خضر واقف اولوب حقیقتمه	گیردی اول رتبه ایله کسوتمه
بکا ایلدن دگر طیانچه و زور	ایله بندن یتر نشاط و سرور
کنج هر مدرسه مقسامدر	فرقه اهل علم رانمدر
شوکت اهلینه اولزم همدم	چکمزم شدت مشقت و عم
دولتك چوق مشقتی مشتی چوقدر	دولتم وار که دولتم یوقدر

بنم اول مفلس و قلندر یار	قنده بر مفلس و قلندر وار
داتلو سومکده اولشم مشهور	بنده یوق می کی محبت شور
انما المؤمنون حلو یون	میدن ایمانده کلشم افزون
متصل اهل فقره یولداشم	فقرا فرقه سینه بن باشم
صحت ایچون بکا اولور محتاج	سندن اولغچ اسیر درد مزاج
آنده اولمز نشان غصه و غم	قاند اولسم مقرب و محرم
صورتیم ژنک سیرتم صیقل	بنم آینه دار فیض ازل
کورینور آنده جمله اشیا	ویرسم آینه ضمیره جلا
بکعاشق چوق و مقید چوق	سبز خط دلبرم حجابم یوق
طعن ایدر خلق لیک بن پاکم	بونجه فاسقلر ایچره بی پاکم
عارف اولدر که صاقلیه اسرار	بکا عارف لیک ارادتی وار
که خیال ایله ایلرم قارون	ای بساه بنوای مفلس دون
اکسله نسنه بندن و چیقہ غش	دکلم باده کیم کوروب آتش
چقمشم خالص و تمام عیار	چکمشم شدت حرارت نار
اعتمادی محالدر دیرلر	عالی بر خیالدر دیرلر
که قیلور بیک خیال بنده ظهور	قطب عالم بنم بوگون مشهور
سرکارمده عقل حیراندر	درک ذاتیمی صانمک آساندر
اوز صفاتمده بر حکایت خوب	بیلیمز قنده کورمشم مکتوب

❖ در صفات مرید و حالانش ❖

بنکه اولمشدی روز و شب مائل	بصره ده بر مرید روشن دل
هر زمان بر خیاله لیل و نهار	آنی صالمشدی نشئه اسرار
ذوق بنکیله خوش چکن حالن	بیلیدی پیر اول مریدک افعالن
ایتدی محروم حضر تندن آنی	قیلیدی ممنوع صحبتندن آنی
صالیدی عجز ایله پیره سار و گذر	برگون اول نامراد خسته جگر
اوستادم معلم هترم	دیددی ای هر کاله راهبریم
نه کنه ایلدم که خار اولویم	نه سبیدن کنه هکار اولویم
که بکا یواشمده قلمه عتاب	پیر صالح مریده و یردی جواب

دیرلر اسرار ایله اولوبسن یار
صالو بن قصر آسانه کند
کوکده در متصل سنک سیرک
کامل السیر اولدیغک بیلدم
بودلیل ایله بنک کامل ایمش
شدن می بچک آماده

ایلکچ بنک سوزلرینی تمام
لیک تا کورمه جفای قدح
باده روح بخش جانپور
انتظار ایچره کیم چن بوزه
قیله بنک حکایتن تقریر
دیدیلر بنک دوندی بوزه دون
شکر قیلدی که نکبتم کتیدی
میه معجون و یروب خبر وارین
باده نک حدتی فزون اولدی

بنک هم در مقابل ایستاده

یغدی یاننه باده اصحابین
دید میعجونه اختیارک وار
بیلدی معجونکه بنک اولور مغلوب
بنکدن کچدی باده خوار اولدی

عزم میدان نمودن اسرار

بنک هم اولدی حالدن آگاه
هربری بر طرفه چکیدی صفی
یغدی مقدور اولدیغجه سپاه
اولدی رنکین بساط هر طرفی

رهد مهیا بچک او اسرار

اول اسرار گیردی میدانه
باشنی آجدی و گوتردی کوتک
صحن میدانده کلدی جولانه
گیردی میدانه پهلوانلر تک
ایستدی پهلوان کیم ایده مصاف
اوردی غایتله پهلوانغه لاف

﴿گفتن صلح نقل خدمتکار﴾

نقل کوردی کیم اول ایکی بی باک   قلمغ ایستر بری برینی هلاک
بیلدیکم آنلر ایله اولسه جدال   ایاغ آلتنده اول اولور پامال
بنک باشینه چزکنوب هر دم   یالواروب باده نک ایاغنه هم
که مگر دفع اوله طریقه جنک   نه می ایتدی سوزک قبول نه بنک

﴿منع شان کردن مویز از جنک﴾

وار ایدی برمدیر آدی مویز   واقع اول عصرده براهل تمیز
هم شرابک آتاسی قرداشی   هم سفرلرده بنک یولداشی
شامدن قیلدی صلح ایچون ایلغار   قیلدی آنلره وعظملر تکرار
اولدی وعظ ویند فائده مند   اهل جهله نه سود وعظله پند

﴿شدن نقل در مقابل بنک﴾

نقل چیقدی آنکله قیلغنه جنک   قیلدی برحله ده شهید آنی بنک

﴿در مصاف آمدن مویز تمیز﴾

ایتدی عزم مصاف بنک مویز   اولدخی اولدی حریف ستیز

﴿از پیش هم کباب آتش تیز﴾

عرصه رزمی کرم قیلدی کباب   ضربنه اولدخی کتورمدی تاب

﴿کردن باده جنک را مقدم﴾

کوردی باده که لشکر بربر   اولدی اول نابکار النده اسیر
ویرمدن غیره جنک ایچون رخصت   اوزینی چکدی اورته به غیرت
چون سپاهیلک ایچره ماهرایدی   آگاه تدبیر جنک ظاهر ایدی
بر نیجه عترتینی قویدی کمین   اوزی یلغوز مصافه گیردی همین
گیردی میدانه ایلدی جولان   یوزه چکدی جابدن قلقلان
بنک ایله چون مقابل اولدی شراب   لحظه قیلدیلر سؤال وجواب

﴿کردن بحث بنک ومی باهم﴾

می ایدر بن نبیره تا کم   بنک ایدرسن یلید و بن پاکم

می ایدر بن ندیم سلطانی	بنك ایدر پیر اهل عرفانم
می ایدر حاکم حواسم وهوش	بنك ایدر صوفیم بن ازرق پوش
می ایدر بن شفق کبی آلم	بنك ایدر بن سپهر تمثال
می ایدر خوش بنمله در عالم	بنك ایدر قطب عالم بن هم
می ایدر غملو خلقه غم خواری	بنك ایدر سنجه بن دخی وارم
می ایدر بن چراغ انجمنم	بنك ایدر رشك سبزه چمن
می ایدر پیر عشق راهمدر	بنك ایدر اول بنم پناهمدر
می ایدر نورس جهانسوزم	بنك ایدر پیر دانش آموزم
می ایدر ایلرم سنی فانی	بنك ایدر دغمه حدکی تانی
بحث ایلن اولدی چو قطع نزاع	فته صلح و صلاحه قیلدی وداع
ابتدا اولدی چونکه جنك وجدل	بر نیجه حمله اولدی رد و بدل
حدث بنك میدان ایدی فزون	بنك قوت طایوب می اولدی زبون
کوردی چون دولتمده یم خلل	ایستدی عذر سیات عمل
نذر ایدوب ایلدی خدای گواه	کیم بوتوبت بودشمن اوله تباه
کیمی دوندیسسه ایلله آزاد	ایتمیه گمسه نك فسادنی یاد
بولدی سائل اجابت مسؤل	صاف ایدی قلبی نذری اولدی قبول
چیقدی ناگه کیندن اول لشکر	اولدی بنكک سپاهی زیر وزبر
بوزه وبرش و بنك اسیر اولدی	کیمی خرد و کیمی خیر اولدی
باده نك خاطرینه یتدی صفا	نذر قیلیمشدی نذره قیلدی وفا
قیلدی آزاد اودرت سرهنکی	ساقی وبرش و بوزه و بنکی
هر برین قیلدی برایشه مأمور	عالی ایتدی عدلیله معمور
حاقبت بنك ایدوب اهانته عار	باده نك خدمتندن ایتدی فرار
شمی کزد کده قورقه قورقه گزر	باده هر قنده کورسه آنی ازر
او زنی مطلق آشکار ایتمز	می اولن یرلره گذار ایتمز

﴿ طلب مغفرت زرب غفور ﴾

توبه ای کردکار عذر پذیر   سوزلرمدن کیم ایتمشم تقریر

نطق و یردك كه وصف ذاتك ایدم	شرح کیفیت صفاتك ایدم
نه كه اوصاف می قیلوب عمدا	بنك و صفنده اوله یم کویا
الله الله بو محض عصیاندر	غایت کفر و عین کفراندر
چون فضولی درر بنم لقیم	عجب اولمز گر اولسه ایدم

﴿ وار امیدم که عذرم اوله قبول ﴾

﴿ اولیه بویه جرملر مسئول ﴾

تمام شد

مکتوب حکمت اسلوب از زبان افصح الشعرا مولانا فضولی
 بغدادی علیه الرحمہ بخدمت حضرت نشاۃ پاشا حفظہ
 اللہ تعالیٰ مما یخاف و یخشا

مالك ملك آرای عالم و حاکم حکمت فزای اقالیم معمورہ جہانی وقف استرزاق
 ایدوب تولیت ملوک عدالتشعار و حکام مرحمت ذنارہ تفویض یتدبکہ . و خاقانہ تنکنای
 عرصہ امکانہ آثار ارباب استحقاق اولوب ہر فردنہ مقدارنجہ خزائنہ غیدن وظیفہ
 مستمرہ یتدبکہ . اول مملی ارقام دیوان خلافتک قلم مشگبارلری مفتاح کنوز ارباب
 ارزاق اصحاب استحقاق اولہ . و اول ناقل اعلام استحکام بنیان سلطنتک رقم عنبرنثارلرنده
 حدائق احداق ارباب نظر بصارت بولہ . شرح شمعہ ثنا و رفع رقعہ شیمہ دعادن صکرہ

عرض ایدر خاکسار بے مقدار	بندہ کترین فضولی زار
کہ مقیم مقام عزلت ایکن	ساکن گوشہ قناعت ایکن
باشمہ دوشدی جاہ سوداسی	ذوق اہل طمع تمناسی
ہوس کسب ننگ و نام ایتدم	طلب رفعت مقام ایتدم
ایستدم کیم علو قدر بولم	مظہر لطف پادشاہ اولم
بیلمدم کیم شکستہ حال اولورم	حسد اہلینہ پامعال اولورم
طبع اشراہ خادم اولمق ایمش	سفہایہ ملازم اولمق ایمش
کیمکہ اللہدن ابا ایلر	غیر درکاہہ التجا ایلر
حاصلی ذلت و خسارت اولور	رخت امیددی یاسہ غارت اولور

الحاصل فرق اقتدارمی افسر قناعت ایلہ و قالب اعتبارمی خلعت عزلت ایلہ مزین قلوب
 و تملیک عوالم معنایی تسخیر اقالیم صورتدن یکرک بیلوب پادشاہ ملک استغنا و حاکم
 علی الاطلاق ممالک فقر و فنا ایکن جوہر ذاتم اقتضای تکمیل ایدوب و صورت سلوک مدن

رنك توكل كيدوب عالم همتدن بوسروشه ملهم اولدم وبو الهامی اصفا قیادم كه ای غافل
عالم صورت مظهر صفات الهیدر . ومهبط انوار حظوظات نامتناهی . هر آینه ملك
ملكوتدن منفك اولمز وخصائص ملكدن بهره مند اولین سرائر ملكوته دسترس بولمز .
لاجرم حكام ملكه توسل موجب حصول مواهبدر . وملوك عصره توصل باعث
وصول مطالبدر . وحديث صحیحدر كه « السلطان ظل الله » و آندن استغنا خطادروخبر
صریحدر كه « لارتبة فوق رتبة السلطان الالهی مرسل او ملك مقرب » و آندن انحراف
نارواذر خصوصا بزم پادشاهمز كه رتبه سلطنتی معنیده پایه خلافتدر و سر بر حكومتی
حقیقته مسند امامتدر

﴿ قطعه ﴾

پادشاه بحر وبر سلطان سلیمان ولی   اولكه محض عدلدر ذات ولایت پروری
خالی آندن اولسون یارب ولایت تابد   کیم ولایتدن دكل خالی صفای جوهری
القصة بوتحریركه دركاه معلادن بر نصیبه طالب اولوب . واركان دولتدن سعادت امداد
وشرف اسعاد بولوب . طقوز افلاكه پای استغنا اورر كن اوقافدن طقوز آچه وظیفه یه
قناعت قیلوب عرض آلدیم . و برات ایچون دركاه عالمناهه ارسال ایدوب مترصد اولدم
مدت ترصد منقضى اولدقده . وایام انتظار سر انجام بولدقده . مبشر لركه مژده تشریف
بشارت یتوردیلر . بكابر مثال میمون و برات همایون كتوردیلر . حلیه مغارف ایله آراسته
وزیور عرفان ایله پیراسته . عنبر سوادنده صبغت (واللیل اذا سحی) وكافور بیاضنده
صفوت (والصبح اذا تجلی) صحیفه سنده سطور خط سحاب امطار مواهب . وخطوطنده
افراد نقط كالكواكب . امور مطالبی مثابه صدف ایدی لؤلؤ سیراب ایله مملوء دریای
مكارم تموج ایدوب كناره صالمش . ومماثل نافه ختن مشكنايله طولوب قائد عز واحترام
ایله وارد اولمش . فاتحه عنوانی کریمه (هو الحق المبین) وخاتمه تاریخی (العاقبة للمتقین)
غایت مضمون (ذلك فضل الله يؤتیه من یشاء والله ذو الفضل العظیم) نهایت مفهومی
(انه من سلیمان وانه بسم الله الرحمن الرحیم)

﴿ نظم ﴾

زهی مثال شریف ونشان عالیشان   زهی مراسله ذوق بخش وفیض رسان
زهی هلال سپهر عواطف واشفاق   زهی کلید كنوز مراحم واحسان
زهی صحیفه صافی دل صفا انگیز   زهی جریده عنبر نثار ومشك افشان
حقا كه اول آیت رحمت نزولنده خاطر قاتره بر نوع مسرت سرایت ایتدیكه وصفی قابل

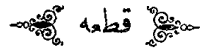
تقریر دکل و خارج احاطه تحریر در . اول سرمایه دولت وصولنده قلب منکسر
بر سرور یتدیکه ذکرى مافوق احتمال تقریر در (بیت) نفسه آنکله یتن ذوقدن
اولدم آگاه * قلت انى لك قالت هومن عند الله * مجلایمید تمام ایله اختیار سز دوردم . و ابراز
حکم ایچون متولی اوقاف حضورینه یوز اوردم . الحق متولی ملاقاتنه فرصت دوشمدی
و آنک دامن ملازمتنه دست نیل ایرشمدی اما دیوان البلاغته تهجم ایتدم چون انجس
اوقاتده واضعف حالاتده حضور لرینه کیتدم بر جمع کوردم حکایتلری پریشان نه صفادن
انده اثر ونه صدقندن انده نشان وار . جمعیتلری دام حیل حضار مجلسلری (اولئک کالانعام
بلهم اضل) حرکات ناهموارلری مثابه سوهان روح . و کلمات پر آزارلری مشابه امواج
طوفان نوح . سلام و یردم رشوت دکدر دیو آلمدیلر . حکم کوستردم فائده سز در دیو
ملفت اولمدیلر . اگرچه ظاهرده صورت اطاعت کوستردیلر اما زبان حالله جمیع سؤاله
جواب و یردیلر دیدم یا ایها الاصحاب بونه فعل خطا و چین ابرودر . دیدیلر متصل بزم
عادتمز بودر . دیدم بنم رعایتی واجب کورمشلر و بکا برات تقاعد و یرمشلر که اوندن
همیشه بهره مند اولم . و پادشاهه فراغتله دعا قیلیم . دیدیلر ای مسکین سنک مظالمکه کیرمشلر .
و سرمایه تردد و یرمشلر . که مدام فائده سز جدال ایده سن و نامبارک یوزلر کوروب
ناملایم سوزلر ایشیده سن . دیدم براتمک مضمونی نه ایچون صورت بولمز . دیدیلر زوانددر
حصولی ممکن اولمز . دیدم بویله اوقاف زواندسز اولورمی ؟ دیدیلر ضروریات آستانه دن
زیاده قالورسه بزدن قالورمی ؟ دیدم وقف مالن زیاده تصرف ایتک وبالدر . دیدیلر
اچقه مز ایله صاتون آلمشوز بزه حلالدر . دیدم حساب آلسلر بوسلو ککزرک فسادی
بولتور . دیدیلر بو حساب قیامتده آلتور . دیدم دنیاده دخی حساب اولور خبرین
ایشتمشوز . دیدیلر آندن دخی باکمز یوقدر کاتبلری راضی ایشوز . کوردمکه سؤاله
جوابدن غیری نسنه و یرمزلر . و بوبرات ایله حاجتم روا فیلمغن روا کورمزلر
ناچار ترک مجادله قیلدم و مأیوس و محروم گوشه عزتیه چکلدم بن براتمدن اهانت
چکدیکم ایچون آندن منفعل . براتم بندن فائده سز عذاب کوردیکم ایچون بندن خجل . اول شاهد
مجروح کبی تقریردن پشیمان بن مدعی کاذب کبی تشنیعدن پریشان . اول آیت منسوخ
کبی ممنوع العمل . بن امت منسوخ کبی مقطوع الامل

﴿ قطعه ﴾

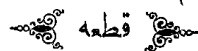
بن آکا فتنه اول بکا آفت	مشفر بن آندن اول بندن
بن آکا غصه اول بکا محنت	متکر بن آندن اول بندن

القصه شدت حرمان کاله یتدکده ودریای حیرت طغیان ایتدکده خاطر مه بوییدی
و قلبه بومعنی سرایت ایتدیکه البته مطالع مکارمدن طالع اولان آفتاب مکرمت
احتجاب سحاب تیره بی قبول ایتمز . ومنبع مرحمتدن ترشح قیلن زلال مرحمت
گردباد تزلزلدن غبار فنا دوتمز . عن قریب مانع رفع بولور ودافعه دفع اولور

حاش لله کیم فراغت کنجک سکاڻه   مطرح مکر اوله درگاه خلافت دستگاه
حاش لله کیم قناعت گنجک مشتاقه   اژدر بیداد اوله طغرای حکم پادشاه
خداوندا مخفی بیورلیه ومستور اولنیه که وارد اولان برات هایون مضمونی ارسال
اولان عرضه مطابق اولیوب تصرفه ناقص قالمشدر . فی الواقع اگر لفظ زواندن
غرض بویاسه که وظائف خدام ورواتب ارباب تقاعد و اخراجات علیق الدواب
وعلف عوامل وما یحتاج حفر و بناد نصره بنده فائده مترتب اوله حقیقتده درگاه
معادن بویله اشارت اولمقددر که بنده واجب التقصیر فضولی حقیر استعدام تقدم
واستحقاق تکریم دعواسن قیلورکن و کندوسین اکثر ارباب استحقاقدن مقدم
بیلورکن مرحمت ملوکانه و مکرمت خسروانه ظهوره کلوب بوبرات سخاوت
آیاتی ویردم و بیوردم که . من بعد رتبه اقتدارین و پایه اعتبارین جمیع گداردن بلکه
به ایمدن و طاشدن و طیراقدن اخس و ادنا بیله . و بیهوده تصرف برات قیلمیوب مرتبه سندن
خبردار اوله . حقا که . بوواقعهدن بنم چکدو کم رنج ملالت و ایتدو کم خرج و خسارت
ایچون دکدر . محضا تحریرنده حضرتکنز چکدو کی امک ایچونددر که ضایع اولدی نیده لم
الذن نه کلور عوض میسر اوله و قلم قضا تدارک قیله

سرور اگردش سپهر کبود	دائم اولمز موفق مقصود
بغلامن هر شکوفه میوه تر	اکثری بتدوکی یرنده ایتز
کرچه اندوه و محنتم چوقدر	هیچ کیمدن شکایتم یوقدر
طالعمدر بکا جفا کتورن	هر بر آننده بیک بلا کتورن
یوخسه درگاه پادشاه زمان	لطفه منبعدرر مروته کان
وار امیدم که اول بلند مقام	اوله پاینده تا زمان قیام
سر فراز اوله جمله اعیانی	بی تزلزل جمیع ارکانی

ساقی نامه

سراز خواب غفلت چو برداشتم	لوای فراست بر افراشتم
فکندم با نثار حکمت نظر	بعموره صنع کردم کذر
ندیدم به از میسکده منزلی	چو پیر مغان مرشد کاملی
باودوش نالیدم از جور دور	که بر من چرامی کند دور جور
خرد مند پیری پسندیده رای	ز کارم چنین گشت مشکل کشای
که در رشته آرزویت گره	زعقلست بر دور تهمت منه
خرد را خیالات بیهوده هست	خلاف قضا هر خیالی که هست
به تغییر آن هست توام الم	اگر رستی از عقل رستی زغم
بدار الشفای مغان آر روی	مداوای آن علت ازباده جوی
مطیعت دوران بدور قدح	زدور قدح جوی دائم فرح
منه بردل ازدور دیرینه داغ	مچین جز کل می ازین هفت باغ
ز سیر کواکب مشو تلخ کام	مجو جز می جام ازین هفت جام
طرب کن چو خورشید گیتی فروز	زین قدح هفته هفت روز
چو یکشنبه آید چنان می بنوش	که یکشنبه دیگر آبی بهوش
کر از بهر صرف میت نیست زر	بکو بشکند قرص مهر و قر
دوشنبه بخور تا دوشنبه شراب	زمی ریز بر آتش غصه آب
ورت نقل باید زگر دون بخواه	که از بهر تو بشکند قرص ماه
چو نوشی سه شنبه می ارغوان	بدیگر سه شنبه رسان دور آن
وگر زاهد از منع کوید سلخن	اشارت بمریخ بد مست کن
زمی چارشنبه چو یابی نشاط	مچین تادگر چارشنبه بساط
طلب کن که گردده بزمتم ندیم	عطارد بتار یخهای قدیم
گرت پنجشنبه بکف جام هست	منه تادگر پنجشنبه زدست

<p>زیر جیس هشیار دل کن سؤال بخور تاد گر جمعه می متصل که خیناگری زهره آرد بجای وزان تاد گر شنبه افتاده باش زحل رابدر بانی خود نشان ره بسته را بردل من کشای فتاده است اورا بمی دستگیر نه آن می که گردد خرد دورازو نه آن می که در شرع باشد حرام چو جامی کز قتم من ناتوان فرح بر فرح ذوق بر ذوق یافت دل خالیم مخزن راز شد که کردی نظر بر من درد نوش که ظاهر کنم بر توراز نهان لبالب بدارو پیای بده پیای بده کاسه پر کن تمام</p>	<p>به مستیت جزمی که رفعت از خیال به جمعه بجمعی زار باب دل ورت ساز باید اشارت نمای چوشنبه شود بخود ازباده باش وکر باید از هرگز ندت امان بساقی کلرخ اشارت نمای که بردار بار از دل این فقیر می ده که گیرد خرد تورازو می ده کزو شرع گیرد نظام زساقی بارشاد پیر مغان از آن جام دل نشئه شوق یافت برویم در معرفت باز شد عفا الله ای ساقی تیز هوش زمی قفل بکشادیم از زبان کنون غافل از من مشومی بده بسبع المثانی که تا هفت جام</p>
--	---

﴿ کیفیت جام اول ﴾

<p>کز وجهه درد یابد علاج که دارم بسی درد سر از خمار که هست آرزوی من در دکش کشاید در گنج صد آرزو که هست از همه کار مشکل گشا بغم کار مگذار مشکل مرا گشادی زبان فرو بسته را بسر نشئه جام اول دوید کنون بشنوا من خود این گنج راز</p>	<p>بیا ساقی آن آب آتش مزاج بمن ده مده بیش از این انتظار بیا ساقی آن آتش آب وش بده تا برویم به توفیق او بیا ساقی آن راح راحت فزا بمن ده زمن ساز غافل مرا چو یکجام دادی من خسته را زبانا زمان تکلم رسید بروی تو خواهم دری کرد باز</p>
--	---

﴿ مناظره بانی ﴾

<p>مذاق میم ساخت دمسازنی چرا همچو من گشته زارو زرد ترا موجب ناله زار چیست زراز نهان پرده انداخت فی دلی داشتم فارغ از قید غم بدست بلای حوادث سپرد بآتش گهی گرم شد الفتم که از آب ذوق وصفایقم بسر سبزی وخرمی وخوش چو منعم گرهما زدم بردرم شدم غافل از حادثات قضا زمانه باین روز شامی رساند همه دوستان دشمنانم شدند مخالف وزیدو قدم را شکست مرا صد مضرت زآتش رسید که در رفتی بازده وام من بدین گونه رخساره ام زرد شد عجب رمزی از تاء واز باغبان هاندم بدو در عوض داد آب بدو در عوض شهد شیرین سپرد فلاک هرچه باشد بهرکس که هست اگر میگذارد وگرمی نهد در ایام رسمست دادو ستد دهند آنچه از من ستانند باز بشکرانه این عمل می کشم از آن نیز چندان ندارم هراس</p>	<p>شبی بود درسر مرا ذوق می باو گفتم ای همدم اهل درد نگویی که زردی رخسار چیست مرا محرم راز خود ساخت فی که من پیش ازاین در فضای عدم بر آسایش من قضا رشک برد که از باد شد جنبش وخلقتم که از خاك نشو ونما یاقتم برافراشتم رأیت سرکشی چو تجار بستم قصبها بهم مرا ساخت مغرور برك ونوا بناکه قضا چشم زخمی رساند محبانم اعدای جانم شدند نسیمی که بر پیکرم حلیه بست زمن آب دامان الفت کشید زدل خاك بر بود آرام من دلم زین المها پرازدرد شد ولی دوش دیدم درین بوستان زتاکی که بکرفت دهقان شراب همان تاء از باغبان آب خورد کس از انقلاب حوادث ترست اگر می ستاند وکرمی دهد چو وام همه میشود مسترد بر آنم که هنگام عرض نیاز سروودی که درهر محل می کشم وگر رونماید خلاف قیاس</p>
--	--

من از آتش و آب و خاک و هوا
 ز من داده خویش هریک ربود
 ز فوت علایق چراغم خورم
 مغنی بسین اقتضای زمان
 چو خاشاکم اول با آتش بسوز
 بکار فضولی میفکن کمره
 خوشارند بیدار رسوا و مست
 ز غوغای دادوستد وارهد
 گرفته دوسه روز نشو و نما
 همان ماند در من که در اصل بود
 چه آورده بودم که با خود بدم
 بهی باده وزنی آتش فشان
 وز آن پس چو شمع روان بر فروز
 قراری کزو برده بازده
 که وقف ره می کند هر چه هست
 نه چیزی ستاند نه چیزی دهد

❖ کیفیت جام دوم ❖

بیاساقی آن راحت افزای روح
 بمن ده کی از غم نجاتم دهد
 بیاساقی آن مظهر اسم ذات
 بدم زنده گردان من مرده را
 بیاساقی آن جام آینه فام
 بمن ده که تشویش دل کم کنم
 چو کردی مرا آگه از فیض جام
 که دل از دوم نشئه گردد دلیر
 که طوفان عمرست و کشتی نوح
 نجات از غم حادثاتم دهد
 که خضر خر در است آب حیات
 زنو تازه کن نخل پژمرده را
 که عالم درومی نماید تمام
 زمانی تماشای عالم کنم
 بحام دوم نشئه ام کن تمام
 کند یا تو اظهار ما فی الضمیر

❖ مناظره بادف ❖

شبی معتبر محفلی ساختم
 مزین بساطی بساز و کباب
 در آن دایره رقص میکرد دف
 با و گفتم ای پیر بر کشته قدر
 پر از دوستیها ترا پوستیست
 تو آن برکی از کلشن وجد و حال
 ز دیوان حکمت تویی آن ورق
 مجالیست طرفه ادایی کنی
 بهار از عالم بکفتار نغز
 بنای طرب را بر انداختم
 منور رباطی بشمع و شراب
 چو دیوانه بر لب بر آورده کف
 بسی دیده در جهان نیک و بد
 که در زیر هر پوستی دوستیست
 که از صرصر غم نداری زوال
 کمی خواند از تو محقق سبق
 چو آینه کیتی نمایی کنی
 بیان کن برون آرا از پوست مغز

ز بزم فریدون واسفندیار
 تہی کن زراز درون سینہ را
 کہ چون شد فریدون چہ شد حال کی
 سواران میدان در آن جای تنک
 میان چنان فرقہ بانزاع
 بکفتاکہ در بارکاه کمال
 ہمہ ساکن تخت آسایشند
 نہ بہر ممالک جفامی کشند
 بریدہ دل ازہر ہوا و ہوس
 تو بیکذار این کاخ فرسودہ را
 بزن الحذر رخنہ در این حصار
 بسویت رہم بہر آن دادہ اند
 کہ از من فری خوری ہر زمان
 زدند ارہ بر شاخ بار آوری
 بآتش دل سنک بگدا ختند
 سرب زبانی جدا شد زن
 سہ نوع شریف وسہ جنس رشید
 کہ ترکیب من حسن اتمام یافت
 کنون من ہم اذ دست ہر بی ادب
 کہ شاید سوی من تو مایل شوی
 چہ دانی تو آن گوہر گنجہا
 دل از دہر برکن مدہ ز انقلاب
 مغنی زمانی بہ تقریر دف
 کہ دست فلک چون دف از چون و چند
 فضولی کہ دارد زگیتی ملال
 خوش آن رند کز نشئہ جام می
 شب و روز در عالم افتادہ مست

درین دور حالا تویی یادکار
 بکو حال شاہان پدینہ را
 چرا رفت جہرا زکف جام می
 کنون صلح دارند یا باز جنک
 هنوز اجتماعست یا انقطاع
 بہ تغیر اشخاص و تبدیل حال
 منزہ زالاو آلایشند
 نہ تشویش فوت وقنامی کشند
 ہمین انتظار تودارند بس
 بنای خیالات بیہودہ را
 برون آور آن جہرا زانتظار
 برای ہمین فرستادہ اند
 مقید بمائی بملک جہان
 بریدند از بہر من چنبری
 جلال پی زیورم ساختند
 کہ شد پوستی حاصل از بہر من
 غم ارہو آتش وتیغ دید
 دم از فیض ہستی زدو نام یافت
 طپانجہ برومی خورم روز و شب
 دمی از غم دہر غافل شوی
 کہ هست از پی راحتی رنجہا
 از این پیش مارا و خود را عذاب
 بیان ساز کیفیت ماسلف
 بضرب طپانجہ چہ سان پوست کند
 بگویش کہ دل بر کند از محال
 نداند کہ شب کی شد و روز کی
 ندانستہ عالم چہ سان عالمست

❖ کیفیت جام سوم ❖

بیا ساقی آن جوهر صاف و پاک	که جمشید برد آرزویش بجا
بمن ده که جمشیدی من از اوست	بیا ملک جمشیدی از تن اوست
بیا ساقی آن ساغر سینه سوز	که می سوزد از شوق او جم هنوز
بمن ده که آتش بهستی ز من	در دین آتش پرستی ز من
بیا ساقی آن راح ریحان شمیم	که کیفیت اوست خلق کریم
بمن ده دلرا گره بر کشای	برویم در راز را در گشای
ازین پیش فکر دل ریش کن	بجام و سبو نشئه را پیش کن
که نطق از سوم جام گویا کنم	رموز دگر بر تو افشا کنم

❖ مناظره باتار و چنگ ❖

شبی محفلی داشتم پر سرور	به بزم چراغ می افکند نور
سرم گرم بود از می لاله رنگ	زمانی شدم همدم تارو چنگ
باو گفتم ای گشته زار و زبون	چرا ناله داری تو از حد فزون
به پیچید بر خویش و بکشد راز	گره کرد از رشته راز باز
که من منعمی داشتم در ازل	باحسان او بسته تار امل
زده دست عمری بد امان او	شده غرقه بحر احسان او
درین ره مرا ذوق هستی نبود	سوی هستیم لطف آورده نمود
ازان منعم دور انداختند	اسیر غم دوریم ساختند
سر افراز بودم شدم پامال	بدل شد بهجران زمال وصال
بسی کرد سرگشته ام کار چرخ	بسی تاب دیدم ز آزار چرخ
غم چرخ دولابی واژگون	بدینگونه ام ساخت زار و زبون
چنان ساخت اندیشه انقلاب	مرا غافل از خود چو ذوق از شراب
که جمعیت سابق از یاد رفت	هواهای پیشینه برباد رفت
نمودم ازان حال قطع نظر	که گیرم سر رشته بار دگر
بمقصود اصلی شوم متصل	کنم حاصل از دور مقصود دل
پس از ذوق حرمان و قطع رجا	که دل داده بودم بفوت و فنا
عنیزی بصد خواریم برد دوش	که بندد بکاری زمن رفت هوش

که بازم برای خفا می برند
بمنزل که خود مرا بسته برد
جوان بخت پیری پسندیده
سر افکنده ز اندیشه دهر پیش
چو من دیده صد محنت روزگار
پس از پرسش حال ایام غم
همان شخص بوده که روز نخست
بی من گرفته ره جست و جو
ازین دور غافل زهم عمرها
همان منع خویشرا یاقم
پس از محنت راه دور دراز
مبندر بیهوده دم میزنم
چنین بوده آیین کون و فساد
مقرر چنین گشت براهل حال
دو کس را زهم کر فلک باستم
مغنی جدا چند مانی ز چنک
به تنگم من ازدوری وجد و حال
فضولی ناکام را در فراق
خوشا آن خرابائی باده نوش
نه از محنت هجر یابد اثر

❖ کیفیت جام چهارم ❖

بیا ساقی آن لاله باغ ذوق
بده پیشتر زآنکه از روزگار
بیا ساقی آن صیقل ژنک غم
بمن ده که بسیار غم می کشم
بیا ساقی آن مرحم ریش دل
بمن ده که تشویش دارم بسی
که دارم از و در جگر داغ شوق
شود بقعه تربتم لاله زار
کز وی شود هر غم پیش کم
غم دهر را بیش و کم می کشم
کز وی شود دفع تشویش دل
ز تشویش من نیست آگه کسی

چو کیفیت می مرا دست داد   بچارم قدح نشئه ام کن زیاد
که در چارمین نشئه شیدا شوم   باظهار اسرار کویا شوم

﴿ مناظره باعود ﴾

شبی خواستم بزمی آراستم   سرودی نه بهر طرب خواستم
صدایی بگو شمع رسانید عود   که چون عودم از سر برون رفت دود
بدو گفتم ای خازن گنج راز   که هم اهل سوزی و هم اهل راز
بگو این نوا از که آموختی   که برك نشاط مرا سوختی
چه رمزست مضمون گفتار تو   چه سرست در پرده ککارتو
که سر زنده باهواهای تر   ترانست جان داری از جان خبر
تو یکمشت چوبی نوای تونار   ز نارسست کافی ترا يك شرار
بر آنم که کرد در تومی بود درد   نمی ماند تا این زمان از تو گرد
همانا تو از حال خود غافل   از آنرو بدینگونه فارغ دلی
نداری بازار خود آرزو   نمی کویی ارکس بگوید بگو
چنین گفت عود مروت اثر   که من ز آنچه گفتم ندارم خبر
مرا روز اول که می ساختند   درون دلم ذوقی انداختند
که آن شوق از من مراد ر بود   در یخودها برویم کک شود
نمی دانم این پیکر من که ساخت   چراسی کردو برای چه ساخت
زمن نیست این ناله زار من   ز استادان جنبش کار من
مدان از من این نغمهای حزین   نه بر من بر استاد کن آفرین
نه تنها مراداده این حال دست   در این محفل بی خودی هر که هست
چو من غفلتی دارد از حال خویش   نمی دانم انجام احوال خویش
ولی هست سازنده در ازل   کزو نقش پیداست در هر عمل
من و تو درین کار که آلتیم   نه صنعتگری آلت خلقیم
معنی بده عود را کوی شمال   که ظاهر کند بر تو تحقیق حال
زن تا بگوید ببانك بلند   که ذاتست چون صفاتست چند
ظهور حقیقت نما از مجاز   مگوکز فضولست افشای راز
خوش آنکه سرمست افتاده است   ارادت به پیر مغان داده است

نمی داند از مستی می مدام که ساقی کدامست و ساغر کدام

﴿ کیفیت جام پنجم ﴾

بیا ساقی آن جام کوثر سرشت که لب تشنه اوست حور بهشت
 بمن ده که من چاکر حیدرم نصیب است البته از کوثرم
 بیا ساقی آن لعلهای یمن بده در بها عقل بستان زمن
 که دیوانه ام ساخت سودای عقل مرا بیش ازین نیست پروای عقل
 بیا ساقی آن جام عاشق نواز که در نشئه اوست افشای راز
 بمن ده مرا مست و مدهوش کن که در نشئه نکته گوش کن
 که چون باده اندر خم لاله گون به پنجم قدح نشوه ام کن فزون
 که در نشئه پنجم آرم شکست به قفل در گنج رازی که هست

﴿ مناظره با سه تار ﴾

شبی رقتی داشتم در نماز به معبود می کردم افشای راز
 گهی در قیام و گهی در قعود گهی در رکوع و گهی در سجود
 در انشای طاعت من بی قرار شنیدم ز جانی صدای سه تار
 ز دل رفت اندیشه طاعتم درید از هوا پرده عصمت
 بدو گفتم ای منشاء هر صدا مشو هیمة آتش کفر سا
 چرا رسم راحت همه گمراهیست سرت از خیال قیامت تهیست
 کلید در گنج هر آفتی چو ابلیس سرمایه حیلتی
 بدست تورشته که هشته است دام که صید دل خلق سازی مدام
 بصدجا میان بسته متصل که بر بانی آثار طاعت زدل
 اگر سینه را وطن ساختی ازو رسم تقوی بر انداختی
 و رانگشتی از توبه جنبش رسید ز تحریک تسبیح راحت رسید
 بیا چون من از آتش اندیشه کن ره توبه گیر و ورع پیشه کن
 چنین گفت طنبور صاحب خبر که بر پرده داری مشو پرده در
 میندار برخود هنر عیب من اگر عیب دارم برویم مزین
 منم کرده قطع بیابان دور زغیب آمده سوی ملک حضور
 دبرین ره شده همنشینم بسی نخوردم غم از اعتراض کسی

چنین هم ممکن کرداری مدد	تو بر سینه ام می نهی دست رد
که مقبل ازو گشت ومد براز آن	چه آگاهی از کار کاه جهان
ز چون من خسی کی نشیند غبار	بدر یای احسان پرورد کار
غم معصیت لاف طاعت خطاست	در آنجا که دیوان عفو و عطاست
ز سر علی کل شیء محیط	مکر قافلی در بساط بسیط
به مفتاح رغبت دری بر گشای	مغنی به طنبور رغبت نمای
برون آیدو پر شود این بساط	کز آن درر و احل زفرط نشاط
نشاطی کندزین بساط اکتساب	فضولی کند ترک یم عذاب
برندش بدوزخ زخود بی شعور	خوشا آنکه سرمست خیزد ز گور
نماید باو قطر های شراب	شر رهای دوزخ بوقت عذاب

❖ کیفیت جام ششم ❖

که در نشئه اوست فیض ازل	بیا ساقی آن گوهر بی بدل
دهد ذوق وز من ستاند مرا	بمن ده که فیضی رساند مرا
طلای مرصع بیاقوت ناب	بیا ساقی آن ساغر پر شراب
مرصع کنم چهرهء همچو زر	بمن ده که من هم بدل لعل تر
که ذوقش گدازا کند پادشاه	بیا ساقی آن مایه عز و جاه
که ذوق از گدا چیست تا پادشا	بده تا بدانم من بی نوا
بجام دگر گرم کن محفلم	چو ذوقی رساندی ز می بردم
دلیری کند دل باظهار حال	که ذوق از ششم نشئه گیرد کمال

❖ مناظره باقانون ❖

نه اندوه ره داشت آنجانه غم	شبی داشتم محفلی چون ارم
چو من نغمه اش خلقر آکرده مست	پری چهره داشت قانون بدست
درش خازن معرفت کرده باز	چه قانون یکی طرفه صندوق راز
کند نقشها ورزش کار خویش	چو لوحی که نقاش گیرد به پیش
ز در یاش موج افکند برکنار	چو کشتی که اورا بود سیم بار
بدو گفتم ای لعبت نازنین	ازو چون شنیدم نوای حزین
درین شیوه بر عاشقان فائق	شنیدم که چون من توهم عاشقی

ولی حیرتی دارم از کار تو
همه عاشقا تراست شام و سحر
همه بید لانا است از دست غم
همه خسته وار از شفا بی نصیب
گذشته است در هجرشان ماه و سال
ترا رتبه از عاشقان بر ترست
پسندیده طبع جانانه
سرت راست بالش ز زانوی دوست
در آغوش یارست مأوای تو
شب و روز از غایت قرب هست
چه کردی ترا این مقام از کجاست
دلیل ره وصل جانانه باش
چنین گفت قانون که ای سست رای
نشد راضی از من بد آنها حیب
گذشتم ز خود در سر کار خود
گزریدم طریق رضای همه
سرا پای چشمم همه گشت گوش
اگر چه مرا بود چندین دهن
رک جسم زارم کسی گر برید
زدم دست بر دامن اهل دل
بدین شیوه مقبول جانان شدم
مشو خود نماتا شود دوست رام
مغی ز قانون تو پندی بگیر
کجا عاشقی و کجا جمع سیم
توبا سیم زاری پیاموز کار
خوشا آنکه رفت از طبیعت بدر
بپای خم می چو دردی نشست

که از عشق دورست اطوار تو
برخ اشک چون سیم روی چوزر
بهر پهلوی صد خدنگ ستم
رک جان سپرده بدست طیب
بجز نام نشنیده اند از وصال
مکر شیوه و طور نو دیکرست
که با اوهم آغوش وهم خانه
ترا متصل روی بر روی اوست
وزو گشته حاصل تمنای تو
ببوسیدن دست دلدار دست
بگور از خود در اباین خسته راست
بماکاری آموزو مردانه باش
همه آنچه گفتی رساندم بجای
نخور داز چنین ریودانگی فریب
بدادم بر سوای آزار خود
نهادم سر خود بیای همه
که پندی کنم گوش از اهل هوش
نگفتم بخود پیش کس يك سخن
نه آهم بر آمد نه خونی چکید
رضا جوی دلها شدم متصل
سزا وار تشریف احسان شدم
که رسواست محبوب رسوا مدام
که سیمت چرا گرده زینسان اسیر
بکن ترك سیم و مکن هیچ یم
فضولی صفت باش بی سیم زار
نشد هر طرف چون قدح جلوه گر
بدردی همی شد چومی پای بست

﴿ کیفیت جام هفتم ﴾

که ما را بدو هست صد اشتیاق	بیا ساقی آن شهد شیرین مذاق
بدین تلخکامی چو جام مدار	بده پیش ازین تلخ کام مدار
که کامل از وی شود اهل حال	بیا ساقی آن نشئه بر کمال
وزین جهد کسب کمالی کنم	بمن ده که دفع ملالی کنم
که سنگست بر شیشه نام و ننگ	بیا ساقی آن لعل یاقوت رنگ
دلراز اندیشه ننگ و نام	بمن ده که بخشد صفای تمام
بهفتم قدح بی خبر کن مرا	به بین مستیم مست تر کن مرا
کنم شمه شرح حال خراب	که در نشئه اولین بی حجاب

﴿ مناظره بامطرب ﴾

وزو بود بزم چو خلد برین	شبی داشتم مطربی همنشین
بساطی بر انگیز و سازی بکیر	باو گفتم ای همدم دلپذیر
ادا کردی سازی بدست و زبان	بدودست بی ساز لکن روان
به تخته همه ساز را دست بست	که باقوت نطق و تحریک دست
که در ذاتش آرایش غیر نیست	باو گفتم این فیض را رتبه چیست
بدو نسبت غیر نادانست	چنین گفت کین فیض روحانست
همیشه خود از خود شنیدن نکوست	مشو مائل غیر کاسرار دوست
گشاده دهانست و هرزه درای	به نی راز مگشای کان سست رای
که خواهد به یک ضرب تقریر کرد	به دف مصلحت نیست اظهار درد
که می گوید او را بهر گوش باز	مکن چنکرا محرم هیچ راز
که خالیست ز اسرار و از عقل و هوش	زعودار ترا هست رازی بهوش
که از پرده رازت نیفتد برون	نهان کن زطنبور راز درون
که دارد باظهار آن صد زبان	بقانون مکن راز خود را عیان
که غماز راهند در هر مقام	ملاقات این فرقه زان شد حرام
که چون کرد رد امانت قضا	ها نانه واقف از ما مضا
قضا آن امانت بدست تو داد	نشد مستعد امانت جماد
بدست سپارنده سپاریش	که مخفی زنا محرمان داریش

تو بر هر جمادی مکن آشکار	بترس از خلاف قضا زینهار
مشو غافل از نطق حکمت بیان	که در جسم انسان جز او نیست جان
چنین گشته روشن بارباب هوش	که زنده است گویا و مرده خموش
نمی ماند از هیچکس غیر نام	همین گوی تازنده باشی مدام
ولی آن سخن گوی کانجام کار	نباشی ز تکرار آن شرمسار
چنان کن که گفتار تو سر بسر	دهد از نکات شریعت خبر
مگو باطن دین بر هیچکس	بظاهر ز ظاهر سخن گوی بس
مغنی چو با ضرب دست اصول	شوی مجلس آرای اهل قبول
مخوان وصف حال کساد دگر	بخوان حرفی از حال ما مختسر
که هستم قضولی صفت مانده لال	زد ستم نمی آید اظهار حال
خوشا آنکه هر جانشیند چو من	ز تقوی نگوید جز از می سخن
از آن وصف آن باده کار مفست	که کیفیتش بر همه روشنست

﴿ تمت ﴾

﴿ مرثیه در حق خامس آل عبا حضرت سید الشهداء ﴾

ماه محرم اولدی شفقدن چیقوب هلال	قیلمش عزادو کوب یوزه خون برله اشک آل
اولاد مصطفایه مدد قیلماش فرات	کچور مسونمی یرلره آتی بو انفعال
چوقدر حکایت الم شاه کربلا	البته چوق حکایت اولور موجب ملال
عبرتله باق غم شهدا شرحن ایتمه	هر سبزه کربلا ده آچوبدر زبان حال
تجدید ماتم شهدا قیلدی روزگار	زار آغله ای کوکل بو کون اولدجه احتمال

﴿ میدان چرخ جلوله که دود آه قیل ﴾

﴿ گردون دونی کونه ماتم سیاه قیل ﴾

ماه محرم اولدی مسرت حرامدر	ماتم بو کون شریعت بر احترامدر
تجدید ماتم شهدا نفوس دکل	غفلت سرای دهرده تنیه عامدر
غوغای کربلا خبرین سهل صانمه کیم	نقض وفای دهره دلیل تمامدر

هر ذره اشك كيم دو كيلور ذكر آل ايله   سياره سپهر علو مقاميدر
هر مد آه كيم چكيلور اهل بيت ايجون   مفتاح روضه دردار السلامدر
(شاد اولسون بو واقعه ده شاد اولان كوكل)

(بردم بلا و غصه دن آزاد اولان كوكل)

تدبير قتل آل عبا قيلدك اي فلک   فکر غلط خيال خطا قيلدك اي فلک
برق سحاب حادثه دن تيغلر چكوب   بربر حواله شهدا قيلدك اي فلک
عصمت حرم سرا سنه حرمت روا ايكن   پامال خصم بي سروپا قيلدك اي فلک
صحرای كربلا ده اولان تشنه ليله   ريك روانی سيل بلا قيلدك اي فلک
تخفيف قدر شرعدن اندیشه قيلمدك   اولاد مصطفى به جفا قيلدك اي فلک

﴿بر رحم قيلمدك جكري قان اولنلره﴾

﴿غربتسده روزكاري پريشان اولنلره﴾

با صدقه كربلايه قدم شاه كربلا   اولدي نشان تير ستم شاه كربلا
دشمن اوقينه غير سپر گورميوب روا   ياقمشدي جانه داغ الم شاه كربلا
دود دل پر آتش اهل نظاره دن   ايتمشدي پرده دار حرم شاه كربلا
اولدجه عمری راحت دل گورميوب دمی   اولمش همیشه همدم غم شاه كربلا
اعدا مقابلنده چکنده صف سپاه   قيلمشدي مد آهي علم شاه كربلا

﴿يا شاه كربلا نه روا بونجه غم سكا﴾

﴿درد دمادم والم دمبدم سكا﴾

اي درد پرور الم كربلا حسين   وي كربلا بلالرينه مبتلا حسين
غم پاره پاره بغريكي يانديردی داغله   اي لاله حديقه آل عبا حسين
تيع جفا ايله بدنك اولدي چاك چاك   اي بوستان سبز تيع جفا حسين
ياقدي وجوديني غم ظلمتسرای دهر   اي شمع بزم باركه كبريا حسين
دور فلک ايجردی سكا كاسه كاسه قان   اي تشنه حرارت برق بلا حسين

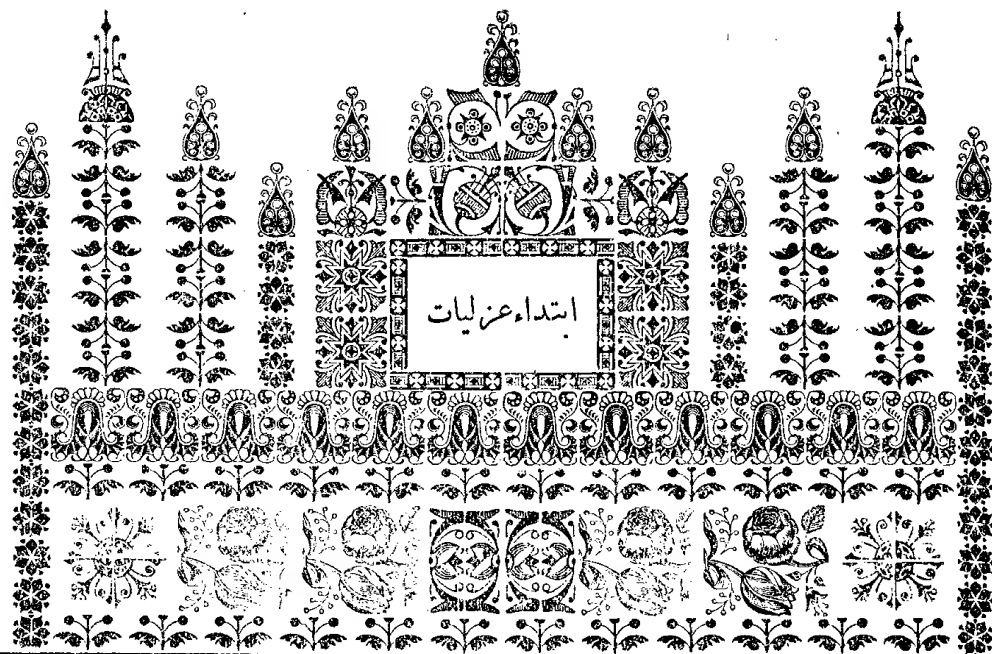
﴿يادايه فضولی آل عبا حالين ايله آم﴾

﴿كيم برق آه ايله ياقيلور خرمن كنانه﴾

تمام شد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿ حرف الف ﴾

قد انار العشق للعشاق منهاج الهدا	سالك راه حقيقت عشقه ايلر اقتدا
عشقدر اول نشئه كامل كيم آنندرمدمام	ميده تشوير حرارت نيسده تاثير صدا
وادي وحدت حقيقتده مقام عشقدر	كيم مشخص اولمز اول وادیده سلطاندن گدا
ايلمز خلوت سراي سر وحدت محرمي	عاشقي معشوقدن معشوق عاشقندن جدا
ايكه اهل عشقه سويلرسن ملامت تركن ايت	سويله كيم ممكنميدر تغيير تقدير خدا
عشق كلكي چكدي خط حرف وجود عاشقه	كيم اوله ثابت حق اثباتنده نفى ماعدا

﴿ اي فضولى انتهاسر ذوق بولذك عشقندن ﴾

﴿ بويله در هر ايش كه حق آديله قيلسن ابتدا ﴾

يا من احاط علمك الاشياء كلها	نه ابتدا سكا متصور نه انتها
كيم ویرسه جان بولكده بولور خاك مقدمك	گويا كه خا كراهكه در تقد جان بها
سنسن قيان مظاهي اميد ويم ايدوب	موساي علم گنجي عصاسيني ازدها
سندن بولوبدر احمد مرسل مقام قرب	تحسين يا سينله تشریف طاوها
يعقوبده نشانه شوقك غم والم	يوسفده نشئه نظرك بهجت وبها
بولزدي قهرك آچسه خوان سياستن	هل من مزید لقمه سینه دوزخ اشتها

﴿ یارب بالای قیده فضولی اسیردر ﴾

﴿ اول بیدلی بودام کدورتدن ایت رها ﴾

یارب همیشه لطفی ایت رهنما بکا	گوسترمه اول طریق که یتز سکا بکا
قطع ایله آشنالغم آندنکه غیردر	آنجق اوز آشنالک ایت آشنا بکا
بر یرده ثابت ایت قدم اعتبارمی	کیم رهبر شریعت اوله مقتدا بکا
یوق بنده بر عمل سکا شایسته آه اکر	اعماله گوره ویره عدلک جزا بکا
خوف خطرده مضطربم وارامیدکیم	لطفک ویره بشارت عفو و عطا بکا
بن بیلیمزم بکا گرکن سن حکیمسن	منع ایله ویرمه هر نه گرکنز سکا بکا
اولدر بکا مراد که اولدر سکا مراد	حاشا که سندن اوزگه اوله مدعا بکا

﴿ حبس هواده قویمه فضولی صفت اسیر ﴾

﴿ یارب هدایت ایله طریق فنا بکا ﴾

زهی ذاتک نهانی اول نهاندن ماسوا پیدا	بحار صنعکه امواج پیدا قعر نا پیدا
بلند و پست عالم شاهد فیض وجود کدر	دکل بیهوده اولق یوغیکن ارض و سما پیدا
مال حکمتک اظهار قدرت قیلمغه ایتمش	غبار تیره دن آینه کیتی نما پیدا
دمادم عکس آلور مرآت عالم قهر و لطف کدن	آنکچون که کدورت ظاهر ایلر که صفایدا
گهی طیراغه ایلر حکمتک بیک مه لقا پنهان	گهی صنعک قیلور طیراقدن بیک مه لقا پیدا
جهان اهلینه تا اسرار علمک قالمیه مخفی	قیلوردر حکمتک کفار ایچنده انیا پیدا

﴿ نشان شفقتکدر کیم اولور اظهار حمد کچون ﴾

﴿ فضولی تیره طبعندن کلام جانفزا پیدا ﴾

اشرقت من فلك البهجة شمس وبها	ملأ العالم نورا وسرورا وبها
چیقدی برکون که ضیا سنده تمامی رسل	اولدی محو اوله که خورشید شعاعنده سما
اولدی بازار جهان رونق بر در یتیم	که دکل ایکی جهان حاصلی اول دره بها
رتبه حکمت معراج کالینه کوره	حکما فرقه دون فلسفه جمع سفها
منهی معرفتی حال دلیله دائم	قیلور اهل حقه اسرار حقیقت انها
نیجه تقریر ایدیم وصفی بر شاهک کیم	آکا اوصاف اوله یاسین و معرف طاهها

﴿ ای فضولی ره شرعی طوت اول راهبرک ﴾

﴿ بو طریق ایله ضالالتدن اوزک ایله رها ﴾

ای اولان معراج برهان علوشان سکا
 حین دعوی نبوت مدعی الزامنه
 کک حکمک چکدی حرف سائرادیانه خط
 باقی معجزلر نه حاجت دین حق اثباتنه
 وصف جبریل امین ایتیش قبول خدمتک
 سنسن اول خاتم که رفع ایتیش جمیع حاکمی
 اولقدر ذوق شفاعت جوهر ذاتکده وار
 ماه نودر یوخسه سن ایتدکده سیر آسمان
 یانجی لطفک فضولیدن کم ایتمه اول زمان

کیم اولور تسلیم مفتاح در غفران سکا
 کارگر دوشمز خدنک طینه دشمن بکا
 اینم سنک ملامتدن کیم آلوب چوره می
 آندم رسوا که سیلاب سرشگم چاک ایدر
 دمبدم شمع جمالکدن منور اولشم
 هیچ مسکنده قرارم یوقدر راول ذوقدن
 باشده بر سرو سمنبر وصلنک سوداسی وار
 کثرت پیکانک ایتشدر درمردن تن بکا
 اولدی زنجیر جنون بر قلعه آهن بکا
 زخم تیغک قانی گیدردکجه پیراهن بکا
 ای کوزم نوری کرکز دیده روشن بکا
 کیم چن خاک سرکویک اوله مسکن بکا
 سود قیلمز باغبان نظاره کلشن بکا

ای فضولی اودلره یانسون بساط سلطنت
 یکدر آندن حق بیلور برکوشه کلخن بکا
 ای ملک سیما که سندن اوزگه حیراندر سکا
 ویرمین جانن سکا بولمز حیات جاودان
 عالمی پروانه شمع جمالک قیلدی عشق
 عاشقه شوقکله جان ویرمک سکا مشکل دکل
 چیقمه یارم کیجه لر اغیار طعنتدن صقین
 پادشاهم ظلم ایدوب عاشق سکا ظالم دیمش
 حق بیلور انسان دیمزهر کیمکه انساندر سکا
 زنده جاوید آکا دیرلر که قرباندر سکا
 جان عالمسن فدا هر لحظه بیک جاندر سکا
 چون مسیح وقتسن جان ویرمک آساندر سکا
 سن مه اوج ملاحنسک بو نقصاندر سکا
 خوب اولنلردن یمان کلز بو بهتاندر سکا

ای فضولی خوب اولنلردن تغافلدر یمان
 کر جفاهم کلسه آنلردن بر احساندر سکا
 جام ایچره می که دائره صالمش حباب آکا
 آینه در که عکس صالور آفتاب آکا

زاهد سؤال ایدر سه که میدان نه در مراد
 قان یاش دو کوب یاننده دونر آتشین کباب
 ایلر کوکلده اشک خطک شوقی فزون
 چشمک مریضی اولدی کوکل لعلکه بتور
 تکلیف جنت ایله کویکده کوکله
 بزه صفادر آنده کدورت جواب آکا
 معشوقه بکزر آتش وعاشق کباب آکا
 اوددن چیقار بخار صاحلدقه آب آکا
 رنج خاره دوشدی دوا در شراب آکا
 چون جنت اهلیدر نه ویررسن عذاب آکا

﴿ مسدود در فضولی به میخانه لر یولی ﴾

﴿ یارب هدایت ایله طریق صواب آکا ﴾

دوستم عالم سنکچون کراولور دشمن بکا
 عشقه صالدم بن بنی پند آلیوب بردوستدن
 جان وتن اولدقجه بندن دردوغم اکسک دکل
 وصل قدر بن بیلمدن فرقت بلاسن چکمدن
 دودوا خکدر بکا سرویله ای کل باغبان
 غمزه تیغن چکدی اول مه غافل اوله ای کوکل
 غم دکل زیر ایترسن دوست آنجق سن بکا
 هیچ دشمن ایلز آنی که ایتدم بن بکا
 چیقسه جان خاگ اولسه تن نه جان کرک نه تن بکا
 ظلمت هجرا یتدی چوق تاریک ایشی روشن بکا
 نیلرم بن کلشنی کلشن سکا کلخن بکا
 کیم مقرر در بوکون اولمک سکا شیون بکا

﴿ ای فضولی چیقسه جان چیقم طریق عشقندن ﴾

﴿ رهگذار اهل عشق اوزره قیلک مدفن بکا ﴾

کمال حسن ویروبدر شراب ناب سکا
 سنی ملک کوره لی یازمز اولدی عشق کناه
 لبک سؤاله ویرمز جواب عشاقک
 جزا گوننده صورلر خطالر ایلدیکک
 بنی قرارم ایله قویمز اولدک ای گردون
 صفای جوهر تیغندن اوومه رحم ای دل
 سکا حلالدر ای مغیچه شراب سکا
 ولی یازلدی بویوزدن بسی ثواب سکا
 سؤال اولور سه بوسندن ندر جواب سکا
 یتر فغانله بن ویردیکم عذاب سکا
 یریدر آهم ایله ویرسم انقلاب سکا
 که صانمه صو ویررای تشنه بوسراب سکا

﴿ فضولی باشکه اول سرو سایه صالیدی بوکون ﴾

﴿ علو رفعتیله یتز آفتاب سکا ﴾

رشته در جسمم که دور چرخ ویرمش تاب آکا
 سایه زلفک شبستاننده در شمع رخک
 درد در دیدر صفا بخش حریف بزم عشق
 قامت خم برله بر اهل کرامتدر قاشک
 مردم چشمم دیزر هر دم در سیراب آکا
 نیجه یتسون قدر ایله خورشید عالم تاب آکا
 ساقیا چوق ایتمه تکلیف شراب ناب آکا
 طاش اولور البته گر باش اکسه محراب آکا

چشمکی اهل نظر قصدینه تعیین ایلین
ترمش رخشار ایله خوبان آچر لر کوکلی
ناز و غمز کدن مهیا ایلش اسباب آکا
گور نه کلشندر که آتشدن ویر لر آب آکا
سلک اهل حاله چکمش زاهدی اشک ریا
سن کی برسم قدرین بیلدیرر سیاب آکا

❖ ای فضولی قلامش غوغای مجنوندن اثر ❖

❖ غالباً افسانه لیلی گتورمش خواب آگاه ❖

عشق اطوارین مسلم ایلدی گردون بکا
قیدی بندن رفع تکلیف نمازی مستلک
بونجه کیم بلدی یوگوردی یتدی مجنون بکا
صالیدی انجق نشئه جام می کلکون بکا
باغبان گرمیل قیلم سر و کا معذور طوت
سرودن یکرک کلور اول قامت موزون بکا
دوستلر قانیاش دوکوب قیدی بنی رسوای خلق
وه که دشمن چیقدی آخردیده بر خون بکا
اولزم هر قنده کیم اولسم گرفتار اولمدن
بر بلادر گوز بر آقندر دل محزون بکا

❖ ای فضولی ناوک آهمله آلدیم انتقام ❖

❖ دونه دونه گر چه بیداد ایتدی چرخ دون بکا ❖

غم دیارنده اجل پیکی گذار ایتمز بکا
یار جور ایتمز بکا اغیار تعلیم ایتمدین
یوق صانور وارم مگر کیم اعتبار ایتمز بکا
بالله اغیار ایلین احسانی یار ایتمز بکا
داغیدر هر لحظه برک عیشمی آهم یلی
قنی ناحق ظلمدر کیم روزکار ایتمز بکا
عشق درد یله خوشم ترک نصیحت قیل رفیق
بن که تریاکی مزاجم زهرکار ایتمز بکا
چرخدن آشور مدین یادکله آه آتشین
غدر ایدوب گردون شرردن زرنشار ایتمز بکا
نقد جان تاراج غمدن صاقلمق دشواردر
عشق تا سنک ملامتدن حصار ایتمز بکا

❖ یاد لعلکله فضولی گوزلیوب راه عدم ❖

❖ وار بر تدیری اما آشکار ایتمز بکا ❖

جانمک جوهری اول لعل شکر باره فدا
درد چکمش سرم اول خال سیه قربانی
عمرمک حاصلی اول شیوه رفتاره فدا
تاب کورمش تم اول طره طراره فدا
گوزلرمدن دوکان قطره اشگم گهری
لبلر کدن صاچلن لؤلؤ شهواره فدا
چاک سینمده اولان قانلو جگر پاره لری
مست چشمکده اولان غمزه خونخواره فدا
پاره پاره دل مجروح پریشانمدن
سر کوینده گزن هرایته بریاره فدا
جان و دل قیدنی چکمکدن اوزم قور تاردم
جانی جانانه ایتدم دلی دلداره فدا

(ای فضولی نوله گر صاقلر ایسم جان عزیز)

(وقت اوله کیم اوله بر شوخ ستمکاره فدا)

هر زمان منظور بر شوخ ستمگر در بکا
اول خم ابرویه قیسم سجده هر ساعت نوله
غم دکل جسممده گرسنک ملامت زخمی وار
گوزده خون آلوده بیکانک خیالیه خوشم
زخمردن ایتمدم هر گز ادای شکوه کیم
عقل ارشادیه بولمق کام ممکندر ولی
اختر بختم وبالن گورکه اول مهدن کلن
قائده اولسم بر بلا حقندن مقرردر بکا
قبله ایله اول خم ابرو برابردر بکا
شحنه بازار سودایم بوزیوردر بکا
هر بری گویا که بربرک کل تردر بکا
هر اوقک بر نعمت غیر مکرردر بکا
دام راه اول حلقه زلف مغنبردر بکا
مهرلردر اوزگیه جور وجفالردر بکا

(ای فضولی منزل مقصوده یتسم نه عجب)

(خدمت پیر مغان ارشادی رهبردر بکا)

غمندن اولدم دیمدم حال دل زار سکا
ایچی ناب که بغرندن ایدر جمله کباب
می کلکونده دکل ترکس مستک عکسی
عارضک کل کل ایدوبدر می کلگون نابی
باغه سیرایت بولب لعل ایله کیم غنچه دکل
دیر ایدم قامتکه سرو ولی اوزگه ایمش
اگیلوب طرف بنا گوشکه درد دلی
تا گرفتارگم آزاد اوله بیلمم غمندن
لعل نابک هوسی بغرمی قان ایلدیکن
ای کل تازه روا گورمدم آزار سکا
آتش عشقله عشاق جگرخوار سکا
قدح اولمش گوز آچوب عاشق دیدار سکا
وه که بر کلدن آچلمش نیجه کلزار سکا
کوسترن خون دلی دیده خونبار سکا
حرکات وروش وشیوه ورفقار سکا
یا او طانک دبه یا طره طرار سکا
هیچ کیم اولسون ای شوخ گرفتار سکا
آه کیم قانلو یاشم قیلمدی اظهار سکا

(ای فضولی فلکک وار سنکله نظری)

(کیم غم وختنی ویردی نه کیم وار سکا)

غمزه سن سودک گوکل جانک کرکزمی سکا
آتشین آهمله ایلرسن بکا تکلیف باغ
یله ویرمه داغدوب هر دم ایقلردن گوتور
ای کمان ابرو رقیه ویرمه غمز کدن نصیب
یاندروب جانم جهانسوز اتمه برق آهمی
کفر زلفندن بی منع ایلک لایقمیدر
تیغه اوردک جسم عریانک کرکزمی سکا
باغبان کلبرک خندانک کرکزمی سکا
ای بری زلف پریشانک کرکزمی سکا
اوق آتارسک طاشه پیکانک کرکزمی سکا
آسمان خورشید رخشانک کرکزمی سکا
صوفی انصاف ایله ایمانک کرکزمی سکا

﴿ طوته لم کیم اشک سیلابینه یوقدر اعتبار ﴾

﴿ ای فضولی چشم گریانک کر کمز می سکا ﴾

ای بیوفا که عادت اولوبدر جفا سکا
که نازو که کرشمه و که عشوه در ایشک
بیک جان اولیدی کاش بن دل شکسته ده
عشقکده مبتلا لغمی عیب ایدن صانور
ای دل که هجره طویم یوب اینترسن اول مہی
ای کل غمکده اشک رخ زردم ایتدی آل

﴿ دوشمز چو شاه قربی فضولی گداره ﴾

﴿ اول شہدن التفات نہ نسبت بکا سکا ﴾

شب که مفتاح مه نو اوله گنجینه گشا
گزیلوب چشمه خورشید صوین کوزه چرخ
لاله رنگ اوله شفقدن فلک مینا فام
مه نو جامنی دوره کتوره ساقی دهر
بن هم اول روح فزاراحی دوکم ساغره کیم
طوتر اولسم نہ عجب می اتکن درد صفت

﴿ جام دورنده فضولی او قورم می وصفین ﴾

﴿ آتش خرمن غم آب حیات حکما ﴾

قمر ملکی تحت وعالم ترکی افسردر بکا
زلف ورخساری خیالیه ندر حالک دیمک
نور و طوبی وصفن ای واعظ بو کون آزاله کیم
آزہ دن ای شمع چیق بر کوشه طوتکیم بو کیجه
ویردی باد صبح بر خورشید طلعت مژده سن
زاهدان سن قیل توجه کوشه محرابه کیم

﴿ ای فضولی جمع اولور پیوسته ایل نظارمه ﴾

﴿ عرصه دشت جنون صحرای محشر در بکا ﴾

نربت لعلک که دیرلر چشمه حیوان آکا
اول ویریر جان دمدم عشاقه و بن جان آکا

او قلرندن کیم تیکن تک سانجولو بدر هر طرف
خال و خطدر بيلم اول آينه رخسارده
طومه ای قان دمبدم طغیان ایدوب تن چاکنی
بحره لؤلؤ دیشلرک وصفین مکر سوبلر صبا
کوکله صالمش خطک ذوقن فلک قانون و یروب
کلینیدر خم قدم هر غنچه بر پیکان آکا
یا کوزمدن عکس صالمش مردم مژگان آکا
قوی بومنظر دن دمی نظاره قیلسون جان آکا
کیم قولق طوتمش صدف ایچره در غلطان آکا
طفل تک کیم او قودر لر زجر ایله قرآن آکا

❖ ای فضولی اول صنم افغانه رحم ایلر ❖

❖ طاشه بکزر بغری تاثیر ایلر افغان آکا ❖

کرچه ای دل یار ایچون یوز و یردی یوز محنت سکا
صاقلمه نقد غم عشقی ای جان ظاهرایت
چاره بهیودمی صوردم معالجدن دیدی
طوترم یارین قیامتده حبییم دامانک
اهل عشقی آتش هجرانه ایلرسن کباب
انجیدر ناله م سنی نوله اگر بر تیغ ایله
ذره جه قطع محبت ایتدک رحمت سکا
کیم ویره حبس بدنن چیقمنه رخصت سکا
درد درد عشق ایسه ممکن دکل صحت سکا
مست سن غفلت شرابندن بو کون مهلت سکا
دونه دونه امتحان ایتدک بودر عادت سکا
چشم جلادک ایده احسان بکا منت سکا

❖ سنده دون کوردم فضولی میل محراب نماز ❖

❖ ترک عشق ایتکمى استرسن ندر نیت سکا ❖

❖ حرف الباء ❖

بنم تک هیچ کیم زار و پریشان اولمسون یارب
دمادم جورلردر چکدیکیم بی رحم بتلردن
کوزوب اندیشه قتللمده اول ماهی بودر دردم
چیقمرق ایتسه لرتندن چکوب پیکان اول سروک
جفا و جور ایله معتادم آنلرسن نولور حالم
دیم کیم عدلی یوق یا ظلمی چوق هر حال ایله اولسه
اسیر درد عشق و داغ هجران اولمسون یارب
بو کافر لر اسیری بر مسلمان اولمسون یارب
که اول اندیشه دن اول مه پشیمان اولمسون یارب
چیقان اولسون دل مجروح پیکان اولمسون یارب
جفا سینه جدو جورینه پایان اولمسون یارب
کوکل تختینه آندن اوز که سلطان اولمسون یارب

❖ فضولی بولدی کنج عافیت میخانه کنجنده ❖

❖ مبارک ملکدر اول ملک ویران اولمسون یارب ❖

ای ناوک شوقک سپری سیننه احباب
محرابده شکل خم ابروی لطیفک
سوزم دیر ایدم شمع سکا ایلیه روشن
زلفک خمی ارباب وفا صیدنه قلاب
واجب بوجهتن قویه سجده محراب
نظاره رخسار که یوق شمعده هم تاب

خورشید جالندن اومه صالدى نقاب
دون صبح يتوردم فلكه موج سرشگم
ساقى مكر اول لعل سوزن ديرمى نابه
صبح اولدى طورای شمع ندر بونجه شکر خواب
غرق ايندى فلك اوزره اولان انجى گرداب
کیم دوشدى اياغينه الن اوپدى مى ناب

﴿ جمعیت اسبابه کوکل ویرمه فضولى ﴾

﴿ کیم تفرقه در خاطره جمعیت اسباب ﴾

صبح چکمش چرخه تیغن طاشه چالمش آفتاب
دمدم تحريك تیغدن بولور باشلر صفا
هر سر مویمده برباش اولسه موی سرکبی
کشف اسرار ملاحظ جوهر تیغنده در
غصه سندن باشمک قیل کبی اینجلمش تم
تیغ چاپک سیرینه آهوی چین دیرسم نوله
ظاهر ایتش اول مه دلاکه عین انتساب
اوله کیم صوموج اوروب طاهر قیلور هر دم حباب
کسه یارم تیغ خونریزندن ایتیم اجتناب
کیم آلور باشلرده کی سودا جالندن نقاب
کیم تمله تیغی اورتاسنده باشمدر حجاب
سیر قیلدجه دوکر صحرای چینه مشکناپ

﴿ موی ژولیدمله تیغدن امیدم کسمزم ﴾

﴿ ای فضولی خالی اولمز برق لامعدن سحاب ﴾

صبح صالوب ماه رخکدن نقاب
رشته جانم یتر ایت برکره
مست چیقوب صالمه نظر هر یکا
کسمه نظر جانب عشاقدن
کیجه لر انجم صایرم صبحه دک
دوزخه کیرمز ستمکدن ینان
صالدى ایاقدن غم عالم بنی
رحم قیل افتاده لرك حالنه
چیق که تماشایه چیه آفتاب
صالمه سر زلف سمنسایه تاب
کورمه رواکیم عالم اوله خراب
نالاه دلسوزدن ایت اجتناب
ای شب هجرک بکا یوم الحساب
قابل جنت دک اهل عذاب
ویر بکا غم دفنه ساقی شراب
هیچ کرکزمی سکا بر ثواب

﴿ یار سؤال ایتسه که حلاک ندر ﴾

﴿ خسته فضولی نه ویررسن جواب ﴾

غالبا بر اهل دل طیراغیدر درد شراب
برق و باران صانمه کیم کوردکجه آه واشکمی
ای صورن حالم بو استغنا سؤالندن نه سود
دشت غمده خاک قبرم اوزره سرو و کردبار
کیم قیلوب حرمت بنالطو تمش اوستنده حباب
بیلمزم ندر بنم آغلر بکا یانر سحاب
حالم ایلرسن سؤال اما اشتمزسن جواب
چکسه باش اول سروردن صوکسه ای سیل سراب

یتیموب وصلینه سن لیلی وشك بر عمر در   بن کجی مجنون اولوب صحرا یه دوشمش آفتاب
اول بت ابروسن قویوب محرابه دوندریم یوزم   قوی بی زاهد بکاچوق ویرمه تنکر یچون عذاب

﴿نقد عمری بر صنم عشقنده صرف ایتدک تمام﴾

﴿ای فضولی آه اگر سندن صورلسه بو حساب﴾

قیلسه وصلک شامی صبحه برابر یوق عجب   رسمدر فصل بهار اولق برابر روز و شب
کونکه سایه کدوشدیکی یردن طور بر وجهی وار   کلسه عالی قدر لر فقر اهلی طور مقدر ادب
اولدین میخانه عشقکده مست جام ذوق   سوزمدن بزم فلکده زهره قانون طرب
جنت وصلکدر اول مقصدکه ایمان اولسه   قلسه حق روزی جهنم آتشی اولدر سبب
غالبامقصد وصالکدر که دون گون طور میوب   چرخ سرگردان گزریلمز ندر رنج و تعب
بسته زنجیر زلفکدر نسیم ترمزاج   تشنه جام وصالکدر محیط خشک لب

﴿قیلمه فیض نعمت وصلک فضولیدن دربع﴾

﴿بو قدر اوزگه مقصدی سندن سنی ایلر طلب﴾

سن یوز کدن عالمی روشن قیلوب صالدک نقاب   یازیه صالسون یوزندن بیله نورن آفتاب
سن نه نور پاکسن ای مظهر صنع آله   کیم آلور شمع رخکدن نور مهر و ماه تاب
عکس رویک صویه صالمش سایه زلفک طپراغه   عنبر ایتمش طپراغک اسمن صویک آدین کلاب
لعلگون میدر الکده ساغر سیمین بیله   یانگیل لعلدر رشک لبکدن اولدی آب
کلک قدرت لوح سینه مده سنی ایلر رقم   ایلوب محبوبار مجموعه سندن انتخاب
یلده بولمش بوی زلفک صوده عکس عارضک   کیم بلی باغری نه باصوب صویه گوز دیکمش حباب

﴿ای فضولی هر عمل قلسک خطادر غیر عشق﴾

﴿بودر بن بیلیدیکم والله اعلم بالصواب﴾

کو هکن شیرینه اوز نقشن چکوب ویرمش فریب   گورنه جاهلدر یونار طاشدن اوزینه بر رقیب
قاشلرک یایی براوق لطف ایلمش هر عاشقه   بن هم اندن ایلم بر اوق تمنا یا نصیب
توتیای خاکپایک فیضیدر یول بولمشم   نور چشم عیب قیلمه کور اولور در لر غریب
مضطربدر چاره دردمده وه کیم بیلمیوب   بردواسز درده اوغرا تمش اوزین مسکین طیب
برق آهندن اوی هر گوشه بولمش رخنه لر   کل کور ای کل کیم گرفتار قفسدر عندلیب
ای بکا صبر ایتدین حال دلمدن یخبر   عشق اولان یرده ندر آرام یانیلر شکیب

﴿ ای فضولی اینجا سندن تغافل قلسه یار ﴾

﴿ رسمدر کیم کوستره احبابه استغنا حیب ﴾

اولکه هر ساعت گولردی چشم گریانم کوروب
ایلین تعیین اجزای مداوا درد مه
لااله دخالر گوکسمک چاکینه قیلمزلر نظر
آغلر اولدی حالمه بی رحم جانانم کوروب
ترک ایدوب جمع ایتدی حال پریشانم کوروب
هیچ بر رحم ایلزلر داغ هجرانم کوروب

﴿ طوت کوزین ای درد دل چرخک که دورین ترک ایدوب ﴾

﴿ قالمسون حیرتده چشم کوهرا افشانم کوروب ﴾

پرتو خورشیدی صائمک یرده کیم دور فلک یرده اورمش آفتابن ماه تابانم کوروب
صوده عکس سرو صمیمک کیم قوپاروب باغبان صویه صالمش سرونی سرو خرامانم کوروب

﴿ ای فضولی بلکه اول کل عارضی گورمش دکل ﴾

﴿ اولکه عیب ایلر بنم چاک گریبانم کوروب ﴾

روز کارم بولدی دوران فلکدن انقلاب
شعله آهمله یاندردم دل سر گشته بی
لعلک ایلله باده بحث ایتش زهی کمر اهلک
ویرمز اولدی یول وصاله پیچ زلفک آه کیم
اولدی اول ماهه روشن یاندریم هجران گونی
گوزکه پیکانک خیالیه صاچر هریان سرشک
اولدی ابر دود آهم یرده رخسار ماه
قان ایچر اولدم ایاغن چکدی بزمدن شراب
بر اود اولدم جز کنور چورمده اولزمی کباب
اولدی واجب ایلک اول بی ادیدن اجتناب
رشته تدیردن دوران کجرو آجدی تاب
یاندریم شب تاسحر شمعک نه بیلسون آفتاب
بر صد قدر قطره بارانی ایلر در ناب
آه کیم آلمز جمالندن هنوز اول مه نقاب

﴿ کسمدی بندن سر کوینده آزارین رقیب ﴾

﴿ ای فضولی نیجه جنت ایچره یوق دیرلر عذاب ﴾

درد عشقم دفعنه زحمت چکر داتم طیب
بر زباندر شرح غم تقریرینه هر برك کل
بیلسه ذوقم وصلدن فرقتده افزون اولدین
طعن غفلتدر پری طلعتاره اظهار حال
آه بیلیم نیلیم قورتلوق اولمز قیددن
شمع قریله تفاخر قیلمه ای پروانه کیم
شکر کیم اولمش آکا زحمت بکاراحت نصیب
ایلز بیهوده کل گوردکده افغان عند لیب
دمبدم منع روا گورمزدی رشگندن رقیب
صنمه کیم احباب حالندن اولور غافل حیب
بن حریف ساده دل خوبان جمالی دلفریب
خرمن عمرک یانر برق فسادن عنقریب

﴿ نوله آغرسه فضولی روضه کونک آکوب ﴾

﴿ لاجرم گریان اولور قلغچ وطن یادن غریب ﴾

نطقدن دوشدم لب لعل درافشانک کوروب	بای بند اولدم سر زلف پریشانک کوروب
چرخه چکدم دوددل سرو خرامانک کوروب	اوده یاقدم شمع وش جانم باقوب رخسارکه
خلعت کلکون ایلره رخس اوزره جولانک کوروب	کردیر هر یان گوزم اشک اوزره بغرم پاره سن
آچلور هر دم طوتلش کوکلم احسانک کوروب	بر زمان کچمز که دل تیغکدن اولمز چاک چاک
اولمسیدی جمع هر یاننده پیکانک کوروب	کوکلی تنهالق ایلردی پریشان سینه ده
آه کیم دوشدم ینه چاه زنجندانک کوروب	بند زندان غم و محنتدن اولمشم خلاص

﴿ ای فضولی بونجه کیم طوتدک نهان حال دلك ﴾

﴿ عاقبت فهم ایتدی ایل چاک گریبانک کوروب ﴾

التفات ایتمز بکا مطلق ندر بیلیم سبب	غیره ایلر بی سبب بیک التفات اول نوش لب
جورن آز ایلر بکا اول ماه رخ ایلر غضب	جور اولور عادت غضب وقتی نه عادتدربو کیم
ظالمک گر اولسه آتش منزلی اولمز عجب	نوله غمزک فکری دوشدیه دل سوزانمه
یاش اوشقلردر یتیم آنلرده یوق رسم ادب	دمبدم کردر اشکم دوشسه کوزدن وجهی وار
الله الله کام آلا کیمدر چکن کیمدر تعب	جوری کوکلدر چکن کوزدر کورن رخسارکه
هر نیجه روزی مقدر اولسه واجبدر طلب	یار بیداد ایلز عشاق فریاد ایتمدن

﴿ مطرب آغلامه سرودکله فضولی خسته نی ﴾

﴿ سیل اشکندن صاقن قویمسایه بنیاد طرب ﴾

﴿ حرف التاء ﴾

سبحان خالق خلق الموت والحیات	وصلک بکاحیات ویرر فرقتک ممات
طوبی لمن یساعده الصبر والثبات	هجرانکه تحمل ایدن وصلکی بولور
ماشاء من اراد به الفوز والنجات	مهرکدر آفتاب مقاصد وسیله سی
من انزل المیاء واحیی بها النبات	دو کمش ریاض طبعمه باران شوقی
اوجبت بالظهور ظهور المکونات	حق آفرینشه سبب ایتدی وجودکی
اعلی کمال ذاتک فی احسن الصفات	ایزد سریر حسنه سنی قیلدی پادشاه

﴿ قیلدک ادای نعت فضولی تمام قیل ﴾

﴿ کلمت بالسلام وتممت بالصلاة ﴾

یوری یتربکا ای سیم اشك بیداد ایت
ایتورمه ایتلری آوازك كوكل ذوقن
خراب اولان كوكل ای بت سنك مقامكدر
خلاف عاده چوق اوله ای پری مائل
ایشتمدکی كوكل عشق مشكل اولدیغنی
صبا اسیرلرن قصدن ایلش اول كل

❖ فضولی ایستر ایسك ازدیاد رتبه فضل ❖

❖ دیار رومی کوزت ترك خاك بغداد ایت ❖

بدن مردهیه فیض نظرك ویردی حیات
جان ایچنده الف ایتسیدی قبول حرکات
که بو زندانك اسیرینه یوق امید نجات
دیمسون کسه که وارگردش گردونه ثبات
اوله که مردم منعم ویره محتاجه زکات
ممکن اولمز بو صفاتیه که سنسن بر ذات

❖ ای فضولی ورع زهد ایله معتاد اولدك ❖

❖ بیلمدك حالکی بیهوده تکرر اوقات ❖

ای اسیر دام غم برکوشه میخانه طوت
دیشلمسه لعلک ای قائم دوکن قهر ایله
جز کنورکن باشکه شمع رخکدن گوکلی
کر سکا افغانمی بیهوده دیرسه مدعی
طوتمزم زنجیر زانی ترکن ای ناصح بنی
ای اولو سلطان دین دنیاده بندن غیری یوق

❖ ای فضولی دهر زالك سن فریبندن صاقن ❖

❖ اوله غافل ارکبی دپرن اوزك مردانه طوت ❖

بحر عشقه دوشدك ای دل لعل جانانی اونوت
ویردی رحلتدن خبر موی سفید و روی زرد
چك ندامتدن گو که دوددك دوک قانلو یاش

بالغ اولدك کل رحمدن ایچدیك قانی اونوت
چهره کلگونه زلف پریشانی اونوت
سرونازك ترکن ایت کلبرك خندانی اونوت

گور غنیمت فقر ملکندہ گدالقی شیوہ سن
چکمه عالم قیدنی ای سر بلند فقر اولان
لوح خاطر صورت جانانی قیل آینه وش

✽ ای فضولی چک ملامت رهگذارندن اناک ✽

✽ لحظه لحظه چکدیکک بیهوده افغانی اونوت ✽

طلسم کنج ایچون بیک اسم اعظم یاد طوتدک طوت
دو کوب می جامنی طوتمق تمناسن چیقار باشند
شراب ناب ذوقندن نه حاصل چون دکل باقی
چونه جمشید بولشدر بقا کیفیتن نه جم

✽ فضولی قیل قیاس حالک اهل دهر حالندن ✽

✽ قاری مکروتزویر وحیل اهلندن اوتدک طوت ✽

مرده جسمم التفاتکدن بولور هر دم حیات
یازه بیلمز لبارک وصفن تمام عمرده
بن فقیرم سن غنی ویرکل زکات حسنکی
کورمینجه حسنکی ایمانه کلز عاشقک
مظهر آثار قدرتدر وجود کمالک
جوهر ذاتکده در مجموع اوصاف کمال

✽ عشقه تادوشدک فضولی چکمدک دنیا غمن ✽

✽ بیل که قید عشقمش دام تعلقندن نجات ✽

صبا اغیاردن پنهان غم دلداره اظهار ایت
کتور یادم اناک یاننده گر کورسک که قهرایلر
کوکل غم گونلرین تنها کچورمه استه برهمدم
چویوق عشق آتشی برشعله چکسه طاقتک ای نی
بنی پروانه تک رشک اودینه ای شمع یاندرمه
گرفتار غم عشق اوله لی آواره دهرم

✽ فضولی باقمق اولور اول گونش یادیله خورشیده ✽

✽ نوجهیله کیم اولسه گون کچر فکر شب تار ایت ✽

حرف التاء

خط رخسارك ايدر لطفده ريحانله بحث
يوزيكه طور مسون آينه اوروب لاف صفا
گرچه شمشادده چوق لاف لطافت واردر
دوشر اود شمع دينه بوسيدن كه قيلور
قيلسه جان لعلك ايله فيض يتورمك بحث
جنتي كويكه زهد اهلي مناسب ديسه لر
حسن صورتده جلالك كل خندانله بحث
نه روا مه قيله خورشيد درخشانله بحث
حدى يوقدر كه ايدى سرو خرامانله بحث
دل اوزادوب كيجه لر اول مه تابانله بحث
جانب لعلنى طوت اى كوكل ايت جانله بحث
نه مناسب كه قيلم بر نيجه نادانله بحث

صفت حسنك ايدر خسته فضولى نه عجب

حسن گفتارده كر ايلسه حسانله بحث

جهان ايچره هرفته كيم اوله حادث
مدارسده تحقيق موى ميانك
موحدلره قيلمه انكار زاهد
ايكى ديدى سز عالمه يوسف وسن
بكا جمع اولور قنده كيم وار برغم
دوكوب اشك كويكده وصلك ديلردل
آكا سرو قدكدر البته باعث
دقايقدن اورتايه صالمش مباحث
مى وحدتى صائمه ام الحباث
سزه يوق جهان ايچره امكان ثالث
بنم ملك غم ايچره مجنوننه وارث
صاچر نفع ايچون دانه طيراغه حارث

عذارو لبك وصفن ايلر فضولى

آكا هم مفسر ديرم هم محدث

حرف الجيم

اي غبار قدمك عرش برين باشنه تاج
منتهى شرعه اديان تمامى رسل
خازن گنج شفاعت سنى قلمش ايزد
سذتك مغفرت اسبابنه منهاج وصول
خلقه تقليد سلوكك سبب حسن معاش
قائم اولمزدى نظام ونسق اصل وجود
شرف ذاتكه ادناى مراتب معراج
بحر سن سائر ارباب رسالت امواج
هيچ كيم يوق كه سكا اوليه آخر محتاج
طاعتك معصيت امراضنه تدبير علاج
ملكه تغيير طريقك اثر سوء مزاج
ويرمسيدك اثر عدله دنيايه رواج

شكر الله كه فضولى نى ايدوب داخل فيض

رغبتك دائره خوفدن ايتمش اخراج

منحرفدر ساقيا اندوه دنياى مزاج
باه دوت كيم علت اندوه غفلتدر علاج

فقر ملکن طوت کراستغاده استرسک کال
چکمه تخت و تاج قیدن بی سرو پالو گوزت
بربری زلفن طوتوب خالندن آسن کام دل
ترك و تجرید اختیار ایت کیم دیار عشقده
نقش زائلدر امور دهره قیلمه اعتبار
سلطنتدن کچ کیم اول وادیده چوقدر احتیاج
کیم ایاغه بنددر تخت و بلاددر باشه تاج
طوتکه چین ملکینی طوتدک هندن آلدک خراج
فقر بازارینه اسباب فسادندر رواج
اولسه حاصل فقردن حزن و غنادن ایتهاج

❖ ای فضولی بن ملامت ملکنک سلطانیم ❖

❖ برق آهم تاج و سیمین و سرشگم تخت عاج ❖

جان چیر تندن کوکل ذکر لب یارایله کچ
قلمه ای افغان کوزن بیدار مست خواب ایکن
صحبتمدن عارایدوب ای کل بنی ترك ایتمه کیم
واریمی فکر دهانیله یوق ایتدم کیم قضا
عرض رخسار ایت بو کون ای مه کیم اولسون کوکده ده
هر زمان بر تیغدر کویا زلیخه قتلنه
تن بولور جان یکیدن اول لفظی تکرارایله کچ
اولیه بر فتنه پیدا اوله بیدار ایله کچ
کل اولوز افسرده ترك صحبت خار ایله کچ
بویله امر ایتمش بکا یوقدن بنی وار ایله کچ
گون نته کیم انجم اولور عرض رخسار ایله کچ
یوسفی آلقده اهل عشق بازار ایله کچ

❖ ناله زارم فضولی خوش کلور اول کلرخه ❖

❖ آچیلور کل کوکلی بلبل ناله زار ایله کچ ❖

ای گوکل یاری ایسته جانندن کچ
یا طمع کس حیات ذوقندن کچ
ملک تجرید در فراغت اوی
لا مکان سیرنک عزیزمتن ایت
اعتبار ایتمه اهل دنیا به
اهل دنیا نك اولمز آخرتی
سرکون کوزت جهانندن کچ
یا لب لعل دلستانندن کچ
ترك مال ایله خانمانندن کچ
بو خراب اوله جق مکانندن کچ
اعتبار علو شانندن کچ
کر بونی ایسترایسک آندن کچ

❖ مسکنک بزمگاه وحدتدر ❖

❖ ای فضولی بو خاکدانندن کچ ❖

کوکلم آچیلور زلف پریشانکی گور کچ
باقدچه سکا قان صاچلور دیده لرمدن
رعنائی ایله قامت شمشادی قیلن یاد
چوق عشقه هوس ایده نی کوردم که هوا س
نظم طوتیلور غنچه خندانکی گور کچ
بغرم دنور ناوک مژگانکی گور کچ
اولمز می خجل سرو خرامانکی گور کچ
ترك ایتدی سنک عاشق نالانکی گور کچ

کافر که دکل معترف نار جهنم ایمانه کلور آتش هجرانکی گور کج
ناز کلک ایله غنچه خندانی ایدن یاد ایتزمی حیا لعل در افشانکی گور کج

﴿ سن حال دلك سويلمه سن نوله فضولى ﴾

﴿ ايل فهم قيلور چاك کريبانکی گور کنج ﴾

اولور قدم دو تا عشقک يولنده بر بلا کور کج طريق اهلينه عادتدر تواضع آشنا گور کج
نهانی عشقی معلوم ایتسه عالم دود آهمدن عجب يوق کیم کان گنج ايدر خلق ازدها گور کج
اوک هر لحظه کیم جانم دلر کوکلم قيلور افغان بعينه اويله کیم فریاد ايدر ايتلر گدا گور کج
فزون اولدقه عشقم کرم اولور اشکم بوکوزلردن اگر چه صوبرودت کسبنی ايلر هوا گور کج
رواج نقد نقش سکه دندر نوله غدر ایتسه بکا ایل جسم عريانده نقش بوریا گور کج
بن درويشه ایل هم جور ايدر سن جور قلدقه کیم ایلر ظلم منعن پادشاهم سن روا گور کج

﴿ فضولنی آشور ای ضعف مهوشلر بلا سندن ﴾

﴿ که مهوشلر قيلور يوز بيک جفا بر مبتلا گور کج ﴾

کر دکل بر ماه مهريله بنم تک زار صبح باشين آچوب نيجه هر گون باقه سن یرتار صبح
کون دکل هر کون بر آی مهريله کوکسن چاک ایدوب تازه تازه داغلر در کیم قيلور اظهار صبح
تیغ خورشید ايله رفع اولسه یریدر کیم مدام ياندروب پروانه بی شمع و یرر آزار صبح
صبحی شام و شامی صبح اولمش بنم عالمده کیم شام شمع نرم اولوب آیرلدی بندن یار صبح
گورنه عاشق در که بر خورشید وصلن بولمه صرف ايدر هر لحظه بيک بيک لؤلؤ شهوار صبح
عشقه صادق اظهار ایتدی داغن کوستروب غالبا ديرلردی کاذب قیلدی آندن عار صبح

﴿ هجر شامنده غم ایتشدی فضولی قصد جان ﴾

﴿ اولمسیدی مر حمتدن دم اوروب غمخوار صبح ﴾

قانعی ماهک بيلمزم مهريله اولمش زار صبح هر کون ايلر خلقه برداغ نهان اظهار صبح
باندی انجم چیقدی گون یا براسیر عشق در دوکدی در اشک چکدی آه آتشار صبح
نوله کرامواته احیا و یرسه صبحک دماری ذکر لعلکدر کیم ایلر دمبدم تکرار صبح
بر مصورد در که زرین کلک ایله هر دم چکر صفحه گردونه نقش عارض دلدار صبح
مژده بر خورشیددن و یرمش مکر باد صبا کیم نثار ایلر آکا يوز بيک در شهوار صبح
عاشق صادق در اظهار غم ایلر هر سحر آهله خلقی یوقوسندن قيلور بیدار صبح

﴿ ای فضولی شام غم انجامه یوقدر امید ﴾

﴿ برتسلیدر سکا اول سوز که دیر لر وار صبح ﴾

اگر مراد ایسه ویرمک صفای جوهر روح	فلک مثال یورت ساغر شراب صبح
بیورمه توبه بکا اول شرابدن ناصح	که کورسه آنی طوتر جزم ترک توبه نصوح
هجوم غمده بکا آنی ایتدی زورق می	کیم ایتدی آنی طوفان دمنده کشتی نوح
مدام چشممه قان طولدر خدنگ غمک	یووا باشمده طوتان قوشلری ایدوب مجروح
دل اولدی تیغ فراقکه شره شره ولی	نه سود چون سکا اولمادی حال دل مشروح
تمده سانجیلو ناوکلر که شادم کیم	در بلا بو کلید ایله در بکا مفتوح

﴿ فضولی اولدی بلک فکری ایله موی مثال ﴾

﴿ هنوز بولمادی اول سره احتمال وضوح ﴾

اول مشکبو غزاله اخلاصم ایله واضح	بلغ صبا سلاما مسکیه الروایح
اولغج حبیبه واصل سن بزدن اوله ظافل	لا تقطع الرسائل لانکم الصرایح
یوزده سرشک قانی سویلر عم نهانی	قد تظهر المعانی بالخط فی اللوایح
بن مبتلای هجران بندن ایراغ جانان	والعمر کیف ماکان مثل الراح رایح

﴿ عشق قصولی زار ترک ایتک اولدی دشوار ﴾

﴿ یا عارفا بما صار لانکثر النصایح ﴾

حرف الحاء

کیمسه ده رخسار کا طاقت نظاره یوخ	عاشق اولدردی شوق بر نظره چاره یوخ
بغری بتونلر بکا طعنه ایدر لر مدام	حالمی شرح ایتکه بر جگر پاره یوخ
یغدی بنم باشمه دهر غمن نیلسون	بادیه عشقندن بن کبی آواره یوخ
دهرده همتا سکا واریری یوق گردیسم	وار کوزل چوق ولی سن کبی خونخواره یوخ
کوزده گزوب جز کنور قطره اشکم مدام	قطره اشکم کبی چرخده سیاره یوخ
چاک گوروب کوکسمی قلمه علاج طیب	ضایع اولور مرهمک بنده بتیاره یوخ

﴿ زار لغم عشقندن وار فضولی ولی ﴾

﴿ اول مهبد مهربدن رحم بن زاره یوخ ﴾

نوله گر قوجسه میانک کمر زرکستاخ	کتوروب اورتایه چوقلاری زرایلر کستاخ
خاک ساغر کل جمشید در ای پیر مغان	خبر ایت ساقیه کیم طوتمیه ساغر کستاخ

رشد اوديله يا قيلور رشته جانم كه نيچون
روزنكندن قومه كيم گون كيره خلوتگهكه
دگر اول عارضه كيسوى مغبر كستاخ
حرم شاهه نه لايق گيره چاكر كستاخ
هوسم باده كلگونه بو اميد ايله در
كه اولام مست طوتام دامن دلبر كستاخ

✽ بکزدرسن اوزوکی ايتلرينه هر ساعت ✽

✽ ای فضولی اوله بيلمز سكا بکزر كستاخ ✽

رنك رويندن دم اورمش ساغر صهبايه باخ
اي سلامت اهل اول رخساره باقه زينهار
آفتاب ايله قيلور دعوى طوتلمش آيه باخ
احتراز ايله ملامتدن بن رسوايه باخ
بويله كوته عمرايله باشنده كي سودايه باخ
رحم ايدوب هر كز بكاباقر بو استغنايه باخ
روزن آچ هر دم هوادن موج اورن درياهه باخ
سايه صالمش آيه گون كيسوى غبرسايه باخ

✽ ای فضولی هر نيجه منع ايلسه ناصح سنی ✽

✽ باقه آنك قولنه بر چهره زيبايه باخ ✽

لبلك تك لعل ولفظك تك در شهوار يوخ
سندن ايتيم داد جورك وار لطفك يوق ديوب
لعل و گوهر چوق لبك تك لعل گوهر باريوخ
مست ذوق شوقكم بردر يانمده واريوخ
واريوزيك درد پنهان قدرت اظهار يوخ
بونجه سرمستك تماشاينه برهشيار يوخ
صبح تحقيقي علاماتينه بر بيسدار يوخ
وار چوق اما بر سكا بکزر بت خونخوار يوخ
خلق مدهوش ايلمش خواب شب طول امل
صورت زيبا صنم ل چوق ديمك بتخانه ده

✽ ای فضولی سهدر هر غم كه غمخواری اوله ✽

✽ غم بودر كيم بنده بيك غم وار بر غمخوار يوخ ✽

حرف الدال

گر مدر شام و سحر مهر كله چرخ لا جور
صبحه بکزر عاشق صادق دمی عالمده کیم
گه سرشك آل ايدر اظهار كه رخسار زرد
بر نفس کيچمز كه چکمز سوز دلدن آه سرد
اوله غافل عشق دردندن يمان اولمز بودرد
نته کيم خالی دکل بيداد نقشندن بونزد
هر تعلقدن اوله خورشيدوش عالمده فرد
ممكن اولدجه فلک منصوبه سندن قيل حذر
ظلمت غم اضطرابن چکمز اول آزاده کيم

ای فضولی کسمه اول مهوش وصالندن امید

صبر قیل کیم دور دورانی دکل بیهوده گردد

نالہ دندر فی کبی آوازہ عشقم بلند	نالہ ترکن قیلیمز فی تک کسلسم بند بند
قیل مدد ای بخت یو خسه کام دل نمکن دکل	بویله کیم اول دلربا بیدرد دربن درد مند
داغلر در اولو گو کسمدن قراسی قوپاماش	یائبات عشق ایچون اودا وزره بریجه سپند
آچلور گو کلم گهی کیم کریه تلخیم کوروب	آچر اول کارخ تبسم برله لعل نوشخند
خاک راهکدن بنی قالدیره بیلیمز سایه تک	قیلسمه گردون آفتابک هر شعاعک برکمند
جام طوت دیر ساقی کلاچره زاهد ترک جام	ای کوکل فکر ایله کور کیم قنغیر طوت مایه پند

ای فضولی صورت فقرک قبول دوستدر

هیچ درویشی سنک تک گورمدم سلطان پسند

گوز خط کدن مردمن محو ایتدین بولمز مراد	ضایع ایلر حسنکی خطک سواد اوزره سواد
اوله بیلیمز چین زلفکدن جدا گوز مردمی	جاری اولمشدر بوعادت طره سز اولمز مداد
کوکلک آهمدن ترحم صورتن گوستردی لیک	موجدن صوتقشنه چوق ایتک اولمز اعتماد
اشک آهم فقرتی قطع ایتدی ایلدن الفتم	چورینن چوره مده یا گردا بدر یا گرد باد
یکدی تندن او قارک تنها قالوب دل دمبدم	نالہ لر ایلر کچن همدملرین ایتدیکجه یاد
چاک سینمندن گوکل چیققد قجه شاد اولسمه نوله	بویله آفتدن یقاسین قورتاران اولمز می شاد
شیوه شمشاد قدک گورسه ایلر باغبان	اعتدال سرودن البته سلب اعتقاد

قویسه ناقص اهل درد ایچره فضولینی طیب

ایله بر درمان که دردین ایده گون گوندن زیاد

حرف الذال

ای مذاق جانہ جورک شهد و شکر تک لذیذ	دمبدم زهر غمک قد مکررتک لذیذ
آتش برق فراقک نار دوزخ تک الیم	جرعه جام وصالک آب کوثر تک لذیذ
شرح احوالم سن مسته نصیحت کبی تلخ	تلخ کفتارک بن مخوره ساغر تک لذیذ
داغ عشقک درد دی ذوق سلطنت تک دلپذیر	خاک کوک سیری فتح هفت کشور تک لذیذ
نوله بولسم ذوق قویدردیکجه سینم اوزره داغ	اهل درده داغ اولور بی درده زیورتک لذیذ
تازه تازه داغ درد کدن دل سوزانمه	فی المثل حرص اهلنه جمعیت زرتک لذیذ
ای فضولی عالمک کوردم قو نعمتترین	هیچ نعمت گورمدم دیدار دلبرتک لذیذ

حرف الراء

جلوه عكس رخك آينه ده ای رشك حور
 برق آهم كوك يوزين طوتمش سرشگم يريوزين
 عشق رسمي كر بودر مشکل يتر درمانه درد
 داغ دلسوز فراقك اولدی گون گوندن فزون
 وعده و صلك چوق اما بخت يار اولمزه سود
 تار زلفكدرمی رخسار كده جانلر مسكنی
 روشن ايتمش آنی كيم خورشيد دندر آيه نور
 صحبت مدين هم وحوش ايلر تنفر هم طيور
 درد اهلی بی زبان بی درد لر مست غرور
 نور ماه افزون اولور خورشيد دن اولدجه دور
 كل كتور من آب شیرين ويرمكيه خاك شور
 ياراقش طره پرپچ خم كلزاره نور

اول سرکوی ایتلری ایچره فضولی یوق یرم

پس بکا ماتم سرای قاندن و بزم سرور

يان عشق آتشنه آتش دوزخدن ايندر
 براقدم زورق دل اشك بحرينه صاقن ای ماه
 دهانك درجنی خال لبك كوزدن نهان ايتمش
 غمك كيم دو كدی قائم دلدل ساكن اولديغن بيلدم
 جگر داغينه مرهم اولدی پيكانك بحمد الله
 رخكدن نور اوغر لر شمع باشن كسسه لر جائر
 نه كيم برکزيانر ياندر مق آنی غير نمکندر
 توج وير مسون تشویش آ كا كيم آنده ساکندر
 امانت كور كه هندو مخزن لؤلؤيه خازندر
 كه خلوت چككمكك تأثيری سر كشف باطندر
 سعادت كو كينه اختر بختم مقارندر
 بودر بر قول سر انجامی كه سلطانيه خائندر

فضولی خالی اولمزه صورت دل دوست فکرندن

بومعنيده كه بيت الله ديرلر قلب مؤمندر

چشم آتش بازمه مژگان صف هنكامه در
 كوستر هر دم علامت لر قیامتدن قدك
 تا خطك اوزره خم ابرولر ك سرگر ميم
 يوزده نقش خون دل راز نهانم فاش ايدر
 قورقم اولدركيم مسلمان اولمش اول ترسا بچه
 ی صبار حم ایت كه اول بی درد قيلمش ترك جور
 قانه باتمش هر مژه م بر شوخ كلگون جامه در
 قائم ايتمش حشر برهائن عجب علامه در
 هر سوزم بر درد دل املاسنه بر نامه در
 شرح غم تحریر نه هر كر يكم بر خامه در
 كفره اولن ظلم لر طغنی بوكون اسلامه در
 چاره درد دلم موقوف بر اعلامه در

ای فضولی بولدم رنگ ریادن بر صفا

نوله گر میلم بورنگيله می کلفامه در

صبح ایچون بکا دردی شبانه يتر
 جفا و قك بكا یاغدر ماك انجق ای افلاك
 اثر كه دار خراب اولمغه بهانه يتر
 ديمك كه یدی كمانداره بر نشانه يتر

بیانه یتکه درد غم فسانه لری
قوباردی مردم چشمم گوکل بناسن کیم
لبک خیالی ایله پاره پاره اولدی جکر
حریف بزم غم خون دل شرابم اولوب

(فضولی استعزم مسند جم وجشید)

(بکا نشیمن دولت شرابخانه یتر)

شعله شمع رخک اغیاره بزم افروز اولور
غیر چشمکدن بولور هر دم نگاه مرحمت
هرگون آچر گوکللی ذوق وصالک یکیدن
هاله وش چیقمز اوندن ماه طلعتلر مدام

(ساعدک ذوقله ترک ایتش فضولی عالمی)

(میل صحرا ایلز بر قوش که دست آموز اولور)

که گوزده که گوکلده خدنک مکان دوتر
دل چکسه نوله جان وتی خاک کویکه
ذکر لبکه زلفکه جان اولدی دست رس
دل طوتدی غنچه ایله برابر دهانکی
خورشید خرمنینه اورر شعله شعله اود
جان ایلدجه میل تماشای قامتک

(طوتمق دیلر فضولی قبوکه مقام لیک)

(بوسری کسه یه آچه بیلمز نهان دوتر)

خوشم گیم دمبدم گریان کوزم اول خاکپادندر
دمادم مردم چشمم ایچر قان خط و خالندن
دیمه فرهاد قان دوکش انجق عشق شمشیری
معنبر سنبلکدن آلدن بو اولدم رسوا
حباب اشک اینچنده موی ژولیدمله خوشحالم
وفا رسمن اونوتمشسن دیو انجتمزم زیرا
کال حسن مشرب عاری اولمقدر تعرضدن

زیانی اولمز اول کوز یاشنک کیم توتیادندر
بلی اکثر معاشی اهل دریانک قرادندر
بنم گور قانلو یاشم هم که هپ اول ماجرا دندر
بورسوالق بکا سندن دکل باد صبادندر
باشمده بوهایون سایه اول عالی بنادندر
بوکیم بندن جفاکم ایلزسن هم وفادندر
ریا اهلینه هم چوق اعتراض ایتک ریادندر

﴿ فضولی دو که چوق یاش احتیاط ایت کیتسون نا که ﴾

﴿ گوزندن سرمه کیم گرد ره اهل صفانددر ﴾

پیشان خلق عالم آه و آفغان ایتدیکمندنر
دل زار مده درد عشق گون گوندن فزون اولمق
گوزم کیم باغز مک قانن دو کر بو کاندن اول کانه
دکل بیهوده گریاغسه فلکدن باشمه طاشلر
چن رسوا اولور دم قان بودوب صبرایده بیلسیدم
خطاسندن دکل جسمم او قندن بی نصیب اولمق
پیشان اولدیغ خلقی پریشان ایتدیکمندنر
یتن بی درده تدبیر ایله درمان ایتدیکمندنر
دمادم آرزوی لعل جانان ایتدیکمندنر
بناسن تیشه آهمله ویران ایتدیکمندنر
ملا مت چکدیگم بیهوده افغان ایتدیکمندنر
حباب اشک کلکون ایچره مهمان ایتدیکمندنر

﴿ فضولی اختلاط مردم عالمدن اکراهم ﴾

﴿ پریشلر خیالان مونس جان ایتدیکمندنر ﴾

قبرم طاشینه کیم غم اودندن زبانه در
قالدردی اشک دون بی اول آستانه در
واعظ سوزینه دو تمه قولاق غافل اوله کیم
نذر ایتشم فراق که کیم یوق نهایی
ایلر قدح زمانه غمن دفع غالب
جان ویریمیمی غربته کیم یم طعنه در
ای دل حذر قیل آتش آهکه یانسون
طعن اوقن آتمه کیم خطری چوق نشانه در
کیم مقصدم بنم دخی اول آستانه در
غفلت یوقوسنک سببی اول فسانه در
نقد سرشگی که توکنمز خزانه در
دور قدح مخالف دور زمانه در
یاد وطن فغانمه سسنمز بهانه در
جسمم که درد قوشلرینه آشیانه در

﴿ بندن فضولی استمه اشعار مدح و ذم ﴾

﴿ بن عاشقم همیشه سوزم عاشقانه در ﴾

جانی کیم جانانی ایچون صوسه جانان سور
هر کیمک عالمده مقدار نجه در طبعنده میل
باشه دم دوشد که تقصیر ایلمز ایلر مدد
مشک چین آواره دوشمشدر وطندن بن کبی
صوکه سرگردان گزر باشنده واردر بر هوا
عاقبت رسوا اولوب می تک دوشرا یل اغزنه
جانی ایچون کیم که جانان سور جان سور
بن لب جانانمی خضر آب حیوان سور
اول سبیدن متصل چشم جکر قان سور
قننی شوخک بیلزم زلف پریشان سور
غالب بر کلر خک سرور خرامان سور
کیمکه بر سرمست ساقی لعل خندان سور

﴿ نوله جقدر ترک عشق اتمه فضولی وهم ایدوب ﴾

﴿ غایتی دیر لر اوله بر بنده سلطان سور ﴾

مژدهم سر چشمه لرمزل قیلن آشفته مجنوندر
سواد نقطه گردابه بگذر مردم چشم
خمیده قامتیم کیم داغ دلدن قانه غرق اولمش
ایشب درد دلم افسانه مجنونه میل ایتمه
فرحبخش دل معشوق اولور شرح غم عاشق
کمند چین زلفک وهمی کتمز زار کو کلمدن

﴿ فضولی ویرمدی طمن اوقلری کوز یاشنه تسکین ﴾

﴿ اوگن بند ایتک اولمز خارو خاشاک ایله جیحوندر ﴾

غبار سجده راهک خط لوح جبینمدر
اگر عزم ره ایتسم شوق وصلک هادی راهم
هوای روضه کویک بهار کلشن جاتم
یقینمدر که مقصودم اولور حاصل سکایتسم
طلبکار وصالم مژده وصلک دریغ ایتمه
چیقاردی ذوق وصلک خاطرمدن خلد پرواسن
بکایوز کو ستر ره لحظه یوز بیک شاهد دولت
سری سلطنت ذوقدن افزوندر بکا اول سوز

﴿ بری اولدم فضولی غیردن اول دلربا آنحق ﴾

﴿ انیسیم مونسم یارم نیکار نازنینمدر ﴾

دیمش هر غنچه یه عاشق لغم رازن صبا دیرلر
اسیر درد عشق و مست جام شوق چوق اما
سنگ مهر و وفا کو ستر دیکک اغیاره چوق کوردیم
سکا دیرلر بت چین زلفک زنار سویلرلر
بکا دیرلردی اول برملکدر سودیکک اما
مریض عشق عقد زلفک ایلر آرزو زیرا

﴿ فضولی عاشقه دیرلر اولر کیم ترک عشق ایله ﴾

﴿ دیمزلرمی خطا تغیر قیل حکم قضا دیرلر ﴾

صبا دن کل یوز کده سنبل پر پیچ و تاب اوینر
خیال عارضک جولان ایدر بو چشم پر نمده
رخک که کور کچ اولور سوز درون و درددل حاصل
ابراغ اولسون یمان کوزدن نه خوش ساعت در اول ساعت
ریانی زاهد خشکک سماعدن نولور حاصل
بو غملر کیم نیم واردر بعیرک باشنه قویسن
قیلور کوز پرده سن خوناب حسرت چاک هر دم کیم
صنارسن پر آجوب کلشنده برمشکین غراب اوینر
نته کیم موجلنمش صوده عکس آفتاب اوینر
بهار ایایی صحرار برق رخشنده سحاب اوینر
که معشوقیله عاشق ایلوب ناز و عتاب اوینر
خوش اول کیم رند میخواره ایچون جام شراب اوینر
حقار کافر جهنمدن گولر اهل عذاب اوینر
رخکده لذت دیدار ذوقدن نقاب اوینر

﴿ فضولی رشکدن دتر دل پر خونی عشاقک ﴾

﴿ بنا گوشنده یارک هر زمان کیم در ناب اوینر ﴾

آه ایلدیکم سرو خرامانک ایچوندر
سر گشته لگم کا کل مشکینک اوچندن
بیمار تم ترکس مستک المندن
یا قدم تئی وصل کونی شمع تک اما
قور تارمغه یغمای غمکدن دل و جانی
جان ویر گوکل اول غمزیه کیم بونجه زماندر
قان آغلدیغم غنچه خندانک ایچوندر
آشفته لگم زلف پریشانک ایچوندر
خونین جکرم لعل در افشانک ایچوندر
بیل کیم بوتدارک شب هجرانک ایچوندر
سعیم نظر ترکس قتانک ایچوندر
جان ایچره سنی صاقلدیغم آنک ایچوندر

﴿ واعظ زهه دون دوزخی وصف ایندی فضولی ﴾

﴿ اول وصف سنک کلبه احزانک ایچوندر ﴾

قنی کلشن کلبی سرو خرامانکجه وار
قنی کلزار ایچره بر کل آچیلور حسنک کبی
قنی باغک نخلی وارد اول قدک تک بارور
قنی خونی سنکبی جلاده اولمشدر اسیر
قنی بزم اولمش منور بر قدک تک شمعدن
قنی یرده سا که بگزربولنور برگنج حسن
قنی کلبن کلبن دیرلر فضولی سن کبی
قنی بلبل ناله سی فریاد وافغانکجه وار
قنی کلبن اوزره غنچه لعل خندانکجه وار
قنی کلبرگی لب لعل در افشانکجه وار
قنی نخلک حاصلی سبب ز نخلدانکجه وار
قنی جلادک قلیجی نوک مژگانکجه وار
قنی شمعک شعله سی رخسار تابانکجه وار
قنی گنجک اژدری زلف پریشانکجه وار

﴿ قنی کلبن بلبل دیرلر فضولی سن کبی ﴾

﴿ قنی بلبل ناله سی فریاد وافغانکجه وار ﴾

وهه قامت نه قیامت بونه شاخ کل تردر
گوز یولیدر که کوکل ملکنه خوبلر گیر آندن
نه بلادر نظر اهلینه نه خوش مد نظر در
طومه بالله آئی ای اشک عجب راهکدر در

نه گهر بولسه بکنمز براقور یازیه دریا
عشق عینیی بیلوبسن هنرای زاهد خودین
ستمک کرچه یماندن آنی ترک ایله بالله
آخر اولمز نیجه کیم گوزیاشی آقرسه همانا
غالبا کیم آکا مقصود دیشک کبی گهردر
هنرک عیسدر اما دیدیکک عیب هنردر
که تغافل ستمکدن دخی البته بتردر
که دمامد آکا امداد قیلن خون جکردر

❖ سرسری باصمه قدم عشق طریفته فضولی ❖

❖ احتیاط ایله که غایتده خطر ناک سفردر ❖

حسن نه مقدار اولورسه عشق اول مقدار اولور
جنت ایچون منع ایدن عاشق لری دیداردن
عشق دردندن اولور عاشق مزاجی مستقیم
زاهد یخودنه بیاسون ذوقنی عشق اهلنک
حسن نه مقدار اولورسه عشق اول مقدار اولور
بیلمامش کیم جنتی عاشق لری دیداردن
عاشقک دردینه درمان ایتسه لری بیار اولور
برعجب میدر محبت کیم ایچن هشیار اولور

❖ عشق سوداسینه صرف ایلر فضولی عمرنی ❖

❖ بیلیمز بو خواب غفلتدن قچن بیدار اولور ❖

ای کل عجب سلسله مشک ترک وار
آجندی بنی آجی سوزک تند نکاهک
پیکانلری ایله طولودر چشم پر آم
اول سنگدله ناله زارک اثر ایتش
عشق ایچره گوکل دیمه که بن یخودم انجق
چوق باقدینگه غمزه ایله باغرن اوزرسن
وی سرو نه خوش جان آلیجی عشق لری وار
وی نخل ملاحه نه بلا برک وبرک وار
ای بحر صانورسن سنک انجق گهرک وار
ای دل سکا بو ذوق یتر تا اثرک وار
ای غافل اوزکدن سنک انجق خبرک وار
هر کیمه که باغرسن آنکله نظرک وار

❖ عشق اهلنه اول ماه فضولی نظر ایتش ❖

❖ سن هم اوزکی گوستر اکر بر هنرک وار ❖

لحظه لحظه لبک آکوب ایدیجک افعانلر
قطره قطره دیمه قاندر که چیقن چشممدن
قاشلرک یابنه میل ایلیه لی جان وگوکل
آچه کا کل گرهن باشیک چون گورمه روا
یل دگر زلفکه یاقویموب اوز حالی ایله
ایله عشاقه جفالر که وفالر کورده سن
قطره قطره صاحبور دینده لرمدن قانلر
دمبدم گوکل اودیله ارین پیکارنلر
دون وگون بن بیلورم کیم نه چگرلر آنلر
که پریشان اوله لر بر نیجه سرگردانلر
گزد برلر آنی الدن اله هر دم جانلر
صانمه کیم ضایع اولور ایلیدیکک احسانلر

﴿ صورمه زهاده فضولی ره ورسمن عشقك ﴾

﴿ نه بیلورلر روش اهل خرد نادانلر ﴾

دوكدجه قائمی اوقك اول آستان ایچر
 اهل زمانه قاننه چوق تشنه در زمین
 می ایچمدین آچلمز ایش باب مغفرت
 عقباده کوثر استمسون رند میکده
 غمزه گورنمیوب کوزه قانلر ایچر مدام
 بر یردهیم اسیر که طپراخی قان ایچر
 قانن کیمك دوکرسه فلك اول زمان ایچر
 سوگندلر بوبابده پیر مغان ایچر
 دنیاده بس دکلای می ارغوان ایچر
 زهاد کبی باده بی ایلدن نهان ایچر

﴿ میدن اگرچه توبه ویرر ایل فضولی به ﴾

﴿ ای سروسن قدح صور ایسن روان ایچر ﴾

گیروب میخانه به مغ مشربیه هر که خوایلر
 مکر دیوانه در سودای ابروسیه زاهد کیم
 دما دم قطره قطره قان یا شمدر کیم چیقیر کوزدن
 ره عشقه کده اولم تنك دل سودا هجومندن
 دیدم کیمدر پریشان ایلین عاشق لراحوالن
 اولوب مؤمن بهشته کافر مگر آرزو ایلر
 باقوب محرابه دائم اوزاویله گفتگو ایلر
 ویا پیکانلر کیم آتش دل آتی صو ایلر
 طریق سلطنت هر کیم طوتر غوغایه خو ایلر
 صبا گوستردی تار سنبل زلفن که بو ایلر

﴿ فضولی زلفکه باغلندی اما او یله اینجلدی ﴾

﴿ که گویا ضعف آتی هم زلفکه بر تار موایلر ﴾

صاچك اندیشه سی تحریك زنجیر جنونمدر
 دیار درد سرگر هانیم هر کیم بی ایستر
 فلکده برق آهمدن سراسر یاندی کوکبلر
 کلن ناوکارك بربر یاقوب قویمز بولم ذوقن
 سرگوی کده کوکلم برق آهن صاعقه بیهوده
 لب شیرینك شوقیله فرهادی بنم عصرك
 جنونم دفعنه ذکر لب لعلك فسونمدر
 دلیل راهی قطره قطره اشك لاله کونمدر
 قلان اودلاره یانمش کوکب بخت زبونمدر
 بی حرمان اودینه یاندرن سوز درونمدر
 قرانغو کیجه عزم کویك ایتم رهنمونمدر
 یانمده جمع اولان سنك ملامت بیستونمدر

﴿ فضولی خالی اولمق جام عیشم صاف صهبادن ﴾

﴿ نشان بخت نافر جام واقبال نگونمدر ﴾

بنده مجنوندن فزون عاشق لراستعدادی وار
 نوله قان دوکده ماهر اولسه چشمك مردمی
 قیل تفاخر کیم سنك هم وار بنمك عاشقك
 عاشق صادق بنم مجنونك انجق آدی وار
 نطفه قابلدر غمزه کبی استادی وار
 لیلی نك مجنونی شیرینك اگر فرهای وار

اول تمکینم بنی بگزتمه ای کل بلبله
او یله بدحالم که احوالم گورنده شاد اولور
درده یوق صبری آنک هر لحظه بیک فریادی وار
هر کیمک کیم دور جورندن دل ناشادی وار
کیم بو صحرانک گذرگاهنده چوق صیادی وار

❖ ای فضولی عشق منعک قیلمه ناصحن قبول ❖

❖ عقل تدبیریدر اول صائمه که بر بنیادی وار ❖

مقوس قاشلرک کیم وسمه ایلرک طوتمشلر
قیلوب تغییر صورت وسمه دن یغما قیلور لر دل
قلیج لر در که قانلر دو کمک ایلرک دوتمشلر
حرامی قاشلرک رسم وره نیرنک دوتمشلر
خوش اول بی با کلر کیم ترک نام وننک دوتمشلر
اولر کیم اولرین دنیا ایچون دلتنک دوتمشلر
بلاداغن چکن فرهاد ایلر همسنک دوتمشلر
قیلوب تسبیح ترکن تار زلف چنک دوتمشلر

❖ سحر بلبلر افغانی دکل بیهوده کلشنده ❖

❖ فضولی ناله دلسوزنه آهنگ دوتمشلر ❖

آشیان مرغ دل زلف پریشانکده در
عشق درد یله خوشم ال چک علاجه دن طیب
قدنه اولسم ای پری گو کلم سنک یانکده در
قلمه در مانم کیم هلا کم زهری در مانکده در
گوکاره آچلمسون اللر که دامانکده در
اول نمکدندر که لعل شکر افشانکده در
کیم آنک هر پاره سی بر نوک مژگانکده در
اول حیات اهلینه حیرانم که هجرانکده در

❖ ای فضولی شمع تک مطلق آچلمز یانمه دن ❖

❖ تابلر کیم سنبلندن رشته جانکده در ❖

ساقیا جام دوت اول عاشقه کیم قیغولودر
تلخ کفتار سز اولمز لب یار ای عاشق
قیغو چکمک نه ایچون جام ایلر عالم طولودر
چوق هوس ایلر اول شربته کیم آغولودر
طوتماق اولمز آنک حرمتی براولودر
دیدۀ بنحتم او یانمز نه عجب او یقولودر
حذر ایت شیشه یه ناگه ضرر ایلر طولودر
کنج غمدر نوله کر بویه دمور قابولودر

قویه لم باشی خم باده ایاغینه مدام
بونجه کیم کوه صفت باشمه طاشلر اوریلور
دل بر خونمه یاغدرمه بلا پیکان
گو کلک زخمه پیکانکی ایتدم مرهم

﴿ نرکسک فکری فضولی کوزو کو کلمه گزر ﴾

﴿ طوتر آهو وطن اول یرده که اودلو صولودر ﴾

نی ذکر ایتمز ایل افسانه مجنونه مائلدر	نه بگز اول بکاردردی آنک درمانه قابلدر
بیاباندرده مجنوندن غم ودردم سؤال ایتمک	نه بیلسون بحر حالن اولکه منزلکاهی ساحلدر
نم تک اوله بیلمز شهره شهر بلا مجنون	قبول ایلمی اول رسوالغی هر کیمکه عاقلدر
نه مشکل حالی اولسه عاشقک معشوق ایدر چاره	گر اول بی درد بیلمز سه بو حالی حال مشکلددر
فراق ایامی سیلاب سرشکمدن خبردویمز	قیامت ماجرا سندن گور اول ظالم نه غافلدر
فقیه مدرسه معذور طوط آنکه عشق ایتمه	یوق اوز که علمنه انکار مز بو علمه جاهلدر

﴿ فضولی ایل سنی مجنوندن افزون دیر ملامتده ﴾

﴿ بوکا منکر دکل مجنون دخی معقوله قائلدر ﴾

اول پری وش کیم ملاحهت ملککنک سلطانیدر	حکم آنک حکمیدر فرمان آنک فرمانیدر
سوردی مجنون نوبتن شمدی نم رسوای عشق	طوغری دیر لر هر زمان بر عاشقک دورانیدر
لحظه لحظه گوکم اودندن شرر لردر چیقن	قطره قطره گوزدوکن صنمک سرشگم قانیدر
چا کار گو کسمده تیغ عشقندن عیب ایتمکیز	کیم جنون کلزارینک بونلر کل خندانیدر

﴿ ای فضولی اوله کیم یار ایده رحم افغانکه ﴾

﴿ آغله کل زارنجه کیم زار آغلمق امکانیدر ﴾

نم کیم بر لب خندان ایچون گریانلغم واردر	بریشان طره لر دورنده سرگردانلغم واردر
باشم تخت رواندر تاج زرین شعله آهم	گورک کیم دولت عشقیله نه سلطانلغم واردر
یوملمز اشک طغیانندن آنسز چشم خونبارم	خیال صورت جانانه خوش حیرانلغم واردر
سرشگم گورنم ای ابر اوز کدن کم خیال ایتمه	هوای عشقه بیک سنجه اشک افشانلغم واردر

﴿ فضولی جام می ترکن قیلوب زهد ایله تقویدن ﴾

﴿ قمو دانایه روشندر بو کیم نادانلغم واردر ﴾

ذوق شوقیله جهان قیدین چکن زحمت چکر	اهل ذوق اولدر کیم آندن دامن همت چکر
کون چکر هر دم گوکه یردن غبار راهکی	توتیا ایچون ولی یردن گوکه منت چکر
ای چکن غیر ایله پنهان بزم ایدوب می کاه کاه	یاد قیل آندن که بزمک یاد ایدوب حسرت چکر
خالی ایتمش غیردن زلفک خیالی کوکلی	نوله صاحب کشف ایسه بر عمر در خلوت چکر
چک صبو حی صبح تقاشینه عرض عارض ایت	بویله چکسون کر فلک لوحینه بر صورب چکر

سرو قامتار سمن رخسار لر طیراغیدر
قطره اشکم قطاری چاک سینمدن گیروب
هرچن کیم آچلور هر سرو کیم قامت چکر
تن اوینه طشره دن بار غم محنت چکر
ای فضولی باقیم تا غیره هر خونین مژه

آتشین بر میلدر کیم چشمه عبرت چکر

هر کتابه کیم لب لعلک حدیثن یازدر
بونه سردر سر عشقک دیدن بر کیمسه یه
شیرلر میخانه دن یوز دوندر لر مسجده
چاکلر گو کسمده صاتم کیم آچوبدر تیغ عشق
رشته جان برله عشق اهلی آتی شیرازه لر
شهره دوشمش بن سنی سودم دین آوازه لر
بی طریقتلر کرک کیم طوغری یولدن آزه لر
گوکلک شهرینه مهرک گیرمگه دروازه لر

ای فضولی یار اگر جورایتسه آندن ایجمه

یار جور ی عاشقه هر دم محبت تازدر

سیر قیل گور کیم کلستانک نه آب وتابی وار
نیجه برک چنار ایتمش مهیا شانلر
راحت ایچون فرش صالمش سبزه تر کلشنه
بولنور هر درده استرسک کلستانده دوا
کلدی کل آچلدی سنبل لاله طولدی ژاله دن
غالب اولمش خلقه ذوق سیر کلشن غالبا
هر طرف بیک سرو سر سبز وکل سیرابی وار
آکلش گویا که سنبل کا کلینک تابی وار
نرکسک گورمش گوزن غمخور صائمش خوابی وار
حقه سنده غنچه نک صانکیم شفا جلابی وار
ای خوش اولکیم عیش و عشرت ایتمه کاسبابی وار
چکمکه خلقی بنفشه زلفنک قلابی وار

گر فضولی میل کلزار ایتسه فصل کل نوله

عیش ایچون خونابه دلدن شراب نابی وار

سرو آزاد قدکله بکا یکسان گورینور
جان گورونمز دیسه لر تنده اینانم نته کیم
دیردم احوالی جانانه قیلیم عرض ولی
ای دین صبر قیل آه ایله یاری گوریمچک
صوردم احوالی عشق گده منجملردن
نه کاندارسن ای مه که آتوب غمزه اوقن
کیم سرگشته اولان باقسه خرامان گورینور
لطفدن هر نیجه باقیم تنکه جان گورینور
گوره بیلیم اوزومی آنده که جانان گورینور
زبان و دهر اورد اما سکا آسان گورینور
ایتمک اویینه دیدیلر قان گورینور
بیقدیدنک صیدده نه زخم نه پیکان گورینور

بر صنم زلفنه گویا که ویر بدور گوکلین

که فضولی ینه مدهوش و بریشان گورینور

سلوک عشق اطوارم مذاق عشق حالمدر
تجرد عالمی سیرنده عالم پامالمدر

خیالده بودر کیم بولشم عالمده برخلقت
جنون فیضیه آزاد اولشم قید علایقدن
نم شمع وصاله یاندران پروانه‌نک وارن
طییا قیلشم تشخیص درد عشق دردم
هواندن موجه گلش بحر دردم شاهد حالم
﴿ فضولی عالم فقر وفادن منع و قتم ﴾

﴿ دیار مسکنت نقد قناعت ملک و مالدر ﴾

شفای وصل قدرن هجر ایله بیمار اولندن صور
لبک سرین کلوب کفتاره بندن اوژ که دن صورمه
گوزی یا شلولرک حالن نه بیلسون مردم غافل
خبر سز اوله قتان کوزلرک قیدن چکنلردن
غمکدن شمع تک یاندم صبادن صورمه احوالم
خراب جام عشقم نرکس مستک بیلور حالم
﴿ محبت لذتندن یخبرد زاهد غافل ﴾

﴿ فضولی عشق ذوقن ذوق عشقی وار اولندن صور ﴾

خم آچلدیجه زلفکدن بلا و محتم آرتر
خی تدر یجله کم طو تمکز یا قوت اولان طاشدن
طو تارسه گوزیولن ای اشک کیم تمکینم اکسلدر
مریض درد عشقم ترک عالمدر مرادم کیم
بوکلدی قامتم حسرت یو کندن وه که عالمده
نه شربتدر غمک کیم ایچدی که مچه اکسلور صبرم
﴿ چوق اولدو قجه غم و دردم ره عشق ایچره خوشخالم ﴾

﴿ فضولی شاد اولوب شکر ایتیمم نعتم آرتر ﴾

نوله کر رشک رخسار کله باغری خوبلرک قاندر
مژه ک گرسنک دللر گوکانی آلور عجب اولمز
بر یوشلر دل سختینه دو شمش مهر رخسارک
دهانک درجی کیم قیدن چکرلر حور پیکرلر
طاشی تأثیر ایله لعل ایلین خورشید رخشاندر
آنک تک ابنوس اوق لایقی فولاد پیکاندر
سنک عکسبک آلان فولاد گوز گولر فراواندر
پر یلر طاعتی چون خاتم ملک سلیماندر

آتک یولنده خوبلر سورسه لریوز نوله امر کله
قتی کوکلینه بغری طاشلرک دوشمش غم عشقک
ملک خیلی سجود آدم ایتک نص قر آندر
بر او ددر عشق دلسوزک که طاشلر ایچره پنهاندر

گزر کوینده هر یان چوق گریبان چاک کلر خلر

بورنکیله فضولی اول سرکو برکستاندر

صبرم آلوب فلک بکا یوزبیک جفاویرر
دوشدم بلای عشقه خردمند عصر ایکن
صائمک عجب رطب یرینه ویرسه لعل تر
خالک در کدر اولکه دون و کون ثواب ایچون
قیلمز قبول صورت اقبالی بونجه کیم
نی کبی جسم اولدی او قکدن دلاک دلاک
آزاولسه هر متاع آ کایل چوق بها ویرر
ایل شمدی بندن آلدینی پندی بکا ویرر
برنخل کیم سرشک آکا نشو ونما ویرر
هم آیه سرمه هم گونشه توتیا ویرر
آینه وجودمه جوزک جلا ویرر
دم اوردیغمده یولو یرندن صدا ویرر

هر درد سزدن اومه فضولی دوا ی درد

صبر ایله اولکه درد ویرویدر دوا ویرر

ازل کاتبلری عشاق بختن قاره یازمشلر
خواص خا کپایک شرحی تحقیق ایدن مردم
کلستان سرکویک صفاتن باب باب ای کل
کیروب منخانه به قیلک تکلم جان بولور شکسز
ایکی سطر ایلیوب اول ایکی میگون لعلر وصفن
محرر لر یازانده هر کیمه عالمده بر روزی
بومضمونیه خط اول صفحه رخساره یازمشلر
غبار ایله بیاض دیده خونبار یازمشلر
خطریحانه جدول چکوب کلزاره یازمشلر
مصورلر نه صورت کیم در و دیواره یازمشلر
گورنلر هر برن بر چشم گوه باره یازمشلر
بکاهر کون دل صدپاره دن برپاره یازمشلر

یازنده وامق و فرهاد و مجنون وصفن اهل درد

فضولی آدینی کوردم سر طوماره یازمشلر

بولدی کویکده دوا درد دل بیمارمن
زاهد اگور سینه چاکن شعله سین بزدن صقن
نوله کر اولدیه فانی کوهکن من باقیم
کلشن غم نخلیز پرورده آب دیده دن
اهل ترک قولیوز اولدر بزه جانندن عزیز
اشکمز گردابی عالی عمرمن بنیادی پست
سن آغاسن بز قولز کویکده در بیمارمن
بر او جاغز بزه صودندر درو دیوارمن
عشقه بزدنده بقا یوقدر یوق اولمق وارمن
داغسلر برک آه آتشیبارمن در بارمن
یوسف ایسه خود فروش آنکه یوق بازارمن
گور نه الحق دیر لکیله چز گنور پرکارمن

ای فضولی جور یارو طغنه اغیاردن

وازیوزبیک غم بوم بر غمکه یوق غمخوارزم

ختم قدایله آغلرم اول طره طراسر
سینه چاکدن اکسک ایتمه تیر غمزه کی
صاقلمزدم ناوکلک گوزده بلاسن چکشم
بول آزارسک ظلمت حیرته ای دل واقف اول
گریه زارایله خوشحالم که بحر عشقه
جانه آزار خدنی خوش کلور اول کلرخه
زه ددن کیچمز فضولی ایلمز ترک ریا

بند چوق ویردم ایشتمز عارسزدر عارسز

طریق فقر طوتسم طبع تابع نفس رام اولمز
دهانکدن اثر کورم میانکدن نشان وه کیم
مقیم کوی درد ایلرخی آه جکر سوزم
مرید ساقیم کیم لطفی اهل عشقه دایمدر
دیدم عشاقه جور ایتمه دیدی اول خوبلر شاهی
لبکدن قطره قطره قان ایچر کوکلم کرا هتسمز

فضولینی ملامت ایلین بی درد بیلزمی

که بازار جنون رسوالرنده ننگ و نام اولمز

اولدی عالم شاد سندن بن اسیر غم هنوز
جان باغشاردی لبک اظهار کفتار ایلیوب
سجده گاه ایتشدی عشق اهل قاشک محرابی
جانه دردک جسمه پیکانک روان ایتشدی حکم
اشک صرف ایلر فلکدن کام حاصل قیلغه
پرده چشم مقام ایتشدی برتر ساجه
عالم ایتدی ترک غم بنده غم عالم هنوز
اورمدن عیسی لب جان بخشلقدن دم هنوز
قیلمدن خیل ملائک سجده آدم هنوز
جسمیله جان ارتباطی اولمدن محکم هنوز
بوگهر قدرینی بیلمز دیده پر نم هنوز
اولمدن مهد مسیحا دامن مریم هنوز

ای فضولی ایلدی هر درده درمان اول طیب

بر بنم زخمدر انجق بولسین مرهم هنوز

غمزه پیکانک کوزک بن مبتلادن صاقلمز
دل ندریانده چون قیلمزخی غمدن خلاص
صرف ایدر اهل نظر نقدن گدادن صاقلمز
چکمن اول تعویذ بارن کیم بلادن صاقلمز

جانه جسم اول خدك غمزه دن اولمز پناه
عشق دن بر دم تن سوزانی دورا تمز فلک
علی شیدا قیلور گراولسه کوزدن هم نهان
ایلرم یخود فغان گوردنجه کوی ایتلرین

❖ بی سبب صائمک فضولینک ملامت چکدیکن ❖

❖ بی خبر در مشربن اهل ریادن صاقلمز ❖

راز عشقک صاقلرم ایلدن نهان ای سرو ناز
خوبلر محراب ابروسینه میل ایتمز فقیه
کیمسه اول بدخویه اظهار ایده بیلمز دردمی
قالیم کورمش تهی دو مک دیلر بر تازہ روح
بن خود اولدم ای ترا بدمن اولان ساغر مدام
خوب صورتلر دن ای ناصح بی منع اتمه کیم

❖ ای فضولی قالمشم حیرتده بیلمن نیلیم ❖

❖ دهر ظالم بخت نافر جام غم چوق عمر آزم ❖

فغان کیم باغرمک اول لاله رخ قان اولدیغن بیلمز
حیدیم گوکللی جمیع ایلمز رخساری دورنده
بیلورمی دولت وصلن بولان مغرور اولان عاشق
کوزالر دولت و صلاک بولان مغرور اولان عاشق
دل صدپاره دن بیدادی کسمز غمزه مستک
صانور زاهد اوزین خالی خیال کدن غلطدر بو

❖ فضولی خسته یه دشمنش سوزیله دوست جور ایلر ❖

❖ زهی ساده معارض قوی بهتان اولدیغن بیلمز ❖

کوکلده بیک غم وارد در که نهان ایلیمک اولمز
نه مشکل دردا و لورسه بولور عالمده درمانی
فناملکینه چوق عزم اتمه ای دل چکمه زحمت کیم
صقین کوکلم یقیر سین پنددن دم اورمه ای ناصح

بوهم بر غم که ایل طعنتدن افغان ایلیمک اولمز
نه مشکل دردا یمش عشقک که درمان ایلیمک اولمز
بوتدیر ایلله دفع درد هجران ایلیمک اولمز
هوای نفس ایلله برملکی ویران ایلیمک اولمز

دهانك اوزره لعلك ايستمش دل دفعي مشكلدر
گورنمز هيچ جرمي يوق يره قان ايلك اولمز
دمار ايلرم بنسدن يكا بر دم گذار ايمز
نه چاره سحر ايله سروى خرامان ايلك اولمز

(فضولى عالم قيد ايچره سن دم اورمه عشقندن)

(كال جهل ايله دعوای عرفان ايلك اولمز)

نيچه ييللردر سر كوى ملامت بكلرز
لشكر سلطان عرفانز ولايت بكلرز
ساكن خاك در ميخانه يز شام وسحر
ارتقاع قدر ايچون باب سعادت بكلرز
جيفه دنيا دكل كر كس كي مطلوبمز
بر بلوك عنقالرز قاف قساعت بكلرز
خواب گورمز چشممز اندیشه اغياردن
پاسپان گنج اسرارز محبت بكلرز
صورت ديوار ايدوبدر حيرت عشقك نيزي
كاروان راه تجريدز خطر خوفن چكوب
صافمه كنز كيم كيجهلر بيهوده در فريادمز
غير سير باغ ايدوب بز كنچ محنت بكلرز
كاه مجنون كاه بن دور ايچره نوبت بكلرز
ملك عشق ايچره حصار استقامت بكلرز

(ياتديلر قرها و مجنون مست جام عشق اولوب)

(اي فضولى بز اولر ياتدجه صحبت بكلرز)

تشنه جام وصالك آب حيوان استمز
مائل مور خطك ملك سليمان استمز
ظلمت زلفك گرفتاري دم اورمز نوردن
طالب شمع رخك خورشيد رخشان استمز
ايلز ميل بهشت افتاده خاك درك
ساكن كنچ غمك سير كلاستان استمز
جوردن آه ايمه اي عاشق كه عين لطفدر
دوست اسباب كال حسنه نقصان استمز
عشقندن آه ايتسون عاشق بيقر كو كلم ديو
هيچ ساطانم ديبين ملكيني ويران استمز

(اي فضولى متصل دوران مخالفدر سكا)

(غالبا ارباب استعدادي دوران استمز)

خلقه اغزك سرنى هر دم قيلور اظهار سوز
بونه سردر كيم اولور هر لحظه يوقدن وار سوز
آرتورن سوز قدرني صدقيه قدرن آرتورر
كيم نه مقدار اولسه اهلن ايلر اول مقدار سوز
وير سوز هاحيا كه طوتد قجه سني خواب اجل
ايد هر ساعت سني اول اوينخودن بيدار سوز
بر نكار غنبرين خطدر گوكلر آلاغه
كوستر هر دم تقاب غييدن رخسار سوز
خازن گنجينه اسراردر هر دم چكر
رشته اظهاره بيك بيك گوهر اسرار سوز
اوليان غواص بحر معرفت عارف دكل
كيم صدف تركيب تندر لؤلؤ شوار سوز

(کرچوق ایسترسک فضولی عزتک آذایت سوزی)

(کیم چوق اولمقدن قیلوبدر چوق عزیزلی خوارسوز)

بکا باد صبا اول سرو کار خدن خبر ویرمن
دو کوب کوزیاشنی سنسز هلاکم استرم اما
آچیلمز غنچه بختم امیدم نخلی بر ویرمن
اجل پیکینه سیل اشک گردابی گذر ویرمن
کل خندان صوره یار اولمق ضرر ویرمن
که پشمرده نهاله ویرمینجه صو ثمر ویرمن
کیم اول باش آلمغه قصدا یتمینجه تاج زر ویرمن
فلک بیهوده خار خشکدن کلبرک تر ویرمن
بلاضمنده راحت اولدیغن اظهار ایدر خلقه

(فضولی دهردن کام آلق اولمز اولمدن گریان)

(صدف صو آلمینجه ابر نیساندن گهر ویرمن)

بنم اشگم مکدر خاطرمدن دفع غم قیلمز
غم ابروی مشکینک گور رسه زاهد کچ بین
بوروشندر که نم آینه دن ژنکار کم قیلمز
دخی قامت سجود گوشه محرابه خم قیلمز
اگر چه سنک دلدر بویله بیداد وستم قیلمز
نیچون ترک ایلز جور و جفا سن بر کرم قیلمز
کوزم یاشی دمادم چهره می بیهوده نم قیلمز
دم اولمز کیم رخ زرد اوزره مژگانم رقم قیلمز
خطک دورنده اشک خون ایله درد غم شرحن

﴿ فضولی خسته دل تار و ضه کویکده ساکتدر ﴾

﴿ تمنای بهشت و میل کلزار ارم قیلمز ﴾

کوهکندن گورینور کوهده آثار هنوز
چکدی مجنون ایاغن بادیه دن لیک ویرر
اول نه بکزر بکا آنک اثری وار هنوز
قائلو کلر ایاغندن چکلن خار هنوز
کمدن کرد شه بو کنبد دوان هنوز
گزمندن دائره دورده پرکار هنوز
آه کیم اولمدی اول ماه خبردار هنوز
قاره بختم یوقودن اولمدی بیدار هنوز
ناله زارم ایله خلقه حرام اولدی یوقو

﴿ مرهم وصلی ایله بولدی قو درده دوا ﴾

﴿ بو فضولی الم هجر ایله بیمار هنوز ﴾

حرف السین

ای گوکل اول خنجر مژکانه ایلرسن هوس
چکمه غربت عزمنه ای ساریان محمل صقن
حال زارمدن سنی فریادم آگاه ایلدی
بر برینه سانجلوب هریان تنده اوقلرک
طعنه اهل ملامتدن نه نقصان عاشقه
سوز عشق تنده تا کیم بولمسون نقصان دیو
(ای فضولی بن قناعت ملکنک سلطانیم)

(سلطنت اسبابی اگنمده پلاس فقریس)
خاک ره ابتدی عاشق مسکینی اول هوس
راز درونی طشریه صالمق روا دکل
دیدار دوستدر ایکی عالم نتیجه سی
سینم هوای عشقکه طولدی نی کبی
هرقید اولورسه محض بلادرکه بلبله
اول غمزه دن کوکل اکر ایسترسک التفات
(اولمز وجود عاشقه عشق ایچره اعتبار)

(طویمز فضولی آتش هجرانی خار و خس)
کوز یاشمدن سوز پنهام قیلوب عارف قیاس
قان یترکیم دمبدم گوزدن اینوب اورترتم
خشتلرتک بربری اوزره جکر پرکاله سک
ای صائن ژولیده مو باشنده مجنونک صقن
لحظه لحظه خم قدم پیکانک ایستر یاقیلور
تیغ غمزه ک اوله برهاندرکه جلاد اجل
(ای فضولی زهر قهر ایله طولودر طاس چرخ)

(چکمز آنک قهرینی هرکیم چکر بر طولو طاس)
مسکن ای بلبل سکا که شاخ کلدرکه قفس
یار کوینده مسلمانلر گر اولسیدی یرم
نیجه عاشقسن که آهکدن طوتشمز خار و خس
کافریم کر روضه رضوانه ایلردم هوس

کوه فریادی صداسین ویردی فرهادک دیمک
 ناهه لیلی محمان چکمش بیابان سیرنه
 بر نفس قالمش حیاتمدن حییم صبح تک
 خالی ایتمدم دل هوای اختلاط غیردن
 نقش شیریندر ویرور آواز اولوب فریادرس
 ایله مجنونی بو حالتدن خبردار ای جرس
 نوله کر بر مهر کوسترسک بکا آخر نفس
 بزم غمده نی کبی همدم بکا فریاد رس
 ❀ ای فضولی کر سکا جمعیت دلدر مراد ❀
 ❀ باغله بردلداره کوکلک غیریدن پیوندی کس ❀

❀ حرف الشین ❀

ای خوش اول مست که بیلیمز غم عالم نه ایمش
 بر پری سلسله سی عشقنه دوشدم ناگه
 واعظ اوصاف جهنم قیلور ای اهل ورع
 اوقی سینمدن آتوب قالمش ایدی پیکانی
 نه چکر عالم ایچون غم نه بیلور غم نه ایمش
 شمدی بیلیم سبب خلقت آدم نه ایمش
 وار آنک مجلسنه گورکه جهنم نه ایمش
 آه بیلیم سبب آه دمامد نه ایمش
 ❀ ای فضولی مزه ساقی وصها بیلدک ❀
 ❀ توبه قیل تابیه سن زرق وریا هم نه ایمش ❀

بوکون تیغن چکوب چیمشدی اولسر و روان سرخوش
 آکا هشیار ایکن درد دل ایستردم دیم ساقی
 دکل تقویدن ایتم باده ترکن وهم آندندر
 مکر قان ایچمک عادت ایلمشدر ترکس مستک
 می عشقکه سر مست اولدیغ ایلدن نهان قالمز
 گوکل تا اولدی یخود آلدی غمزک جانمی تندن
 صقن ای رحم ایدن جانینه کیم بلزمان سرخوش
 بیای صونمه جامی قیلمه اوسروی روان سرخوش
 که اظهار ایلیم خلق ایچره عشقک نا کهان سرخوش
 بسی می نوش ایدن لر گوردیم اولز بویله قان سرخوش
 محال عقلدر کیم صاقلیه راز نهان سرخوش
 ویر ریغمایه نقد گنجن اولغچ پاسپان سرخوش
 ❀ فضولی بزم قیلیمش غیر لرله بوکون اول کلرخ ❀
 ❀ رقیب شومله ایچم شده می اولمش یمان سرخوش ❀

بت نورسم نمازه شب و روز راغب اولمش
 اثر قبول طاعت آکا ویرمش اویله حالت
 فرحم گوروب جفا سن حسنا نه داخل ایلر
 نه عجب گر اولسه غمدن دونم وگونم برابر
 بونه دیندر الله الله بته سجده واجب اولمش
 که قلوب اهل حاله جرکاتی جاذب اولمش
 نه ملک کیم اول پرینک عملینه کاتب اولمش
 نظرمدن اول یوزی کل نیچه کونکه غائب اولمش
 ❀ غم هجدر که آرتر الم ایله عشق ذوقی ❀
 ❀ غلط ایلش فضولی که وصاله طالب اولمش ❀

بیلمز ایدم بیلیمک آغزک سرنی دشوار ایش
عاجز اولمش یقمغه آهیه کوهی کوهکن
طاشه چکمش خلق ایچون فرهاد شیرین صورتن
کعبه احرامینه زاهد دیدیلر بل باغلدی
عمرلردر ایلرم احوال دنیا امتحان
ذوق دیدار یله دلدارک یوق ایتدم وارمی

❖ دون فضولی عارضک گوز کج روان تابشوردی جان ❖

❖ لاف ایدوب دیردی که جانم وار امانتدار ایش ❖

غنیچه سین کل بلبلک قتلینه پیکان ایش
کل عروسین صلح ایچون بلبل نکاح ایش مگر
غنیچه پیکانی تیز ایتیمکک ایچون شاخ کل
دهر آرا کر برصنق دیوار کورسن او یله بیل

❖ ای فضولی مهر نه آلامه چرخک گردشی ❖

❖ گو که یتورمش ولی خاک ایله یکسان ایش ❖

دلکه سرمزلی اول زلف پریشان اولمش
شاهسن ملک ملاحتده سکا قولر چوق
رحم ایدوب عاشقکی خشر کونی یاقیه لر
دیدیلر غم کیده در باده چوق ایچدم سننر
باغبان چمن دهره خیال دهنک
آدم اول سرکویک و یروب آلمش جنت

❖ ای فضولی نیم احواله برواقف یوق ❖

❖ او یله کیم عالم آنک حسنه حیران اولمش ❖

حباب اشک خونین جسمی ایلدن نهان ایش
کوتورمش خاکدن طغیان اشکم خار و خاشاک
بوکوب محنت یو کندن قدمی چیقمش تمدن جان
سنکله دعوی حسن ایتدی کیچون ملک حسن ایچره
مکر ترکیب عیسی گرد خاک در گهندندر
غم عشقک بی رسوای بی نام و نشان ایش
باشم اوزره ملامت قوشلار ایچون آشیان ایش
طواف کویک ایتک قصدینه طی مکان ایش
فلک تعزیز ایدوب لیلای رسوای جهان ایش
که دورمش خاکدن قدر یله عزم آسمان ایش

گزن پیکاندر کدر تنده یا جان باغنه عشقک بلاسر چشمه سندن هر طرف صورلر روان ایتمش

﴿ فضولیدن مزاجن منحرف گوردم بوگون یارک ﴾

﴿ مکر فرصت بولوب بر شمه حالندن بیان ایتمش ﴾

ناکه طاق زرنکارن چرخ ویران ایلش خشت زرینن صبا فرش کلستان ایلش

کاتب تقدیر خط سبز تحریر ایتمگه برک کلزاری خزان لوح زرافشان ایلش

قطع ایدوب فصل خزان آب روان شیرازه سن نسخه کلزارک اوراقن پریشان ایلش

دورجورین گورکه نزهتگاه اهل ذوق ایکن جویبار کلشنی زنجیر زندان ایلش

ایلش تدبیر تشویش خزان تاراجی لاله رنگین رختی داغ ایچره پنهان ایلش

روزکارک تیره بختن قاره نطقن لال ایدوب ماتم کل بلبل یزاغ ایله یکسان ایلش

﴿ ای فضولی دهر حالن شاخ کلدن قیل قیاس ﴾

﴿ کیم ویروب اول تجمل صکره عریان ایلش ﴾

جسمی یاندرمه رحمت یاشمه ای باغری طاش احتیاط ایت یانمسون تا که قوری یاننده یاش

خوش کیچر نظاره حسنکله عمرم وارامید کیم قیله مقبول درگاهک بنی حسن معاش

طوف کویکده ایاقدن باشه ایرمش برمدد نوله گر قدم بوکوب هر دم ایاغم اولسه باش

فته یاین قورمغه آتشی اولمش احتیاج کیم اوررسن عالمه آتش چاتوب هر لحظه قاش

ای حباب اشک نایاب ایت تن عریانمی کیم بورسوا پرده می چاک ایتدی سرم قیلدی فاش

پاره پاره کوکلک سوز درونه تاب یوق گوز بولنده قطره قطره صواولوب آقیددی یاش

﴿ ای فضولی غرق خوناب ایتدی گوز مردملرک ﴾

﴿ کورهیم قلاب مژگانه دیزلسون قانلو یاش ﴾

حرف الصاد

زهی جواهر احسان عامه معدن خاص در شفاعت ایچون بحر رحمت غواص

یتوب حضورکه معراج وقتی قیلمشدر قر حصول مؤثر سهیل کسب خواص

فلک هم اول گیجه بولمش صفاکه صوفی تک قرار دو تمیوب اولمش اوزمده رقاص

ره متابعتکدر طریق فوزو نجات هوای مرحتکدر امید خیر و خلاص

﴿ تفاخر ایله فضولی کی آندن اوزگه دکل ﴾

﴿ سکا زمانده نقش صحیفه اخلاص ﴾

حرف الضاد

خلقه خوبلر دن وصال راحت افزا در غرض عاشقه انجق تصرفنر تماشا در غرض

زاهد ترك ائمه شاهدلر وصالی راحتن
 حور كوژدن كه ديرلر روضه رضوانده وار
 ذوقسز لازم چيقر دنيادن اول دنيا پرست
 راحت اولسيدي غرض دنيا ده فقر ايستردی خلق
 عارف اول سودای عشق انكارن ائمه ای حکیم
 گر عبادتدن همین غلمان و حورادر غرض
 ساقی ککچره و جام مصفادر غرض
 کیم آکادنيادن انجیق ذوق دنيادر غرض
 غالبا کیم خلقه بر بيهوده غوغادر غرض
 کیم وجود خلقدن انجیق بوسودادر غرض

❖ قیل فضولی ترك ابرام تنکلم کیم یتر ❖

❖ صورت حالک که اظهار تمنا در غرض ❖

قیل صبا گو کلم پریشان اولديغن جانانه عرض
 درهم اولمش سنبلك کویا که قيلمشدر آکا
 تنده جانم بر پرینکدر امانت صاقلرم
 خلق کفر اهلینه ایمان عرض ایدر بن دم بدم
 صورت بی جانله جنت طولر تخانه تک
 نعمک عرض تجملدر ایشی فقر اهله
 صورت حالن بوویران ملکک ایت سلطانه عرض
 مومو حال دلم دللر اوزادوب شانه عرض
 اول زماندن کیم امانت قیلدیلر جانانه عرض
 کفر زلفک ایلرم کو کسمده کی ایمانه عرض
 قیلسه لر جتته تصویرک چکوب غلمانه عرض
 نوله کردل قیلسه هر دم درد عشقک جانانه عرض

❖ ای فضولی بویله پنهان طوتمه اشک آلکی ❖

❖ ایله هر رنگیله کیم وار اول کل خندانه عرض ❖

❖ حرف الظاء ❖

قيلمه غل محکم کوکل دنيا به عقد ارتباط
 بوچنده غنچه لر کلر گورن عارف بیلور
 اهل عرفاندر جهان کیفیتن تحقیق ایدن
 عشق دورانی بکاتا بشوردی مجنون نوبتن
 سن بر آواره مسافر سن بوویران رباط
 کیم ثبات اوستنده یوقدر هیچ فیض انبساط
 کیم نشاطندن بولور یوزغم غمندن یوز نشاط
 خالی اولمز نقش ارباب وفادن بویساط

❖ هریتن مهرویه صرف ائمه فضولی عمرکی ❖

❖ بیوفالردن حذر قیل طوط طریق احتیاط ❖

❖ حرف الظاء ❖

درجدر لعل روا بخشک در شهوار لفظ
 اويله اغزک تنکدر کیم سويلشور ساعت سکا
 یتک اولمز لفظ جان بخشکه اغزک سر نه
 درجدن درلر دو کرسن ایلسن اظهار لفظ
 گرچه ناز کدر ویرر البته بر آزار لفظ
 وحی در کویا بویکیم مطلق اغزیوق وار لفظ

نیجه لعلك گنج كلور گفتاره كویا کیم گورر
غنیجه لعلك تك لطافتدن دم اورمش بیلمزم
بن کبی اول لعلدن آیرلمنی دشوار لفظ
نیلر اظهار ایلکج اول لعل گوهر بار لفظ

❖ ای فضولی ایسترم دلدار حالم صورمیه ❖

❖ رشگدن کیم بولسون وصل لب دلدار لفظ ❖

❖ حرف العین ❖

آفتاب طلعتك طوتدقچه اوج ارتفاع
دشت طوتمق عادتق قویمشدی مجنون عشقندن
زرق دریاسنده برخاشا کدر کیم جزگنور
کیچدی کم دنیا وعقبادن سنکچون اولدی فاش
اول بت سرکش کلور صالمش جمالندن نقاب
جان ودل بر عمر در تیغکچون ایلر لر جدال
قتل اهل عشقه تیغ غمزه در آندن شعاع
شهره شهر اولمغین رسمن بن ایتدم اختراع
صوفی سیاد کیم دوران طوتوب ایلر سماع
طوغری دیر لر کل سر جاوز الاثنین شاع
ای سلامت الفراق ای عقل و ایمان الواع
گیرمدین تیغک سنک اور تابه قطع اولمز نزاع

❖ ای فضولی آخرت ملکینه لازمدر سفر ❖

❖ بویله فارغ گزیه تقویدن مهیا قیل متاع ❖

پاروصلن استین کسمک کرک جانندن طمع
آرزوی وصل جانان جانه آفتدر کوکل
چون بکا بر ذره جه یوقدر تماشای جمال
عاشق اولدر کیم تمنای بلای هجر ایده
رشته طول امل دام بلاددر نیلیم
عارضک گورمک حیاتم تازه ایلر و نه عیب
متصل حرمان قیلور حاصل طمعندن اهل حرص
هر کسی کیم وصل یار ایسترسک آندن طمع
یاتعلق جانندن اوز یا وصل جانانندن طمع
بن کیم وصل ایتک اول خورشیدرخشانندن طمع
یوقسه چوقدره پیرایدن اول ماه تابانندن طمع
کسمک اولمز اول سر زلف پریشانندن طمع
گرگدا وجه معاشن قیلسه سلطانندن طمع
طرفه کیم آرتربکا کلدججه حرمانندن طمع

❖ ایسترایسک حسرت و حرمانه بردم دوشمه مک ❖

❖ کس فضولی دهر دن امید دورانندن طمع ❖

دل اوزادر بحث ایله اول عارض جانانه شمع
نوله عبرت آتشی جانم اریته موم تک
عارض جانان ایله بحث کمال حسن ایدر
که ایاغی باغلو که بونی ندندر بیلمزم
اودچقیر آغزندن ایتزمی حذر کیم یانه شمع
بونه سوزدر کیم دیمش لر عارض جانانه شمع
دل او چندندر که هر ساعت دوشر نقصانه شمع
بربری عشقندن اولمشدر مگردیوانه شمع

نوله گوکم عارضك ايسترسه جانم قامتك
 قيل شېستان مشرف کيم نثارك قيلمغه
 رسمدر عالمده بلبل کل سور پروانه شمع
 رشته دن درلر چکوب جمع ايلمش دامانه شمع

✽ ای فضولی ذوقدن یاقدك تنك روز وصالی ✽

✽ بيلمك غافل گر کمز می شب هجرانه شمع ✽

کل ای راحت صانن اسباب جمعن قيلمه نادانلغ
 مراد ارساطتندن کام دلدر نفسه تابعسين
 طريق فقر طوت کيم فقرايمش عالمده سلطانلغ
 نه حاصل سلطنت آديله قيلمق بنده فرمانلغ
 بریشانلقدن ای اهل جهان سز جمع ايدك خاطر
 نه طالعدر بو کيم عالمده آغاز ایتدم برايش
 که بن جمع ایلدم هر قانده واردر بر بریشانلغ
 کيم اول ایشدن سرانجام ایتدم حاصل پشیمانلغ

✽ بکا ظلم صریح اول کافر ایلر کیمسه منع ایتمز ✽

✽ فضولی کفر اولور می گردیسم یوقدر مسلمانلغ ✽

ساقیای صونکه دام غمدرر هشیارلغ
 وار فکرن یوق غمن چکمك ندر برجام ايله
 مستلکدر کيم قیلور غم اهلته غمخوارلغ
 یخبر قيل کيم بکا بر اوله یوقلغ وارلغ
 بندن آخر چون قیلور یزارلق اسباب دهر
 جان متاعینك بهاسیدر نه کيم دوران ویرر
 طرفه کيم بن صانورم شفقتدر اول غدارلغ
 کيم اولور اغیساره یار ایلر بکا اغیارلغ
 کيم دکل سن بلدیكک بن چکدیکم بیمارلغ
 چکمه زحمت چك الك تدیردر دمدن طیب

✽ ای فضولی ایلرم قطع تعلق یاردن ✽

✽ بو طریق ایچره بکا توفیق ایدرسه یارلغ ✽

عیش ایچون بر طرفه منزلدر بهار ایامی باغ
 غنچه لر آچلدی سیرباغ ایدك ای اهل دل
 آنده دیکسون غنچه وش هر کیمکه عیش استراواغ
 کيم گوروب کلر کوکلر آچلن چاغدر بو چاغ
 سندن ای بلبل فزوندر بنده محنت فصل کل
 سنسن و بیک تازه کل حالا بن و بیک تازه داغ
 روشن ایتك رهگذاری اوزده هر یان بیک چراغ
 باغه سروم کلدیگن بيلمش سحر دن شاخ کل
 سنبل زلفك فراقدن مشوشدر دماغ
 چکسه لر زنجیر ايله کلزاره کتمن کيم بکا
 موسم کلدن ولی کتمن چمن سیرینه کيم
 روضه کونک بکا اول سیردن ویرمش فراغ

✽ محرم اولمز رندلر بزمنده می نوش ایتین ✽

✽ ای فضولی چك ایاغ اول بزمدن یاچك ایاغ ✽

حرف القاء

اوخذنك غمكه سينه اجباب هدف
خاك درگاهكه هر صبح سورر گون يوزنى
حاش لله كه بو ديوانه شوق خطكه
صالدى دريايه صبا خنجر غمزك وهمن
اى كوكل عالمه آلدانمه سكا رنك ويرر
بزم جمشيد قفا بولمغيله بيلدم كيم

ای فضولی طلب رتبه عرفان ايله

جهل ايله حاصل اوقات شريف اولدى تلف

محنت عشق اى دل آساندر ديوچوق اورمه لاف
اولمه غافل درد كشلر صحبتدن اى گوكل
صبحدم زلفك داغيث تاشام عرض عارض ايت
رشك رخسارك دل خورشیده صالمش اضطراب
خاك كويك كعبه به نسبت قيلان بيلمزى كيم

ای فضولی زاهد اردعوای عقل ایلر نه سود

نفي ذوق عشق قدر جهلینه عین اعتراف

حرف القاء

اولور رخسار كه گون لعلكه كلبرك ترعاشق
بكا مقصود ترك عشق ایدی وه كیمینه حسنك
تماشای جمال كدن نظر اهلینى منع اتمه
چنده پای بوسندن اولوبدر سبزه لر خرم
قیلور سن بیک جگر قان هر بكا باقدنجه اى ظالم
قیرار سن اهل عشق طوتالم کیمسه الک طوتمز

نه پروانه دویر برشعله به نه شمع بر آهه

فضولی صانمه کیم بکزر سکا عالمده برعاشق

تاب خورشیدمه رویکه ویرمش رونق
عکس خدکله گورن دائره ده آینه بی

تا که زیبا خط ایچون اوله بوتذهیب ورق
دیرمه بدر در انگشت نبوتدن شق

سكا كلشنده نثار ايتمك ايچون هر نركس
هر خطك مصحف حسن حقه بر آيتدر
عاشق اولوق سكا بسدر بزه برهان جنون
رسمدر عاشقه كلك قاشي يابلدن اوق

❖ شاهدر حسن بساطنده بوكون اول كلرخ ❖

❖ اي فضولى بن آواره سورلش بيدق ❖

اولمز اولدى گوروب احوالى ايل خوبلره عاشق
كلور اولسن قيلورم فرش رهك برده چشم
گولوب آچلمق اومولمز دهنكدن مكر اولدر
بفرمك ياره لر ين كوزلرم اصمش مژه لرده
كيجه لر شمع ياز اشك دوكر صبح كلنجه
سبقت ايتمشدى جكر قاني گوزم باشنه مردم

❖ اي فضولى اوزوكي گوشه نشين ايت خم مي تك ❖

❖ اوله تاكيم اوله سن كاشف اسرار حقايق ❖

اي فراق لب جانان جكرم خون ايتدك
جكرم قاني كوز ياشنه دوكدك اي دل
نيجه حسنيه سني ليلي به نسبت قيلهيم
سويلدك كيم طوتارم شاد گوكلرده مقام
عهد قيلدك كه جفا كسميه سن عاشقندن
جرعه جرعه مي ايچوب زيب جمال آرتوردك

❖ اي فضولى آقيدوب سيل سرشك آغليه لي ❖

❖ عشق اهليه فغان ايتمكي قانون ايتدك ❖

قيلدي زلفك تك بريشان حالي خالك سنك
گيتدي باشكدن كوكل اول سروقدك سايه سي
زينت ايچون جسم ديوارنده ايتمزدم يرك
تيز چكمز سن جفا تيغين بني اولدرمكه

برگون اي بيدرد صور من سن ندر حالك سنك
آغله كيم ادباره تبديل اولدى اقبالك سنك
چكمسيدى عشق جان لوخنده تمنالك سنك
اولدر هر كون بني آخرده امالك سنك

غرق خوناب جگر قیلمش گوزوم مردملرین
دامکاه عشقندن دوت برکنار ای مرغ دل
آرزوی خال مشکین ورخ آلك سنك
صیمندن سنك ملامتدن پر وبالک سنك

❖ سایه وش چوقدن فضولی خاک پاک یاصلنور ❖

❖ اول امیدیه که برگون اوله پامالک سنك ❖

چشمی اشکه گنج در مکنون ایتدک
می کلکونی دیک عقله زیاندر زاهد
مردم چشمی احسانله قارون ایتدک
بومیدر عقل که ترک می کلکون ایتدک
جانم آلدک می ایچون ساقی ایچوردک بکافان
داد الکن که بنی آله مغبون ایتدک
خطنک آفت جان اولدیغنی بیلدردک
لطف قیلدک که بنی واقف مضمون ایتدک
دل دوتر مار سر زلفکی وهم ایلیوب
بیلمزم کیم آکا تعلیم نه افسون ایتدک
بیله من اولدی بنی طعنه ایدن اهل ریا
شکر کیم حامی ای عشق دگرگون ایتدک

❖ ای فضولی نه مراد اولسه میسر بیلم ❖

❖ بونجه کیم حسرت لعلیه جگر خون ایتدک ❖

جان ویرر رایحه تربت پاک ای تاک
حرمت ایتدک میه تعظیم ایله طوتدک ساقی
نور الله لك الارض سقى الله ثراك
عظم الله لك الاجر على الله جزاك
سر کویکده غریبوز بزه برمونس یوق
صفحه دلده بولننز اثر صورت غیر
طال ما آتسنا القلب جعلناه فداك
حین ماحل نفی الغیر عن القلب هواك
ره عشقنده کوتور غیردن ای دل رغبت
فاذا شئت رقیقا لم العشق كفك
خواب غفلته کوکل وصلدن اولدک محروم
فاز من نال صفا الوصل وماخاب سواك

❖ ای فضولی نه بیلور اهل ورع می ذوقن ❖

❖ انکر الحکمة من لامک جهلا ونهاك ❖

شمع رویک آفتاب عالم آرادر سنك
سنسن اول گوهر که درج کائنات ایچره بوگون
نور حق خورشید رخسار گده پیدادر سنك
ممکن اولان عییدن ذاتک میرادر سنك
جان ویرر لعلک تمناسنده بیک آب حیات
فیض که لب تشنه بیک خضر و مسیحادر سنك
سر و وکل نظاره سن نیار سکا حیران اولان
کیم قدک سرو ورخک کلبرک رعنادر سنك
راز عشقک خلقدن قیلمق نهان ممکن دکل
عاشقک اول وجهدن عالمده رسوادر سنك
قیلدی شوقک اشک غواصی گوزوم مردملرک
ای در تر منزلك گویا بودریادر سنك

❖ جمله آفاقدن چکمش تعلق دامنن ❖

❖ تافضولی خسته به وصلک تمنادر سنك ❖

شویله رعنادر کوزم سروخرامانك سنك
كاكلك باشینه چزکنمك ایستر خاطر
مارضك دورنده جمعیدن اولسون ناامید
چوق عجیدر لعل کویالق نه معجزدر بوکیم
چرخ یابندن آتلدی جانمه تیر اجل
داغ هجرانك اودن بکزتمك اولمز دوزخه

❖ ای فضولی اویله کیم بیمار درد عشقسن ❖

❖ یوقدرر اولمکدن اوز که هیچ درمانك سنك ❖

داغ هجرانك یانمقدن جگر قان اولسه یك
یاری اغیار ایله گورمك عاشقه دشوار اولور
سینه مه پیکانکی گوندر گوکل دفعینه کیم
سرمی رسوالغم فاش ایتدن عالمه
داغیدر سه نوله عقد زلفکی باد صبا

❖ دون فضولی سهو ایدوب کیچمش می و معشوقدن ❖

❖ توبه ایدوب بو یمان ایشدن پشیمان اولسه یك ❖

قیمدك ساکن کویك اولانه پیکانك
ناوك غمزه دریغ ایله عاشق لردن
خواهشك جان ایدی خاک ره که طاپشوردم
جانه یتدم الم هجرك ایله ای ظالم
داد خواهم سویله دامن نه چکر سن بندن
ظالم اولسن نه عجب یوق سکا دوزخ و همی

❖ وصل ایامی روان یاره فدا ایلدك ❖

❖ ای فضولی الم هجر ایله چیقسون جانك ❖

ای مه بمله دوستلری دشمن ایلدك
پیکانلر که دولدی تم آفرین سکا
نحسین سکا که گوکل ایوین تیره قویمدك
اولسون زیاده رفعل ای آه آتشین

دشمن هم ایلز بو ایشی کیم سن ایلدك
بیداد چکه ده تمی آهن ایلدك
هر زخم ناوکل بکا بر روزن ایلدك
محنت سرامزی بو کیجه روشن ایلدك

اگسلمسون طراوتك اى اشك لاله گون
جان چيقسه منزل ايتمه ابودوت حبابدن
كل كل طاموب مقامزى كلشن ايلدك
اى گوز ياشى كه قصد بنای تن ايلدك
﴿ ممكن دكل جهانده فضولى اقامتك ﴾

﴿ بيهوده سن بومر حله ده مسكن ايلدك ﴾

صبا لطف ايتدك اهل درده درمندن خبر و يردك
خزان غمده گوردك اضطرابن بلبل زارك
سوزنى وحى نازل گرديسم بن هيچ گفراولمز
ديديلر يار عشاقك كلور جمع ايتمه كوكلن
سليمان مسندنن ديو گمره رغبتن كسدك
تن مجروحه جاندن جانه جانندن خبر و يردك
بهار ايامى تك كلبرك خندانن خبر و يردك
جهانى طوتمش ايكن كفرايمانن خبر و يردك
مكر كيم ياره عشاق پريشانن خبر و يردك
دكرده خاتم حكم سليمانن خبر و يردك

﴿ فضولى روز كارم تيره اولدى شام هجرانن ﴾

﴿ نسيم صبح تك خورشيد رخشانن خبر و يردك ﴾

بقا ملكن ديلى سن واريكى يوق ايله دنيا تك
تعلق ظلمتن تجريد خورشيدنه قيل مطلع
كوكل هر صورت شيرينه و يرمه ايچ مى معنى
رفيقك اولسه دلستر جانور هم صاقله راز آنندن
يترطاوس تك عجب ايله قيل آرايش صورت
گهر تك قيلمه تغير طبيعت دلستر بفرك
اتك چك كوردى ككدن آفتاب عالم آراتك
اكر عالمده برگون گورمك ايستر سن مسيحاتك
حذر قيل طاشه چالنه شيشه كى فراهديد ايتك
صقن سرك دوشورمه دللره مجنون رسواتك
وجودندن كچوب عالمده بر آد ايله عنقاتك
قرارات هر هوا ده اولمه شورانگيز درياتك

﴿ فضولى كائنات اسبابنك قيلم تماشا سن ﴾

﴿ ندامتسز تنم يوق تصرفسز تماشاتك ﴾

دهن دردمه درمان ديديلر جانانك
اولسه محبوبلك عشقى جهنم سببى
كيچدى ميخانه دن ايل مست مى عشقك اولوب
اورمزم صحت ايچون مرهم اوقك ياره سنه
نه بيلور اوقيان مصحف حسنك شرحن
يرون اى دل كو كه قاومشدى سرشگم ملكى
بيلاديلر دردمى يوقدر ديديلر درمانك
حور و غلمانى قالور كندوسنه رضوانك
نه ملكسن كه خراب ايتدك اوين شيطانك
ايسترم چيقميه ذوق الم پيكانك
يره گو كدن نه ايچون اينديكنى قرآنك
آنده هم قومى جقدر اولارى افغانك

﴿ اى فضولى اولوبن غرقه گرداب جنون ﴾

﴿ كور نه قهرين چكرم دونه دونه دورانك ﴾

کلور اول سروسهی ای کل ولاله آچلک
عزم باغ ایلمش اول سر وروان ای کلر
کوتورک اوکلرین ای دیده لرم طپراقدن
ایلمک ای دل و جان خنجر مژکانه میل
کوزیاشی تیغکز ایچون دوکیلور ای خوبلر
دوشدی اود جانمه ای تنده اولان بیکانلر

❖ ای فضولی قدمز قیلدی فلک خم یعنی ❖

❖ وقتدر چقمغه دنیا قپوسندن اکلک ❖

ای کوکل چوق سیر قیلمه کنبد دوارتک
اون ویرر جان رشته سی خم فامتمدن چکسم آه
سینه می نی اوکلرک دلدی دم اوردقجه گوکل
عارضک اوزره خم زلفک آکوب دون تاسحر
جسم زارم تیغ بیدادکله اولدی چاک چاک
بیلیموب بهودمی جور کدن ایتدم اجتناب
خاطرک شادایلدک اهل وفا کوکلن بوزوب
بی بقادر نشئه می ذوقن ایتدم امتحان

❖ ای فضولی خاطر اهل صفا آینه در ❖

❖ چرخ جورندن اثر آینه ده ژنکار تک ❖

وارامیدمکه گوروب جولانکی اولیم هلاک
اولدیکم منزله دقتم قیلغمه صائمک لحد
مست جان ویردم مزارم اوزره تعظیم ایلیوب
چون جفا معتادیم بیلمن ندر مهر و وفا
هر کدورتدن بنی پاک ایتدی سیل خون دل
اه بیلمن نیلیم جانمده راحت قالمدی

❖ غیر نقشن محو قیلمشدر فضولی سینه دن ❖

❖ ماله فی الدهر مطلوب و مقصود سواک ❖

لبک رشکی مزاجن تلخ قیلدی باده نابک
گر همدار اولدی جانم رشته سی تسبیح تازی نک
قاشک میل یوزنی قبله دن دوندردی محرابک
بکا گورنتدی آخر آرزوی زلف پرتابک

ایاغک توزنه یوز سورمکه ویرمز صبارخصت
 صبا اول زلفی دیر تدجکه تشویشم زیاد ایلر
 درودیوار که گستاخ یوز سورمش دیوگردون
 محبت ظاهر ایتک جامنه قان دوکمک ایسترسن
 یوزن یوز کره شبنم یومدین کلبرک سیرابک
 صاقن دیر تمه کیم باغرمده در باشی بوقلابک
 یوزخی کیجه لر تاصبح سورتر پیره مهتابک
 حیدیم بونجه هم رغبت ندر جرینه احبابک
 ﴿فضولی غمزه مردم کشکدن التفات ایستر﴾

﴿صانور کیم التفاتی رحم اولور قربانه قصابک﴾
 نه خوشدر عارضک دورنده زلف عنبر افشانک
 رخک دورنده بر دیوانه در سودای زلفک کیم
 هوادن کا کلکدر دیرنن یارشته جاندر
 مسلسل زلف مشکینکدن آرتورمش رخک رونق
 قراریدر توتون تک روز کارم اول زماندنکیم
 ایشمدر سایه تک بردن بره یوز اورمقی اول کوندن
 بودور انده نه خوش جمعیتی وار اول پریشانک
 که هر دم جز گنور باشکه ایستراوله قربانک
 پریشانلقده اولمش بن کی مشهوری دورانک
 زهی سنبل کیم اولمش زیوری کلبرک خندانک
 تم خاشاکنه اوتلر اوروبدر برق هجرانک
 که باشمدر گیدوبدر سایه سرو خرامانک

﴿فضولینی ایاقدن صالیدی بار محنت عشقک﴾
 ﴿نیچون دوتمزسن ای کافر الینی بر مسلمانک﴾
 ای مصور یار تمثالینه صورت ویرمدک
 عشق سوداسندن ای ناصح نی منع ایلدک
 دون که فرصت دوشدی خاک در گهندن کام آلم
 گوز یوموب عالمدن ایستردم آچم رخسار که
 بومیدر رحمک که خالک ایلر ایکن قصد جان
 ویرمه حسن اهلنه یارب قدرت رسم جفا
 زلف رخ چکدک ولی تاب و طراوت ویرمدک
 یوغ ایمش عقلک بکاخشی نصیحت ویرمدک
 نولدی ای کوز یاشی کوز آچغه فرصت ویرمدک
 جانم آلدک گوز یوموب آچنجه مهلت ویرمدک
 چیقدی خطک کیم آتی منع ایده رخصت ویرمدک
 چون جفا چکمکده عشق اهلینه طاقت ویرمدک

﴿ای فضولی اولدک افغاک ایتدک رحمت سکا﴾

﴿رحم قیلدک خلقه افغانکله زحمت ویرمدک﴾

﴿حرف اللام﴾

چرخ هر آی باشنه صالمش قاشکدن بر مثال
 ماه نواولمش قاشک سوداسنک سرکشته سی
 ایتدیگی چون حسنکه قارشو کمال اظهاریگون
 صبح قیلدک جلوه گون چکدی اوزین بر کوشه یه
 بوجهتدندر هر آی باشنده اولمق بر هلال
 شهردن شهره گزر آورده لرتک ماه و سال
 بر کون اولمز کیم آکا کردون یتیم بر زوال
 شام عرض ایتدک رخک شمعی ایتدی انفعال

قیلمه کوزدن چهره خالك نهان کیم قیلمیه
اولیوب مقبول خاك درگهك ماه تمام
(ای فضولی ماه نسبت محو قیل وارک تمام)

(کردیلر سك بولمق اول خورشید برله اتصال)

ملك حسنك بویه ظالم پادشاهی اولمغل
غمزه تیغن چکمه هر ساعت کوکل یغماسنه
آهنی ای ماه عشاقك یتورمه کوکلره
کردیلر سك شمع تك غیرت اودینه یانیم
عادت ایتك خوش دکل بیدار حمایت تکریمچون
عاشق رسوا کوروب منع ایتمه ای ناصح بنی
کیم سکا ظالم دیسه عادل کواهی اولمغل
چکمه تابع ملکه غارتگر سپاهی اولمغل
درد اهلینك نشان تیر آهی اولمغل
شاملر اغیار شمع بز مکاهی اولمغل
کاهی اولسن مائل بیداد کاهی اولمغل
منکر آثار تقدیر آلهی اولمغل
(ای فضولی ایله طاعت ریایی ترکن ایت)

(توبه قیل من بعد مشغول مناهی اولمغل)

یسکه ضعف روزه دن هر کون اولور تغییر حال
قیلدی ماه روزه اول خورشیدی کون کوندن ضعیف
برخیال ایتشمی ضعف روزه یاری بیلیمزم
دوته بیلسیدم صواچمزدم قیلوردم دفعی
آی دو تلسول روزه ایاننده کون دوشسون بره
قائمی ایچمک دیلر اول لعل میگون هر کیچه
یک ایچمک فکرین اهل روزه دن کس ای کونش
اوله جقدر عید ایچون ماه تمام بر هلال
ذره ذره آیه سان کون نوری ایلر انتقال
یوخسه یاری کور میوب بو کوردیکمدر برخیال
روزه نك کیم کوز کوره خورشیدمه ایسترزوال
کیم بو آی کوندن بولوبدر مهر بال ماهم هلال
روزه دو تمش غالباً افطار ایچون ایستر حلال
بر ثواب ایت صبحلر تاشام قیل عرض جمال
(روزه تکلیفن فضولیدن کوتور ای محتسب)

(ناتواندر آنده بو تکلیفه یوقدر احتمال)

اویله مستتا کوزلسین کیم سکا یوقدر بدل
نیجه صورت باغلسون کوکل خلاص عشقدن
عشقه نقصان یتورمن کور ممك اول عارضی
ایلدی رسوا کوکل چاك کریبان ادب
حالمی کوردکجه منع اهل عشق ایلر فقیه
مدرسه ایچره مدرس ویردیکی بیک درسدن
سندن ای جان منقطع قیلیمز بنی الالجل
عشقدر بر حال کیم اول حاله کوکلدر محل
جوهره تغیر آثار غرض ویرمن خلل
کور نه اهل علمدر آداب ایله ایلر جدل
حجت مقطوعی یوق ایلر قیاس ایله عمل
یکدرر میخانه ده بر جام ویرمک بر کوزل

﴿ ای فضولی بن دم اورمشمدم صفای عشقندن ﴾

﴿ مطلع خورشید ایجاد اولمدن صبح ازل ﴾

ای رخك قبلهٔ جان خاك درك كعبهٔ دل	ره عشقكده قنا سرحدی اول منزل
لاله رنگ ایتدی گوزوم قان ايله خاك دريكي	کیمیا کردر ایدر کوردیکی طپراغی قزل
اولكه يارك شب هجرينه قیامت کونی دیر	خلق آراسنده قیامت کونی اولمزخی خجل
قانی مشکدر ایشم زلف گر هگیر کندن	صبر بو مشکلی دیرلر آچر اما مشکل
ایتمک اولمز سنی آکاه کوکل حالندن	وای آکا کیم ویره کوکلن سکاسندل غافل
سورم زاهدی کیم گوشهٔ محرابی سور	خم ابروکه رقیم اولوب اولمز مائل
دلی دیرسم نوله عشاقه کلهچهره لرک	اوزینی گوز کوره اودلاره سالورمی عاقل
سنی جانان صانورم چیق بدنمدن ای جان	بن وجانانم آراسنده چوق اولمه حائل

﴿ ای فضولی یانرم کیم نه ایچون اول کل رخ ﴾

﴿ بکا یانرا اود اولور اوزکیه شمع محفل ﴾

هیچ سنبل سنبل زلفین کی مشکین دکل	نافهٔ چینی صاچک تک دیرلر اماچین دکل
وار برک کلدده هم الحق نزاکت برله رنگ	لیک جان پرور لب لعلک کی شیرین دکل
مهربان دیرلر سنی اغیاره لیکن بن آکا	باور ایتمن کیم سکا مهر ایلمک آیین دکل
خوبلر محراب ابروسینه قیلمز سن سجود	دینکی دوندر کل ای زاهد که یخشی دین دکل

﴿ تافضولی قامت رخسارگه ویرمش کوکل ﴾

﴿ مائل سروو هوا خواه کل ونسیرین دکل ﴾

یوزکی کوزکویه غیبتده اوخشادن غافل	طوقه یوز یوزه اولمز می آره یرده خجل
بوراق نقابی یوزدن کمال صنعی کوروب	فرشته خلقت آدمده شبهه سن باطل
حدیث وحی دیشک ضایع اتمه اغیاره	روامیدر ایده سن قدرنی آنک نازل
حریم کویکی کوستر نمونه ايله ثواب	کیم اوله جنت ایچون خلق طاعته مائل
سنی قویوب بته ایلر عبادتن کافر	عذاب دوزخه اول وجهدن اولور قابل
حکیمه نفی قیامت خطاسنی بیلدر	قیام کوستر آکا اعتقادن ایت زائل

﴿ غرض فضولیه انجق الکدن اولمکدر ﴾

﴿ ولی محالدر انجق سن اولیجق قاتل ﴾

جانه باصدم غنچه‌وش پیکانکی ای تازه کل
 وه نه ساحر سنکه اوددن صو چقاروب صودن اود
 ياندر وب اجزاء ترکیم کولم ویرسن یله
 مردم چشم ییغر ناوکلرک ممکن دکل
 ای کوکل لوح امل نقش بقادن ساده در
 صورت آرا اوله تحصیل کمال معنی ایت
 نوله دیرسم قدرایله افرون مسیحادن سنی
 آتش دل اویله سوزاندرکه باصمز هیچ کیم

﴿حاصلک اول غم جاناندر آخر ترک جان﴾

﴿بوایمش قسمت فضولی خواه آغله خواه کول﴾

رهرو عرفانه بسدر ساغرو ساقی دلیل
 اولسه استعداد عارف قابل ادراک وحی
 هرکیمک تقدیردن مقصودی اوز قدر نجه در
 جنته زاهد بیلور جان ویرمدین یتمز ولی
 ای قیلن اظهار ذلت مژده عزت سکا
 وعده وصالک بنی صالمش خیال زلفکه

﴿ای فضولی خوبلر ذکر جمالیله خوشم﴾

﴿شکرکیم کسب ایتشم عالمده بر ذکر جمیل﴾

﴿حرف الجیم﴾

دکلسن چوقدن ای کردون جهان سیرنده یوله اشم
 ترازوی عیار محنتم بازار عشق ایچره
 سرشگم آل باغرم پاره برکوه بلایم کیم
 بکا مانند بر دیوانه صورت باغلمز گویا
 نوله خم اولسه قدم سندن آرتوقدر بنم یاشم
 کوزوم هر دم طولوب بیک طاشه هر ساعت دکر یاشم
 همیشه لاله ولعلیله رنگیندر ایچم طاشم
 قلم صندردی تصویرم چکندن صکره نقاشم

﴿فضولی خازن کنج وفایم اول سبیدنر﴾

﴿گهرلر دوکدی اسرافیله بوچشم گهر یاشم﴾

تمده زخم تیغک چشم خون افشانه بکز تدم
 بقای روحی بیلدم خیال لعل نابکدن
 اوقک کیم صف صف اطرافنده در مژگانه بکز تدم
 حیاتمدر دیدم باغریمه باصدم قانه بکز تدم

سوكلش گو كسمی کیم دولودر غمزه ك خیالیله
تمدن اینجنوب چقمش روان جان کبی پیکانك
گوزومده بسلنوب قیمت بولن پیکانکی گوردم
صدفده گوهر اولان قطره بارانه بکزتدم

﴿ فضولی اولدر هر دم بنی اهل نظر طعنی ﴾

﴿ که نیچون یار لعلن چشمه حیوانه بکزتدم ﴾

عشقدن جانمده برپنهان مرض وار ای حکیم
وار بر دردم که چوق در ماندن آرتوقدر ولی
گر باصوب ال نبضمه تشخیص قیلسن دردمی
کل بنم تدیر بیهوده مده سن برسی قیل
گور تن عربانیله احوالی هجران گونی
چکمینجه چاره دردمده زحمت بیلمدك
خلقه پنهان دردم اظهار ایتمه زنهار ای حکیم
قوی بنی دردمله درمان ایله وار ای حکیم
آل امانت قیلمه هر بیدرده اظهار ای حکیم
کیم اولم بودرده آرتقرق گرفتار ای حکیم
وار ایش روز قیامت قیلمه انکار ای حکیم
کیم اولور درمان دردم عشق دشوار ای حکیم

﴿ رنج چکمه صحت امیدن فضولیدن گوتور ﴾

﴿ کیم قبول صحت ایتمز بویله بیمار ای حکیم ﴾

دهنك شوقی جانسوز کان ایتمز ایدم
وصل خال لبکی بیلسه ایدم نا مقدور
خوبلر عاشقه میل ایتدیگن بیلسه ایدم
دوشمسیدی گوزیمك یاشنه فیض نظرك
صالمسیدی دل ویرانه عمارت طرحن
ستم طعنه اغیاره دككدم واقف
یوخسه بر دم آنی بن مونس جان ایتمز ایدم
آرزوسنده قرا باغرمی قان ایتمز ایدم
اوزومی عشقله رسوای جهان ایتمز ایدم
آنی هر سروك ایاغینه روان ایتمز ایدم
آنده گنج گهر عشقی نهان ایتمز ایدم
یوخسه یارك سر کوینده مکان ایتمز ایدم

﴿ ایتمسیدی ستم یار فضولی بنی زار ﴾

﴿ بونجه فریاد چکوب آه وفغان ایتمز ایدم ﴾

بر قول اوغلینی گوکل ملکنه سلطان ایتدم
دلکه بر دلبره سر منزل ایدی آهم ایله
عشق ترکی دل و جانندن گورینوردی مشکل
جان غمك چکمشیدی وار ایدی بویتنده حق
ره عشقك دوتوب ایتدم غم دردم دفعن
سکا طاپشوردیغ اوقلارینی یاقدك ای دل
مصر ایدی پادشهن یوسف کنعان ایتدم
یله ویردم آدنی تخت سلیمان ایتدم
ترك عشق ایله دیدك ترك دل و جان ایتدم
بو آنك اجری ایدی کیم سکا قربان ایتدم
گور نه جمی بو طریق ایله پریشان ایتدم
ضایع ایتدك تقدیر کیم سکا احسان ایتدم

﴿ سبزہ تک قیلدی فضولی چیقروب اشک عیان ﴾

﴿ تن غبارنده اوقن هر نیجه پنهان ایتدم ﴾

دیری اولدقجه لباسم بودر اولسم کفتم	بنسہ داغ جنون ایچره نهاندر بدنم
نه نزاع ایلیم اول نه سنگدر نه بنم	جانی جانان دیش ویرمک اولز ای دل
نوله زنبور اوینه بکزه سه بیت الحزنم	طاش دیر آهم اوقی شهد لبک شوقدن
نه روا کیم بی آندن چیقره ضعف تم	طوق زنجیر جنون دائره دولتدر
بر حسابم که هوادن طولودر پیرهم	عشق سرکشته سیم سیل سرشک ایچره یرم
دهن وقه ورخک غنچه وسر وسمم	بلبل غمزده ام باغ بهارم سنسن

﴿ ایده من ترک فضولی سرکون یارک ﴾

﴿ وطنمدر وطنمدر وطنمدر وطنم ﴾

ایلدک مردمه نم اولدین اظهاری نم	فاش قیلدک غم ای دیده خونبار نم
که یوق اولمده بوگون برغرضم وار نم	دهن ایسترم ای عشق یوق ایت وارلغم
بو عجب مردمی چیقمش گوزوم اغلار نم	چیقمش اغیار ایله سیرایتمک اول مردم چشم
دود آه ایتدی دونم تک گونمی تار نم	بوتمنده کیم اول شمع ایله هم صحبت اولم
ناله ایله باشم آغرتدی بو بیمار نم	موج ایله گوکلی ای اشک قویار یانم
گیرمه ای گوز کرم ایت قائمه زهار نم	چیقمش اولشوخ بوگون دوکمه قان گوره نک

﴿ ای فضولی در و دیواره غم یازمقدن ﴾

﴿ شاهد حال دلدن در و دیوار نم ﴾

ای اختر طالع قومه بوینسکده وبالم	ای ماه وصالیه خوش ایت برکیجه حالم
گوز یاشی ایله بسلیدیکم تازه نهالم	فریادکه بر ویرمدی بیداددن اوزگه
نظاره ضعف بدن موی مشالم	صینمش مژه تک خلق گوزندن آقیدریاش
بو صورت ایله چرگنه فانوس خیالم	اول شمع خیالیه خوشم اوله که دالم
پروانهیم ای شمع دوتشمش پرو بالم	سوزاندر اودندن تمه سانجلین اوqlر
برجام فرح بخش ایله دفع ایله ملالم	ساقی غم دورانله غایتده ملولم

﴿ لطف ایله فضولی نم احوالی عرض ایت ﴾

﴿ اول شاهه که سویلشمکه قالمادی مجالم ﴾

هر حباب اشکمه بر عکس صالمش بیکرم
 اهل قدردم یانه لی عشق اودنه پروانه تک
 جسمی یاقد کسه پامال ایتمه گو کلدن صقین
 عشق سرگردانیم گو کسمده بیک بیک داغلر
 چشم تار جسممه دوشم شدی اشکیم گوهرن
 نوله هر ساعت اوداوستنده دور رسم دودنک
 شاه ملک محتم دوتمش جهانی لشکرم
 سرمه چشم ایلشار شمعلر خاکسترم
 کلختم اکسک دکل خاکستردن اخکرم
 بر سپهر سائر ثبات جمیع اخترم
 آه کیم چرخ اوزمش اول تاری طاغلمش کوهرم
 عود بزم عشقم آتشد بر بساط وبسترم

❖ ای فضولی چوق ملامتدن بنی منع ایتمه کیم ❖

❖ بن نهال کلشن دردم ملامتدر یرم ❖

ایشکک طاشنی قانیله یودی چشم ترم
 بولدم بن جگرم داغنه مرهم سندن
 دیدی او یار سحر وقتی کلم لیک نه سود
 ای خوش اول شامکه بخود گیده یم کویکه صبح
 دوشمزم گو کلکه زیرا اولوبم اویله ضعیف
 نیچه بیک عاشقه انجق براوق آتدک دیمدک
 پاکلکدن طاشی لعل ایلدی فیض نظرم
 نیچه آه ایلیم آه یانوبدر جگرم
 وقت معلوم دکل شام ایله بر در سحرم
 نیلدم آنده دیو غیردن آلم خبرم
 درد عشقکله گزگوده گورنمز اثرم
 که دوشر بر برنه بر نیچه افتاده لرم

❖ ای فضولی طوره بندن آله تعلیم وقا ❖

❖ ناگهان مرقد مجنونه دوشرسه گذرم ❖

زلفی کبی اپاغن قویمز اویم نکارم
 انصاف خوشدرای عشق انجق بنی زبون ایت
 بیلدی تمام عالم کیم دردمند عشقم
 وصلکدن آبرو قائم نوله دوکسه کل کل
 تصویر ایدن وجودم یازمش المده ساغر
 دور ایستمن زمانی می نشسته سن باشمدن
 یوقدر انک یاننده بر قیلجه اعتبارم
 ها بویله محنت ایله کیچسونمی روزکارم
 یارب هنوز حالم بیلزمی اوله یارم
 بن کلبن خزانم بوفصلدر بهارم
 رفع اولمغه بوصورت یوق الده اختیارم
 طپراغ اولنده یارب دردنی ایت غبارم

❖ رسوالرندن اول مه صایمز بنی فضولی ❖

❖ دیوانه اولیممی دنیاده یوقی عارم ❖

جانلر و یروب سنک کبی جانانه یتشم
 شکرانه وصالکه جان ویردیکم بوکیم
 حالم دیوب مرادمه یتشم عجب دکل
 رحم ایله کیم یتسجه سکا جانانه یتشم
 چوق درد جکمشم که بودرمانه یتشم
 بر بنده یم که درکه سلطانه یتشم

مور محقرم که سراسیمه چوق گزوب   تا کاه بارگاه سلیمانه یتشم
بر بلبلم که کلشن اولوبدر نشیمم   یا طوطیم که بر شکرستانه یتشم
دور فلک میسر ایدوبدر مرادمی   کویا که طالب گهرم کانه یتشم

﴿ مسکین فضولیم که سکا دوتشم یوزوم ﴾

﴿ یا بر کینه قطره که عمانه یتشم ﴾

دل زارمده نه کیم وار بیلوبدر بیلورم   یار حال دلی زار بیلوبدر بیلورم
یاری اغیار بیلوبدر که بکا یار اولمز   بن دخی آنی اول اغیار بیلوبدر بیلورم
زلفی اهل وفاصیده دام ایلله لی   بنی اول دامه گرفتار بیلوبدر بیلورم
بن نه حاجت که قیلم شرح آکا حال دلی   دل زارمده نه کیم وار بیلوبدر بیلورم

﴿ یارهم صحبت اولزسه فضولی نه عجب ﴾

﴿ اوزینه صحبتی عار بیلوبدر بیلورم ﴾

خوش اول زمانکه حریم وصاله محرم ایدم   نه مبتلای بلا نه مقید غم ایدم
گزردهم ایتلرک ایچره فضای کویکده   یرم بهشت برین ایدی بن بر آدم ایدم
همیشه سجده گهم خاک آستانک ایدی   بو اعتبار ایلله بر سر بلند عالم ایدم
گدای کویک ایدم بویله ذلم یوق ایدی   سریر سظت قریده معظم ایدم
زمان زمان اثر پرتو جمالکدن   معالج دل پر درد وچشم پر نم ایدم
زیاده غمزدهام هجرله خوش اول گونلر   که بن بو غمزده لکدن زیاده خرم ایدم

﴿ فضولی اولز ایش محنت فراقه مفید ﴾

﴿ بودوق ذکری که بروقت یاره همدم ایدم ﴾

نی کبی هر دم که بزم وصلکی یاد ایلرم   تانفس واردرقوری جسممده فریاد ایلر
روز هجراندر سیوین ای مرغ روحم کیم بوگون   بوقفسدن بن سنی البته آزاد ایلرم
وهم ایدوب تاصلسون اولماه مهن هیچ کیم   کیمه یتسم جور و ظلمکدن آکاداد ایلرم
فان یاشم قیلمز وفا گریان کوزم اسرافه   بونجه کیم هر دم جگر قانندن امداد ایلرم
اینجمن هر نیجه کیم اغیار بیداد ایلسه   یار جور یچون گوکل بیداده منقاد ایلرم
بیلشم بولم وصالک لیک بوامیدهله   کاه کاه اوز خاطر ناشادمی شاد ایلرم

﴿ لوح عالمدن یو دم اشک ایلله مجنون آدنی ﴾

﴿ ای فضولی بن دخی عالمده بر آد ایلرم ﴾

شمع شام فرقم صبح وصالی نیلرم
غیره عرض ایت هر نه اسبابک که واری دهر دون
یوق عجب گر ماله رغبت ملکه قیل من التفات
احتمال نجر تشویشنه دگمز ذوق وصل
اهل حالم دیمه بت وصفن بکا ای بت پرست
نخل قدك ایسترم کاندن بلاد در حاصلم

✽ ای فضولی قیل کال عقل کسبن یو خسه بن ✽

✽ کامل عشقم دخی اوزگه کالی نیلرم ✽

باغه گیردم سر کوک آ کوب افغان ایتدم
باقوبن ترکسه بیمار گوزك قیلدم یاد
غنچه ولاله دیمه داغ قراسن قوپاروب
کل تر اوزره دوشن شبنمه دوشدی نظرم
برك کل صانمه که خوناب دوکن دمده گوزوم
گور بچک سنبل آ کدم شکن کا کلکی

✽ ای فضولی روش عقل ملول ایتدی بنی ✽

✽ سهو قیلدم که جنون دردنه درمان ایتدم ✽

طوتشدی غم اودنه شاد گوردیکک گوکم
دیار هجرده سیل ستمدن اولدی خراب
نه کوردی باده ده بیل من که اولدی باده پرست
فراقک اودنی گوردیکه موم تک ایدی
کتوردی عجز گوروب عشق مشکل اولدیغنی
دکلدی بویله مکدر براهل عشرت ایدی

✽ فضولی ایلدی آهنگ عیش خانه روم ✽

✽ اسیر محنت بغداد گوردیکک گوکم ✽

قچن کیم قامتکدن آروسیر بوستان ایتدم
قوپاروب کرباد آهله خورشیده طاپشوردم
غبار رهگذارک جوهرن گوزدن نهان ایتدم
فساد اعتقادن کافرک خاطر نشان ایتدم

اولوب سرمست قیلیم نشئه ذوق لبك ذكرن
گوروب دیوارلرده کوهکن نقشن دیمك عاشق
ده عشقنده اول کل رخ جکر قان اولدیغم بيلمش
میه راغب اولنلر کفرنی خلقه عیان ایتدم
بنم عاشق که طوتمد دشت ترك خانمان ایتدم
چکر هر دم بکا تیغ سیاست صانکه قان ایتدم

﴿ فضولی شاهباز اوج استغنا ایکن بيلمش ﴾

﴿ نه سهو ایتدمکه بو ویرانه دیری آشیان ایتدم ﴾

قیلیدی اول سرو سحر ناز ایله حمامه خرام
گورینوردی بدنی چاک گریبانندن
نیلکون فوطیه صاردی بدن عریان
اولدی بابوس شریفله مشرف لب حوض
صاندیلر کیم صاتیلور دانه در عرق
کا کلن شانه آچوب قیلیدی هوایی مشکین
طاس الن اویدی حسد قیلیدی قرا بغرمی صو
چیقیدی حامدن اول پرده چشم صارینوب
مردم چشم ایاغینه روان صو دوکدی
شمع رخساری ایله اولدی نور حمام
جامه دن چیقیدی یکی آینی گوستردی تمام
صان بنفشه ایچنه دوشدی مقشر بادام
بولدی دیدار لطیفله ضیا دیده جام
اوردی ال کیسه یه چو قلر قیلوب اندیشه خام
تیغ موین داغیدوب ایتدی یری غنبر قام
یتدی صوجسمنه رشک آلدی تمدن آرام
دوتدی آسایشله گوشه چشمده مقام
که گرك صو دوکیله سروك ایاغینه مدام

﴿ مزد حمامه فضولی ویرم جان تقدن ﴾

﴿ قیلمسون صرف زر اول سرو قدوسیم اندام ﴾

سجده در هر قده ربّت گورسم اینم بنم
باغبان شمشاد و نسرينك بکا عرض اتمه کیم
خاک در کاهن نظر دن سورمه ای سیلاب اشک
اشک موجی گزديرر هر یان تم خاشاکنی
چاره اومدم لعل شرینگدن اشک تلخمه
بنده ساکن اولدی درد عشق مجنوندن کچوب
خواه کافر خواه مؤمن دوت بودر دینم بنم
اول قد رخساردر شمشاد و نسرينم بنم
قیلمه ضایع سرمه چشم جهان بینم بنم
ممکن اولمز اشک تحریکیله تسکینم بنم
تلخ گفتار ایله آلدک جان شیرینم بنم
آندن آرتوقدر مگر عشق ایچره تمکینم بنم

﴿ ای فضولی هر یتن طعن ایلر اولدی حالمه ﴾

﴿ بو یتر اهل ملامت ایچره تحسینم بنم ﴾

زائر میخانه ام مغ سجده سیدر طاعتم
مریکا باقسم صراحی تک سجود ایتمک ایشم
طور میوب زاهدا اگر صورتده ایلر اعتراض
عشق پیرم نقد جان نذر توکل نیتم
قائده اولسم باده تک دوشمک ایاغه عاتم
اختلاط ایتسم آنی شرمنده ایلر سیرتم

بسکه جام می کبی خوش مشرب و صافی دلم   حرمت واجب بیلور هر کیم بیلور کیفیت
معتبر لکدر غرور اهلی بن آندن فارغم   اعتباره چوق دکل قابل محقر هیتم
عشق ارباب وفادن زائل ایتش مهر می   فقر اسباب علایقندن کوتورمش رغبت

✽ ای فضولی فقر اسبابنده دولت ایسته کیم ✽

✽ سایه اول طبراغنه صالمشدر های هتم ✽

ای کان ابرو شهید خنجر مژگانکم   بولشم فیض نظر سندن سنک قربانکم
کاکلک تارینه پیوند ایتشم جان رشته سن   باشک ایچون برترحم قیل که سرگردانکم
نوله قیلسم ترک می منت قیلوب زاهد لره   نیلرم می نشسته سن بن کیم سنک حیرانکم
شانه وش یوز ناوک غم سانجلوبدر جانمه   تا اسیر حلقه کیسوی مشک افشانکم
ال چکوب قطع نظر قیلشم علاجندن طیب   بیلدی کویا کیم خراب ترکس قتانکم
جانمه میلک وار ایسه حکم ایله تسلیم ایله می   شاه سنسن بن سنک بر بنده فرمانکم
غنچه قیلمز شادکل آچیز طوتلمش کوکلی   آرزومند رخ آل ولب خندانکم
قان ایدوبدر بغریمی آه ایتمه هر دم ای فلک   حرمت دوت برایکی گون کیم سنک مهمانکم

✽ ای فضولی آتش آه ایله یاندردک بنی ✽

✽ غالباً صاندک که شمع کلبه احزانکم ✽

میم حرفیله زرده مندرج بولتان یدی غزل بی بدل
مطبوع و غیر مطبوع بشقه دیوانلرده بولنمیوب بر قدیم یازمه
ومعتبر نسخه ده لدی المقابله گوزه ایلشوب عدم

درجی منافی شیوه انصاف

اولدیغندن اشبو

محلّه درج

اولندی

(۱)

غمندن باشه دون حسرت الیه اولقدر اوردم . که صبح اولدغه مرده جسمی طبراغنه تابشوردم
بوکولدی قدم آهمیتدی خورشیده صقن ایمه که محنت اوقتی پیکانلدم غم یانی قوردم

دیمك مجنونہ عاشق کیم باشندہ قوش یو واد و تمش   بنم عاشق کہ سیل اشگمی باشمدن آشوردم
 کانه کدن مرتب ایلدی برهان اثباتن   نه صاحب کشفه کیم درج دهانك سرتی صوردم
 تجرد سیر نه سایه مدن اوز که بولدم همره   صاووردم گوکاره طیراغمی هر یرده کیم دوردم
 ﴿ فضولی عشقی مهلك دیردم اولموش ایناتمزدی ﴾
 ﴿ بحمدالله که جان ویرمك طریقيله ایناندردم ﴾

(۲)

عقل یار اولسیدی ترك عشق یارا یتیمیدم   اختیار اولسیدی راحت اختیار ایتیمیدم
 لحظه لحظه صورتن گورسیدم اول شیرین لبك   سنکبی ای بیستون بن هم قرار ایتیمیدم
 یارله اغیاری همدم گورمکه اولسیدی صبر   ترك غربت ایلوب عزم دیار ایتیمیدم
 واعظك کفرک بنم رسوالغمدن قیل قیاس   آنده صدق اولسیدی بن تقوی شعارا یتیمیدم
 اول کل خندانی کورمك ممکن اولسیدی بکا   سن تك ای بلبل کلستانه گذار ایتیمیدم
 دردمی عالمده پنهان دوتدیغم ناچار در   اوغراسیدم بر طیبیه آشکار ایتیمیدم
 ﴿ ای فضولی داغ هجرانیله یانمش گوکلکی ﴾
 ﴿ لاله لر آجسیدی سیر لاله زار ایتیمیدم ﴾

(۳)

در دوش سرگشته جام و خراب باده ام   اعتبارم یوق غبار کویکم افتاده ام
 هیچ وجهیله بکا آبادك ممکن دکل   بن خراب باده صاف وعذار ساده ام
 دیمزم دکمز بکا غمزك خدنگی یادگر   دکمه قیدی چکمزم عالمده بر آزاده ام
 آب چشمم جز گنور کویکده اما قدری یوق   دیمسون بودورده کیمسه که مردم زاده ام
 چرخ دورندن نه حاصل کیم ویرور تغیر ذوق   ویرمدین ذوق آرتور مسکین دورباده ام
 زاهد بندن نه حاصل کیم او قورسن مسجده   بنده طاعت یوق همان آرایش سجاده ام
 ﴿ ذوق ایسترسین فضولی ترك دنیا قیل که بن ﴾
 ﴿ بولدم بر ذوق بوندن غیر تا دنیاده ام ﴾

(۴)

هجرانیله یازر کیجه لر رشته جانم   روشن اوله ای شمع سکا سوز نهانم
 بر شمع شبستان بلایم که دکل کم   تامن ویریم سوز دل واشک روانم
 ای خلوتمه شمع رخندن براقان نور   دیدار کا مشتاق ایدی چشم نگرانم

سمنز کیچهلر آه و فغانم مه ایشندی
جانانه روادرکه چکوب تیغ دمام
مه ای سکا یتمز نه عجب آه و فغانم
همرنک لبگرد دیو قطع نظر ایتمز
غمزک سوکه جسم دله باغرم دوکه قائم
خون جگرمدن مژده اشک فشانم
﴿ پنهانم او دم عالمه فاش اولدی فضولی ﴾
﴿ یارب که بنم شمع کبی یانه زبانم ﴾

(۵)

مخالف دوردن کلگون شرابی قانه دگشوردم
دخی ذوق وصال دوست شوقن ایستمن هرگز
سرودن چنک وعودک ناله و افغانه دگشوردم
که بن ذوق وصالی محنت هجرانه دگشوردم
بنی ای باغبان معذور دوت کلزار سیرندن
که بن کلزار سیرن کلبه احزانه دگشوردم
گوکلدن ذوق بولمزد چیقردم چاک سینمندن
قانی یایلر خدنگیله کان پیکانه دگشوردم
نقاب صورت حال ایلدم خون جگرسیلن
عیان رسوالنی درد و غم پنهانه دگشوردم
گوکل ویردم فنا و فقره ترک اعتبار ایتدم
بحمدالله که آخر کفرمی ایمانه دگشوردم
﴿ فضولی بنده ذوق عاقبت آز ایسته کیم چوقدن ﴾
﴿ بن آنی آرزوی طلعت جانانه دگشوردم ﴾

(۶)

کل برو لطف ایله ای سر و خراماتم بنم
سندن آروحق بیلور ای نازنینلر سروری
شول لب جان پرورکدن ویرکن کام بنم
محنت و غمله کیچر هر صبحله شام بنم
کارم اولمش روز و شب شیون فراق یارله
بویله یازلمش ازل گوندن سر انجام بنم
ویرمه کل زاهد بکا قورقو جهنمدن صقن
جتمدر عارضی زلفیدرر دایم بنم
﴿ کیچمسون هیچ کیمسه نک یارب فضولی تک گونی ﴾
﴿ هپ کیچر غمله فنا دنیاده ایام بنم ﴾

(۷)

یاندی جانم هجرله وصل رخ یارایسترم
بلبل زارم دکل بیهوده افغان ایتدیگم
دردمند فرقم درمان دیدار ایسترم
قالشم نالان قفس قیدنده کلزار ایسترم
دهر بازارنده کاسددر متاع همتم
بومتاعی صاتمغه بر اوزگه بازار ایسترم
فانی اولوق ایسترم یعنی بلای دهردن
راحت جسم ضعیف و جان افکار ایسترم

نوله گر قیاسم شب هجران تمنای اجل
چون بقایزمنده در دلدار بن هم طور مزم

❖ ای فضولی ایستمز کیمسه رضاسیله فنا ❖
❖ بنکه بوندن اوزگه بیلیم چاره ناچار ایسترم ❖

❖ حرف النون ❖

یاقه جانم ناله بی اختیارمدن صقن
صو ویرر هر صبحدم گوز یاشی تیغ آهمه
جور اودی یاقدی بی یاننده دورمه ای گوکل
تن اوندن رختکی جهدايله ای جان طشره چک
گرچه برخاک رهم کیمسه بی آلز گوزه
دورمه قبرم اوزره ای عشق ایچره بن تک اولین
شاه ملک محتم خیل سپاهم درد و غم

❖ ای فضولی فنی محبوبی که سوسن رحی وار ❖
❖ قیل حذر انجق بنم بی رحم یارمدن صقن ❖

ای کیوب کلگون دمام عزم جولان ایلین
ای بی محروم ایدوب بزم وصالندن مدام
ای دمام رشک تیغیله بنم قائم دوکوب
نوله گر جمعیت خاطر دن اولسم نا امید
بونجه کیم افغانمی ای ماه ایشندک کیجه لر
یار دون چکمشدی قتلیم قصدنه تیغ جفا
عشق دردیه اولور عاشق مزاجی مستقیم
زاهدک طعن ایله دوندردم یوزن محرابدن

❖ درد هجران ناتوان ایتش فضولی خسته بی ❖
❖ یوقیدر یا زب دوی درد هجران ایلین ❖

سپهرک فارغم وصلکده ماه و آفتابندن
تماشای رخک عزمنیه چیقدی آفتاب اما
گونش محبوبدر شرم رخکدن یا ندروب چرخ
غرض عید وصالکدر بو آی و گون حسابندن
کلورکن سرعت ایله دوشدی یوز یرده شتابندن
چیقارمق ایستر آنی شعله آهم حجابندن

ره عشق کده اول غایده ای مه مضطرب اولمش
گونش لوحی دکل گو کده شعاع اوستنده زین خط
دگر من دانه ایچون چز کنور بیوده دورایتز
مجرد سن کوکل وهم ایتمه چرخک انقلابندن
❖ کیسی هشیار کوردک سن آکا صون جام می ساقی ❖

❖ بحمدالله فضولی مستدر وحدت شرابندن ❖

دوست بی پروا فلک بی رحم دوران بی سکون
سایه امید زائل آفتاب شوق کرم
عقل دون همت صدای طعنه بر بردن بلند
بن غریب ملک راه وصل پرتشویش و مکر
هر سهی قد جلوه سی بر سیل طوفان بلا
بلده برك لاله تك تمکین دانش بی ثبات
سرحد مطلوب بر محنت طریق امتحان
شاهد مقصد نوای چنک تك برده نشین
تفرقه حاصل طریق مهلك جمعیت مخوف
درد چوق همدرد یوق دشمن قوی طالع زبون
رتبه ادبار عالی پایه تدبیر دون
بخت کم شفقت بلای عشق کون کوندن فزون
بن حریف ساده لوح و دهر بر نقش و فسون
هر هلال ابرو قاشی بر سر خط مشق جنون
صوده عکس سرو تک تأثیر دولت و اثر کون
منزل مقصود بر آسیب راه آزمون
ساغر عشرت حباب صاف صبا تک نبکون
آه بيلم نیلیم یوق بر موافق رهنمون

❖ چهره زردن فضولینک دو تو بدر اشک آل ❖

❖ گور آکا نه رنکدر چکمش سپهر نیلکون ❖

یوجلک قبرم ای بیدردلر سنک ملامتدن
مزارم اوزره قوماک میل اگر کوینده جان ویرسم
گورن ساعتده اول قامت قیامن قیمدم جانه
قیامتده حسابی اولیانلردندر اول غافل
طریق صبر و تدبیر سلامت لذتن بيلمز
طبیعت انحرافین گور هوای عشقندن تنده
که معلوم اوله درد اهلینه قبرم او علامتدن
قویک بر سایه دوشون قبرمه اول سرو قامتدن
قیامت هم کله قور تلیم بن بوندانمتدن
که فرق ایلر فراقک شامی صبح قیامتدن
بکاء عشق و ملامت یک کلور صبر و سلامتدن
علاج ایت دوشمدن ساقی مزاجم استقامتدن

❖ فضولی کیچ سلامت گوشه سندن صبر کویندن ❖

❖ فراغت اولیان یرده سفر یکندر اقامتدن ❖

بودر فرقی گوکل محشر کونینک روز هجرانندن
دو توب راه عدم بولمش دهانکدن کوکل کامن
غم شرح ایتکیچون ایسترم هر کوردیکم ساعت
کیم اول جان دونددر جسمه بوجسمی آبر جانندن
بکا هم جزمدر اول عزم بن هم قالمزم آندن
دوتم دامانکی دگمزم الم چاک کریبانندن

طواف كويك ايستردم قيلم بار غمك عشقك
نه خوش الفت دوتوبدر ناتوان جسمه جان كويا
خمي ايتدي قائم يوللرد وتلدي خارمژ كاندن
صانور بر تار مودر اول سر زلف پريشاندن
او فك كلدنجه چشم دو كسه بغرم قانن آندندر
كه بغرم قاننه ير قالمدي سينه مده پيكاندن

ستم طاشي ملامت خنچري بيداد شمشيرى *

فضولى هر جفا كيم كلسه خوشدر جانه جاناندن *

حرف التون

بزم غم ايچره شرابمدر سر شك لاله گون
هر طرف بر خون الفلردر چكلمش گو كسمه
قيلدي غم قدم بو كوب جام شرابم سر نكون
يا هوادن موج اورر بغرمده كي درياي خون
مدت ايام مي كيفيتن ايلر فزون
پندويرمك كيم آني آندن چيقر مزبيك فسون
مسكن ايتمش مارتار زلفي چشم رخنه سن
قطع الفت غالبا دشوار در كيم ايلش
رشته جان ايلدم بيوند تار زلفنه

اي فضولى بن ملامت گوهرينك گنجيم *

ازدهادر كيم ياتر چورمده زنجير جنون *

اگرچه ايكنه تك كچدم جهانك جمله وارندن
شيد عشق اولوب فيض بقا كسب ايلك خوشدر
هنوز آردمجهدر قيد تعلق زلف تارندن
نه حاصل بيوفا دهر ك حيات مستعارندن
جهانك قصرسيم اندود وكاخ زر نكارندن
مكدردر مكر اول آينه چشم غبارندن
آجلدجه خم اول كاچهره زلف تابدارندن
خس وخاري قوپاراي ناقه مجنون رهكدارندن
سكا در اقتداسي طوف كوي ليلي ايتمكه

فضوليدن ملامت احترازن استين گويا *

دكل واقف دل سوزان و چشم اشكبارندن *

كورب مهلك بنم چورمده بحر عشق طغيان
براقش ايتلر بنه پاره پاره گوكللي اول شوخ
قاجوب بر طاغه چيقمش كو هكن قور تارمغه جانن
اولشدرمش كسوب ارباب استحقاقه قربان
گوروب سرمست چيقدقه آنك چاك گريبانن
بيلورسن قانه قاندر غم سكا قويمز آنك قانن
بوشهر ك ايتمك اولمز فرق كافر دن مسلمانن
نه حاجت ياشلرن صور مق آكارلر نوح طوفانن
كوزم مردملري چوقدن قيلورلر دعوي عشقك
گوركل غم همدميدر قانن اي كوز مردمي ايچمه
گورك كيم گوشه محراب طوتمش دين قيلور يغما
گوزم مردملري چوقدن قيلورلر دعوي عشقك

﴿ فضولی چکمه یارین اوقلرین هر لحظه یاره مدن ﴾

﴿ سکامی قالدی چکمک هر زمان بریار هجران ﴾

شفالطف ایت بن بیمار لعل نوش خند کدن
سمندک قتلمه سگرتدی اما قور قورم آندن
مراد خاطرک کر مشکل اولمقدراشم اولسون
بیلور دم سنده هم وار اول هوا کیم بنده درای نی
حریص ایلر بنی بندک مذاق عشقه ای ناصح
او یان هم اوله ای بیدرد غافل درمند کدن
که سبقت ایده نا که توسن عمرم سمند کدن
نه چاره چکمک اولمز خاطر مشکل پسند کدن
دم اورد قجه اگر چقسیدی آتش بند بند کدن
دریغ ایتمه که محظوظم سنک پیوسته پسند کدن

﴿ کمند دود آه کدر فضولی چرخ بویتنده ﴾

﴿ عجب صیاد سن کیم کیسه قور تلمز کمند کدن ﴾

اله آلور یور یجک اول کل رعنا اتکن
دادلر قیلغه اول کافر التدن کیجه لر
بیلدیکم خلک ره اولدم اتکن طوتمق ایچون
شاملر قانلو یاشم موجنه البته دکر
اوله عریان کرک آواره صحرای جنون
رند خلک اولسه دخی درد خم باده اولور
وهم ایدر کیم دوته بر عاشق شیدا اتکن
چیقر آهم گو که تادوته مسیحا اتکن
گوتورر دوشمه قویمز یره عمدا اتکن
هر نیجه کیم گوتورر چرخ معلا اتکن
که تعلق دیکنی طوتمیه قطعا اتکن
نه ایسه قویمز التدن می صهبا اتکن

﴿ کلر آچیلدی فضولی یقه لر چاک ایدوبن ﴾

﴿ کل طوته لم می وحبوبله صحرا اتکن ﴾

صنع معماری یان ساعتده گردون مخزن
گون باتوب یلدز چیقر صناک که کوک دهقانیدر
گوز دو کر اسرافله خوناب لعلن گویا
دوزمک اولمز تیغ بیدادینه شیرین لبلرک
دود آهم چیقمغه آچش کو اکب روزن
کیجه آهم داغیدر گوندن ییغلمش خرمن
کیم جکر طاغنده اول لعلک بولوبدر معدن
گر فلاک فرهادوش طاش ایتسه عشاق تنن

﴿ صبح تک چاک ایت فضولی پیرهن عشق ایچره کیم ﴾

﴿ بیلیمیه کسه کریبانندن آنک دامن ﴾

گورمشم هر کوز ایچنده اول کل رعنا یوزین
کرچه کافر سن سکا ای بت یتر بواجر کیم
برده چشممده نقش جوهر تیغک سنک
گوز یومنیجه اشک کاکونم دوتار دنیا یوزین
رغبتک تنانه دن دوندردی یوز تر سا یوزین
موجه بکزر کیم دوتر تحریکله دریا یوزین

اوله ای صحرائشین غافل دکل هر صو سراب
یادر خساریله اول ماهک گوزم قان یاش دو کر
موج اشک گرم مجنون در دوتن صحرا یوزین
هر گورن ساعتده خورشید جهان آرا یوزین
بونجه هم کو سترمه فقر اهلنه استغنا یوزین

❖ ای فضولی دود آهم تیره ایلر عالمی ❖

❖ گورمسم بر لحظه اول ماه ملک سیما یوزین ❖

قورتمش غالب اشوق اودی فرهادک کوزی یاشن
بلاد شتده غوغایه قن بن تک طورر مجنون
که کر آق سیدی لعل ایلردی بیشک بستون طاشن
قن بن تک دوزر اول یک بیلور هر کسه یولداشن
بو اوده بیرده دوشسه فرق قیلمز قورودن یاشن
بصیرت اهلنه ظاهر قیلور هر نقش نقاشن
بیان عشقه بسدر لوح رخسارنده خون دل

❖ فضولی باده خواری دوزخی دیر خلق حیرانم ❖

❖ که حق نیچون صالوبدر جنته میخانه او یاشن ❖

کو هکن کند ایلمش بیک تیشه بی برطاغلن
غم یولنده بن قالب کتد یسه مجنون یوق عجب
بن قوپاروب صالمشم بیک طاعنی بر طرناقلن
خسته یه دشوارددر هر هلاک ایتمک صاغلن
قیلمق اولمز سود سوداده یمان اورتاغلن
دوتمک اولمز بویله سیلابک یولن طپراغلن
گودرا هک ویرمه گوز یاشنه تسکین نوله

❖ روضه کویکده بولمشدر فضولی بر مقام ❖

❖ کیم آکا جنت قوشی یتمز بیک ایل اوچاغلن ❖

گودر رهن ای اشک یودک چشم ترمدن
خونین مژه لر درمی ویا مردم الیله
ترک ادب ایتدک نوله دوشسن نظرمدن
او قلر چکلوب طشره آتلمش جکرمدن
خوناب اولوب البته چیقردیده لرمدن
خاشاک تعلق قوپارر رهگذرمدن
ای عقل قاچوب قور توله کوردرد سرمدن
بر شعله یتز آتش آه سحرمدن
کس مهرکی ای چرخ گونشدن سکا هر صبح

❖ سیاب سرشک ایتدی بی غرقه فضولی ❖

❖ تا دور جدا قیلدی بت سیمبرمدن ❖

جمع کو کلک دور جورندن پریشان اولسون
یرایشی کوک جنبشی رایکله بر دم اولسه
چرخ فرمانکله گزمکدن پشیمان اولسون
یدی اقلیم وطقوز کردون کردان اولسون

بر بنسادر دولتک اولمش پناه خاص وعام
 قیلمسه عالم مراد کجه مدار اولسون خراب
 جز کنور کن دوستلر کانهجه فرمانکده چرخ
 تابع اولسون جمله عالم سنک فرمانکده
 اول بنایارب جهان اولدجه ویران اولسون
 اولسه دوران سنک رایکله دوران اولسون
 حاکم تقدیردن تغییر فرمان اولسون
 جمله عالمه سندن غیری سلطان اولسون

﴿ لحظه لحظه کلشن مدحکده گویا اولسه ﴾

﴿ بلبل نطقی فضولینک خوش الحان اولسون ﴾

طبراقدن کوتور بنی ای اشک لاله کون
 ایل طعنه سندن ایسترم اول کویه کتمیم
 تسکین بولور جگرده حرارت سرشکله
 ای خون دیده کسمه جگرده تعلقک
 برگون بزه سعادت وصل ایتدک نصیب
 اول غمزه خنجرینه بر او عرا تمدک بزی
 باشمدن ایتمه سایه کی کم ای حباب خون
 اوز اختیارم ایله بنی قویمه ای جنون
 سوز دل ایله سینهدده راحت اولور فزون
 مهرک صاوتمه سینهددن ای آتش درون
 بزدن کوتور نحو سنک ای طالع زبون
 کس بزدن آشنالغک ای بخت واژ کون

﴿ ای چرخ قیل فضولینک آهندن احتراز ﴾

﴿ کیم برگون ایتمه یدی طاقیکی سرنکون ﴾

بار محنتدن نهال قامتک خم اولسون
 حاصلم رخسار ولعل و چشم و غمزه اولسه
 گرد راهک عزم گردون ایتدی کیم بو قدر ایله
 التماس ایتدم صبادن توتیا چکدر مکه
 سن تک آفت کلدیکن بیلیمشدی کیم حقندن ملک
 دیر ایش زاهد که اولمق عیدر رسوای عشق
 باشمزدن سایه سرو قدک کم اولسون
 عمر بر آن بر زمان بر لحظه بر دم اولسون
 شهره عالم همین عیسی مریم اولسون
 آغلمه ای گوز غبار در گهی نم اولسون
 التماس ایلردی کیم عالمده آدم اولسون
 بوسوزی فاش ایتسون رسوای عالم اولسون

﴿ ای فضولی ذوق درد عشقه نقصان حیفدر ﴾

﴿ احتیاط ایت پنبه داغنده مرهم اولسون ﴾

نون حرفیله زیرده مندرج بولنان درت غزل بی بدل
 مطبوع و غیر مطبوع بشقه دیوانلرده بولنیوب بر قدیم یازمه
 ومعتبر نسخده لدی المقابله کوزه ایلشوب عدم
 درجی منافی شیوه انصاف اولدیغندن

اشبو محله درج

اولندی

نوله زاهد بیلسه کفر زلفک ایمان اولدیغن
بن اگر عاشق اولوب دین ویرمیدم غارته
قیل ثواب ای گوز تو کوب قان واقف ایت عالمی
عشقی آسان بیلوب اولدم اسیری طفلکن
شمدی گور مشلر میدر کافر مسلمان اولدیغن
کیم بیلوردی عشق ملککن کافرستان اولدیغن
میل ایدنلر عشقه بیلسونلر جگر قان اولدیغن
بیلمدم گندکجه بر آشوب دوران اولدیغن
ای فضولی خوبلر وصلینه ایلرسن هوس
گویا بیلمز میسک وصلی ایچره هجران اولدیغن

(۲)

بره دوشمز هر نه اوق کیم آتسه اول ابرو کان
عشق ناموسی بن و مجنونه دوشمز لاجرم
یوق ره عشق کده بر منزل یاشم گردانه
کام نمکندر اوزون عمریله زلفکدن ولی
هیچ کیم سردهان بیلمز اول عیسی لبک
شمع رخسارک نهان دوت چشمه خورشیددن
گون شعاعیله آنک چوق فرقی واری اسمان
غم یوکن چکمه کده بز بن بر زمان اول بر زمان
یول ایتور مشدر ایشی سر کشته گزمکدر همان
بولق اولمز دور رخسار کده خط کدن امان
عالی غوغایه صالمشدر مجرد بیگمان
نور چشم اختر آزا اولمز یمان گوزدن یمان
ای فضولی چکمه سن راه تو کلدن قدم
منزل مقصوده یتمکدر مقرر بن ضمان

(۳)

تاسر شک دیدۀ فرهادی گوردی لاله کون
تا علم قالدردی آه آتشیتم شرم ایدوب
داش بغر لو اولسیدی بیستون فرهاد ایچون
ای گورن بیک داغله صبر وثباتم ایلمه
قوش یواسی صانمه کیم دیوانه مجنون باشنه
تا گورندی صفحه رویکده خطک رشکدن
چشمه لر صونی گوزدن صالیدی کوه بیستون
قیلدی خورشیدک فلک زرین لو اسن سر نکون
صویرینه گوزلرندن آقیدردی سیل خون
نسبتم فرهاده کیم بر داغله اولدی زبون
خار و خس جمع ایلمش گرداب دریای جنون
داشه چالیدی آفتابک ساده لوحن چرخ دون
ای فضولی خاک کوی یاره یتدم قانی خضر
کیم و یروب کامن اولام آب حیاته رهنمون

(۴)

چراغ گوندر یجک آتش نهانمندن
فتیله سن ایدرم مغز استخوانمندن

آچلدی گیرمگه غم جان اوینه روزنلر
 اوڤك تصرف ایدوب جسمی قصد جان ایتدی
 برایگنه ایتدی بی ضعف رشته اول قاندر
 ادای شگر خدنککدر اول صدا که چیقیر
 اوڤك مصاحبتیه کیچر خوش اوقاتم

﴿ غم نهانی ایلر فضولی ایلاره فاش ﴾

﴿ عجب عذابده ام ناله و فغانمندن ﴾

حرف الواو

گور سرشگم شب هجران دیمه کیم قاندر بو
 صائم کیم قانلو دیکن سینه دلوب باش چکمش
 کسمه امید گوکل باشنه جز کنمکدن
 دمبدم جانمی ای دردو بلا انجتمک
 نه یاقرسک اوڤك ای آتش دل وصل گونی
 کوکل ایستر آله بر بوسر زلفکدن لیک

﴿ دون دیمشدر که فضولی بکا قربان اولسون ﴾

﴿ سکا قربان اولهیم ینه نه احساندر بو ﴾

نهال درددر مجنون یر ایتمش سایه سن آهو
 بکازال فلک چکدردی اول موی میان جورن
 اولور میل دل افزون آستانک طاشنه هر دم
 ترحم قیل بو کولش قدمه وهم ایله آهمدن
 ندر دیدم رخ صافکده عکس مردم چشمم
 قاشک یایی فراقدن خدنکک کبی اینجلام

﴿ فضولی آیری دوشدک یاردن صبر ایتمه یر بوق ﴾

﴿ دوشوب صحرايه افغان ایده لم سن آرو بن آرو ﴾

رمضان اولدی چکوب شاهد می پرده یه رو
 بیلدی مطرب که ندر حال کتوردی قوپوزن
 بزم قانونی بوزولدی نه ایچون چنکله دف
 می ایچون چنک دوتوب تعزیه آچدی گیسو
 بزمندن چکدی ایاغنی صراحی و سبو
 بغلیوب ایتیه لر حاکم ایشیکنده غلو

رمضان آبی کرک آچله جنت قپوسی
فتح میخانه ایچون اوقیهلم فاتحه لر
آفتاب قدح ایتمز رمضان آبی طلوع
انتظارمی کلگون ایله بیرام آینه
نه روا کیم اوله میخانه قپوسی بغلو
اوله کیم یوزمزه آچیله بر بغلو قپو
نه بلادر بزه یارب نه قره گوندربو
باقه باقه اینه جکدر گوزومزه قره صو

﴿ رمضان اولدی بودر وهمی فضولینک کیم ﴾

﴿ نیچه گون ایچیمیه می زهد ایله ناگه دوته خو ﴾

کرچق سیدی دردک جسمدن دیردمکه جاندر بو
دمادم خوبلر جوریه آرتر لذتی عشق
خدنکی سایه سنده خوش کچور اوقاتکی ای دل
دوتشدم آتش دلدن جکر قانیله غرق اولدم
جهانه قدک اوزره کا کلکدن فتنه لردوشمش
دیدیلر یخبرلر باغ جنت کویکه بکزر
فضولی قیلدی فریاد وفغانم تیره گردونی
نه حاجت دردیک یکدر دیمک جانندن عیاندر بو
یماندر بوکه تحقیق ایتمدین دیرلر یماندر بو
که کلزار حیاتک زینتی سر ورواندر بو
اگرچه بر شراره اوددر اول بر قطره قاندر بو
قیامت ابتداسی فتنه آخر زماندر بو
خبر ویردی بکا آندن کلان آدم یلاندر بو
هنوز اول ماه صور مز کیم نه فریاد و فغاندر بو

﴿ حرف الهاء ﴾

عاشق اولدم یینه بر تازه کل رعنايه
لت اوروب قالب فرسوده می که حبس قیلور
گوزیمک قانی ایله سینه می آل ایتم کیم
بو بر ایشدر که بنی ایگنه کبی اینجلدوب
ایاغن باغلمش آواره لک صنعتله
لحت لحت اولمش ایگن غمزه درفشینی چکوب
که سالور ایل ایله هر دم بنی یوز غوغایه
که سراسیمه و عریان براقور صحرايه
آلت صنعت اوله اول بت بی پروایه
سالور ایپلک کبی هر دم بر اوزون سودایه
یوق نهایت سر کوبنده گزن شیدایه
چاره ساز اولدی بر دم بن غم فرسایه

﴿ یقه چاک ایدنی بشمق کبی سالور ایاغه ﴾

﴿ ای فضولی باق آنک ایتدیکی استغنايه ﴾

اولسیدی بنده کی غم فرهاد مبتلاده
ویرسیدی راه مجنون فریادمک صداسن
فرهاده ذوق صورت مجنونه سیر صحرا
اشک روانه ایل جمع اولدی وار امیدم
بر آهله ویرردی بیک بیستونی باده
قوشمی قرار ایدردی باشنده کی یواده
بر راحت ایچره هر کس انجق بنم بلاده
کیم اوله واره واره جمعیت زیاده

که غمزه من ایچمک ایستر قانیی کاه چشمک
سرورلک ایسترایسک افتاده لک شعارایت
قورقم بودرکه ناگه قانلر اوله آراد
کیم دوشمدین ایاغه چیقمدی باشه باد

﴿گر گورممک دیلر سک رسم جفا فضولی﴾

﴿اوله وفایه طالب دنیای بیوفاده﴾

ایستدم مرهم او قدن جگرم یاره سینه
بر بریله چکشور گرد رهکچون مژملر
چکمزا ولدی کوکل او قلیوکن اول سرومکر
قتی کوز یاشی کبی اهل نظر کیم یوریوب
هر طرف اشکلمدر کورینن یایعلوب
بیلمدم کیم نظر اهل نسق اکسلدر
آندی بیک اوق که دگر هر بری برپاره سینه
کور نه قانلر دوشه جکدر بولرک آره سینه
چکرك آته اوقک رحم ایده بیچاره سینه
برایچم صو ویره دشت غمک آواره سینه
کلدی صو خلقی سرشگم سوی نظاره سینه
غضب ایلر نظر ایتسم مه رخساره سینه

﴿ای فضولی جگرم قاتی قویمز دوکوله﴾

﴿جان فدا اول صنمک غمزه خونخواره سینه﴾

باغه گیر بلبله عرض کل رخسار ایله
باغ شاهدلرینه زلفله چشمک گوستر
غنچه به لاف لطافتده اغز آچدرمه
سروه آزادلق اسمیله یاراشمز یوریمک
دار دنیایی کوکل جهدایدوبن ترک ایده گور
ای جکر زخمی اغز آچه خدنکین گوریجک
یوق کلک عرضی بلبل کوزینه خار ایله
سنبلی درهم ایدوب ترکسی بیمار ایله
لحظه لحظه آنی شرمندۀ کفتار ایله
آنی بر شیوۀ رفتارۀ کرفتار ایله
خواب غفلتده ایکن کندیکی بیدار ایله
یتنه راز نهانم یتراظهار ایله

﴿کس فضولی طمعک غیر تمنالردن﴾

﴿قانده اولسک طلب دولت دیدار ایله﴾

ایوب آهویه دوشدی مشک تک مجنون بیابانه
چکر کافر کوزک مردم جکردن غمزه پیکانک
بلا ناوکاری سانجلمسونمی بغرمه مردم
اوقن کلدکجه سینه مدن صدالردر چیقن بیلمن
صدای ناوکاک چیقدجه دل خرم اولور کویا
بویانوب قانه اولمش پاره پاره کللر اعضاسی
نوله چکسن آنی زنجیر زلف غنبر افشانه
نه گوجدر بونه ویردی آله بیلمز برمسلمانه
دولاشور شانه تک هر لحظه اول زلف پریشانه
دل ایلر ناله یاپیکان دگر سینه مده پیکانه
بوزندان بلادن چیقمغه رخصت ویررجانه
مکر خنچر چکوب سن سرو تک چیقده کاستانه

﴿ ملامت اودینه یاندک فضولی چیق بو عالمدن ﴾

﴿ ترجم قیل روا کورمه که عالم اودنه یانه ﴾

ای دل سرگشته وشکسته واله	صل وسلم علی النبی وآله
نعت نییدر کمال عقل نشانی	فات بما شاع من صفات کماله
داغ فراقینه احتمال نه ممکن	احرقنی نار اشتیاق وصاله
ذکری ایله خوش بچور همیشه زمانک	مفتکرا فی جماله و جلاله
ایله خیال رخن نظرده تصور	واقبتس النور من شمع جماله
مرضی و مشکور در جمیع فعالی	احسن من خصه جمیع خصاله

﴿ تابعی اولمقده در نجات فضولی ﴾

﴿ یسرک الله تابعی لفعاله ﴾

بنه اول ماه بنم آلدی قرارم بوکیجه	چیقه جقدر فلکه ناله زارم بوکیجه
شمع وش محرم بزم ایلدی اول ماه بنی	یاناجق آتش هجره بنه وارم بوکیجه
باره باره جکرم ایتر بنه نذر اولسون	اوله سرکویه اگر دوشسه گذارم بوکیجه
صبحه صالادی بوکیجه شمع کبی قتلای هجر	اوله کیم صبح کلنجه کله یارم بوکیجه

﴿ وار ایدی صبح وصالینه فضولی امید ﴾

﴿ چیقمسه حسرتیه جان فکارم بوکیجه ﴾

نهال سرور دقده قاشک نون اول نهال اوزره	مثال نقصه نون خالک اول مشکین هلال اوزره
اولوب حیران کوتور من خط و خالکدن نظر کویا	کوزم مردملر بدر نقطه لر اول خط و خال اوزره
خم ایتدک قامتیم کر ترک سر قیلد مسه معذورم	نه عذرم وارا اگر دیر لر سه اولمز نقطه دال اوزره
زالال خون دلدن در گوزوم پیمانه سی مملو	حباب اوستنده در اول نقطه کیم قور لر زلال اوزره
بازار کوز پرده سینه اشک شرح حال بیلیمز کیم	او قونمز قانیله یازلسه خط اوراق آل اوزره
دمادم کلک مژگانیه طفل مردم چشمم	خط سودای خالک مشق ایدر لوح خیال اوزره

﴿ فضولینک طریق نظمه طبعن مستقیم ایتش ﴾

﴿ خیال قامتک کیم برالفدر اعتدال اوزره ﴾

مصحف دیمک خطادر اول صفحه جماله	بو بر کتاب سوزدر فهم ایدن اهل حاله
رخساره نقطه اولق رسم خط اولمسیدی	دوشمزدی منزل ایتک رخسارک اوزره حاله
حیران ماه رویک خورشیده مهر صالمر	مشتاق طاق ابروک اکسک بقر هلاله

قوندردی کرد خطك آینه مراده
دوران بكا قلم تك سودا قپوسن آچدی
قفل اوردی عقد زلفك گنجینه وصاله
تاقدی غمكدن دوندردی ضعف ناله

❖ رسم وفا فضولی سندن كاله یتش ❖

❖ خوش كامل زمانسن احسنت بوكاله ❖

حذر قیل آم اودكدن جورگی عشاقه آزاله
صنم لر سجده سیدر بزده طاعت تکریم چون زاهد
خس وخاشا کی یقمه شعله سندن احتراز ایله
کیمی کورسك سن اوز دینکده تکلیف نماز ایله
خطن کار خلرك منظور دوت مشق مجاز ایله
یتر بیهوده بن تك آنلره عرض نیاز ایله
اماندر عاشق دیداره بر دم ترك ناز ایله
خرام ایت بر قدم بن خاکساری سرفراز ایله
بولکده انتظار مقدمکله خاک اولان چوقدر

❖ فضولی جانه طابشوردك خیالن شمدی رسواسن ❖

❖ سكا کیم دیرکه هر نا محرمه افشای راز ایله ❖

باهلی قانه اوقك دیده کریان ایچره
بریدر سینه سوزانمه کلخن دیسه لر
برالفدر صانه سن کیم یازیلور قان ایچره
بسکه یاتمشدر اوقك سینه سوزان ایچره
که دکل گیزی غم لعل لبك جان ایچره
حیفدر اولیه ناکه بته مژگان ایچره
عقد شبنم خوش اولور غنچه خندان ایچره
دوره مز باد صبا هیچ کلستان ایچره
آله گور اوقلرنی دیده لرمدن ای دل
چاك گوکلم یاره سندن یراشور پیکانك
قدکه سرو دیمش غنچه لبك طغتندن

❖ ای فضولی کیمه حال دلی شرح ایدیم ❖

❖ یوق بنم کیبی یانن آتش هجران ایچره ❖

عارضك گورسه فلك آتی براقز آیه
لبلك عکسن آلوب باغه کیرر هر دم صو
ذره ذره قیلوب آتی براقور صحرايه
رشکدن قان ایچورز برک کل حمرايه
که نیچون قارشو دور رسن کبی بی همنايه
که رفیق اولیه سن ماه ملک سیمايه
طوقنور طعنه اوقی قاشك اوچندن یايه
اجی ایتش آتی صفراي حسد صبايه
بولدینی یرده حسد دن گون اورر سایکه تیغ
اوقه پیکان دیکلور غمزك ایچون پیوسته
لعل نابك صفتی شهد مصفادر لبك

❖ یار میلن سكا صالترسه فضولی نه عجب ❖

❖ نیجه میل ایتك اولور سن کبی برر سوايه ❖

صو ویرر هر صبحدم گوزیاشی تیغ آهمه
 شمع رخسارک اودی قیلدی بی آتش پرست
 توتیا تک چشم ارباب نظر در منزل
 غم کیمی اولدرسه قانلرتک قجر بندن بکا
 برفقیرم طور مسک کسه بکا تعظیم ایچون
 غافلیم سر لب جان پرور کدن تا خطک
 کیم دوکم قانن سپهرک صالحه مهن مامه
 چاک سینه مدن تماشایله آتشکاهمه
 گرچه خاک رهگذارم دیده بدخواهمه
 شاه دردم التجا ایلر علو جاممه
 قانده وارسم ای گوزم صوسپ غباراهمه
 قوندر و پدر کرد مرآت دل آکاهمه

❖ ای فضولی یاره دوندردم یوزوم اغیاردن ❖

❖ خصمی چوق گوردم صغندم صدقله اللهمه ❖

یوروتیمک عرقی مجلس ایچره باده ایله
 ویررستم سبقن طفل حسنه خطک
 بکا زمان ایله مجنون مقدم اولسه نوله
 قاشک بلاسنه دوشدم فلک غمک چکرک
 قپوکده خم قدمی گزدریروب یورور کوکلم
 بنم مدرس علم جنون قی مجنون
 باشم ایاغکه گر دوشسه منعن ایلمزم
 حرامز اده بی قویمک حلال زاده ایله
 قوماک او یوزی قرانی بولوح ساده ایله
 یولنده شاه برابر دکل پیاده ایله
 بوگو جلویایی چکر اولدم اول کباده ایله
 ایمکدر یوگورر هر طرف قلاده ایله
 که بر مراد اوله دورمده استفاده ایله
 نه ایلدی بکاتم وار بر اوفتاده ایله

❖ بی صاغنه فضولی غم ایچره مجنون تک ❖

❖ که بن زیاده ام آندن غم زیاده ایله ❖

❖ اشبو غزل دخی بشقه نسخه لرده بولیموب بریازمه دیواندن استخراج اولمشدر ❖
 رحم ایت ایشته دل درویش چکن آهله
 مهری یوق ماهله آه اثر ایتمز یارب
 قاشلرک طاقه ویرسم دل سوزان نه عجت
 مایل سرو قدک وصلنه یتمز نته کیم
 ساقی بزم جنون نرکس مستکدر کیم
 باقمه ای دیده زنجندانسه محبوبلرک
 که گدا آهی اثر ایلر اولور شاهله
 ویرر انصاف بومهری یوق اولان ماهله
 رسمدر آصیله قسدیل نظر کاهله
 بخت شایسته دکل همتی کوتاهله
 ایچرور باده غفلت دل آکاهله
 گزمه غافل حذرایت دوشمیه سین چاهله

❖ ای فضولی ورع اهلی ره مسجد دوتمش ❖

❖ سن ره میکده دوت اویمه بوگمراهله ❖

ای وجودک اثری خلقت اشیا سبی نبی اول وقت که بالفعل کر کمزدی نبی

سید ابطحی و مکی و امی وزکی
سبقت ذاتله ایوان رسالت صدری
عزم چرخ ایتدی مسیحا که بوله معراجک
انبیادن کیمه سن تک بومیسر در کیم
خلف معتبر آدم و حوا سنسن
هاشمی ومدتی وقرشی و عربی
شرف اصله فهرست رسل منتخبی
یتدی منزل مقصوده طریق طلبی
آدمه وجه مباهات اوله عزو نسبی
جعل الله فداء لك امی وای
(یانی قیلمه فضولینی قابو کدن محروم)
(عفو قیل وارایسه درگاهده ترك ادبی)

ای وجود کاملک اسرار حکمت مصدری
مظهری هر حکمتک سن سنکه کالک قدرتن
اختری مسعود اولن اولدر که طبع پاککک
جوهری معیوب اولن ناقص بنم کیم متصل
دفتر اعمالک خطی خطا دندر سیاه
محشری اشکم ویرر سیلابه کر روز جزا
مصدر ذاتک اولان اشیا صفاتک مظهری
صفحه افلاک نقش ایتمش خطوط اختری
قابل فیض اوله نطقندن صفای جوهری
ساده در خطک خیالندن ضمیرم دفتری
قان دو کر چشم خیال ایتدکجه هول محشری
اولسه مقبول درگاهم سرشکم کوهری
(کوهریدر عشق بحرینک فضولی آب چشم)
(لیک بر کوهر که لطف حق اکادر مشتری)

ای خوش اول کونلر که رخسارک بکامنظورایدی
قرب شوقی عافیت بخش تن بیمار ایدی
عزتم شمع منور طالع عزمی قوی
دامن اقباله کرد تعرض یتیبوب
آدم ایدم قرب درگاهکده بولشدم قبول
بخت مطلوبم میسر قیلمه محکوم اولوب
هر دعا قیلسم توقف سزا و لوردی مستجاب
هجر و همندن یتور مزدم کدورت کوکله
چشم امیدم چراغ وصلدن بر نور ایدی
وصل ذوقی راحت افزای دل مهجور ایدی
دولتم حکمی روان عیشم اوی معمور ایدی
چشم حاسد چهره جمعیتندن دور ایدی
منزل جنت میم کوثر انیسم حور ایدی
دهر اسبابم مهیا قیلغه مأمور ایدی
هر تمنا ایلسم اهل السز مقدور ایدی
کر چه دورانک مخالف جنبشی مشهور ایدی
(نوله گر صالحه فضولینی غم هجرانه چرخ)
(وصل ایامنده اول غافل ایدی مغرور ایدی)

براقدی خا که حسنک آفتاب عالم آرای
ایکی کوزدن روان ایتمش سرشکم قامتک شوقی
کو توردی یر یوزندن معجز لعلک مسیحایی
عصای معجزی گور کیم ایکی بولمش بودریایی

بو کولمش قدمی قور تاره گور قلاب زلفکدن
رخک اوزره خم ابروکی گورمک ایسترم اما
شراب نابه لطف ایت محتسب چوق قهر ایلله باقه
یدی گوندر اول آبی گور مزیم آهم شرار ایلله

﴿فضولی اشک سبیلله پریشان اوله صبر ایلله﴾

﴿آکاهم وار اوله آخردو توب طوررمی دنیایی﴾

خی جانندن اوصاندردی جفادن یار اوصانتمزی
قوبیمارنه جانان دوا ی درد ایدر احسان
شب هجران یانتر جانم دو کر قان چشم گریانم
کل رخسار که قارشو گوزمدن قانلو آقار صو
غم پنهان دو تردم بن دیدیلر یاره قیل روشن
دکادم بن سکامائل سن ایتدک عقلمی زائل

﴿فضولی رند شیدادر همیشه خلقه رسوا در﴾

﴿صورك کیم بونه سودادر بوسودادن اوصانتمزی﴾

کتدی الدن صنمک کا کل مشک افشانی
اوله معتاد اولوبن آتش هجران ایلله کیم
گوکده آهم یلی سوندردی چراغن گونشک
گوز بیاضینه چکر لعللرک صورتی
چیقدی جان کسه یه اظهار ایده بیلیم دردم
ای ستم طاشنی بیدردلره ضایع ایدن

﴿ورسه جان یتیمه جانانه فضولی نه عجب﴾

﴿هرکشی کیم سور اوزجانی ایچون جانانی﴾

قارغ ایتدی مهرک اوزکه مه لقالدن خی
کوکل آلدک کوستروب یوز لطف منت جانمه
وامق وفرهاد تک رسوایه قیلماک نسبتیم
عشوه و ناز ایلله رفع ایتدک غم و اندوهی
قیل تکلم زلفک اندوهنی کوکلدن چیقار

حرز ایش عشقک سنک صاقلار بلالردن خی
ایلدک مستغنی اوزکه دلربالردن خی
بر فقیرم صانمکز اول خود نمالردن خی
سحر ایلله بیگانه قیلدک آشنالردن خی
برفسون ایلله خلاص ایت اژدرهالردن خی

غایت زهد و ورع زاهد وصال حورایسه و جوی یوق منع ایلمک حوری لقارلدن بی

﴿هر جفا قیلسن فضولی تک شکایت قیلیمز﴾

﴿عشق اطوارنده صائمک بیوقالردن بی﴾

چهره زردمده کورهمدم سرشک آلی
تا که سروم باصه باشم اوزره کاهی بر قدم
ای فلک یوقدر لباس فقردن عارم بنم
ای خوش اول کیم عشق حرفن بردخی تکرارایدم
هیچ کس یوقدر که ناله مدن شکایت ایلمز
نیتم اولدر که رخسارک کوروب جانم ویرم
اول کل رعنایه بورنک ایله بیلدر حالمی
ای مصور رهگذاری اوزره چک تمثالی
اطلسکدن بیلیمشم اوستون محقر شالمی
حشر دیواننده کورکیچ نامه اعمالی
شکر کیم عرض ایلین چوقدر سکا احوالی
مصحف رخسار ایله قیلغل مبارک فالی

﴿صبح و شام اول قبله ابرو برابر در بکا﴾

﴿ای فضولی تگری گوزدن صاقلسون اقبالمی﴾

یار قیلیمزه بکا جور و جفادن غیری
ای دین غیره کوکل و برمه قنی بنده کوکل
قیلیدی مجنون کبی چوقلار هوس عشق ولی
مشک چین زلفک ایله ایلسه دعوی نه عجب
لبنه چشمه حیوان دیمزم کیم لبنک
هیچ کیم بیلمدی تحقیق ایله اغزک سرین
بن اکا ایلمزم مهر و وفادن غیری
سر زلفنده اولن بخت قرادن غیری
دویمدی درده بن بی سرپادن غیری
نه اولور یوزی قراقولده خطادن غیری
وار برجانه یرار فیضی بقادن غیری
سر غیبی نه بیلور کسه خدادن غیری

﴿ای فضولی بزه تقدیر غم ایتش روزی﴾

﴿قبله لم صبر ندر چاره رضادن غیری﴾

بیقیدی ساقی بر ایاغیله بن افکاری
گاه معمور قیلور باده بی گاه خراب
گون چیقنجه صاچرم گوهر اشک انجم تک
دل یاقرداغ گوزک فکری ایله هجر کونی
یوق اوزندن خبری کیمکه کلور دنیایه
بزه چون قدر بولیمز چیقلم دنیادن
بر تیوک ایلدی ویران بوکهن دیواری
گوریکز گاه یاپوب گاه ییقن معماری
کیجه لر یادمه کلدکجه مه رخساری
بوچراغیله می صاقلر کیجه لر بیماری
بزمین طشره قومز پیر مغان هشیاری
مشتی یوق نیجه بر بکلیه لم بازاری

﴿قید اسلام فضولی سکا بر آقندر﴾

﴿بر حصارایده کور آندن اوزیکه زناری﴾

ترشح قبرمك طاشندن ايتمش چشممك ياشی
نه زيباسن كه صورت باغله ز تصوير رخسارك
نوله گرداب غم ديرسه دل سرگشته دنيايه
سپهر پر كواكبدن دكل درده دوا نممكن
بقاسی نممكن اولمز اولسه گرديوار عمر كده
وير رامواته احيا باده گویا كيم چيقوب هرگون

❖ فضولینی ره عشق كده اشك آل ايدر رسوا ❖

❖ بلاد هر كيمك بر يولده غماز اولسه يولداشی ❖

حاصلم يوق سر كويكده بلادن غيری
نی بزم غم ای ماه نه بولسن یله وير
برده چك چهرمه هجران كونی ای قانلو سرشك
یتدی بيكسلکم اول غایته کیم چورمده
نه یازر کسه بكا آتش دلدن اوزرگه
بوزمه ای موج گوزم ياشی حبان كه بوسیل

❖ بزم عشق ایچره فضولی نیجه آه ایلیم ❖

❖ نه تمتع بولنور بنده صدادن غيری ❖

حیرت ای بت صورتك كورد كده لال ایلر بنی
مهر صالمزسك بكارحم ایلمزسن بونجه کیم
ضعف طالع مانع توفیق اولور هر نیجه کیم
بن گداسن شاهه یار اولق یوق اما نیلیم
تیر غمزك آتمه کیم باغرم دیر قائم دوکر
دهر وقف ایتمش بنی نورس جوانلر عشقنه

❖ ای فضولی قیلمز ترك طریق عشق کیم ❖

❖ بو فضیلت داخل اهل کمال ایلر بنی ❖

گوردم اول خورشید حسنك اختیارم قالمدی
برگون اولمز طلعتك گورمك میسر آه کیم
پاك قیلدی خاطرمدن دهر دون آینه سن

سایه تك بریده طورماغه قرارم قالمدی
ذره جه اول کون یاننده اعتبارم قالمدی
او یله محو اولدمكه بر ذره غبارم قالمدی

غم کونی همدلرم غرق اولدیلر کوز یاشنه
روزکارم خوش کچردی آه کیم دوران دونوب
سیلمکه کوز یاشنی بر غمکسارم قالمدی
راه عشق ایچره بکانهجق فنا مقصود ایدی
اولدی احوالم خراب اول روزکارم قالمدی
شکر کیم مقصوده یتدم انتظارم قالمدی

❖ ای فضولی ایل قواغیارم اولدی یار ایچون ❖

❖ سوز دلدن غیری بر دلسوز یارم قالمدی ❖

هر کورن عیب ایتدی آب دیده کریانی
لحظه لحظه خوبلر کوردمکه دل قصدنده در
ایلدم تحقیق کورمش کسه یوق جانانی
ایچینور نا که مسیحا ایشیدوب افغانی
ایلمه روشن شب غم کلبه احزانمی
متصل چاک کریسانم دوتر دامانمی
قنی بتدر بیلزم ایمانی غارت قیلن
سند ایمان یوق که سن آلدک دیم ایمانی

❖ ای فضولی جانه یتشدم کوکلدن شکر کیم ❖

❖ باغلدم بر دلبره قورتاردم آندن جانمی ❖

جانمک جسممه ذوق اتصالی قالمدی
شکر لله بخت یار اولدی یتوردم تیغکه
آه کیم سنسنز دیرملک احتمالی قالمدی
بویاشمک قلیجه بوینده وبالی قالمدی
ایستدم اول ماهه عرض حال ایدم حیرت بکا
اوילה غالب اولدی کیم برسوزجالی قالمدی
بیلزم حالک خیالن قدده تصویر ایلم
داغدن بر یر تن وجانمده خالی قالمدی
هر کیمی کورد کسه غم افتاده می دوتدک الن
وہ که بنندن غیری بر غم یامالی قالمدی
ای خوش اول سرمست کیم کوکلنده ذوق وشوقدن
آخرت اندیشه سی دنیا خیالی قالمدی
آفرین ای جام کیم سیلدک کوکل آینه سن
خاطر پاکمده دنیاتک ملالی قالمدی
زده نسبت پامال قیددر هر کیمکه وار
بزم دهر ایچره حریف لا ابالی قالمدی

❖ کور فضولی عشق طغیان عدم ملکن کوزت ❖

❖ عزم کنج ایت چون هوانک اعتدالی قالمه سی ❖

صانمه کیم بلبل آجر اوچاغه بالی ورنی
کوز ایله یوزم آراسته مژم سد اولدی
کل یاقوب آنی صاوورمش کوکه خاکسترنی
که کوزمدن صوچیقوب یومیه خاک درنی
موج اشکم کوروب ابرویه سالور چین نه عجب
که صوویرمک چیقر اول قلیجک جوهرنی
دوشدی وصف دردندانی آغزدن آغزه
ایشیدوب صالیدی بیابانه دکنز کوهرنی

گوز يوزك گورمه قانلاری دو کر آه نوله
 رشحه جام بزى طوتدی نوله گر ساقی
 قته بی باصه مشرف قیله گوز منظرنی
 کلسه قورتاره بزى آله ایاغی ترنی

(اولدی نظاره مزه جمع فضولی اطفال)

(کل دوتلم بوسپاه ایله جنون کشورنی)

تاب سوز سینه دن اکسلمشیدی گوزنمی
 هر کوزم بر موجسز دریادر اول دریایا یچون
 موی ژولیده مده در جمعیت اصناف غم
 هجروارای دیده وصل ایامی دو که خون دل
 آمیدن چون اولور ظاهر پر یوشلر ولی
 وصل یادیله کوکل سوندرمه آهم آتشن
 گوز یوموب آچنجه سیلابه ویرردم عالمی
 هر قاشمدرم وجدن بر سر نکون اولمش گمی
 ملک سودانک بودر کویا سواد اعظمی
 صاقله کیم البته آنک هم کلور برگون دمی
 آز اولور واقع پر یوشلرده سن تک آدمی
 کلبه تارمدن اکراه ایتسون هجران غمی

(ای فضولی قیلدی جانم رشته سن پر پیچ و تاب)

(بر پر یوش دلبرک سودای زلف برخی)

غرق خوناب دل ایتدی دیده کریان بنی
 هر طرف یوز غم هلاکم قصدین ایتش تکر یچون
 یوق مجالم اوز که کار خساره سنسز باقعه
 روز وصل ای دل چکوب بر تیغ منت قوی بکا
 غرق خوناب اولدی جسم خاکسارم آه کیم
 پنبه داغم نهان ایتش سراسر جسمی
 آنجه قان دو کدی که بوندن دوتدی آخر قان بنی
 بردم اول کوزدن آقن خونابه قیل پنهان بنی
 اویله کیم قیلمش غمک اوز حالمه حیران بنی
 یوخسه منتسز هلاک ایلر شب هجران بنی
 درد وش صالیدی ایاقلاره غم دوران بنی
 کیم ملامت قیلیمه هر کیم کوروب عریان بنی

(برمه بدمهره ام مائل فضولی یوق عجب)

(قیلسه هریان ذره نسبت چرخ سرگردان بنی)

مرهم قویوب او کر مه سینه مده قانلودای
 اویمش جنونه کوکل ابرو که دیرمه نو
 قدک غمنده سروک صورماغه ضعف حالن
 درتک دیشک سوزنی هر دم ایشتمک ایستر
 زلفی سیه صنمرا اولمش سنک اسیرک
 کرمشک دیرسه عاشق اول بوی زلفه ساقی
 سوندرمه اوزالکله یاندردیغک چراغی
 نه اعتبار آکا کیم سیچمز قرادن آغی
 کازاردن کسلمز ایرمقلرک ایاغی
 بحرک مدام آنکچون ساحلده درقولاغی
 عشقکده هر برینک اوز زلفی بونی باغی
 تند اوله برقدح ویر تر ایلسون دماغی

﴿ دوران حوادثندن یوق باکمز فضولی ﴾

﴿ دار الامانز در میخانه لر بوجانی ﴾

قامتک خدمته سروک اگلز باشی	نه بیلور اهل طریقک روشن اول ناشی
اوگنور دیده که حیرانم ازلدن یوزکه	اولدی معلوم بولاقنده که چوقدر یاشی
اشک لعلی ره عشقنده دوتوبدر اتکم	قورقولقدر نیجه صالوب کیده لم یولداشی
یتدی اول غایته ضعفم که چکر تصویرم	هرزمان دائرة حیره بیک نقاشی
محتسب تگری ایچون کل بکاچوق ویرمه عذاب	میل مسجدمی ایدر میکده لر اوباشی
کسدی بن شیفته دن اهل سلامت یولنی	بسکه اطرافه جمع اولدی ملامت طاشی

(ای فضولی نه بلا اوقلری کیم کلسه بکا)

(سبب اول قاشلری یایک کوزیدر یاقاشی)

خوش کلدی دون اول آیه سرشکم نظاره سی	بویله اولور که عاشقک ایشار ستاره سی
ای هر مرض علاجه حکم ایلین طیب	بیار درد عشق اولانک یوقی چاره سی
چیقمق دیلر سفینه تن جنبشیه جان	دریای عشقندن که عدمدر کناره سی
دیرلر که وار وامق وچنون عجب دکل	داغلمش اوله آتش عشقم شراره سی
نولدی کتورمدک اله صد پاره کوکلی	وهم ایلدکی ال کسه بوشیشه پاره سی
سندن همیشه تیر بلادر کلن بکا	بویله اولورمی عاشق و معشوقک آره سی

(ای سویلین فضولیه عشق ایچره صبرقیل)

(سویله بومرهم ایله کیمک بتدی یاره سی)

محشر کونی کوروم دیرم اول سروقامتی	کر آنده هم کورونمسه کل کور قیامتی
ترک می ایتدک ای کوکل ایام کل کلور	البته بو ایشک چکلور بر ندامتی
مجنون که پادشاه وحوش و طیور ایدی	بن تک مسخر ایتدی ملک ملامتی
صحرا نورد ایکن بکا تصویر کوهکن	اوکرتدی شهر عشقده رسم اقامتی
سنگ ملامت ایله چکک چورمه حصار	اشکم قنایه ویرمسون اهل سلامتی
زاهد چوق ایتمه طعنه می افتاده سینه کیم	چوقلاری ییقدی پیر مغانک کرامتی

(غم ظلمتده بولغه دردو بلانی)

(بسدر فضولی آتش آهم علامتی)

رواجن نقد پیکانکه بولش حسن بازاری
مکر دور رخ خطن چکر کل صفحه سی اوزره
چکر بیک دائره چور مده حرز ایچون سر شکم دن
چکر نام فلکدن خم قدیمی جنگه بنکرتک
یکی آیدن یوزوک سطحنده بیک قالب دزوب بوزمش
صنم لر خدمتن طاعت بیلن رندا جر سز قالمز

﴿ فضولینک دهانک حسرتی بر درده صالمش کیم ﴾

﴿ نه پنهان ایتکی ممکندر اول دردک نه اظهاری ﴾

ای هر تکلم خط سبزک حکایتی
ایرمش صحیح نقل ایله ارواح قدس دن
دل کشورنی غارت ایدر لر دی خوبلر
بیلیم طریق عشق خطرنا کدر ولی
قدرن هلاکیم دوشه بیلیم ایاغکه
بن کیم سنی گورنده کیدر الدن اختیار

﴿ شکر ایت فضولی اتمه فغان یار قیلسه جور ﴾

﴿ کیم اهل عشقه جور در آنک عنایتی ﴾

لک عکسی گوزوم یاشینی می تک لاله گون ایتدی
اوزین نسبت قیلوردی زلفکه زنجیر هر ساعت
آنک تک کیم پریشانلق ضیاسن آر تور رشمعک
مژه ک خنجر لر نگو کلم باصر بغیرینه وهم ایتمز
بقای صورت شیرین ایچون توفیق معماری
سکا عکسک مقابل طور ذبیحون لاف حسن ایلر

﴿ فضولیدن ثبات و صبر وجور و قهر آز ایسته ﴾

﴿ کیم اول بیچاره بی درد و غمک یحد زبون ایتدی ﴾

ای کوز اول ترکس خونخواره نگاه اتمه دخی
ای کوزوم یاشی بوسر کشته لکک ترکن قیل
ای کوکل عمر می ویردک یله عاشق قلغ ایله
روز کارم غم هجر یله سیاه اتمه دخی
سر وقامتله قطع سر راه اتمه دخی
باقه هر غنچه لب و کلر خه آه اتمه دخی

باقه ای جان خط رخسار نه محبوب لبرك
قیلمه ای عشق بکا عرضه پری چهره لری
کوتور ای نفس هوا وهوسك عالم دن
هرزه هرزه طلب رفعت جاه ایتمه دخی

❖ ای فضولی می و محبوب مذاقن ترك ایت ❖

❖ اوزکی عاصی درگاه آله ایتمه دخی ❖

کوکل یتدی اجل ذوق رخ دلدار یتز می
یتوردی باشکی گردون ایاغه بار محنت دن
سکا یتدی اجل پیمانه سن نوش ایتمه که نوبت
یتراولدی قولاغه بانك رحلت دهر باغنده
یتر جمع ایتمه بار معصیت تغیر اطوار ایت
هدایت منزله یتدیلر سعی ایله اقرانك
فضولی صانمه یتك منزل مقصوده مشكلدر

اشبو غزل دخی بشقه نسخه لرده بولمیبوب
او یله شیرین لبرك آشفته حال ایلر بنی
بر کوکل ایرمز دهانك رمز نه هیچ وجهله
کرد باد دشت غم تك ای کوکل هر لحظه آه
نیجه عرض ایدم نكاره حال زارم بیلزم

❖ او یله اینجلدم خیال تار زلفندن آنك ❖

❖ ای فضولی هر کورن برمو خیال ایلر بنی ❖

❖ ترجیع بند ❖

بن کیمیم بر بیکس و یچاره بی خاتمان
نملو اشکمدن زمین نملو اونمندن آسمان
تیر آهم یخطا تأثیر نالم بیکمان
قنده برغم ایتمه بندن ایستسونلر بن ضمان
چیقمدی کوکلدن اندوه و غم و محنت همان
ای بنم جانم سن و کوکلم سنکله شادمان

❖ سنسز اولن آرو محنتدن بلادن بر زمان ❖

❖ الامان هجران بلا و محنتدن الامان ❖

فارغ ایدم جمله عالم‌دن بی‌لور عالم بی
قوی‌مدی دوران چرخ اوزحاله خرم بی
شمدی مجنون‌دن ره عشق ایچره صنمک کم بی
عشق ناکه اولدی پیداطودی مستحکم بی
سن که محرمسن صباالله آکوب هر دم بی

سنسز اولن آرو محنتدن بلادن بر زمان

الامان هجران بلاو محنتدن الامان

بلبل زارم کل رخسار آلدن جدا
دیر ایدم صبر ایلیم اولسم جمالکدن جدا
تیره اولدی روزگارم زلف و خالکدن جدا
چیتدی جان ناتوان شیرین زلالکدن جدا
موتک اینجادی تنم نازک نهالکدن جدا

سنسز اولن آرو محنتدن بلادن بر زمان

الامان هجران بلاو محنتدن الامان

سینه چاک و دیده نمناک و بدن افکار در
بن بوغم ایچره که دفعن ایلیمک دشوار در
سویلدم درد دلیمی بیلدی اولکیم یار در
داخی اظهار ایلمن نه حاجت تکرار در
جانه یتکج بنده تا کیم قوت گفتار در

سنسز اولن آرو محنتدن بلادن بر زمان

الامان هجران بلاو محنتدن الامان

عاقبت آهم نم اول ماهه تاثیر ایتسه
یار حال زاره بر فکر تدبیر ایتسه
اول جوان نازنین میلی بی پیر ایتسه
یار یار اولمز کوکل عشاقله پیر ایتسه
عاشقک قصدنه یوزنیرنک و تزویر ایتسه

بونجه افسونم پر یوش یاری تسخیر ایتسه
بی‌سوفالقی رسمی کلدجه تغیر ایتسه
دوتارم بر یار صادق عمر تقصیر ایتسه
زلفنی عاشقک بویته زنجیر ایتسه
کورمین ساعتده یوزعذریله تقریر ایتسه

﴿ سنسز اولن آبرو محنتدن بلادن برزمان ﴾

﴿ الاثمان هجران بلا ومحنتندن الامان ﴾

فقیر و ذلت ای فضولی عز و جاهمدر بنم	شیوۀ مهر و محبت رسم و راهمدر بنم
دردمی ثابت قیلن عشاقه آهمدر بنم	آه بو دعویده بر عادل گواهمدر بنم
گرچه غم مقصودی قتل بیکناهمدر بنم	غم دکل چون کنج میخانه پناهمدر بنم
درگه پیر مغان امید کاهمدر بنم	بن آنک بر چاگری اول پادشاهمدر بنم
ای که هر جرم اولسه لطفک عذر خواهمدر بنم	آیران سنندن بنی بخت سیاهمدر بنم

﴿ سنسز اولن آبرو محنتدن بلادن برزمان ﴾

﴿ الاثمان هجران بلا ومحنتندن الامان ﴾

﴿ ترجیع بند ﴾

کتور ساقی قدح کیم نو بهار عالم آرادر	زمین سبز و هوا جان بخش و گلشن راحت افزادر
پیشان اوله کیم کلبرک تک حالا بو کلشنده	نشاط عیش ایچون اسباب جمعیت مهیادر
آچلدی لاله گولدی غنچه کلدی عشرت ایامی	زبان حال سبزه عشرت ایماسینه گویادر
گور او ز حالیکه هم چکمه غم ماضی و مستقبل	که حالی موسم کلکشت و دور جام صهبادر
سحر کلزاره گیر بالله بوموسم لرده کیم هر دم	تماشا قیل کلک دیوانه کیم خوش تماشا در

﴿ آچلدی غنچه طوماری و معلوم اولدی مضمونی ﴾

﴿ بودر کیم فوت قلمساک موسم کل جام کلگونی ﴾

کتور ساقی قدح بلکل تعلل فوت فرصتدر	بو فرصت و ارایکن فوت ایتمه کیم فرصت غنیمتدر
زمینه کیف یحیی الارض یازمش خامۀ سبزه	نظر قیل کیم بوهم آثار رحمتدن بر آیتدر
چو دیر لر جنت ایچره آتش اولمز بو عجبدر کیم	کلستان آتشین کل برله رشک باغ جنتدر
جهانی رشک کلزار خلیل ایدن بهار اولوب	بو فیض بزم ابراهیم خان پاک سیرتدر
آنک یاننده کیم کلبرک کلزار معانیدر	آنک بزمنده کیم سر و روان باغ یهجتدر

﴿ آچلدی غنچه طوماری و معلوم اولدی مضمونی ﴾

﴿ بودر کیم فوت قلمساک موسم کل جام کلگونی ﴾

کتور ساقی قدح اولد کسه حال دهر دن آگه	که دوران اوزره در پیوسته صبح و شام و سال و مه
خزاندن قور تیلوب کلزار بزمنده اولان بلبل	چراغ کل یاقوب خلوت سرائی و صلاه بولمش ره
کل آچمش خوان وصلن بلبله تکلف ایدر هر دم	که گر مهمان ایسک خوان خلیل اللهه بسم الله

جهانده دون مکدر خاطر ایدم فال فتح ایچون بوکون کلزاره گیردم کل کتبان آچغه ناگه

﴿ آچلدی غنچه طوماری ومعلوم اولدی مضمونی ﴾

﴿ بودر کیم فوت قلمساك موسم کل جام کلگونى ﴾

کتور ساقی قدح کیم عیش خوشدر کل زماننده زمان فوت ایتمه دهرک غصه سودوز یاننده

قماری تحتها الانهار او قور کلزار وصفنده عنادل هذه جنات او قور کلزار شاننده

صبا غنچه دهان پرزر ایتسه هیچ عیب اولمز که مدح خان خاقان قدردر غنچه دهاننده

هوا سبزه زبان تر اگر قیلسه یریدر کیم ثنای خان خیر انجامدر سبزه زباننده

قدح طوتمقدن اکراه ایتمزم تا کیم ایشتم بن سحر بلبل دلندن کل قتنده غنچه یاننده

﴿ آچلدی غنچه طوماری ومعلوم اولدی مضمونی ﴾

﴿ بودر کیم فوت قلمساك موسم کل جام کلگونى ﴾

کتور ساقی قدح کیم باغ وصحرالاله زار اولدی عجب فصل خجسته موسم وخوش روزگار اولدی

شکوفه برگی طیراغ اوزره سیمین خشتلردر کیم اساس عیش خلق اول خشتلردن استوار اولدی

جکرقانی گبی کیتمشدی گوزدن نازه کل شکلی ینسه داغ دل اهل وفاتک آشکار اولدی

چیقاردی سبزه وکل خاکدن چوق لعل وفیروزه ولی یوزشکر کیم جان خاک پایینه نثار اولدی

فضولی گر خزان وقتنده اولدک متقی حالا می ایچ کیم موسم کل کلدی ایام بهار اولدی

﴿ آچلدی غنچه طوماری ومعلوم اولدی مضمونی ﴾

﴿ بودر کیم فوت قلمساك موسم کل جام کلگونى ﴾

﴿ ترجیع بند مسدس ﴾

بنم که قافله سالار کاروان غم مسافر ره صحرای محنت والم

حقیر باقمه بکاکسه دن صاغنه کم فقیر پادشه آسا گدای محتشم

﴿ سرشک تخت رواندر بکا وآه علم ﴾

﴿ جفا وجور ملازم بلا ودرد چشم ﴾

نه ملک ومال بکا چرخ ویرسه ممنونم نه ملک ومال دن آواره قیلسه محزونم

اگرچه مفلس پست ومحققر ودونم دمامد او یله خیال ایلمکه قارونم

﴿ گوکلده نقد وفا کنجی لیک پنهانی ﴾

﴿ کوزوم خزانه لعل وگهر ولی فانی ﴾

حسود صورت احواله نظر قیلمز   جفا قیلور بن بیچاره به حذر قیلمز
 صانور که ناله وزارم آکا اثر قیلمز   آئی مرور ایله عالمده در بدر قیلمز

﴿ زمانه ایچره مجربدر انتقام زمان ﴾

﴿ همیشه یخشیه یخشیه ویریمانه یمان ﴾

خوشم که خامه تقدیر ایزد متعال   وجود لوحه تصویر ایدنده صورت حال
 رقم قیلوب اگر ادباردر اگر اقبال   اولور تغیر آکا غیردن بر امر محال

﴿ سعادت ازلی قابل زوال اولمز ﴾

﴿ کونش یراوسته کردوشسه پایمال اولمز ﴾

عزیز حق حسد دشمن ایله اولمز خوار   حسود حیللهسی اقبالی ایلمز ادبار
 اگرچه کلبه کاهی خزاندن آفت وار   تدارک ایلر آکا عافیت نسیم بهار

﴿ غرض که هرکیم اولورسه ازله دولتمند ﴾

﴿ محالدر ینه آناز دولتینه کزند ﴾

اگرچه بر نیچه کون اقتضای عالم دون   جهانده ایلدی اقبال رایتنی نکون
 زمانه صورت احوال ایتدی دیگرگون   وفا خطینه قلم چکدی چرخ بوقلمون

﴿ کنون زمانه اول احوالدن پشیماندر ﴾

﴿ اگرچه کافر ایدی حالیا مسلماندر ﴾

فضولی ایلدیکک عهدکه وفا قلغل   یتر شکایت ایدوب ترک ماجرا قلغل
 وجودکی هدف ناوک بلا قلغل   قمو جفالره صبر ایلوب دعا قلغل

﴿ کیم اوله دوست رضایی همین سکا حاصل ﴾

﴿ رضای دوستدر انجق تمتع ای غافل ﴾

﴿ مسدس ﴾

دون سایه صالیدی باشمه بر سر و سر بلند   کیم قدی دلربا ایدی رفتاری دلپسند
 گفتاره کلدی تا که آچوب لعل نوشخند   بر بسته کوردم آنده دو کر ریزه ریزه قد

﴿ صوردم مکر بودرج دهندر دیدم دیدی ﴾

﴿ یوخ یوخ دوا ی درد نهانکدر در سنک ﴾

آکمش هلال اوسته طرف کلاهی   چوق دلشکسته نک کو که یتورمش آهنی
 زلفن داغندی کیزلای ابرایچره ماهنی   کوردم یوزنده حلقه زلف سیاهنی

اول پیچ وتابی چوق نه رسندر دیدم دیدی

دور رخنده رشته جانکدر سنک

ویرمش فروغ شمع دخی گون چراغنه

دو ن سرو تک باصنده قدم گوز بلاغنه

کل برگنه باتن نه دیکندر دیدم دیدی

مژگان چشم اشک فشانکدر سنک

سیریه صالده باغه گذر اول سمن عذار

دو کش کل اوزره سنبل کیسوی مشکبار

نسرینه رنگ لاله نندر دیدم دیدی

غمزه خدنگی دو کدیگی قانکدر سنک

سیل سر شکم اولدی روان خاک کوینه

دل دوشدی دام سلسله مشکبوینه

عقرب مه منیره وطنسدر دیدم دیدی

وهم ایله کیم خطرلو قرانکدر سنک

دوشمش عذاری اوزره مغنیر سلاسل

عقلی واله ایلدی شکل و شمائل

وه بونه طرفه سرو چندر دیدم دیدی

منظور دیده نکرانکدر سنک

دون صبحدم که لاله ونسیرین صالوب نقاب

کزاره چیقدی سیرایده اول رشک آفتاب

لؤلؤ می یوخسه در عدندر دیدم دیدی

ایسم فضولی اشک روانکدر سنک

خمیس

ناجنون رختن کیوب دوتدم قناملکن وطن

مهربا ویرهن کیسم مثال غنچه بن

کوروم اولسون اول قبا اگنمه پیرهن کفن

کرچه سودای سر زلفکده ام زار و ذلیل

کچمن اول سودادن اولدجه بکا عمر طویل

صافه ترك ایدم بوسودایی کراولسم بن قیل
 چقمیه سودای زلفک باشند ای مه کریوزایل
 * استخوان کلهم ایچره دوتسه عقربلر وطن *
 غالب اولمش صبحدم شوق کل رویک بکا
 سیر باغ ایتدم که بوی کل ویره تسکین بکا
 کل کوروب یادکله در اشک صاچدم هر بکا
 دوشدی شبنم باغه کل تا کل نثار ایتسون بکا
 * سبز نك هر برگنه بر در تاپشورمش چن *
 دیر ایدم ای دل کتورمه هیچ درد اهلینه شک
 آلدک پندایم دی عاشق سن ایشک آه ایلک
 تا سنی هم صالمیه بر درده دوران فلک
 ای گوکل عشق اهلنه هر دم کولردک شمع تک
 * بن دیمز میدم که بر کون آغلیه سیدر گولن *
 خواه سنجاب ایلسون فرشن فضولی خواه کل
 یارسز عشق اهلنک دکنمسی ممکن دکل
 هجردن مطلق یوقو کورمز گوزا کلنمز کوکل
 نیجه دکلنسون حییک سنسز ای اندامی کل
 * چون باتر جسممه تنده هر توك اولمش بر دیکن *

خمس

وای یوز بیک وای کیم دلداردن آیرلشم
 فتنه چشم وساحر خونخواردن آیرلشم
 بلبل شوریده ام کلزاردن آیرلشم
 کیمسه بیلمز کیم نه نسبت یاردن آیرلشم
 * بر قدی شمشاد کل رخساردن آیرلشم *
 قدی طوبی لعلی فردوسک شراب کوثری
 خلقی وخویی ملک صورتده امثال پری
 برج افلاکک سعادتلو شرفلو اختری
 حسن آرا مجموع خوبانک سراسر سروری
 * بر قدی شمشاد کل رخساردن آیرلشم *
 دوستلر بن ناله و فریاد قیلسم عیب ایش
 چرخ بدمهرک الندن داد قیلسم عیب ایش
 غم دیارن دل آرا آباد قیلسم عیب ایش
 بوبنا برله جهانده آد قیلسم عیب ایش
 * بر قدی شمشاد کل رخساردن آیرلشم *
 دوشمشم غمخانه هجرانه زارو دردناک
 نجه حسرت ایدوب هر دم گریبانمی چاک
 کونده یوز کز هجر تیغیله اولوردم بن هلاک
 کر دش دوار جورندن بن دلخسته ناک
 * بر قدی شمشاد کل رخساردن آیرلشم *
 وصل اوموب جور جفا سینی چکر کن جان هنوز
 مهر اوموب شوقده یاتر کن دل سوزان هنوز
 جسم غمناکمه وار ایکن غم هجران هنوز
 یتدین پایانه آه وناله وافغان هنوز
 * بر قدی شمشاد کل رخساردن آیرلشم *

ملک وصلی دلبرک گو کلمده معمور اولمدين
درد بی درمان هجراندم تتم دور اولمدين
عشق جامندن فضولی مست و مخمور اولمدين
عشق آرا عاشقلم عالمده مشهور اولمدين
﴿ برقدی شمشاد وکل رخساردن آیرلمشم ﴾

❦ خمس ❦

ای حریر ایچره تنک مطلق بلور ایچره کلاب
او یله زیبا سنکه یوق نظاره که عالمده تاب
کو کسک آب روشن اول آب اوزره دو ککدر حباب
وای اگر تزجک چیقوب سر یوب لچک صالسن نقاب
﴿ هیچ شک یوق کیم سنی گور کج اولور عالم خراب ﴾
دل چکوب زرین او تاغک و بردی لعلکدن سراغ
زلفکده همدم طراغ آشفته بن آندن ایراغ
دوتدی اول کفتار ایچون لعل بنا کوشک قولاغ
دیش صالوب هر پیچ و تاب آجدجه زلفکدن طراغ
﴿ رشته جانمده رشکمدن دوشر یوز پیچ و تاب ﴾
ای یوزی کل گوملکی کلگون دونیدر قمر می
آدم او غلندن سنک تک طوغمز ای کافر قزی
آتشین کسوت کیوب اودلاره یاندر دک بزی
آی و کوندر دور حسنکدن جمالک عاجزی
﴿ کویا آتاک مه تاباندر آتک آفتاب ﴾

آل ساجق آنگده مشکین صاچ بریشان حالیم
صانمه خلیخالک کبی مهر کدن ای مه خالیم
سیم ساق اوزره قزل خلیخاللر پا مالیم
عارضک دورنده زرین سلسلهک تمثالیم
﴿ غمزهک اوقندن حزین جانمده یوز بیک اضطراب ﴾
سرمه دن گوزلر قرا اللر خاندن لاله رنگ
وسمه لو قاشک یشیل توزلو کان غمزهک خدنک
هیچ شاهد یوق بورنکیله که سنسن شوخ و شنک
غمزه و قاشیکه میل ایلر فضولی بید رنگ
﴿ قوش عجیدر ایتمک تیرو کاندن اجتناب ﴾

❦ مربع ❦

نیجه بروسوسه عقل ایله غمناک اوله لم
کلک آلایش غمدن چیقالم پاک اوله لم
﴿ نشئه می بوله لم قابل ادراک اوله لم ﴾
﴿ مست و مدهوش و خراباتی و بی باک اوله لم ﴾
رنذر بزمنه سرمست سبوتک گیروب
ذوق باغینه گیروب جام کلینی دروبن
﴿ میه دیرلر سه بها عقل متاعن و یروبن ﴾
﴿ مست و مدهوش و خراباتی و بی باک اوله لم ﴾

بای بست می صافی اوله لم و درد مثال ویرم ساقیه جان ایلیم کسب کال
 ﴿ نشه دن بیلیموبن عالم کیفیت حال ﴾
 ﴿ مست و مدهوش و خراباتی و بی باک اوله لم ﴾
 می حبابی کبی میخانه ده بر اود و توبن عقد انگور کبی بر آردیه باش چاتوبن
 ﴿ آلسه لر دین ایله دنیایی شرابه صاتوبن ﴾
 ﴿ مست و مدهوش و خراباتی و بی باک اوله لم ﴾
 باده دن غیری که غم دفعنه بر جام یت نقدنی نشه یه هرکیم ویره جک اولسه ایتیر
 ﴿ ای فضولی روش اهل ریادن نه بتر ﴾
 ﴿ مست و مدهوش و خراباتی و بی باک اوله لم ﴾

❦ مربع ❦

پیشان حالک اولدم صورمدک حال پریشانم غمکدن درده دوشدم قیلمدک تدبیر در مانم
 ﴿ نه دیرسن روز کارم بویله می کچسون گرزل جانم ﴾
 ﴿ گوزم جانم اقدام سودیکم دولتلو سلطانم ﴾
 اسیر دام عشقک اوله لی سندن وفا گورمن سنی هر قنده گورسم اهل درده آشنا گورمن
 ﴿ وفا و آشنالق رسمنی سندن روا گورمن ﴾
 ﴿ گوزم جانم اقدام سودیکم دولتلو سلطانم ﴾
 دگر هر دم وفا سز چرخ یابندن بکابیک اوق کیمه شرح ایلیم کیم محنت و اندوه و دردم چوق
 ﴿ سکا قالدی مروت سندن اوز که هیج کسم یوق ﴾
 ﴿ گوزم جانم اقدام سودیکم دولتلو سلطانم ﴾
 گوزمدن دمبدم بغرم ازوب یاشم کبی کیمه سنی ترک ایتزم چون بنی سند اخی ترک ایتمه
 ﴿ اماندر ظالم اوله بن کبی مظلومی اینجتمه ﴾
 ﴿ گوزم جانم اقدام سودیکم دولتلو سلطانم ﴾
 قتی گوکلک ندن بو ظلمله بیداده راغبدر گوزلار سن کبی اولمز جفا سندن نه و اجبدر
 ﴿ سنک تک نازنینه نازنین ایشلر مناسبدر ﴾
 ﴿ گوزم جانم اقدام سودیکم دولتلو سلطانم ﴾
 نظر قیلمز سن اهل درد گوزدن آقیدن سیله یمانلقدیر ایشک عشاقله یخشی میدر سویله

﴿ كل اللهی سورسك عاشقه جور ايمه لطف ايله ﴾
 ﴿ كوزم جانم اقدم سوديگم دولتو سلطانم ﴾
 فضولى شيوه احسانك ايستر بركدايكدر دیرلجكه سك كويك اولنده خا کيائندر
 ﴿ كرك اولدر كرك قو حکم حکمك رأى رأيكدر ﴾
 ﴿ كوزم جانم اقدم سوديگم دولتو سلطانم ﴾

﴿ مربع ﴾

حاصلم برق حوادندن ملامت داغيدر مسندم كوى ملامتده فنا طپراغيدر
 ﴿ زار گوکلم تنده زندان بلا دوتساغيدر ﴾
 ﴿ رحم قيل دولتو سلطانم مروت چاغيدر ﴾
 دور جورندن تن وجاننده راحت قالمدي صورت حاملده آنا فراغت قالمدي
 ﴿ محنت وغم چکمه من بعد طاقت قالمدي ﴾
 ﴿ رحم قيل دولتو سلطانم مروت چاغيدر ﴾
 گوکلمک ملکن جفا سيلابی ويران ايلدي بختكم حالن هجوم غم پريشان ايلدي
 ﴿ بغرمي انديشه دور فلك قان ايلدي ﴾
 ﴿ رحم قيل دولتو سلطانم مروت چاغيدر ﴾
 انتھاسز جورلر او دلارہ ياندردي بني آجي سوزلر طالتو جانمندن اوصاندردي بني
 ﴿ خلقدن بيهوده افغام اوتاندردي بني ﴾
 ﴿ رحم قيل دولتو سلطانم مروت چاغيدر ﴾
 ايستدم بر چاره چوق يلدنم يوگر دم مريکا رحم ايدوب برکسه امداد ايتدي مطلق بکا
 ﴿ چاره سز قالدن مروت ايستوب کلدن سکا ﴾
 ﴿ رحم قيل دولتو سلطانم مروت چاغيدر ﴾
 داده کلدن عدل ديوانينه فريادم ايشت سنکه عادل سن گور افغام ننددر غور ميت
 ﴿ شرح حالم صور مرادم وير الم دوت فکرم ايت ﴾
 ﴿ رحم قيل دولتو سلطانم مروت چاغيدر ﴾
 گور فضولينک رخ زردنده اشک آلي پرده اديار دوتمش صورت اقبالي
 ﴿ دردمند کدر غيايتلر ايدوب صور حالي ﴾
 ﴿ رحم قيل دولتو سلطانم مروت چاغيدر ﴾

المقطعات

حمد یجد دمدم اول مبدع اشیایه کیم
 که سواد گرد باد قهری خاک تیره یی
 که نظره قطره باران ابر رحمتی
 میده مضمر ایلوب کیفیت تغیر حال
 جانه هم البته آنندر بو استعداد کیم
 اوله کیم مقبول اوله عذر گناهم چون بیلور
 خلقت امکان وجود ذاتی ایجاب ایدر
 توتیای دیده خورشید عالمتاب ایدر
 یر یوزنده سبزه پثر مرده یی سیراب ایدر
 سیمبر لر زلفنی جان بوینته قلاب ایدر
 رغبت محبوبی پروای شراب ناب ایدر
 کیم عمل تکلیفی جمعیت اسباب ایدر

قطعه

چوق تفاخر قیلیمه جمع ماله سن ای خواجه کیم
 بار کاه قربدن جمعیت اسباب و مال
 گرچه نعمت چوق کفایتدر تجاوز قیلیمه کیم
 سیم وزر جمعیتی اهل غرور ایلر سنی
 هر نه مقدار اولسه اول مقدار دور ایلر سنی
 امتلا باربدندن یحضور ایلر سنی

ایضا

اهل کاله جاهل اکر قدر قیلسه
 جاهل طبعتمده مذاق کال یوق
 الفت همیشه فرعی اولور آشنانلک
 معذوردر ملامتن ایتک روا دکل
 هر نفسه اقتدای طبیعت خطا دکل
 جاهل فضیلت اهلی ایله آشنا دکل

ایضا

ای صفای صورتک قیدن چکن بیلکیم هنوز
 زنکدر آینه ادر که هر صورت که وار
 زنکدر آینه ادر که هر صورت که وار
 سن هنوز ای ساده بومضمونی ادراک ایتدک
 زنکدر آینه ادر که هر صورت که وار

قطعه

ای وجود کاملک آینه دار فیض حق
 ای کال رأفتک سرمایه امن وامان
 حسن رأیک آفتاب عالم صدق و صفا
 کلامش بر سن کبی پاکیزه طینت عاله
 مسند نوشیر و اندر بقعه دارالسلام
 جسمدر معنیده برج اولیاسن روح پاک
 سرورا یوز شکر کیم فیض کال رأفتک
 خاص وعام اولمش نوال نعمتکدن بهرمند
 آستانک قبله حاجات ارباب یقین
 وی جمال شوکتک پیرایه دنیا و دین
 خاکپایک منشأ جمعیت روی زمین
 تابنای عالم ایتمش نقشبند ماء و طین
 سنسن استحقاقله نوشیروانه جانشین
 بر نکیندر خطه بغداد سن نقش نگین
 اولیا برجینی ایتمش رشک فردوس برین
 آفرین ای شهریار ملک پرور آفرین

قویمدك خاك مذلتده یاتم زار و حزین
تیره ایکن ایلدك خاك وجودم غسبرین
فیض وجودك قیلدی آب چشممی درئین
شفقتك طوقی بنی قیلدی غلام کمتین
غم دکل اهل حسد باغرسه بن مسکینه کین
اولکه منع ایلر اولور بدخواه رب العالمین
خرمن الطافك اطرافنده اولان خوشه چین
کامیاب و کامران و کامبخش و کام بین

ایضا

گردیلر سن که نصیب اوله سکا آب حیات
یره صالمایه سنی بعد علو درجات
قیلمه اول جاهه تفاخر کیم اوله مانع ذات
جاه اولور صانمه سکا کثرت اسباب جهان
غیردن عاریتک نور ایسه گریازیہ آت

ایضا

قیلمه اهل ظلمه تعلیم معارف زینهار
قل عام ایچون ویرر جلاده تیغ آیدار
مکر اهل علمدر اصل فساد روزکار

ایضا

نهال مقصدی سرسبز اولوب ثمر ویرمز
شب غمینہ امل مژده سحر ویرمز
دوکلمینجه شکوفه نهال بر ویرمز

ایضا

دون وگون دهرده آشفته کیچر احوالک
راحتک اکسک اولور هرینجه آرتر مالک
رنجی آرتر آغر اولدقجه یوکی حمالک

ایضا

بن که برکتر دعا گویم نظر صالدک بکا
ضایع ایکن قدرمی بیلدردک اهل عالمه
ابر لطفک قیلدی خار خشکمی کلبک تر
نعمتک شکری بکا عرض ایتدی اظهار حیات
غم دکل اهل غرض ایلر سه بندن منع خیر
روزکار ایله بنم مقصودی حاصل قیلوب
هیچ شک یوق کیم یتر مقصوده قالمز ناامید
وارامیدم مهر و ماه ایتدکجه دوران اوله سن

برده چک عینه ظلمت کبی خلقک دائم
قیلمه خورشید کبی عیب نمالق که فلک
جهد قیل ذاتک اوله مظهر آثار قبول
فضل اولور صانمه سکا منزلت اصل ونسب
عاریتدن اوزکا قیلمه قمرتک زینت

ای معلم آلت تزویر در اشراره علم
حیله ایچون علم تعلیمن قیلن مفسد لره
هرنه تزویر ایلسه اهل جهان ایلر قبول

بخیل قیللمسه جمع ایتدیکی درم صرفن
النده کی گهری بذل قیللمسه ممسک
دوکلمینجه کواکب گونش طلوع ایتمز

ای که اندیشه مال ایله سراسیمه اولوب
جمع مال ایلدیکک راحت ایچوندر اما
مال چوق ییغمه حذر ایله عذابندن کیم

بن صبح وشام درد دل سوز ناك ايله
حوت و حمل مداری ايله آسمان دخی
دنیاده یوق فراغته امید نیجه کیم

ایضا

علم کسیدله پایئه رفعت
عشق ایمش هر نه وار عالمده
آرزوی محال ایمش انجق
علم بر قیل وقال ایمش انجق

ایضا

اولسه مقصود کجه دوران فلك بر نیجه کون
قاتل آبا واجدادك معاف ایتمز سنی
اولمه مغرور ای که حال دهر روشندر سکا
اومه آندن دوستلق رسمی که دشمندر سکا

ایضا

كلك ای اهل حقیقت چیقلم دنیادن
فکر گرمیت غوغای قیامت قیللم
روش سلسله دهر ملول ایتدی بزی
غیر یرلر کزلم اوزگه صفالر کورلم
وضع جمعیت هنکامه محشر کورلم
نیجه بر دهرده اوضاع مکرر کورلم

ایضا

سورم اول نكار سیمبری
نیجه کیم آ که عشق بازلغم
جورایله اول مدام منع ایدوب
قابل اجر اولورسه جور ی نوله
که جفا پیشه وستمکر در
معصیت اولدینی مقرر در
ره زهد و ضلاحه رهبر در
امر معروف ونهی منکر در

ایضا

نیجه بر نفس تمناسیله
ایلیوب زهد و ورعدن نفرت
معبدك مطبخ اوله شام و سحر
بونك ایچونمی اولوبسن مخلوق
یمك و ایچمك اوله دلخواهك
طاعت حقدن اوله اکراهك
مستراح اوله زیارتگاهك
بومیدر امری سکا اللهك

ایضا

ای قاضی خجسته لقا کیم حق ایلمش
جهد ايله کیم ملاحظه تقع دنیوی
صاحب سریر مسند حکم قضاسنی
حکم قضاده ایتیه اهل خطاسنی

مقبول خلق قیلش ایکن علم و معرفت
مردود خالق ایلمیه ارتشاسنی

ظلمله آچله لر آلوب ظالم
 بيلمز آنی کیم ایتدیکی خیره
 مدعاسی بو کیم رضای آله
 جنتی آلق اولمز آچله ایله
 ایله انعام خلقه منت ایله
 بولیسردر جزا مذلت ایله
 آکا حاصل اولور بوعادت ایله
 کیرمک اولمز بهشته رشوت ایله

ایضا

اولدر غزل که فیضی آنک عام اولوب مدام
 ورد زبان اهل صفا و سرور اولوب
 آندن نه سود کیم اوله مبهم عبارتی
 آرایش مجالس اهل قبول اوله
 مضمونی ذوق بخش و سریع الحصول اوله
 هر یرده استماعن ایدنلر ملول اوله

ایضا

صرف نقد عمر ایدوب بن کسب عرفان ایشتم
 دهر بر بازاردر هر کس متاعن عرض ایدر
 کیمکه بندن نفع بولمز ایستمن نفعن آنک
 ایستمن نادان بکا گر ویرسه گنج سیم وزر
 اهل دنیا هم کمال جهلله تحصیل مال
 اهل دنیا سیم وزر اهل هنر فضل و کمال
 اولکه یوق نفعم آکا نفی بکا اولمز حلال
 کیم عوضنر ماله نادانن تصرفدر وبال

ایضا

ایلیوب نادانه عرض فضل و اظهار هنر
 سن بیلورسن مجملآ آندن نه آلورسن ولی
 ظاهر صائمق هنر آلق عطا بر بیعدر
 شرمسار ایتک عطا آلق ندر ظلم صریح
 بيلمز اولکیم آلدینی سندن حسندر یا قبیح
 طفل ناداندر بیور من شرع آنک بیعن صحیح

ایضا

هر کیمک و ارایسه ذاتنده شرارت کفری
 کر قرا طاشی قزل قانله رنگین ایتسک
 ایلسک طوطی به تعلیم ادای کلمات
 هر اوزون بویوشجاعت ایده بيلمز دعوی
 اصطلاحات علوم ایله مسلمان اولمز
 رنگی تغیر بولور لعل بدخشان اولمز
 نطق انسان اولور اما اوزی انسان اولمز
 هر اغاج کیم بوی آتر سرو خرامان اولمز

ایضا

سعد و نحس احوالی قیلسک منجمدن سؤال
 ایلسک رمالدن تفتیش حال نیک و بد
 مقتدای معرفت انکیس و لیاندر آکا
 مرشد راه یقین برجیس و کیواندر آکا

نقطه اشکال رمل وهم سرانجام نجوم
 کیمه رهبر اولسه فیض عقل بهتاندنر آکا

ایضا

ای خطا لفظیله قرانك شكوهن صندرن
معجز آیات قرآندن حذر قیلیمز میسن
هر الف بر خنجر خونریز براندر سکا
خنجر خونریز براندر حذر قیلیمز میسن
بر حکیم کاملک دار الشفای حکمتن
ایتمک ایسترسن خراب آندن حذر قیلیمز میسن

ایضا

ای خواجه گر قولگدن اوغللق مراد ایسه
شفقت گوزیله باق اکا دائم اوغول کبی
کر اوغلوکی دیلرسک اوله صاحب ادب
البته ایله ذلته معتاد قول کبی

ای وزیر ملک پرور کیم نظام ملک ایچون
انتخاب ایتمش جمیع خلقدن سلطان سنی
حل وعقدن عالمک قیلیمش مفوض رأیکه
نائب حکم خلافت ایلدوب دوران سنی
قیل حذر کیم اولمیه ناگه مزاجک منقلب
قیلمیه سرمست جام شوکت دوران سنی
اوله سن انصافی ایچون منسوب ایکن اهل فساد
ایده دین اهلته آفت قلت ایمان سنی
ایتمکه معموره اسلامی ویران کندویه
اعظم اعوان وانصار ایلیه شیطان سنی
ایتمش ایکن افضل خلق جهان اقبالله
ارزل اهل جهنم ایلیه سبجان سنی

ای که عالمده محبت آدنی مذموم ایدوب
هر زمان بر ماه رخسارک اولورسن مائلی
کچدی عمرک شاهد مقصد جمالن گورمدک
شاهد مقصد صاغتمش سن آراده حائلی
عارف ایسک دوته گور سر رشته فیض بقا
ترک قیل بو صورت فانی ونقش زائلی

ایضا

دهر بر سیلابدر ملحق فنا دریاسنه
بز که سرگردان اول سیلابه دوشمش خاروخس
چز کنور خاروخس اول سیلاب اولدقچه روان
یتمدن دریایه راحت ممکن اولمز بر نفس

ایضا

کف حرص ایله دائم دامن دنیای دون دوتسک
زمانه شور بخت ایلر سنی پیوسته دریانک
ملوث اولیوب تجرید ایله چیقمش بو عالمدن
سنی زال فلک خورشیده جفت ایلر مسیحاتک
ای کوزم ذاتک معارف برله رنگین ایده کور
خط مشکین پرده رخسار کلکون اولمدین
صحبث ارباب علم و معرفتدن کسب قیل
حسن سیرت صورت حالک دگرگون اولمدین

جهد قیل کیم کورمیه خورشید رخسارک زوال نور فیضندن هلال قدرک افزون اولمدين

❖ ایضا ❖

الکدن دادلر ای اختر بخت سیاهم کیم
قیلوب خورشید حرمان مطلع گردون امیدم
سواد دیده می مطلق بیاض عینه دوندردک
بی خلق ایچره عالیقدر ایکن غایتده خوار ایتدک
وجود مدن مثال سایه سلب اعتبار ایتدک
بیاض حسن حالم خال روی روزکار ایتدک

❖ ایضا ❖

ای گوکل مطلق عبادت قیلمیوب عمرک تمام
صاج آغردی کل یتر مرآت بختک تیره قیل
ایلدک سودای زلف هر پری رخساره صرف
عمر دن بردم که قالمش ایله استغفاره صرف

❖ ایضا ❖

خردمندی که دائم عالم علم ایچره سیرایلر
مذاق شعر هم براوزگه عالمدر حقیقتده
اسالیب فنون شعر دن البته غافلدر
ایکی عالمدری سیر ایلک غایتده مشکدر

❖ ایضا ❖

پادشاه ملک دینار و درم رشوت و یروب
بوز فساد و فتنه تحریکیله برگشور آلور
گوسترن ساعتده دوران فلک بر انقلاب
گور نه سلطانم بن درویش کیم فیض سخن
هر سوزم بر پهلواندر کیم بولوب تأیید حق
قده کیم عزم ایتسه مر سوم و مواجب ایستمز
پایمال ایتمز آنی آسیب دور روزکار
قیلمسون دنیاده سلطانلر بکا تکلیف جود
هر جهندن فارغم عالمده حاشا کیم اوله
فتح کشور قیلمغه ایلر مهیا لشگری
اول دخی آثار امن واستقامتن بری
هم اوزی فانی اولور هم لشگری هم کشوری
ایلش اقبالی آثار نصرت مظهری
عزم قیلد قده دوتر تسخیر ایله بحر و بری
قنئی ملکی دوتسه دکمز کسه یه شور و شری
ایلز تأثیر آکا دوران چرخ چنبری
بسددر باشمده توفیق قناعت افسری
رزق ایچون اهل بقا اهل قناتک چاکری

❖ ایضا ❖

صدای نی حرام اولسون دینک ای صوفی سالوس
بواندام ایله وجدیادن دم اور مق ایسترسن
یله ویردک خلاف شرع له ناموسن اسلامن
آلهی نی کبی سوراخ سوراخ اولسون اندامک

❖ ایضا ❖

متصل معرفت اهلینی ایقلاره صالوب
اولکه جاهلدر ایدوب جمله مرادن حاصل
فلک سفله قیلور محنت و غم پامالی
اعتبار ایله قیلور مسند قدرن عالی

بوسیدر بیلورم کیم بوجهان عورتدر
اولو اولادی کسر سوددن و تأدیب ویرر
عورتک بویله در اقوالی ایله افعالی
سود و یروب لطفله باغیر بشیگه اطفالی

﴿ ایضا ﴾

یقه می پنجه تخویف ره شرع دوتر
ژنک افلاس دوتر آینه راحتی
هیچ حالته بولمز اثر راحت قلب
دامن معرفت اهل ریاضت دوتسم
ترک حکام قیلوب کنج قناعت دوتسم
اولورم مضطرب الحال نه صنعت دوتسم

﴿ ایضا ﴾

دوغرولغیله ایسته علو مقام کیم
دوغرولغیله حرفله صدر در الف
دوغریلر ایله گز که سنی سربلند ایده
کلدجکه حالکه ویره دور فلک رواج
یا حرفی ایاغه براقشدر اعوجاج
اگر یله ایلمه صاقن البته امتزاج

یا اختلاطی ایله سریر اولدی پامال
باشده مقام دوتدی الف نصرتیله تاج

﴿ ایضا ﴾

مدعی ایلر بکا تقلید نظم و نثرده
پهلوانلر باد پالر سگر دنده هر یکا
لیک نامربوط الفاظ و مکدر ذاتی وار
طفل هم جولان ایدر اما آقا جدن آتی وار

﴿ ایضا ﴾

اول سبیدن فارسی لفظیله چوقدر نظم کیم
بنده توفیق اولسه بودشواری آسان ایلمر
نظم نازک ترک لفظیله ایکن دشوار اولور
نوبهار اولغچ دیکندن برک کل اظهار اولور

﴿ رباعیات ﴾

الحمد لمن انار قلبی وهذا
ما امدح واهیا سواء ابدا
والشکر لما فیه من الشوق بدا
لا اشرك فی ثناء ربی احدا

﴿ رباعی ﴾

الحمد لمن عز کلا وعلا
ثم الصلوة والتحيات علی
من قام بامرہ ومن نازع لا
من فضله الله بعز وعلا

﴿ ایضا ﴾

ای فیض وجود مشهد جود سکا
امید قبول اعتماد کرمک
وی شاهد جود هر نه موجود سکا
مردود کی ایتش یننه مردود سکا

﴿ ایضا ﴾

ای ذاتکه ممکنات برهان وجوب   نابت سکا امتشاغ امکان عیوب
شایسته نعمت حیات ابدی   ارواح معارفکه ابدان و قلوب

﴿ ایضا ﴾

ای عقدہ گشای عجم و ترک و عرب   رسام رسوم فضل و آثار ادب
مضمون حدیثک سبق هر ملت   دعوای قبولک سند هر مذهب

﴿ ایضا ﴾

خوش اولکدم اجل چکوب باده ناب   سرمست یاتم قبرده تاروز حساب
غوغای قیامتده دورم مست و خراب   نه فکر حساب اوله نه پروای عذاب

﴿ ایضا ﴾

ساقی کرم ایت شراب کلفام یوروت   کلفام شرابه ویرمه آرام یوروت
بزم ایچره حباب اشک کلگونمدن   بیک جام یوروتنه جان ایچون جام یوروت

﴿ ایضا ﴾

جانمده اولان ذخیره نطق و حیات   جسممده اولان جوهر حسن حرکات
صرف اولدی محبوبلرک عشقنده   افسوس که بیهوده چوردم اوقات

﴿ ایضا ﴾

تعمیر بقاع و جمع مال ایتدک دوت   هر آرزو ایتدکسه آکایتدک دوت
چون عمر بقاسینه طوئلز امید   هر حاله کلدییک کی کیتدک دوت

﴿ ایضا ﴾

دیرلرکه ایدر غنچه لب یار ایله بحث   کلبرک تراول لعل گهر یار ایله بحث
اول بر نیجه دلسزلره تهمتدر بو   دعوایه کرک لهجه و گفتار ایله بحث

﴿ ایضا ﴾

ای مهر رخک قدیم و عالم حادث   اظهار وجوده کشف رازک باعث
کچدم سر گوینگده ایکی عالمدن   لی بین مقامین مقام ثالث

﴿ ایضا ﴾

خیل غمک ایتدی نقد عمرم تاراج   صبر ایله میسر اولدی درده علاج
رخسارمه توکدی مردم چشمقان   هندوی گورک لعل ویرور رومه خراج

﴿ ایضا ﴾

ای فائده علمکه عالم محتاج   خاک قدمک اهل هنر باشنه تاج
هر کیمده که گوردی همتک سوء مزاج   اول سوء مزاجه لطفله قیلدی علاج

﴿ ایضا ﴾

ای شربت وصالک الم هجره علاج   بازار غمکده اشک تقدینه رواج
گر دوتسه خدنکک رک جانم نه عجب   نبضیه قیلور طیب تشخیص علاج

﴿ ایضا ﴾

ای ذکر لبک ناسخ انفاس مسیح   نطقک انا افصح کلماتنده فصیح
اظهار قبولک اثر لطف خفی   اخفای شریعتکدرر ظلم صریح

﴿ ایضا ﴾

آلدجه اله ساغر صهبای صبح   آرتر اثر ذوق دل و راحت روح
طغیان غمه مفیددر زورق می   طوفان خطرنده اوپله کیم کشتی نوح

﴿ ایضا ﴾

کل دوری خوشی اولکیم طوته کفام قدح   بزمنده دمی دوتیمه آرام قدح
هر صبح که خورشید صفت قالدیره باش   بزمن بزوب کز دیره تاشام قدح

﴿ ایضا ﴾

می شوقی اولوبدر بکاعدات ای شیخ   کلدجه بوشوق اولور زیادت ای شیخ
خوشدر بکامی سکا عبادت ای شیخ   رأیله دکل عشق و ارادت ای شیخ

﴿ ایضا ﴾

گر کویکه اشگم کذرایلر گستاخ   ورقدکه چشمم نظر ایلر گستاخ
عیب ایلر دنک چهره زرد می گور   کیم چوقلری عالمده زر ایلر گستاخ

﴿ ایضا ﴾

بر آب و هوادر اشک گرم و دم سرد   کیم آندن آلور نشو و نما کلبن درد
کلزار غمک بنفشه ویا سمنی   دود دل آشفته در و چهره زرد

﴿ ایضا ﴾

نادورده در دائره کون و فساد   ممکن دکل اولمق حرکاتندن شاد
طاس فلک ایچره کمتین انجم   کوسترمن ایش هیج کسه نقش مراد

❖ ایضا ❖

تا محمل مهر در بو زنگاری مهـد   مهر کله وفا اهلنه محکمدر عهد
بردر بکا بز مکاه عشقه کده فلک   ورقهر ایله زهر ویرسه ور لطفله شهد

❖ ایضا ❖

هر یرده کیم اول سیمبر سیمین خـد   عرض ایله عارض آچه سنبل چکه قد
رنک کل وبوی سنبل وجلوه سرو   حکم ایلمزم کیم اوله مقبول خرد

❖ ایضا ❖

تا بوینه صالیدی اول خم زلف کـمند   تدیر ایله آچلمدی بوینمدن بـند
چوق پند ویرلادی اولمدی فائده مند   یتزیمی بکا پند ویرن خلقه بوپـند

❖ ایضا ❖

دفع غم روزکاره در باده مفید   دفع الم عشقه رخ ساده مفید
ترکمی ومعشوقدر اول علت کیم   اولمز آکا هیچ نشئه دنیاده مفید

❖ ایضا ❖

ای شهد لبک سوزی شکر وار لذیذ   لعلک کبی قانده برشکر وار لذیذ
تنک شکر اولسیدی درج دهنک   اولمزدی چیقن لهجه کفتار لذیذ

❖ ایضا ❖

گر نعمت یسرردر وکر محنت صبر   صبر ایله قناعت قناعتده کرک مسلم و گبر
هر نعمت و محنت که ویررسین یارب   ویر نعمته بر قناعت و محنته صبر

❖ ایضا ❖

هر دم بکا یار عرض رخسار ایـلر   حسینه بنی بتر کرفتار ایـلر
کویا که کمال عشق درسن اوقودر   هر دم بکا تعلیمی تکرار ایـلر

❖ ایضا ❖

هجرک جگرینی هر کیمیک قان ایـلر   تدریجمله وصلک آکا درمان ایـلر
زلفک کیمی کیم مدت ایله کافر ایـدی   لعلک آنی بر دمه مسلمان ایـلر

❖ ایضا ❖

هر دل که اسیر غم هجران اولمز   شایسته ذوق وصل جانان اولمز
هر درد که وار وار درمانی ولی   بیدردلرک دردنه درمان اولمز

﴿ ایضا ﴾

بز عالم عشق عالم آرا لری یز   میخانه درد درد پیالری یز
کلبړك ندامت چنیدر عالم   بز بو چنك بلبل شیدالری یز

﴿ ایضا ﴾

کیمدرکه غمکده ناله زار ایتمز   دردن سکا ناله ایله اظهار ایتمز
فریاد نه هیچ گمسه نك یتمزین   فریاد که فریاد سکا کار ایتمز

﴿ ایضا ﴾

جانان ایسه مطلوب طمع جانندن کس   مطلوب ایسه جان امیدى جاناندن کس
جان سومك ایله میسر اولمز جانان   یا بوندن امید یا طمع آندن کس

﴿ ایضا ﴾

سوز دلم اشك آلدن ایله قیاس   اندوهی ضعف حالدن ایله قیاس
خورشیدکه حسنکه قیلور بحث جمال   ترك ادبن زوالدن ایله قیاس

﴿ ایضا ﴾

ادوار زمان دائره حیرت ایش   اسباب جهان مهالك و محنت ایش
دنیا به طمع ایتما مك ایتمكدن يك   چون اولی حرص آخری حسرت ایش

﴿ ایضا ﴾

کویکده سنك نه طاشه کیم اوردم باش   قیلم آنى غرق خون دوکوب گوزدن یاش
گوز یاشنه رحم ایله که چوق مدندر   بیداد که صبر ایدوب باصر باغرنه طاش

﴿ ایضا ﴾

ای کسب کمال اعتقادك ناقص   تحصیل کماله اجتهدك ناقص
عارایمه طلبده ایت حذر آندن کیم   کاملر اینجنده اوله آدك ناقص

﴿ ایضا ﴾

خوش اولکه قیلوب رهبر صدقن اخلاص   خلوتنگه قربه اوله اخلاص ایله خاص
صراف وفا بوته تأدیه صالوب   هر غشدن ایده مس وجودینی خلاص

﴿ ایضا ﴾

ای جوهر عشقك اثری جسم و عرض   یوق عاشقه بوندن اوزگه عالمده عرض
چون بیلدك اسیرگم ترحم قیل کیم   تدیر كرك مشخص اولدقده مرض

﴿ ایضا ﴾

زاهد می نابندد اکراه غلط   سن خواه سوزوم صحیح دوت خواه غلط
مسجده گیردیکم دکل رغبیدن   سرمست لکمندن ایلرم راه غلط

﴿ ایضا ﴾

داغ اورمه دل حزینه ای مشکین خط   گر مائل حسن خط ایسک قیلمه غلط
کیم ایلیمش کاتب دیوان قضا   دل حرفلرین قابل ترین نقط

﴿ ایضا ﴾

می منعی ایلیمش شعار ای واعظ   دوتدک ره طعن عشق یار ای واعظ
ترک می و محبوب ایدرز جنت ایچون   شرح ایله که جتته نه وار ای واعظ

﴿ ایضا ﴾

تهدیده کجی روزگار ای واعظ   فوت اولدی شراب وصل یار ای واعظ
گر کوثر و حورایسه غرض ویرمه عذاب   نه ترک بیور نه انتظار ای واعظ

﴿ ایضا ﴾

ای وصف جمال که تحیر مانع   ویرمش سکا اثبات کالان صانع
وصلکده جفای طعنه اغیارک   هجرکده بی خیاله ایتیش قانع

﴿ ایضا ﴾

بروانه یه ظلم یحساب ایلر شمع   ظلم اودنه بغرنی کباب ایلر شمع
گویا که بیلور ظلم سرانجامی ندر   بهوده دکل که اضطراب ایلر شمع

﴿ ایضا ﴾

هر شام یتروصال جانانه چراغ   تا صبح قالور همدم و همخانه چراغ
﴿ رشک اودنه یاندردی بی هر ساعت ﴾

﴿ وهم ایلز آهم اودنه یانه چراغ ﴾

هر دم که بهار قیلدی آرایش باغ   نومیدلاک اوردی لالهوش بغرمه داغ
زیرا دیکن اوزره دوتدی بلبل مسکن   کل بادکذر که منده یاندردی چراغ

﴿ ایضا ﴾

یوق دهرده بر موافق طبع حریف   کیم صحتی دلگشا اوله طبیعی ظریف
فریاد که تا جنس مصاحبا ایله   بی فائده ضایع اولدی اوقات شریف

﴿ ایضا ﴾

بن زهد و ورعدن اور مزمل لاف گزاف   دائم رخ سادہ ایسترم بادۂ صاف
ترك می و محبوب ایدہ بیلدن مطلق   گر ایتک اولور دیسم زهی بیدہ لاف

﴿ ایضا ﴾

ای ناوک بیدادکا هر سینه هدف   وی جوهر پیکانکه هر دیده صدف
فریاد و فغانم غم هجران کدن   بزم غمدر ناله فی نوحه دف

﴿ ایضا ﴾

ای سالک راه حق سکا قطع طریق   دشواردر اولسه رفیقک توفیق
دوت دامن مرشد توکل که سکا   مقصود میسر اوله توفیق رفیق

﴿ ایضا ﴾

سر منزل هر مراده رهبردر عشق   کیفیت هر کماله مظهردر عشق
کنجینه کائناته گوهردر عشق   هر صادر اولان نشئه به مصدردر عشق

﴿ ایضا ﴾

عشاقه دکل قید علایق لایق   هرگز غم روزکار چکمز عاشق
قید غم روزکار بر علتدر   اول علتہ عشقدر طیب حاذق

﴿ ایضا ﴾

یامن بسط الارض و اجرى الافلاك   ادراك کماله کمال الادراك
فی ارض و فی السماء لارب سواک   ما نعبد یا واحد الا ایاک

﴿ ایضا ﴾

یامن بك التجاء من كان سواک   طوبی لمن اهتدی بما فیہ رضاک
برهانک فی الکمال یکنی لولاک   لولاک لما دار مدار الافلاك

﴿ ایضا ﴾

مجنون اوده یاندی شعله آله پاک   وامق صویه باتدی اشکدن اولدی هلاک
فرهاد هوسله یله ویردی عمرین   خاک اولدی لر آنلر منم ایمدی اول خاک

﴿ ایضا ﴾

تا حلقه زلف یاره دوشدک ای دل   دام غم روزکاره دوشدک ای دل
افسوس که قطب اهل جمعیت ایکن   اول دائره دن کناره دوشدک ای دل

﴿ ایضا ﴾

خورشید که قیلدی صبحدم عرض جمال   درگاه که یوز سورمکه بولدی کمال
چون یتدی کاله قیلدی سن ماهله بحث   اول ترك ادب ویردی کالینه زوال

﴿ ایضا ﴾

مه طور دی مقابل سکا بولدقده کال   گوردیکه اوزنده سنجیه یوق حسن و جمال
بر غایته یتدی اینجیلوب غمدن کیم   ضعف بدن ایله بدر ایکن اولدی هلال

﴿ ایضا ﴾

ای عقده گنهای رشته تدیرم   هر طاعته عفوک سبب تقصیرم
تقصیرمه ایتمه اوزگه تقدیر جزا   شرمنده لکم یتز بنم تعزیرم

﴿ ایضا ﴾

قد انقضی دوام رأی دائم   مالی جسد علی المساعی قائم
یا لائم لو وقعت فیما انا فیه   والله لنا صحت ولت السلام

﴿ ایضا ﴾

همدم گور آقان سرشک آلیمی بنم   دوتمش رخ کهربا مثالیمی بنم
بالله یوری اول کارخه عرض ایله گور   بر رنگله بو صورت حالیمی بنم

﴿ ایضا ﴾

قد شرفک الله بطوف الحرمین   من رؤیة مشهدين قرت لك عين
طوبی لمن القاك لان التحقيق   من زارك قد زار علیاً وحسین

﴿ ایضا ﴾

افساندر ایشم سر و خرامانکیچون   قاندر جگرم غنچه خندانکیچون
عشقده غم و غصه چکوب پیرا و لدم   بن پیره ترحم ایت یکت جانکیچون

﴿ ایضا ﴾

ای غائب اولان دیده خونبارمدن   وی راحت اولان سینۀ افکارمدن
بن وادی یوق سنکچون ایتدم نه روا   سن دوتمیه سن خبر یوق و وارمدن

﴿ ایضا ﴾

خونابه دوکوب دیده گریانمدن   سنسز بویادم پر یوزین اوز قائمدن
اوز قائمی ایلرم اوزمله دعوی   کیتمزسه الم نوله کریبانمدن

❖ ایضا ❖

قدینه دیدم که سر وبستاندر بو   تند اولدیکه ای فقیر بهتاندر بو
پابسته و عور وبی زباندردیدیکک   خندان و قبا پوش و خراماندر بو

❖ ایضا ❖

دیدم لنبه لعل بدخشاندر بو   گولدی دیدی ای فقیر بهتاندر بو
بر دانه نه رنگیله قیلوبسن نسبت   شیرین و شکر فشان و خنداندر بو

❖ ایضا ❖

یاندردی بنی شوق جالاک ای ماه   هر لحظه دکل عجب يتورسم گوگه آه
زلفک گرهی چیقدی المدن ناکاه   گورکیم نه جفا قیلدی بکا بخت سیاه

❖ ایضا ❖

رخساره سر زلفی پریشان ایله   گوزدن کل رخساریکی پنهان ایله
بر نیچه پریشانلری اوز حاله قوی   هر لحظه یتر قصد دل و جان ایله

❖ ایضا ❖

مژگانمی ای شمع گهر بار ایتمه   پنهان غمی عالمه اظهار ایتمه
عشق اهلنه ظلمدر وفا ایلمامک   زینهار بو ظلمی ایتمه زینهار ایتمه

❖ ایضا ❖

رخسارگه عیب ایتمه نگاه ایتدیکمی   گوز یاشی دوکوب ناله و آه ایتدیکمی
ای پادشه حسن ترحم چاغیدر   عفو ایله که بیلمشم گناه ایتدیکمی

❖ ایضا ❖

فریادکه عشق بیقرار ایتدی بنی   درد و غمیله زار و نزار ایتدی بنی
خاک سر کوپگده غبار ایتدی بنی   سرگشته و خوار و خاکسار ایتدی بنی

❖ ایضا ❖

گوردم سنی الدن اختیارم گیتدی   باقدم یوزیگه صبر و قرارم گیتدی
خاک اولدم وهر یکا غبارم گیتدی   القصه قبول کردن اعتبارم گیتدی

دیباچہ کتاب لیلی مجنون

آلہی لیلی سرای حقیقت سرا پردہ وحدتدن اقتضای ظہور ایدوب تجلی جمالہ
فضای صورتی مزین ابتدکدہ ومجنون روحی سرگشتہ بادبہ غفلت ایکن اول شمشعہ
جمالی کوروب عنان اختیاری الدن گیتدکدہ اگر علاقہ آباء علوی ورابطہ امہات سفلی
اول لذت جان فزایہ ومسرت دلکشایہ واقف اولیوب فریب مواعظ گونه وحیلہ
نصایح نمونہ ایلہ متحرک سلسلہ انقطاع پیوند وصال ومد بروسیلہ انفصال عقد اتصال
ایتسہلر توقع اولدرکہ نہ اول لیلی عالم آریہ بو تقدیر رفع حجاب جسمانییدہ موجب
تأخیر اولہ . ونہ اول مجنون جہان پیایہ بوتقدیر نفی تصورات نفسانییدہ باعث تقصیر
اولہ . واکر بہانہ فسانہ ایلہ عشق حقیقی وحسن ازلدن فضلائی بلاغت پیشہ وبلغای
فصاحت اندیشہ جواہر اسراری سر رشتہ اظہارہ چکوب ثمرہ عبارتدہ گورینوب
نقاب خفا وحجاب عنا رفع ایتک استسہلر ترقب اولنورکہ مساعدت عطف معاونت ایلہ
حصول مرتبہ وصولہ وحضور درجہ ظہورہ متمد اولوب لیلی تخیلات خالصرینہ
ومجنون حسن اخلاصرینہ اہانت تشنیع سفہادن وذلت اعتراض بلہادن کہ طاق
تعرضلری اسعارہ وقصور معایبلری کفتارہ ومشاغبہ طعن بیہودہ لیلی ومنزلہ منع
بیفائدہ مجنوندر ممتنع التأثير اولہ واکر بوفقیہر مستہام (فضولی) بی سر انجام غایت
قلت بضاعت ونہایہ نقص امتعہ فصاحت ایلہ استدعای اندراج سلاک ارباب حقایق
وتمنای انخراط سلسلہ اصحاب دقایق ایدوب خزائہ حسن لیلی وخرابہ

عشق مجنون تسخیرینہ عازم اولہ ترصد اولنورکہ اول

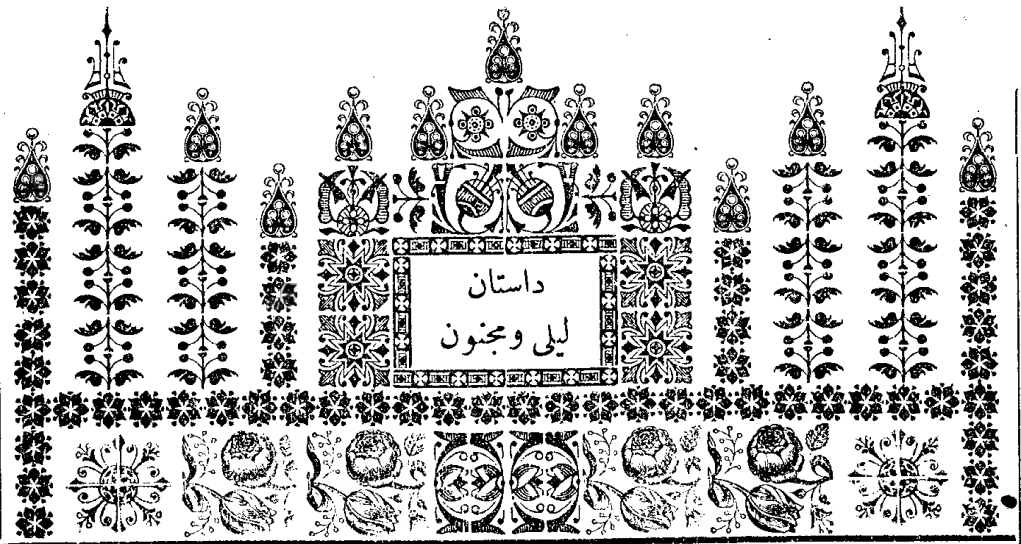
طرز خامہ ونقش نامہ احسن وجہلہ میسر

اولہ حکایت لیلی کبی عالم

گیر ومخت مجنون

کبی مقام پذیر

اولہ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿ رباعی ﴾

ای نشأه حسنی عشقه تأثیر قیلن   عشقیله بناء کونی تعمیر قیلن
لیلی سر زلفنی گره گیر قیلن   مجنون حزین بویتنه زنجیر قیلن

﴿ رباعی ﴾

طوتسم طلب حقیقته راه مجاز   افسانه بهانه سیله عرض ایتسم راز
لیلی سببیه وصفک ایتسم آغاز   مجنون دلی ایله ایتسم اظهار نیاز

﴿ رباعی ﴾

لطیفله شب امیدمی روز ایله   اقبالی توفیقله فیروز ایله
لیلی کبی لفظمی دل افروز ایله   مجنون کبی نظممی جگر سوز ایله

﴿ بوحضرت عزتدن حمد ایله استدعای مطالبدر ﴾

﴿ و آثار شکر ایله استتار معایبدر ﴾

الحمد لو اهب المکارم	والشکر لصاحب المراحم
وهو الازلی فی البدایه	وهو الابدی فی النهایه
قد شاع بصنعه بیانه	ما اعظم فی البقاء شأنه
سبحان الله زهی خداوند	بی شبه و شریک و مثل و مانند
مشاطه نوعروس عالم	گوهر کش سلك نسل آدم
صراف جواهر حقایق	کشاف غوامق دقایق

پیداکن هر نهان که باشد	پنهان کن هر عیان که باشد
معمار بنای آفرینش	سیراب کن ریاض بینش
پارب مدد ایت که درد مندم	آشفته وزار و مستمندم
از فیض هنر خبر ندارم	جز بی هنری هنر ندارم
شغلی عجبی گرفته ام پیش	پیش و پس اوتمام تشویش
سنگیست براهم اوقتاده	بحریست مراهراس داده
توفیق توام اگر نباشد	ورلطف توراهبر نباشد
مشکل که دراین گریوه تنک	لعلی بدر آرم از دل سنک
مشکل که مراد رخ نماید	زین بحر دری بدستم آید
آن کن که دلم فروغ گیرد	لوحم رقم صفا پذیرد
آینه خاطرمد شود پاک	روشن گردد چراغ ادراک
قفل در آرزو بتیام	هر چیز طلب کنم بیام
بخشد بریاض دولتم آب	ابر کرم رسول واصحاب

بو شکوفه کلزار توحیددر

ونو باوه بوستان تمجیددر

ای مونس اهل ذوق یادک	ابواب امل کلیدی آدک
ای گنج عطا طلسمی اسمک	سن گنج نهانی اول طلسمک
ای جود وجودی کونه واهب	ذاتی کبی اعترافی واجب
ای سلسله وجوده ناظم	رزاق ارادل و اعظم
ای پرده کش رموز مبهم	مستحفظ انتظام عالم
ای نقش طراز صفحه خاک	صاحب رقم خطوط افلاک
ای محتسب جهات ارکان	کان گهر وجوب وامکان
ای مبدأ فیض آفرینش	سندن روشن چراغ بینش
ای پرده ماسوا نقابک	سندن اوزگه یوق حجابک
ای سر وجودک امر معلوم	موجودهمین سن اوزکه معدوم
ای یدی کل وطقوز کلستان	فیض کرمکه سبز و خندان
ای واری یوق ایلین یوغی وار	یوق وارلفکده ظن وانکار
ای شاهد غیب پرده داری	فکرک کل معرفت بهاری

ای عالمه فیض جود سندن	خلقه شرف وجود سندن
ای جمله جهان سکارضا جو	فیض کرمکه دهر مملو
ای شمع ازل فتیله سوزی	بزم ابد انجمن فروزی
ای شرک و شریکدن منزّه	سر ازل وابدن آ که
ای بار خدای عالم آرای	تحسین ایشکه همین اولارای
احسنت زهی حکیم کامل	نه شکر اوله صنعکه مقابل
فکرت رهن چکن زمانده	حقا که بر امر کن فکانده
حکم ایتدک که نه اوله احوال	نه وضعله جزکنه مه وسال
دوران نه زمانده اوله آخر	هر دورانده نه اوله ظاهر
نیجه اوله فرد نسل ادم	هر فردی آنک نه ایده هر دم
اشیایه چوق ایتزم تحیر	سندن یکادر همین تفکر
اشیا عجب اولماز اولسه ظاهر	کیم وار سنک کبی مظاهر
اما چو سکا قدیمدر ذات	ادراک سکا یتیمی هیهات
ادراکزه کمال حیرت	توحیدکه بسدر دلالت
اندیشه ذات قیلمق اولماز	بیلیمک بویترکه بیلیمک اولماز
اولدم که ایدوب بنایی محکم	چکدک رقم نظام عالم
حقا که خوش انتظام ویردک	آرایشنی تمام ویردک
ایتدک گر کین گراز و کرچوق	برنسنه کرکلو یوق که اول یوق
بر نوعله ایلدک مهیا	کیم کلدی قصور دن مبرا
اشیاده اگر چه آز و چوقدر	اول کیم اوله رازک آندم یوقدر
اشیا نیجه سندن اولسون آگاه	القدرة والبقاء لله

بومناجات دریاسندن بر جوهر در

وتضرع معدنندن بر گوهر در

یارب کرم ایت که خوار و زارم	درکاهه بسی امید وارم
طبر اقدن ایلدک بر انسان	مستوجب عقل و قابل جان
کر جان ایسه خاک در که کدر	ور عقل ایسه سالک ره کدر
من کلشن جان ایچنده خارم	آینه عقل بر غبارم
نم وار که لاف ایدم اوزمدن	محو ایله بنی بنم کوزمدن

اول کونکه یوق ایدی بنده قدرت
جان ویردک وصاحب دل ایتدک
گر صفحه صورته مشالم
حالا که حواله کاه جودم
یوز شکر که یوق سکا خلاقم
او یله دکلم که بو آراده
هر لحظه عقیدم اوله زائل
راه طلبکده بی قرارم
طوغری یوله کیتدم نه حاصل
بر عرصه ده هر اثر که گوردم
چون ویردی خیال آکاخم وپیچ
بن عقلدن ایسترم دلالت
تحقیق یولنده عقل نتسون
توفیق ایده سن مگر رفیقم
گور حرصمی استککده ویرکام
علمکده عیاندن اعتقادم
دنیا ندر و تعلقاتی
اما دیمزم یلاندر اول هم
بالله که بو دلفریب منزل
کیم اسکی مقامی اونتم
مشکل کلور ایمدی ترکن ایتک
بن بویه قیلوردم اعتباری
بوندن اوز که مقام اولمز
اما چو سنکدرر بو گفتار
اولدر که مقام جاوداندر
گفتار که اعتقاد قیلدم
بیلدم بوایمش سنک مرادک

قیلک بکا غیتمده رغبت
ادراک امورہ قابل ایتدک
چکمه قضا نولوردی حالم
مقبول سعادت وجودم
انصاف وار و اعترافم
سد اوله سلوکم اعتقاده
توحیدکا استهیم دلائل
اما طلبمده شرمسارم
بر منزله یتدم نه حاصل
سنسن دیدم اول اثر یو گوردم
بن منفعل اولدم اول اثر هیچ
عقلم بکا کوستر ضلالت
اعمی وغریب قانده کیتسون
تا سهل اوله شدت طریقم
سندن اقبال و بندن اقدام
سنسن سندن همین مرادم
اندیشه موتدر حیاتی
سر منزل امتحاندر اول هم
او یله بکا ویردی راحت دل
صاندم وطم مقام طوتم
بر اوز که مقامه دخی کیتمک
کیم بونده اولور کوکل قراری
ذوقی بویرک تمام اولماز
کیم دنیادن اوز که آخرت وار
کام دل و راحت رواندر
اول داخی یک اولدیغنی بیلدم
کیم اهل کمال اوله عبادک

بونده یتسه رتبه کماله	آنده یتسه دولت وصاله
فرض اولدی بر عزمه جزم قیلمق	معراج کماله عزم قیلمق
بور اهدن ایتک اولماز اکراه	خوش راهدر رسکا گیدن راه
اولده چولطفک اولدی معلوم	آخر گونده هم ایتمه محروم
چون یاد وصال ایدوب روانم	عزم ره قربک ایده جانم
اول لحظه هم ایتمه شفقتک کم	توفیقکه قیل رفیق هر دم
چون عقلله جان امانتکدر	بنده اثر عنایتکدر
بونلری بنمله زار قیلمه	بر نیچه عزیز ی خوار قیلمه
تا کیم بو مقامی ترک ایدنده	سندن یکا عزم ایدوب کیدنده
بندن جزعیله کیتمسونلر	درکاهه شکایت ایتسونلر
شوم اولماسون آنلره وصالم	اولماسون اولاردن انفعالم
ایتک گرک اهل فیض وینش	تحقیق وجود آفرینش
بیلیمک گرک آئی کیم جواهر	نه گنج نهاندن اولدی ظاهر
نه دائره در بو دور افلاک	نه ضابطه در بومرکز خاک
جسمه عرضی کیم ایتدی قائم	ناره ندن اولدی نور لازم
هر خلقتیه گرچه بر سبب وار	آیا سببی کیم ایتدی اظهار
گر کافله نوندن اولدی عالم	آیا ندن اولدی کاف ونون هم
بیهوده دکل بو کارخانه	بی فائده ککردش زمانه
حاشاکه بو بارگاه عالی	بر دم ایاسندن اوله خالی
حاشاکه بو طرفه نقش غرا	نقاشندن اوله مبرا
فکرایله وگورنه در بواسلوب	نه صانع در بو صنع منسوب
هر ذره ظاهرک ظهوری	بر اوزگه یه باغلودر ضروری
کمر خایته ایلسن تأمل	ظاهر اولور آنده مظهر کل
ویرسن اوزیکه قنای مطلق	اثبات اولور اول قنایله حق
گر وار ایسه معرفت مذاقی	فای سکا بس دلیل باقی
حقا که همین وجود بر در	بر ذاته وجود منحصر در
عکسیدر آنک وجود اغیار	معنیده یوق اعتبار ایله وار

واراوله نی خلق یوق صانورلر	یوق وارلغینه آلدانورلر
یوقدر بو وجودك اعتباری	حق آینه در جهان غباری
ای عقل ادبه رعایت ایله	بو بيلمك ایله كفايت ایله
تحقیق صفاته قانع اولكل	اندیشه ذاته مانع اولكل
اول پرده یه کیمسه راه بولماز	تحقیق بیل آنی بيلمك اولماز
گر یتسه ایدی بوسره ادراك	دیمزدی رسول ما عرفناك
خلق اولدی بو بحر حیره غرق	تا خلقدن اوله خالقسه فرق
هر رشته که حق عیان ایدوبدر	سر رشته سنی نهان ایدوبدر
بر کیمسه اگر اولیدی آگاه	کیم خلقی نیجه برادر الله
ممکن که ارادتیله اول هم	خلق ایده بیلدی اوز که عالم
ویرمز چو کمال حکمت حق	تحقیق رموزه راه مطلق
فاش اولدیکه سر حق نهان در	عالمده نشانی بی نشاندر

﴿بواظهار اعتراف جهالتدر﴾

﴿واقرار اسراف معصیتدر﴾

ای حکمته باقیان نظر سز	احوال زمانه دن خبر سز
طعن ایتمه که چرخ بی وفادر	دائم ایشی جورله جفادر
شرح ایله بکا که چرخ نتدی	آندن نه جفا ظهوره یتدی
نك وار ایدی کیم الکن آلدی	نه مرتبه دن اشاغه صالدی
دورانه گتوردی مهر و ماهی	ایچنده سپیدی و سیاهی
که آتسه زجر آب ویردی	که باده غم تراب ویردی
شمع املك منور ایتدی	هر نه دیلک میسر ایتدی
قیلدی سنی هیچدن بر آدم	اسباب تنعمك فراهم
چرخك خود ایشی سنکه بویله	سن نیلک آنک ایله سویله
هر دم آنی بی وفا اوقور سین	دون سین دیوبد دعا اوقور سین
چون اول سکا قیلدی مهر بانلق	یخشیلغه ایلمه یمانلق
ای روح که جام جهل ایدوب نوش	حب وطن ایلک فراموش
کیم صالیدی سنی بوتنك راهه	قدن دوشدك بو دامگاهه
سن ترك قیلوب عدم دیارین	بولدقده وجود اعتبارن

ایمانشدهی سنکه حکمت الله	ایجناس حواس وعقلی همراه
تا عالمه کلدیکنک زمانده	بازار ترزد جهانده
سرمایه لرکدن ایده سین سود	اول سود ندر رضای معبود
حالاکه خسارت اولدی واقع	سرمایه لرک تمام ضایع
حیران و مکدر و تهی دست	احوالی خراب و رتبه سی پست
دونسن ینه کلدیکنک مقامه	قابلمی دوشه سن احترامه
البته ذلیل و خوار اولورسن	بوفعله شرمسار اولورسن
ای نفس پرست و جسم پرور	اوله غم حرصله مکدر
سعی ایله متاع مور ییغمه	جهد ایله عذاب گورییغمه
آله اله ساغر می ناب	کیم غرقه ایدرسنی بوگرداب
اولمه نگران سبزه بنک	کایینه دینکه سالور زنک
دف کبی کوکسده لهو قویمه	نی کبی هوای نفسه اویمه
دامان طریق شرعی دوتغل	هرنه که خلاف شرع اونوتغل
تحقیق وسیله وصول ایت	تقلید شریعت رسول ایت

✽ بوسر دفتر اندیانک کتاب اوصافندن برور قدر ✽

✽ و سرور اصفیانک کلزار لطافتندن بر طبقدر ✽

ای پادشه سریر لولاک	مقصود وجود خاک و افلاک
اولمش افلاک خاک راهک	ایریش عرشه بلند جاهک
ای راقم نسخه معانی	معموره علم دینه بانی
شاهنشه مسند رسالت	رسام قواعد عدالت
ای عرش نواز و فرش پرور	دفتردار حساب محشر
سر دفتر اندیای مرسل	آنلره هم آخر وهم اول
ای واضع اصطلاح ایمان	حقندن سبب نزول قرآن
سنسین سلطان و غیر خیلک	سندن اوزگه سنک طفیلک
ای خلوت قدسه شمع محفل	جبریل ترددینه منزل
حق آدی سنکه اولدی جاری	قولکله اول امرک اعتباری
ای قبله نمای اهل طاعت	کنجینه کوه شفاعت

شمع شب قدر نور رأيك	تاج سر عرش خاك پايك
ايمان وجوده صدر اعظم	ای واسطه نظام عالم
كيفية كائناته واقف	عرفان صفات و ذاته عارف
آدمه سكا ملك سجودی	ای ذاتك ایچون بشر وجودی
طه كل بوستان ذاتك	يسن صدف در صفاتك
محروسة حكم شرعه حاكم	ای مکتب دانشه معلم
تعظيمك آسمان ركوعی	درگاهك انبیا رجوعی
كيم وضع قلوب طریق اسلام	تحسین سكا ای خجسته فرجام
خير و شرایشن معین ایتدك	كيفية حالى روشن ایتدك
معلوم ایتدك بزه كاهی	احوال اوامرو نواهی
سنسز كیم اولوردی آندن آگاه	سن بیلدردك كه كیمدر الله
افتاده لك الی آلدك	گمراهلری طریقہ صالدك
سن قویمكد اورتاده بهانه	فاش اولدی نصیحتك جهانه
كيم حفظ طریقك اوله عادت	اما بزه یوقدر اول سعادت
تقصیر اداء خدمتكده	اهمال ایدرز اطاعتكده
بوجرم ايله هم امید وارز	هر نیجه كه خود شرمستارز
شاد ایلیه گوكلن اهل بیك	كيم فیض عواطف عمیمك
نومیدلرك امید كاهی	عاصیلرك اوله سن پناهی
نه غم اگر اولسه كیمسه عاصی	سن سین چوشفیغ هر معاصی
اظهارندن بولور شفاعت	گربنده اوله تمام طاعت
بوملكده اولانك پناهی	سن سین بوسریر پادشاهی
هر دوردی بر رسول نوری	هر عصرده بر نبی ظهوری
یوزك شمعیله روشن ایتدی	فطرت یولنی مزین ایتدی
بودر ره رسمی پادشاهك	تا كلیكه روشن اوله راهك
گورمشدی وجودیكى مقدم	خواب عدم ایچره شخص عالم
كیمش ویرمش اوزینه زیور	كيم لمعه نوردن بر افسر
کیتمشدی قراری آرزودن	بیدار اولانده اول یوقودن
سندن آكامزده ویردی تقدیر	چون ایستدی اول منامه تفسیر

دنیا به پیام فیض نورک	تنیبه سعادت ظهورک
خلقه و یروب انتظار مقدم	اولدم کلدی که کلدی آدم
دنیا طلبکده اولدی قائم	دوریه سنی دیلردی دائم
بربر باقوب اوزگه اندیشه	معراج چیقاردی پایه پایه
گرمزدی سنکله سایه همراه	کویا که نهال قدک ای ماه
بو عالمه ویرمشیدی وایه	اول عالمه صالمشیدی سایه

❖ بوشب معراج شانیدر ❖

❖ طلوع افتاب اسمانی داستانیدر ❖

چون فیض وجودک ایله ای پاک	رشک فلک اولدی عرصه خاک
دیدارکی گورمکه ملکدر	پا بوسکه یتیمکه فلکدر
چوق ایلیوب اضطراب پیدا	الله دن ایتدیلر تمنا
برینخی زمان شرفلو ساعت	رفع اولدی دعالره اجابت
جبریل یتوب یتوردی فرمان	کای سرو ریاض علم و عرفان
ای قدری بلند پادشه طور	لطفایت شب قدر قدرین آرتور
خورشیدکی عرشه سایه قلقل	معراجی بلند پایه قلقل
رفع ایله حجاب ماسوانی	سیر ایله مکان لا مکانی
مشتاق جمالدر ملکدر	محتاج وصالدر فلکدر
ایوان سپهرده سیاره	بیگ بیک گوز آچوبدر انتظاره
خوشدم که بنوب براقه خوش حال	بولدک درجات عز و اقبال
باصدک ایانک بوچار طاقه	چیقدک درجات نه رواقه
نعلینکه سوردی یوزمه نو	خورشید رخکدن آلدی پرتو
کوستردی عطارده احترامک	خطویردیکه من سنک غلامک
ناهیدک ایدوب فزون نشاطن	بزم طرب ایلدک بساطن
اقبالک اولوب قرین خورشید	اوگرتدی مسیحه رسم تجرید
تیغکده بولوب نظام ایام	تعلیم شجاعت آلدی بهرام
برجیسه مساعد اولدی اقبال	فیض قدمکدن اولدی خوش حال
کیوان شب قدرین ایلدک روز	اولدک آکاشمع مجلس افروز
رایت صف ثابتاته چکدک	اول مزرعه مهر تخمن اکدک

قلادك فلك اطلسيني رنكين
 لوح وقلمی مزین ایتدك
 جبریلی قویوب براتی صالدك
 رفع اولدی سكا حجاب ماین
 كیتدك اورایه كه كیتمك اولماز
 بزدن حقه عرضلر يتوردك
 لطف ایتدی سكا غایت حق
 هم مخزن معرفت کلییدی
 دریاده اولوب غنی گهردن
 گرم ایدی هنوز خوابكاهك
 انصاف همین اوله سیاحت
 اولدی سكا بونجه فیض حاصل
 عاقللری ایلدك خبردار
 آچدك در التفات وانعام
 چون شفقت عامك اولدی مقسوم
 ییچاره فضولی یم كه زارم
 تدبیرده ستم و سبك رأی
 ای مشعل طریق تاریك
 احسانکی هادی طریق ایت
 كالایش اختلافدن پاك
 كلزار وجودم ایده سیراب

ۛۛۛ بو قصیده حضرت محمد علیه السلام شاننده در ۛۛۛ

یا منبع المکارم ویا معدن الوفا
 انت الذی بعثت الینا مبشرا
 ایت الذی تفضلہ القرب والقبول
 من ارتجا بلطفك ماخاب وانتفع
 یا عون من تفقده عند شدة
 یا مجمع المحاسن ویا منبع العطا
 واختارك الآله عن الخلق واصطفنا
 وانت الذی تفردہ العز والاعلا
 من اقتدی بشرعك ماضع واهتدا
 یا كهف من تحصن فی الضر والنجا

عیسی نمی رسد بتو در قدر و منزلت
معراج یافتی توو بر طور شد کلیم
آب تو بود کاش نم رود را نشاند
اقرار کافر است ز شرع تو انحراف
تا منقطع نگردد از آسیب اختلاف
با انبیاست نسبت ذات تو چون الف
تقدیر جز رضای تو کاری نمی کند
ای آفتاب ذاته هر ذره بر نبی
سن غایت وجود سن و اوز که لر طفیل
چاروب گردد رهگذر کربال جبرئیل
دار الشفای حشرده بیمار معصیت
ای چاریار کاملک اعیان ملک دین
دورک بودرت فصلله بر معتدل زمان
یا مصطفی فضولی محتاجه رحم ایدوب

بر چرخ اگر نهد ز سر اقتدار پا
فرق از تو تا کلیم زارضت تا سما
روزی که کرده بود در آتش خلیل جا
برهان کمر هیسبت بغیر تو اقتدا
شد بسته بر تو سلسله سلك انبیا
هم ابتدا تویی بحقیقت هم انتها
پیوسته طاعت تو ادا میکند قضا
بیک شرع و دین دیار نه هر ذره دن ضیا
سن پادشاه ملک سن و اوز که لر گدا
طاق رواق در گهک ایوان کبریا
شهد شفاعت کردن او مر شربت شفا
ارباب صدق و معدلت و رأفت وحیا
شرعک بودرت رکنله بر معتبر بنا
اظهار التفاتله قیل حاجتن روا

﴿ بوعرض عدم قدر تدر و عذر فقد قوتدر که بیان اولنور ﴾

آرایش صحبت ایله ساقی
بر جامله قیل دماغی تر
غم مرحله سنده قالمشم فرد
هم جنسارم تمام کیتشم
بو بزمد قالمشم سن و بن
سن ویر باده بن ایلم نوش
بر دورده ام که نظم اولوب خوار
اول رتبه ده قدر نظمدر دون
بر ملکده ام که گریودوب قان
بیک رشته به طرفه اعل چکیم
قیلمز آکا هیچ کیم نظاره
انجق دیمزم که خاک بغداد

ویر باده مروت ایله ساقی
لطف ایله بر التفات گوستر
نه یار نه همنشین نه همدرد
سوز ملکنندن نظام کیتشم
بو بزمی کل ایده لم مزین
بن نظم او قوم سن آ که طوت کوش
اشعار بولوب کساد اسعار
کیم کفر او قور کلام موزون
مضمون عبارته چکوب جان
بیک روضه به نازنین کل اکسم
دیرلر کله خارو لعله خاره
آلایش نظم مندر آزاد

یوقدر بر ملك بو زمانده	كیم نظم رواجی اوله آنده
نه هند نه فارس نه خراسان	نه روم وعجم نه شام وشیروان
اولسیدی برنده برسخن سنج	البته عیان اولوردی اول کنج
کنجینه نظم کزلو قالمز	صائمک گونش اولسه نور صالمز
کافی نیجه کیم نهان دوترطاش	ایلر آنی لعل عالمه فاش
حالا مکر اقتضای دوران	اولدرکه اوله اوکنج پنهان
دورانله بن تقیض سیرم	دور اهلندن مگرکه غیرم
دوران استرکه خوار اوله نظم	بی عزت واعتبار اوله نظم
بن منتظرم ویرم رواجن	بیمار ایسه ایلیم علاجن
اول نفی کمال حکمت ایلر	بو ایشده ولی خسارت ایلر
تعمیر خرابه طالبم بن	ان شاء الله که غالم بن

ساقی نامه

ساقی مدد ایت که درد مندم	غم سلسله سینه پای بندم
غم دردنه جام می دوا در	تدبیر غم ایلک زوا در
سندن نه عنایت اولسه واقع	فکر ایتمه که بنده اوله ضایع
بن بر صدقم سن ابر نیسان	ویر قطره و آل در غلطان
سنسین خورشید و بن سیه خا ک	ویر آتش و آل جواهر پاک
رحم ایت که غریب و درد مندم	بی مونس و یارو مست مندم
اول بر نیجه همدم موافق	یعنی شعراء روز سابق
تدریج له کلدیلر جهانه	تعظیم له اولدیلر روانه
دوران اولاری معظم ایتدی	هر دور برین مکرم ایتدی
هر برینه حامی اولدی بر شاه	ذوق سختندن اولدی آگاه
ترك و عرب وعجمده ایام	هر شاعره ویرمشیدی بر کام
شاد ایتمشدی ابی نواسی	هارون خلیفه نک عطاسی
بولمشدی صفای دل نظامی	شروان شاهه دوشوب گرامی
اولمشدی نوایی سختندان	منظور شهنشه خراسان
سوز گوهر نه نظر صالانلر	کنجینه ویروب گهر آلانلر

چون قالدی قالدی فصاحت	ارباب فصاحت ایچره راحت
اول طائفه چکدی خرقه به باش	حالتلرین ایتمز اولدیلر فاش
تا اولیه رسم شعر مفقود	ابواب قون نظم مسدود
لازم بکا اولدی حفظ قانون	ضبط نسق کلام موزون
ناچار طوتوب طریق ناموس	راحتدن اولوب مدام مایوس
عهدی سوزه استوار قلدیم	اشعار دیمک شعار قلدیم
چون خلقه خلاف مدعایم	آنلر زعمنجه سست رآیم
هر سوز که کلور ظهوره بندن	بیک طعنه بولور هر انجمندن
ایلر حسد اهلی بغلیوب کین	تحسین عوضینه نفی ونفرین
امید که رفع اولوب کدورت	تغیر پذیر اوله بو صورت
اول قوم بو کلشنه گیرنده	بو کلشن ایچنده کل درنده
کل تازه ایدی وسبزه نوخیز	دپرندکجه نسیم کلریر
آنلر کلی دردیلر من زار	حالا دیلرم درم خس وخار
بو بزمه اولار ویرنده ترین	می صاف ایدی بزم هم نوآیین
می صافی اولارم اولدی روزی	قالدی بکا داغ و درد سوزی
بودرده بن اولشم هوا خواه	بر نشه ویررمی بیلزم آه

❦ بو ساقی بزمه باده ایچون خطابدر ❦

ساقی کرم ایله جام گزدر	دورمه قدحی مندام گزدر
دورانه چوق اعتبار قیلمه	کزدر قدحی قرار قیلمه
توک آلوب اله گومش صراحی	زر ساغره روح بخش راحی
صرف ایله رعایتمده الطاف	تنهالغمی گور ایله انصاف
شغلم بویساط ایچنده چوقدر	سندن اوز که مددجی یوقدر
همدم لکم ایله عار قیلمه	بندن نفرت شعار قیلمه
گر بیلمز ایسک که بن نه ذاتم	نه ظلمت چشمه حیاتم
فیض هنرم شرابدن صور	سوز جگرم کبابدن صور
طوتسک التی بنی فقیرک	حق اوله همیشه دستگیرک

من شاعر موسی کلام	ساحر لره معجز تمام
بن ساحر بابلی نژادم	هاروته بوایشده اوستادم
سوزدرکنه صرف ایدوب فراست	املاکنه بولشم ریاست
که طرز قصیده ایلرم ساز	شهبازم اولور بلند پرواز
که دأب غزل اولور شعارم	اول دأبه روان ویرر قرارم
که مثنوی به اولوب هو سنك	اول بحردن ایسترم در پاك
هر دلدۀ که وار اهل رازم	مجموع فنونه عشق بازم
پرکار کرم هزار پیشه	جانلر چکوب ایسترم همیشه
دکانم اوله رواج بازار	هر ایستدیکن بوله خریدار
بوبرطریق ایله کسر نفسدر	مقدمه مدح پادشاه عصردر
ساقی نه ایدی بوجام کلگون	کیم ایلدی حامی دگر گون
سر مست اولوبم سوزوم هبادر	هر لاف که ایلرم خطادر
تأثیری سالوب دماغه تشویر	تشویر مزاجم ایتدی تغیر
من قدن ولاف لطف گفتار	کیم سوز دیمکه اولام سزاوار
اولسیدی بنم سوزمده بر حال	البته اولوردم اهل اقبال
مستوحب عز وجاه اولوردم	شایسته بارگاه اولوردم
مقبول دوشوردم آستانه	منظور شهنشه جهان
اول پادشه بلند بینش	کیم خاک رهیدر آفرینش
مستحفظ دین پناه اسلام	مخدوم زمان ملاذ ایام
ابر استحسان و برق کینه	شاهنشۀ مکه و مدینه
مستلزم حق مغل باطل	سلطان مراد بخش عادل
ارباب هنر امید کاهی	ترك و عرب و عجم پناهی
دریا کبی ایلین دمادم	اندیشه قرب و بعد عالم
لطیفله ویرن یاقینه لؤلؤ	ابريله ایراغه گوندرن صو
لولوسنی ایلین جهان تاب	لب تشنه لری صو ایله سیراب
گردون کبی لطف ایدنده ظاهری	دامن دامن توکن جواهر
گون کبی اولانده جوده منظر	خرمن خرمن نثار ایدن زر

طغرای مثال آل عثمان	سلطان سپه شکن سلیمان
برده دوشر اولسه فیضی خا که	طعن ایلیه خاک روح پا که
کوکده نظر ایتسه بره بیه	خورشیده سالار های سایه
کر شرقه اوره سنان سرکش	کون کبی صاچر سپره آتش
ور غربه چالرسه تیغ بران	کردونه یتر شفق کبی قان
دون چرخ یکا نگاه قیلدم	نظاره لوح ماه قیلدم
کورددم بو خطی که خامه حور	اول لوحده ایلشدی مسطور
یارب که مظفر اوله دایم	ذاتیلله بنسای عدل قائم

﴿ بو سبب نظم کتابدر ﴾

﴿ وباعث ارتکاب عذابدر ﴾

ساقی طوت الیم که خسته عالم	غم رهگذرنده پامالم
سنسن من مبتلایه غمخوار	سندن اوزکه دخی کیم وار
مشکل ایشه دوشمشم مدد قیل	می حرز ایله بلایم رد قیل
حل ایلیه کور بومشکلاتی	کم ایتمه قولکدن التفاتی
برکون که می سهیل تأثیر	ویرمشدی مزاج پا که تغیر
همرنک بهار اولوب خزانم	دو نمشدی عقیقه زعفرانم
جمع ایدی یا نمده اتفاقی	سازو مزه و شراب وساقی
پیوسته لبالب و پیایی	نوش ایلر ایدم قدح قدح می
ذوق اوزره می آرتور ردی ذوقم	شوق اوزره زیاد اولوردی شوقم
اول بزم ایدی عافیت بهاری	بن بلبیل زارو بی قراری
بر حده ایرشدی نشئه جام	کیم قالمدی اهل بزمه آرام
اسرار دل اولدی آشکارا	مسدود اولوب دم مدارا
اولمشدی رفیق و همزبانم	آینه طوطی روانم
بر نیجه ظریف خطه روم	رومی که دیدک قضیه معلوم
یعنی که قمو دقایق اهلی	هر مسئله ده حقایق اهلی
هم علم فتنده نکته دانلر	هم سوز روشننده درفشانلر

کیم ایلر ایدی حقایق راز
 کیم سویلر ایدی اولوب کلامی
 بیلیمشیر ایدی که حسن گفتار
 چون وار ایدی مستلکده لاف
 بن خسته یی ایتدیلر نشانه
 لطف ایله دیدیلر ای سخن سنج
 لیلی مجنون عجمده چوقدر
 تقریره گتور بو داستانی
 بیلدم بو قضیه امتحاندر
 سوداسی در از و بحری کوتاه
 بر بزم مصیب بلادر
 نه باده سینه نشاطدن رنگ
 ادراکی ویرر خیاله آزار
 اولسیدی توجهی مناسب
 اولسیدی تصرفده راحت
 بالله که نه خوش دیش نظامی
 اسباب سخن نشاط و نازست
 میدان سخن فراخ باید
 در گرمی ریک و سختی کوه
 برایش که قلور شکایت استاد
 گرچه بیلورم بو بر ستمدر
 اما نیجه ایتک اولور اکراه
 یکدر ینه عذردهن شروعم
 ای طبع لطیف و عقل والا
 دوشدی سفرم دیار درده
 هر کیمده که وارد استطاعت
 اولدر بو مسافرتده یارم

شیخیدن واحمدیدن آغاز
 و صاف جلیلی و نظامی
 قدوم قدر نیجه بنده هم وار
 تا آکنه صدقم و خلاقم
 بر رنگیله تیر امتحانه
 فاش ایله جهانه برنهان گنج
 اتراکده اول فسانه یوقدر
 قیل تازه بو اسکی بوستانی
 زیرا که بو بر بلای جاندر
 مضمونی فغان و ناله وآ
 کیم اولی غم صوکی قادر
 نه نغمه سینه فرحدن آهنگ
 افکاری ایدر ملالی افکار
 توجیهه چوق اولوردی راغب
 چوق کامل آکا قیلوردی رغبت
 بو باده ختم ایدوب کلامی
 زین هر دو سخن بهانه سازست
 تا طبع دراو هنر نماید
 تا چند سخن رود بانبوه
 شاگرده اولور رجوعی بیداد
 تکلیفی بونک غم اوزره غمدر
 بر واقعه درکه دوشدی ناکاه
 بو ایشده توکله رجوعم
 ادراک و بلند و نطق کویا
 الیدر بکا یار بو سفرده
 درد و غم و محنت و قناعت
 ذوق اهله یوقدر اعتبارم

مركب كرك اولسه عزم راهه	بسدر بزه خامه وسياهه
ورتوشه راه اولورسه مطلوب	مضمون خوش و عبارت خوب
عزم ايله لم تعلل ايتك	منزل كسه لم تغافل ايتك
اي بخت وفاسز اوله سن هم	همراه لق ايت بزمه بر دم

﴿ بو سعادتلو بك حضرتلرينك مدحيدر ﴾

اي خامه سرکش سبك خيز	وقت اولديكه اوله سن گهر ريز
بن عاجزم وبو امر مشكل	امداد ديمدر اوله غافل
آثار مروت ايله اظهار	بر دپرن آكر مروتك وار
سن قيل هنري بن آله يم آد	سن چك المي بن اوله يم شاد
چون نخل حديقه هنرسن	مفتاح خزانه گهر سن
جهد ايله چيقر جواهر پاك	فكر ايتمه كه يوقدر اهل ادراك
ديمه كه بولوب كساد بازار	بولمز بو متاعمز خريدار
يتمزي سكا امير كامل	سردار زمانه ويس عادل
اول بحر عطا و كان الطاف	كيم شانه كلدي عدل وانصاف
سردار معظم ومكرم	جانانه ملك و جان عالم
ذاتنده آنك هميشه موجود	علم و ادب وشجاعت وجود
عدلندن آكر ترانه چنك	فاش ايلسه بزمده بر آهنگ
يل شمع دخی تعرض ايتمز	پروانه يه شمع ظلمي يتمز
حسن ادبيله ايله معتاد	يانكده نوقت قيلسه لر ياد
اول سوزي ديمز كه اوله تكرار	تا يتميه سايه سننده آرار
اسلوب شجاعت اوزره ماهر	خورشيد صفت جهانده ظاهر
هم خاص آنی سويلسكده هم عام	هم روم طلو آديله هم شام
گر جودينه كيمسه اولسه طالب	ممکن اوله لطفي قهره غالب
يعني بكا او گره دوب سخاوت	بر حاجتي ايستمك نه حاجت
اولش آكا خانه امارت	بو درت بنا ايله عمارت
اي دوست نواز ودشمن انداز	شاهين روش و بلند پرواز

دوزدم سکا طرفه آشیانه	یعنی ابدی نشاط حانه
معمور ایدوبم بنای عالی	جنت صفقی ارم مثالی
تاروز ابد بونی مقام ایت	بویاغده عشرت مدام ایت
بالله که دکل یمان اثر بو	کر آدیسه مدعا یتر بو
من کیم سکا اولشم ثنا خوان	سلطان ویسه نته که سلمان
بودر غرضم که جاودانی	آدک طوته عرصه جهانی
تاباقی اوله بو سبز کلشن	هم بن اولم اهل ذکر هم سن
بو طغرای مثال محبتدر	ودیباچه دیوان محبتدر
دهقان حدیقه حکایت	صراف جواهر روایت
معنی چشنده کل دیکنده	سوز رشته سنه گهر چکنده
قلمش بوروشده نکته دانلق	کل ریزلق وکهر فشانلق
کیم خیل عربده بر جوان مرد	جمعیت وغزو جاهله فرد
مستجمع جمله فضائل	بولشدی ریاست قبائل
امرینه عرب مطیع ومنتقاد	گه بصره مقامی گاه بغداد
بر بقعه ده اولیوب قراری	گرمکده کچردی روزکاری
هر لحظه اورردی اول یکانه	سر چشمه لره سیاه خانه
سیر ایلر ایدی سوروب تنم	گوزلر اوزره مثال مردم
اوضاع خیام مشک قامی	خلقه شب قدر تک گرامی
هر منزله کیم گذار ایدردی	صحرائی بنفشه زار ایدردی
کلزارلر ایچره لاله چاغی	بکزدردی اوینه لاله داغی
اموالی جمیع جنسندن چوق	اما که جهانده وارثی یوق
گر قیلسه آتی تلف حوادث	یوق بر خلقی که اوله وارث
فرزند سز آدمی تلفدر	باقی ایدن آتی بر خلفدر
نسلیله اولور بقای انسان	نظم بشرو نظام دوران
جان جوهر نه بدلدرد اولاد	اولاد قویان قویر همین آد
خوش اولکه خلفدن اوله خوشدل	دنیاده بر اوغلی اوله قابل
پیرایه سی اوله دستکاهه	سرمایه سی اوله عزو جاهه

پسوند کل ایله ارغوانی	خضره یسور آب زندگانی
ور عاشق مبتلا دکلسن	مجروح غم و بلا دکلسن
تقلیده کوسستروب علامت	قیلمه اوزکه بنی ملامت
برعقل و فراست ایله پیدا	انجق بزى ایتمه خلقه رسوا
ای کل بوبکا دکلیدر ننگ	کیم اولمیه سین بنمله همرنگ
بن عرض ایدم آفتاب رخسار	سن قیلمیه سین حرارت اظهار
بن جام طوتایم دیم که کل آل	سن طورمیه سن ایاغه فی الحال
چوق تجربه قیلمشم اولور آز	معشوقه عاشق ایلک ناز
اظهار جمالین ایلک کل	بلبل کوروب ایلک تغافل
تقریبله اول بت دلارا	برطرفه غزل هم ایتدی انشا

❖ بوغزل لیلی دلندندر ❖

ای قیلان شیدانی بندن بو استغناندر	نیشه صورمز سنکه احوال دل شید
گر بکا خلق ایچره پروا قیلمدک معذورسن	بویله تنهالقدده قیلمزسن بکا پرو
سهلدر گر بیلمیوب حالم ترحم قیلمامق	حالمی بیلمک ترحم قیلمامق عمد
کل تمناسنده دیرلر بلبلک غوغالین	چون کای گوردکده گولمز بیلمز غوغه
اول پری مطلق من رسوایه قیلمز التفات	ای فضولی بیلمز جرم من رسوا

❖ بولیلی به مجنونک استغناسیدر ❖

❖ وائیات صفای املاسیدر ❖

مجنون دیدی ای بت پریش	خاشاک ضعیفه اورمه آتش
یا قساقه بنی یتر خیالک	یوقدر بکا طاقت وصالک
زنهار کتورمه ای سمنبر	آینه عارضک برابر
برذره به کیم وجود یوقدر	آینه دن آکا سود یوقدر
اول کونکه کوزمده وارایدی نور	کوزدن یوزنی قاچوردک ای حور
حالا که نظاره ک اولدی مشکل	طورمق نه ایچون بکا مقابل
عشق ایتدی بنای وصلی محکم	معنیده بنی سنکله همدم
رفع اولدی بواعتبار صورت	خاشاکه اولم شکار صورت
لذت رخ یار دلستاندن	جاندر بولان ای دریغ جاندن

جانم کیده لی بسی زماندر
سن سن حالا تمده جانم
بندنبری ایلدک بنی سن
بنده اولان آشکار سن سن
دائم سکا بنده در تجلی
کر بن بن ایسم نه سن سن ای یار
چون بن اولوبم سنکله مملو
کیم طشرده استیم نشانک
اول بو ایشی ایدنده بنیاد
ایتمشدی سکا بنی مقید
حالا قیلوبم کمال حاصل
چون یتدی کاله سر خط عشق
رسوالغه چون بن ایتمشم آد
طوت پرده عصمت ایچره آرام
مجنون بکا دیر لر اهل عالم
سن اولمه فسانه خلایق
مجنون بنم ای وقالو دلدار
سن ایله حالکی دگر کون
غمخوار سن ای بت پری رو
کیم پرده نشین اولوب همیشه
کون کبی چیقوب مدام سیره
کیم سنده نه اولسه رسم عادت
بن عشق گذر گهنده خاکم
رحم ایت بکا ای بت وفادار
چون من ره عشق طوته الدن
تقریبه اول غریب ومهجور

جسممده کی شمدی اوز که جاندر
کوزده نورم جکرده قائم
عرضه کیمه ایلیم سنی بن
بن خود یوقم اولکه وار سن سن
بن غیردن اولشم تسلی
ورسن سن ایسن نهیم من زار
وحدت روشنده خوش دکل بو
بو اوز که مکان بیلیم مکانک
بن طفل ایدم وزمانه استاد
کویا او قودردی درس ابجد
ابجد سبقن او قورمی کامل
سر خط کوروب آنجق ایلرم مشق
سن هم بو سلوکی ایتمه بنیاد
رسوای بنم سن اول نکونام
آنجق بکادر جنون مسلم
مجنون ایشی لیلی به نه لایق
دیوانه لیکه بنم سزاوار
لیلی نه روا که اوله مجنون
غمخوار لنگ همین یتر بو
دائم قیله سن حجاب پیشه
کوسترمیه سن جمال غیره
اطوار مه در بنم شهادت
ایل جمله بیلور بنی که پاکم
طعن اهلنک اغزن آچه زنهار
ناموسکی صاقله هر خللدن
بونادره شعری ایتدی مذکور

﴿ بو غزل مجنون دلدنددر ﴾

خیالیه تسلیدر کوکل میل وصال ایتمز
 کوکلدن طشره بریار اولدیغین عاشق خیال ایتمز
 حقیقی عشق چون مستوجب نقصان دکل مطلق
 اوزین اهل حقیقت واله حسن و جمال ایتمز

کمال عشقه طالب محترزدر حسن صورتدن
 که قید حسن صورت عاشقی صاحب کمال ایتمز
 دلیل جهلدر عشق اهلنه صورت پرست اولمق
 که عاقل افتراقی نمکن ایله اتصال ایتمز

گوکلده دوست تمکین بولسه اولماز گوزده جولانی
 محبت ثابت اولسه اوز یرندن انتقال ایتمز
 سواد ماسوادن لوح دل خالی کورک دائم
 موحد صفحه ادراکه نقش خط و حال ایتمز
 ارادت ضایع ایتمز اهل معنی صورتاً هرگز
 حقیقت جوهرن وجد مجازه پایمال ایتمز
 مقید اولمز اهل صورتک رنگینه حال اهلی
 فضولی کیم مقیددر مگر ادراک حال ایتمز
 ﴿بو لیلی دن مجنون اطوارنه تحسیندر﴾
 ﴿وحسن اعتقادنه حسن یقیندر﴾

لیلی دیدی ای وجود کامل	قرب حقه عصمت ایله قابل
معراج کالکی صوراردم	کیفیت حالکی صوراردم
اولدم نیجه اولدیغکدن آگاه	خوش مرتبه در بو بارک الله
احسنت که ذات پاک ایمش سن	پاکیزه وجود خاک ایمش سن
انصاف همین اوله قناعت	تسکین هوایه استطاعت
عشقکده ریا کان ایدردم	اطواریکی امتحان ایدردم
المنة لله اولدی معلوم	وصل اولدیغی مشربکده مذموم
غنمناک ایدم ایلدک بنی شاد	بو قید تعلقندن آزاد
بر خافل خود پرست ایدم بن	جهلیله مدام مست ایدم بن

پيوسته شونی خیال ایدردم	آرایش زلف وخال ایدردم
نظاره زلف وخال ایدرسن	کیم سن طلب وصال ایدرسن
معراج حقیقت کمالک	حالا بکا روشن اولدی حالک
چشم سیه وعذار آلی	بن بسلا یگم بو زلف وخال
نذر نظر کدر ای دل افروز	اوز جانم ایچون دکل شب وروز
تسکین ویره سن دل فکاره	تا ایلده سن دمی نظاره
هم اوله بکا ثواب حاصل	هم سن اوله سن مراده واصل
نیلر بو جمال خوب بنده	یوقدر چو نظاره میلی سنده
کنج بدنمه نقد جانم	تن درجده در روانم
گوردکده قیلم روان نشارک	دیردم اوله صرف رهگذارک
اندیشه هجر دن اولام پاک	توفیق وصالک ایدم ادراک
اولق نه روا آراده بد نام	حالا که میسر اولمادی کام
راه عدم اختیار قیلدم	نسخ خط اعتبار قیلدم
آینه ذاتمه کدورت	تا نیجه ویره غبار صورت
مستغنی اوله صفاتدن ذات	وقت اولدی که روشن اوله مرات
غنیچه صفی طوتلدی گوکلم	خوناب غمیله طولدی گوکلم
قطع ایدم اوزمدن اختلاطم	فرض اولدیکه طی قیلم بساطم
رخساره چکم قنا نقابن	ستر تن ایدم عدم حجابن
اولمیه نصیب چشم اغیار	تا حسن رخم که استمز یار
اولدر آکا عاشق اوله مائل	زیرا که نصیب حسن قابل
نقصان ایله اولمغم نه لایق	حسنمه چو یوق قبول عاشق
فی الحال بوشعری ایتدی بنیاد	بو حاله مناسب اول بری زاد

﴿ بوغزل لیلی دلنددر ﴾

نه دلبر کیم دمامد عاشقه عرض جمال ایتمز
قالور ناقص بولوب فیض نظر کسب کمال ایتمز

دکل جذب ایتمن عشاقی معشوق اولمغه قابل
نه حاصل حسن صورتدن که جذب اهل حال ایتمز

كرك رخساره معشوق مخفی عارفدن

كه عارف اولمین ادراك صنع ذوالجلال ایتمز

هوای وصلدر کیم خوبلر وصلینه طالبدر

وگر نه عشق کامل فرق هجران ووصال ایتمز

اولن نقد حیاتن عاشق معشوقه صرف ایلر

بوظلمی آه اگر معشوقه عاشق حلال ایتمز

مجاز اهلینه خوبلر جاوه ناز ایلسونلر کیم

اوزین اهل حقیقت مبتلای خط وخال ایتمز

فضولی عالم صورتده سرگردان گزر زاهد

زهی غافل بوسودانك سرانجامك خیال ایتمز

تمامی سخن

ختم ایلمدین سوزینی اول ماه	بر ناهه نشین کوردنی ناکاه
ناقه ایله بر نفر سبک خیز	گوردیکه کلور نسیم تک تیز
بیلدی بت کلرخ سمن بوی	کیم اوزی ایچوندراول تک وپوی
بیلدیکه رقیب بد کاندیر	اندوه دل وبلای جاندر
اول ماهوش اولدوغنده غائب	اولش اکا سرعتیله طالب
کلزاره هنوز یتمدن خار	کل قیلدی وداع سخن کلزار
اول حالته واقف اولمدن غیر	دپرندی حمازه سبک سیر
جوینده کوروب اول آفتابی	ترک ایستدی شتاب واضطرابی
توفیق مراده اولدی خوشدل	دوندی ینه قیلدی عزم منزل
شهبازی یتوردی آشیانه	تاپشوردی نهالی باغبانه
مجنون ینه قالدی زار ومهجور	هم صحبتی مار وهمدمی مور
نه طورمغه طاقت وقراری	نه کز مکه الده اختیای

بوجنونك معراج فضائلیدر

وبیان مرتبه حسن خصائلیدر

شاهنشاه ملك محنت ودرد یعنی مجنون درد پرورد

برپاك ایدی کیم بو عرصه خاك آنک کبی کورممشدی برپاك

معموره قرب حق مقامی	ارواحہ فریضہ احترامی
چون نفرت شر نسیل آدم	قیلیدی آکا وحشتی مسلم
هر وحشی طوننده برفرشته	یار اولدی اول آدمی سرشته
ظاهرده رفیقی وحشلہ طیر	باطنده ملائکہ ہمسیر
قیلمشدی کمال اعتدالی	کثرت المندن آنی خالی
چکمزدی جهانده اول جهان گرد	اندیشہ گرم و غصہ سرد
بیلمشدی جهانک اعتبارین	یوق یرینه صائمشدی وارین
اولمشدی وجود پاک بر نور	آلایش اکل و شربدن دور
تحصیل قیلوب صفای سیرت	گورمشدی مجازدن حقیقت
ایمانہ یوغیدی اعتمادی	نقاش ایدی نقشدن مرادی
موزن ایدی طبع نکته دانی	هر نکته ده واقف مصانی
آوازی ایدی بسی ملایم	اسلوبی درست اصولی قائم
تحریر ایله هر چکنده آواز	قوشلاره طوتاردی راه پرواز
کاهی غزل و گهی قصیده	انشا قیلوب اول ستم رسیده
سوزیله او قوردی کاه و بیگاه	بر نیچه عزیز آنکله همراه
یازارلر ایدی تمام شعرین	او قورلر ایدی مدام شعرین
عالملره اول غریب و مهجور	اکثر بوسیدن اولدی مشهور
آوازی و ذهنی و جمالی	قیلمشدی مقید اهل حالی
گیم اولسه بو اوچ کاله قابل	دیمک اولور آکا ذات کامل
پیوسته قیلوب کالان اظهار	بو بیتلری قیلوردی تکرار

﴿ بو غزل مجنون دلندندر ﴾

بزجهان معموره سن معنیده ویران بلشوز	عافیت کنجن بو ویران ایچره پنهان بلشوز
گراوزین دانابیلور تقلید ایله صورت پرست	عالم تحقیقده بز آنی نادان بلشوز
یخبرلر شربت راحت بیلورلر باده بی	بز حکیم وقتز آنی دوکشوز قان بلشوز
بلشوز کیم ملک عالم کیمسه یه قیلمز وفا	اول زماندن کیم آنی ملک سلیمان بلشوز
آیرو بلش سن فضولی مسجدی میخانه دن	سهوایمش اولکیم سنی بز اهل عرفان بلشوز

﴿ لیلینک بهار عمری خزانه ایردیگدر ﴾

ساقی گوزہ کلدی نشئمی	بر نیچہ قدح یوریت پیایی
عزم طرب ایتدک اہتمام ایت	ذوقن طرب اہلنک تمام ایت
بزم اہلنہ جام لالہ گون طوت	امابکا جملہ دن فزون طوت
زیرا کہ هنوز نیم مستم	غم سلسلہ سینہ پای بستم
خوشدر طرب اہلنک بوزمی	طاغلمغہ اولسیدی عزمی
تاریخ نویس جام ایام	بوقصہ بویلہ ویردی اتمام
گیم وصلدن اولیوب تسلی	مجنوندن اولندہ دور لیل
کسمشدی تعلق جہاندن	قطع نظر ایلمشدی جاندن
بر فصل کہ دست غارت دی	کلزار بساطن ایلدی طی
ماتمکدہ اولدی عرصہ باغ	ماتمدہ سرود نالہ زاغ
لیلی گی اولدی لالہ مستور	مجنون گی شاخ ارغوان عور
رنج یر قاندن اولدی اشجار	لرزان وضعیف وزرد رخسار
سوندی کل ولالہ نک چراغی	صرصریلی ظلمت ایتدی باغی
کل بیم تعرض هوادن	لالہ ستم دم صبادن
رختینی آشوردی باغلردہ	لعلینی یتوردی طاغلردہ
برمار مثالی اولدی ہر نہر	ہر لرزدہ صو مثابہ زہر
گوگدن یرہ ایندیکنندہ باران	ہر قطرہ اولوب مثال پیکان
گویا کہ یتوردی باغہ بیداد	کیم شعبدہ تحرک باد
بر سحر ایلہ آبی آہن ایتدی	آندن تن باغہ جوشن ایتدی
برگون بو ہوادہ لیلی زار	غم دفعنہ ایتدی میل کلزار
گوردی کل ولالہ دن اثر یوق	انواع شجرہ برک وبر یوق
صحن چنک صفاسی کیتمش	نقصان صفا کالہ یتمش
نہ سبزہ تنندہ تاب قالمش	نہ برک یوزندہ آب قالمش
ماتمکدہ گوردی بوستانی	رقت اودینہ طوتشدی جانی
سوز جگریلہ یانہ یانہ	شرح ایتدی غمینی بوستانہ
کای باغ نہ در بو آہ سردک	من خستہ یہ ظاہر ایلہ دردک
من داخی سنک کبی نزارم	برکلدن ایراغ وزردو زارم

نه دولت قربنه قبولم   نه روضه کوينه وصولم
 سن گرچه خزانه سن گرفتار   البته بهاره یتمک وار
 امید وصال بنده یوقدر   سندن غم و غصه بنده چوقدر
 آرتوردی غم اولدوغنجه دردین   گریان گوگه طوتدی روی زردن

﴿ لیلی نك آناسنه وصیت ایتدیگیدر ﴾

﴿ دوست یادیله دنیادن کیتدیگیدر ﴾

معبودنه عرض قیلدی رازن   بیلدردی کوکله کی نیازن
 کای حاکم عرصه قیامت   سلطان سریر استدامت
 نومیدلک آتشیننه یاندم   بالله بو وجوددن اوصاندم
 چون دوست یاننده ناقبولم   بالله بو حیاتدن ملولم
 من شمع شب فراق یارم   سوزان وسیاه روزکارم
 یاندردی بنی جفای عالم   دکلنمزم اولینجه بر دم
 دیردمکه وجودم اوله باقی   شاید دوشه وصل اتفاقی
 پرتو بر جئده آفتابم   بیلدمکه وجود ایش حجابم
 یا رب بنی ایت قنایه ملحق   کیم راه قنایه ایش ره حق
 پاک ایدی دعای ایتدی تأثیر   فی الحال مزاجی بولدی تغیر
 تأثیر هوای نا مناسب   ترکیب ضعیف اولدی غالب
 کلدجکه زیاده اولدی درد   تب لرزه فراغتن کیدردی
 محو اولدی تب ایجره اول پریوش   بر شمع کبی که گوره آتش
 اکسلدی عرقده حسن تاب   بر کل کبی کیم گیده کلابی
 ضعف تی اولقانه یتدی   کیم بستر ایچنده جسمی یتدی
 بسترده طلب قیلن نشان   کور مزدی وجود ناتوان
 رفع اولدی علامه سلامت   فوتینه کورندی چوق علامت
 رفع ایتدی حجاب احترازن   فاش ایتدی آناه گیزلو رازن
 کای درد دلم دواسی آنه   شمع املم ضیاسی آنه
 غم کزملک ایله جانه یتدم   تا ممکن ایدی تحمل ایتدم
 حالا که مقرر اولدی کیتمک   فرض اولدی بوسری ظاهر ایتمک

اولسون سكا ای ضعیفه روشن
جسممده یوق اوزگه درد تابی
من عاشق زار و ناتوانم
سوداسی ایله یوق اولدی وارم
چوق آرزو ایلدم جمالن
حالا گیدرم گوکلده سوزی
آنحقی دکل بن پریشان
اول هم من زاره مبتلادر
بندندر آنک جنونی افزون
دائم کچورر غممه ایام
رسوای زمانه اولدی بندن
بیهوده دکل فغان و آهی
من کیم گیده رم بو خاکداندن
ای مونس روزکام آنه
من دار بقایه عزم ایدنده
بن سز چکوب آهله فغانلر
دوشسه یولک اول اولان دیاره
زنهار آکا اولنده واصل
داماتی دوت رضاسن ایسته
عرض ایله که ای وفالو دلدار
عشقکده یرینه یتدی لافی
سویله من زار مبتلادن
خلوتگه انسه محرم اولدم
سن هم کله گور تعلل ایتمه
گر صادق ایسن بویولده هم سن
کل کام دل ایله اوله لم یار
خوش منزل امنه بولشم راه

کیم تیغ هوا هلاکی یم بن
الا غم عشق اضطرابی
بر ماه لقایه مبتلایم
کجدی هوسیه روزکارم
برگون گوره بیلدم وصالن
الدن نه کلور بو ایدی روزی
اول یار غمنده زار و گریان
سرگشه وادی بلاددر
قیس ایکن اولوبدر آدی مجنون
برگون آکا حاصل اولدی کام
آفاقه فسانه اولدی بندن
یاقزمی منی آنک کناهی
دردم بوکه سرمسارم آندن
غمخوارم و غمگسارم آنه
دنیا به وداع ایدوب گیدنده
صحرائره دوشدیکک زمانلر
عرض غم ایله اول نکاره
خوش کیمسه در آندن اوله غافل
من مجرم ایچون دعاسن ایسته
جان ویردی یولکده لیلی زار
دعواسنک اولدی خلافی
کای عشقده لاف ایدن وفادن
آزاده وشاد و خرم اولدم
من منتظرم تغافل ایتمه
صبر ایله ایله ترک عالم
بر یرده که یوقدر آنده اغیار
بی طعنه دوست وجور بدخواه

بندن سنی ایلک خبردار	بسم الله اگر ارادتک وار
چون قیلدی وصیتی آخر	عزم سفر ایتدی اول مسافر
یاد ایلدی یار مهربان	وصل آرزوسيله ویردی جان
کیمدرکه جهانده فانی اولماز	دور فلکک امانی اولماز
دنیا یدی باشلو ازدهادر	اندیشه الفتی خطادر
هر لطفنه در دینه بیک قهر	هر شهد نه در قرینه بیک زهر
دوران اوزرینه در زمانه	البته کلن گیدر جهان
ارباب زمانه یه ویروب بند	بوشعری نه خوش دیمش خردمند

﴿ غزل ﴾

بوعالم کیم گوکل قیدن چکرسن محنت و غمدر	فنا سر منزلن سیرایله کیم بر خوشجه عالمدر
آکوب تنهانی قبر ایچره نفرت ایله زهار	طریق انس طوتکیم هر اوج طبراق بر آدمدر
دکل محکم جهان ملکنده هر بنیاد کیم قیلسن	بقاملکنده طوت منزل کیم اول بنیاد محکمدر
اجل آلایش خوف و خطر دن قورتر نفسی	بوجوهر کیمیای نفسه براکسیر اعظمدر
کمال عشق انسان موت ایلندر راه حکمنده	بلی مجری قیام حکمن مثالن نقش خاتمدر
بهار ایامی گیرسن لاله زاره خاک اجزاسن	محقر گورمه کیم هر ذره برجامیله بر جدر
اسیر نفسدر اهل جهان بیلمز فنا قدرن	فضولی ترک تجریدی سکا انجق مسلمدر

﴿ تمامی سخن ﴾

لیلی کل کلشن لطافت	چون گوردی خزان ایله آفت
پامال خزان اولوب بهاری	انجامه یتشدی روزکاری
بیچاره آناسی آجدی باشن	باشندن آشردی قانلو یاشن
کافورنی توکدی زعفرانه	سوز دل ایله کلوب فغانه
چوق آغلیوب ایتدی آه وناله	آغدر کیم اولورسه بویله حاله
القصه طوتوب طریق ماتم	اول واقعه یه یغلدی عالم
تعظیمیله طوتدیلر عزاسن	قبرن دوزوب اوردیلر بناسن
تن اولدی مقیم عرصه خاک	روح اولدی قرین اوج افلاک
شوق اهلنه قرب حاصل اولدی	دریاسنه قطره واصل اولدی

﴿ مجنونك لیلی وفاتندن خبردار ﴾
﴿ اولوب حسرتله دنیادن کتدیگدر ﴾

مجنون چمنده کل درنلر	عالمده یمان خبر ویرنلر
غم نسجه سن ایلینده تحریر	ویرمشلر اکا بو نوع تشهیر
کیم زید ستم رسیده زار	اول واقعه دن اولوب خبردار
فی الحال قیلوب عزیمت راه	مجنون حزینی ایتدی آگاه
کای شیفته شکسته طالع	افسوس که سعیک اولدی ضایع
ادبار طلسمک اولدی باطل	بو مشغله دن دخی نه حاصل
بازار بوزولدی یغ بساطک	بو سلسله دن کس ارتباطک
لیلی سکا ویردی زندکانی	سن اول باقی اول اولدی فانی
سن صدقه سی اولدیغک پریش	صدقه سکا اولدی ای بلاکش
عزم ره جنت ایتدی اول حور	فردوس مقامن ایتدی معمور
مجنونکه خبردن اولدی آگاه	سوز جگریله چکدی بر آه
کیم غلغله سن هم اول زمانده	جانانی ایشتمدی اول جهانده
آز قالدیکه ناله سیله دلدار	اول خواب اجلدن اوله بیدار
بر لحظه بلند اولوب خروشی	دوشدی ره کیتدی عقل وهوشی
چون کلدی اوزینه قیلدی ناله	یاغدردی خزانی اوزره ژاله
طعنه سوزن ایتدی زیده بنیاد	کای ساقی بزم ظلم و بیداد
نتدم سکا قصد جاتم ایتدک	قصد دل ناتوانم ایتدک
قیدک من زار ناتوانه	اوردک ستم آتشی نی جانه
زهر ایدی مگر بو ویردیکک جام	کیم مرک پیامن ایتدی اعلام
بر مورچه یه نه در بو کینه	فولاده دوزرمی آبکینه
تأثیر ستمدن اجتناب ایت	باری بو گناهه بر ثواب ایت
ایلت بنی یار اولان دیاره	شمع ایله بنی مزار یاره
دوشدی یوله اولدی زیده همراه	بر حالیه کیم نعوذ بالله
چون کوردی مزار کلهذارک	دوشدی وقوجقلدی مزارن
گوکسنی قیلوب لحد کبی چاک	مرقد کبی صاچدی باشنه خاک
قبر اوزره آقندی قانلو یاشین	لعل ایلدی یاشی قبری طاشین
یر یوزن ایدوب سرشگی مملو	کچدی یره اول سرشگدن صو

اولدی در اشك بيقراری	قبر ایچره نكارنك نشاری
كوز یاشنی ایلدی مخاطب	کای تیره شب فراقه کوکب
چیقمق سكا اولدی شمعی واجب	کیم اولدی اول آفتاب غائب
بر برجی مقام طوتمش اول ماه	کیم اولماز آکا نسیم همراه
سن طورمه اکر مروتك وار	کیم طپراغه ایسته آنی زنهار
کور قنده در اول در یکانه	نتمش اسکا آفت زمانه
پابوس ایدوبن یتور نیازم	بیلدر بوتضرعیله رازم
کای شمع ندر بو اجتنابك	بن بخت سیاهدن حجابك
جام می غم طوتننده عالم	هم سن ایچدك بوجامی هم بن
مست ایتدی مگر سنی بو باده	کیم بزنده طورمدك زیاده
بر نادره شمع ایدك شب افروز	دوشدی سکا ذوق عشقندن سوز
بر نیچه زمان اکر چه یاندك	سوزدله طورمدك اوصاندك
بیدارلغه ككتورمدك تاب	شهلا گوزك اولدی مائل خواب
همراهم ایدك بویولده ای ماه	همراهی قویوب گیدرمی همراه
افلاکه تفاخر ایله ای خاک	کیم اولدی رفیقك اولدر پاك
زلفینه معارض اولمه ای مار	کیم آنده مقیمدر دل زار
حالینه تعرض ایتمه ای مور	کیم بغلودر آنده جان مهجور
ای عمر کل ایمدی باشه سن هم	کیم چشممه تیره اولدی عالم
عالم خوشیدی که وار ایدی یار	چون یار یوق اولسون نه کیم وار
ای جان من خسته دن وداع ایت	بر خسته ایله یتزاع ایت
مشتاقکم ای اجل کرم قیل	دفع الم ایله رفع غم قیل
قورتار بنی اضطراب غمدن	ویرمژده وجودمه عدمدن
آینه می ایله ژنیکدن پاك	قیل پرده اعتبارمی چاك
رفع ایت نه ایسه آراده حائل	ایله منی اول نكاره واصل
تکلیف وسال ایدر بکا یار	بر خلوتده که یوقدر اغیار
من کیتامك ایلسم خطادر	سندن بکا بر مدد روادر
بالله مددمده قیلمه اهل	کیم بختمه یوز ویروبدر اقبال

یارب بکا جسم و جان گر کمز
من بعد ذلیل و خوار قیلمه
افغانده ایکن کیدوب قراری
جانان یوق ایسه جهان گر کمز
سر کشته روز کار قیلمه
اولدی بو غزل دلنده جاری

✽ غزل ✽

یاندی جانم هجر ایله وصل رخ یار ایسترم
بلبل زارم دکل بیهوده افغان ایستدیکم
دهر بازارنده کاسددر متاع همتم
فانی اولمق ایسترم یعنی بلای دهر دن
نوله گر قیلم شب هجران تمنای اجل
چون بقا بزمنده در دلدار من هم طور منم
ای فضولی ایستمز کیمسه رضاسیله فنا
درد منسد فرقم درمان دبدار ایسترم
قلمشم نالان قفس قیدنده کلزار ایسترم
بو متاعی صاتمغه بر اوزگه بازار ایسترم
راحت جسم ضعیف و جان افکار ایسترم
نیلم چوقدر غم دفعینه غمخوار ایسترم
بو فنا دیرنده بزم وصل دلدار ایسترم
بنکه بوندن اوزگه بیلم چاره ناچار ایسترم

✽ تمامی سخن ✽

چون راز دلینی ایتدی تقریر
امداد قیلوب عنایت حق
کل دردی حدیقه املدن
قبرینی قوجا قلدی نکارک
لیلی دیدی ویردی جان شیرین
انصاف همین اوله محبت
کویا که النده ایدی جاتی
چون دوریله ایتدی اول زمانه
هر نیجه که وار ایدی نکاری
چون قلدی نکاری ترک عالم
چون گوردی بو حالی زید غمناک
فریادله قلدی نوحه بنیاد
زار آغلدی او یله کیم هم اولدم
ایل جمع اولوب ایتدی لر نظاره
قبر اوسته گوردیلر یقلمش
رأینه موافق اولدی تقدیر
قیلدی آنی مقصدینه ملحق
می ایچدی صراحی اجلدن
جان صدقه سی ایتدی اول مزارک
اول عاشق بی قرار و مسکین
بو دائره در مقام حیرت
دائم کوزه دردی اول زمانی
آندن بر اجازت اولدی جانه
عالمده ایدی آنک قراری
بو عالمی ترک قلدی اول هم
افغان قیلوب ایتدی یا قه سن چاک
اوچ فلکه یتوردی فریاد
آهی اودینه یغلدی عالم
مجنون سیاه روز کاره
جانانه یه جان نثار قیلمش

احوالته آغلیوب سراسر
غسل ایلوب اول تن نزارین
قویدیلر آتی هم اول مزاره
روح اولدی فلکده روحه همراز
رفع اولدی تعلقات حائل
بر بزم ایکی شاهه محفل اولدی
قبر اوسته قویدیلر نشانه
طوقده قیلوب مراد حاصل
کچدکجه زمان مکرم اولدی
بو در اثر محبت پاک

زیدک لیلی ایله مجنونی

اول مشهده زید اولوب مجاور
تعمیر ایچون ایتدی چوق عطار
پیوسته حرارت جگر دن
جاروب ایله آب اولنده مطلوب
هر لحظه قیلوردی تازه ماتم
اول مونس و مشفق و موافق
بیمار تنیده قالیوب تاب
خواب ایچره گوردندی اول فکاره
رخسار لرنده ذوقدن نور
خوش وقت نشاط و ذوقله شاد
هر مهوشه بیک فرشته صورت
صوردی که بولر نه ماهر در
بوروضه نه روضه بریندر
بو در دیدیلر ریاض رضوان
بو ایکی مه خجسته رخسار
چون وادی عشقه گیر دیلر پاک

دفن ایتمکین ایتدیلر مقرر
دلدارینک آچدیلر مزارین
غمناک یتشدی غمگساره
تن اولدی تنیله یرده دمسار
مطلوبنه طالب اولدی واصل
بر برج ایکی ماهه منزل اولدی
فاش اولدی بوماجرا جهانه
اول قبره خلایق اولدی مائل
حاجتکه اهل عالم اولدی
خوش مرتبه در ایدرسین ادراک
رو یاسنده گوردیگیدر

آثار صداقت ایتدی ظاهر
تدریجیه قیلدی چوق بنالر
قدیل مزارین ایتدی روشن
مژگان ایله اشکی آب و جاروب
قیلمزدی فغان و ناله سین کم
بر کیجه قریب صبح صادق
قیلمشدی مزاره یا صلا نوب خواب
بر باغچه ده ایکی ماه پاره
یم غم و درد و غصه دن دور
اغیار تعرضدن آزاد
اخلاصه اولمش اهل خدمت
نه رتبیلو پادشاهلر در
بو قوم نه قوم نازنیندر
بو قوم خجسته حورو غلمان
مجنون ایله لیلی وفادار
اول پاکلک ایله اولدیلر خاک

چا کرلری اولدی حور و غلمان	مزللری اولدی باع رضوان
صبر ایلدیلر قو بلایه	چون بونده رضا و یروب قضایه
قورتولدیلر اول غم و بلادن	گیتدکده جهان بی وفادن
بونکتیهی خلقه ایتدی اظهار	چون زید یوقودن اولدی بیدار
اول قبره زیارت اولدی قانون	خلقك اولوب اعتقادی افزون

تمامی سخن

سویلشمگه قالمدی مجالم	ساقی متغیر اولدی حالم
رحم ایله که سرخوشم زیاده	من بعده زیاده و یرمه باده
بیلیم که نولور ایشم سر انجام	بو غفلت ایله کچوردم ایام
سود ایتدم ایتدیگم عملدن	سرمایه عمر کیتدی الدن
احوالی ایلدی دگر گون	فریاد بوجوردن که گردون
گردونه دیدمکه ای جفا کار	دون دیده تر قیلوب گهر بار
دام غم و محنتکدن آزاد	هرگز روشکدن اولمادم شاد
ارباب کاله جور ایدرسن	احبابه تقیض دور ایدرسن
اولمازدك اطاعتده کاهل	مجنون اگر اولسه ایدی جاهل
گوکلینی مدام شاد ایدردك	فرماننه اتقیاد ایدردك
صاحب نظر اولدینی سبیدن	اهل هنر اولدینی سبیدن
بی عزت و اعتبار قیلدك	اقرانی ایچنده خوار قیلدك
یاسن کبی مهرسز و فاسز	لیلی کر اولیدی بر حیاسز
کامنجه مدام اولوردی دورك	اولمازدی آکا همیشه جورك
ادراکله کامل اولدیغندن	فضل اهلنه مائل اولدیغندن
آشفته روزکار قیلدك	دائم غم النده زار قیلدك
ایتمزدك اعانمده تقصیر	من هم گر اولیدم اهل تزویر
دورکده بکا اولوردی آرام	سندن غرضم اولوب سر انجام
جورکله همیشه خوار وزارم	چون اهل وقاروننك و عارم
وار ایمدی که یوقدر اعتبارك	بو یوزدن ایمش سنك مدارك
ویردی بو ادا ایله جوابم	گردون اشیدوب منم عتابم

کای صورت حالدن خبرسز	هر حکمته باقیمان هنرسز
من امره موافق ایلرم دور	حکمتده وفادر ایتدیکم جور
اما سنک ایتدیکک خطادر	کیم پیر طریقتک هوادر
شاعرلغه افتحار ایدوبسن	کذب اوزیکه شعار ایدوبسن
مجنون دیدیکک وجود کامل	هر دانشه سندن اولدی قابل
دیوانه آکا سن ایلک آد	سندن آکا یتدی ظلم و بیداد
لیلی دیدیکک مه تمامی	من پرده ده صاقلدم گرامی
رسوای خلایق ایلک سن	بیک طعنه یه لایق ایلک سن
که نوفله غدیری قیلک انطاق	که ابن سلامه ظلمی الحاق
شرم ایت بونه هرزه درنه مهمل	نه ابن سلام وقعی نوفل
شرح ایلک ایستک فسانه	قیلک سوزه آکلری بهانه
امواته سوزکله ایتک آزار	تهمتله ایلوب کرفتار
اموات مظالمینه گیردک	آسوده لره عذاب ویردک
جرمینسه اولانده خلق ملزم	سندن صوریلور بوافترهم
اولزمی بو باعث عذابک	بو مسئله یه ندر جوابک

﴿ جواب مسئله ﴾

ای طوطی بوستان گفتار	صراف سیخن فضولی زار
آلدانمه اگر سپهر لایع	طعن ایله سکا دیدیسه کاذب
اشعاره یمان دیوب اوصانمه	سر مایه نظمی سهل صانمه
سوزدر گهر خزانه دل	اظهار صفات ذاته قابل
جان سوزدر اگر بیلورسه انسان	سوزدر که دیرلر اوز که درجان
بالله بو یمانمیدر که حالا	امواتی سوزیله قیلک احیا
مجنونله لیلی یی قیلوب یاد	ارواح لرینی ایلک شاد

﴿ بیان تألیف کتابدر ﴾

﴿ وتاریخ زمان فتح بابدر ﴾

ای گلک رونده بارک الله	اولک بن ره نوردده همراه
بیک سعیله حاجتم بتوردک	سر منزله عاقبت یتوردک

رحمت سكا كيم سن ايتدك امداد	بواسكى بني ايتدك آباد
اشگيله برونى سيم اندود	آهيله درونى غنبر آلود
مخزنلرى گنج گوهر درد	روزنلرى منفذ دم سرد
القصه مرتب اولدى برباغ	هر لاله سى بغرى اوزره يوزداغ
خون جگر آب جويبارى	نوك مژه ابر نو بهارى
اولدمكه بونسخه اولدى مرقوم	ليلى مجنون آدينه مرسوم
اظهاره كلوب رموز وحدت	وحدته تمام اولوب حكايه
تاريخنه دوشديلىر موافق	بر اولمغيله اول ايكي عاشق

﴿ ارباب وفادن توقع قبول معذرتدر ﴾

﴿ واصحاب ذكادن تمنای دعای مغفرتدر ﴾

انصاف وير اى حسود انصاف	طعن ايمه كه جوهر ك دكل صاف
احوالى گور خراب و مضطر	اندوه زمانه دن مكدر
سوز دائره سى دكل بو احوال	انصاف بكا كيم اولمزم لال
بندن طمع ايمه فكر صائب	احواله در سوزم مناسب
آزدر ديمه جوهر صفاسين	بر صور كه نه ويرديلىر بهاسن
بالله گر اوليدى بر خريدار	بيك گنج نهان قيلوردم اظهار
فى الجمله بوهم كه اولدى مسطور	برشوق ايله ذوقدن دكل دور
عيب هنر اختيار قيلمه	شعرم حسدين شعار قيلمه
يهوده يتر تعرض ايله	گر قادر ايسك جواب سويله
ترك ايله تعرض و غسادى	كيم وادى جهلدر بو وادى

﴿ دم خير سوزندن اوردمادم ﴾

﴿ ور خير ديمزنن ايسم ايسم ﴾

فضولى محمد بن سليمان حله مفتيسنك اوغلى در ولادتى ۹۱۰ ده كر بلاده واشتهارى بغداد ده در . آلتش بش سنه معمر اولمشدر . عهد شبا بنده تحصيل علوم ايتديكى خواجه رحمة الله نامنده بر ذات كريمه سنه علاقه ايتمكه عرض محبت قصديه شعره باشلامشدر ۹۷۵ تاريخنده ارتحال ايدوب تربسى حله ده زيارتگاهدر .

فضولی نیک :

اکسک اولسون آره دن ناقص یازان دیوانمی بولماسون شیرازه طومار عمری انتظام
نسخ اولسون نسخه آمالی اول طابعلرک کیم باصارلر دفتر شعرک فضولی نا تمام
قطعه سنده واقع اولان طعن و تشنیعنه هدف اولماق ایچون اوتهدن بریدن طوبلادیغمز
غیر مطبوع آثارندن الده ایده بیلدیکمز قدرینی اشبودیواننه علاوه کندمز یه مجبور عدایلدک
غزلیات

هوای عشق باشده، دلده تاب نار فرقت وار بلاخا کنده تن پامال، گوزده آب حسرت وار
نوله بزم بلاده سینۀ نالانی چاک ایتسم درون دلدن اول یاره ینه عرض محبت وار
مه نوصانه طوتمش چرخ تیغ شعله آهم عدوی بدنهاد اولمز ایسم ینه نیت وار
لبک یادینه جان ویرمش دیو فرهاد دل جانا ینه افواه عالمده عجب شیرین حکایت وار

❖ کهی درد فراق یار، کاهی طعنه اغیار ❖

❖ فضولی صانه بو محنت سراده استراحت وار ❖

کوشه ابرولر کده چشم جادولر میدر یوقسه گیرمش یانه تیر انداز هندولر میدر
عقد شبنمدر گل تراوزره، یا خود هر طرف قطره قطره آقیدن اول رخسار اوزره صولر میدر
ایکی اژدر در که برکنج اوزره باش قویمش یا تور شول مسلسل صاچلرک دورنده کیسولر میدر
اشک چشممدر سر زلفک خیالیه مدام یا دیزلمش رشته مشکینه لؤلؤلر میدر

❖ سنمیسک آنجیق فضولی بویله خوبلر مائلی ❖

❖ یوقسه عشق اهلی قاموسن تک بلاجولر میدر ❖

نورینی ماه رخکدن آلیر مدام انکار ایدرسه شهر کواهمدر تمام
محراب ایمش قاشک که آکا قارشو کرپک صف صف کلور قیامه قیلار غمزه کئی امام
عکس رخک اوغورلادیغیچون دونه دونه آصلدی کوز کوشهرده، الدن سورلدی جام
طولدرمه یوللرین یوگوروب طوته ای سرشک اول سرو ایدنده ناز ایله بزدن یگا خرام
هم صحبت اولدی دانه انکور زاهده اصلی بودر که او قودیلر آدینی حرام

❖ میخانه در جهانده فضولی مقام امن ❖

❖ جهادیت واروب حباب کبی آنده طوت مقام ❖

بلبل دل کلشن رخسارک ایلر آرزو طوطی جان لعل شکر بارک ایلر آرزو
نامه وقاصد پیامیله خوش اولماز خاطریم اوز لبکدن لهجه کفتارک ایلر آرزو

سرو و گل نظاره سن نیلر سکا حیران اولان
 ارزو ایلر که بن تک متصل بیمار اوله
 هجر بیماری تتم باد صبادن دمبدم
 ظلمت هجر کده باقماز شمع چشمن مردمی

﴿ آرزومند و صالم دیر فضولی خسته دل ﴾

﴿ و صلاک ایستره دولت دیدارک ایلر آرزو ﴾

قارالدر آفتابی سایه، چکسه ک پرده رخساره
 سکا برسوزدینجه کجی عمرم حسبه الله
 دل صد پاره می جمع اینلک کویکده مشکدر
 سر زلف کده هر مو صید قیلمش بر دل سوزان
 تمنای وصال کچون دکل کریه، بودر قصدم
 باشم قالد رمسون خاک در کدن سر نکون چکسون

﴿ فضولی ضعف تن عذریله کسمه ناله وزارک ﴾

﴿ بزنی چون چنک تک معتاد قیلدک ناله وزاره ﴾

کرم قیل کسمه ساقی التفاتک بینو الردن
 اسیر غریبتر بن سندن اوز که آشنا می یوق
 صبا کوینده دلدارک نه در افتاده لر حالی
 دیمه زاهد که ترک ایت سیمبر تنلر تماشا سن
 کیروب مسجد لره کرمقصدالر پیروی اولم
 طیبیا خاک کوی یاردندر اشک تسکینی
 فلکدر مهر زائل، یار غافل، عمر مستعجل
 وجود منی کی سوراخ سوراخ اولسه آه ایتیم

﴿ فضولی نازنینلر کورسه ک اظهار نیاز ایلر ﴾

﴿ ترجم اومسه عیب اولماز کدالر پادشاهلردن ﴾

نه کورر اهل جفا بنده وفادن غیری
 ای اولوب ساکن مسجد نه بولور سن بیلیم
 کل خراباته نظر ساقی به قیل کیم یوقدر
 نه بولور شمع یاقان کیمسه ضیادن غیری
 بو ریاسنده آنک بوی ریادن غیری
 رخ صاف ومی صافده صفادن غیری

سربسر وادی محتدر اول ملك وجود
جمله خلق بکا یار ایچون اغیار اولدی
بر فراغت یری یوق شهر قنادن غیری
قلمادی کیمسه بکا یار خدادن غیری
عنم کویکده کوکل یارلغ ایستر بزدن
المزدن نه کلور خیر دعادن غیری

﴿فقر ایش فقر فضولی شرف اهل وجود﴾

﴿اوزگه ایله همدم فقرادن غیری﴾

مکر خواب ایچره کوردک ای کوکل اول چشم شهلائی
یتوردی آهمی کردونه اول بت کور نه کافر در
که قیلدک طرفه العین ایچره غرق اشک دنیایی
دیمز کیم کوکده آهم انجیده نا که مسیحایی
چکر شک ای مصور صورتن اول مهوشک اما
نه ممکندر مرامجه چکلمک قاشلری یایی
بلادر شهر لرده بن کبی رسوای خلق اولمق
کورنمز یار خلق اشکم تماشاسینه جمع اولمش
نه خوش فرهاد و مجنون منزل ایتش کوه و صحرائی
اگر ناگه کورنسه اول پری کل کور تماشایی
چیق ای آهم اودی بر دم باشمدن صابو غوغایی
طوب قوشلر باشمده آشیان فریاده کلشلر

﴿فضولی زلفی سوداسن قلم تک باشه صالمشک﴾

﴿کیدر باشک اگر باشند چیقار مازسه ک بوسودایی﴾

کیجه لر تا حلی کردون تماشا ایتدی
ناوکی کور کیم یاروب اشکم طوتار کوز پرده سی
ترک ایدوب بیدادینی بر مهر پیدا ایتدی
ای دین موسی عصاسی قطع دریا ایتدی
هر دمکدن بیک مسیحا زنده جاوید اولور
سن ایدن اظهار اعجازی مسیحا ایتدی
آشیان تاروضه کویکده طوتدی مرغ دل
کچدی طوف کعبه دن اوچاغه پروا ایتدی
هیچ عابد آگمدی لعلک که کوزدن قان توکوب
ضعف طالع کسدی دنیادن نصین زاهدک
سجده دن طور دجقه تغیر مصلا ایتدی
یوقسه اوز رأیله زاهد ترک دنیا ایتدی

﴿ایتدی ایلدن نهان بر کیجه طوف کویکی﴾

﴿کیم فضولی بی صدای ناله رسوا ایتدی﴾

ای صاچک فکری قامو سودا لک سرمایه سی
باش قویار هر صبحدم خورشید خاک پایکه
اولسون باشمدن اکسک سرو قدک سایه سی
بوسعادتدن آنک کلدجه آرتار پایه سی
کورمه مش مهد زمین بر طفل سن تک، تافلک
دهر زالن قیلمش اطفال ریاحن دایه سی
سن سلامت کسوتن زیور قیل ای اهل صلاح
کیم بکا بس موی زولیده م جنون پیرایه سی

﴿برق آهندن فضولینک کو کردی بی خبر﴾

﴿دونلر افغانیله بیدار اولسه همسایه سی﴾

آینه سور جاندن رخساره جانانی
 فریاد که عکس اولدی اول کیم کوره میم دیردم
 اول چاه زنجردانه دیردم ویره میم کوکلم
 آزاده لرك کوکلن جمع ایتمش ایکن غفلت
 درد و غم پنهام فهم ایتدی ایل، آهمدن
 هجران کیجه سن کور کچ دوزخ المن بیلدم
 جاندن کچه لی بولدم راحت غم عالمدن
 یاره غم پنهام اظهار ایده بیلیمزد

❖ یارب نه سبیدندر کیم هیچ اثر قیلماز ❖

❖ دلداره فضولینک فریاد ایله افغانی ❖

خوشدرا یرمک اول بدن وصلینه پیراهن کبی
 عکس صالماز پیکرم کوز کویه باقسه مضعفدن
 جمعدر کوکلک سنک کیم وار بن تک چوقلرک
 بو چمن کلر خلیینه درد دل قیلماز اثر
 کر دیلر سه ک ایده سک نظاره دیدار یار
 دامنک طولدرسه کر دون درایله توك ابر تک
 صال نظر دن لعل هم کور سه ک سرشک آل تک
 کارگاه صنعده بر صورت ایت نقش ضمیر
 کوز یاشیله دانه دانه جمع اسباب ایتمه کیم
 بحر لر سیر ایلسه ک مطلق تراولماز دامنک

❖ ای فضولی منزل مقصوده یتک ایستسه ک ❖

❖ هیچ رهبر اوله ما ز اطوار مستحسن کبی ❖

❖ شعر ❖

چون خاک کر بلاست فضولی مقام من
 در نیست، سیم نیست، کهر نیست، لعل نیست
 نظمم بهر کجا که رسد حرمتش رواست
 خاکست شعر بنده، ولی خاک کر بلاست

انتها